[?] clemens quintus anno octo: nec: decem diebus xv: septimum librum decretalium fecit compilari templarios dapnavit et ordinem [?] [?] [?] excedant [?]

Incipiunt conſtitutiones clementis pape q̄nti vna cum apparatu dn̄i iohannis andree.

Iohannes epiſcopus ſeruus ſeruoꝝ dei. dilectis filijs doctorib⁹ et ſcholarib⁹ vniuerſis bononie cōmorātibus ſalutē ⁊ aplicā bn̄dictionē. Quoniam nulla iuris ſanctio q̄tūcūq̄ ꝑpenſo digeſta ꝯſilio ad humane natē varietatē ⁊ machinatiōes ei⁹ inopinabiles ſufficit: nec ad deciſionē lucidam ſue nodoſe ambiguitatis attigit: eo ꝑſertim q̄ vix aliquid adeo certū clarūq̄ ſtatuit̄ quin ex cauſis emergentibus quib⁹ iura iam poſita mederi non poſſunt: in dubiū reuocet̄. Quia etiā ab adoleſcētia viri ꝓcliui ad malū ſenſualitas humana declinat: ꝑ quod moꝝ ſubuerſio in clero ⁊ ꝑplo frequēter obrepit: neceſſaria eſt ſupioris auctoritas: vt tā ꝑ determiatōis oportune ſuffragiū tollat ambigua: lites auferat: altricationes dirimat: ⁊ obſcura ſuccidat: q̄ ꝑ cultoris ꝓuidi ſarculum extirpet vicia: ⁊ virtutes inſerat: corrigat exceſſus. moreſq̄ reformet. Hec ſane felicis recordatōnis clemens papa q̄ntus predeceſſor noſter

a Iohānes. gratioſum hoc nomen ꝑ interꝑtatōnes deriuationes vel etymologias extollere nō eſt meū. ſuſpitōnis ratio patet. Eſſet etiā hoc refricare notiſſima. in apoſtolatu tñ hoc nomen ſup cetera viguit. xxij. Eſt enī ipſe q̄ loquit̄: cum tamen reliqua romanoꝝ pontificū noīa. xj. non trāſcenderīt numerū: ad quem etiam ſolius bn̄dicti nomen aſcendit. Inter canoniſtas et ꝯmentarios hoc nomē viguit. Habuimus enī iohannē theothonicū ꝑferēdū non ex ordine: ſed ex fructu. iohānē galeñ. vulteranū. Io. hiſpanum. Io. fauentinū. Io. de faucona. Io. de acona. Io. de deo etiā hiſpanū. Io. de langucella ceſenateñ. Io. monachū cardinalem ego etiā q̄ minor ſum inter. xij. doctores collegij bonoñ. me gratū fuiſſe iohānē. nūc int̄ eos cōmētatores ſol⁹. ſꝫ inter cōmentatores decimus: et de nigro forte papyꝝ nō dignū occupare membranā. Et q2 put patꝫ hic in exordio et ꝯpoſitores iurīū vix poſſunt tā clarū certūq̄ ſtatuere: quin dubia multa relinquant: excuſabilis ero: q̄ i hac prima lectione vel gloſatōe ſingula nō ꝑfecte rimāt̄. Nam etiā in reb⁹ experimur: que naturaliter generant̄. q̄ i eis paulatim de imꝑfecto ad ꝑfectū venit̄: ſic et qui de veritatis cognitione a principio paꝝ attingūt: poſtea quaſi pedetentim ad quādā pleniorē veritatis mēſuram ꝑueniūt. Igit̄ ſb hoc excuſatōis clipeo: licꝫ varijs occupatus ꝑ fiduciam clementie diuine has clementinas gloſandas aggredior. Eſt aūt ſciendū q̄ iſte dn̄s iohānes pōtifex induſtrioſus ⁊ mundus ſimoniā fugans ⁊ iuſticiam amans: ſcientia magnus: ſtatura puſillus: conceptu magnanimus prius iacobus vocabat̄. De hac vo mutatōne noīs ⁊ alijs que ad ſalutatōꝫ hanc reſpiciunt: dic vt nō. in ſalutatōne glo. li. vj. Diuido aūt hoc ꝓhemiū ꝑter datam in quattuor partes: aut in duas. ⁊ ſecūdā i tres vt ibi. In prima ponit̄ ſalutatio vſq̄ ibi: qm̄: ibi exordiū vſq̄ ibi. hec ſane: ibi narratio. vſq̄ ibi vniuerſitati: ibi ꝯcluſio vſq̄ in fi.

[Marginal note, handwritten: ? ? pedetentim ? ? paulatim]

b Quoniā nulla. exordiū. eſt ſciendū q̄ cle. ſuo exordio adinſtar innocentij. iiij. ⁊ greg. x. narrabat quomodo ꝯſtitutiones quaſdam ante ꝯciliū ⁊ in ꝯcil. vieneñ. ⁊ poſt cōciliū ꝓmulgauerat: quib⁹ ꝑcipiebat vti in iudicijs ⁊ in ſcholis. Iohānes autem deciſo ſub bulla illo ꝓhemio clementis poſuit ꝓhemiū ſuum cum exordio. Sed cū habeamus tria exordia greg. ix. boniſa. viij. ⁊ io. xxij. in quo differant videamus. Et dico q̄ greg. in ſuo exordio principaliter oſtēdit qualiter emanauerit ius poſitiuū ⁊ ipſius iuris effectum: vt ibi plenius dixi. Bonifacius in ſuo exordio recognouit: q̄ ex debito regiminis ſibi cōmiſſi habet intendere ſubiectoꝝ cōmodis: qui dicit ſe ſollicite facere noua iura condendo: ⁊ antiqua declarando: vt tollat ipſoꝝ lites ⁊ ſcandala. Io. aūt in hoc exordio volens excuſare multiplicatōnē ꝯſtitutōnū ⁊ voluminū quibus ꝓuidit eccleſiaſtes vlt. c. ſic dicens: faciendi ꝯſtitutōnes ⁊ volumina ⁊ libros null⁹ē finis. ⁊ dicit q̄ principis auctoritas neceſſaria eſt ꝓpter duo. Primo quia ius poſitiuū quātūcūq̄ mature certe ⁊ clare compoſitū non ſufficit ad caſus emergentes: ꝓpter quod oportuna eſt ⁊ neceſſaria declaratio principis. Secūdo q2 homo ꝓnus ad malum facile mores ſubuertit: ꝓpter quod eſt neceſſaria principis poteſtas ad inſerendas virtutes et vicia extirpanda. Patet ergo q̄ in his tribus exordijs nulla eſt inculcatio ſupfluitas vel repetitō. quō aūt ex ordinantiū ꝯpoſito ꝑdicta ꝯueniant: ꝑ ſe patet.

c Iuris. humani. poſitiuū ſit canonicū vel ciuile ſynodale vel municipale. naturale vo vel diuinū ꝫ morale eſt imutabile. v. di. in ꝑn. Et eſt ꝑfectum. q2 manauit ab illo qui non nouit imꝑfectū opus: de bap. maiores. §. ſed adhuc.

d Sanctio. hic et. j. §. hec ſane. late ſumit̄. nam ponit̄ ſtricte ꝓ conſtitutione penali. vt nō. iij. di. in ſumma.

e Perpenſo. quaſi ꝑfecte penſato ⁊ deliberato. habet̄ ſimile verbum de pac. c. vlt. circa medium li. vj. io. an.

f Digeſta. alibi dr̄ decocta. xxxv. q. ix. aplice ⁊ hec bn̄ ꝯueniūt. de ꝯſe. di. v. ne tales. ⁊ c. penl.

g Varietatē. ſumi potuit de coꝛ. aut. de re. ec. non alie. §. vt autem. in prin. coll. ij. ⁊ de inſtru. caute. poſt prin. coll. vj.

h Machinationes. q̄i aſtuta ingenia. quid eſt ei q̄ homo ſemel dedit⁹ malicie nō adinueniat: in aut. vt hi qui ſe ob. ꝓhi. poſt prin. coll. vj.

i Nodoſe. de §. ſig. cū olim. ⁊ de reliqui. c. vno in prin. li. vj.

k Ambiguitatis. de triplici ambiguitate iuris facti ⁊ ꝑſone nō. xxxiiij. di. c. fi.

l Vix. innuit fieri poſſe. de cog. ſpi. c. ij.

m Mederi. facit in aut. hec ꝯſtitutio inno. cō. in prin. coll. viij.

n Procliui. xx. q. iij. ꝓcliuus. facit. xij. q. j. c. j. ⁊ in aut. de mo. §. ſi quis rigit. ad fi. coll. j. ⁊ dicit̄ ꝓcliuus quaſi ꝑceps. prompta facilis vel inclinabilis.

o Senſualitas. de hac de ſacra vnc. c. vno. §. in vertice. ⁊ ꝑ hanc appetimus delectabilia corpori ⁊ fugimus nociua: nec oino poteſt extingui: vt dicam. j. de here. ad noſtꝛ. §. ij.

p Obrepit. quaſi latenter ſubintrat. ⁊ idem verbum. lxj. di. nullus inuitus. ⁊ de cele. miſ. cū creatura. ⁊. j. de ſta. mo. ne in agro. in ꝑn.

q Determinatōnis. facit. j. de elec. ne romani. in prin.

r Altricationes. quo ad verboꝝ certamina.

s Succidat. reſpicit quod prius dixerat vſq̄ ad §. quia etiam. quod dicitur in ipſo. §. quia.

t Sarculum. inſtrumentū quo euellunt̄ male ⁊ inutiles herbe que naſcunt̄ int̄ bonas. quod boñ. vocāt roncare. iſaias. vij. in fi. Vepres ⁊ ſpine in vniuerſa terra: ⁊ omnes montes ſarculo ſarcient̄. ⁊ primo regū. xiij. in fine. deſcendit omnis iſrael. vt acueret vnuſquiſq̄ vomerem ſuum ligonem ſecurim ⁊ ſarculum. differentia inter fullonem et ſarcinatorem. inſti. man. in fi.

u Inſerat. hiere. j. de ma. ⁊ obe. ſolite. §. porriſſes.

x Reformet. de accu. ſicut olim.

y Hec ſane. narratio ponens ⁊ cōmendās actum clementis: illius etiam ꝓpriam tarditatem excuſans.

z Papa. i. admirabilis. ⁊ dr̄ a pape qō eſt interiectio admirantis. et vere admirabilis q2 vices dei in terris gerit: inde dixit ille anglicus in

prudēter attendēs ⁊ ꝓuide cu
piens reformatoꝝ reformatio
nē ꝯſpicere: ſoluere difficilia
ac ſanctiones q̃ſtionibꝰ ⁊ nego
ciis iminentibꝰ cōſonas ꝓmul
gare. Dudū nedū in ꝯcilio vie
nēſi q̄netiā añ et poſt ipm ꝯci
liū ꝯſtitutiōes plimas edidit:
in q̄bꝰ multa vtilia ſtatuit atq̃
ſalubria: ⁊ nōnulla dubia i iu
diciis ⁊ extra freq̄ntata deci
dit. Et licet eas collectas i
vnū volumē ⁊ ſub ꝯgruis titu
lis collocatas mittere decre
uiſſet ⁊ dare i ꝯmune ſbiectis:
aſſidua tñ occupatio circa ma
gna ac ſortis hūane cōditio: q̄
ipm de medio ſuſtulit in cauſa
fuerūt: q̄re ſuū in hac pte ꝓpo
ſitū nō impleuit. Nos etiā
qui ſic eidē lʒ imeriti i apoſto
latꝰ officio dño ꝑmittēte ſucceſ
ſimꝰ: ſic ⁊ in affectꝰ plenitudi
ne i his q̄ ꝯpendiū vniuerſi cō
cernūt: ſucceſſiſſe debemꝰ: tot
q̄dibꝰ agēdis ⁊ arduis fuimꝰ a
nr̄e ꝓmotiōis exordio circūſe
pti q̄ tā ex hoc q̄ ex cauſis ra
tionabilibꝰ aliis: q̄s ſub ſilētio
ꝓuidimꝰ ꝯmittendas: p̄dictas
vobis cōicare ꝯſtitutiōes fui
mꝰ hactenꝰ impediti. Nūc
igitur oportunitate captata il
las vobis ſub bulla nr̄a tranſ
mittimꝰ. Uniuerſitati vr̄e
ꝑ aplica ſcripta mādātes: q̄te
nus eas ꝓmpto affectu ſuſcipi
atis ⁊ ſtudio alacri eis ſic vob
manifeſtatis et cognitis vſuri
decetero i iudiciis et i ſcholis.
Data auinion. viij. kl. no
uembris pontificatꝰ noſtri an
no ſecundo.

Clemēs. v. in ꝯcilio vienē.

poetria noua. papa ſtupor mundi. ⁊ circa fi. qui maxima rerū: nec de
us es nec hō: quaſi neuter es inter vtrūq̃. Ethimologia vo nominis
eſt id eſt pater patrum.

a Conſonās. iiij. di. erit autem.

b Ante. iſte ſole emanauerūt ante cōcil'. de iudi. ouduʒ: de immu. ec
cle. q̄m: de ſen. ex. ex fre
q̄ntibꝰ. reliq̄ oēs in ꝯci
lio vel poſt cōciliū vt in
ipſarū ſubſcriptiōibus
patebit.

c Decidit. ꝯcor. probe
mū grego. ix.

d In vnum volumē.
nō tñ ſub noīe libri. vñ
male dicūt qui allegant
vij. libꝝ. Naʒ ſi ſb noīe
libri ꝯpoſuiſſʒ ꝯſtitutio
nes q̄ emanauerūt poſt
ꝯpilatōeʒ ſexti iuxta mo
rem inſerte fuiſſent. Iteʒ
hoc expreſſiſſet: vt fecit i
ꝓhemio ſexti.

e Dare. nō. pro eo q̄
in ſi. dicā.

f Sortis. ſumiť hic p
fortuna vel euentu: ſic
xxvj. q. ij. ſors. alibi p
ſortilegio: de ſortil'. c. j.
alibi pro capitali: de vſu
ris. c. j. ⁊. ij. alibi p par
te vel portiōe: de p̄bē. cū
ſecundū. xxj. di. cleros:
in pn.

g De medio. i. de hac
vita: q̄ q̄re dicať mediū
habes. xxiij. q. iiij. hec
aūt vita.

h Nō impleuit. ꝯcor.
de pig. c. iij.

i Permittēte. ⁊ forſan agēte. oīa eñ q̄ fiūt aut iuſto iudicio facit aut
ſuo ꝑmiſſu ita fieri ſinit. xxvj. q. v. nec mirū. v. nec ideo.

k Compēdiū. q̄ eſt breue ⁊ vtile. de hoc de reſcrip. diſpēdia. li. vj.

l Cōcernūt. q̄ſi ſimul cernūt vel conſpiciūt.

m Debemꝰ. debet ē̄ ſucceſſor ꝑficere factuʒ p̄deceſſoris. xij. q. v. q: io
hannes. lxiij. di. c. ij. de reſcrip. lr̄is: vbi de hoc. ⁊. xj. q. iij. ſi epus añ.

n Circūſepti. id eſt circūdati vel vndiq̃ cincti.

o Silentio. ſit rector diſcretꝰ in ſilentio. xliij. di. ſit rector: in pn. ꝯ il
los qui dicūt tacenda. Ouidius ſine titulo. Nulli vnq̄ minor eſt q̄ ta
cuiſſe labor. Et catho. Uirtutē primam puto compeſcere linguam. Et
ſeneca ait. Dixiſſe me quq̃ penituit: tacuiſſe nunq̄.

p Oportunitate. xxiij. q. iiij. non pōt: in fi. ⁊ de eo qui cognouit con
ſang. vx. veniens. ij.

q Uniuerſitati. concluſio.

r Alacri. cōcor. ꝓhe. inſti. in fi.

ſ Sic. ſ. per miſſionem noſtram ſub bulla.

t Decetero. videť ꝑ hāc lr̄aʒ q̄ he ꝯſtitutōes nō ligauerint tpe clemē
tis. Itē nec tpe iohis: niſi pꝰ hāc datā ⁊ pꝰ duos mēſes ab illa. ⁊ vide
q̄ ſcripſi ſup data. vj. li. hūc paſſuʒ quē ꝑiculoſuʒ eſt decidere: ꝯſeq̄n
do excludamꝰ ꝑmo caſus idubios. Indubitatū eſt aūt q̄ cōſtitutōes q̄
ꝓceſſerūt ꝯcil'. de quibꝰ dixi ſup vbo añ ⁊ tūc ligabāt. Itē indubitatum
eſt q̄ añ mortē clemētis ligabāt. ī. e. ti. c. vno. ⁊. ī. de elec. ne romani:
de iureiur. romani: ꝯ re iudi. paſtoralis. Cōſtat eñ q̄ papa clemēs ſo
lēniter illos publicauerat: ⁊ q̄ ſtatī ligarēt mādauerat. Itē indubita
tū q̄ ꝯſtitutōes declaratoue ligabāt. ⁊ hoc ſiue pnceps i illis vtať vbo
declaratōis: vt. ī. de elec. q̄ circa. ⁊. c. ſe. ſiue nō: vt. ī. ti. ij. gr̄e. ⁊. ī.
ti. iij. ꝯſtitutōeʒ: de of. dele. iudices: de teſti. c. ij. ⁊ decre. q̄ ſunt ſub ti. de
p̄bē. ⁊. iij. ⁊ vlteriores ſub ti. de ap. ⁊ his ſil'es. Itē ſunt q̄dam q̄ ſine
pene adiectōe ꝓcipiūt vetera iura ſuari: vt. ī. de eta. ⁊ q̄li. c. j. de of. or
dinarij. c. j. de cel'i. c. fi. ⁊ de reliq. ⁊ ve. ſanc. c. j. ⁊ de illis non expedit
dubitare vel q̄rere. Idē dico de his q̄ ꝓuilegiāt. ī. de cele. miſ. dignū:
de bap. c. vno. de ꝓuil'. archiepo. ⁊ fa. ad hoc de ꝯceſ. p̄bē. c. j. pꝰ pn. li.
vj. Hec va niſi dicas aliud i ꝓuilegio ſimplr dato: et aliud i eo q̄ dat
ꝯſtitutio. q̄ caſu imitari debet naturā ꝯſtitutiōis: fa. de of. dele. ſi ſuper
gr̄a. li. vj. i aliis ē̄ remanet dubiū q̄ expedit examiari: ⁊ maxime i pe
nalibꝰ q̄ ſunt multe: ⁊ in his q̄ decretū apponūt: de elec. c. iiij. ⁊. vlti. ⁊
c. in pleriſq̃. vel q̄ excludūt: de eta. ⁊ q̄li. vt hi q: de regu. vt ꝓfeſſores.
Circa hoc ſciēdū eſt q̄ ꝯſtitutōes ꝯcilij: lʒ nō oēs fuerint i ꝯcilio publi
cate: tñ poſtea de facto fuerť publicate ⁊ ipſaꝝ habita copia. ⁊ iaʒ habe
batur q̄ ligarent. et q: patuit aliq̄s ex illis inepte aliq̄s ꝓlixe: aliq̄s
defectiue ꝯpoſitas: aliq̄s et nō expedire: noluit clemēs q̄ ꝯpoſitio il
la ꝓcederet: ē̄ vt ferť ſb excōicatōis pena mādauit q̄ illas hn̄tes in
fra certos dies reſtituerēt camere vel incēderēt vł dilacerarēt eaſdē.
demū ꝑ peritiores fecit illas recēſeri: q̄ aliq̄s ⁊ paucas i totū reſua
uerť: aliq̄s i totū reſe
carūt: aliq̄s mutaue
rūt q̄ ad vba mēte ſer
uata: in aliq̄bꝰ mēti ⁊
vbis derexerit ⁊ addi
derť: et has lʒ nō ſub
his vbis i ꝯcil'. publi
cate fuiſſent voluit ſb
noīe ꝯcilij reſuari: et
multas conſtitutiōes
vtiles addēs: ꝯ quibꝰ
nō fuerat i ꝯcilio tcta
tū: vt de reſcp. oēs q̄
ſunt: pꝰ ſecundā. ⁊ de
elec. oēs: pꝰ ꝑmā cū
ſil'ibꝰ. fecit illas vna
cū q̄buſdā ꝯſtitutōibꝰ
q̄s pꝰ ediderat ſb de
bitis titulis ꝯpilari:
⁊ vt a domio attreba
teñ. audiui: q̄ tūc erat
ꝯdictoriarū auditor:
clemēs ꝑcepit illas in
audiētia publicari. et
ipſe dñs abditor: dixit
q̄ ichoauit ⁊ finiuit i
audiētia publicatōem
illaꝝ. memi tūc audi
uiſſe q̄ clemēs māda
uerat q̄ ꝯſtitutōes ꝑ
ter p̄dictas q̄ttuor li
garēt poſtq̄ttuor men
ſes. aliq̄ dicebāť q̄ or
dinauerat eas ligare
poſtq̄ eēnt ꝑ ſtudia publicate. mortuo cle. iſtaꝝ ꝯſtitutiōnū hr̄i copia
de cācellaria nō poterat: ⁊ ſic tenuerť curiales: q̄ vltra illas q̄ttuor
nō ligarēt. creato aūt dño iohe adhuc ꝑmo āno ſui pōtificatꝰ ⁊ vlť vi
guit hoc dubiū. Sʒ q: q̄buſdā petētibꝰ ꝑ ipm auditores dari in cau
ſis bñficialibꝰ cū clauſula ſimpliciť ⁊ de plāo ⁊c̄. iterdū ſic rn̄dit: cō
ſtitutōeʒ habetis. ceperť dicere auditores palacij q̄ ipſe videbať vel
le q̄ ꝯſtitutōes ligarēt. ꝯtrariū videbať: q: petiuerat ⁊ recepat ꝯſtitutiō
nes ipſas examiandas ⁊ corrigēdas: ⁊ aliq̄s correxit et mutauit: vt
ī. ti. j. c. vno. Finaliter deliberauerť auditores illā hr̄e ꝑ conſtitu
tiōe de q̄ papa ſic dixerat reliq̄s poti dubio delinq̄ndo. Ex his ē̄ ꝯclu
diť ꝑ ⁊ ꝯ q̄ ligauerint: facit p̄dicta aſſertio dñi auditoris: q̄ dic ſe de
mādato clemētis publicatōeʒ i audiētia finiuiſſe: ⁊ ſic fuit oīs actus
legis ꝯdēde pfectꝰ: ꝯ q̄. ꝑ. ꝯ legi. hūani. Itē ꝯtrariū ſonat i abſurdū:
q̄ ꝯſtitutōes q̄ attribuūtur ꝯcilio ⁊ clemēti a tpe finiti ꝯcilij nō ligēt
infra q̄nquēniū: ⁊ a tpe clemētis infra biēniū. exq̄ ergo fuit ꝯſtitutiō
cōcilij vel clemētis. ⁊ vbū ſtatuo deſignat reʒ pfectā: de v. ſig. i his:
cū ꝯcor. ē̄ ligabāt poſt tēpus limitatū a iure. Iteʒ nō apparet nec fer
tur q̄ dñs io. de his ꝯſtitutōibꝰ fecerit aliā publicatiōeʒ in audiētia:
ē̄ iuritiē iam facte: ē̄ hoc dicere multos illaq̄at: ⁊ maxime pondera
tis ꝯſtitutōibꝰ: de vi. ⁊ ho. cle. q̄m: de ſepul. c. j. de ſta. mo. c. j. ⁊ ꝯ re
li. do. c. j. de ꝓuil'. c. j. ꝑ q̄s id tenēdo multi clerici ⁊ infiniti religio
ſi ligati dicenť. Itē ſonat in abſurdū dicere q̄ ligarēt ꝯſtitutiōnes q̄
occultabanť: quare benignꝰ videreť id q̄ in pn. glo. dixi. Quaſi
his perplexitatibꝰ pōderatis dñs io. hoc voluerit ꝑ hoc vbū decetero
q̄ tpe huiꝰ date ſit ipaꝝ publicatio facta. nec ob. publicatio facta tpe
cle. q: licet illas publicare fecerit: illas tñ nō tedit. q̄ pꝫ: q: ſup di
citur q̄ dare decreuerat: ē̄ ſuū ꝓpoſitū nō impleuit: q̄ ſatiſfac. Hec
ſic dicta ſumanť in modū collatōis nō diffinitōis: quā hoc caſu cō
ditor facere poſſet: nō gloſator.

u In ſcholis. de his vbis dic vt ē̄. in ꝓhemio grego. in vlt. glo.

x Data. circa hāc datā vide q̄ nō. in fi. vj. li. ſup eius data.

y Nouēbris. q̄re mēſis iſte ſic denominet dicā. ī. de reli. ⁊ vene.
ſan. ſi dñm. v. licet igiť.

z Pontificatus. qui incepit nonas. i. v. die ſeptēbris Anno domi.
M. ccc. xvj. q̄ die ꝯſecratꝰ fuit bñdictꝰ ⁊ coronatꝰ: lʒ ꝑus fuerit electꝰ
ſeptiā auguſti. ⁊ ꝑ hoc pꝫ q̄ tardauerat mittere ꝯſtitutōes has fere ꝑ
xiiij. mēſes pꝰ coronatōeʒ: ⁊ hec ē cauſa q̄re ſupiꝰ ſe excuſauit. io. an.

a De ſumma trinitate ⁊ fide catholica. Circa rubricas huius vo
luminis non continuandas repete q̄ nō. e. ti. li. vj. quod etiam hic

LANDES-
UND STADT-
BIBLIOTHEK
DÜSSELDORF

fortius locum habet: cum hoc volumen non emanauerit ſub nomine li. vt in ꝓhemio dixi. ⁊ licet hac rōne viderent̄ ꝯſtitutōes greg. cōpilatōis: ⁊. vj. allegādē in hoc volumīe ſm̄ ſuas materias: put ꝫ. ⁊. j. omnes tn̄ allegabo vt ꝫ. exquo in altera illaꝝ cōpilationū hec inſeri non mandatur.

De ſumma trinitate ⁊ fide catholica. Rubrica.

Fidei catholice fūdamēto preter qđ teſte apoſtolo nemo pt̄ aliud ponere firmiter inherētes: apte cū ſancta mr̄e eccleſia ꝯfitemur vnigenitū dei filiū in his omībus in quib9 de9 pater exiſtit: vna cū pr̄e eternaliter ſubſiſtentē: ꝑtes nr̄e nature ſimul vnitas: ex quib9 ipſe ī ſe ver9 deus exiſtēs fieret ver9 homo: hūanū videlicꝫ corp9 paſſibile: ⁊ animā intellectiuā ſeu rationalē: ipm̄ corp9 vere ꝑ ſe et eēntialiſ informātē aſſumpſiſſe ex tpe ī vginali thalamo ad vnitatē ſue hypoſtaſ ⁊ ꝑſone: ⁊ q ī hac aſſumpta natā ipm̄ dei vbū ꝓ omniū opanda ſalute non ſolū affigi cruci ⁊ in ea

Fidei catholice. ſumma huius ꝯcilij hec eſt. fatet̄ ꝯcilū vnicū dei filiū in eēntia dei eternaliter ſubſiſtentem: veꝝ corpus hūanū aſſumpſiſſe de vgine: et in eo paſſuꝫ et iā mortuū lancea ꝑforatuꝫ: approbās in hoc ordinem quē tradidit euāgeliſta iohēs. Secundo reprobat et hereticam iudicat doctrinā ꝗ hꝫ: ꝙ ſubſtātia anime rōnalis ſeu intellectiue vere et ꝑ ſe hūani corporis non ſit forma. Tercio aſſerēs ꝯfitendū vnū baptiſma: ſicut vnū deū ⁊ vnā fidem approbat opi. ꝗ hꝫ ꝑ illud cōferri etiā puulis ꝗ ad habitū informantē grāꝫ ⁊ virtutes. Partes patēt. ſecūda ibi porro. tercia ibi ad hoc. Prēꝫ hec pma ps facit tria. Primo fatet̄ eternā diuinitatē xp̄i. Secūdo verā hūanitatē ipſi9. Tercio ipſius paſſionē ⁊ morte: ⁊ figurā inducēs ordinē approbat: quē ꝺ plagis ponit euāgeliſta iohēs.

c Fundamēto. quod eſt chri.

d Apoſtolo. j. ad Cor. iij. ⁊ ꝯcor. j. q. j. cū paulus: de pſbi. nō bapti. c. ſi.

e Unigenitū. vt dicit anſelm9: in ſancta trinitate: ꝙ tūlibet puꝫ inconueniēs eſt impoſſibile. ꝫ ſi pater aliū filiū genuiſſet: ille ꝑ oīa ſimilis eſſꝫ iā genito filio. ⁊ cū iā genit9 filius ſit vbū: reliqu9 eſſꝫ verbum: ⁊ ſic eēnt iā in deitate duo verba. ꝫ cū vno dei vbo oīa ꝑfectiſſime dicant̄ ⁊ creent̄: aliud ſupfluū ⁊ nugatoriū fuiſſet. naꝫ duorū ad idē ſuffragātiū ꝗꝝ vnū ſufficit: alteꝝ ſupfluū ē: qđ nō ē in deitate poſſibile: ⁊ phs. j. phiſicoꝝ: fruſtra fit ꝑ pl'a qđ pt̄ fieri ꝑ pauciora.

f Almū. de ſpū ſancto ⁊ eius eīna ꝓceſſione: ꝫ. e. fideli. li. vj.

g Omnibꝫ. ꝑ hoc ꝯphendit immenſitatē: incōmutabilitatē: incōprehenſibilitatē: omīpotentiā ⁊ ineffabilitatē. Prēꝫ eſſentiā ſubaꝫ ſeu naturā. de his oībꝫ ꝫ. e. firmiter: in pn̄. ⁊ in diuinis hec tria vltima repetim9 ad maiorē expſſionē. Si eīn ad diuinā eſſentiā habeat̄ reſpectus qſi mathematice. i. abſtracte nō reducta ꝯſideratōe ad ꝑſonas ſic eſt eēntia. ſi ꝯſideret̄ ꝯcrete habito reſpectu ad ꝑſonas: ſic eſt ſubſtantia. qꝛ in ꝗlibet ꝑſona ſubſiſtat ⁊ eſt tota: ꝫ. e. dānam9. v. nos autem. ſi vtroqꝫ modo qſi in ꝯſideratōe vniuerſali: ſic eſt natā. qꝛ naturale eſt diuīe eſſentie ꝙ ſit vna ⁊ ꝙ ī ea ſint ꝑſone. ſimplex tn̄ eſt impartialis ⁊ indiuiſibilis.

h Exiſtit. dampnati ſunt ꝫ bonoſiani: qui xp̄m dicebāt non ꝓpriū ꝫ adoptiuū filiū dei. xxiiij. q. iij. quidā. v. bonoſiani. ⁊ de hoc de cele. miſ. in quadam.

i Eternaliter. arriani negauerūt filiū coeternū patri. xv. di. c. j. xxiiij. q. iij. quidā. v. arriani: ⁊ arguebāt ſic. oē qđ natū eſt ꝑncipiū hꝫ: ꝫ fili9 qui natus eſt ꝑncipiū habuit ⁊ eē cepit. vn̄ dicebat arrian9. ſi filius eſt: nat9 eſt. ſi nat9 eſt: ꝫ tēpus fuit qn̄ nō erat fili9. ſed vt ꝫ cū dicit ambro. li. j. de tri. c. v. Fides poſſet dicere de deo: ꝙ ſi cepit eſſe pr̄: ꝗ pmo fuit de9 ꝙ pr̄: ⁊ fuit tēpus ꝗ nō erat pr̄: ꝫ cū ex hoc ſequeret̄ eū mutabilē. i. generatōis acceſſiōe mutatū: hoc dicere amētia eſt. ſemꝑ eīn fuit pr̄ ⁊ fili9. naꝫ ex vi correlatiui poſito vno ponit̄ ⁊ reliquū. dicebat ꝫ auguſ. de fide ad petꝝ. c. ij. ſi dei fili9 virt9 ⁊ ſapientia dei ē: nec vnꝗ fuit de9 ſine vtute ⁊ ſapia: ꝫ fili9 coetern9 eſt deo pr̄i. pmū ꝓbat apl'us. j. ad Cor. j. ⁊ habet̄. xxxvij. di. §. hinc etiaꝫ. ꝫ dic̄ grego. ⁊ aug9. ꝙ ſic ſplendor ꝗ gignit̄ ab igne coetern9 eſt illi ⁊ eſſꝫ coetern9 ſi ignis eēt etern9: ſic eſt itelligendū ex deo natū eē ſempiternū vt ſit pr̄i fili9 coetern9. ⁊ hoc ꝓſequit̄ magr̄ ſen. li. j. di. ix.

k Unitas. dicūt theologi ꝙ in inſtāti ꝯceptōis ꝑfectus fuit homo ⁊ fuit aīa rōnalis infuſa: tūꝫ ꝓpter infinitā virtutē agentis. ſ. ſpūs ſancti. tūꝫ qꝛ incōgruū fuiſſet filiū dei corp9 aſſumpſiſſe: niſi formatum. In alijs aūt nō infundit̄ niſi organizato embrione ⁊ plene habilitato ad ipſam recipiendā: de hoc. xxxij. q. ij. qđ vo: ꝙ dicūt quidā fieri ꝑ differentiā ſexuū a. xl. vel. lxxx. die a ꝯceptōne embrionis: de hoc. v. di. §. j. de puri. poſt partū. c. vnico.

l Fieret. ꝯcor. ꝫ. e. firmiter. v. ⁊ tandē: ibi verus hō fact9 eſt: ⁊ ꝯſidera vba. nō eīn fuit xp̄us ꝯpoſit9 ex deitate ⁊ hūanitate. naꝫ ſimplicitas deitatis nullā recipit ꝯpoſitiōes: vt ibi ſatis no. in pn̄. ⁊ qđ ibi dicitur xp̄m fuiſſe ꝯpoſitū: veꝝ eſt reſpectu hūanitatis ꝗ fuit cōpoſita ex anima rōnali ⁊ hūana carne: vt ibi ⁊ hic ⁊ ꝫ: de here. cū xp̄us: ⁊ vide qđ no. de ꝯſe. di. ij. hoc eſt qđ dicim9.

m Paſſibile. intm̄ qđ vt dicit aug9. oēs defect9 noſtros aſſumpſit filius dei ꝑter ignorantiā ⁊ peccatū: de hoc. iij. vel magr̄ ſen. xv. di. licꝫ igitur in aſſumptōe ſupſius caro fuerit a ſpū ſcto ab oībꝫ reliquijs peccati mūdata: vn̄ angel9 ad virginē luc. j. ſpūs ſanctus ſupueiet ī te: ⁊ virtus altiſſimi obumbrabit tibi: qđ ex te naſcet̄ ſanctū vocabit̄ fili9 dei: tn̄ vt dicit ipē aug9. ſi in cruce mortu9 non fuiſſet ad vltimū ſenio defeciſſet. frigus ꝗ calorē famē ſitim ⁊ alias hūanas penalitates pati poterat: ⁊ ſic habuit corp9 paſſibile. Fuit aūt hoc congruū ꝙ noſtros defect9 aſſumeret ꝓpter iuſticiā ſatiſfactōis: quā ꝓ nobis faciendā aſſumpſerat: vt ꝓ nobis ꝑfecte ſatiſfaceret ꝑ penalitates carnis noſtre. Item ꝓpter fidē incarnatōis. ſine his eīn penalitatibꝫ hūana natura hominibus nota nō fuiſſet. Item ꝓpter exemplū patiētie nobis ꝑbendum ad tolerādas penalitates carnis hūane.

n Animā. non ſpm̄ vitalē tm̄: de cele. miſ. in ꝗdaꝫ. vbi plurib9 auctoritatibꝫ ꝓbat̄: qđ hic de vera aīa dicit̄.

o Rationalē. non dicit ſenſitiuā vel vegetabilē tm̄: de quib9. j. parte ꝑn̄. dicetur.

p Ex pte. qđ temp9 ſatis notū eſt. ⁊ ab hac incarnatōe cōputant quidam ānos dn̄i. xxxiij. di. in noīe dn̄i. in pn̄. alij a natiuitate: ⁊ de hoc ī ſpe. de inſtru. edi. in. j. colū. Dubitari poſſet de tpe incarnatōis quare tunc ⁊ nō prius vel tardi9: canoniſte dicūt ſatis eſſe dicere cum paulo. O altitudo diuitiaꝝ ⁊c. ad Ro. xj. in fi. de pe. di. iiij. ſi ex bono. naꝫ et in ꝑtate miſerentis eſt qn̄ ⁊ quātū miſereri velit: ſa. de pe. di. ij. ſi enī inquit: vltra mediū. v. ſicut. ⁊ qđ nō. qui cle. vel vo. c. ij. Dicūt tn̄ theologi ꝙ certū eſt non fuiſſe ꝯueniēs ante peccatū deum incarnari: cum opus incarnatōis ꝑncipaliter ordinet̄ ad abolitōem peccati: et vt dicit̄ Luc. v. non ſanis ꝫ infirmis op9 eſt medico. nec venit vocare iuſtos: ꝫ peccatores. ij. q. j. multi: de pe. di. j. libenter. Item nec fuit cōueniēs ſtatim poſt peccatū deū incarnari. cum eīn ex ſupbia peccatū ꝓueniſſꝫ: ſic liberandus erat homo: vt humiliat9 recognoſceret ſe liberatore indigere. qđ magno ꝯſilio dilatū fuit: vt cognita ſui infirmitate homo clamaret ad medicū: ⁊ gratie poſceret auxiliū. ad finē vo ſeculi non debuit differri: vt de impfectōe humane nature per incarnatōem ꝑueniretur gradatim ad ꝑfectōem glorie in fine ſeculi. Item fuit equū poſt datam legē moſaicā ⁊ ꝓphetică: quā multi ſpernebāt iuſtificari deo genus humanū per incarnationē: ⁊ tpe grē. quod ſi dilatū fuiſſet ad finem ſeculi: forſan reuerentia ⁊ noticia dei ⁊ morū honeſtas in terris fuiſſet abolita. fuit etiam hoc cōueniēs ad manifeſtandā diuinā virtutem ſaluantem per fidē ꝑteriti ꝑſentis ⁊ futuri: vt nō. ber. ꝫ. e. ti. ſup rubrica.

q Virginali. quare ꝺ maria virgine ⁊ non de alia voluit incarnari: Dicūt ſancti ꝙ ſicut ex ſupbiſſima natus eſt morbus: ſic per cōtrarium ex humilima inchoari debuit medicina. vnde verſo nomīe eue: ipſi virgini dictum eſt aue. Luc. j. Item ſicut ad ſummā humilitatem dei filius voluit incarnari: ſic ſumme humilē eligere voluit: in qua ⁊ a ꝗ tanta deberet humilitas inchoari. vnde ipſa in cantico ſuo dixit ibidē. reſpexit dn̄s hūilitatē ancille ſue. Tercio qꝛ vt ꝗdaꝫ refert hiſtoria prima ipſa fuit ꝗ deo vginitatē obtulit. vn̄ qꝛ nouū dom genus obtulit: nouo ⁊ inaudito dono debuit honorari. In ꝯiugiū aūt ioſeph ꝯſenſit inſtinctu ſpūs ſcti ad celādū miſteriū: qđ dic vt. xxvij. q. ij. §. ij. ⁊. c. iuncta.

r Thalamo. i. cubiculo vel vtero.

ſ Hypoſtaſis. greci eodē mō vtunt̄ hoc nomīe hypoſtaſis ꝗ nos vtimur hoc noīe ꝑſona: de hoc noīe. j. ſen. xxiij. ⁊. xxv. di. hypoſtaſis aūt ꝯponit̄ ab hypos qđ eſt ſub ⁊ ſtaſis qđ eſt ſtat9 vel ſtans: ⁊ dr̄ hypoſtaſis ſubſtātia intellectiua ſiue forma. ſ. ꝑmordialis materia: et dicit̄ qſi ſubſtās: qꝛ hꝫ ſubſtare oībꝫ accidētibꝫ: ⁊ oīa accidētia ad ſe recipit. a nullo tn̄ informat̄ ſm̄ hug.

t Natura. ſ. vera humana. io. an.

u Omniū. quo ad ſufficientiā: ſed quo ad efficatiam pro pdeſtinatis tm̄: de hoc de con. di. ij. ſemel. ij.

x Cruci. in hui9 paſſionis memoriā videm9 in ſingulis ꝑticularib9 eccleſijs depictā crucem in altum erigi: ⁊ celebram9 etiā feſtū inuentōis

ipſius. de con. di. iij. crucis. Dicit auguſ. crux que erat ſuppliciū latronum: nūc tranſit ad frontes imperatoꝝ. ſi tm̄ honorē deus contulit ſupplicio ſuo q̄tuꝫ conferet ſuo ſeruo? Inter alias fuit quadruplex cauſa quare xp̄us crucis mortem elegit. Primo vt in illa pendens in aere ſe inter deū ⁊ hoīem mediatorem oſtenderet. ⁊ ſic nō. j. ad thi. ij. ⁊. x. di. quoniā. Secundo vt dā na que obuenerāt per li gnū primis parentibus ventuꝫ per lignū crucis reſtauraret. Tercio vt diabolū qui per lignum vincebat: p lignū ſupa ret. ⁊ hec duo gregorius exp̄mit in p̄fatōe de cru ce: qui ſaluteꝫ hūani ge neris ⁊c̄. de qua de con. di. j. inuenimus. ⁊. ij. de reli. ⁊ ve. ſanc. ſi dūm: ente mediū. Quarto vt euidēter oſtēderet p qui bus reſtaurandis pate batur. ſ. pro ſupis ange loꝝ ruinis replendis: p iuſtis de libo educēdis: p amicis colligendis et adiuuandis: pro inimi cis recōciliādis. Primū deſignat̄ p brachiū ſupe rius. ſecundū p inferi⁹. terciuꝫ per dextrū. quar tuꝫ per ſiniſtrū. Fertur etiaꝫ crux quattuor gene ra lignoꝝ habuiſſe. ſ. ce drum in ſtipite: palmaꝫ in palo: p longū cypreſ ſum: in ligno ex trāſuer ſo oliuā in tabula ſuper crucē loco q̄rti brachij. ⁊ datur v̄ſus. Ligna cru cis palma cedrus cypreſ ſus oliua. Et quō ꝓprie tates lignoꝝ bene ꝯueni ant: inſtant theologi: quod omitto.

mori voluit: ſed etiā emiſſo iā ſpū pforari lancea ſuſtinuit la tus ſuuꝫ: vt exinde pfluentib⁹ vndis aque ⁊ ſanguis forma ret vnica ⁊ imaculata ac vir go ſancta mater eccl'ia cōiunx chriſti: ſicut de latere p̄mi ho minis ſoporati eua ſibi in ꝯiu giuꝫ eſt formata: vt ſic certe fi gure primi et veteris ade: qui ſm apoſtoluꝫ eſt forma futuri in noſtro nouiſſimo adā id eſt chriſto: veritas rn̄deret. Hec eſt inq̄ veritas illius p̄grādis aquile vallata teſtimōio quaꝫ ꝓpheta vidit ezechiel aīalib⁹ ceteris euāgelicis tranſuolan teꝫ beati iohānis videlicꝫ apo ſtoli et euāgeliſte: qui ſacramē ti hui⁹ rem geſtā narrans: ⁊ or dinē in euangelio ſuo dixit. ad ieſuꝫ aūt cū veniſſent: vt vide runt euꝫ iam mortuū non fre gerunt eius crura: ſed vn⁹ mi

y Mori. de conſe. di. ij. timorem.
z Profluentibus. ſeparatim: de hoc de cō. di. ij. c. j.
a Aque. et fuit vera aqua: de quo ſatis de cele. miſ. i quadā. et fuit aqua regenerationis et ſanguis redemptionis: vt ibi.
b Et immaculata. ad ephe. v. ante fi.
c Sicut. ponit figurā quam etiā inducebat oſti. de cele. miſ. in quadam §. per hoc.
d Soporati. ſ dormitio ade ⁊ mors xp̄i ꝯuenīūt in figura ſicut ꝯue niūt in figura vigilās ⁊ viuēs. ſi de latere ſ viuentis debuiſſet formari cōiunx: ecōtra de latere vigilātis fuiſſet eua formata.
e Formata. geñ. ij.
f Apoſtolū ad Ro. v. poſt medium.
g Ezechiel. j. c. ⁊. xvij. in p̄n. io. grego. in. iiij. omel'. ſup ezech. de viſione quattuor aīaliū habentiū facies diuerſas. ſ. hoīs leonis bouis ⁊ aquile: dic̄ q̄ iure vel vere p hoīeꝫ figurat̄ matheus. q: cepit ab hūana generatōe. Marcus p leonē: q: cepit a clamore in deſerto. Lucas p vitulū: q: cepit a ſacrificio. Iohes vo digne p aquilā: q: cepit a diuinitate xp̄i. ſic eniꝫ aquila cūctis auib⁹ alti⁹ volat: ⁊ irreuerberatis oculis ſolis radios intuet̄: ſic iſte altius ceteris aſcendit: qui dicens. In p̄ncipio erat verbū: ⁊ v̄buꝫ erat apud deū: ⁊ deus erat verbū: duꝫ in ipſam diuinitatis ſubſtantiā intendit q̄ſi more aquile oculos fixit in ſolem.
h Dixit. xix. c. ad fi. et ad litterā hic ponit̄ tex⁹ euāgelij: quem gloſare non eſt meum.
i Sanctoꝝ. ſ. aug⁹. ſup io. ſermōe. c. xx. ⁊. xv. de ci. dei. c. xxvj. ipſe ⁊ ambro. ſup ep'a ad Ro. ⁊ theophili ſup iohem.
k Doctoꝝ. vt thome. iij. pte. q. lxij. arti. v. ſcoti ſup. iiij. ſen. Fertur etiā q̄ tpe cōcilij ꝯgregati fuerūt ad hoc theologi doctores p clementem qui hoc tenuerunt.
l Dūtaxat. de bap. maiores: in p̄n. cū ſuis ꝯcor. nō ob. lxxx. di. c. ij. vt ipſo.
m Aperuit. ſequebat̄ in conſtitutōe concilij etiam correcta ⁊ in audientia publicata: vt dixi in ꝓhemio q̄ tex⁹ mathei: qui dicebat̄ in quibuſdā libris antiquis ſub alio ordine hoc narrare p anticipatōeꝫ intelligi ⁊ exponi debebat. hoc remouit io. forte ex eo q̄ ille tex. in matheo cōmuniter nō habet̄: ⁊ anticipatio dicit̄ ab an̄ ⁊ capio: cum. ſ. an̄ capit̄

vel ponit̄ poſtponendū: ſ. de reſcrip. cauſaꝫ. Sed querit̄ quid valet ad fidē hoc diſputaſſe qō hic di de hoc ordine? ſine dubio ꝯiūx xp̄i eccleſia q̄ regenerat a deo genitos ita formari poterat p plagā ⁊ vndas fluētes xp̄o viuēte ſicut xp̄o mortuo: nec in hoc diſputatio hec reſpicit fidē: ſ opinio hic dānata detrahit miraculo. euidēnus eīi fuit miraculū hoc de corpore mortuo q̄ d viuo ma naſſe. Iteꝫ detrahit fi gure ſ poſite: vt ſ di xi. Iteꝫ detrahit fidei io. euāgeliſte: qui vlti mus euangeliū ſuuꝫ ſcribēs notabilit̄ exp̄ſ ſit hunc ordinē: ⁊ his reſpectib⁹ ꝯciliū hunc ordinē approbat.
n Porro. ij. ps que duo facit. Prio q̄ndā opinionē reprobat. ſe cundo illā ꝑtinaciter tenentes hereticos iu dicat.
o Poſitionē. vtun tur theologi et artiſte hoc verbo quo etiam nos vtimur: de cōfeſ. c. j. vbi de hoc ſatis li bro. vj. fatetur auteꝫ quis ⁊ credit id quod ponit de iureiur. c. vl ti. li.
p In dubiū. de ho re. dubius.
q Intellectiue. de ſenſitiua eniꝫ et de ve getatiua non fuit opi nio. ſenſitiua eīi qua ſentim⁹ p ſenſus cor poreos certū eſt q̄ cor rumpitur corpe corru pto. ⁊ ſic nō poteſt du bitari quin ſit corpis forma. Ideꝫ de vegetatiua qua vegetamur nutrimur et augmentuꝫ ſumimus. in prima cōmunicam⁹ brutis. in ſecūda etiā plantis. Sꝫ de intellectiua vel rōnali fuit ꝯria opinio: q̄ p̄cipue fundabat̄ ſup ratione p̄dicta. Cū eīi vniri nō dico accidētaliter: ſ p ſe ⁊ eſſentialiter ſit inſepabiliter vniri: ſ forma nō pōt eſſe ſine materia ꝓpria: ſ aīa itellectiua cū ſit icorruptibil' remanet corrupto corpe corpi nō vnita. ſ nō vnit̄ corpi vt forma p ſe ⁊ eēntialiter. Sꝫ anteq̄ huic inductiōi rn̄deaꝫ eſt ſciendū q̄ opi. hic approbata p q̄ facit de cele. miſ. in q̄dā: ſic ꝓbat̄ ſm phm. viij. metha. Differētia ſumit̄ a forma rei: ſ differentia cōſtitutiua hoīs eſt rōnale qō de hoīe dicit̄ rōne aīe intellectiue: ſ ipſa eſt hoīs forma. Itē demōſtrat̄ ex rōne ſpeciei humane. natura eīi rei oñdit̄ ex ipſius opatōe. ꝓpria vo opatio hominis inq̄tum homo eſt intelligere. oportet ſ q̄ formāt ſpēm ſm illud qō ipſius opis eſt p̄ncipiū. formāt aūt ſpēm vnūquodꝗ p ꝓpriā formā: ex quo relinquit̄ q̄ principiuꝫ intellectiuū vel anima intellectiua ſit ꝓpria hoīs forma. Sed aduertendū q̄ quāto forma eſt nobilior: tanto plus dominabitur materie corporali et min⁹ ei imergit̄ et plus eam excedit ſu virtute. vnde aīa vegetabilis pluſq̄ forma metalli: ſenſibilis pluſq̄ vegetabilis. Intellectualis ergo in nobilitate vltima intantū excedit in hoīe materiā corporalē: q̄ habet aliquā operationē ⁊ virtutē in qua corpalis materia non cōmunicat: que virtus dicit̄ intellectiua. Demonſtrat etiaꝫ id ariſto. ij. de anima: quia id quo primuꝫ aliquid operat̄ eſt forma illius cui operatio attribuitur: ſicut quo primo ſanat̄ corpus eſt ſanitas: quo primo ſcit anima eſt ſcientia. ſanitas ergo eſt forma corpis: ⁊ ſciētia forma eſt aīe ad corpis vnioneꝫ. Secundo inducebant id quod dicit phus. iij. de anima. anima ergo eſt forma corporis: ⁊ ſcientia eſt forma anime. Certum eſt autem q̄ primuꝫ quo viuit corpus eſt anima: ⁊ cuꝫ vita manifeſtetur ſm diuerſas operatōnes in diuerſis gradibus viuentiū: id quo p̄mo operantur: vnūq̄dꝗ illoꝝ operuꝫ vite eſt anima. Anima enim eſt quo primo nutrimur ſentimus ⁊ mouemur ſm locum. ergo ſimiliter id quo primo intelligimus: ſiue dicatur intellectus: ſiue anima intellectiua: eſt forma corpis. Et hoc negans oportet q̄ inueniat quomodo iſta actio ei cōueniat. experitur eniꝫ quiſquis ſeipſuꝫ eſſe qui intelligit. Attribuitur autem actio alicui tripliciter: vt patet v. phyſicorum. aut ſcdm ſe totum ſicut medicus ſanat: aut ſcdm

litum lancea latus eius aperu it: ⁊ continuo exiuit ſanguis ⁊ aqua: ⁊ qui vidit teſtimoniuꝫ ꝑhibuit ⁊ verū eſt teſtimoniū eius: ⁊ ille ſcit q: vera dicit: vt ⁊ vos credatis. Nos igitur ad tam p̄clarum teſtimoniū ac ſanctoruꝫ patrum et doctoruꝫ cōmunem ſententiaꝫ apoſtoli ce conſideratōnis: ad quā dū taxat hec declarare pertinet: aciem conuertentes ſacro ap probante concil'. declaramus predictum apoſtolū ⁊ euange liſtā iohēꝫ rectū in p̄miſſis fa cte rei ordinē tenuiſſe: narrā do q̄ xp̄o iaꝫ mortuo vn⁹ mili tum lancea latus ei⁹ aperuit.

Porro doctrinam omnem ſeu poſitōnem temere aſſeren tem aut vertenteꝫ in dubium: q̄ ſubſtantia anime ratōnalis ſeu intellectiue vere ac per ſe hūani corporis nō ſit forma:

velut erroneam ac veritati catholice inimicam fidei predicto sacro approbante concilio reprobamus: diffinientes: vt cūctis nota sit fidei sincere veritas: ac precludatur vniuersis erroribꝰ aditus: ne subintrent. ꝙ quisquis deinceps asserere defendere seu tenere ptinaciter ꝑsumpserit: ꝙ anima rationalis seu intellectiua: nō sit forma corporis humani ꝑ se et essentialiter: tanꝗ̄ hereticꝰ sit censendus. Ad hoc baptisma vnicū baptizatos omnes in xp̄o regenerās est: sicut

partem: sicut homo videt per oculum aut per accidens: sicut dicimꝰ ꝙ album edificat: quia accidit edificatori esse album. Cum ergo dicimus andream intelligere: certum est hoc sibi non attribui per accidens: cum hoc inquātū est homo de ipso essentialiter predicetur: ergo aut oportet dicere ꝙ intelligat s̄m se totū. quod etiam posuit plato: dicens hominē esse animā itellectiuā: aut dicere oportȝ ꝙ intellectus sit aliq̄ pars ipsius anime. primū stare non potest: quia idem ipse homo est q̄ percipit se itelligere et sentire. sentire v'o nō pōt sine corpore. vnde oportet animā sensitiuam esse aliquam hominis partē. Relinquitur ergo ꝙ intellectus quo andreas intelligit sit ps ipsiꝰ andree: ita ꝙ itellectus aliquo modo ipsi corpori vniatur. Et licet aliq̄ dixerint hāc vnionē per spēm esse intelligibilem q̄ duplex habet subiectū: itellectum possibilē ⁊ fantasmata. alij autē ꝙ itellectꝰ vt motor vnitur corpori. quod vanū esse patet multis ratōibus. et iste due sufficiant. Intellectus non mouet corpus nisi per appetitum: cuius motio ꝑsupponit operationem intellectꝰ. Non ergo ideo intelligit. a. qꝛ mouetur ab intellectu: sed potius econtrario quia intelligit: ideo ab intellectu non mouetur. concludit̄ ergo ꝙ vnitur vt essentialis forma. Item si anima intellectiua se haberet vt motor: certū est ꝙ nauis potest esse sine nauta: qui se habet ad eā vt motor. ergo etiā posset esse ꝙ christus corpus humanū sine anima sumpsisset: quod est contra fidem: s̄. e. c. ⁊. s̄. e. firmiter. Cū ergo principaliter incarnatio ordinet̄ ad salutem anime: inutilis fuisset incarnatio si anima nō esset essentialis corporis forma. ⁊ per hoc vides rationem quare opinio hic damnata iudicat̄ heretica: quia est contra fidem incarnationis. est etiam cōtra fidem resurrectōis. habet enī fides ꝙ resurgemus cum corporibꝫ que nūc gestamus: vt patet. e. ti. c. firmiter. i fine prime partis. sed si anima non esset essentialis forma corporis ad quid resurgerent corpora non videmus. Tenētes opinionem hic reprobatam primo inducebāt quod in prin. dixi. Ad quod respondet̄ ꝙ s̄m se couenit anime corpori vniri sicut s̄m se ꝯuenit corpori leui sursum esse. ⁊ sicut leue manet cum a loco ꝓprio fuerit sepatū cum aptitudine ⁊ inclinatiōe ad ꝓpriū locū: ita anima hūana manet in suo ꝓprio esse cum fuerit a corpe sepata habens aptitudinem ⁊ inclinationem naturalē ad corporis vnionē. Secundo inducebant qd̄ dicit phus. iij. de anima: ꝙ intellectus est sepatus ⁊ ꝙ nullius corporis est actus. ergo non vnitur corpori vt forma. Sed dic ꝙ phus intelligit separatū: quia intellectus non est virtus alicuiꝰ organi corporalis: sicut virtꝰ visiua oculi. constat etenim ꝙ intelligere non est actus qui posset exerceri per aliqd̄ organū corporale sicut visio: sed est in materia: in quātū ipsa anima cuiꝰ est hec virtus: est hominis forma ⁊ terminꝰ generationis humane. Et ꝙ sit in materia probat̄ ij. phy. quia homo generat hominē. dicit̄ ergo anima intellectiua separata s̄m virtutem intellectiuā que non est alicuiꝰ organi corporalis. Et sic etiam respondet̄ ad id quod tercio dicebant: ꝙ si intellectꝰ vniretur corpori vt forma: cū omē corpus habeat determinatā materiam: sequeret̄ ꝙ intellectus haberet determinatā materiam: ⁊ sic non esset cognitiuꝰ omniū: quod est contra ratōem intellectus. Sȝ dico ꝙ hoc ꝓcederet si virtus intellectiua esset actus organi corporalis. fateor enim ꝙ actus illos visus cum oculo: tactus cū manu: et similes bene oportet limitari ex materia. sed cum anima intellectiua his organis non vtatur: limitatōi non subiacet. Dicebant quarto ꝙ cū anima sit quid subsistens ⁊ habeat esse s̄m se. ergo alterꝰ forma esse non potest. quia forma dat aliquod esse: ⁊ sic esse forme non est ipsius forme s̄m se. anima ergo intellectiua habens esse suum: ⁊ suū subsistens non vnit̄ corpori vt forma. Ad quod respondetur ꝙ anima intellectiua illud esse in quo subsistit cōmunicat corpali materie: ex qua materia ⁊ anima intellectiua fit vnum: ita ꝙ illud esse quod est totius compositi est etiā ipsius anime: qd̄ non est in alijs formis que non sunt subsistentes: ⁊ ꝓpter hoc anima hūana remanet in suo esse destructo corpore: non aūt alie forme. Curiosus qui hoc plenius disquirere vellet: videat in sum. tho. pte. j. q. lxxvj. in pn.

Vnus deꝰ ac fides vnica ab oībus fideliter cōfitendū. quod celebratum in aqua in nomine patris et filij et spiritꝰ sancti: credimꝰ esse tam adultis q̄̄ paruulis cōmuniter perfectum remedium ad salutem. Uerum quia q̄ntum ad effectum baptismi in paruulis reperiuntur doctores quidā theologi opiniones contrarias habuisse: quibusdā ex ipsis dicentibus per virtutem baptismi paruulis quidem culpam remitti: sed gratiam nō cōferri: alijs ecōtra asserētibꝰ:

r Catholice fidei. qd̄ sequit̄: ⁊ postpositū fuit vt euitaret̄ hiatus qd̄ apud in rethorica dicit̄: cū vocalis eadē sequit̄ vocalē.

s Pertinaciter. pertinacia in malo: ꝑseuerātia in virtute. vnde pertinax valde vel imprudēter tenēs: durus irreuocabilis: indocilis: obstinatus. ⁊ idē verbū. j. de vsuris ex gñi. §. pl't.

t Ad hoc. tercia pars. primo ponēs de esse baptismi. secūdo de ipsius effectu.

u Unicū. quare sic dicat̄ habet̄ de ꝯse. di. iiij. aliud. io. an.

x Unꝰ. ad ephe. iiij. habet̄ de hac triplici vnitate: ⁊. j. de excel. prela. freq̄ns: ad fi. ⁊. j. d' sen. ex. c. j. ⁊ vt dicit ambro. li. de tri. ⁊ exponit magr̄ j. sen. xxiiij. di. circa pn̄. cum vnū dicimus deū: vnitas excludit numerū deoꝝ. nec quātitatē i deo ponit. quia nec numerꝰ nec quātitas i deo est.

y Deus. in hoc verbo ponit causam efficientē baptismi.

z Unica. licet specie differat: qd̄ dic vt no. ber. s̄. eo. ti. sup rubrica.

a Confitendū. vnde in simbolo dicit̄. ꝯfiteor vnū baptisma.

b In aqua. causa materialis.

c In nomine. causa formalis.

d Perfectū. sine pn̄ia exteriori: de ꝯse. di. iiij. sine penitētia.

e Remediū. causa finalis. io. an.

f Theologi. ⁊ canoniste: de hoc de ꝯse. di. iiij. nihil. ⁊. c. ꝑuuli.

g Opiniones. Est sciendū ꝙ ꝑma fuit opinio donatistaꝝ: ꝙ ꝑuuli inutiliter baptizabant̄: q̄ reprobata est: ⁊ ad ipsoꝝ ratōnes est rn̄sū de bap. maiores. Sed ibi dubiū est relictū: an paruulis infundant̄ virtutes ⁊ gr̄a: qd̄ hic soluit̄. Est ergo hic sciendū ꝙ quorūdā fuit opinio: ꝙ pueris nullo modo dant̄ virtutes in baptismo: sed solū ab originali mundant̄. sed postea qn̄ decedūt vel qn̄ perueniūt ad etatem adultam: eis virtutes infundunt̄ si seruēt innocentiā. Hanc cōmuniter theologi reprobant per id qd̄ habet̄ eccl'iastes. xj. qd̄ sonat illud qd̄ habet̄. xv. di. qualis. in pn̄. quare si pueris ante morē non fuerint cōcesse virtutes: ⁊ gr̄a informās in morte non conferētur ⁊ sic non saluabūtur: qd̄ est falsum. Error autem huiꝰ opinionis videtur fuisse ex ignorātia discernendi habitū ab actu. Alij dixerūt ꝙ pueris dant̄ virtutes ⁊ gratia: nō tn̄ in seipsis ſȝ in sua radice. s. caracteris sacramētꝫ: cuiꝰ virtute cum venerint ad ꝑfectā etatē: ⁊ cū ꝑfectis organis solute fuerint potentie: ꝯsequent̄ gr̄am ⁊ virtutes. Et hug. videbat̄ inscere hāc opinionē prime: de ꝯse. di. iiij. nihil. Sed ꝙ hoc esse nō possit pꝫ. qꝛ si puer verteretur in furiā an̄ ꝑfectā etatem: potentie in eo nō soluerent̄: ⁊ ita nūꝗ̄ hʒet virtutes explicite. Item ꝙ potentie sint aliquo impedimento ligate nō impedit habitū ſȝ actū. qꝛ dormiētes ⁊ vinolenti habitꝰ hn̄t: ſȝ ligatos. Tercia fuit hic opinio approbata: vt virtutes ⁊ gratia dent̄ in habitu ligato ꝓpter puericiā: sic in dormiēte ꝓpter somnū. ſȝ discedente puericia inclinant̄ ad bn̄ operandū: nisi aliquid spūi sancto resistat. et habet̄ de hoc figura. j. Regū. xvij. vbi dauid ꝑuulus armatus armis saul regis nō potuit eis vti ꝯ goliā. sic puer in baptismo armatus gr̄a ⁊ virtutibꝫ ꝓpter imbecillitatē illis vti nō pōt q̄ ad actū. ⁊ ꝙ hoc sit verū pꝫ. qꝛ cū pueri sic̄ adulti ꝑ baptismū efficiant̄ mēbra xp̄i: necesse est ꝙ a capite recipiāt fluxū vel fructū gr̄e ⁊ virtutis. cuiꝰ influxionis nō est impedimentū ex pte dei: qui omēs vult saluos fieri: ⁊ ad agnitōē veritatis venire. j. ad thi. ij. ⁊ s̄. de bap. maiores. §. absit. nec ex pte gr̄e q̄ ex vi sacramēti oibus ꝑsto est: fa. d' ꝯse. di. iiij. sine penitētia. nec ex pte sacramēti qd̄ ꝓ oibus institutū est. nec ab illo vllus excludit̄: vt in decre. maiores. §. cū ḡ. nec ex pte ꝑuuli q̄ nec resistit nec resistere pōt infusioni gr̄e. nec curamꝰ ipsius reluctantiā vel gemitū in baptismo: de ꝯse. di. iiij. cū videmꝰ. ⁊. c. se. nec ex pte eccl'ie in cuiꝰ fide saluat̄: ⁊ que nulli claudit gremiū: d' he. sup. c. li. vj. nec aliquē recipit. xxvij. q. j. de viduis: de dona. ꝑ tuas. Huic aūt opiniōi approbate nō ob. ꝙ habitus virtutū habilitat ad actū: ſȝ pueri nō sunt habiles ad agēdū q̄ s̄m virtutes sunt: ḡ nō recipiūt habitū virtutū in baptismo. Nā dico ꝙ habitꝰ facit habilē ad actū tollendo inhabilitatē que est ex imꝑfectōe potentie:

non que eſt ex pte corpis: vt pz in dormiente. Nec obſtat quod dicitur in noua influentia oportere: q recipiens vel influens aliter ſe habeat nunc q͂ prius. ſed anima pueri baptiſati non alio modo ſe hz in inſtāti poſt baptiſmū q͂ prius. q: caret vtroqz tpe vſu liberi arbitrij. Item nec deus influens aliter ſe hz. Concludit ergo q pueri etiam baptiſati gratiā ⁊ virtutes non recipiūt. Ad qd̄ reſpondetur: q licet agēs pncipale ſit imobile: agens inſtrumētale aliter ſe habz nunc q͂ pri⁹ ad puer. q: nūc et nō pri⁹ baptiſat. ex quo etiā ſequit̄ q aliter ſe hz baptiſat⁹. quia nūc et nō pri⁹ impſſus ē caracter i ipſo. Pt̄ē ꝯſtat q ſine aliq̄ ſui mutabilitate de⁹ ſine ſacramento poſſz grām ꝯferre: vt pz i ſanctificatis i vtero: de remiſ. niſi cū pridez. in pn. Curioſus etiā vidē poſſz in tho. iiij. ſen. di. iiij. et i. ij. pte. ſum. q. lxviij. ⁊. lxix.

f Virtutes. de theologicis nō eſt opinio inter modernos: ſʒ de moralibus ſic: vt. j. dicā. dicūtur aūt virtutes q̄ſi vir tuentes ⁊ pſeuerantes a vicijs: de pe. di. ij. illa animu. ⁊. c. ſequēti. io. an.

q et culpa eiſdez in baptiſmo remittit̄: et virtutes ac informās gratia infundunt̄ quo ad habitū: ⁊ ſi non ꝓ illo tpe quo ad vſum. Nos autē attendentes generalē efficaciā mortis xp̄i: que ꝑ baptiſma applicatur pariter omnibus baptiſatis: opinionē ſecundam que dicit tam paruulis q͂ adultis conferri in baptiſmo informātem gratiaz et virtutes: tanq͂ ꝓbabiliorez: ⁊ de dictis ſanctorum ac doctoruz modernoruz theologie magis conſonam et concordez ſacro approbāte cōcilio duximus eligendam.

g Informans gratia. hanc multi theologi dicūt eſſe idez in re q habitus charitatis. tū q: charitas ⁊ gratia habent eaſdem opatōes: tum q: dicit auguſ. xv. de tri. c. lxxviij. loquens de charitate. nulluz eſt iſto dono excellentius. Dz omni dono diſtincto a grā ipſa grā excellētior eſt: tum quia ſi ſic diſtinguerent̄ poſſent a dei virtute ſepari: ⁊ ſic aliquis eſſet deo gratus ſed non charus: ⁊ ecōuerſo. Alij vo dicūt q gratia eſt habitus qui fundat̄ in eſſentia anime. charitas vo eſt alius habit⁹ qui fundatur in voluntate.

h Ad habitū. de ſimilibus: de bap. maiores. ꝟ. q̄uis: in. j. glo.

i Omnibus. etiā ficte recipientib̄ q̄ ad caracterē et grām gratis datā ſʒ non ad gratiam facientem gratū: niſi cum fictio illa receſſerit: de ꝯſe. di. iiij. tūc valere. ⁊. c. penult.

k Sanctoꝝ doctoꝝ modernoꝝ. de ſanctis habemus auguſtinuz cōtra iulianū. li. j. de baptiſmo paruuloꝝ. doctores habemus magiſtrū. iiij. ſen. iiij. di. in pn. ⁊ ibi alex. albertuz ⁊ thomā apertius. ⁊ breuiter omnes theologi moderni in hoc cōcordant quo ad virtutes theologicas. ſ. fidem ſpem ⁊ charitatē. ſed de virtutibus moralibus: vt iuſticia fortitudine temꝑantia prudentia ⁊ alijs de quib. xxviij. q. j. §. ex his bene diſcordant moderni theologi. Thomas em̄ ⁊ ſui tenent etiaz morales infundi. nam vt dicit morales acquiſite nō ordināt ex ſe in vltimuz finem: nec videtur q homo ſit bene mobilis a ſpū ſancto: ſʒ eſt fateri illas infuſas. Sed qui tenent ꝯtrariū rn̄dent ad hoc q morales acquiſite cōiuncte charitati q̄ eſt forma virtutū vtrūqz ſufficienter pagūt: ⁊ ſic nō eſt neceſſe ponere eas infuſas. Inducūt etiā iſti illud phi. q fruſtra fit per plura ⁊c̄. vt dixi in pn. c. ſʒ per virtutes morales acquiſitas pōt homo cū theologicis finem ſuū acquirere ſine moralibus infuſis. ꝓprium em̄ eſt charitati nos deo vltimo fini cōiungere. Eſt em̄ ſcḋm auguſtinum rectiſſima affectio que nos deo ꝯiūgit. ſʒ non requirit̄ infuſis theologicis q alie virtutes morales infundant̄. Item ſi paruulis infunderentur: ergo ⁊ adultis. ſed experimur q adultus non ficte baptiſat⁹ non plus ſe ſentit ſobriū prudentē temperatū vel iuſtuz q͂ prius: qd̄ ſi infunderent̄ ſentire deberet ex quo etas non impedit: cum virtus moralis ſit habitus inclināſ per modū nature. q: ſcḋm phm̄. ij. ethi. virt⁹ eſt que habentem perficit ⁊ opus eius bonum reddit. ergo cum ſacramentum baptiſmi ſit cōmune oībus gratis donās: videt̄ q non infundatur adultis nec paruulis.

l Eligendam. ergo illaz ſequi tenemur. de hoc. e. ti. c. vno: libro. vj. in. vj. glo.

m a Abbates. Caſus. maior prelatus pro membris ſuis etiaz ſi ſunt de menſa eorum cōuenire non poteſt per reſcriptuz apoſtolicū: niſi vbi poſſent adminiſtratores membroꝝ: cōtrahere in expenſis ⁊ intereſſe puniuntur: et proceſſus eſt irritus. Et ſunt due partes. in prima duplex ꝓhibitio. in ſecunda ibi ſi quis: duplex pena. ſ. iuris ⁊ hominis. cauſam dedit conſtitutiōi fraus que ſepe cōmittebatur ad decre. ſtatutuz. §. e. li. vj. quia ſi prior alicui⁹ dom⁹ bononien̄. dioc̄. ꝯtra me boñ. impetrare volebat: habebat neceſſe impetrare boñ. ſed ſi plus expediebat vel placebat ei me ꝯuenire ferrarie impetrabat̄ ibi reſcriptum ſub nomie maioris: puta camadulen̄. ciſtercien̄. carthuſien̄. ⁊ ſimilis cui ſuberat illa domus: et ſic q̄ſi actor ⁊ reus eſſent diuerſarum dioce. fiebat cōmiſſio in loco vicino dioc̄. boñ. j. dietam. ⁊ ꝯſtat q hoc multuz frequētabat̄ ad excludendaz dioc̄. rei. Eodē modo ſi dom⁹ erat ferrarie: me boñ. ꝯueniebat ferrarie ipe maior: quod prior loci nō potuiſſz.

Clemēs. v. in ꝯcilio vienēſi.

De reſcriptis. Rubrica.

Abbates: aut alij religioſi quibuſlibet adminiſtratio nib⁹ pſidentes occaſiōe prioratuū ſeu alioꝝ locoꝝ ſubditoꝝ eiſdez nullū auctoritate lr̄aꝝ aplīce ſedis vl̄ legatoꝝ ipſius quomodolibet valeant ꝯuenire: niſi vbi ⁊ coram quibus prioratuū et locorum ipſoꝝ prioribus aut alijs gubernatorib̄ hoc liceret: nec occaſiōe locoꝝ ad mēſas ptinētiū eorūdē aliud ipſis ſuꝑ hoc

n Abbates. ſolent iſti vocari pres abbates: ā de regula. c. ſi.

o Alij. hoc nomen non ſemꝑ poſitionem ſignificat: fa. de hoc §. e. ti. c. ſedes: i. iij. glo.

p Pſidētes. vt magiſtri hoſpitalis cruciferoruz ⁊ his ſimiles. Idem ſi denominent̄ priores: vt camaldulē. vel miniſtri: vt i ordine minoꝝ. vel q̄cunqz ſit nomē pſidentiū tali loco vel ordini cui ſubſunt hec membra. Et late intelligas lr̄aʒ ſiue ſint p̄lati ordinū vt predica: ſiue ſint p̄lati monaſterioꝝ habentiuz membra: vt nonātulanum: pompoſianū: fructuarienſem: ⁊ his ſimiles. Et licet non intellexerit: vt puto de pſidentibus capitulis ꝓuincialib⁹ monachorum: de quibus de ſta. mona. in ſingulis. ⁊. c. ea que. illi enim non impetrant pro monaſterijs prouincie. ſi tamen daretur q impetrare poſſent locum haberet quod hic dicit̄ ex idētitate ratōnis. ⁊ licz de religioſis loquatur: idem tamen de ſecularibus qui ſimili modo preeſſent. ſed quia id rarum: hoc frequentatum: ideo de religioſis loquitur.

q Occaſione. ſi em̄ cauſam ꝓpriam vel capitis talis p̄latus agere vellet ⁊ ꝓ illa impetrare: tūc non haberet̄ conſideratio loci vbi ſitū eſt membruʒ.

r Legatoꝝ. vel delegatorum: §. eo. ſtatutum. §. in nullo: li. vj. De inferioribus ordinarijs non eſt dubiuʒ: cum in eis locū non habet decre. ſtatutum: ſed id quod habet̄ de offi. ordi. cum epus. et. c. vt litigantes. li. vj.

s Conuenire. in actore loquitur non in reo. hinc eſt q ſi ego boñ. pro membro boñ. volo cōuenire ipſius membri maiorem qui eſt dioce. aretine non potero impetrare boñ. ſʒ aretij vel in loco vicino infra dietam ſcḋm formaz decre. ſtatutum. §. cum autez. Identitas enīz qua hic idem fingitur adminiſtrator membri et ſuus maior: in reorum fauorem inducta in eorum grauamen retorqueri non debet: de regu. iur̄. quod ob gratiam: li. vj. cum ſuis concor. Priorem autez illius membri bene conueniam boñ: vt ibi. §. cuʒ vo. ⁊ quod prius dixi: ꝓcedit hoc poſito q etiā in realibus cōſideret̄ locus domicilij: vt no. in pal. §. cum vo. in glo. olim dicebam⁹.

t Coram quibus. de loco erat dubiuʒ: de perſonis non. ſed forſan hoc intedit q ſi is qui impetratus a priore loci poterat recuſari: etiam recuſari poterit impetratus per maiorē ordinis: facit quod ſcripſi de offi. dele. inſinuante. Hoc ſcias q licz prior domus propter excōmunicatōez repelleret̄ ab agendo: iſte maior non repellit̄ qui excōmunicatus non eſt. ſoluz em̄ perſonas coram quibus: ⁊ loca in quibus fit conuentio determinat hec littera.

u Liceret. agere enim poſſent ⁊ defendere q̄diu adminiſtratōnes tenent: q̄uis ſint obedientiarij: de hoc ſatis ⁊ quis cui preferat̄ no. poſt innocen. ⁊ oſtien̄. de iudic̄. cum deputati: de reſtitu. ſpoli. olim. j. de teſti. cum olim: de relig. do. cum venerabilis: vbi no. innocen. ad finez. q quando in caſu defenſionis iudex procedere debet ad miſſionem in poſſeſſionem. hoc non facit etiam ſi vnus ſit contumax: niſi omnes vocentur: alleg. ff. de euic. emilius. et. ff. ex qui. cau. in poſ. ea. l. hoc autem.

x Nec occaſione. iſte verſi. non fuit de prima compilatione concilij. io. an.

y Sup. hoc ſcʒ ſuper recōuentione reorum.

z Haberent. innuit ꝙ loca que ſunt de menſa interdū nō habent ſpeciales gubernatores. ꝯcor. ī. de ſup. ne. pla. c. vno. vnde lꝫ illoꝝ fructus clericis ꝯcedant̄ ad firmam non vacant ꝑ mortem illoꝝ. ī. de exceſ. p̄la. frequens. ỽ. quidam etiam. ⁊ ibi dicam que loca ꝓprie ſint de menſa. ⁊ aliquid nō. inno. ⁊ oſti. de re. ec. nō alie. vt ſup.

a Vexare. ex ſola eī impetratōne nō veniūt expenſe vel intereſſe: niſi ſequeret̄ vexatio vel ꝯuentio

b In expenſis. legitimis. ſ. e. ſtatutū. §. cum autem. in fi.

c Coꝛā quo. ꝯcor. quod nō. ſ. e. c. fi. in vi. glo. ⁊ qō illa dcre. vocat dāna. hec vocat intereſſe.

d Proceſſus. circa principale.

e Ipſo iure. i. ſine ope exceptōnis. ꝯcor. ſ. e. c. j. et. c. ſtatutū in fi. li. vj.

liceat ꝙ ſi loca ipſa ſic p̄miſſa ſpeciales ſb̄ eis gubernatores haberent. Siquis autem aliquem contra hec vexare p̄ſumpſerit: in expenſis ſibi et intereſſe ꝑ iudicem coꝛā quo vexatio fiet huiuſmodi condēnetur: omniſqꝫ ꝓceſſus cōtra p̄miſſa habitus ſit irrit⁹ ipſo iure. Idem in eodem.

Et ſi pꝛīcipalis official' epiſcopi: aut religioſus ꝯuentualem obtinens pꝛoꝛatū q̄uis ad prioratum eundem prioꝛ non conſueuerit per electionem aſſumi: a ſede apoſtolica vel legato eiuſdē dari valeat delegatus. In officiali tamen foraneo aut religioſo monaſterij ſui pꝛoꝛe clauſtrali nequaq̄ hoc volum⁹ obſeruari. Idem in eodem.

Auditoꝛ ī romana curia deputat⁹ a nobis de beneficio quod ꝓnūciabit alicui de iure foꝛe debitum: de iure

m Legato. vel delegato: vt dixi ſ. c. pxi.

n Delegatus. Quid dices de conſeruatore? ꝓcedit dubiū in officiali non in priore ꝑ decre. vlt. j. Bꝫ. de offi. dele. li. vj. que requirit ꝙ conſeruatoꝛ ſit ep̄us vel ſupioꝛ vel abbas vel habens dignitatem vel ꝑſonatū in eccleſia cathedrali vel collegiata ſub quib⁹ non videt̄ officialis includi quem tamē quo ad alios delegatos bene includit dcre. ſtatutum. in pꝛin. que ſimpliciter requirit ꝙ ſit dignitate preditus: vel ꝑſonatum obtineat. ſic ꝑ hoc videt̄ ꝙ licꝫ dignitate pre alijs dotat⁹ poſſit eſſe delegat⁹ q: tamen non habet dignitatē in eccleſia cathedrali vel collegiata non poſſit eſſe ꝯſeruatoꝛ. In ꝯtrariū: ex quo dignitatē dam⁹ non conſtat ꝙ illa ſit alterius eccleſie q̄ cathedralis. ex dignitate eī ep̄i defendit iure cōnexionis ergo idem iuꝭ: ō ꝯſti. tranſlato. egeret declaratione.

f Et ſi principalis. Caſus. principalis officialis epiſcopi ⁊ pꝛioꝛ conuentualis licꝫ obedientiarius delegari poſſunt a papa. officialis vo foraneus vel pꝛioꝛ clauſtralis non. ⁊ ꝑtes patēt. q: prima duoꝝ permiſſiua: ſecūda duoꝝ ꝓhibitiua: ibi in officiali. ⁊ declarat inq̄tum de religioſo loquit̄: nō. xvj. q. j. de pſentium. de priuil'. cum olim. ij. per oſti. in ſum. de offi. dele. §. cui poſſit. ỽ. ſed nūquid. ⁊ ꝑ guil. in ſpe. ti. j. §. j. ỽ. nūquid ergo monacho. ⁊. ff. de iudi. l. cum pretoꝛ. ⁊ multū olim dubitabam de his caſibus. ⁊ forte fui pars impulſiue cauſe ꝯſtitutōnis iſtius. ⁊ exponas etſi ꝑ q̄uis

g Principalis. Quid ergo ſi plures officiales inſolidum hꝫ ep̄s? innuit hic littera ꝙ delegari poſſit is qui eſt principalis. Item quid ſi ſimpliciter deleget̄ officialis: intelligitur de principali. iuxta nō. de offi. dele. quoniā abbas. ⁊ ſi neuter principalioꝛ ſed eque principalis vterqꝫ. dic vt ibi. Sed quid ſi deſijt eſſe officialis? vide quod nō. in ſpe. ti. j. §. fi. ỽ. quid ſi cauſa. Dico ꝑ predictā decre. quoniā. ꝙ ſi non erat expreſſum ꝓpriū nomen deſijt eſſe iudex. al's iudex remonet: niſi aliud canonicū eum impediat: ⁊ de hoc ſatis ꝑ archi. in canonico qui deſijt eſſe canonicus. de reſcrip. ſtatutum. §. j.

h Officialis. alibi dī miſſus dn̄icus. de reg. c. ij. de treg. c. j. alibi vicarius: de offi. vi. c. ij. li. vj. Olim etiam delegabat̄ officialis: de offi. dele. inſinuante: de appel. dilec. vlt. ⁊ ꝑ hoc verbū videt̄ vicariū in ſpūalibus qui al's officialis non eſt delegari non poſſe: ad hoc de temp. oꝛ. cum nullus. §. j. ⁊. ij. li. vj. ſalua certa ſcientia principis. vt dicam in vlt. glo.

i Epiſcopi. ergo ſecus in officiali. archi. vl' inferioris ab epiſcopo Sed quid de officiali quem dat capitulum ep̄ali ſede vacante? licꝫ ille dici non poſſit officialis epiſcopi qui non eſt: facit de conſti. cum acceſſiſſent. j. de procur. c. fi. Credo tamen ꝙ hec conſtitutō etiam illum intendit includere: cum ſit officialis iuriſdictōis epiſcopalis: fa. de ma. ⁊. obe. c. vno. li. vj. Et idem puto de officiali electi confirmati nondū ꝯſecrati: ſ. de elec. tranſmiſſam. maxime q: quo ad officium iuriſdictōnis conſecratio nihil addit: facit de temp. oꝛdi. cum nullus. §. j. in fi. li. vj.

k Conuentualē. de iſtius etate. ī. de ſta. mo. ne in agro. §. ceteꝝ. ⁊ que dicat̄ eccleſia cōuentualis: plene ſcripſi de iurepa. nobis. vbi nō. oſti. ⁊ inno. e. ti. poſtulaſti. ⁊ de hoc: ō elec. c. j. ⁊ hic patet approbatum quod nō. ab. de ꝑben. niſi. ſcꝫ ꝙ prioratus eſt dignitas ſi cōuentualis eſt: al's non.

l Electōnem. ſꝫ ꝑ ꝓuiſionem. ⁊ intelligo de obedientiario qui remoueri poteſt ad nutum ſui maioris: al's nulla fuiſſet dubitatō. de iſto vo ⁊ de officiali quem ep̄s ad nutū remouet merito dubitabat̄. quaſi iſti non ſint in dignitate: ex quo non ſunt ꝑpetui: ſed ſatis eſt ꝙ poſſunt eſſe ꝑpetui. i. q̄diu viuent. ff. ꝓ ſol. l. facit de his que fi. a prela. cum ap̄lica. inſti. de atte. tu. §. neqꝫ. ff. de condi. inde. l. ſufficit. Item ꝑ mortē vel remotōnem taliū prioꝝ: licꝫ ſint obediētiarij vacat prioratus: vt patet. ī. de ſup. neg. p̄la. q: regulares. facit aūt hoc ad queſtōnē de clauſtrali an poſſit vicari⁹ eſſe ep̄i vel coadiutoꝛ p̄lati. de q̄ ſatis nōui de cle. egro. c. fi. in ſumma coadiutoꝝ. i. iiij. q tercij membꝛi. ⁊ ibi remiſſionem inuenies an poſſit eſſe delegatus oꝛdinarij vel arbiter.

o Foraneo. de quo de offi. oꝛdi. romana. in pꝛin. li. vj. vbi tenent inno. ⁊ oſti. ꝙ tales officiales foranei qui in certa parte dio. vel ad certos actus cōſtituūt̄: habēt delegatam. ⁊ ꝙ ab eis appellatur ad conſtituentē. ⁊ ꝙ dicat̄ vnū conſiſtoꝛiū ep̄i ⁊ officialis. intelligit̄ de generali ⁊ principali. ad quod bene facit hec decre. ⁊ decre. de ap. romana. in pꝛin. li. vj. ⁊ quod hic dicitur de officiali foraneo: intelligo etiam de decano rurali qui in parte dioc. ad tempus gerit vices epiſcopi: de quo ſ. de offi. archi. ad hoc. in fi. qui etiam officialis foraneus dici poteſt. ⁊ hec intelligo vera: niſi tales officiales vel decani ex alio capite admittant̄: vt q: canonici cathedralium eccleſiaꝝ vel his ſimiles.

p Clauſtrali. de quo de ſta. mo. cum ad monaſteriū. ỽ. prioꝛ. ⁊ idē dicit guil. in pre. ỽ. qō tenet curia de ſacriſta cuſtode vel camerario monaſterij. Sed ꝯ: ſ. de ꝑben. licet: de ꝯceſ. ꝑben. ex tenoꝛe. ex quarū ſubſcriptōnib⁹ patet: ꝙ prioꝛ clauſtralis ⁊ ſubprioꝛ delegant̄ a papa. Sol. tempoꝛe illoꝝ iuriū adhuc nō erāt determinate qualitates ꝑſonarū qꝫ debēt tales cauſe delegari: ſꝫ poſtea fuerūt ꝑ decre. inno. iiij. quā hodie non habemus. e. ti. preſenti. ⁊ poſtea imutatum in parte ꝑ decre. boni. e. ti. ſtatutum. in pꝛin. li. vj

q Obſeruari. niſi id fieret ex certa ſcientia principis hic expreſſo: vt nō. in ꝑdic. decre. cum olim: de priuil'. ⁊ facit qō nō. ſ. e. ſtatutū. li. vj. in glo. pone. In legato ſecus quem artat ꝯſtitutō maioris: fa. ī. ō offi. oꝛdi. collatō. ⁊ qō nō. de here. c. vl. li. vj. in magna glo.

r Auditoꝛ. breue eſt ⁊ nouū qō hic ſtatuit̄ determināo. nō per compoſt. e. ti. mādatū ad fi. ⁊ ꝑ guil. in ſpe. ti. ō act. ⁊ peti. §. ſup actōnibus. ỽ. ſꝫ ſi ad ipſam ꝑbendam. ⁊. ỽ. ſe. ⁊ pꝫ hic expedire qō ibi nō. ſcꝫ ꝙ coꝛam auditoꝛe peti poterat bn̄ficiū ꝓnūciari debitū ⁊ ꝯferri. ⁊ ſcias ꝙ hodie eſt tutum hoc in libello peti. puto tamen ꝙ etſi non petat̄ in libello cōferri: ſꝫ ſolum debitū ꝓnūciari: ꝙ poſt ꝓnunciatōnem peti poterit ⁊ conferri. ſicut enī confert licꝫ nō fuerit cōmiſſa collꝰo. ſic conferat licꝫ nō fuerit in primo libello petita. Itē ſcias ꝙ de auditoꝛe ꝯtradictarū ⁊ camere tenent gof. ⁊ oſti. in ſum. de offi. oꝛdi. in pꝛin. ꝙ habent oꝛdinariam de alijs auditoꝛibus cauſarūꝫ nō. guil. in ſpe. ti. iij. §. j. poſt prin. ꝙ habēt oꝛdinariā in cognoſcēdo: delegatam in diffiniendo. ſed archi. xj. q. j. experientie. dicit bonifacium viij. interlocutū fuiſſe: ꝙ in curia nullus habeat oꝛdinariaꝫ niſi papa ⁊ fa. quod dicam. ī. ti. j. ne romani.

s Romana curia. in datos ergo ex̄ curiā nō hꝫ hoc locū: nec ī aliquo corrigit̄ decre. ſup eo de offi. dele. ⁊ eſt ſi. ī. de ſequeſtra. poſ. c. vno.

t Deputatus a nobis. ergo ab alio puta legato: ad quem etiā ſpectaret bn̄ficij ꝓuiſio nō poterit ꝓuidere etiam ſi fuerit ſibi cōmiſſa ꝓnūciatio: q: nec alter auditoꝛ ꝓnūciat: ſꝫ audit ⁊ refert: de offi. dele. ſuper queſtōnū. facit ad primū ſ. e. ti. ſup eo. ⁊ intelligo deputatum a papa illum qui ſm̄ moꝛem curie ꝑ referendariū vel officialem ad hoc datū ex auditoꝛibus palatij deputatur ad talem beneficialē cauſam delatam ad curiam audiendam: ⁊ hoc in minoꝛibus. cathedraliū enī ⁊ regulariū eccleſiarū cauſas ꝓpria voce papa cōmittit: ⁊ vt plurimū cardinalibus.

u Beneficio. large ſumit̄ vt cōprehendat etiam dignitates: cū eadē ſit ratio. ꝯcor. de re. iur. c. j. li. vj. vbi de hoc.

x Pronunciabit. ⁊ ſic videbat̄ functus officio ſuo: de of. dele. in ſfis.

y Debitū. ſi ꝓnūciaret illō ſuū: ſic ceſſaret ꝓuiſio. Eſt ſꝫ differentia

inter ſiuum ⁊ debitum: de ꝑben. ſi tibi abſenti. li. vj. ſicut inter ius in bñficio ⁊ ad bñficiū. e. ti. c. pe. de ꝯceſ. pben. c. vlt. e. li. Quid de electo qui appellauit a negatione ꝯfirmationis vel caſſatione electōis. nūqd auditor qui ꝓnūciat bene appellatum vel reuocat caſſationem electōis poterit ꝯfirmare? Videt̄ ꝙ non: q2 hic ſolum loquit̄ de ꝓuiſiōe illius cui debitum erat. In cō trarium videt̄. nam hoc faceret delegat⁹: ē excep. ſignificauerit. de re iudi. ad ꝓbandū. ex quo enī bene appellatū eſt: facit quod facere debebat pri cipalis: de excep. dilecte. facit quod nō. C. de ap. eos. in prin. ⁊ qd̄ dixi de teſta. raynaldus. V. con dēnauitq3. Item de con firmatōne nō videbatur dubium: ſ3 de ꝓuiſione. Nā primā facit official' ⁊ capitulū vacante ſede. qui non faciūt ſecundā. vt de offi. vica. c. vlt. ⁊ ō inſti. c. j. lib. vj. q2 ergo illud plus dubitabile: ideo conceſſum. io. an.

poterit ſibi abſq3 cōmiſſione alia vt euitetur circuitus: pro uidere. Idem.

Gratie vt ō dignitate vl' beneficio curato tibi ꝓ uideatur renunciare videris: ſi ante adeptionē eiuſdē aliud beneficiū pacifice aſſequaris: quod ſimul de iure cum digni tate vl' beneficio virtute dicte gratie tibi debito retinere nō poſſes: lic3 illud reſignaueris aut ſis reſignare paratus.

Litteras noſtras ſup cō ferendo tibi bñficio va caturo directas ad beneficiu3 poſt datam ipſarum creatum ſtatuimus non extendi.

Clemens quintus in ꝯcilio vienenſi.

z Poterit. non quicquid iudicis poteſtati cōmittit̄ ⁊c. ff. de iudi. nō quicquid. de offi. dele. conſuluit. lic3 ergo auditor hoc poſſit: non tamē tenetur ad hoc.

a Circuit⁹. C. de arbi. l. ne in arbitris. in fi. de adop. l. fi. ff. ō cōdi. inde. dns teſtō. ⁊ ibi concor. de hoc in fi. vlt. glo. Eſſet aute3 circuitus ſi oporteret ad papam redire pro noua cōmiſſione vel pro collatōne ad ipſum vel ad executorem. Dicebant ergo qui hoc tenebant: ꝙ auditor fungit̄ vice iudicis in ſententiando: et vice executoris in conferēdo: vt nō. in glo. in prin. allegatis. io. an.

b Prouidere. intelligo etiam ſi non ex facto pape ſ3 inferioris legati vel delegati fuerit beneficiū illi debitum. quod eſſe poſſet iuxta nō. de ꝯceſ. ꝑben. ſi ſoli. li. vj. huic tamen obſtat ratio quam inducebāt com poſt. ⁊ guil. ſc3 ꝙ ꝑ talem collatōnem nulli fit ꝑiudiciū: q2 cum ꝯferre ſpectat ad papam: non refert an ꝑ auditorem an ꝑ executorem ꝯferat̄: ſed in decre. ſup eo: non ſpectabat collatō ad papam. fieret ergo ꝑiudi cium ei ad quem ſpectat collatō vel inſtitutō. ſed cum poteſtas nedum delegati ſ3 etiam legati cauſetur a papa: nec ex facto alterius poſſit eſſe debitum vel affectum: ſatis conuenit illa ratio. io. an.

c g Gratie. Caſus. expectans beneficiū perdit gratiam ſi conſe quit̄ aliud: quod cū illo qd̄ expectat de iure tenere nō poſſet ⁊ approbat qd̄ notatur de ꝑben. ſi paup. li. vj. in. j. glo. ⁊ idē ibi archi. ⁊ ꝑ illam decre. determinat̄ quid iuris ſi conſequit̄ beneficiū is ꝓ quo ſcriptum eſt in forma pauperꝫ: hic de illo ꝓ quo ſcriptum eſt in forma gratie. ⁊ in illo caſu non diſtinguit̄ qualitas beneficij adepti: iſto ſic. ⁊ quia generaliter loquitur hoc principiū. generaliter intelligat̄ ō cuiuſ cunq3 gratia pape vel alterius.

d Renūciare. idem tenent inno. ⁊ compoſt. in illo qui litigabat ſup beneficio ⁊ recipit ſecūdū qd̄ cum primo tenere non poſſet. ſc3 ꝙ ꝑ hoc renūciat liti: hec nō. ſ. e. in noſtra. vt ibi plenius ſcripſi. ⁊ puto hanc decre. locum habere: etiam ſi ꝓteſtet̄ recipiendo ſecūdū: ꝙ gratie renū ciare non intendit cum ꝓteſtatō ſit facto ꝯtraria. de conſti. cum. m. nec defendat in his ꝑiudicialibus: ſ. de elec. vt quis duas. li. vj. facit quod ſcripſi cum inno. ꝯ oſti. in ꝑdic. decre. in noſtra.

e Eiuſdem. dignitatis vel curati quod expectas.

f Beneficiū curatū. ſc3 vel dignitatem vel ꝑſonatū: ꝑ decre. ō ꝑben. de multa. ⁊ idem puto in caſu decre. litteras. de conceſ. ꝑben. vel cum ſecūdū de ſpeciali iure requirit cōtinuā reſidentiam: iuxta nō. ꝑ inno. de cle. non reſi. c. fi.

g Pacifice. puto idem ſi acceptata collatione ꝑ eum ſtaret quo min⁹ haberet pacificam: ad quod ſ. de elec. cōmiſſa. §. j. de preben. lic3 epus. li. vj.

h De iure. de hoc ſ. e. gratia. li. vj.

i Non poſſes. ſi ergo eſſet tale quod cum illo teneri poſſet non perit gratia: vt nō. in decre. ſi paup. ⁊ hoc etiam tenet Io. de deo in qſtōnib⁹ ſuis. li. j. q. xxiij.

k Illud. quod adeptus eſt interim.

l Reſignaueris. gratia ergo perempta nō reuiuiſcit: lic3 res reuertat̄ in primū ſtatū. ⁊ facit ad queſtione3 de clerico qui ꝯtraxit matrimoniū qd̄ poſtea diſſoluit̄ ꝑ ꝓfeſſionē ſponſe nō cognite: vel q2 repit̄ ꝯſangui nea: de quo ſcripſi de cle. ꝯiu. c. j. in prin.

m Paratus. ſi tamen vellet dimittere ſecundū beneficiū: poſſet per collationem ordinarij conſequi primum olim ſibi debitum. non enim intendit ꝙ ſit inhabilis ad illud: ſed ꝙ ex vi gratie nō eſt ſibi plus debitum nec per executores gratie ꝯferendum. ⁊ ſic nota caſum quo ex facto ſuperuenienti paratur exceptio contra gratiam que tenuit a prin. Alios caſus colligas ex nō. de preben. quia ſepe. lib. vj. in vl tima glo. io. an.

n l Litteras. hec ius et forcius eſt ius nouū inducēs quod forſan plus ab extrinſeca ꝙ̄ intrinſeca cauſa iuſtificatur. vt. j. dicam.

o Noſtras. ide3 in litteris reſeruationis legatoꝝ: cum eadem ⁊ fortior ſit ratio.

p Tibi. idem puto vbi papa dediſſet poteſtatem conferēdi pmū vacatuꝝ non expreſſa ꝑſona cui conferri de beret. Idem ſi contu liſſet fructus bñficioꝝ primi anni que vacare contingeret in dioceſi vel ꝓuincia: cū in his ſit eadem ratio.

q Vacaturo. in vacante nō ꝓcedebat dubitatio: nec diſtinguo an debeatur ſimpliciter vacaturū an debeatur cum beneficio acceptādi cum eadem ſit ratio.

r Poſt datam. etiam ſi paulopoſt. ⁊ facit quod nō. oſti. ſ. e. c. fi. Inſpicimus ergo an extaret beneficium tempore date: ſicut inſpici mus etatem impetrantis illo tempore: ſ. e. ſi eo tempore. lib. vj. et concor. ſ. e. eam te. de preben. dilectus. ij. vbi de hoc.

ſ Creatum. pone ꝯſtruitur noua eccleſia: de ec. edi. ad audientiā. creatur noua dignitas: de conſue. cum olim. ꝯſtituit̄ noua ꝑbenda: de preben. dilecto. ⁊ c. vacante. Sed quid dices de bñficio olim crea to: ſed tempore date ſuppreſſo: nunc autem renouato. ꝓ ⁊ ꝯ que nō. ſ. e. ꝙ̄uis. li. vj. Videret̄ ꝙ bene extendat̄ ad illud ar. eius qd̄ nō. de conſti. cum acceſſiſſent. in fi. ⁊ facit quod ſcripſi poſt oſti. de cēſi. ſignificauit. ſup fi. penl'. glo. ⁊ hoc ꝑcipue: quia hoc ius nouu3 eſt: vt. j. dicetur. ⁊ de creato tm̄ loquitur non ō renouato. Sed quid ſi dubitatur: an data precedat creatōnem beneficij vel ecōtra: puta q2 eadem die factum eſt vtrūq3: nec apparet qd̄ ꝑus ſit: ſ. e. ti. c. penl'. li. vj. Contra imperantem facit: quia ipſe petit beneficium: probet ergo illud ſibi debitum. ad quod videt̄ neceſſarium ꝙ illud prius fuerit creatum. ſi ergo hoc non probat non fiat executō: facit de ſen. excō. venerabilibus. ad fi. ⁊ quod ibi nō. in glo. penl'. ⁊ in dubijs iudicamus pro reo: de proba. in preſentia. ⁊ c. ex litteris: de teſti. cū tu ſm̄ vnam lecturam. ſuccūbet ergo in dubio iſte petens: ꝓ impe trante facit: quia in tali dubio fauetur ei qui potiorem habet gratiā vel habet eam a maiore: vt in pre. decre. penl'. ⁊ de preben. ſi a ſede. li. vj. Item in dubio interꝑtamur vt res valeat: ō ver. ſig. abbate. Item ſi ponimus imperante3 eſſe reum: planum eſt ꝙ ſuccumbit actor. Item videtur ſi ponimus eum actorem. Nam aduerſarius excipit: ⁊ quo ad onus ꝓbandi reus in excipiendo fit actor. ff. de ex cep. l. j. ſi ergo exceptiōnem non probat: ſal3 ꝙ poſt datam creatum fuerit ſuccūbet. Nec dicas ꝙ hec ſit negatiua: q2 etiam ſi per verba negatiua ꝓponeretur: vt nego tunc extitiſſe. vel dico ꝙ tunc nō ex tabat: habet reſolutam affirmatiuā: ⁊ que ꝓbari poteſt: de renūci. ſuper hoc. Item multum facit pro ipſo: quia hec decre. ponens ius nouū parat exceptiōnem contra impetrantē. Obtinebit ergo vt olim impetrans: niſi de illa fiat fides: ⁊ hoc verū puto. non obſtent ꝑus allegata: quia hic de iure actoris conſtat facta fide de gratia ⁊ de va catione.

t Statuimus. non dicit declaramus. ponit ergo ius nouū quod videtur iniquū: quia certum eſt beneficium nouiter creatum nōdū ordinatum vacare: quare ergo non debetur expectanti vacaturū al teri non debitum: maxime cum fauorabilior ſit expectatio vacatōis ꝑ creatōnem ꝙ̄ ꝑ mortem: facit de conceſ. preben. accedens ⁊ nec vi detur ponderandū tempus date. quia ſi tunc extaret beneficiū quod debito modo ⁊ non in fraudem expectantis ſuppreſſum eſſet vel ex tinctum: non deberetur expectanti: de conſti. cum acceſſiſſent. Item ſequeret̄ ex hoc: ꝙ ſi impetrauit litteras ad beneficium cum cura: illud quod tempore date ſimplex erat: ſ3 nūc curatum non deberet̄. ⁊ idem ecōtra in ſimplici. Item ꝙ ſi impetrarēt ad collatōnem ali cuius: ⁊ beneficiū tempore date non ſpectabat ad ipſius collatōnem lic3 tempore vacatōnis ſpectet quod non deberetur: ⁊ hec falſa: cum

inſpiciamus in his tempus vacatōis ⁊ collatōis vt probatur. ī. de preben. ſi de beneficio. ⁊ e. ti. ei cui. li. vj. Plus quia ꝑ hoc videt̄ ꝙ canonico expectanti prebendam: non deberet̄ prebenda ex ſupercreſcentibus: cum illud ſit prebendam de nouo creare: ꝯ ꝯſti. cū. in. de preben. dilecto. Item ꝙ non deberet̄ prebenda vel portio in eccleſijs non habentibus numeꝝ eadem ratōne ꝯtra id qḋ nō. ꝯ ꝯceſ. prebend. c. ſi. lib. vj. Quare dico ꝙ hoc nō nū inducit hec ꝯſtitutio ꝙ ſic̄ reſcripta ad lites non extendūtur ad lites poſt exortas: vt ſ. eo. c. ſi. ſic ne reſcripta beneficialia ad beneficia poſt creata: cum illa eciā ſint odioſa: de preben. ſ̄ inſ. li. vj. ⁊ ſic duo requirunt̄ ꝯiunctim. ꝙ beneficiū in rerū natura fuerit tempore date: ⁊ ꝙ vacet tempore collatōis: ad quod facit. ff. de ꝯ. emp. l. ruptilia polla. ⁊ l. in lege. ⁊ concor. ad idem collige per nō. ſ. e. c. ſi. in. iiij. glo. ⁊ fuit forte motiuū: q2 forſan creatores bñficioꝝ retraherent̄ ab illis creandis: quando viderent illa ſtatim impetrantibus deberi. ſicut ergo voluit equitas beneficiū ꝑmutatōne vacans expectanti non deberi: de re. ꝑmu. c. vno. li. vj. quia forſan al's vacatuꝝ non fuiſſet: ita noluit deberi beneficiū nouiter creatū licȝ vacet. quod al's forte creatum non fuiſſet. ⁊ tñ dico ꝙ hec decre. generaliter loquens locum habet non ſolum in prima ordinatione beneficij ſed etiam in vlteriori: vt ſi kalend. ianua. data fuit gratia. kalend. februa. creat̄ beneficiū quod ꝯfert̄ titio: ꝑ cuius mortē nūc vacat: ⁊ tamen tūc deficit illa ratio. ſ; ſi ponis quem expectantem ex canonia non ex reſeruatōne vacaturi tm̄: cum canonico non debeat̄ ſimpliciter vacatuꝝ: ſed cū ſe facultas obtulerit non puto decre. hāc locum habere: ſ; debebit̄ illi prebenda per augmentū creata: de ꝑbē. relatum. de conceſ. preben. cum ſuper. ⁊ in predic. decre. cum. in. de conſti.

De electōne ⁊ electi poteſtate

Cum rationi non ꝯgruat: vt homines diſparis ꝓfeſſionis vl' habitus ſimul in eiſdē monaſterijs ſocientur: prohibemus. ne religioſus aliquis in abbatem vl' prelatū alterius religionis vel habitus decetero eligat̄. Quod ſi ſecus actum extiterit: ſit eo ipſo irritum et inane. Per hoc autem quin religioſus in epiſcopū ſecularis l' cuiuſlibȝ regularis eccleſie licite poſſit eligi: non intendim⁹ ꝓhibere.

Idem.

Ne romani electōi pōtificis

Cum rationi. Caſus. religioſus eligi non pt̄ ad ꝑlaturā non epiſcopalē alterius religionis vel habitus. ſi ꝯ fiat: eſt irritū. Et primo ꝓhibitōis cauſam ponit. Secūdo ꝓhibet. Tercio decernit. Quarto ꝓteſtat̄: partes patent. Prima pars corrigit cōem opinionem iure fulcitam ⁊ conſuetudine approbatam que habebat: ꝙ ꝓfeſſus vnius religionis in prelatum alterius poſſet aſſumi. ⁊ lȝ quidam diſtinguerent religionē maiorē a minori: ego putabam ꝙ ſatis eſſet eligendū eſſe ꝓfeſſum tria ſubſtantialia regule: vt maiori vel minori religioni ꝑfici poſſet: qḋ etiā placebat archi. xvj. q. j. qui vere. ⁊ e. ti. nullus. li. vj. ꝑ quā decre. apte hoc ꝓbabat̄ ibi dum dicit: vel alterius. Probabam etiam hoc ratōne: q2 ſi ꝑfici poteſt religioſus eccleſie ſeculari ꝓpter curam: vt ꝓbatur. xvj. q. j. doctos. ⁊ c. ſeqn. ꝯ ſta. mo. ꝙ dei. fortius ergo regulari licȝ minoris religionis: vt dicere ſoleo ī decre. cum ad monaſteriū. e. ti. hic autem expeditur ibi nō. ⁊. xvj. q. vij. in noua.

x Homines. hic ⁊ hec homo cōꝑhendit etiā feminā. vnde etiā in monaſterio monialiū quo ad ſuas ꝑlatas habet hoc locū: nec impedit verbum religioſus qḋ ſequit̄: q2 femininū ſub illo maſculino cōꝑhendit̄. de hoc. e. ti. generali. li. vj. ī glo. ij. Sȝ dubitari poſſet an locū haberet ī monaſterio monialiū que ꝑ mares regunt̄. xviij. q. ij. qui religioſis. ⁊ c. in decima? videt̄ ꝙ nō: q2 inter illos nō eſt ſocietas de qua ſequit̄ nec eſſe debet: vt in. c. ī decima. ſatis puto idē ꝑ verba generalia que ſequūtur. ⁊ ſimilis queſtō nō. e. ti. indēnitatibus. §. ſane. in ſi. magne glo.

y Monaſterijs. eccleſias ergo ſeculares non cōꝑhendit: vt. ī. dicit̄. Quid de eccleſia ſancti ambroſij mediolañ. vbi eſt duplex collegiū. ſcȝ monachoꝝ ⁊ regulariū canonicoꝝ? Dic ꝙ cum quodlibet collegium ſit ibi diuiſum: quia monachi ꝑ abbatem regunt̄: ⁊ canonici per prepoſitum: locus erit huic conſtitutōi in illis prelatis aſſumendis. iohānes an.

z Socient̄. habebat̄ hoc. xvj. q. vij. in noua. ⁊ facit. e. ti. cū cōm. ſ; ſm̄ ſtatum antiquū ꝓuidebam⁹ ad hoc: q2 ſe ꝯformabat ꝑlatus habitui illoꝝ quibꝫ ꝑfectus erat. ſ. de vi. ⁊ ho. cle. deus qui. vbi de hoc: ad. c. in noua. Reſpondebam⁹ illud in vera diſparitate qualis eſt ſecularis clerici vl' laici ad ꝓfeſſos. ⁊ circa hoc vide quod ſcripſi de teſta. iohānes. in. iij. oppo. ⁊ quod nō. e. ti. officij. in glo. pen̄.

a Prelatū. puta priorem: magiſtrū: miniſtrū: cuſtodem: ꝑpoſitū: archipreſbyteꝝ vel quodcūqȝ ſit nomen. Et nota ꝙ licȝ ratō ſupior ſit generalis etiam quo ad ſocios: tamen nō ꝓhibet eligi in ſociū ⁊ fratrē qḋ intellige cū diſtinctōne an ſit minoris religiōis paris vel maioris vt nō. de preben. cum ſingula. §. pen̄. li. vj.

b Religionis. ꝗ dixit ꝓfeſſionis. ex quo ergo diuerſa eſt religio puta ciſtercienſis ⁊ carthuſienſis: licȝ forſan idem ꝓfiteantur vtraqȝ: cadit ſub ꝓhibitōne.

c Vel habitus. non dicit coloris. ꝓ quod videt̄ ꝙ oñes regulares canonici qui ꝓfitent̄ regulā auguſtini licȝ varient in colore: q2 aliqui habent colorem nigrū: alij albū alij griſeum alij mixtū: inuicē eligi poſſunt: qḋ videt̄. maxime q2 dicit̄ ipſoꝝ habitū eſſe lineā togam quā ſub caps deportant: facit etiam. ī. ꝯ ſta. mo. ne in agro. poſt prin. facit etiam quod nō. xvj. q. vij. in noua. Item in quibuſdam religionibus eſt videre: ꝙ eſt etiam duplex color. vnde videmus ꝙ ciſtercienſes ⁊ griſeo ⁊ albo colore ꝓut placet vtunt̄: vbi vero color eſſet ꝯ habitu ⁊ ipſius ſubſtātia diuerſitas ipſius coloris induceret diuerſitatem habitus. facit. ī. ꝯ regula. eos qui.

d Decetero. electiones ergo prius factas nō viciat: etiam ſi ſup illis conſtitutōis tempore lis penderet: facit quod nō. ⁊ dixi de poſtula. c. vno. li. vj.

e Eligatur. non ꝓhibet poſtulari ex cauſa: ſed puto ꝙ a papa: et ſi. nō. ꝯ elec. indēnitatibus. poſt prin. li. vj. Sed nunquid ꝑ viā ꝓuiſiōis talis ꝑfici poterit? quod videt̄ cum iſta ſint diuerſa: de ꝑben. cum in illis. li. vj. ⁊ hec conſtitutio ius vetus corrigit. in caſu ergo nō expſſo ſtetur iuri antiquo. C. de ap. precipimus. in ſi. ꝯ teſta. ſancimus. ⁊ licȝ hoc poſſet defendi: contrariū tamen eſſe videt̄ de mente cōſtituentis ꝑ ratōnem hic expreſſam que cōmunis eſt: ⁊ hoc ſaltē in eo qui ꝓuidet ex iure ad ipſum deuoluto ꝓpter delictū vel negligentiā electoris: facit ī. de ſup. neg. ꝑla. c. j. ⁊ qḋ ibi dicam.

f Inane. confirmatō ergo ſecuta nihil operatur: concor. quod nō. ſ. e. ꝙ in. li. vj. in ſi. vlt. glo.

g Religioſus. etiam nouitius. ſ. e. ti. nullus. li. vj. ⁊ vide quod ibi nō. in vlt. glo. etiam ſi ſit mendicans: ſaluo qḋ habes. e. ti. quorūdā. li. vj. ⁊. ī. de regula. vt ꝓfeſſores.

h Secularis. dicūt quidā ꝙ ex quo religioſus ꝑmittit̄ eligi in epm̄ eccleſie ſecularis: in ꝑlatum alterius ſecularis eccleſie nō poterit eligi. ſ; hoc non credo per predictū verbum. ſ. in eiſdem monaſterijs. ⁊ cum illud nō ſit expreſſe mutatū: in ſuo ſtatu ꝑſiſtant antiqua iura que id ꝑmittūt. lj. di. ꝑiſcis. lviij. di. c. j. xvj. q. j. doctos. cum multis. c. ſe. de ſta. mo. ꝙ dei. Incidēter ergo dictū eſt hic de ſeculari: cū ꝑncipaliter de regulari intēderet ꝓteſtari vt ſequit̄. ⁊ ſatis placet hoc in ſecularibꝫ eccleſijs non collegiatis. ſ; de collegiatis maius eſt dubiū. ſ; ꝙ ⁊ ī illis poſſit: fa. qḋ nō. ber. ſ. de ſta. mo. c. ij. in ſi. ij. glo. ⁊. c. ꝙ dei timorē. ⁊ nō. io. lxviij. di. c. ij. lxxiiij. di. c. quorūdam. xvj. q. vij. in noua. Itē ꝯtrariū fa. qḋ nō. oſti. in pre. decre. ꝙ dei. vbi tenet monachum non poſſe habere ꝑpoſituram vel decanatū eccleſie ſecularis: niſi ex diſpenſatōe hoc fiat ob neceſſitatem cure animaꝝ. Item hic ſola diſparitas habit⁹ impedit: fortius impedire debet diſparitas habitus ⁊ ꝓfeſſionis: vt in caſu iſto. ſ. cum religioſus ꝑficit̄ collegio ſeculariū clericoꝝ. ⁊ hoc maxime inſimul viuentibus: in quibus plus artat ꝑn. decre. ⁊ qui quoqȝ funguntur priuilegijs religioſoꝝ. de vi. ⁊ ho. cle. qm̄. ⁊ nō. xvj. q. j. decimas. egeret hoc declaratōne: ſed vt predixi verbū: in eiſdē monaſterijs multū facit ꝙ poſſit hodie ſicut olim: niſi dicas ꝙ verbū monaſterijs ponat̄ ꝓ eccleſijs: ſic. xvj. q. vij. nemini. Poſſet etiā dici ꝙ clerici ſeculares nō habent certū habitū cū non ſit expreſſum in iure de colore vel forma ꝑ que vl' quoꝝ alteꝝ oportet habitū diſcerni: vt ꝑdixi. ⁊ lȝ fatear certas formas ⁊ colores eis eē ꝓhibitos. ī. de vi. ⁊ ho. cle. qm̄. ſ. e. ti. clerici. nō ex hoc ſequit̄ certū habitū eſſe ꝑfixū. large tamen dicim⁹ habitū clericalē ꝯuenientē ⁊ nō ꝓhibitū clericis ſicut ⁊ laicalē ꝯuenientē laicis: de ſen. ex. ſi iudex. li. vj.

i Cuiuſlibet. quaſi diceret etiā ſi ſit alterius religionis vel habitus.

k Ne romani. Caſus. cetus cardinaliū ſede vacante iuriſdictōnē papalē nō exercet: niſi inquātū ꝑmittit ꝯcilū lugō. nec illud vel eius partē alterare poteſt. Secūdo dr̄ ꝙ officiū camerarij vel penitentiarioꝝ pape durat eo mortuo. qui ſi deficiant: poterit cetus ꝓ tpe vacatōis alios ſubrogare. Tercio determinans dioceſim intelligi id quod in ꝯcil'. dr̄ de territorio ⁊ diſtrictu: ſtatuit moriente papa extra

curiam ipſius electõnem fieri debere in loco vbi erat cauſarum ⁊ litterarum audientia licz ſuſpenſa: niſi prius ordinatũ eſſet de curia transferenda. Quarto pvidet caſui quo contingeret cardinales oẽs exire conclaue. Quinto ſtatuit cardinales p exceptiões excõmunicatõis ſuſpenſionis vel interdicti ab electõne non repelli. Ultimo electos ⁊ alios q̃ mittere vel ire tenent̃ ad curiã aſtringit ad id ſe. va. et principaliter determinat ⁊ ſupplet decre. vbi piculũ: ſ.e. quas opiniones autẽ approbet vel reprobet: dicam per partes. ⁊ prima pars determinat qđ nõ. lxxix. di. nullꝰ. ij ⁊ corrigit quod nõ. oſti. de pe. ⁊ re. cũ ex eo. cuiꝰ opi. ⁊ ratões ſcripſi de ſciſma. c. vno. lib. vj. et approbat quod ibi nõ. ⁊ qđ tenet archi. in decre. pdic. vbi piculum. §. ceterum. in fi. qđ ſpecialiꝰ ꝯtingit hũc caſum. Par. etiã ſequebat̃ oſti. e. ti. cupiẽtes. §. q ſi. vt etiã dicam. ĩ. §. ſi.

l Indeterminata. habes igit̃ exemplũ oportune determinatõnis: de quo loquit̃ pḣemiũ huiꝰ ꝯſtitutionis.

m Dilationẽ. ſumme piculoſam. vt in eadem ꝯſti. in prin. io. an.

n Cetera. que patere poſſunt ex glo. predictis

o Inferiorem. xxj. di. inferior. ſ. de ma. ⁊ obe. cum inferior. C. de legi. l. fi. ⁊ hoc maxime cum ille inferior ab illo ſuperiore recipit poteſtatem: vt in caſu noſtro cetus cardinaliũ a papa: per qđ idem videt̃ de concil'. ſ. e. ti. ſignificaſti. ix. q. iij. cũcta.

p Tolli. immutari poſſet p pene adiectionem: de hoc dixi de offi. archipreſby. c. finali.

q Non poteſt. hoc etiam fatebat̃ oſti. ſ. e. licet. dicens q cardinales iſti ꝯſtitutõni expreſſe renũciare non poterant per hanc ratõnem: tacite ſic vt. ĩ. dicam.

r Lugđ. ſ. e. vbi piculum. li. vj.

ſ Cetum. collegiũ vocat̃: de ſciſma. c. vno. li. vj. que ſatis reſonat in idem: vt patet. xv. di. canones. in fi. alibi dr̃ gremiu. xxiij. di. in noĩe dñi. ante mediũ. Quomõ vo cardinales habẽt ius collegij vel capituli: nec cenſent̃ iure ſingulorum in diuerſis titulis locatorum: ſatis tractauit oſti. de inde. ad liberandam.

t Cardinaliũ. vnde ſi dicat̃ nota. de of. archipreſby. c. ij. in. j. glo.

u Modificari. diminutõnem ꝯtinet. de ver. ſig. c. fi. ⁊ multa verba hic ponit. vij. ſcilicz vt omnem modũ per quem conſtitutõ tangi poſſet includat.

x Diſpenſari. hoc addit: q2 ſtante ꝯſtitutõne maioris: minor q̃nq3 ꝯ illam diſpenſat: de eta. ⁊ qua. c. vno. li. vj. cũ ſimilibꝫ.

y Partem. quid iuris ſit de toto ⁊c. ff. de rei ven. que de tota. ⁊ ſ. de to. iuter vi. ⁊ vx. nup.

z Non conſonam. quod ergo dicebat oſti. q alia collegia hoc habẽt: ergo ⁊ collegium cardinaliũ. Reſpondet̃ illis pmiſſum: hunc expreſſe pꝛohibitum. ⁊ ſi p antiqua iura ꝯceſſum prius erat: p iſtam poſteriorem ꝯſtitutõnem correctum: de conſti. in. c. j. li. vj. Et ſic breuiter reſpõdet ad q̃plures ex ratõnibus oſti. qui tamen excuſabilis eſt: q2 non vidit decre. vbi piculum. Ad id quod dicit̃ non eſſe veriſimile filium dei voluiſſe mortuo papa gregem fidelium eſſe ſine paſtore: vel eccleſiam ſine ſponſo. Reſpondet̃ q ſponſus rector ⁊ paſtor eſt chriſtus ⁊ caput eccleſie que eſt ipſius corpus. primũ patet. lxxvj. di. ieiuniũ. in fi. Secũdũ xxvij. di. c. j. circa medium. terciũ de ſacra vnc. c. vno. §. ſed vbi. iij. q. iij. c. fi. Licz ergo deficiat vicarius non deficiet principalis: qui vicariatus ſolum petro ⁊ ſucceſſoribꝫ apoſtolis datus fuit. Abſurditas autem huius opinionis apparet: q2 ſm eam non eſſet neceſſariũ papã eligi: ex quo cetus cardinaliũ chriſti vicariam haberet. Item nec eſſet hoc expediens quod cuiq3 patet: ⁊ facit de conceſ. pben. q2 diuerſitatẽ. in principio. ⁊ inde cauſa.

indeterminata opinionum diuerſitas aliquod poſſit obſtaculum vel dilationem afferre. Nos inter cetera precipue attendẽtes: q lex ſupioris per inferiorem tolli nõ poteſt: opinionẽ aſtruere ſicut accepimꝰ ſatagentes: q cõſtitutio felicis recordatõnis gregorij pape. x. pdeceſſoris noſtri circa electõz pſatam edita in cõcilio lugđ. per cetum cardinaliũ ro. ec. ipſa vacãte modificari poſſit: corrigi vel immutari: aut quicq̃ ei detrahi ſiue addi vel diſpenſari quomodolibꝫ circa ipſam ſeu aliquam eius partem: aut eidem etiam renũciari p eum tanq̃ veritati non conſonã de fratrũ noſtrorum conſilio reprobamus: irritum nihilominus ⁊ inane decernentes quicquid poteſtatis aut iuriſdictionis ad romanum dum viuit pontificem pertinentis: niſi quatenus in conſtitutione pdicta pmittitur: cetus ipſe duxerit eadem vacante eccleſia exercendum: eo tamen prouiſo: q ſi eiuſdem eccleſie camerarium aut maiorem vel aliquos alios ex penitẽtiarijs: quorum officiũ per obitum eiuſdem pontificis nolumus expirare: p mortem vel aliis deficere quouiſmõ contingat: valeat idem cetus ad tempus vacationis huiuſmõi pro numero deficientium vel ampliori etiam q̃tũ ad penitentiarios: ſi hoc eidem cetui concorditer expedire videbit̃ alios ſubrogare. Sane cum iuxta conſtitutionem pdictam papa extra ciuitatem: in qua cũ ſua erat curia moriẽte in ciuitate ĩ cuiꝰ diſtrictu ſeu territorio

a Reprobamus. ſed nunquid per hoc reprobatur opi. goſ. oſti. ⁊ compoſt. ⁊ guil. que habet cardinales tollere poſſe. quod d numero duarũ partiũ ſtatuit concil'. lateraneñ. ſ. e. ti. licet. ſcilz ordinandos q nominatus a pluribus ĩ ſcrutinio ſit papa: vt ibi ſcripſi. Dic q non: quia illud concil'. illam opinionem approbat dum dicit: niſi maior interuenit concordia. ex quo ergo cõcordant nominatũ vel nominandum a pluribus eſſe papam videt̃ ille nominatꝰ ab omnibus: ⁊ facit qđ nõ. ſ. e. ti. ſi cui. li. vj. in glo. nõ.

b Poteſtatis. reprobatur ergo qđ nõ. hu. lxxix. di. nullus. cuius dictum recitat oſti. ſ. e. licet. qui dixerat cardinales poſſe tunc creare cardinalem: cũ poſſint tunc creare papam quod plus eſt. Sed videmus q capitulũ creat epiſcopum: nec tñ confert beneficia ad illius ſolius collatõnem ſpectãtia: ne ſe. va. c. vno. li. vj.

c Pertinentis. ſi ḡ aliqđ diuiſim ad collegiũ ꝑtinet: quod forte prior ipſorũ expendit vt eſt moris: hoc non impedit. facit p̃. decre. vnica: ⁊ d reſcrip. edocere.

d Permittit̃. in. §. idem quoq3.

e Camerariũ. ad quem ſpectat temporalia pauperibus erogare: vt no. io. viij. q. j. c. j. hodie autem magnũ eſt officiũ: ⁊ iuriſdictõnem exercet circa omnes debentes camere. ⁊ auditorem hꝫ etiam ad hoc quem puto q habere poſſit ſede vacante per hanc litterã. pviſione tamen pendente cardinales nil ab ipſo recipient: vt in predic. decre. vbi. §. prouiſionis.

f Maiorem. ex penitentiarijs. quod ſequit̃ ⁊ eſt ſenſus: q officiũ penitentiarij maioris qui ſolet eſſe cardinalis vel aliorum minorum non expirat. tempore tamen incluſionis maior penitentiarius ſi eſt cardinalis p ſe non poteſt vti officio. ſi tamẽ nollet in clauſura manere etiam pſonaliter vtet̃ officio: vt fecit. d. tuſculanus.

g Quorum. interpoſitio.

h Expirare. hoc de penitentiarijs tenebat oſti. de ſen. ex. q de his in fi. vbi determinat quod nõ. in ſpe. ti. iij. §. j. vbi defendit guil. q camerarius mariſcalchus ⁊ auditor camere habent ordinariam. q ſi verum eſſet de iure cõmuni duraret illorum officiũ mortuo papa. de offi. lega. c. ij. li. vj. Sed hic de mariſcalcho nil dr̃: ⁊ vide qđ dixi ſ. e. compl'. ti. j. auditor. in. j. glo. ſm qđ. Si autem dicamus iſtos habere delegatam: ſpeciale hic inducit q durat delegata poſt mortem delegantis: ſicut ⁊ ſ. de here. in fidei. li. vj.

i Quouiſmodo. puta q2 incidit ĩ furorẽ vel infirmitatẽ q̃ impedit executionẽ officij. Idẽ puto ſi recederet vel nollet officiũ exercere.

k Cetus. poteſt ſuppleri vel pars maior: q2 qđ maior ⁊c. lvj. di. applica: d elec. cum inter canon. in pn. ff. ad muni. l. q maior. ⁊ hoc verum vbi ſolum p numero deficientiũ ſubrogant. vbi vo p ampliori neceſſaria ſit plena ꝯcordia: ⁊ ſic intelligo qđ ſequit̃.

l Deficientiũ. tolle quod eſt infra alios ſubrogare.

m Penitentiarios. ſecus ergo quo ad camerariũ.

n Si hoc. valet q p ampliori nũero ſubrogent̃ penitẽtiarij. Sed nunquid nullo deficiente poterit cetus p ampliori nũero concorditer penitentiarios ſubrogare de verbis videt̃ q non: cum cõſtitutio ſit pꝛohibitoria preter caſus pmiſſos: ⁊ iſtud non videtur pmiſſum niſi cum aliquis deficit.

o Concorditer. idem in decre. vbi piculum. §. nulli. ⁊ §. idẽ q̃3. vnus ergo ſolus hoc impedire poterit: facit quod nõ. e. ti. q2 ꝓpter. §. vel ſaltem. in. §. porro.

p Predictam. in. §. porro.

q Morientẽ. vel cedente: quod eſſe poteſt: vt de renũci. c. j. li. vj.

De elect.

Nam tunc quo ad ſedem cenſetur mortuus. vij. q. j. §. ecce in quibus. ⁊ cum hic ſit eadē ratio ⁊ fauor puiſionis eccleſie ⁊ ceſſet ambitio: ceſſet etiā ꝯtrariū de decre. ſuſceptū: de reſcrip. li. vj.

r Regulariter. hoc dic ꝓpt caſ⁹ īterdicti ⁊ rebelliōis ibidē exceptos.

s Dioceſim. iuſtum fuit hic plus pōderari dioceſim q̄ diſtrictū: ſicut ⁊ i caſu de reſcrip. ſtatutū: li. vj. maxīe q: ſtante dio. diſtrict⁹ facile variant: qn̄qꝫ ꝑ cōceſſiones impiales: qn̄qꝫ ꝑ occupatōes pn̄cipū vel ciuitatū. ad tales aūt mutabilitates eccleſiaꝝ ſtat⁹ non mutatur. x. di. c. j. ci. di. c. j. et de reli. do. c. j. Si ergo papa moritur apud bazanū vel nouantulaꝫ: que loca ſunt diſtrict⁹ bon. q̄a tn̄ loca ipſa ſunt dio. mutin̄. in ciuitate mutinen̄. cōuenire debēt cardi. ⁊ ibidem includi. ſed cum locus ille nō diſtiguat̄ ꝑ ciuitatem mutin̄. quō regens ciuitatē mutin̄. illos includet: q̄re melius videbatur accipe ꝓprie territoriū vel diſtrictū. ſꝫ forte ponderauit auctor: q̄ in̄ra ſunt loca q̄ non diſtinguunt̄ ꝑ ciuitates aliquas: ſed per ſingula ria domina: q̄ dn̄i eiꝰ ciuitatib⁹ nō reſpōdent. Illi ſꝫ non ſunt de diſtrictu ciuitatis: ſunt tn̄ de dio. Ad primū dico q̄ cardinales ſe debēt offerre: et ſperandum eſt q̄ hoc facient: quia nō facile cōtinget quin aliqui ſe offerant: quos alij ſequētur nolentes perdere voceꝫ ſuam: vt de facto vidimus. poſſet etiam eſſe locus remiſſiōi: de qua. ī. de re iudi. paſtoralis: circa medium.

moritur ſit regulariter ſucceſſoris electio celebranda diſtrictus ſeu territorij noīe dioceſim hoc caſu intelligendā fore cenſem⁹: eo tn̄ adiecto: q̄ ſi in certo loco cauſaꝝ ⁊ lraꝝ apoſtolicarū audientia remanēte papā alibi mori contingat: nō ibi ſꝫ vbi p̄dicta fuerit audientia memorata electio celebretur: etiā ſi eadē audiētia tēpore mortis hui⁹ vacare noſcat̄: niſi forſan an̄ mortē eandeꝫ ordinatū eſſet per papā de curia transferēda: quo caſu ſuet̄ ꝓuiſio ꝯſtitutōis p̄dicte. Porro ſi romano nō electo pōtifice cardīales oēs ſimul vel ſucceſſiue: qḋ abſit: exire ꝯtingeret cōclaue deputatū eiſdeꝫ: hi ad q̄s ꝑtinet executio ꝯſtitutōnis p̄dicte: illos ex ipſis quib⁹ infirmitas corpis aut nota debilitas excuſatōeꝫ non dabit: ideꝫ ꝯclaue q̄ꝫcito poterūt reintrare ꝯpellant. Penas in p̄dicta ꝯſtitutōe ꝯtentas: niſi hoc fecerint īcurſuri. Cardinales aūt hmōi ꝯclaue reintrātes ad electōeꝫ iam dictā procedāt et alias ꝯſtitutōnem p̄fatā obſeruent: ſm̄ ſtatū in q̄ erāt in eodeꝫ ꝯclaui: qn̄ ipm̄ vt p̄mittit̄ exiuerūt. Ceterū vt circa electōeꝫ p̄dictā eo magis vitētur diſſenſiones et ſciſmata: q̄ minor eligētib⁹ aderit diſſidēdi facultas decernim⁹: vt nullus cardinaliū cuiuſlibet excōicatiōis ſuſpenſiōis aut interdicti p̄textu a dicta valeat electiōe repelli: iurib⁹ alijs circa electōem eandē hacten⁹ editis plene in ſuo robore duraturis Clerū q: taꝫ ex ꝓuiſis remedijs q̄ ex orōnib⁹ ad deum ſuper hmōi negocio effundēdis: qḋ breuiter hmōi celebret̄ electō preſumenduꝫ eſt probabiliter et ſperandū: ſtatuim⁹ vt electi ⁊ alij qui ex q̄cūqꝫ cauſa ad ſedē apo. venire vl' mittere ſunt

t Hoc caſu. alijs ergo caſibus ſumit̄: vt habet̄. ff. de v. ſig. pupillus. §. territoriū: tamen ⁊ alibi territoriū ponit̄ ꝓ dioc̄. xvj. q. ij. c. ſi quis epiſcopoꝝ: cui ꝯcor. de conſti. c. ij. li. vj. Qn̄qꝫ etiā parochia ponit̄ pro dioc̄. xij. q. ij. bone rei: de dn̄. aplīce: in pn̄. qn̄qꝫ ponit̄ ꝓ regione. ix. q. ij. epm̄.

u Alibi. i. in loco alterius dioceſ.

x Non ibi. vbi moritur.

y Vacare. licet vacet. inſpicim⁹ p̄mū ſtatū: ita mulier vidua vocatis denominat̄ a dignitate prioris mariti: donec alteri nupſerit: cōcor. in decre. de ſo. compe. ex parte: in fi. vlti. glo. Ponderam⁹ igitur hic habitū ſine actu. ſic s̄. e. ti. c. j. in fi.

z Ordinatū. ad idem de p̄ben. ſi aplīca. in fi. li. vj.

⁊ Transferenda. ad aliam dioc̄. al's idem qḋ s̄.

ꝯ Prouiſio. ſcilicet q̄ fiat electio in loco vbi papa moritur: vt in dicto. §. porro.

ꝝ Porro. ꝓuidet caſui non determinato ꝑ capitulū vbi periculū. Nam licet ibi in. §. ſane. ꝓuiderit quid iuris cuꝫ aliqui ex cardinalibus exeūt ꝯclaue: imꝓuiſuꝫ erat quid iuris qn̄ oēs exeūt. ⁊ caſus iſte poſt mortē clemētis fuit de facto.

a Omnes. bene dicit. q: ſi aliqui vel aliquis remaneret: in illos vel illū reſidet ius eligendi: vt colligit̄ ex pre. decre. §. ſane. ⁊ fac̄. qḋ nō. de poſtu. p̄la. grauī: cum ſuis ꝯcor. vbi vo omnes mortui eſſent quid iuris ſcripſi poſt oſt. ſcripſi s̄. e. licet.

b Predicte. de quib⁹ habet̄ in. §. p̄terea.

c Compellant. ſꝫ quid ſi aliqui territoriū illoꝝ exeant: faciant de his qui infra diſtrictuꝫ ipſoꝝ manent. Sed nūquid illi ſoli poterūt eligere: Item quid ſi nulli remanent: vide qḋ dixi s̄. in glo. iuſtuꝫ. Item quid ſi omnes remanent ⁊ aliqui citius reintrant ꝯclaue: nūquid illi poterunt eligere: etſi alij non haberent iuſtam cauſam: plenum eſſet. Sed quid ſi alij non intrantes habent iuſtum metum mortis: vt allegabatur poſt mortem clemētis: ⁊ dicatur dn̄s temporalis nō eſſe potens ad ſecuritatem ipſorum: vt etiam tūc dicebatur: quid fiet: et quis de iuſta cauſa metus cognoſcet: iſta non deciſa nec tunc ꝓuiſa adhuc egebunt prouiſione.

d Contentas. in. §. q̄ ſi p̄miſſa.

e Incurſuri. quia pena ciuiū ⁊ rectoꝝ eſt punitio ciuitatis: videntur etiaꝫ includi pene de quibus ibi in. §. ciuitas.

f In quo erant. habita diſtinctōne an lapſi eſſent tres dies tm̄: an etiam octo: vt ibi in. §. conclaue.

g Ceterū. Iſte. §. approbat qḋ nō. io. lxxix. di. c. j. vbi nō. de vicio eligentiū obijci non poſſe: ⁊ ꝓrogat opinionem compoſt. nō. s̄. e. licet: q̄ dixit contra electioneꝫ factaꝫ per duas partes excipi non poſſe de excommunicatōne vel ſuſpenſione eligentiū etiā ſi ſit notoria. nec obſtat ſcōm eum q̄ peccant alij communicādo talibus. faciunt eniꝫ hoc auctoritate illius iuris quod omnē exceptiōeꝫ remouet. all'. ff. de riuis. l. ſeru⁹. §. ſi quis riuū. Itē ſm̄ ipm̄ in caſu neceſſitatis licite excōmunicatio communicatur. ſed maior neceſſitas q̄ carentia vicarij ieſu chriſti non poſſꝫ haberi. xxij. di. omnes. ij. q. vj. ad romanaꝫ: ⁊ fa. s̄. de here. p̄ſidentes: li. vj. hic approbat̄ hec opinio etiam quo ad actum electōis faciende.

b Facultas. fa. s̄. e. indēnitatibus. §. vt aūt. li. vj.

a Cuiuſlibet. iuris vel hominis. Item qualiſcunqꝫ ſit ſuſpenſio vel interdictum.

b Alijs. lxxix. di. per totū. xxiij. di. in nomīe dn̄i. s̄. e. licet.

c Clerum q: approbat qḋ nōt gar. ⁊ io. mo. s̄. e. cupiētes. j. Reſ̄. li. vj. ſup v. comparere: qui dicebant electū non veniente tunc infra tempus illius ꝯſtitutōis incurrere penam. mouebant̄ illa rōne: q: iuriſdictio pape ⁊ ipſius exercitiū remanet penes collegium cardinaliū: que ratio reprobat̄ s̄. j. Reſ̄. Dicebant tn̄ q̄ papa deberet penam remittere ex quo venit ante creationē pape: licet poſt tempora all'. ff. ſi quis i ius vo. nō. ie. l. ij. §. fi. Archi. ibi: in fi. p̄mie p̄us ꝓpter verbū corām nobis tenebat contrarium. ſ. q̄ non incideret in penaꝫ tūc non veniendo cum ſcripſi ſup illa decre. hūc caſum non tetigi. q: mihi videbat̄ contra equitatē q̄ tunc incideret. ⁊ per illud v. corām nobis de rigore videbatur q̄ incideret. Quis eīn poteſt diuinare aſtrictus ad veniendum qn̄ ſit papa creandus: cum ſꝫ poſſet omni die creari. ergo oīn die paratus ſit is qui aſtrictus eſt ad cauſam ꝓſequēdam. ⁊ licet rigoroſum videat̄ reſpicit tn̄ expeditōem eccleſiaꝝ: ⁊ forte ꝓpter hoc non vtitur hic verbo declaramus: ſꝫ verbo ſtatuimus.

d Prouiſus. ꝑ decre. vbi ⁊ iura q̄ allegaui in fi. ꝓxi. partis.

e Orationibus. qualis debeat eſſe oratio: vide qḋ dicaꝫ. ī. de reliqui. ⁊ vene. ſan. ſi dn̄m: ad fi. ⁊ quō in ea ſperandū eſt: ibi dixi ſatis in vltimo membro glo.

f Effundendis. vt in decre. vbi periculuꝫ. in fi. ⁊ verbum effuſionis largitatē ⁊ abūdantiā denotat. xvj. q. j. reuertimini.

g Alij. ꝑſone inſtructe opponētes ⁊ appellantes.

h Quacūqꝫ cauſa. ꝑ hoc videt̄ q̄ citatus qui tenet̄ ire vl' mittere ad curiā mortuo papa teneat̄ ad ideꝫ: cui⁹ ꝯtrariū nō. oſti. de accu. licꝫ: vt ibi ſcripſi ſup vbo acceſſiſſes.

i Mittere. ſic hi quos artat decre. j. s̄. e. li. vj. decre. j. de ap. ⁊ decre. q̄uis. de of. or. e. li. Item electi cathedralium vel regulariū eccleſiarū q̄s artat ꝯſtitutio cupientes: niſi ſint iuſte impediti: vt. e. c. §. q̄ ſi. Itē

postulati: quia sunt eccleſijs alligati: vt ibi. §. deniq3: vel femine: ē. e. idē in parib⁹. §. ſꝫ cum eas. li. vj.
k Ac ſi non vacaret. ꝛ ſic p3 q̄ infra tpa ſtatuta.
l c Cauſam. Caſus. primo ponit formā ſm̄ quā appellans appellationē intimat appellato: vt p ipam cauſa beneficialis ad curiam devolvat̄. Secundo p̄uidet cū appellatus vl' ipſius ſpecialis procurator nequit haberi. Tercio p̄uidet cū p metū appellati vel ſuoꝝ intimatio fieri nō pōt. Quarto viciat intimatōez aliter factam. Quinto p̄rogat hūc moduꝫ intimādi ad alios caſus. determinat nō. p inno. oſti. io. mo. ꝛ archi. eo. ti. c. j. li. vj. ſup v. infra mēſez. p cōpoſ. ibidē ꝛ guil. i ſpe. ti. de citatio. §. ſequit̄: poſt p̄n. plen⁹ de appel. §. qliter. v. caut⁹ etiā ſit. ꝛ v. quid ſi p̄curatori. adhuc aptius p guil. mandegot. in libello electionū in fi. p ipm io. mo. ō regu. iu. in generali. li. vj. vltra mediuꝫ. ꝛ qđ nō. ē. e. cupientes. j. Ren̄. lib. vj. ſup vbo noticiā.

astricti ad ipā cum vacat ac ſi non vacaret: venire vel mittere teneant̄. Item.

Cauſaꝫ electōis poſtulationis ſeu p̄uiſiōis p appellatōez ab ipſa vel occaſiōe ipſi⁹ ad ſe. ap. emiſſam: tūc demuꝫ ad ſedē eandē devolui cēſem⁹: cū in appellati aut p̄curatoris eiuſdē in ipa cauſa ſpecialiter ɔſtituti p̄ntia interpoſita fuerit. vt eoꝝ alteri infra mēſez ab interpoſitōe ipſi⁹ vel ſaltē poſt lapſum eiuſdē mēſis q̄cito cōmode fieri poterit legittime intimata: porrecto videlicꝫ ſibi ſub ſcriptura autētica vel p̄lecto illi⁹ tenore ꝛ copia mō ɔſili: ſi petita fuerit īde facta. Qđ ſi forſan appellatum abeſſe: ꝛ p̄curatorē talem non inveniri cōtingat in domo quā ipſe appellat⁹ habitare cōmuniter ɔſuevit: vel ſi domus eadē in remotis exiſtat: ī eccleſia cathedrali ī cui⁹ ciuitate vl' dioceſi ɔſiſtit bn̄ficiū: ꝛ nihilomin⁹ vtroq3 caſu in eccl'ia vel bn̄ficio de q̄ agit̄ volum⁹ appellatiōem hmōi publicari: ac de ipſa q̄ncūq3 petitū fuerit: copiam mō p̄miſſo fieri appellato. Vel ſi p̄pter appellati aut ſuoꝝ metū vel potentiā intimatio fieri nequeat: vt p̄fert̄ appellationez eandem in loco aliquo publico ſic ſolenniter volumus publicari: q̄ ad appellati ſeu eius procuratoris noticiaꝫ poſſit veriſimiliter pervenire. Intimatio vo alit̄ facta om̄i careat iuris effectu: nec cauſa per appellatōez eandem ad ſedē cenſeatur devolta

m Electōis. etiā epa lis vel cathedralis eccleſie: vt dicā. j. §. pe't.
n Prouiſiōis. hec tria exprimit decre. j. e. titu. li. vj.
o Occaſione. i. p̄pter cauſam electōis poſtulationis vel p̄uiſionis: vt ſi appellet̄ a grauamīe illato in iudicio: quo caſu locū h3 decre. j. ē. e. li. vj. ſm̄ ɔpoſt. qui plus ibi nō. q̄ ſi ſup prima appellatōe dent̄ iudices extra curiā: ꝛ ab illoꝝ grauamie appellet̄: locū h3 decre. illa. ꝛ dicit ſic ſn̄aſſe inno. licet quidā ɔtra: q̄ ſolū in cauſa p̄me appellatōis h3 locū hec decre. qđ eſt ɔtra mentē. q2 p ſecundā appellationem ſicut p p̄maꝫ poſſit p̄telari vacatio.
p Se. ap. In alijs em̄ non h3 locū pre. decre. j. ē. e. li. vj. vt ibi nō.
q Devolui. quo ad hoc: vt principale negociū ſit in curia: vt dicā. j. §. penult.
r Appellati. ſi ɔ capitulū vel collegiū appellet̄. vide qđ nō. ē. e. bone. j. in glo. j. ſoli. de p̄ceſ. p̄ben. ſi capitulo. li. vj. in glo. vj.
ſ Specialiter. approbat opinionē ſpe. in p̄n. v. quid ſi p̄curatori. vbi poſitis duab⁹ opiniōibus: q2 p̄ma habebat q̄ non ſufficiat intimare p̄curatori. Secūda q̄ ſufficit: dicebat primā verā in generali p̄curatore: ſecundā verā in ſpeciali: allegabat de teſti. p̄ſentiuꝫ. §. ceteꝝ. li. vj. ff. de lib. cauſa. l. imo. ff. de ɔtrahē. emp. l. in hmōi: de p̄cu. dilect⁹. ꝛ c. non iniuſte: in fi. ſicut aūt ſpeciali p̄curatori appellati fieri pt̄ intimatio: ita etiā pōt fieri p ſpecialē p̄curatorē appellātis. Naꝫ ꝛ talis in his cauſis appellat. qđ dic vt nō. e. ti. p̄cura. li. vj. Quō vo formet̄ p̄curatorium ad intimāduꝫ: ꝛ quō p p̄curatorē fiat intimatio: vide in p̄dic. libel. electionū in fi. ꝛ quō de p̄curatorio ſuo: ſic̄ ꝛ ō appellatōe debet fidē face.
t Interpoſita. ꝛ tūc interponit̄ ſimul ꝛ intimat̄. quare cuꝫ illis ɔſtet illū appellaſſe: alia intimatio faciēda non eſt.
u Alteri. ſ. appellato. vel ſpeciali p̄curatori. ꝗ fortius ſi vtriq3 ſimul vel diuiſim. ꝛ tolle hic l'ram legittime intimatā q̄ ſequit̄.
x Interpoſitōem. ꝛ ſic currit de momēto ad momentū. cōcor. ē. de re iudi. q̄ ad ɔſultatōem: ibi a p̄latione. ꝛ quot dies habeat menſis notatur. e. ti. q̄ ſit. li. vj.
y Cōmode. concor. pre. decre. q̄ ſit. in p̄n. li. vj. ꝛ c. cupientes. §. ceterū. veniet hoc in arbitratu boni viri. ꝛ dat̄ hic tēpus arbitrariuꝫ ad purgandā morā tpis determiati. alibi ecōuerſo dat̄ tēpus determinatū ad purgandā morā tpis arbitrarij in pre. §. ceteꝝ. ꝛ p hoc videt̄ q̄ poſt hoc tēpus facta intimatio non devoluat: vt dicā in fi.
z Porrecto. p hoc p3 q̄ expenſis intimātis habet hoc fieri: ſicut de libello dicit̄. iij. q. iij. offerat̄.
a Videlicet. declarat verbū legittime qđ premiſit.
b Autentica. ſ. ɔfecta manu publica vel hn̄te ſigillū autēticū: de ſen. excō. cū medicinalis. li. vj. ꝛ ſatis dixi de p̄ba. poſt ceſſionē. vt em̄ dicebat ſpe. in v. in p̄n. all'. graue eſſet dicere q̄ adverſario meo dicenti ſe appellaſſe ad curiam tenear credere: cum appellatio hoc caſu habeat vim citatōis: vt. j. dicam. ꝛ quō appellato interdū expediat autentica ſcriptura: p3. j. c. p̄xi. §. pe't.
c Vel p̄lecto. p3 q̄ p̄mo caſu cū porrigit̄ non eſt legi neceſſe. ɔcor. de ap. appellatio. li. vj. ꝛ iſtud p deſigt integrā lectōez. ſi'e. ff. de v. ſigni. vrbana. §. p̄nūctare.
d Conſimili. ſ. ſub ſcriptura autēnca.
e Si petita. ſi ꝗ nō petit̄ ſufficit legiſſe. cōcor. ē. de ſepul. c. j. i fi. li. vj. de ſen. excō. c. j. e. li. p qđ. c. p3 q̄ vtile ɔſiliū eſſꝫ appellato de petitiōe p̄dicta facere confici publicū inſtrumentū: ſatis tn̄ eſſet de hoc p teſtes fidez fieri poſſe: licꝫ ibi ſec⁹: vt ibi notatur.
f Taleꝫ. ſpecialē de quo p̄miſit.
g Cōtingat. collige l'ram q̄ eſt. j. volum⁹ appellatōez hmōi publicari. io. an.
h In domo. i. an̄ domū. do em̄ inuito nō debet domuꝫ ingredi. faceret em̄ iniuriā. ff. de i ius vo. l. pleriq3. ꝛ. l. ſe. ꝛ ō hoc dixi de eo ꝗ mit. in poſ. c. fi.
i Habitare. etiaꝫ ſi ſit inquilin⁹. ff. de dā. infe. l. iiij. §. ſi domū.
k Cōmuniter. licet ꝗ ibi nō habitet vltra dimiduꝫ anni: ſꝫ mīn⁹. exquo tn̄ ibi habitat pluſq̄ alibi: ibi poterit fieri intimatio. ad hoc. ff. de v. ſig. maiore. ſꝫ ſi eq̄liter habitaret in duobus locis: in q̄libet illoꝝ fieri poterit vbi elegerit appellās: ꝛ tutuꝫ eſſet fieri in vtroq3: fa. de ſepul. cū quis. §. j. li. vj.
l Remotis. ex remotōe ꝗ loci ſtatuit̄ ius diuerſuꝫ: de ſen. excō. relatū. de temp. or. cū nullus. §. ij. li. vj. ꝛ vt ibi nō. puto hoc arbitrariū. de hoc ē. de reſti. in inte. tn̄ ex l'ris. in glo. pe't.
m Cathedrali. cōcor. j. de ſo. cōpe. q̄uis.
n In vtroq3 caſu. ſ. cū publicatio fit ad domū vel in eccleſia cathedrali p̄pter domus diſtantiā.
o Bn̄ficio. etē ſi eſſꝫ cāpeſtre vel rurale. ꝛ ſi non ſit ibi notari⁹ nec p̄ntia teſtium illos adducat. ꝛ ſic ſeruat̄ in hoc caſu ꝛ in caſu decre. vlti. e. ti. li. vj.
p Premiſſo. ſ. ſub autentica ſcriptura.
q Metum. iuſtū: de ap. ſi iuſtus.
r Vt p̄fertur. q2 nec dn̄o nec ſpeciali p̄curatori nec ad domuꝫ habitatōis ꝛ in bn̄ficio nec in eccl'ia cathedrali ꝛ bn̄ficio. Si aūt dn̄s vel appellās loci adire nō poſſit p̄ſonalit̄: poſſꝫ tn̄ adire p p̄curatorē vel ecōtra: nō p p̄curatorē: ſꝫ p̄ſonalit̄ pt̄ adire. nec erit loc⁹ ei qđ dicit̄: ſꝫ intimatōez ad domū fieri oportebit: ꝛ hoc vult l'ra iſta vt p̄fert̄.
ſ Aliq̄. l3 ꝗ ſanū ſit ɔſiliū qđ nō. guil. mādc. in libel. p̄dic. ſup forma pe. ſ. q̄ i p'rib⁹ locis fiat publicatio. q2 tāto maior p̄ſumptio erit ɔ appellatū de ſciā: fa. de poſt. p̄la. c. j. ꝗ ma. ac. poſ. cū in tua. p hāc tn̄ l'raꝫ p3 ſatis eē q̄ fiat i vno loco: dūmō ſit public⁹ ꝛc̄. vt hic dic̄.
t Publico. ad tollendas illoꝝ fraudes: qui captata opportunitate abſentis illoꝝ quos tangit vel per quos poſſit inſinuari faciūt tales intimatōes: fa. in aut. de litig. §. omnē. coll'. viij. ꝛ ſimiliter qđ nō. ē. e. ti. c. vlti. li. vj.
u Solenniter. volum⁹ publicari. ɔcor. e. ti. q2 p̄pter: in fi. fiet autē in loco vicinori. e. ti. vbi p̄iculū. §. porro. li. vj. de p̄ſump. q̄ſdaꝫ. ꝛ c. q̄rto. in publica miſſa populoſa vel ſmonib⁹ vel nūdinis vel alio actu p populū frequētato.
x Procuratoris. ſpecialis de quo prius dixit.
y Veriſimiliter: fa. extra. bon. rem non nouaꝫ. poſt p̄n. Et nō q̄ inſpiciat veriſimilitudo. cōcor. de p̄ſump. q2 veriſimile. ꝛ c. litteras: de reſ. in. inſpicim⁹. li. vj.
z Devoluta. qđ ergo nō. inno. ꝛ oſti. in glo. in prin. all'. q̄ decre. j. e. ti. libro. vj. arcat etiam ignorātes: exquo appellatio publice fuit emiſſa: cum conſtitutio illa voluerit providere contra vacationes

ecclesiar vel est falsum vel intelligendū non de appellato: ſʒ de alijs quoꝝ intereſt vel intelligendū eſt ſm proximū dictum: quādo .ſ. ita publice factū eſt: ꝙ veriſimiliter potuit ad appellati vel ſpecialis ꝓcuratoris noticiam puenire. ⁊ hoc tunc demū quādo propter metuʒ vel potentiam ⁊c. vt ibi. cum eni talis appellatio habeat vim citationis ꝑemptorie vt ibi: ad idez de ap. ſepe. ita ꝙ non veniens in termino iuris habet cō‑tumax: et pcedit ꝯtra eum vt ꝯtra ꝯtumacē ⁊ in principali: abſurdum eſſʒ ꝯtumaceʒ cēſeri ignorantē cui appellatio intimata non eſſet. ⁊ hec omīa vera puto: etiā in electōnibus cathedralium ⁊ regularium eccleſiarū: de quibus loquit decre. cupientes: vt ex quo non aliter ꝙ per appellatōem deuoluitur ad curiam: neceſſe ſit per hunc moduʒ intimatōem fieri. Fortius eniʒ punit ⁊ artat cōſtitutio. cupientes. ꝙ decre. j. priuat eniʒ iure quesito: ⁊ totali ꝓſecutōne ꝓceſſus ⁊ ad ꝑſonalem artat comparitōem. ſʒ decre. j. punit ſolum in ꝓceſſu fiendo in partis abſentia: ⁊ per eam ſatis eſt ꝓcuratoreʒ mittere: ergo etiam fortius ibi facienda eſt intimatio: ⁊ ſic ab olim ſeruauit curia. quādo tamen appellatus non poterat haberi: varie loquebant doc. quod tn̄ hic expeditum eſt. Et nota ꝙ licet hec littera viciet intimatōnem ⁊ impediat deuolutōnem: non viciat appellatōem quo minus ſuper ea poſſet extra curiam impetrari. vnde in talibus appellationibus nota tria tempa. Primum quo preſcribitur appellatōni ne poſſit interponi: ⁊ eſt decem dierum a noticia: de ap. cōcertatōni. li. vj. Secundū quo preſcribitur deuolutio in principalis negocij ad curiam ſi nō fiat intimatio: vel fiat ſed nō in debito tempe ⁊ debita forma: ⁊ de hoc hic. Terciuʒ quo preſcribit ꝓſecutioni: vt in deuolutis ſeruanda ſunt tempa decre. j. ⁊ decre. cupientes. in alijs datur annus ⁊ ex cauſa bienniuʒ et vltra: de appel. cum ſit. ⁊ c. ex ratione. Predictoꝝ autem ſecunduʒ non poteſt eſſe ſine primo. i. deuolutio ſine appellatōne: ſed primū bene poteſt eſſe ſine ſecundo: de appel. cordi. li. vj. vnde dicit io. mo. in predicta regula in generali: ꝙ cum negocium tractari in conſiſtorio principis ſit hic ſpeciale: hoc ius ſingulare facilius tollitur ꝙ commune: all'. ff. de pac. ſi vnus. §. pactus: in aut. de non alie. §. quia vo. col'. ij. Audiui aliquos dicentes: ꝙ mens eſt huius littere: ꝙ non valeat appellatio ꝓdicto modo non intimata: ita ꝙ non valeat impetratio ſuper ea facta etiam extra curiaʒ. Mihi placet primuʒ dictum: quod etiaʒ placet io. mo. vt ꝓdixi. Sed ob. quia ſm hoc erit in poteſtate appellantis eludere decre. ſtatuim⁹: ⁊ non deferre principale negocium ad curiam. So. appellato ⁊ ignoranti non appellanti intendit hec cōſtitutio ꝓuidere. quare conſulo ꝙ appellans vadat vel ſufficientē mittat: vt ſi veniret appellatus forte ſciens quem ignorare credebat: procedi poſſit. vel ſi papa ad curiam citare vellet appellatuʒ: al's ex parte appellati nullo veniente planuʒ eſt ꝙ pena ꝓceſſus de qua decre. j. loquitur locū habere non poſſet. ſed pena decre. cupientes: de qua predixi bene poſſet habere locū etiā appellato nō veniente.

predictam niſi ad appellatum eius plena et certa noticia infra temp⁹ ꝓdictū aliter peruenisſet. Idez qȝ in alijs caſib⁹ obſeruari volum⁹: in quib⁹ requirit intimatio facienda.

a Appellatum. non repetit de ꝓcuratore. per qđ videt ꝙ hoc caſu vbi non per modos predictos haberetur noticia: non ſufficiat ꝓcuratorem ſciuiſſe.

b Plena ⁊ certa. nota ꝙ non ſufficiat talis qualis ſicut in caſu decre. mand. de ele. ex. in. cum ſimilib⁹. ⁊ plena dicit: vt totius appellationis ⁊ omniū obiectoꝝ in illa noticiā habuerit. ſic etiaʒ teſtis dicit plenā veritatē: de accu. cū dilecti.

c Certa. dicit vt indubitatū ſibi ſit vel eſſe debeat ſic appellatuʒ. ex quo autem certus eſt: certificari vlterius non debet: de re. iur. euʒ qui certus. poſſet auteʒ hoc conſtare: quia ſuper appellatōne conſuluit aduocatos amicos. vel ſimili modo forte per amicū ꝓprium vel amicū appellantis ſibi plene fuerat intimata.

d Tempus predictuʒ. ſ. menſis vel poſt ꝙcito cōmode fieri poſſʒ: ſ. e. c. in ꝑan. Et nō. quia per hanc litteram puto: ꝙ notificatio facta poſt tempus predictum non artat appellatuʒ nec deuoluit: al's ſequeretur abſurduʒ. ꝙ ſi poſt annū vel quinquēniuʒ notificaret appellationem: artaret appellatum ⁊ deuolueret. Hec autem temporis determinatio procedit ab hac conſtitutione: de qua predic. doc. non cogitauerūt. Inter alia ergo ſubſtātialia vt deuoluat appellatio cauſas beneficiales ad curiaʒ: de quibus ſ. e. c. j. ⁊. c. vt circa. li. vj. requiritur debita notificatio de qua hic loquit: ⁊ ꝙ fiat. j. tempus hic expreſſum. his ⁊ alijs cōcurrentibus ſic deuoluitur: ꝙ cōſtituit abſentem contumacē. ⁊ proceditur in ipſius abſentia in principali etiā ad diffinitiuam ex quo non venit infra tempora. Sed an ſic cōſtituat eum contumaceʒ ꝙ non poſſit appellare a diffinitiua contra ſe lata dubitari ſolet. ⁊ compoſt. in pre. decre. ſ. e. ti. li. vj. in glo. qualiter ꝓbationes: in. v. q. tenet quod quādo citatio vel notificatio perſonaliter apprehendit: ſit vere contumax nec appellet. quando vo facta ſuit ad domuʒ eccleſiam vel locum publicum: tunc ſit ficte contumax ⁊ appellare poſſit. ⁊ fertur hanc opinionē multum vigere in curia. Aliquibus videtur ꝙ ſatis ſit hoc caſu abſentem puniri i ꝓceſſu ⁊ diffinitiōe cauſe. nō eſt autem ꝑ hoc equū appellatione priuari: cuʒ non ſit expreſſuʒ. ⁊ vide quod dicā. j. de do. et cō tu. ſi ante. ſupdicta procedunt in his beneficialibus de quibus locuʒ habet ꝓdic. decre. j. In his vo quibus locum habet decre. cupientes: planū eſt ꝙ non punit ꝯtumax ſolū in ꝓceſſu: imo cadit ab eo ſuo iure: vt ibi. §. qđ ſi per. xx.

Idem.

Constitutionem vt circa editā in ꝯcil'. lugđ. locuʒ decernim⁹ nō hr̄e: qn̄ q̄ opponunt: directe reſpiciūt ius eccleſie vel opponētis perſone

e Caſibus. vt. j. de appel. c. j. ⁊. de renun. c. vno. ſ: de ꝓcu. mandato. ad idem ſ. vt lit. non conteſt. quoniam. In caſibus tenet quis non ſolum intimare ſed requirere. xvj. q. iij. placuit. ij. ſ: de emp. ⁊ vēdi. c. ſi. ſ: de offi. ordi. ſi canonici. ⁊. c. quis: de ſentē. excom. c. j. de ſepul. c. j. li. vj. ⁊. j. de ſepul. dudum. ⁊. j. de here. c. j. cū ſimilibus. In quibus etiam tutum eſt hunc ordinem obſeruari. Sunt etiam quedam intimationes que fieri debent pape: in quibus non puto ꝙ hic dicit locuʒ habere: vt ſ: de preben. graue. v. metropolitam: de ſta. mona. c. ſi. v. quod ſi forſan. de cleri. egro. c. vno. §. ſi autem. lib. vj. ⁊ in extrauagan. bonifacij. ſancta romana. ⁊. j. ꝺ heret. nolentes ad ſi. io. an.

f c Constitutionem. Caſus. licet bonifacius aliqua declarauerit de quibus ſuo tempore dubitabatur circa decre. vt circa: vt ſ. e. ſi ꝗ. ⁊. c. qui contra. ⁊. c. procurator. ⁊. c. conſtitutio. lib. vj. poſt eum tamen noua dubia emerſerunt: que clemens hac ſua conſtitutione declarat: que breuiter ſummari non poteſt. Sed hoc dicit decre. vt circa. locum non habet: cum appellans ius ſuuʒ vel eccleſie directe proſequitur. ſed cum in formam vel perſonas opponit crimina vel defectus: quorum circumſtantias ſi non ſpecificat ſuper illis: non auditur etiam ſi iuret illas didiciſſe de nouo. nec etiam in eadem cauſa ſup illis auditur alius non appellans ⁊ proſequens commune non proprium intereſſe: poteſt tamen aſſiſtere appellanti appellās. qui non ſeruat formam: etiam ſi appellationi renunciat ꝑ viam querele non proſequitur obiecta: nec etiam alia niſi in caſibus exceptis. Omiſſio forme licet appellantem a probatione repellat: non tamen infirmat probationeʒ ſuper his legitime factam aduerſarij confeſſione vel aliter. Aliquas opiniones determinat: de quibus dicam ꝑ partes. Et principaliter approbat quod obſcure nō. archi. in decre. vt circa: dicens ibi ꝙ electus non tenebatur ſeruare illam conſtitutionem: ſed ſatis erat ꝙ in ſua appellatione ſeruaret antiqua iura.

g Vt circa. ſ. e. lib. vj. ⁊ ita reſtringas hanc declarationem ad illam decre. nam decre. j. ⁊ decre. cupientes. eo. titu. ⁊. lib. non contingat hec declaratio. Nam ille locum habent: etiam ſi non appelletur propter crimina vel defectus: ſed propter intereſſe proprium appellantis: nec mireris. nam ille artant ad veniēduʒ vel mittēduʒ infra certa tp̄a: decre. vt circa. ad exprimēdum et iuranduʒ.

h Directe. ſemper enim ſecundario vel indirecte contingit eccleſiam.

i Eccleſie. poſſit coniungi ⁊ non cōiungi verbum opponentis quod ſequitur. ⁊ hoc intendit ꝙ ſi eccleſia vel prelatus ipſius nomine ſe opponit: puta dicēdo hoc eſſe de iure eccleſie illius ꝙ vocem habeat in electione: ſ. e. ſcriptum. ⁊. c. conſtitutis. ⁊. c. cumana. de cauſa poſ. cum eccleſia. vel ꝙ de ipſius gremio debeat eligi: vel ꝙ ad eam ſpectat prouiſio: de conſue. cum dilectus: de reſtitu. in integ. c. ij. de ver. ſigni. abbate: non erit locus forme decre. vt circa. Idem ſi loquitur de eccleſia ad quam facta eſt electio poſtulatio vl' prouiſio: vt quia dicuntur facta predicta contra priuilegia ipſius eccleſie: ſ de elec. conſiderauimus. vel opponitur de numero: ſ de reſcript. conſtitutus.

k Opponentis. vt quia dicit beneficium ad ſe ſpectare vel ſibi debitum: vel ꝙ ipſe habet prouidere forte iure ad ipſum ſolum deuoluto: vel ꝙ fuit contemptus: vel quia eſt canonice electus. his et ſimilibus caſibus in appellatione non eſt neceſſe ſeruare conſtitutionem vt circa. Percepi dubitatum in curia in hoc caſu. ſcripſerat papa mihi prouideri de beneficio in certa dioceſi ꝙ non excedat valorem. l. florenorum: vel ſi de loco ſim oriundus: pro ticio ſcripſit ſimpliciter ſecundo ꝙ ſibi prouideretur in eadem dioceſi de vacante vel primo vacaturo. poſt hoc vacante beneficio in dioceſi facio mihi per meum executorem illud conferri. ticius etiam facit ſibi idem beneficium per ſuos executores conferri: ⁊ appellat a prouiſione mihi facta ⁊ proceſſibus executoꝝ

medioꝝ dicens: ꝙ beneficiuz excedat ſummaz taxatam vel ꝙ non ſit de dioceſ. omiſſ⁹. Dubitat an decre. vt circa i appellatõe ſeruari debuerit: videt ꝙ non per hoc principium: quaſi appellatio fundetur ſuper iure appellantis: non ſuper defectibus vel criminibus. Contrarium videt q: vtroq; caſu opponit contra formaz ꝓuiſionis: ⁊ non ſolum cõtra electionem circa quam ſtatute ſunt forme conci. q: ꝓpter. e. ii. ſ etiam contra ꝓuiſionem cadit obiectus in formam vt patet in littera ipſi⁹ decre. vt circa. Itez ſecundus obiect⁹ ſatis ẽ i pſonã vt defectus dicatur ex loco originis quo ad illud beneficiuz. ⁊ licet illud procedat a reſcripto: ſatis tñ conuenit iuri cõmuni: facit quod nõ. d reſcrip. ſi ꝓponẽte: in glo. fi.

sed tñ vbi per competitorem vel oppoſitorem quemlibz appellantẽ in formam aut perſonas defectus vl' crimina opponuntur. Ceterũ cum circa crimina vel defectus debitam circũſtantiaꝝ ſpecificatõnem predictus omittit appellans: non eſt poſtmodũ in proſecutione negocij ſuper his audiẽdus: etiaz ſi circũſtantias huiuſmodi vel ꝓbationes earum per iuramentum afferat ad ſe perueniſſe de nouo. Sane ſi quis cui⁹ intereſt ab electõe poſtulatione vel prouiſiõe duxerit appellandum opponendo crimina vel defect⁹: forma dicte conſtitutõnis omiſſa codez poſtmoduz appellatõnem huiuſmodi proſequente alius ſuperueniens nõ appellans ꝯtra appellatum i eadem cauſa ꝓncipaliter admitti nõ debet; ꝓ intereſſe communi eoſdem articulos proſequẽdo: licz appellanti poſſit aſſiſtere ne colludat. non tamẽ ei propter hoc proſecutõnez proprij intereſſe denegamus. Inſuper ſi

l Sz. repete decennium locũ his tñ ⁊c.

m Competitore. eiuſdem dignitatis vel beneficij cuiuſcunq;. ⁊ ꝓaunge appellãte quod ſequitur.

n Appellantem. nõ dicit ad ſedem apoſ. vel ad nos: vt ſ. c. pxi. qd fa. ꝓ opi. quam tenui in decre. vt circa: in glo. ad papam: tamẽ certũ eſt ꝙ ſolum in extraiudicialibus appellatõib⁹ hoc locum habet: ſ. e. conſtitutio. li. vj.

o Perſonas. eligentiuz vel electi: ꝓuidentium vel prouiſi: poſtulantium vel poſtulati: ideo vtitur plurali: ad hoc. j. §. fi. ⁊ q poſſunt i his opponi notaui in decre. vt circa.

p Defectus. reſpicit formã et pſonas. ſed quod ſequitur crimina reſpicit perſonas.

q Opponũtur. ſatis notabant hec verba ipſius cõſtitutionis ibi duz dicebatur: ſe opponũt proponẽdo aliqua ⁊ cetera. vtiliſſimuz tamen fuit hoc declarari.

r Circũſtantiaꝝ. approbat hec littera qd nõ. in decre. vt circa. in glo. quid ſ. ⁊ in decre. ꝓcurator. e. ti. li. vj. ſ. ꝙ non ſufficiat opponere purium vel homicidiũ: niſi fiat illoꝝ expſſio: ſic ⁊ alibi debent exprimi circumſtãtie: de cle. egro. c. vno: li. vj.

s Sup his. ſ. ſup quib⁹ omiſit debitã ſpecificatõez: ac ſi dicat ꝙ qdã plene ſpecificauit: quedã non: ⁊ legitime iurauit. ſup ſpecificatis audietur: ſup alijs non: etiam ſi vult iurare ꝙ circũſtantias vel ꝓbationes ipſaꝝ de nouo ꝑcepit vt ſequit.

t De nouo. videbat ꝯtrariũ per decre. vt circa: vbi ſuper non oppoſitis audit appellans cũ iuramento ꝙ illa de nouo ꝑuenerint ad ipſi⁹ noticiaz. ſ idem videbat de circumſtãtijs non ſufficienter expreſſis. Sed contrariũ hic determinat: q: vbi non oppono qd ignoro vel quod ſcio: ſed non credo me poſſe ꝓbare ꝙ hic nullum viciuz eſt. iuſtũ eſt ergo vt poſtmodũ admittar cum iuramẽto vt ibi. ſed vbi oppono ⁊ circũſtantias non exprimo: hoc viciuz eſt: quia non debite oppono. Itẽ q: nõ videtur iuramentũ poſſe defendi: quo iuraui me poſſe credere probare: exq nũc dico me noviter circumſtãtias vel ꝓbatões ꝑcepiſſe: ergo merito hic aliud ꝙ alibi: ⁊ ſic nota. quod dicere ſoleo: de conſtr. vti. vel inuti. bone. quia interdum expedientius eſt in totum veritatem tacere ꝙ nõ perfecte dicere.

u Sane. determĩat aliqualiter: nõ. ꝑ compoſt. ſ. e. c. j. li. vj. in glo. vũ merito. v. ſ ad quid admittet.

x Intereſſe. de hoc intereſſe nõ. in decre. vt circa.

y Prouiſione. facta vel facienda: quod dic vt ſ. e. qui contra certaz. libro ſexto.

z Forma. ſpecificatõis de qua ꝑmiſit.

a Omiſſa. in quibuſdam.

b Eodem. ſcilicet appellante: ⁊ idem in adherẽte ꝑ decre. vt circa. v. alioquin.

c Proſequẽte. quo ad illa in quib⁹ ſeruauit cõſtitutiõem vel in quib⁹ conſtitutio non artabat: vt ſ. j. Rñ. certũ eſt enĩ ꝙ ſi aliqua ſufficiẽter expreſſit: aliqua non: quo ad expreſſa tenet appellatio: dũmodo in alijs conſtitutionem ſeruauerit.

d Non appellãs. nec etiã adherẽs: vt ſit fortius dubiũ. ſ lrã ſequẽs quicũq; ꝙ põt aſſiſtere videt cõtraria: ſ illud propter intereſſe.

e Eadem cauſa. ergo in alia poterit. hoc verum per viam actionis: ⁊ ſic non ſunt de adherentibus: vt dicam. j. pxi. §. Et ſi dicas quid pſicit hec appellatio: dic ꝙ multuz. quia ſuccũbet appellans in inſtantia ⁊ punietur in expenſis ⁊ penis: decre. j. ſ. e. li. vj. ⁊ fiet executio contra ipſum. Item forſan ille tercius poſtea non aget vel agens ex aliquo capite forſan repellet. io. an.

f Communi. ſ. quãdo ⁊ in his ꝓſequit ius vel intereſſe eccleſie vel commune ſui ⁊ appellantis: vt cuz dicat criminoſus is qui eſt electus vl' ꝓuiſus vel defectuoſus vel electio vl' ꝓuiſio facta ꝑ eum qui nõ potuit ꝓpter crimina vel defectus vel facta ꝓuiſio ꝑ lrãs ſurrepticias vel his ſimilia.

g Articulos. ſ. non ſpecificatos. ⁊ hoc voluit. v. alioquin: i decre. vt circa: ſ ad appellantem ⁊ ad herentes: ſed iſta latius loquitur. Et licet ꝓma facie videret iniquuz ꝙ vn⁹ ꝓſequi nõ poſſit id a quo repellitur alter ꝓpter ineptitudinem ꝓpoſitiõis vel defectum proponẽtis: ⁊ facit. ij. q. j. prohibentur. ⁊. q. vlti. libellorum: in fi. ſ. de accu. veniens. ff. de accu. l. hi tamen: in fi. ⁊. l. iij. in fi. vbi nõ. de accuſatore repulſo propter ineptitudinem libelli. ⁊ bene facit. ff. de adulte. ſi maritus. ij. in fi. ⁊ de li. ho. exhi. l. iij. §. hoc interdictum. Item licet graue videat ꝙ negligentia vel culpa vnius male exprimẽtis noceat eccleſie ⁊ omnibus alijs habentibus equale intereſſe: de reg. iu. delictum ⁊ regula. non debet aliquis: li. vj. tamen fateri oportet hoc equũ: quia al's inutilis ſuiſſz quo ad hoc ⁊ deriſoria prouiſio decre. vt circa: ſi appellans poſſit ſubmittere pedagogum qui ſibi aſſiſtens in eadem cauſa vt dicit tex. clare formaret ⁊ exprimeret per eum male formata ⁊ inſufficienter expreſſa. Ad contraria reſpondetur ꝙ loquũtur in alia cauſa vel inſtantia. Itez imputet ſibi qui a principio non appellauit. Item quia via nullitatis illi non deficit: de appel. cõcertatorum: li. vj. ⁊ ꝓſecutio ꝓprij intereſſe vt ſequit.

h Ne colludat. ſ. ſup expſſis in quib⁹ fuit forma ſeruata. ⁊ eſt ſi. de ꝓcu. c. ij. in fi. li. vj. Et ꝙ proſit ſic adeſſe ibi nõ. in vlti. glo. ⁊. ff. de inoffi. teſta. ſi ſuſpecta.

i Proprij. ſi dicat propter quod etiam fuit appellatum. planum eſt etiam ſi non fuerit forma ſeruata: vt in. j. Rñ. vel intelligitur de ꝓſecutione quam facit per querelam. Et nota ꝙ etiam publica vel popularis actio habet etiam quandoq; priuatum intereſſe. ff. de ſepul. vio. l. iij. §. fi. ad plures: de ꝓcura. licet in popularibus: in ꝓu. cum ſuis concor.

k Inſuper. ad huius. §. intellectum ⁊ precedentis ⁊ ſequentis etiam ſcire debes quod compoſt. no. ſ. e. c. j. li. vj. i glo. qualiter vtroq;: ꝙ lapſis temporibus illius decre. j. pars appellãs que infra tempora illius decre. non fuit appellatõnem proſecuta: poteſt electionem vel prouiſionem impugnare per modum querele ex eiſdem cauſis ex quibus appellauit vel ex alijs: quia tempus illius conſtitutiõis non ſtatuit: vt poſt illud ſuper illis vel alijs non audiatur appellans: ſicut dicitur in iudicialibus appellatõnibus de appel. cuz ſit romana: ⁊ ſicut dicitur in decre. cupientes: et vide quod ibi nõ. in. §. ſi vo: in glo. j. idem: ſed ſtatuitur ad: vt poſt illud tempus procedi poſſit partis abſentia non obſtante. Itez ſcias ꝙ forma decre. vt circa: quo ad illa obiecta in quib⁹ requirit ipſa forma duplex eſt. vna ꝙ in appellatione omnia ⁊ ſingula exprimantur in inſtrumento publico ſeu litteris ⁊c. Secunda ꝙ ſuper obiectis debito modo iuretur. ſi prima forma ſeruetur ſed ſecunda non: quia non iuratur: vel non debito modo non auditur appellans etiam ſuper expreſſis: ſ. e. ti. is qui: li. vj. Si vo ſeruetur forma ſecũda: quia debito modo iuratur: ſed non prima: quia non debito modo exprimitur: tunc aut nihil exprimitur: aut aliquid exprimitur debito modo: aliquid non. primo caſu non auditur appellans: niſi in caſibus exceptis in decre. vt circa: in. §. niſi: in fi. Secundo caſu auditur ſuper expſſis. Itez in predictis caſibus exceptis ſed ſuper obiectis non ſpecificatis nõ: etiam ſi velit iurare ꝙ circũſtantias de nouo percepit: vt ſ. ij. Rñ. hec vera quo ad illa obiecta in quibus forma requiritur ⁊ artat conſtitutio. Si vo propter aliqua appellat in quibus artat conſtitutio: ⁊ propter aliqua in quibus non artat: vt ſ. j. Rñ. tunc licet neutra forma ſeruetur: auditur appellans illa proſequens que conſtitutio

appellans ab electōe poſtulati
one vel ꝓuiſione ꝑ viam q̄rele
ſimplicis cauſaʒ agat: vel caʒ
appellato agente defendat: re-
pellit̄ ab obiectib⁹ in appella-
tiōe ſua expꝛeſſis ⁊ alijs: niſi cō-
ſtiterit ipm formā ſeruaſſe pre
dictaʒ: pter q̄ in caſib⁹ in cōſti
tutōe p̄miſſa exceptis: etiam ſi
appellatōem ſuā non ꝓſequat̄
nec exhibeat: et illa ſe aſſerat
nolle vti: dum tn̄ de ipſa coraʒ
iudice fiat fides: qꝛ ꝑ ipaʒ ius
repellēdi eūdeʒ aduerſario eſt
queſitum. Illius vo ↄſtitu
tionis forme omiſſio licʒ appel
lantē ab obiectib⁹ in formam
electōnis vel ꝑſonas eligentiū
vel electi ꝓpoſitis vel ꝓponē-
dis ⁊ coꝝ facienda ꝓbatiōe re-
pellat: probatōnem tamen fa-
ctaʒ ſuper his ꝑ aduerſarij cō
feſſiōeʒ vel al's legitime nō in-
firmat. Idem.

non reſpicit. his viſis proſequor literam.
l Appellās. vel adherens: qꝛ de vtroq; loquit̄ decre. vt circa. v. ali
oquin. Alter ergo qui nec appellans eſſet nec adherens bene admit-
teret: cum eſſʒ in eo ratio poſita in fi. hui⁹. §.
m Querele ſimplicis. nūquid ergo reprobat̄ opi. ↄpoſt. de qua di-
xi in pn. huius ptis? dic q̄ non. ipſe enim non fuit locutus d̄ pena decre. vt circa. quā etiā non vidit: ſʒ d̄ pena decre. j. que hoc ſolum hʒ: q̄ poſt temp⁹ ibi ſtatutuʒ ꝓcedit̄ in ptis abſentia. ſed decre. vt circa: impoſuit penā non ſeruāti formaʒ in iurādo. q̄ nō audit̄ etiā ſup expreſſis. nō ſeruāti in expmēdo q̄ nō pt̄ obijcere non expſſa. ſimpliciter ergo in penaʒ ab obijciendo repulſus: nec ꝑ viā querele poſſit obijcē. et hoc vult iſte. §. ſʒ punit̄ ſolum in ꝓceſſu fiendo in ei⁹ abſentia: ⁊ ꝑ appellationē ꝓſequi pot obiecta in eo ſtatu in quo cauſaʒ inuenit: ſʒ ⁊ per querelaʒ. ⁊ ſic veꝝ ſit dictū ↄpoſt. cū ergo diuerſe ſint culpe: non mirum ſi diuerſe ſint pene. ⁊ ſi. qd nō. ſ. e. cumana. i vlt. glo.
n Alligat. fac. de ap. cōcertatōi. li. vj. ⁊ qd no. poſt inno. ⁊ oſti. de appel. dilecto.
o Repellitur. inſtante appellato: vt dicā in fi. hui⁹ partis.
p Expreſſis. ſi intelligas ſingulariter ⁊ clare: tunc exponas qd ſe quit̄ formā ſeruaſſe p̄dictam. ſ. in iurando. cum eñ non iurās non audiat̄ etiam ſup expſſis per viam appellatōnis: ergo nec ꝑ viā querele: de reg. iu. cum quid: li. vj.
q Alijs. non expreſſis.
r Preterq̄. excipit a vbo alijs. ⁊ eſt ſenſus. appellās qui formam non ſeruauit in expmendo audit̄ ſup nouiter emergētib⁹ vel ad noticiā ꝑuenientib⁹ vel ſup quibus ſupuenit ꝓbandi facultas. illis ergo caſibus nō excludet̄ etiam ꝑ viam querele.
s Nolle vti. videns eñ appellās q̄ formā non ſeruauerat: de conſilio aduocati celat appellatōeʒ: vel dicit q̄ illa nō vult vti: vt cauſaʒ ꝑ viā querele ꝓſequi poſſit. Et facit hec lr̄a ad q̄ſtionē. an inuito impetrante is ↄ queʒ impetratū eſt poſſit vti reſcripto: de q̄ ſatis ſcripſi poſt inno. ⁊ oſti. de reſti. ſpo. ex ↄqueſtione. io. an.
t De ipſa. appellatione in qua non fuit forma ſeruata vel illorum expreſſio facta.
u Iudice. coram q̄ per viam q̄rele ſimpliciter agit̄ cauſa.
x Fides. plena nec ſufficeret illa ſemiplena: de q̄ nō. ↄpoſt. c. j. ſ. e. li. vj. in glo. quid ſi papa. vbi dicit ꝑ vnū teſteʒ: ⁊ lr̄as quas ꝓcuratoꝛ abſentis de cui⁹ ꝓcuratoꝛio ↄſtat vult impetrare ſup appellatione ꝓbari appellatū. Illud eñ locū hʒ quo ad ꝓceſſuʒ i partis abſentia faciendu: ⁊ quo ad ꝓbatōnem deuolutōis: ſed hic loquit̄ de pena repulſionis vt ſtatim ſequit̄. Item illud coraʒ iudice appellationis: hoc corā iudice querele. Item ibideʒ de ꝓbatōe appellatōnis: hic neceſſe eſt ꝓbare formā appellatōnis. vides aūt per hoc quō expedit appellato q̄ ſibi in forma publica appellatio intimet̄: ſ. e. c. xxi.
y Queſitū. optime ↄcoꝛ. ſ. e. ab eo: li. vj. ⁊ cuʒ hoc reſpiciat fauorem appellati: eo panēte bñ ꝓcederet obiectio: ad hoc. j. §. xxi. nō ſic in caſu illius decre. ab eo: vt ibi nō. in vlt. glo. io. an.
z Forme. ſi intelligas de forma iuramenti planū eſt: ſi de forma expreſſionis idem cuʒ diſtinctōe quā ſcripſi ſ. §. xxi. in prin. hoc dico quo ad repulſionē de qua ſequit̄.
a Legitime. ſi ergo inuito appellato fieret ꝓbationuʒ receptio ſup articulis ſup quibus recipi non debebat: hoc ſibi nō nocet cōſueuerunt articuli admitti ſaluo iure impertinentiū ⁊ nō admittendorū: de q̄ ſcripſi de of. dele. cū ↄtingat ſup glo. pl'r. de teſti. ex pte.
b Non infirmat. bene ↄcoꝛ. de accu. c. j. ⁊ ij. li. vj. ⁊ fa. quod nō. ſ. e. ſi forte. li. vj. in. v. glo.

In pleriſq; eccl'ijs neduʒ
qd dolentes referim⁹ ꝓſi
dio facultatū priuatis: ſʒ et cle
ro carentib⁹ et populo xp̄iano
multos frequēter ⁊ religioſos
ꝓſertiʒ improuida ſupioꝝ ꝓui-
ſio ad pontificat⁹ aſſumit ho-
noreʒ: qui nec vt expediret ꝓ-
deſſe nec p̄eſſe vt deceret valē
tes: inſtabilitate vagatōnis ⁊
mēdicitatis obpꝛobrio sereni
tatē pōtificalis obnubilant di
gnitatis. Volentes igit̄ cō
tra temeritatē tam facientiuʒ
q̄ vt frequētius recipientium
ꝓuiſiones hmōi prouidere: de
conſilio fratrū noſtroꝝ ſtatui-
mus: vt nullus decetero quan
tacūq; dignitate prepollens:
niſi ſpāli ſuper hoc auctoritate

c In pleriſq;. Caſus. ſine ſpeciali licentia pape nullus ꝓuidere poteſt eccleſie cathedrali clero carenti ⁊ populo chꝛiſtiāo. Religioſus per prelatū licentiari non debet vt tali ꝓuiſioni cōſentiat. contrauenientēs etiaʒ ſi fuerit ↄſecratus priori p̄lato ſubiacet: nec in epiſcopū recipit̄: nec ad aliquē honorē ꝓmouetur: q̄ ↄ fient irrita decernit. Et ſunt tres partes. In pͥma conſtitutōis cauſa. In ſecūda ↄſtitutio. In tercia ꝓteſtatio. Secunda pars quā ſummaui quattuoꝛ facit. Primo ꝓhibet ꝓuiſionē fieri. Secūdo licentiā dari. Tercio punit cōſentientem. Quarto decernit. partes patent: ⁊ ſumme fuit honeſtuʒ qd hic dicit̄.
d Dolentes. concoꝛ. ſ. de cele. miſ. dolētes: ſ. d̄ ſta mona. recolentes. j. e. ti. attendentes: et de cē ſi. ad nr̄am. in pn.
e Preſidio. id eſt ſubſidio: ſine quo ſpiritualia diu eſſe non poſſunt j. q. iij. ſi qs obiecerit.
f Et populo. certū eſt q̄ cler⁹ ⁊ popul⁹ ſunt diuerſa: de priu. ex parte: de ſen. excom. ſi ſententia. li. vj. quid ſi habʒ alterum tm̄? hic ⁊. j. e. c. ponitur copula. ꝑ quod videtur q̄ carere debeat vtroq;. Habens autem alterum non caret vtroq;: ⁊ ſic nō videt̄ artare ↄſtitutio. vide ſimile hn̄s codicē nō includitur ſub carētib⁹ decreto ⁊ codice. ⁊ habēs panē non includit̄ ſub carētibus pane ⁊ vino: ⁊ hn̄s argentū non includit̄ ſub carentib⁹ auro ⁊ argēto: ita nō includat̄ eccleſia habēs cleꝝ vel populū ſub carentib⁹ clero ⁊ populo: al's non eſſet diuerſuʒ dicere clero ⁊ ppl'o: ⁊ dicere clero vel ppl'o: ⁊ eſſet hoc incidere in improprietatē locutōis ſumēdo copulā ꝓ diſiunctā: q̄ improprietates excuſande ſunt nō ſequēde: vt nō. de v. ſig. preterea. ꝓ hoc facit: qꝛ foret abſurdū q̄ illi clero vel populo quē habʒ eccleſia ſubtraheret̄ epus: ⁊ hoc multū vrgʒ. Contra. carere eſt nō habere. ſʒ ſi dixiſſet ſi non habeat vel niſi habeat clerū ⁊ populum: ꝓpter copulam requirit̄ q̄ habeat vtrūq;. ergo ſi habet alteꝝ tm̄: artat cōſtitutio. ⁊ ideʒ in p̄dictis exemplis ſi dicat̄ ſi non habeat vel niſi habeat decretū ⁊ codiceʒ: requirit̄ q̄ habeat vtrūq;. Idem cū dicit̄ ſi nō habeat paneʒ ⁊ vinū: argentū ⁊ auruʒ: ⁊ in ſimilib⁹: vt cum dicit̄ nullus eligat̄ niſi habeat vel ſi non habeat etatē ſcientiaʒ ⁊ moꝛes ſingula requirunt̄: vt ſ. e. cum in cūctis. Ideʒ ſi dicat̄ ſi careat ſcientia moꝛib⁹ ⁊ etate: fac̄ de eta. ⁊ q̄li. eam te. Pro vtraq; pte poſſet induci. ff. de re. du. ſi is qui ducenta. §. vtꝝ egeret declaratōe. ſʒ primū plus placet.
g Chꝛiſtiano. talia loca q̄ ſunt in ptāte hoſtiuʒ nō deſinūt eſſe ſacra: ad. l. cum loca. ff. de reli. ⁊ ſump. fu. Rn̄de vt nō. vij. q. j. paſtoꝛalis: in fi. non putes tm̄ q̄ ſit neceſſariū q̄ locus ſit captus ab hoſtib⁹. ſatis eñ eſt q̄ clero careat ⁊ ſubditis xp̄ianis ꝑ verba hui⁹ decre. licet nō ſit in hoſtium poteſtate.
h Religioſos. qui laborāt ad hoc etiam interdū impoꝛtune ⁊ ꝑ corruptelas: vt dicere poſſint cū pſ. Laque⁹ ↄtritus eſt. ⁊c. pſ. Niſi qꝛ dn̄s erat. Vidi iam religioſuʒ ↄſecratū ad titulū q̄ nō erat in reruʒ natura: nec fuerat q̄ patere poſſet ꝑ ꝓuinciale.
i Supioꝝ. ad quos ſpectat q̄uis iure ꝓuiſi: ⁊ maxime q̄ttuoꝛ principales patriarche ⁊ q̄dā archiepi q̄ ſub eis ſunt ↄſueuerāt hoc facere.
k Deceret. viij. q. j. qui epatuʒ.
l Vagatōis. ↄſueuerūt tales diſcurrere ⁊ vicarias epoꝝ querere: maxime hn̄tiuʒ dioč. latas: interdū principib⁹ adherere familiariter: q̄ cauſa honoꝛis querūt hēe capellanos epos.
m Obpꝛobrio. nedū in epo ſʒ in q̄libet clerico. xxiij. di. diaconi. vlt.
n Serenitatem. al's temeritatem: de qua. j. de penis ſi quis ſuadente: circa fi. io. an.
o Obnubilāt. ſaltē q̄ ad vulg⁹: de hͦ. xxiij. di. legi⁹. fa. ſ. d̄ ꝓui'. c. j.
p Quātacūq;. ꝓpter patriarchas hoc dicit vt p̄dixi.
q Speciali. ſi q̄ haberet generalem auctoꝛitatem ꝓuidendi epatibus

ſpectantibus ad prouiſionem papalem non ſufficit per hanc litteram.
r De paſtore. vtitur hic vocabulo generali. vt archiepiſcopos epiſcopos et etiam patriarchas comprehendat: alibi latius. ſ. e. ne pro defectu de re. iur. c. quia.
ſ Cathedrali. in alijs locum non habet. vt in fi.

ſe. ap. fulciatur: de paſtore prouideat cathedrali eccleſie ſibi qualitercunque ſubiecte: que clero careat et ſubditis chriſtianis nulluſque religioſus a ſuo vnquam quod prouiſioni tali conſentiat licencietur prelato. quod ſi licentiatus etiam huiuſmodi prouiſioni conſenſerit: et in epiſcopum ſe fecerit: aut permiſerit conſecrari: in epiſcopali nullatenus recipiatur honore: ſed in tante ambitionis penam ſub religionis ac monaſterij ſui prelato ſemper ſic degat humilis: iaceatque proſtratus: quod nullus eidem in religione ſua vel extra ad gradum honoris vel adminiſtrationis cuiuſlibet ſit aſcenſus. Nos enim quicquid contra

t Qualitercunque. non diſtinguit: ergo ſiue plene ſubſit ſiue quo ad prouiſionem tantum.
u Chriſtianis. circa iiij. patriarchales ſedes principales que diu ſunt in poteſtate infidelium vel ſciſmaticorum prouidit boniſa. in ſua extraua. ſancta romana.
x Prelato. qui contrafaciens puniendus eſſet pena arbitraria: ex quo circa ipſum certa hic non ſtatuitur. de offi. dele. de cauſis.
y Licentiatus etiam. ergo et habita licentia conſentire non poteſt. contra. ſ. e. quoniam. §. j. in fi. li. vj.
z Et in epiſcopum. non quod ex ſolo conſenſu non eſt locus penis inferioribus: ſed tunc demum cum ſequitur conſecratio: hoc probat hec copula.
a Permiſit. i. abſolute coacto ceſſaret pena: ſ. quomodo me. cauſa ſacris. nec imprimeretur caracter: ſ. de bap. maiores.
b Honore. quia non admittetur ad executionem pontificalis officij nec permittetur pontificalibus inſignijs vti: et ſic minus poterit quam alter epiſcopus nullius eccleſie. de or. ab epi. c. j.
c Monaſterij. includit etiam canoniam regularem. de eta. et quali. intelleximus. de priuil. cum olim. ij. in prin. et per hanc litteram patet hanc penam ſolum in religioſis locum habere.
d Prelato. ergo per talem promotionem non fuit ſoluta obedientia: ſecus ſi poſſeſſio tenuiſſet. xviij. q. j. c. vno. xvj. q. j. ne pro cuiuſlibet.
e Proſtratus. contra. de deci. quia ſic. in fi.
f Cuiuſlibet. contra. j. de regula. c. j. vt profeſſores: et per hoc excludit etiam temporales.
g Vel aliquod. igitur prouiſio de tali eccleſia facta non valet nec licentia conſentiendi religioſo data vel ipſius conſenſus vel conſecratio ſubſecuta quo ad ipſius executionem: non dico quo ad caracterem: fa. quod no. ſ. de conſe. di. v. manus. in vl. glo. et fa. quod dixi ſ. de conſue. quatio. ſup. j. glo. Item nec valet promotio facta de tali contra primum dictum.
h Non obſtante. multa ſimilia vide de conſti. c. j. li. vj. in glo. penult. et concor. j. eo. ſtatutum.
i Prefatas. cathedralis clero carentes et populo chriſtiano.
k Aliarum. non cathedralium vel etiam cathedralium habentium clerum et populum chriſtianum.
l Ampliare. ſimile de innouatione dicitur quod ius vetus conſeruat. nouum autem non creat. de priuil. ex parte. j. in fi. et c. quia intentionis. et optime conuenit huic fini extraua. cle. que incipit meruit. io. an.

m Quod circa. breue et vtile determinatio decre. quorundam. ſ. eo. li. vj. et approbans quod ibi no. io. mo. et archi. et quod no. ſ. e. ti. indemnitatibus. §. ſane. in. iiij. glo.
n Electiones paſſiuas. nam conſtitutio hic declarata loquitur quando religioſi eliguntur quicunque ſunt eligentes religioſi vel alij. Et dic electiones poſtulationes prouiſiones vel quaſlibet vocationes: vt ibi.

o Diſcordia. hoc quo ad mendicantes circa quos prouiſum eſt: quod ex electione in diſcordia facta de ipſis extra adminiſtrationes ſui ordinis nullum ius eis acquiratur nec audeant conſentire.
p Minoritate. hoc quo ad religioſos non mendicantes: circa quos ſtatutum fuit idem circa electiones factas de ipſis ad quaſcunque prelationes a minori parte numero.
q Conſtitutione. ſ. e. quorundam. et patet per ſingulare quod non loquitur de decre. indemnitatibus. Item illa non tractat ſolum de diſcordia et minoritate numeri. immo tractat in forma ſcrutinij et compromiſſi de numero duplo maiori. Item maiori non duplo maiori. Item minori: ſed illa

quorundam ſolum tractat de electione diſcordi et facta per minorem partem numero. fateor tamen ab identitate rationis hoc quod dicitur etiam in numero de quo loquitur decre. indemnitatibus locum habere. et ſaltem quo ad. §. ſi qua vo.
r Que in facto non in fictione. hoc intendit ſi ex. x. electoribus. viij.

premiſſa vel aliquod premiſſorum contigerit attentari: irritum eſſe decernimus et inane. contraria quacunque conſuetudine non obſtante. Sane circa prefatas eccleſias premiſſa ſic ſpecialiter prouidenda decernimus: quod circa prouiſionem quarumlibet aliarum facultatum ſuperiorum nec coartare intendimus nec vltra iuris communis limites ampliare. Idem.

Quod circa religioſorum electiones ſuper diſcordia et minoritate numeri bonifaciana conſtitutione cauetur: de diſcordia et numeri minoritate que in facto non in fictione vel in iuris effectu conſiſtunt: debere

elegerunt mendicantem: duo alium vel contradicunt ſed contra iſtos duos aliquid opponitur propter quod negatur ipſos vocem habuiſſe: vt quia dicuntur excommunicati ſuſpenſi irregulares: priuata ea vice poteſtate eligendi vel his ſimiles: propter quod dicitur totum capitulum eligentium in illis octo conſiſtere: et per conſequens electionem fingi concordem hoc non iuuat mendicantem. Item ſi ex. x. canonicis: vel monachis quatuor tantum elegerunt religioſum non mendicantem qui dicit illos ſex vel tres ex illis fuiſſe tales vt ſ. per quod concludit fingi electionem ſuam factam a toto capitulo vel a maiori parte hoc eum non iuuat. vide quod no. de conceſ. preben. auctoritate. li. vj. i. vl. glo.

Sed quero ſi ita eſt quod voces in iuris effectu alias non valentes: vt excommunicatorum et his ſimilium computantur in numero quo ad hoc vt reliqua electio dicatur diſcors vel facta per minorem partem: an predictorum voces augeant etiam numerum et ſuffragium intantum quod ex illis vocibus ſequi poſſet confirmatio. que alias fieri non poſſet illis excluſis: vt patere poteſt in predictis terminis de electo per ſex de. x. qui ſex omnes vel tres ex eis ſunt excommunicati vel ſimiles: Aperte dico quod non quo ad caſus decre. quorundam: quia in quolibet predictorum caſuum conſtitutio ſolum nocet: quia ſcilicet impedit mendicantem et non mendicantem quemlibet ſuo caſu: ſed coelectum non iuuat: nec hoc colligi poterit ex verbis vel mente conſtitutionis ipſius. Non enim hoc ipſo quod non valet electio mendicantis facta in diſcordia valet electio coelecti: alias ſequeretur quod ſi ex. xx. canonicis. xviij. elegerunt mendicantem valeret electio facta per duos. Item nec ſequitur quod ſi ex. xx. electoribus. ix. elegerunt profeſſum quod per hoc valeat electio facta per. xj. vt patet ſ. e. ſcriptum ad fi. et c. indemnitatibus. §. ſi vo. et. §. ſiqua vo. quod ergo non mutatur et c. C. de teſta. ſancimus. nec correctiones iurium dilatamus. ſ. e. cum expediat. li. vj. Sed in caſu decre. indemnitatibus videtur ſecus quo ad electum per ſcrutinium a duplo maiori numero a principio. vel per acceſſum debito modo factum: vel per compromiſſum cui minor pars ſe opponit: cuius confirmationem exceptio partis aduerſe impedire non poteſt. et ſic erit in hoc ſimile electioni cardinalium: vt vtrobique voces talium ſuffragium auferant et computentur in numero duarum partium: vt in conſti. cle. ſ. e. ne romani. §. ceterum. et ſatis credo quod hoc fuit de mente. Sed tenens contrarium dicere poteſt quod illa decre. dicit etiam eo caſu officium confirmatoris non deficere: hoc ergo venit in examine electionis: an ex vocibus eligentium ſit canonica. Sed ſi hec littera ibi in. §. ſane. que dicit. ſi alias inuenta fuerit et c. intelligatur alias. ſcilicet quam conſideratione numeri faciet pro primo dicto. quando vo electa eſt a maiori parte ſed non duplo maiori: tunc cum admittantur partis minoris exceptiones licet ſummarie cognoſcende: videtur quodlibet: non quo ad adminiſtrationem impediendam: tamen quo ad electionem caſſandam hec obijci poterunt: et in his etiam expediret declaratio: et etiam circa voces abſentium non vocandorum vel vocatorum: qui venire noluerunt vel expreſſe renunciauerunt: quas computari ſonat in abſurdum: licet hoc videatur ex fictione. Item de non conſtitutis in ſacris in collegijs maxime communiter tenetur per decre. ij. j. de eta. et quali. quod illorum ratio vel computatio non habetur: ſicut nec haberetur illorum qui canonici vel profeſſi non eſſent: quia ſit minus huius: quod alias vocem habens ex fictione non excludatur a numero: talis autem vocem non habet licet iure nouo. Unde idem videtur de abſente non vocando vel vocato qui venire nolunt: vt predixi. vnde nec in duabus partibus cardinalium eligentium papam

computamus nō excluſos: licꝫ computemus excōmunicatos. vt in p̄e. de ele. ne romani. §. ceterum. primū patet. eo. ti. vbi periculum. §. ſane. li. vj.

i Declaramus. idem fertur olim boniſa. declaraſſe: vt ſcripſi in de ele. indēnitatibus. §. ſane.

Statutum. caſus. emolumēti ex iuriſdictōe ſigillo curie vel al's ꝑueniens ad p̄latū cathedralis eccleſie vel collegiate ea vacante. nō obſtāte ꝯſuetudine deductis expenſis reſeruandum eſt ſucceſſori niſi tūc certe dignitati competat iuriſdictō cū ipſi⁹ emolumento. reprobat quod nō. ſ. e. q̄a ſepe li. vj. ⁊ approbat qd ibi nō. archi. de quo ſtatuto h̄ loqꝫ.

u Collegiatarū. in alijs eīn non habet locum decre. quia ſepe. ꝫ decre. preſenti. de of. or. e. li. de qua fit extē ſio. j. ti. ij. quia in fi.

x Dimiſſis. per hoc ꝓbabat ibi archi. ꝙ decre. loquit̄ de bonis p̄lati diſtinctis non de cōmunibus p̄lato ⁊ capitulo. alſ. xij. q. ij. hec huiuſ. ⁊ c. non liceat. ⁊ c. caritatē. ⁊ c. illud. ⁊ c. de laicis. ⁊ q. v. ſicubi. ſa. ſ. ne ſe. va. c. vno. li. vj. de regu. c. vlti. e. li. ꝫ lr̄a al's vndecūqꝫ que hic ſequit̄ multum facit ꝯ.

Intelligi declaram⁹. Idem.

Statutū ſuper bonis a prelatis cathedralium regulariū ⁊ collegiatarū eccleſiaꝝ dimiſſis aut obueniētib⁹ tempore vacatōnis earum futuris ſucceſſorib⁹ fideliter reſeruandis editū locum declaram⁹ habere in omni emolumento: quod ꝓuenit ex iuriſdictione ⁊ ſigillo curie eccleſiaſtice vl' ſecularis aut al's vndecunqꝫ quod ad prelatos eccleſijs non vacantibus ꝑtineret: conſuetudine qualibꝫ cōtraria non obſtante: ita tamē ꝙ in iſtis ⁊ ſimilibus ratōnabiles deducant̄ expenſe. Ceteruꝫ ad ſingulares perſonas ad quas ratione dignitatum quas obtinent. iuriſdictio cū eius emolumento deuoluitur ſede vacante de conſuetudine ꝓuilegio vl' iure alio ſpeciali volumus preſentē cōſtitutōēꝫ extendi. Idem.

Cum cōceſſa religioſo a ſupiore ſuo licentia: vt electōni vel ꝓuiſioni ſi quā de ipſo contigerit fieri: ſuuꝫ dari poſſit aſſenſum: ambitōis vicio viam paret: nullius eā exiſtere volumus firmitatis. Clemēs. v. in ꝯcilio vienēſi.

De renūciatione.

Cum illuſio ⁊ variatio in perſonis eccl'iaſticis maxie

y Reſeruandis. nec occupandis ꝑ collegia ꝯuentus capitula vel ſingulares ꝑſonas ipſoꝝ: circa quod principaliter ꝓuidet iſta cōſtitutio. ꝑ quem autem ſint reſeruanda: ibi dixi ꝑ economū vel ꝑ aliū deputatum.

z Declaramus. hic patet ꝙ reprobat. non corrigit opinionē meaꝫ q: non ſtatuit hoc eſſe de iure nouo: ſꝫ declarat hoc fuiſſe de veteri. ⁊ approbat opi. archi. Sꝫ videam⁹ motiua. mihi ꝑus videbat̄ ꝙ exq̄ iuriſdictō transfertur in capitulum iure cōmuni: ꝙ omnis fructus iuriſdictōnis iure acceſſorij capitulo deberetur: ſed archi. ꝯ. propter verbum ibi poſitum vacatōnis tempore obuenientia. Item vt dicebat capitulū habet cuſtodiam: ⁊ adminiſtrat non ſuo ſꝫ alieno noīe vſurpare igit̄ non debet quod habet cuſtodire: vt dicebat boniſa. ſic declaraſſe: cum vltimo legi ſcriptum: dixi ꝙ nō recederem ab opiniōe mea. niſi declaratōnem viderem. Ad vbū obuenientia reſpondebā ꝑ relatiuū que: vt ibi nō. Ad id quod dicit de cuſtodia reſpondebā: ꝙ in iuriſdictōne non ſuccedat quo ad cuſtodiā tm̄. imo quo ad exercitiū: al's ſequeret̄ ꝙ viſitando non poſſet ꝓcuratōnem recipere. de qua dicam. j. de here. multoꝝ. Dicemus declaratōm q̄ iuſtificari poteſt ex eo quod ibi notaui in ꝑma glo. cum eīn canonici videntes fructus ſibi deberi: vacatōnē prolixam forte procurent: difficultates ingerant: ⁊ tardius eligant: quia propter fructus iuriſdictionis vel ſigilli ſi eos ꝑciperent hoc contingere poſſet: merito ⁊ hi cenſeantur eſſe prohibiti.

a Emolumento. idem verbum de ſimo. nemo. in prin. de teſti. c. j. li. vj.

b Ex iuriſdictōne. ex q̄ ſoluūt̄ officio pene pecuniarie vel emēde. de offi. or. dilectus. ſa. de ſen. ex. venerabilib⁹. §. denīqꝫ. li. vj. ⁊ qd nō de pen̄. licꝫ forſan. etiam loquit̄ de quota litis que de ꝯſuetudine deberi poteſt ſm̄ guil. qui hoc no. in ſpe. de ſala. §. j. v. ſi vo ordinarius. ⁊ §. ſe. quod non placet per decre. cū ab olim. de vi. ⁊ ho. cle. vt ibi dixi.

c Sigillo. ſiue ad vſum cauſaꝝ: vt cum ſit lr̄a citatoria vel aliqd tale. ſiue ad contractus: puta q: recognoſcunt̄ vel publicant̄ ſub ſigillo curie forte cum nō ſit ibi vſus tabellionū. ſa. de fide inſtru. cū dilectus. de ſo. cōpe. romana ad fi. li. vj.

d Vel ſecularis. vt q: p̄latus temporalē iuriſdictōnēꝫ habebat in loco. de ap. ſi duobꝫ. de delic. pue. c. ij. io. an.

e Conſuetudinē. Nota q: decre. quia ſepe. viciat nō ſolum ꝯſuetudines ſꝫ etiā ꝓuilegia ⁊ ſtatuta: hic vo ſolum ꝯſuetudinē. dico ꝙ hoc ipſo ꝙ declaratur iſtud ſtatutū locum habere in caſibus predictis. cuius ſtatuti pars eſt viciare ꝓuilegia ꝯſuetudines ⁊ ſtatuta. ꝯtraria ergo ⁊ illa quo ad hos caſus ſublata dicantur. ſed puto ꝙ ꝯſuetudinē que ſecuta eſſet ꝯſtitutōnem ipſam quia ſepe. hec littera tollere noluit ne ob. decre. j. de conſti. li. vj.

f Expenſe. hoc etiam tenebat ibidem archi. vt q: ſalaria dant̄ officiali qui iuriſdictōnē exercet vel qui ſigillat. vel ſiunt expēſe i miſtris chartis cera ⁊ ſimilib⁹. ſa. ſ. co. vt preterite. xij. q. ij. hec hui⁹ placiti. ff. de admi. tu. cuꝫ plures. §. j. ⁊ ij. ff. de tutel'. ⁊ ro. di. l. j. §. ſed nōnullos. ff. ꝺ pe. here. ſiquid. §. ſicut.

g Singulares perſonas. ſalua pace componētis. h̄ remanet dubiū an hoc itelligat̄ de ſingularib⁹ ꝑſonis etiā ipſorū collegioꝝ. ⁊ videt̄ ꝙ nō q: cōſtitutio expſſe tollebat quo ad hos cōtraria ꝓuilegia ⁊c̄. Videtur ꝯ. q: al's iſta vba ſunt ſuꝑflua: cum certum eſſet ꝯſtitutōnēꝫ ipſam extraneos nō ligare: ſꝫ ſolum capitula ⁊ ꝑſonas ipſoꝝ ꝑ quod puto ꝙ etiam de ſingularib⁹ ꝑſonis collegioꝝ intelligat̄. ⁊ ſm̄ hoc dicam ſibi ſublata ꝓuilegia ⁊c̄. quo ad ſingulares ꝑſonas collegioꝝ que non iure dignitatū hoc vendicant: cū ꝓuilegia dignitatū ibi ſublata non eſſent.

h Dignitatū. Quid ſi rōne ꝑſonatuū vel officioꝝ: videt̄ ꝙ idem. et intelligo hāc lr̄am ſiue dignitas ſit in ipſa eccleſia vacante ſiue in alia puta q: archidiacono in eccleſia cathedrali hoc competit: vel in eccleſia collegiata hoc cōpetit archi. qui tm̄ ipſius eſt canonicus.

i Emolumento. ergo ſecus ſi iuriſdictio tm̄.

k Speciali. puta ſtatuto facto in fundatione dignitatis vel eccleſie. xviij. q. ij. eleutherius. de ꝯſue. cum dilectus. vel re iudicata: de re iudicata. c. cum inter. vel arbitrio: ꝺ ꝑſcrip. cū olim. de arbi. cū olim.

l Extendi. ſi. de offi. or. ꝑſenti. §. porro. li. vj.

m Cum ꝯceſſa. ſe ſummat inducēs ius nouū ⁊ equiſſimū.

n Supiore. q̄ ſine cap'lo ſol⁹ hoc pt: ſ. e. ſi religioſ⁹. ij. Bn̄.

o Prouiſioni. tm̄ verbum qd cōprehēdere pōt noīatōnē poſtulatōꝫ ꝑſentatōnem ⁊ collatōnem. ⁊ facit qd nō. ſ. e. ſi compromiſſarius. §. idem in fi. vlt. glo. li. vj.

p Siquā. licꝫ hic videat̄ reprobare licentiā generalē: ⁊ merito quia forſan eligeret̄ ad locū cui nō expediret illū ꝓfici. ⁊ forſan p̄latus licentiam ſpālem daturus non eſſet ad illū: tm̄ credo idē in ſpāli vel ſi exprimat̄ locus. puta ꝙ cōſentire poſſit ſi eligat̄ ad talem p̄laturā forte vacantem: cū ibi etiā ſubſit ratio ambitōnis que ſequit̄.

q Ambitōis. q̄ ſepe religioſoꝝ oc'los excecat: ſ. e. q̄uīdā. i ꝑn. li. vj.

r Nullius. per hoc dico ꝙ etiam electioni prius facte ipſo ignorāte ꝯſentire nō poſſet: quaſi ſup certo danda ſit talis licentia: ſa. de cōceſ. ꝓben. c. j. li. vj. v. ſubiūctum in fi.

ſ Firmitatis. ſi ergo ex tali licentia ꝯſentiret: conſenſus non valet. ⁊ ꝑuatus eſſet omni iure ſibi ex electōne q̄ſito: ſ. e. ſi religioſus. j. Bn̄. li. vj. ⁊ ſatis videbat̄ hoc eſſe de mente veteris iuris inq̄tū p̄e. decre. j. ⁊ ij. Bn̄. loquit̄ de electōne facta. ⁊ e. ti. q̄ ſit. tm̄ tenebant⁹ ꝯtrariū dicentesꝙ ſicut male facit abbas abſoluēs monachū ad aliud mōaſteriū niſi illud habeat paratū: ⁊ ꝯſtet ꝙ illuꝫ recipe velit. tm̄ valet ſi hoc facit: ⁊ de hoc ꝑ inno. de renū. c. ſi. ꝑ oſti. de iurein. ſic̄ ex lr̄is. ita male faciebat p̄latus talem dando licentiā. tm̄ data tenebat. ꝑ qd videret ꝙ valeret talis licentia ſi darēt clerico ſeculari de ꝯſentiendo ⁊ trāſeūdo: q: quo ad ſolum cōſenſum nō eſt neceſſaria. ꝓpter vim eīn ꝓfeſſionis magis notat̄ ambitio in ꝓfeſſo. ⁊ licꝫ actiua poteſtas eligendi non det̄ ad bn̄ficiū nō vacās: de ꝯceſ. ꝓben. ꝯſtitutus. paſſiua bn̄ dat̄. ꝺ trāſla. c. fi. de fi. pres. c. j. ⁊ ij. li. vj.

c Cum illuſio. Caſus. renūciatio dignitatis vel beneficij facta ꝑ ꝓcuratorem ad hoc ꝯſtitutū tenet: licꝫ ꝑus ꝓcurator fuerit reuocatus: ipſo tamē ⁊ ſupiore cui fiebat ceſſio ignorāte: niſi ꝑ maliciam ipſorum vel alioꝝ reuocatio ipſis fuerit occultata. ponit

ſint vitande: preſenti cōſtitutione ſancimus. vt ſiquis ad cedendum pontificali aut alij cuilibꝫ dignitati vl' beneficio ꝓcuratorem ſponte ac libere ꝯſtituerit: ⁊ ipſum ignorantē poſtmodū duxerit quomodolibꝫ reuocandū: teneat ceſſio facta per eum anteq̄ ad ipſi⁹ vel illius in cuius manibus ceſſio fuerat facienda noticiā reuocatio huiuſmodi ſit deducta: niſi forte ꝑ ipſos aut alios malicioſe factū fuerit: q̄ min⁹ ad eos vel eorū alterum ante

dictum ⁊ exceptōnem a dicto: ibi niſi forte. ⁊ determinat nō. ꝑ inno. ꝯ. e. ti. veniens. que quaſi ad litteram nō. archi. ꝯ. e. c. ij. li. vj. Jtē nō. per goſ. inno. ⁊ oſti. ⁊ egi. ꝯ. e. quidam.

n Jlluſio. idem verbum de poſtu. bone. ij. ꝯ. nec nocebit: ꝯ re iudi. cum olim. de alie. iudi. mu. cau. fa. c. j. ꝯ ap. ſuggeſtū: de ꝓben. dilect⁹ ff. de re iud. ſi pretor. de iudeis in nōnullis. j. de re. ꝑmu. c. vno. ⁊ ponit ꝓ deceptōne vl' deriſiōe.

x Eccleſiaſticis. de iurepa. cum autē: ꝯ de elec. publicato. ⁊ e. ti. nulli. li. vj. viij. q. ij. dilectiſſimi.

y Maxime. hoc dicit q: etiā laicis regulariter ꝓhibet variatio: de quo ſatis nō. de re. iur. ꝙ ſemel. li. vj.

ꝫ Cedendū. quid de ꝓcuratore dato ſolū ad petendaꝫ licentiā cedendi: Dicebat vin. de elec. cuꝫ p⁹ petitā ꝑ. ꝯ. ibi obtētā ⁊ inno. i decre. quidā ꝑ decre. licite. e. ti. ꝙ valet reuocatio etiā p⁹ petitiōꝫ ꝑſtataꝫ ſupiori. nec ob. qd dr̄ de poſtu. cū iſta nō fiat ita publice ⁊ ſolēniter vt illa. ⁊ cum hic nullius interſit: ⁊ ſic ſoluit de poſtu. bone. ij. ꝯ. nec nocebat. Sꝫ ſi ſuperior ignorans reuocatōnem dedit licentiā: tenet licētia ſm inno. Ǫuis ſm eum diſtingui poſſet: an ꝑ ꝓcuratorē an ꝑ nunciū petierit ceſſionē vel cōceſſionem: ad quod facit lrā ſequens ⁊ qd. j. dicam. Sanus dici poſſet ꝑ hāc decre. ꝙ ſi ꝓcuratori ad hoc ꝯſtituto ⁊ hoc petenti data ſit licentia cedendi pauſq̄ reuocatio ꝑuenerit ad ꝓcuratorē vl' ſupiorem ceſſante malicia cogat cedere ꝑ decre. quidā. de poſtulatōne vo poſt reuocatōnem ſupiori ꝑſentatam quid iuris: ſcripſi poſt oſti. in ꝑ. decre. bone. ꝯ. nec nocebat ſup vbo videt.

a Procuratorem. non video ꝙ quo ad hoc ſit ius diuerſum an conſtituat vnū vel plures inſolidum vel coniūctim laicum vel clericū: de ꝓcur. c. j. li. vj. videtur tamen tutius conſtituere clericuꝫ: facit quod ſcripſi de ꝓben. accedens.

b Sponte. ſecus ergo ſi ꝑ iuſtum metum.

c Et libere. poteſt reſpicere libertatē conſtituentis. ⁊ facit ꝯ de ꝓcur. accedens. ⁊ libertatē ꝯſtituti. ſcꝫ pure nō in diem vel ſub ꝯditōe. ꝭ hoc caſu putarem idem: ſi tn̄ ante ceſſionem ⁊ noticiam reuocatōnis dies vel ꝯditio euenīſſet: cum extūc cenſeat pura. ff. qui po. in pig. ha. l. potior. ij. Bñ. ⁊ facit de reſcrip. ſi pro te. li. vj. ⁊ qd ibi nō.

d Jgnorantē. planū eſt ergo ꝙ ſi reuocatio ꝑueniſſet ad ꝓcuratorē: ſatis eſſet ꝑ hanc lrām. ⁊ ſit ratio. q: talis ꝓcurator cenſet cōſtitut⁹ ad negociū: in quo ſufficit ꝙ reuocatio ad ipſuꝫ ꝑuenerit. ff. mād. ſi mandaſſem: ꝯ de reſcrip. ex parte decani.

e Quomodolibꝫ. puta expreſſe reuocando vel inhibendo vel aliū ad illud ꝯſtituendo: nō reſeruato primo. de ꝓcur. nō iniuſte. Si vo mortu⁹ fuiſſet prius ipſe ꝯſtituēs: planū eſt mandatū tūc reuocatū. ⁊ dicet bñficiū vacare morte nō renūciatōne: de ꝓben. dudū. li. vj.

f Teneat. Uincen. primo videbat hoc tenere in pre. decre. veniens: ꝭ ſubdebat poſtea ꝙ ſi ꝯſtituēs poſſeſſiōi incūbebat: ⁊ publice reuocauerat mandatū qd ꝯcedi poterat ꝙ renūciatio nō tenebat: lꝫ teneat ad expenſas ⁊ intereſſe ei cui⁹ interfuit: alt'. ff. ſi cer. pe. eius qui. ⁊ quod habet de ꝓben. dudū in fi. li. vj. fa. ad idem de ꝓcur. c. vlti. li. vj. in fi. Sed illud ſpāliſſimū in carnali matrimonio contrahendo: vt ibi nō. ꝯcor. ff. de manumiſ. vin. l. ſi pater in prin. ꝑ ⁊ ꝯ. ff. ꝯ diuor. l. ſi penituit. ⁊ vide q: quo ad caſum iſtum tollit opi. Hy. qui dicebat in palt. l. ſi pater: ꝙ ſufficiebat ꝓcuratorem reuocatū licꝫ nō certioratū ad hoc vt impediret actus quē ꝓcurator gerebat: ex quo ipſi⁹ mādatarij non intererat. Alij dicebāt ſemꝑ ꝓcuratorē ꝯ expreſſa reuocatōne certificari debere ꝑ pre. l. ſi mandaſſem. ff. man. ſecus in tacita: que fit ꝑ mortē: ⁊ ſic rndēt ad. l. eius qui. ꝭ primo dicto ꝯdicit. l. iſta ſi pater. quare dicunt alij ꝙ aut mandatarius interuenit vt nudus miniſter: aut vt ꝓcurator. Primo caſu reuocatio ſine certioratōe impedit actū gerendū: ⁊ ſic loquit lex illa ſi pater. vbi filius erat miniſter patris. qd ꝓbant: q: manumiſſus nō eſt ipſius ꝭ patris libert⁹. ff. de manumiſ. l. nepos ff. de inrepa. filius. ⁊ ſic loq̄t. l. pre. ſi penituit. ⁊ pre. decre. vl. de ꝓcu. Secūdo caſu cū ꝓcurator verba ꝯtract⁹ ꝯcipiat in ſuam ꝑſonam. ff. de ꝯſti. pe. eum qui. §. ꝭ ſi actori. Diſtinguūt ſi actus gerendus eſt talis ad cui⁹ eſſe requirit voluntas dñi: tūc vt nō valeat act⁹ ſufficit reuocatō

ceſſionem potuerit reuocatio peruenīſſe.

Clemēs. v. in ꝯcilio vienēſi

De ſupplenda negligentia prelatorum.

Quia regulares ꝑlati prioratus eccleſias adminiſtratōnes aut queuis alia beneficia ad eoꝝ diſpoſitioneꝫ ſpectantia cū vacant: interdum committere negligūt vel ꝯferre infra tꝑs i lateranē. ꝯci. ꝯſtitutū: dioceſani

ſine certioratione: exemplū in tranſlatōne dominij rei mee. ff. de re. iur. id qd noſtrū. ſic loquit. l. eius qui. §. quas vo. ff. de do. l. ij. §. ſiquis donaturus. Fallit fauore liberatōis. ff. de ſolu. cū quis. §. j. ⁊. l. qui hoiem. §. ſi tutū. Si vo ad eſſe ꝯtract⁹ nō requirit ꝯſenſus dñi: vt ſi mandauit libꝛ vel equū emi: reuocatio ſine certioratione non impedit illū actū vt in. l. ſi mādaſſem. Quicquid dicatur in alijs caſib⁹ quo ad caſum iſtum reuocatio ſine certioratione ꝓcuratoris vel ſuperioris non impedit ceſſionē. lꝫ mandatarij non interſit. ⁊ tractetur de ꝑdendo dominio: ratio conſtitutiōis ponitur in prin. ⁊ cōcor. quod nō. ff. de contra. emp. l. j. in fi.

g Manib⁹. ſ. pape ſi ſuit dignitas epiſcopalis: de trāſla. c. j. et ij. ſi inferior i manib⁹ ꝯfirmatoris vel collatoris etiam ſi ſit inferior epiſcopo. de hoc ꝯ e. admonet ⁊. vij. q. j. epiſ ꝯ loco. Nō. tamē inno. ꝯ. e. ꝙ in dubijs: non improbabiliter dici in illi⁹ manib⁹ quē renūciare debere qui poſſet illum inuitū deſtituere.

h Facienda. ſi ꝑſona cui facienda erat ceſſio fuit expſſa in mādato illa facienda erat notificatō. Si vo mandatū erat generale: puta ad cedendum in manibus eius qui recipe poſſet non videt iuuare notificatio niſi facta ſit illi qui recipit. imputet enī ſibi q̄ oībus debuit intimare: vel ſaltem ꝓcuratori.

i Deducta. ⁊ de hoc ꝑ ipſum fiat fides. ſimile. ꝯ. e. compil'. ꝯ elec. conſtitutōnem. §. pen'.

k Per ipſos. ſupiorem vel ꝓcuratorem.

l Alios. reſolue plurale in ſingulare: vt ꝯ de priuil'. vt priuilegia facit. ff. vi bo. rap. l. pretor ait. §. homines.

m Eoꝝ alterum. ſatis eſt ergo ꝙ impedita fuit notificatō facīēda etiam ſi alteri fieri potuiſſet.

n Perueniſſe. videt ꝙ in hac intimatōne ſuanda ſit forma decre. cle. de elec. cauſam. vt ibi dixi in fi.

o q Quia regulares. Caſus. ſi prelati regulares non ꝯferunt ꝑ. ſex menſes prioratus adminiſtratōnes ⁊ eccleſias vacantes que non ſunt de menſa ꝭ ſolent ſpeciales lꝫ obedientiarios rectores habere. Dioceſani auctoritate ſua vel apoſtolica ſi ſint exempta ꝯferunt illa ꝑſonis quibus ꝑ ꝑlatos fuerant cōferenda: nec permittūt illa applicari menſis ꝑlatoꝝ vel penſionibus grauari. Declarant etiā decre. de offi. ordi. ꝑſenti. ⁊ de ꝓben. cum ſingula in talibus prioratibus ⁊ eccleſijs locū habere. Et ſunt quattuor partes. Prima ponit de negligentia regulariū in beneficijs conferendis ꝑ dioceſanos ſupplenda ⁊ de modo ſupplendi. Secūda de eccleſijs nō applicandis menſis ꝑlatoꝝ: nec penſionib⁹ grauādis. ibi eadem. Tercia determinat de quibus eccleſijs ꝑdicta intelligant ibi premiſſa. Quarta declarat duas bonifacianas: ibi in quibus. ⁊ quas opiniones declarat. j. dicetur.

p Regulares. in ſecularibus ergo non haberet locum hec conſtitutio inquātū ponit ius nouum ⁊ preiudicat priuilegio exceptionis

q Prelati. ſi ad collegia regularium ſine prelato ſpectaret collatio quod eſſe poteſt: de regula. c. fi. li. vj. prius ad prelatum ⁊ demum ad dioceſanum deuoluetur poteſtas. facit infra ꝯ preben. ſi de beneficio.

r Beneficia. eccleſiaſtica. ⁊ vide quod dixi de cle. ꝯin. ioānes.

ſ Diſpoſitōnem. i. collatōnem vel ꝓuiſionem. hoc dico quia ſi ad ſolam preſentationē vel electōnem ipſorum ſpectarent: tunc ad confirmantem vel inſtituentem deuolueret poteſtas ſiue ſit dioceſanus ſiue alius.

t Committere. vtitur iſto verbo: quia ſe prelati excuſabant dicētes: ꝙ illarum eccleſiarū non fiebat collatio vel prouiſio: ſed ſolum quedam cōmiſſio: quaſi illi eſſent caſtaldi miniſtri vel pedagogi.

u Lateranē. de ꝯceſ. ꝓben. c. ij. ⁊ ſi intelligim⁹ de prioribus etiā ꝯuentualibꝫ: hic reprobat opi. que habet ꝙ tempus generalis ꝯcilij ſcilicꝫ trium menſium locum habeat in prouiſionibus taliuꝫ: ſicut

De ſuppl. negli. prela
De etate ⁊ qualitate

in electionib;. nā vt dicebat inno. in decre. ne ꝓ defectu de elec. inter electionē ⁊ ꝓuiſionē diuerſitatis rō non apparet qđ cōpoſt. Ver eſſe dicebat in ꝑpetuis: ſʒ nō in tpalib;. hoc aūt certū eſt ꝙ ſi priorat⁹ eſt ꝑncipalis prelatura in eccleſia regulari collegiata: ⁊ ei prior ꝑ viam electionis ꝓuideт. locum habet capitulū ne ꝓ defectu.

p Locor. ſʒ nō pſonarū. ſi ſʒ platus alterius dioc. hʒ priorātū quem cōferre negligit in dioc. boñ. eps boñ. ſupplebit. ꝓbat hoc de ere. ij. e. ti. ibi in mo epatu: nec diſtinguit vnde ſint collatores. fa. quod dicaʒ. ĩ. glo. pr.

y Sua auc̄te. quod ſequitᷓ. ⁊ ꝓcedit hoc ĩ ꝓoratibus eccleſijs ⁊ adminiſtratōib; non exemptis: etiā ſi p̄lati ad quos ꝓuiſio pertinet ſint exēpti: de priuil'. qm̄. et. c. ex ore. fa. de p̄ben. c. j. li. vj. Item ꝓcedit hic ſupletio quam facit dioceſan⁹ ſuo iure. ĩ. ſin ſemeſtre: ſʒ lapſo ad ꝓximuʒ ſupiores ſiue ſit metropolitan⁹ vel papa coll'o deuoluet. e. ti. c. vlti. Non ob. lr̄a que ſequitᷓ: qꝛ licʒ circa exempta cōcedat papa ius ſuum: circa non exempta nō. Itē lʒ ꝯcedat ſuppleri vice ſua negligentiā alior non tamen ꝯcedit dioceſanis vt ſuppleant ſuam ꝓpriam. Sʒ modo remanet dubiū ſatis forte. numquid in exemptis deuolutis ad epm currat tempus ſemeſtre epo: ⁊ ſi currit an ad metropolitanū deuoluatur p̄tas tpe lapſo an ad papam? ⁊ circa ꝑmū videтᷓ ꝙ non currat. ĩ. de p̄ben. ſi de bñficio. ⁊ qđ ibi nō. in glo. ſed nūquid. circa ſecūdū dato ꝙ currat: videтᷓ ꝙ ad papā nō ad archiepm deuoluatᷓ: ad hoc de de. egro. c. vno li. vj. ⁊ vide qđ dixi. ĩ. de here. ad abolendā ſup glo. ſi.

z In exemptis. olim ſecus. e. ti. ſicut. ⁊ de p̄ben. cū ſingula in ſi. li. vj. ⁊ ſic in hoc ius nouū inducit.

a Ap̄lica. ꝯcor. de of. or. irrefragabili. de hē. ad abolendaʒ. de cle. egro. c. vno. li. vj. e. li. de ſta. mo. c. vno ⁊. ĩ. de ſta. mo. attendētes de reli. do. quia contingit.

b Negligentiā. inq̄tū hec decre. ponit ius nouū nec p̄iudicat priuilegijs exceptiōis: nō puto ꝙ locū habeat qñ p̄latus ꝑuatus eſſet ꝓpter delictū: cum hoc nō ſit expreſſum: facit de elec. quāꝙ. ĩ. Rñ. li. vj. ſecus in nō exemptis: vt. e. c. in ſi.

c Secularib;. facit de p̄ben. cum de bñficio. li. vj. facit hec lr̄a ꝓ eo qđ nō. pe. et ab. in pre. decre. e. ti. ſicut. vbi dicitᷓ ꝙ ad eccleſiā q̄ ꝯſueuit regi ꝑ ſeculares clericos: monachi regularem p̄ſentare non poſſunt. qđ ver crederē ĩ nō curatis: vel ſi p̄ntāt illū vt clauſtralē.

d Religioſis. ꝯcor. de re. ec. nō alie. poſſeſſiones. Dicebat ibi abbas ꝙ illud. c. nō loquitᷓ de cōuentualib; eccleſijs monachor: ſʒ de alijs quib; miſtrare conſueuerūt. ⁊ qđ ſi ꝑ negligentiā monachorū deuoluitᷓ ius cōferendi talem eccleſiā ad epm: non ponet ibi clericū ſʒ monachū. qđ hic approbatᷓ ⁊ limitatur ꝑ lr̄am que ſequitur.

e Monaſterior. cōcor. de p̄ben. cum ſingula. §. ꝓhibem⁹. li. vj. Et qđ ſi nō ſit idoneus ĩ monaſterio: ibi nō. ⁊ optime facit hec lr̄a ꝯiūcta cū illa ad q̄ſtiōnē quā olim diſputaui. An is ad quē deuoluitᷓ eligendi p̄tas teneatᷓ eligere de illo collegio: de q̄ tenebatᷓ q̄ neglexitᷓ quā vide in mercuria ſub hoc ti. ⁊ eſt poſita ſub regula ꝯtra eum. Item bñ facit ad id qđ ſcripſi ſ̄ de elec. publicato. in vltia q̄ſtione.

f Eadē. iſte. §. ⁊ ſequens determinat nō. ꝑ inno. ⁊ oſti. de preben. in lateraneñ. de priuil'. paſtoralis.

g Auc̄te. ſ. ſ. ap̄lica etiā in exemptis.

h Applicent. vide qđ dicam. ĩ. de ſta. re. ne ĩ agro. §. ad hoc. Vbi patet ꝙ lʒ eſſet caſus vniendi: ꝑ ordinarios fieri debet.

i Penſiones. de p̄ben. auaricie. de cenſi. ꝓhibemus.

k Nouas. que dicantᷓ noue nō. de cenſi. ſignificauit.

l Imponāt. auc̄te ſua. al's ex cā poſſent noue p̄ſiōes imponi vel etiāque augeri ꝑ epm: de hoc de cenſi. ꝓhibemus. quod quomodo intelligant inno. ⁊ oſti. ibi dixi ſup glo. ij.

locor in nō exēptis ſua: in exēptis vo ap̄lica auc̄te negligētiā ſup hoc ſuppleāt eorūdē ꝓorat⁹ eccleſias admiſtratōes ⁊ bñficia hmōi illa videlicʒ q̄ ꝯſueuerūt ꝑ ſeculares clericos gubernari ſecularib; clericis: alia vo que religioſis dūtaxat cōmitti ſunt ſolita: vl' cōferri religioſis monaſterior quor p̄lati hmōi negligētes fuerint cōferendo. Eadē q̄ʒ auc̄te dioceſani ſuffulti nullo mō ꝑmittāt: ꝙ eidē p̄lati ꝓoratus eccleſias admiſtratiōes aut bñficia hmōi applicēt mēſis ſuis: penſioneſve nouas eis imponant aut veteſ augeāt: ſiue que ipſis de nouo impoſite ſunt ſine auc̄te ſoluātᷓ. Premiſſa vo de prioratibus eccleſijs admiſtratiōib; ⁊ bñficijs intelligim⁹: que nō ſunt de menſa p̄lator ipſor: ſed ꝓpāles ꝓores ſeu adminiſtratores ſeu rectores cōſueuerūt habere: lʒ ꝓores ſeu admīſtratores hmōi libere poſſint ad clauſtrū cum oportuerit reuocari: ĩ quibus etiā cōſtitutōnē bonifacij pape octaui p̄deceſſoris noſtri bona bñficiorū vacantiū occupari a p̄latis vl' alijs ꝓhibētē: ac nihilomin⁹ ĩ ꝓoratib; hmōi ⁊ eccleſijs illō bonifa. eiuſdē ſtatutū: qđ religioſuʒ quēcūq̄ʒ plurib⁹ p̄eſſe prohibet prioratibus aut eccleſijs curā animar hñtib⁹: etiā ſi cura ipſa nō ꝑ eum ſed ꝑ aliū hēat exerceri locū ſibi cēſuim⁹ vēdicare: lʒ ēt eiſdē ꝓoratib; cura non īmīnat ſup̄dicta. Clemēs q̄nt⁹ ĩ cōci. vienēſi

De etate ⁊ qualitate et ordine p̄ficiendor. Rubrica

Cum eccleſie quibus p̄ficiuntᷓ pſone minus

m Soluātᷓ. ꝯcor. p̄. decre. ſignificauit de cen. ⁊ de iureiu. tua nos. j.

n Premiſſa. ſ. que dicta ſunt ſ̄ in. j. ⁊. . ij. Rñ.

o De mēſa. illa ſʒ nō intelligerentᷓ vacare. ⁊ ſic ĩ ill' nō habebit locū qđ dr̄ de negligentia ſupplenda: vt ꝓbatur. ĩ. de excel. prela. frequēs. ꝟ. q̄dā etiaʒ. Itē nec hēbit locū qđ dr̄ de p̄ſiōe imponenda vel augēda cuʒ totū ſit abbatis: ⁊ abbates fruct⁹ taliū p̄nt vēdē ⁊ locare: vt ĩ p̄. ꝟ. q̄dā: ⁊ fa. qđ nō. inno. de ſta. reg. c. ij. ꝟ. prioratus.

p Cuʒ oportuerit. idē ꝟ. de ſta. mo. cū ad monaſteriū. ꝟ. tales. ⁊ vide qđ ibi dixi. ⁊ qui de. vel vo. īſinuāte. ſup. iij. glo

q Reuocari. ⁊ ĩ talib; clauſtralibus hʒ locū qđ dicitᷓ eos nō debere ſtare ſolos vt patebit. ĩ. ō ſta. re. ne in agro. §. ad hoc. Sʒ aduerte qꝛ nō videbatᷓ ꝙ in talib; obedientiarijs locum hr̄et cōci. lateraneñ. deriſoriū. ñ. ē dicere ꝙ eps hodie cōferat monacho ꝓoratuʒ: et abbas cuius negligētiaʒ ſupplenit eps: cras reuocet illū. Nec dicas ꝙ ſic inſtitutū ꝑ epm ſupplentem abbas reuocare nō poſſit: quia nec plus nec aliter cōfert ſupplens q̄ negligens: vt ꝓbatᷓ ſ̄. j. Rñ. Item ſcđm illud apta eſſet via ad ꝑpetuandū clauſtrales: quod tñ etiā papa nō facit. ſ̄ de ꝯfirma. vti. vel inuti. ad nr̄am. ⁊. c. porrecta Volens eni abbas p̄ficere nepotē vel ſibi carū: ꝑmitteret labi temp⁹: vt ille demū ꝑ epm inſtitutus eſſet ꝑpetuus. ⁊ tali fraudi claudēda eſt via: de diuor. quāto. in ſi. ⁊ ꝓpter hanc cām coiter olim he ſupplenōes non fiebant: ſʒ ſatis eſt ꝙ ſatiſfiat iuri in eo qđ ſuppletᷓ quod abbas facere neglexit. Nec poteſt negari q̄n hoc ſit vtile. ſaltem eni erubeſcent abbates de negligentia notari. Et ſcias per hanc decre. hodie teneri: ꝙ manualia que nō ſunt de menſa ⁊ tēporales ꝓoratus vacāt ꝑ mortem vel remotionē eor qui p̄ſidēt illis. Vñ ⁊ hodie papa qui recipit fruct⁹ vacantiū: recepit fructus taliū. Nec reſiſti poteſt ꝑ hanc lr̄am ⁊ per ſequentem: ⁊ tēdit hoc ad noxam. qꝛ ſupiores locor manualiū tales occupationes fructuū timētes dimittūt in talib; ꝓoratib; illos quos al's remouerent: ⁊ quos remoueri forſitan expediret: ⁊ ſic inducit hoc q̄ſi quandā ꝑpetuationē clauſtraliū. Et ob hanc cauſam ſi aſſiſterē pape: cōſulerē declarari vel ſtatui: ꝙ cū ſibi reſeruat vel alteri cōcedit fruct⁹ vacantiū in orbe ꝓuincia vel dioceſi: nō includerentur manualia: ſed q̄diu duraret grana. xx. vel alia quota: de q̄ videretᷓ ſtatuēdū fructuū ipſor manualiū ſolueretᷓ ꝓuilegiato ſingul' āñis: ⁊ ſic ñ ipediretᷓ clauſtraliū ꝓor correctō ⁊ remotō nec ĩ illis ꝓuilegiat⁹ fruſtraretᷓ ꝓuilegio.

r In qb;. ꝓoratib; admiſtratōib; ⁊ eccleſijs manualib; q̄ non ſunt de menſa.

ſ Cōſtitutōʒ. de of. or. p̄ñti. li. vj. ⁊ determiat qđ ibi plixe nō. archi. ⁊ reꝓbat qđ ibi nō. io. mo. q̄ dicebat ꝓorat⁹ ꝯmēdatitios ꝓꝑe ñ vacare: ⁊ iō ĩ ill' decre. illā locū ñ hr̄e. Sʒ ſi itellexit ō his q̄ ſit de mēſa. tūc va

t Statuti. de p̄ben. cū ſingula. li. vj. ⁊ approbabat ſʒ duas opiñones meas: ibi nō. ĩ. j. Rñ. ĩ. iiij. ⁊ vlt. glo. Pria. ſ. decre. illa locū hr̄et ēt ĩ ꝓoratib; manualib;. Scđa ꝙ locū hr̄et ēt ĩ ñ curatis. In ſcđa ꝯcordabat archi. In ꝑma reſiſtebat ꝓbās ꝑ id qđ hētᷓ ibi ĩ ſcđo. Rñ. datᷓ ill' optō. Dicebat ēt bonifaciū ꝯſultū ſic rñdiſſe. ſʒ cū vltimo legi ſextū qđ inducit archi. ꝓ ſe: reuoluebā ꝯ eū. Certū eſt eni ꝙ ĩ ꝑpetuis ñ daretᷓ optio: ēt añ illā decre. ꝑ decre. de multa: ſʒ de tpalib; debebat intelligi.

u Curā. h⁹ inducebat dubiū an determiaret ēt vbū ꝓoratib; ⁊ ſʒ decidit ĩ ſi.

x Alium. puta ſecularem preſbiterū: vt in dicta decre. cum ſingula. in ꝑn. de ſta. mo. ne in agro. §. ceterum.

y Cum eccleſie. Caſus. dioceſani ſuare debēt ⁊ a ſuis ſubditis ſuari facē iura loquētia de q̄litate pſonar p̄ficiēdarū eccl'ijs: ⁊ neſcio ſi aliquē fructū inducet hec ꝯſtitutio. Sed hoc ſcio ꝙ innouata iure penarum adiectionib; raro proficiunt: vide ſub rubri. ſ̄

ꝺe magiſ. ⁊ poteſt exponi eccleſie. i. eccleſiaſtica miniſteria: de elec. cum in cūctis in pñ. de quibꝫ etiam pōt intelligi: licet ſolū de regimine eccleſiaꝝ videat̄ hic loqui. nil enī intereſt cum nil nouuꝫ inducat.
z Scientia. qualis ſciētia requirat̄ in epo ⁊ in alijs miniſtris: et que ſit eminēs ⁊ que cōpetens: et quid de paꝝ ſciente an poſſit ꝓmoueri: et an peccet recipiēdo officium ad qđ ſciētia ſua nō ſufficit: ſcripſi poſt inno. ⁊ oſti. ⁊ ꝯpoſt. ſ. de elec. cuꝫ in cūctis ſup. v. ſciētia.
a Etate. de ordine nihil dixit: ſicut nec decre. eaꝫ te. ſ. e. Et vide quod nō. de p̄bē. ſi ꝓ pauperibus li. vj. in glo. ij.
b Docet. ſa. ſ. de elec. ꝙ ſit. in prin. lib. vj. vbi de hoc.
c Ratōe officij. excitat ergo ipſorū officiuꝫ: non cōſtituit illos delegatos: ſ. de off. or. licꝫ. ⁊ c. plt.
d Precipue. duplex pū ctatio.
e Canonica. ſ. e. ꝑ totum: de elec. cum in cunctis: et. c. nihil. de p̄ben. graue cum ſi.
f Subditis. non ſufficit plato ꝙ ſit bonus in ſe: niſi etiā ſit quātuꝫ eſt in ſe bonus in ſubditis: de ſimo. licet: in pñ. cum ꝯcor.
g Diuinā offenſam. ꝯcor. huic ſini: de elec. vbi periculū. §. qui aūt. et. c. perpetue. ⁊ c. cōmiſſa. in fi. li. vj. et. ī. de cen. ad noſtrā: in fi.
h Ultionem. ſpecialiter circa hoc ſtatutuꝫ de generali. vide qđ nō. de treu. ⁊ pace. c. j. de cele. miſ. dolētes. de elec. generali: li. vj. io. an.
i Ut hi qui. Caſus. in capitulo cathedralis eccleſie vel collegiate vocem non hꝫ: qui non eſt ſubdiaconꝰ habens beneficiū cui ānexus eſt ordo poſt annū: niſi prius impedimento ceſſante ꝓmoueat̄ ad illū. in capitulo vocē non hꝫ donec fuerit ordinatꝰ: ⁊ interiꝫ ꝑdit diſtributōem dimidiā. Partes ſunt due q̄ ſatis patent. cauſam dedit ꝯſtitutioni: qđ nō. oſti. de p̄ben. extirpāde. §. qui vō. vbi dicit eſſe equū: qđ ſicut minor ſubdiacono nō eligit̄ in epm ita nec eligat: vt bene ꝯueniāt electꝰ ⁊ eligētes: dicens ibi ꝑ ꝯſtitutiōes legatoꝝ in ꝓuincia ꝓuincie: ſic eſſe ſtatutū: ꝙ non exiſtētes in ſacris nō habeāt voceꝫ. talē aūt ꝯſtitutionem facere pōt nedum legati ſꝫ etiaꝫ epi: vt ſcripſi poſt eū de off. archipreſ. c. ſi. vñ ꝯſtat ꝙ multi epi tales ꝯſtitutiōes habebāt. no. etiam ipſe oſti. e. ti. de of. archipreſ. c. ij. ꝙ ſicut inter cardinales nullus eſt qn ſit ſaltē diaconꝰ: ita et inter canonicos nullus deberet eſſe quin eſſet ſalteꝫ ſubdiaconꝰ. ar. ſ. e. queris: de ꝯſe. di. j. epus ſacrificās. et. c. iubemꝰ: ſa. qđ dicit canon: illicitū eſſe euꝫ qui non ſit in ordine eccleſiaſticis miſceri tractatibꝰ. xcvj. di. ſatis euidēter. tales enī retrocedere poſſunt a ſtatu clericali: de elec. cum ex eo: li. vj.
k Regularibꝰ. ſi ꝗ in eccleſijs regularibꝰ non ꝯſtitutus in ſacris vocem non hꝫ: ergo nec in numero computat̄ de facto non ꝺ fictōe: vt no. in. c. ſ. de elec. quod circa. in fi. plt. glo.
l Mancipati. q. nūcupati electi vł deputati. et qꝛ mācipare eſt ſuire vel in ſeruitiū vel poteſtateꝫ reducere: ideo vtitur hoc verbo: qđ etiam habet̄. xxviij. di. de his in pñ. j. q. iij. ſaluator: vltra mediū. In his ꝗ qui nō ſunt deputati ad diuina officia quales ſunt ꝯuerſi vel ꝓfeſſi laici: p̄cipue in eccleſijs regularibꝫ nihil puto mutatū ꝑ hanc ꝯſtitutōeꝫ. ⁊ ſic ſaluuꝫ manet qđ nō. de elec. ex eo ꝙ. li. vj. in fi. et ita ſeruat̄. alˀs ſequeret̄ ꝙ ꝑ hāc ꝯſtitutōeꝫ moniales non haberēt vocem in ſuis capitulis q̄ ꝓpter ſexus fragilitatē non ſunt capaces ordinū. de hoc. xxvij. q. j. diaconiſſaꝫ. hac eadem rōne videret̄ ꝙ extranei qui non ſunt in eccleſijs inſtituti: ſꝫ in certis actibus habent voceꝫ in capitulo non includunt̄ hac ꝯſtitutōne. qđ intelligo niſi per ius capituli ſue eccleſie habeant talem vocem in aliena.
m Officijs. etiā ſi ſacri ordīes ānexi nō ſint. ⁊ ſic differt a. ꝑx. Rñ.
n In poſteꝝ. ꝙ poſteris indici poſſit aſperior ſtatꝰ non dubitat̄: ſꝫ videtur abſurdum ꝙ hic indicat̄ iam intitulatis ſalteꝫ non ꝓfeſſis. hoc dico ꝓpter id qđ nō. de re. iu. ꝙ omēs. li. vj. Iteꝫ videt̄ abſurdū ꝙ cōſtitutio liget p̄terita ꝯtra id ſ. de cōſti. c. fi. dicas ꝙ hec decre. nō priuat eos beneficio: ſꝫ ſolū voce capituli. ⁊ tamē certū eſt ꝙ cum beneficiū aſſumpſerit vt expediēs ⁊ neceſſariū officiū eccleſie gerat: ſi ingrueret neceſſitas eū ad ſacros ordinari ⁊ hoc renueret. poſſet etiā priuari beneficio: ſ. e. queris. Non māducet ergo qui non vult laborare. quod primo in ꝯtrariū allegaui locū hꝫ in ꝯtinētia q̄ non indicit̄ iniuito. xxxij. q. j. integritas. qđ dixi ſecūdo nō ob. qꝛ ꝯſtitutio iſta non ligat preteritas ꝯſtitutōes: ſꝫ futuros tractatus ⁊ actus capituloꝝ. Iteꝫ non viciat

idonee ſciētia moribꝫ vel etate grauia ꝓpter hoc vt docꝫ experiētia nōnunꝙ̄ p̄ferāt in ſpūalibus et tꝑalibꝫ detrimēta. Nos volētes per locoꝝ dioceſanos: qꝫ rōne officij hoc ꝯpetit: p̄cipue ſup hoc diligentius p̄caueri eis diſtricte iniūgimꝰ: vt ipi ſtatuta canonica q̄ ſup p̄ficiendis pſonis ī hmōi eccleſijs hactenꝰ emanarūt: diligentius ꝑ ſeipſos obſuēt: et faciāt a ſuis ſubditis iuiolabiliter obſuari ſi diuinā offenſaꝫ ⁊ ſedis aplice debitā vitare voluerīt vltōeꝫ.

vocem in capitulo preſtitam: quod eſſet reſpicere p̄terita: ſed preſtāda: ⁊ ſic reſpiciat futura.
o Propenſiꝰ. idem verbuꝫ de offi. or. c. j. deriuatores exponūt. i. extenſius. ſꝫ illud vbi dicimꝰ ꝓtenſius: ſꝫ ꝓpenſius deriuatur a ꝓpe vel propere: quaſi velociter vel feſtine.

Idem.

Ut hi q̄ diuinis ī cathedralibꝫ vel collegiatis ſecularibꝫ vel regularibꝫ ecclijs ſunt mācipati officijs vł mācipabūtur: ī poſteꝝ ad ſuſcipiēdos ſacros ordīes ꝓpēſiꝰ īducant̄: ſtatuimꝰ vt nullꝰ decetero ī hmōi eccleſijs voceꝫ ī caplo habeat: etiaꝫ ſi hoc ſibi ab alijs libere ꝯcedat̄: niſi ſalteꝫ ī ſubdiaconatus ordīe fuerit ꝯſtitutꝰ. Nulli vō q̄ dignitates pſonatꝰ officia vel p̄bendas: qꝫ certi ordines ſunt annexi pacifice nunc

p Ut nullus. iaꝫ inſtitutus vel inſtituendus: vt patet per p̄cedentia.
q In capitulo. ſtallum chori non affert: et per hoc verbum patet ꝙ ſi eſſet actus expediendus vt a priuatis non a capitulo: ad talem bene admitteret̄tur. per quod puto ꝙ talis canonicus nō in ſacris prebendā et dominum optare poſſit ſicut conſtitutus in ſacris: ſi eccleſie ſtatutū vel conſuetudo nō obuiet: cū ille actus non ſit collegialis. et competat ex canonia ⁊ prebenda: non ex voce capituli: ſicut ⁊ pōt delegatus dari: de reſcrip. ſtatutum: li. vj. agere pro prebenda: de proba. ex lr̄is. epiſcopuꝫ ſociare ⁊ fructus percipere: de cle. non reſi. ad audientiam: eccleſiam defendere: de cōce. preben. ex ꝑte: de elec. generali: de re. ec. non alie. c. ij. li. vj.
r Concedatur. concor. ſup: de elec. conſtitutis. et infra de regula. vt profeſſores. Sed quid ſi actum electionis imminentis participant ſibi ſocij. videtur ꝙ poſſint per ea que nō. ſupra de elec. cum vinton̄. in vlti. gloſa. Contrarium crederem quaſi ſit inhabilitas in perſona per hanc literam per quam etiaꝫ non credo epiſcopum contra hoc diſpenſare poſſe: ⁊ facit verbum nullo modo: infra proxi. Rñ.
ſ Conſtitutus. ⁊ habens etatem: de qua. ī. c. proxi. quod. c. fuit ſumme neceſſarium propter iſtud: vt ibi dicam. Sed pone quod de facto nunc ſatis occurrit: canonicus dum vacat eccleſia non eſt in ſacris. ſed tempore quo imminet electio facienda eſt in ſacris: habet ne vocem in electione? ſi ponderemus initiuꝫ iuxta ea que nō. de elec. dudum. lib. vj. videtur ꝙ non. quia tunc non erat habilis. tu dicas ꝙ ſatis eſt ꝙ tempore faciende electionis ſit habilis: quod ſatis probatur ſ. de elec. cum inter. Rñ. in fi. et ſ. de excep. apoſtolice. Idem enim diceremus de eligendo: vt in pre. decre. dudum. j. et. ij. Sic etiam is qui non eſſet canonicus tempore vacationis: ſi tempore electionis canonicus eſſet admitteretur cum alijs et eligeret. ⁊ qui tempore vacationis non eſſet in loco vnde vocari deberet ſi tempore electionis preſens eſſet: admitteretur ad eligendum. de hoc ſ. de elec. eccleſia. ij. Quod dicitur in electionibus ſpectari initium: intelligitur de initio electionis non vacationis. Sed fortius quero: nunquid canonicum non conſtitutuꝫ in ſacris in proximis temporibus ordinari volentem: que tempora incidunt infra terminum iuris datum ad eligenduꝫ: teneantur ſocij expectare: maxime ſi hoc petat? puto ꝙ non: quod bene probatur ne ſe. vac. c. vno. j. Rñ. li. vj. alˀs ſeqret̄ ꝙ ſꝫm iura vetera impubereꝫ cuiꝰ pubertas finitur infra terminū expectare tenerentur: vel abſentem in loco de quo vocari non debet dicentem ſe velle ad eccleſiam redire: vł excōmunicatum dicentem ſe velle abſolutionem petere: vel nouiciuꝫ dicentem ſe velle profiteri: vel his ſimilia. Sed quid ſi nullus de capitulo eſt in ſacris? tunc ſolus p̄latus expediat que incumbunt per decre. prece. ⁊ facit quod ſcripſi de elec. cuꝫ eccleſia. Sed quid ſi ipſius prelati electio imminet facienda: ⁊ nullꝰ de capitulo eſt ī ſacris? Hic ſatis crederem ꝙ ſuperior habeat expectare lapſum termini iuris: facit pre. decre. vnica ne ſe. va. ij. Rñ. ⁊ de elec. cōmiſſa in prin. lib. vj. licet ergo canonici qui ſunt in ſacris non expectent concanonicum: cum ipſi ſint capitulum. ſuperior tamen qui habet vti iure deuoluto: vt pene deuolutionis ſit locus: habebit neceſſe vſqꝫ ad iuris terminum capitulum expectare. ⁊ hec etiam egerent declaratione: ⁊ reperita intelligantur infra ꝓxi. Rñ.
t Prebendas. in collegiatis eccleſijs: vt. ī. dicam.
u Certi. non dicit ſacri. per quod dico etiaꝫ in minoribus hoc locum habere.
x Annexi. de iure cōmuni primeua inſtitutōe antiqua conſuetudine vel ſtatuto. ⁊ intelligo hanc lr̄am ſiue certis prebendis annexi

ſint ordines: ſiue incertis: que tamē poſtea certificate ſunt: puta q̄ tercia vacans ē ſacerdotalis: vt ſcripſi de ꝯceſ. ꝓben. ꝓpoſuit in ꝓn. Nec intelligo de ānexione qua nō poſſunt ꝯferri niſi ei qui ſit ī illo ordine: q̄ tunc nō eſt dare q̄ habeat iſtud beneficiū non habens ordinem annexum. Dico tamē q̄ ſi per litteras papales ad hoc ſufficientes conſequeretur beneficium non expꝰ in ordine adhuc locꝰ eſſet huic decre. niſi eē ad non recipiendum ordinem ſufficientem diſpenſationem haberet.

obtinent in eiſdē eccleſijs: vel obtinuerint ī futurū: niſi iuſto impedimēto ceſſante ad hmōi ordīes ſe ꝓmoueri fecerit ītra ānū: extūc donec ad eos ꝓmoti fuerint: nullo modo vocem in capitulo habeant earundem. Ipſiſq̄ diſtributionū que dant his q̄ certis horis interſunt: pars dimidia ſubtrahat non obſtantibus quibuſlibet ꝯſuetudinibꝰ vl' ſtatutis. penis alijs qua cōtra tales ꝓmoueri ad ordines recuſantes ſtatuūt in iure: nihilominus in ſuo robore ꝑmanſuris.

Idem.

Generalē eccl'e obſuātiā

y In eiſdem. cathedralibus vel collegiatis de quibus ꝑmiſit. Sȝ mihi remanet dubiū an hoc. c. in vtroq̄ Rū. locum habeat in ꝑncipalibus ꝑlatis eccleſiaꝝ collegiatarū: puta archipreſbiteris vel plebanis plebium vel in his ſimilibus? ⁊ videtur q̄ ſic per verbū dignitates quod precedit: facit de reſcrip. ſtatutum. li. vj. e. li. de offi. lega. c. penult'. in ꝑn. certum eſt autē q̄ illi dignitati annexus eſt ordo preſbiteralis. ſ. e. c. j. ſi ergo nō fiant preſbiteri infra annū. locus erit huic pene. Nec occurrit ratō quare plus arteur habens ꝑſonatū vel canoniam q̄ habens ꝑncipalem prelaturam: imo videt maior in iſto ratio: quia plus eſt aſtrictus: de reſcrip. edoceri. ⁊ in ſeipſo debet oſtēdere qd ſubditos facere oporteat: de elec. cum in cunctis. in ꝑn. ⁊ a capite inchoari debet ratōnis editio. ff. de eden. argentarius. §. edi autem. In contrariū facit de elec. ſtatutum. li. vj. Nec ob. hec lr̄a: quia tales non habent dignitatem in eccleſijs: imo habent eccleſias vel dignitatem eccleſiarum: ſuꝑ quo vide quod dicam. ī. de ꝓben. c. j. Item abſurdū videret ꝑncipalem ꝑlatum eccleſie priuari voce ꝓpter ordinis defectum nō ſine graui damno eccleſie cuius negocia debet ordinare. Tū poteſt dici q̄ cum prelatus ⁊ capitulū ſint diuerſa: ſ. de his que fi. a ꝑla. in rubro ⁊ nigro. ne ſe. va. c. vno. li. vj. cum multis ſimilibus: ſub appellatōne capituli non includat prelatus hic vl' ſ. ꝓxi. Rū. Et ſi dicatur q̄ de quadam largiſſima verbi ſignificatione prelatus noīe capituli compꝛehendat quaſi illius corporis caput. de his q̄ fi. a ꝑla. nouit. ⁊ faciant nō. de ꝯceſ. ꝓben. poſt electionem. Mihi tamen eſt ſatis q̄ coīter non compꝛehendat. vt ꝓbāt iura ꝓdicta: vt ſit hoc ius correctiuū iuris veteris: ⁊ penale non largiſſimam ſȝ potius ſtrictā interpretatōnem recipiat: de reg. iu. que a iure. ⁊ c. in penis. li. vj. Item licȝ ꝑlatus ⁊ capl'm faciant vnum corpus ⁊ vnam eccleſiam ⁊ ſic loquitur cōtraria: non ꝑ hoc ſequit ꝑlatum includi ſub appellatōne capituli: imo potius ſumit contrariū. ⁊ idem videret dicendum circa decre. vt ꝓfeſſores. ī. de reg. ⁊ tamen vtrobiq̄ neceſſaria eſſet declaratio.

z Impedimento. ꝯcoꝛ. ſ. de elec. cōmiſſa. §. j. li. vj. ⁊ ibi videas exempla. vbi vō impedimentū ꝓueniſſet ex culpa ſua: non videtur excuſari: de hoc ſ. e. c. j. et in hoc differt a parte ſupra proxi. in qua non excuſat impedimentū. ⁊ merito hic aliud: quia hic eſt pena negligentis.

a Infra annum. a tempore quo ligat conſtitutō in prius conſtitutis. ⁊ a tempore habite poſſeſſionis: vel quo ꝑ eos ſtetit quo minus haberent in inſtituendis: ſ. de elec. cōmiſſa. §. j. et de ꝓben. licet. ij. li. vj.

b Extunc. ſ. anno elapſo. ꝑus ergo nō eſt locus huic pene. poſſet tamen excludi etiam ꝑus a voce capituli ex alio capite: ſ. ꝓxi. Rū. hoc eſt dicere ſi habens ꝓbendam diaconalem ſubdiaconus eſt: licȝ non diaconus non excludit a voce niſi poſt annū. Si vō nec eſſet ſubdiaconus ⁊ ſi ipſa ꝓbenda eſſet ſubdiaconalis tn̄ excludit etiā infra annū: ſed a diſtributōnibus ſolum poſt annū cum ceſſat impedimentum.

c Donec. illis ergo ordinatis ceſſat pena: ꝯcoꝛ. ſ. d elec. q̄ ſepe. li. vj. ⁊ qd nō. de ma. con. ꝯtra. c. fi.

d Nullo modo. vniuerſale negatiuū: excludit ꝯceſſionē capituli. vt ſ. ꝓxi. Rū. ⁊ diſpenſationē epi: vt ibi dixi.

e Diſtributionem. per hoc verbum et verbum capitulo quod ꝓcedit patet in beneficijs quibus nō debetur vox capituli: ⁊ in qbus non ſunt diſtributōnes has penas non competere: puto tamen q̄ in eccleſia collegiata eſt capellania vel altare ex cuius inſtitutōe etiā capellanus tenetur officiare eccleſiam: vt in eccleſia bon. ſi in illis horis alique diſtributōnes eis deberentur: quo ad illas locus eſſet huic pene ſi ꝓmotus non eſſet: licȝ non quo ad redditus capellanie vel altaris de quibus hic non caueē.

f Certis horis. nota pro conſuetudine eccleſiarum collegiatarum: que diſtributiones ordinant nō per omnes horas: ſed per certas ⁊ aliquas attribuunt miſſe que non eſt de horis: de cele. miſ. c. j. et decre. vnica. de cle. non reſi. non dicit de horis ſed d officijs. Honeſtius eſſet ⁊ iuri conſonans. vt per omnes horas fiat ipſarum compartitio. q̄ autem pro miſſa matutino ⁊ veſpera debeat fieri eq̄ contributio: facit. ī. de reli. et vene. ſanc. c. vno in fi.

g Interſunt. dato q̄ ꝓdicti interſint: al's puarentur illis in totū: qđ dic vt ſ. de cle. non reſi. c. vno. li. vj.

h Dimidia. etiam ſi reliqua dimidia ad ſuſtentationem ipſorū nō ſufficiat ⁊ imputent ſibi: cum per ordinis receptionem hanc penā vitare poſſint: facit quod nō. de elec. quia ſepe. li. vj. in glo. aliud: ⁊ ſic non ob. quod nō. de elec. cum vinton. in glo. nō. q̄ in fi. ⁊ vide quod nō. ⁊ dixi de ap. paſtoralis. in fi. vlti. glo. Et ſcias q̄ iſta dimidia ſubtracta accreſcit alijs intereſſentibus diuinis: inſti. de lega. §. ſi eadem. ff. de vſufruc. accreſ. l. j. in fi. niſi eſſet aliter ordinatum: fa. de cle. nō reſi. c. vno. li. vj. ⁊ vide quod dicam infra de vi. ⁊ hone. cleri. c. ij.

i Conſuetudinibus. concoꝛ. ī. de ſepul. c. ij. §. penulti. in fi. et. ī. de ſta. mo. c. j. §. ſane. ⁊. c. ij. in fi. de reli. do. c. ij. §. vt autē. ⁊. §. penl'. de iurepa. c. j. in ꝑn. ⁊ fi. ⁊ fi. ī. de pen. ſi quis ſuadente poſt ꝑn. de pe. ⁊ re. c. j. de ſen. exco. c. j.

k Statutis. nota q̄ nō reuocat ꝑuilegia. ꝯcoꝛ. de cap. mona. c. vno. li. vj. ⁊ quod ibi nō.

l In iure. ſ. e. queris. de elec. licȝ canon. li. vj. ⁊ vide quod ibi nō. in glo. antepenl'. de relig. heres. ī. de ſta. mo. ne in agro. §. ceterū. io.

m Generalem. Caſus. breue ⁊ ſumme neceſſarium ꝓpter conſtitutionem ſ. ꝓxi. determinat autem etatem ſacrorum ordinum ⁊ corrigit canones. lxxvij. di. ꝓuenit per totū. lxxviij. di. c. j. et. iij. et vlti. et. xxviij. di. de his. in quibus dicebatur q̄ habēs xx. annos ſubdiaconus. xxv. diaconus. xxx. preſbiter fieri poterat: et debebant eſſe anni completi: vt ibi. determinat etiam nō. de elec. cū in cunctis. §. inferioꝛa. de tem. ordi. vel non eſt cōpos. Et ſine dubio licȝ hec decre. optime coniūgatur proxime. melius tamen intitulata fuiſſet ſub rubri. de tem. ordi. iſta enim rubrica tractat de etate ⁊ qualitate eoꝝ qui ꝓficiunt. illa de qualitate illoꝝ qui ordinant: ſed ꝓpter cōnexitatē ſic tranſit. ⁊ eſt ſimile quod dixi. ſ. e. ad aures.

n Obſeruantiam. ſimile. ī. de appel. ꝯſuluis. procedebat autem hec obſeruantia a ꝑcall'. §. inferioꝛa. quia cum ibi de etate antiquorū canonum in ſacerdotio demātur. v. anni ⁊ plus. quia qui. xxv. attingit poteſt fieri ſacerdos: ita videbatur. v. demendi de etate diaconi ⁊ ſubdiaconi: per quem etiam in. xv. dabatur ſubdiaconatus. nec mirum ſi dicebantur antiqui canones in hoc correcti. nam per illos ſeruabantur interſtitia temporum inter ordines ⁊ ordinē: que hodie non ſeruant. Vnde laicus in carniſpriuio in feſto reſurrectionis preſbiter eſſe poſſet Sȝ oſti. dicit antiquos canones ſeruandos dicebat q̄ in. §. inferioꝛa. diſpenſabatur in etate ꝓpter curam animarum. ⁊ ſcōm inno. ſuberat neceſſitas. ex quo vocatus fuerit ad beneficium quod requirebat ordinem. Sed mirandum eſt hoc: cum enim ſine aliqua diſpenſatione ꝓmoueatur ad curam: ergo ⁊ ad ordinem annexū cure. Item ſonat in abſurdum q̄ maior. xxiiij. annis poſſit habere curam ⁊ ſacerdotium ⁊ non ſolum ſacerdotium. Item aliud abſurdum: quia ſcōm id eadē erit etas epiſcopi ⁊ ſacerdotis. quare ſepe clamaui in ſcholis ⁊ ad curiam ſcripſi: ⁊ ꝓcipue domino Richardo ſancti euſtachij diacono cardinali vt determinaretur hec etas. quod ſumme fuit neceſſarium ꝓpter proxi. decre. al's innumeroſe ⁊ inextricabiles queſtiones emerſiſſent volens enim habere vocē in capitulo maior. xiiij. minor. xx. recepiſſet ſubdiaconatum fuiſſet obiectum illum nihilominus excludēdum: q̄ſi non rite promotum propter defectum etatis: iuxta illud quod nō. de preben. et cu. li. vj. Ipſi replicaſſent antiqua iura correcta per diſſuetudinem ⁊ per. §. inferioꝛa. contra quos duplicatum fuiſſet de ꝓdicta opinione inno. et oſti. quam etiam ſequitur archidia. in dicta decre. ei cui. Sed qd de promotis an hāc decre. infra hanc etatē? puto ſatis eſſe q̄ nunc ſint in etate: ſ. de tempo. ordi. vel non eſt. ſi vō nec adhuc ſunt in etate excludent ab executione ordinis vſq̄ ad etatem legitimam: vt ibi. de ordinato vō infra pubertatem ad ſacros an teneat cōtinere nō. ⁊ ſcripſi de cle. ꝑ ſal. ꝓmo. c. vno.

volentes antiquis iuribus in hac parte preferri decernimus: vt alio nō ob. impedimento canonico: poſſit quis libere i decimooctauo ad ſubdiaconatus in vigeſimo ad diaconatus: et in vigeſimoquinto etatis ſue āno ad preſbyteratus ordines promoueri.

Clemens quintus in cōcilio vienenſi.

De officio vicarij.

Quia de eccleſijs curam animarum habētibus ꝑ receptionē aliarum ſimilium amittendis ac de ipſarū rectoribus promouēdis ad ſacerdotium et eorum etate a iure ſtatuta noſcuntur in perpetuis eccleſiarum parochialium vicarijs et aſſumptis ad eas volumus obſeruari.

Clemens quintus in cōcilio vienenſi.

De officio ⁊ poteſtate delegati

Iudices ſup receptōne teſtiū in cauſa ciuili: necnō executores ad prouidendū aliquibus ſi ꝑ inquiſi-

o Antiquis. allegatis in prima glo. Sꝫ ȝ. q: canon antiquꝰ. lxxvij. di. c. j. ꝑmittebat quem ſubdiaconari in. xiiij. anno. So. illud verum computatōnem inchoando poſt infantiam: vt ibi nō.

p Decernimus. non dicit declaramus: qꝺ facit ꝓ opi. inno. ⁊ oſti.

q Libere. i. ſine diſpenſatōe: ⁊ dato ꝙ non habeat beneficiū quod ordinem requirat.

r In decimooctauo. intelligo inchoato. ſatis ē ꝗ ꝙ attingerit: vt i. §. inferiora. ⁊ idē de ſequētibꝫ. Certū eſt eīm ꝙ maior. xvij. ē in āno. xviij. nec littera requirit ꝙ ſit xviij. annoꝝ. ſꝫ i. xviij. olim ſecus. vt dixi in. j. glo. nō. ꝑ hāc decre. pūictā: s. c. pxi. j. Rñ. hodie puberē nō hre vocē i capitulo: niſi exceſſerit. xviij annum.

ſ Diaconatus. licꝫ in anno. xx. poſſit qs eſſe diaconꝰ nō ꝑ hoc putes ꝙ poſſit eē archidiaconꝰ de etate eīm ꝓmouendoꝝ ad dignitates terminata ꝑ. §. inferiora. nihil hic immutat. alˀs ſequeretˀ ꝙ cum ſubdiaconꝰ poſſit i epm eligi. e. ti. a multis ⁊ maior. xvij. ſbdiaconꝰ eē poſſit: vt hic ꝗ poſſet eligi: qꝺ eſſet falſum.

t Anno ſi prius ordinatˀ ſuſpenditˀ ordinans a collatione ordinū: et ordinatus ab executōne ipſiꝰ ordinis vſqꝫ ad etatem legitimā: de tēp. ordi. vel non eſt. ⁊ ꝑ decre. e. ti. dilectus. non puto epm circa etatē hāc diſpenſare poſſe.

u Promoueri. ſed que eſt etas minoꝝ ordinū? dic ꝙ maior infantia xxviij. di. de his. de tem. or. nullus. li. vj. lxxvij. di. c. ij. ⁊ vide qꝺ ibi notaui in ſumma. ⁊. c. ſup inordinata. de preben. io. an.

x q Uia de eccleſijs. ſe ſummat tria dicens.

y Curā. i. foro iudiciali vel penitētiali: vt ſcripſi poſt inno. ⁊ oſti. de preben. de multa.

z Amittendis. niſi in caſibꝫ exceptis: qs collegi s de pben. de multa. ⁊ puto ꝙ etiam ꝯſtitutio io. xxij. execrabilis. locum habeat in his vicarijs: cum expreſſe loquatˀ de bñficijs ⁊ officijs curatis. in. §. qui vo.

a De ipſarum eccleſiarum curatarum. ⁊ intellige de nō collegiatis: de elec. ſtatutum. li. vj.

b Promouendis. infra annū de elec. licꝫ canon. li. vj. ⁊ qñ incipiat currere ibi patet. ⁊. e. ti. cōmiſſa. Et in hoc differt a cōmenda talis vicaria: q: cōmenda parochialis eccleſie nō poteſt fieri niſi ſacerdoti: de elec. nemo deinceps. li. vj. vicaria ſicut ⁊ rectoria: de inſti. c. ij. li. vj. concedi poteſt non ſacerdoti: dūmodo ſacerdos fieri poſſit: vt hic ⁊. e. ti. c. fi. Et ſcias ꝙ pena illius decre. vlti. non eſt ſublata ꝑ iſtam: qꝺ eſt dicere ꝙ etiā infra annū ſi moniti non ꝓmouentˀ priuari poſſunt: ſicut de rectore nō. quo ad penā. §. inferiora. in decre. licꝫ canon. i glo. antepenˀ. in prin.

c Sacerdotiū. in hoc corrigitˀ qꝺ nō. archi. de elec. licꝫ canon. li. vj. v. is etiā. vbi tenebat in ꝑpetuis vicarijs illud capl'm locū nō habere: cum de rectore loquatˀ vt ibi patet. Sed nūquid epi cum iſtis vicarijs ſup differendo ſacerdotio ꝑ ſeptēniū poterunt diſpenſare ſm formā. c. cum ex eo. de elec. li. vj.? videtˀ ꝙ non. fortius eīm aſtrictus eſt vicariꝰ ad reſidentiam ꝑſonalem ꝗ rector: de preben. extirpande. §. qui vo. Item vicariꝰ non dat vicariū. e. ti. clericos. Contrariū puto ꝑ decre. iſtam. ⁊ q: decre. cum ex eo. generaliter ꝑmittit epos diſpēſare cū his qui obtinent eccleſias: qꝺ verbū ita includit vicarios vt rectores. Itē ratio ꝑmiſſionis illius eſt cōis iſtis vt illis: ergo idem ius. de conſti. tranſlato. ad decre. clericos. reſpondeo: ꝙ hic vicariꝰ nō dabit vicariū: ſꝫ epo diſpenſante: ſicut alˀs loco rectoris: ita ⁊ hic loco ꝑpetui vicarij ponet vicariū ſeptēnalem: vt in decre. cum ex eo. §. porro.

d Eorum. ſ. rectorum.

e Etate. ſcꝫ ꝙ attigerint. xxv. annū. habetur hoc de elec. cū i cūctis. §. inferiora. e. ti. licꝫ canon. li. vj. Et dico ꝙ ſicut cum rectore nō diſpenſat epō i etate: de eta. ⁊ quali. c. vno. li. vj. ita nec cū vicario ꝑ hāc litteram.

f Perpetuis. in temporalibꝫ ergo non habet hoc locum de quibus s de ap. ꝑuenit. ij. de cle. nō reſi. c. penulˀ. de voto. c. fi. de elec. cum ex eo. li. vj. de regu. bñficiū. e. li. ſic ⁊ alibi diſtinguimꝰ vicariam ꝑpetuam a temporali: de reſcrip. poſtulaſti. de ſi. pꝛeſ. conſtitutus. et. c. michael. Perpetuos aūt vicarios cognoſcas per id quod habes. e. ti. ad hoc. de preben. extirpande. §. qui vo. de cap. mo. c. j. li. vj.

g Parochialiū. de his loquitur ⁊ non ſimpliciter de curatis. quia ſolum in eccleſijs parochialibus annexis perpetua vicaria videtur permiſſa: ⁊ non ſimpliciter in beneficijs curatis: ꝑ decre. extirpāde. §. qui vo. de preben.

h Uolumus. ꝓbari videbantur hic per antiqua iura. ꝑmū de pluralitate: s. e. c. j. ⁊ c. ꝓuideas. ſecūdū de ſacerdotio s. e. ti. c. fi. tertiū de etate probari poterat ꝑ eandē decre. fi. que ꝓbat cum curatum. ⁊ ꝑ decre. ſup eo. de preben. li. vj. ſꝫ quia licꝫ decre. j. ꝓhiberet eum habere vicariam cum eccleſia. ⁊ decre. ꝓuideas. ꝓhiberet illū plures habere vicarias: non tamen priuabant illum ꝑma ꝑ adeptionem ſecūde. Item licꝫ decre. vlti. preciperet illum fieri ſacerdotem non tamen priuabat illū hoc non facientē. Item de etate ideo dicit verbo volumus non verbo declaramus. ꝓrogando his caſibꝰ penas iuris ad tales vicarios. ⁊ forte ſatis erat de mente: vt de primo caſu nō. her. s. e. c. j. de ſecūdo probat decre. cōmiſſa. de elec. li. vj. que ſic late in ſuo prin. ponit. v. cōmiſſa. de tercio ſatis patet vbi ponitꝰ ſecūdū. Siue ergo recipiat talis vicarius ſimilem vicariam ſiue dignitatē ꝑſonatum vel beneficium curatum vacat prima. Idem ſi ꝯuertas. vt quia dūs dignitatem ꝑſonatum vel beneficium curatum recipit talem vicariam: vacat primū. De dignitatibus vo ⁊ ꝑſonatibꝫ hic ſubticuit: quia non cōueniebat illis quod hic de ſacerdotio dicitˀ.

i Iudices. ſe ſummat dicens duo. ⁊ primū determinat nō. ꝑ inno. ⁊ oſti. s. e. ti. c. fi. ⁊ que ibi ſcripſi in vlti. glo. ⁊ de re iudi. cum bertoldus. ⁊ que ibi ſcripſi ſup glo. ſꝫ quali. Secundum dictum approbat quod nō. io. mo. s. e. ti. is cui. li. vj. vbi tenet ꝙ ſi cōmittitˀ executori examinatio illius cui eſt facienda prouiſio: vt fit in forma pauperū ꝙ ſubdelegare poterat. ⁊ nō. hoc principium quod dicit iudices. ꝑ quod patet ꝙ tunc demū talis receptor teſtiū ſubdelegat quādo iudex eſt. ſecus ergo ſi ſit nudus miniſter: puta quia receptis teſtiuꝫ iuramentis examinatis articulis ſup quibus ꝓducuntˀ ⁊ interrogatorijs ſcōm que debet fieri examinatio cōmittitˀ id alicui expediendū. iſte eīm non eſt iudex nec ꝓprie receptor. ſꝫ potius examinator ipſoꝝ teſtium. ⁊ talis actus fieret die feriato. vt nō. guil. in ſpe. de ferijs. §. ij. v. ſed quid ſi tunc. receptor autem qui iudex eſt cogit teſtes: citat eum contra quem producuntˀ ad videndum eos iurare. audit exceptiones. recipit iuramēta. refrenat multitudinem teſtiuꝫ. examinat interrogatoria. punit teſtē qui aures eius offendit. C. de teſti. l. nullum. Cum ergo iuriſdictionē habeat: ex quo illam habet a ꝓncipe ſubdelegat. Uidebatur autem contrariū quaſi eſſet nudus miniſter ꝑ pre. decre. vlti. s. e. ſed illud ꝓcederet in examinatore. ⁊ huic v. iudices cōiunge lrām. j. in fi. a ſe. deputati.

k Etiam. non intēdit per hec verba excludere cauſas ſpirituales ſed criminales: in quibus debent teſtes exhiberi coram iudice: vt in aut. de teſti. §. et quoniam coll'. vij. C. de fide inſtru. aut. apud eloquentiſſimum ⁊ nō. iij. q. ix. teſtes. ō iudi. at ſi clerici. in. iiij. glo. de teſti. co. c. j. bñ tamen poteſt criminalis cauſa delegari: de hoc. xxiij. q. iiij. illud. xxv. di. c. j. de rapto. in archiepatu. de teſti. i inte. c. penultˀ. ⁊ in ſpe. e. ti. §. fi. v. item ꝙ eſt delegatus in cauſa. io. an.

l Necnon. reſoluitur in vnā affirmatōnem. ff. de v. ſig. ſi duobꝰ. ⁊ operantˀ copulam. ſcꝫ ac ſi diceret. et.

m Executores. deputati a ſe. ap. quod ē. j. ⁊ ex titulo patet ꝙ iſti habent delegatam iuriſdictōnem: vt nō. de reſcrip. tibi qui. in glo. ij. li. vj.

n Aliquibus. nominatis. s. e. ia cui. li. vj.

o Si per inquiſitionem. hoc inducebat dubium: quaſi in inquiſitione ſit electa induſtria perſone. ⁊ hec clauſula cōmuniter ponitur in forma pauperum in qua ſcribitur ꝙ cum fuerit repertus idoneꝰ in litteratura per examinatores ad hoc deputatos cōmittit papa qꝺ ſi ⁊c.

tionem ſolertem eos eſſe vite laudabilis ⁊ conuerſatõis honeſte reppererit a ſe. ap. deputati: alijs poſſint cõmittere licite vices ſuas.

Clemens quintus in cõcilio vienñ.

De officio ordinarij.

Ut clericoꝝ audacia qui ptextu priuilegij clericalis ordinis impunitatez exceſſuuz obtinere ſperantes: nõnulla multotiens cõmittũt enormia: p q̃ nimirũ diffamat̃ eccleſia: ⁊ ſcandala grauia in populo generant: potiſſime cũ talia p epiſcopos ad quos hoꝝ ſpectat correctõ differantur vt plurimũ incorrecta: ppenſius compeſcatur eiſdem epiſcopis diſtricte iniungimus: quaten⁹ ſic circa correctõnem clericoꝝ huiuſmodi vigilanter intẽdãt ⁊ diligenter ſui officij debitum exequãtur: q ⁊ eidem clerici metu pene a ſuis arceant̃ inſolentijs: ⁊ alij eoꝝ exẽplo pterriti proſilire ad ſimilia merito ptimeſcant. Idem.

Et ſi ab apoſtolice ſedis legato de beneficiõ facta collatio beneficium aliud obtinenti non valeat niſi de illo quod obtinet facta fuerit mentio ſpecialis: ĩ alijs tamẽ quibuſlibet collatõne beneficioꝝ

o Solertem. quaſi ſollicitã vigilantem aſtutam ſagacem ⁊ induſtrioſam: ⁊ ſcribitur per vnicam. l. datur verſus. Exiguo pulchrã ducit ſolertia vitam.
p Eos. pro quibus ſcribitur. io. an.
q Reppererint. ſ; nũquid eis neceſſe erit q precedat ſuper hoc cognitio vocatis quoꝝ intereſt: videtur q ſic ppter verbuz iſtud ⁊ verbũ p inquiſitionẽ. dixit inno. i decre. vl. de pſump. q ſunt cl'e que ſonant in monitionem non in conditionem: puta ſi pſona ſit idonea ⁊ ſimilia. ⁊ iſte non dant nouam formam mãdato: ſed inſtruunt executorem quali pſone puideat. quare teneret tunc puiſio facta indigno: ⁊ excommũicatio ppter hoc lata lz ſit iniuſta: cum executor i his iuriſdictionem habeat. Sz ſunt que bene ſonant in conditionem: vt ſi dicitur puideas p. in tali eccleſia ſi de tali vico ſit oriũdus. hoc eñ ſapit conditionem: ⁊ formam certã adijcit mãdato. vnde ſi non eſt vera nõ valet prouiſio: nec excõmunicatio ppter id lata ppter trangreſſionem mandati: de reſcrip. cum dilecta. Nec audiret̃ petens puiſionem ante oĩa ſortiri ſuum effectum: cum neget̃ iuriſdictionis fundamentũ. cuius acceſſorium eſt puiſio vt ibi plenius pſequit̃. Dicit tamen inno. q ⁊ in pma ⁊ ſe̾cunda clauſula is cui ſcribit ſi vult poteſt eſſe merus executor. et ſine cauſe cognitione puidere de vacante. poteſt etiã aſſumere ptes iudicis inquirendo de pdictis vocatis ⁊ non vocatis his quos res tangit: dũmodo cõmittens iuriſdictionẽ habuerit: vt ſic poſſit delegatus qd poterat delegans. Differunt tamen pceſſus facti cũ cauſe cognitõne ab his qui fiũt cauſa non cognita quo ad piudiciuz eoꝝ quos res tangit: vt ibi nõ. inno. ⁊ oſti. qui etiã dicit q dato q cl'a ſi pſona ſit idonea non ſit in reſcripto. poteſt executor ſup ea partes iudicis aſſumere: cum ſubintelligat̃: hec vera niſi merũ miniſteriũ eſſet illi cõmiſſum. Dicit demum inno. alios melius diſtinguere in clauſula que ſonat in conditõnem ſi de tali vico ⁊c̃. vel ſi doctorat⁹ ẽ in theologia vel ſimile. q ſi p tales lr̃as tollit̃ vel ledit̃ ius alicui⁹. puta puiſoris ordinarij non puidebit executor. niſi vocatis his q̃s res tangit. de conditõne cognoſcat tamen de plano ſine libello ⁊ litis conteſtatõe. quod hodie patet. j. de iudi. diſpendioſam. Et idem in ſimilib⁹ vbi in reſcripto pambula eſt pditio non ſubintellecta: vt ſcz pmo partib⁹ pſentib⁹ illa diffiniat̃: vt ſi mandaret̃ inquiſitio veritatis fieri ptra aliquem ſi fuerit infamatus. Si vo p lr̃as nõ tollit̃ nec ledit̃ ius alterius. vt ſi puiſor mandat alteri q puideat ſb illis conditionib⁹: tenet puiſio etiam ſup illis inquiſitõne non facta nec vocatis partib⁹: q2 nec cõgrue ſunt hic partes. ⁊ ſi dic̾o piudiciũ ſit eccleſie cui plus expediret habere iſtum ſic pditionatũ q̃ alium: reſpondent q opponi nõ poteſt ptra puiſionem delegati ſicut nec delegantis. vel dic q lz puiſio delegati ex eo q nõ ſeruauit formam ſit nulla: non p hoc ſequit̃ q neceſſe fuerit partes in puiſione vocari. Dicit demũ inno. q ſiue i monitõnem ſiue in pditionem ſonet cl'a: tenet puiſio delegati nõ pmiſſa cognitiõe: q2 nõ eſt iudex ſ; puiſor. de elec. venerabilem. §. exercuit. tamen ſi monitõ vel pditõ non eſt vera: caſſat̃ vel caſſum nũciat̃ qd attẽtauit puiſor tanq̃ obreptitiũ de re iudi. cum olim. i fi. Poteſt tñ puiſor aſſumere partes iudicis ⁊ ſi tunc nõ admittit oppoſitõnẽ ptradictoris de falſitate cl'e: poterit ab eo appellari: ex quo partes iudicis aſſumpſit vt pdixi. Alij ptra: cum ad id non teneat̃ ⁊ faciat id ſolum ad ſuam inſtructõnem: nec ſit ſententia neceſſaria: ſecus ſi dicat̃ in lr̃a: ſi tibi cõſtiterit q ſit de tali vico ⁊c̃. tũc eñ ſi iuri alterius piudicat̃: cum talis fungat̃ vice iudicis non poterit conſtare niſi partib⁹ pſentib⁹. ⁊ ſi non pmittit cognitõnem pceſſus non valebit q ſi alteri non piudicat̃: tunc valet q ſine cognitione facit: cum non tanq̃ iudici ſ; tanq̃ bono viro ſit hoc ſibi cõmiſſum. ex quo ergo non eſt iudex vel inquiſitor ſatis eſt ⁊ inſtruat ſe ⁊ placuit: q2 vtile hoc putaui ſic ſummare pre. glo. inno. ⁊ oſti. valde plixas: ⁊ p hunc finem pateat ſolutio queſtionis.
r A ſe. ap. al's non eſſet dubium.
ſ Cõmittere. eadem ratõne dicam q ſuccedat in his illius ſucceſſor. ſi ſcriptum ſuit dignitati non expreſſo nomine pſone: ſ. e. qm̃ abbas. Quid autẽ ſi finiſſet nudum miniſteriũ an tunc ſuccederet: nõ. inno. et oſti. ſ. e. c. fi.
t Vices ſuas. de nudo miniſterio: quod occurreret in iudicio faciendũ non dubitatur: q2 illud committit delegatus ab ordinario: vt dixi ſ. e. ſuper queſtõnũ. in prin. ſuper glo. ſi ergo. de hoc per guil. in ſpe. e. ti. §. j. v. ſed nunquid.
u Ut clericoꝝ. Epiſcopi ita debent corrigere clericorum exceſſus q metu pene ipi arceantur ⁊ alij ptimeſcant. et premittit cauſam mandati quod ſecundo ſubmittit ibi eiſdez. ⁊ repete quod dixi ſ. e. compil. de etate ⁊ quali. in cle. j. in. j. glo.
x Audacia. tolle vbũ propter ſinis compeſcatur quod ẽ infra. ⁊ ponitur hic audacia in mala parte: ſic. iiij. di. facte ſunt. alibi i bona. viij. q. j. audacter.
y Priuilegijs. tam immunitatis perſone. de qua. xvij. q. iiij. ſi quis. q̃ ſoꝝ. ſ. de io. compe. nullus.
z Sperantes. ppter quã ſpem qui ſunt neq̃ fiũt nequiores: de ſen. ex. vt fame. ⁊ facilitas venie incentiuũ ⁊c̃. de vi. ⁊ ho. cle. vt clericoꝝ.
a Diffamat̃. id eſt male de ipſa pdicat̃. vel. i. vilificat̃ ⁊ dehoneſtat̃. ſic et exponit̃ ſ. õ obli. ad rõci. c. vno. i fi. ⁊ pcor. ij. q. v. ſi mala fama.
b Scandala. quibus obuiandum eſt: etiam ſi puſilla ſunt. ſ. de no. op. nunc. c. ij. io. an.
c Populo. concor. ij. q. v. preſbiter ſi a plebe. de par. ca. c. ij.
d Propenſius. idem vbũ vide ſ. e. pcor. de eta. ⁊ quali. vt hi qui. ⁊ vide quod ibi dixi.
e Epiſcopis. ad quos de iure cõi hoc ptinet. poſſet tñ ad alios õ iure ſpeciali ſpectare. e. ti. irrefragabili. de foro cõpe. cũ cõtingat. dic vt ibi.
f Metu pene. pcor. de elec. cum in cũctis. de vi. ⁊ ho. cle. vt clericoꝝ. cum ſuis concor.
g Inſolentijs. de accu. q̃liter. ij. §. verũ. inſolẽti ẽ moꝝ incõueniẽtia tactus vel ſupbia vel prau⁹ vſus q̃ſi p̃ ſolitũ ⁊ debitũ nat̾e curſum.
h Perterriti. concor. ij. q. vij. quapropter. e. ti. irrefragabili. de calũ. c. ij. de iude. ad liberandam.
i k Et ſi ab apoſtolice. breue eſt declarans decre. vlt. de offi. lega. li. vj. ⁊ principale dictum corrigit quod ibi nõ. archi. qui dicebat idem in alijs ordinarijs q in legatis qui etiaz ſunt ordinarij: ⁊ approbat quod ibi nõ. ⁊ exponas etiã p q̃uis.
k Legato. de latere: nam alij beneficia conferre non poſſunt: qd dic vt de offi. lega. c. j. li. vj.
l Facta. declarari debuiſſet q pcuraſſet ſi cõpilatorib⁹ adheſiſſet an intelligeret̃ hoc de collatõne facta etiam motu pprio legati: circa quod ſunt opiniones. mihi videt̃ q valeat io. mo. p̃ in decre. vlt. de offi. le. ⁊ archi. in decre. ſi motu. de preben. li. vj. in prin.
m Beneficiũ. quãtũcũq3 modicũ: de preben. ſi motu pprio. li. vj.
n Specialis. in hoc approbat quod nõ. archi. in pre. decre. vl. vbi dicebat q in tali collatõne facienda erat mẽtio ſpecialis bñficij: nec ſufficiebat generalis qualis eſt illa: de prebẽ. non poteſt. i fi. li. vj. ⁊ facit p oſti. p̃ cõpoſt. in his q̃ ſcripſi de reſcrip. i nr̃a i fi. An vo et̃ de qualitate cure beneficij qd hz impetrãs facienda ſit mentio: dubiũ. j. de pbẽ. c. j.
o Quibuſlibz. ſi ergo metropolitanus epũs archidiaconus vel quis alius confert beneficiũ in collatõne non eſt facienda mentio prioris beneficij: ſed habeat̃ diſtinctio an de iure cõmuni poſſit vtrũq3 teneri vel an ſit diſpenſatio neceſſaria ⁊ curius.
p Collationem. de electione vel pſentatõne non dubitat̃. pendent eñ illa ex officio pfirmatoris: ſ. e. ti. cum vos. de elec. nihil eſt.

De offi° vicarij
De offi. ⁊ po. d. l.
De offi° ordinarij

q Habentibus. iure ꝓprio vel deuoluto. ⁊ licet de ordinarijs loquaꝛ quo ad hec ti. idem in delegatis ab eis: ad hoc verbū ſ. quibuſlibet.
r Nolumꝰ. ſed que eſt ratio huiꝰ iuris diuerſi legatoꝝ ad alios ordinarios? So. licet legati ō latere per poteſtatē expreſſam in iure ⁊ alij legati ex ſpeciali cōmiſſione qñq₃ beneficia conferāt: faciūt hoc apoſtolica auctoritate: nec ſunt collatores ordinarij: imo ꝑ factū ipſoꝝ fit ꝑiudiciū₃ illis ad quos collatio ꝑtinet. ipſoꝝ ergo collatio vt extraordinaria ſupinducta et collatoribꝰ ꝑiudicans eſt reſtringenda. Ordinarioꝝ vō collatio vt naturalis ⁊ fauorabilis amplianda: ſa. de reſcrip. ad hoc: de re iudi. c. ſi. de reg. iur. odia: li. vj. ⁊ ē ſimilis dāa decreſcrip. ſtatutū: li. vj.
ſ Obſeruari. licȝ ergo interduȝ non valeat collatio: i caſu ſ. e. ordinarij: in ſi. li. vj. hoc tamē non eſt ex vi ſuppreſſionis tm̄: et vide qō dicaȝ ꝭ. de ꝓben. ſi plures: in glo. ſi intelligas.

habentibus hoc nolumus ſeruari. Clemens quintus in concilio vienenſi.

De procuratoribus.

Inſtrumēto vel lr̄is quibus te aliq̄s in cauſis ſuis ꝓcuratorē ꝯſtituēs ꝓ te debito modo cauit ſimpliciter nulla facta ꝓteſtatione a te ſcienter receptis nō potes poſtea recuſare defenſionē₃ illiꝰ: īmo cogi poteris ip̄m defendere in omībꝰ cauſis et negocijs ad q̄ ꝑdicta inſtrumēta ſeu lr̄e ſe extēdūt: cū ꝑ hec ad oīa tuū ꝑſtitiſſe videaris aſſenſum.

Idem.

Non pōt ꝓcurator ad agēduȝ vel defendēdū iurandūq₃ de calūnia ⁊ veritate dicēda: et generaliter ad oīa alia q̄ ſpeciale mandatū exigūt cōſtitutus: niſi aliud ſuꝑ hoc in mādatis habeat opponere in pſonam electi: ſeu eius cui eſt ꝓuiſio facienda vel facta crimina vl' defectꝰ: cū ſub generalitate

s Inſtrumēto. Caſus. qui ſciens ſine ꝓteſtatōe recipit inſtrumentum vel litteras ſue ꝓcuratōnis: quibꝰ ꝯſtituēs ꝓ ipſo cauebit: ſuꝑ incluſis in ꝓcuratorio dn̄m defendere cogitur: ponitur dictū ⁊ eius ratio: ibi cum per hoc.
t Vel litteris. ꝑ quas etiam ꝯſtituiꝛ ꝓcurator. ff. e. l. j. in prin. ſ. e. ex inſinuatōe: de cenſi. ſopite. ⁊ eſt caſus quo lr̄a ⁊ ſigillū priuati facit fidem. ff. e. ti. ſi ꝓcuratorē vbi de hoc.
x Cauſis. ad vnam enī₃ ⁊ ad plures ⁊ ad omnes dari poteſt. ff. e. l. j. ⁊. iij. ⁊ ſ. e. is cui: li. vj.
y Debito modo. an ſit idonea cautio cum ꝓmittit dn̄s ratū₃ habere qō legitime fecerit ꝓcurator: ſatis ſcripſi de dila. c. ſi. et huic lr̄e ꝯcor. l. ff. q ſa. co. q̄ntes. qō enī vicioſe cautū vel ſatiſdatū ē nō videꝛ cautū.
z Cauit. de iudicato ſoluēdo. loquiꝛ enī₃ hic de ꝓcuratore rei: vt. ꝭ. paꝝ per verbū defenſionē₃: ad idem. ff. e. filius. §. ſi. ⁊ de hac cautione nō. ſ. e. mandato. io. an.
a Proteſtatōe. poteſt intelligi de generali ⁊ de ſpeciali ꝓteſtatione. de prima puta quia ꝓteſtatur ꝙ recipiendo inſtrumentū ꝓcuratoriū₃ vel lr̄as non intēdit ſe obligare mandatū: ꝫ ſe velle deliberare: ſa. de reſti. ſpo. olim. iij. de ſecūda vt q₂ de certa cauſa icluſa in ꝓcuratorio ꝓteſtatur ꝙ illā vel illius mandatū ſuſcipe non intēdit. et ſic ꝓteſtatio iuuat q₂ nec primo nec ſecūdo caſu eſt ꝯtraria facto. bene enī ſe cōpatiūtur ſe inſtrumentū recipe ⁊ deliberare velle. Itē₃ recipe ⁊ acceptare mandatū in quibuſdā ⁊ in alijs nō. vbi vō ꝓteſtatio ⁊ factum ſe non ꝯpatiūtur ꝓteſtatio non iuuat: de hoc ſ. de ꝯſti. cū. M. cū₃ ſuis ꝯcor.
b Scienter. requirit ſciētiā. ſecꝰ ꝫ ſi ignoraret quid ꝯtineret in inſtrumento vel lr̄is. ignorās aūt vel errās nō ꝯſentit. xxxviij. di. q̄uis: de ꝓben. ſi bn̄ficia: li. vj. ff. de iur. om. iudi. ſi ꝑ errorē: ſic nec ꝯtemnit: de excep. ap̄lice. de ſen. ex. ſi vō aliq̄s: de ꝯſti. c. ij. li. vj. Requiriꝛ etiā ꝙ ſponte receperit. q₂ officiū eſt voluntariū. C. e. l. inuitꝰ: ſic alibi requiruꝛ hec duo ꝯiūctim: de regu. ꝯſtitutionē₃ in ſi. li. vj. ⁊ in cōfeſſione: de hoc ſ. de confeſ. c. ſi. li. vj.
c Receptis. etiā₃ ſi prius recuſauerat. ⁊ re integra penituit ⁊ recepit. ſ. e. licet: li. vj. poſt hanc aūt receptionē cōpetit huic exercitiū₃ officij: ſic de iudice diciꝛ: de ap. ſuꝑ eo. ij. ſa. e. ti. is qui: li. vj. iiij. q. v. c. vno. ⁊ quod nō. de cle. ex. mi. c. penult.
d Cogi. preciſe. licet enim regulariter ꝓcurator ſpecialis vel generalis non cogaꝛ preciſe dn̄m defendere etiā ſi ſatiſdedit de iudicato ſoluendo: ⁊ de dn̄o defendēdo. ff. e. l. inuitꝰ. §. vlti. ⁊. l. ſe. ꝫ ſatis eſt ſtipulationem ꝯmitti. ff. e. non cogendū: ⁊ eū₃ teneri dn̄o ad intereſſe: inſti. man. §. mandatū. tn̄ in caſibꝰ cogiꝛ. ſ. cū₃ dn̄s ſatiſdedit pro ꝓcuratore pſente ⁊ non ꝯtradicēte. ff. e. filiꝰ. §. ſi. vbi de hoc: in. l. ꝫ ⁊ hc. §. pl't. ⁊ hoc ne fallat fidē₃ dn̄o ⁊ aduerſario. ⁊ idem ſi ꝓ abſente ⁊ poſtea ꝓcurator expſſe vel tacite ratū hȝ. ff. e. ſi defunctꝰ. j. Rn̄. ⁊ circa hoc verſatur decre. iſta. Et eſt alius caſus qñ agit. cogiꝛ enī₃ defendere: alꝰ denegatur actio. ff. e. l. mutus. §. ſi. §. pena. Alius caſus eſt in actōe periura: vt cogaꝛ ſaltē₃ litem ꝯteſtari. ff. e. ꝫ etiā ex his: ⁊. l. mutus. §. ſi. Et ꝑ hoc ſoluiꝛ quod obijci poſſet ꝓcuratorē etiā poſt ſuſceptū mandatū re integra penitere pauſꝙ̄ intereſt aduerſarij: inſti. man. §. mandatū. quia illud verum in ꝓcuratore ꝓ quo ꝯſtituēs non cauit: ſecus in illo ꝓ quo cauit de quo hic loquimur. ꝙ aūt dicit hec lr̄a talē ꝓcuratorē cogi verū intelligas: niſi iuſta cauſa ꝓcuratorē excuſaret: vt pre. l. filiꝰ. §. ſi. cum. l. ſe. ex quibus patēt exempla. nam ex illis etiam dn̄s eum reuocaret poſt lit. ꝯteſt. ſ. e. c. ij. li. vj.
e In omnibꝰ. tacita ꝫ acceptatio vniuerſalis eſt ad oīa etiā futura ſi ſunt incluſa qō eſſe poteſt ſ. e. non iuuſte.
f Cauſis ⁊ negocijs. quid iſta ſint habetur de v. ſig. forus.
g Cum per hoc. ſcȝ ꝙ ꝓcuratoriū vel litteras ſine ꝓteſtatione recepiſti.
h Aſſenſuȝ. contra ꝓcuratorē non daꝛ inuitus. C. e. l. inuitꝰ. ⁊ qō dicit. l. j. ff. e. ad ſi. ꝙ officiū iſtud ē neceſſariū: ſumiꝛ ibi neceſſariū ꝓ vtili vel expedienti. Interdū tamen etiā eſt neceſſarium ex pte ꝯſtituētis: ſ. de elec. cupiētes. §. ꝙ ſi. ō ſta. reg. c. vno. §. epis: lib. vj. C. e. ti. l. pl't. ſed ex pte ꝯſtituti non: qui etiam dicitur inuitꝰ: non ſolum cū₃ cōtradicit: ſed etiam ſi non cōſentit. ff. e. l. filius. §. inuitꝰ. So. §. ille determinaꝛ ꝑ hāc decre. Verū eſt enī ꝙ cōſtituꝰ ſimpliciter tacēs nō habeꝛ ꝓ ꝯſentiēte: vt ibi. ꝫ qui nō ſimpliciꝛ tacet ꝫ agit recipiēdo ſimpliciꝛ carthā ꝓcuratorij: iſte ꝯſentit vt hic. qō ꝫ dicit. l. in ſi. ⁊. l. ij. ff. e. ꝙ abſens ꝯſtituiꝛ ꝓcurator: dūmodo ratum habeat ꝭ. determiatur ꝑ hāc decre. vt ratū cenſeaꝛ hr̄e ſimpliciter recipiēdo carthā ꝓcuratorij. Multos caſus quibꝰ quis ipſo facto agit vel cōſentit: vide nō. xj. q. iij. eſtimāt: de ap. dilecti. ij. de of. dele. cū ſuꝑ. et ſa. de here. accuſatus. §. ille: li. vj. io. an.
i Non poteſt. Caſus. ꝓcurator habēs mādatū iurādi ⁊ oīa faciēdi q̄ requirūt ſpeciale mādatū: ꝯtra electū vel ꝓuiſuȝ opponere nō pōt crimina vel defectꝰ. Ponit dictū ⁊ eius ratōē₃ ibi cum ſub. Determiat qō no. inno. de accuſa. ſuꝑ his in ſi. ⁊ compoſt. de elec. c. j. li. vj. in glo. queriꝛ quis ꝓcur. ⁊ pe. de ſamp. ⁊ archi. ibi ⁊ guil. in ſpe. de ꝓcu. §. j. v. ꝫ nūquid media: vt. ꝭ. declarabitur. expſſius aūt fuerat hec q̄ſtio diſputata ꝑ reco. me. dn̄m io. de monte murulo: vt in mercu. e. ti. ſub lr̄a g.
k Iurandū. hoc verbū cum clauſula q̄ ſequiꝛ inducebat dubium ꝑ decre. qui ad agendū ſ. e. li. vj. vbi habes ꝙ ſi in ꝓcuratorio exprimiꝛ aliq̄ꝺ requirēs mādatuȝ ſpeciale generali clauſula ſubmiſſa illius virtute poterit non expſſa. iſta vō iuramēta requirūt ſpeciale mandatū: de iura. calū. c. ſi. li. vj.
l Suꝑ hoc. qō ſequiꝛ de oppoſitione criminū ⁊ defectuū.
m In mandatis. q₂. ſ. habet mandatū opponendi crimina ⁊ defectus contra illū: nec eſt neceſſe ꝙ crimina vel defectus ſpecificenꝛ in ꝓcuratorio: vt nō. compoſt. i glo. ꝑdic. ⁊ ibi ꝑ archi. ⁊ io. mo. in. q. ꝑdic. ⁊ guil. in pre. §. v. ſed nūquid ſufficit. ⁊ in hoc differt procurator ſolum excipiens vel opponens ab appellante. ille enim habere debet crimina ⁊ circūſtantias ſpecificatas in ꝓcuratorio: ſ. de elec. ꝓcurator: li. vj.
n Habeat. tenet compoſt. in ſi. glo. quā allegaui in glo. j. ⁊ guil. in pre. §. ſed quid ſi ꝓcuratoriū. quod non eſt ſatis hoc caſu ꝓcuratoriū factuȝ eſſe: niſi per ꝓcuratorem ſit receptū ⁊ officiū ſuſceptuȝ: ſa. ſ. e. c. pri. ⁊ qō ibi dixi ſuꝑ verbo receptis.
o In perſonam. in formam ergo poſſet vel in perſonas eligentiū₃ vel ꝓuidentiū₃ iudicum teſtium ⁊ his ſimilium. nam tales etiā₃ ex probatōe non puniūtur: de or. cog. c. ij. ⁊ guil. hoc tenet i v. alt. in pria glo. in ſi. ſic etiam ratio: quia exceptio illos principaliter nō contingit.
p Electi vel eligendi. ex quo contra certam perſonam: de elec. qui ꝯtra certā: li. vj. ad hoc. v. faciēda qō ſequiꝛ: ⁊ idē₃ dic de poſtulato de elec. c. j. in ꝑn. li. vj. Et nō ꝙ iſta lr̄a nō diſtinguit an cauſa ꝓuiſionis electi ſit in curia ꝑ appellatōē₃ necne. ⁊ ſic videꝛ tolli qō no. compoſt. in glo. ꝑall'. ⁊ guil. in ſpe. in pre. §. v. ꝫ quid ſi cauſa: qui dicebant penā decre. ꝭ. de elec. li. vj. non hr̄e locū₃: niſi cū cauſa eſt in curia ꝑ appellatōē₃. ſi ꝫ eſſet corā metropol'. vel alio ordinario vel i curia: aliter ꝙ̄ per appellatōem dicebāt non eſſe locū pene: ⁊ per conſequēs generale ꝓcuratoriū ſufficere propter rationem quam ſtatim dicam. Sed hoc dictum videꝛ hic tolli: quare poſſet dici ꝙ licet decre. ꝭ. de elec. lib. vj. quo ad deuolutionem negocij ⁊ citationem partium

locum habeat ſolum in appellationibus interiectis ad papam. ⁊ ſic intelligatur quod ibi nõ. quo ad penam opponentiũ locum habeat etiam in appellatõibus interiectis ad alios: vel etiam ſi non fuerit appellatum quod forte fuit de mente: facit de elec. vt circa. in fi. ⁊. c. ſi forte. li. vj. ⁊ ſi ſic intelligamus ratões quas inducebat inno. in pre. decre. ſuper his.

tali grauiora non veniant vel maiora: ꝙ̃ in ipſo procuratorio ſint expreſſa. Idem.

Religioſus ꝓcurator etſi per alium religioſum ſui vel alterius monaſterij fuerit ꝯſtitutus: ſicut non poteſt ſine ſui ſupioris licentia procurationis officium ſuſcipere: niſi ꝓ ſuo in eadem lite conſorte: ita

bene adaptabunt̃ huic caſui ſic generalit̃ poſito. Dicebat enim ꝙ quia per obiectiones criminum de quibus hic loquitur diminuebatur ſtatus opponentis: ex eo ꝙ in probatõne deficiens ſuſpenſus erat ab eccleſiaſticis beneficijs per triẽnium per conſtitutionem predictã: et ſi ſe interim diuinis ingereret: perpetuo erit priuatus: ꝗ hic ꝓcurator per quem ſtatus diminui poterat. ff. de va. ⁊ extor. co. l. penul'. ſine ſpeciali mandato non poterat opponere: al'. ff. de mino. l. illud. de procura. l. non ſolum. §. fi. ⁊ licz primo gradu pena ſit temporalis nihilominus diminutõnem ſtatus continet. nam ⁊ relegatio ⁊ damnatio in opus publicum ſunt temporales. ⁊ tamen diminutionem ſtatus cõtinẽt. ff. de penis. l. quidam. ⁊ ſic reſpondebat ad leges. ff. pro ſocio actione. §. renunciare. ff. de iniur. ſed ſi vnius. §. procuratorem: quia diſſoluere ſocietatem vel agere iniuriarum actõne dato ꝙ ſuccumbat: non continet diminutõnem ſtatus: ⁊ ideo non requiritur expreſſum hoc in illo qui habet omnium adminiſtrationem. hanc tamen ratõnem textus. ĩ. non exprimit: niſi dicas maioritatẽ vel grauitatem ex predictis conſiderari: quod ſatis videretur vt ſtatim dicam. ſed cum predicta pena ſit hodie reſtricta ad bñficia ipſi⁹ eccleſie: de elec. ſi cõpromiſſarius. li. vj. in fi. ſi conſtituens non habet ibi beneficia ceſſat ratio: ergo ſufficiat generale. ſed puto contrariũ per ibi nõ. in vlti. glo. ⁊ per decre. de regu. per inquiſitionem de elec.

q Grauiora. concordat quo ad reſcripta: ſ̃ de reſcrip. ſedes. quod tamen regulariter etiam in procuratoribus locum nõ habet: vt ibi ſcripſi ſuper. iij. glo. nec ob. hec littera per quam ꝓma facie videret̃ quod non puto de mente: ꝙ ſi in procuratorio expreſſi cauſam fidei epiſcopalem vel ſimilem: generalitas tunc comphendit hũc caſum. Sunt enim cauſe maiores medie ⁊ minores: de quibus ſcripſi poſt oſti. de cri. fal. c. fi. ſed ſi diligenter attendas littera nõ dicit ꝙ generalitas adiecta in ꝓcuratorio expſſioni cauſe non includat maiores cauſas. nã ⁊ illa generalitas ſine expreſſione includeret: vt ſi nulla cauſa expreſſa conſtitui te procuratorem ad omnes cauſas meas. ff. e. l. j. ſed dicit ꝙ generalitas adiecta in procuratorio cauſe que requirit ſpeciale mandatum non includit grauiora. Et ſatis puto ꝙ grauiora intellexerit ꝑ modum de quo predixi. Itẽ ſunt iſta odioſa intantũ ꝙ eccleſia excluſa per pemptoriũ non reſtituitur ad iſta proponenda ſcḋm compoſt. qui hoc no. de elec. ꝙ ſicut. ⁊ guil. in ſpe. ꝑte ij. de reſti. in inte. §. ij. v. ſed pone eccleſia.

r Maiora. concor. ff. de vino tritico ⁊ oleo lega. l. vlt. in fi. de au. ⁊ ar. lega. l. plautius. xij. di. nos cõſuetudinem de elec. ſcriptum ad fi. Sed cum anima ſit precioſior corpore de pe. ⁊ re. cum infirmitas in fi. cum concor. ergo expreſſa iuramẽta que ligant animã ad penã eternam grauiora vident̃ ꝙ̃ iſti obiectus qui ligant corpus ad penã temporalem. So. nego animã conſtituentis ligari ad periuriũ per procuratorem. niſi conſtituens ſit in culpa. quod dic vt de iureiurã. c. vlti. li. vj.

ſ Religioſus. ſe ſummat determinans. nõ per inno. ⁊ oſti. de re iudi. cum. J. et. A. in prin. ⁊ ꝙ dicit religioſus generale verbum eſt ⁊ includit omnem profeſſum. intelligo tamen de clauſtrali. ſecus in prelato: ⁊ facit de cenſi. ſopite. ⁊ quod ibi nõ. oſti. ⁊ io. xvj. q. j. de preſentium. et quod nõ. de teſta. c. ij. li. vj.

t Etiam ſi ꝑ alium. hoc dictum q: qñq; licz intra hoĩes eiuſdem collegij vel ꝓfeſſionis quod non licet inter extraneos: ſ̃. e. compil'. de elec. c. j. e. ti. quia propter ad fi.

u Licentia. xvj. q. j. monachi. ij. ſ̃ de poſtu. c. ij. per que iura videtur ꝙ non ſufficiat licentia: niſi ſubſit vtilitas monaſterij. Ad id quod opponitur de milite qui procurat cauſam numeri ſui: reſpõde vt nõ. in pre. c. monachi.

x Suſcipere. ⁊ ſi ſuſcipiat ⁊ conteſtetur litem. licz quidam dicant deinceps excipi non poſſe: verius tamen eſt ꝙ excipi poteſt ſcḋm oſti. vt ſatis ſcripſi ſ̃. e. in noſtra. ſuper glo. quãdo dicat̃: vt quo ad ipſum mundo mortuũ exceptio ſit pemptoria: ⁊ quare aliud in milite. ibi dixi.

y Conſorte. vt patet in predi. decre. cum. J. et. A. in prin. de accu. olim. ⁊. c. ex parte. de cenſi. ſopite. An vo conſors ꝓ conſorte audiat̃ ante litem conteſt. vel poſt ſine mandato: collige per nõ. de conſti. cum. A. in. j. glo. de do. ⁊ c. ti. cum dilecti in. j. glo. ⁊ his q̃ ibi dixi et patet. C. de conſor. l. j. ⁊. ij. et ff. de iudi. ſi petitor.

non poteſt alium procuratorẽ conſtituere ſeu ſubſtituere: etiam ſi per conſtituentem hoc ſibi expreſſe fuerit cõmiſſum. Idem.

Procuratorem a prelato rectore vel alio quolibz pro eccleſia ſua vel beneficio conſtitutum: per mortem conſtituentis reuocari cenſemus.

z Conſtituere. repete ſine licentia plati. Et intellige ĩ his caſibꝫ quibꝫ ſine prelati licentia pſonaliter eſſe in iudicio nõ poſſet. al's in illis caſibꝫ quibus quod ꝑ ſe poteſt per alium poterit. de re. iu. poteſt. li. vj. ff. e. ti. l. filius. in ꝓn. imo meli⁹ eſt ꝙ per aliũ: de ſyndi. c. vno. puta cum ipſum ſupiorẽ denunciat vel accuſat: vt in pre. decre. de accu. ex parte. ⁊. c. olim. Item ad cauſam electõnis monaſterij ſui. de conſue. cum dilectus. de reſcrip. cum dilecta. de re iudi. ad ꝓbandũ. vel ſue ꝓprie cui de ſupioris licentia cõſenſi: ergo ꝓcuratorẽ dare poterit quaſi licentiam etiam ad hoc habuerit: ex quo licentiã habuit cõſentiendi. de offi. dele. preterea. ⁊. c. ſuſpicionis.

a Subſtituere. repete ſine ſuperioris licentia per verbum ita quod ꝓcedit. videbatur ꝯtra. quaſi iſte eſſet pica vel organũ conſtituentis. et per ipſum quaſi per fiſtulam vel lapideũ canalem deueniret poteſtas de conſtituente ad ſubſtitutum. ar. j. q. j. ſi fuerit. Sed negari non poteſt quin in eo ꝙ vult actum ſubſtitutõnis ſuſcipe ⁊ ſubſtituere frangatur abdicatio voluntatis ⁊ obedientie quam promiſit: ⁊ hec eſt ratõ hu⁹ iuris. xij. q. ij. non dicatis. de elec. ſi religioſus. li. vj. nec ſine ei⁹ actu recipit officiũ ſubſtitutus: ⁊ facit quod nõ. de elec. c. penl'. li. vj. in vlti. glo. ⁊ vide quod dicam in vlt. glo.

b Expreſſe. forſan expreſſa pſona: ſed de hoc non curo. ſatis eſt ei ꝙ habeat mandatũ ſubſtituendi etiam incertum: ſ̃. e. c. j. ij. Rñ.

c Cõmiſſum. nõ. ad queſtõnem de illo qui conſtituit procuratorem inhabilem cui dedit mandatum ſubſtituẽdi an ſubſtituere poſſit: ⁊ videbatur quibuſdam: vt pe. de bel. C. e. ꝙ quis. al'. l. quãuis ꝙ ſic per regulam qui per alium: de re. iu. li. vj. quaſi videatur a domino cõſtitutus. ff. ꝙ cuiuſq; vniuer. nomine. l. item eoꝝ. §. ſi decuriones. ff. de condi. inſti. l. inſtitutio talis. vbi licz heres non inſtituat̃ in codicillis: poteſt tamen inſtitui in teſtamento nominãdus in codicillo: ad hoc fa. ff. de ſer. ru. predi. cum eſſent. §. j. vbi ſeruitus conceſſa ab eo qui habuit ab alio poteſtatem concedendi non ab ipſo ſed a ꝓmo domino videretur eſſe conceſſa: ad hoc bene facit de offi. dele. iudex. li. vj. vbi delegatus inhabilis ſubdelegat. Tu diſtinguas inhabilitatis ſpecieꝫ. aut eñ penitus ⁊ ipo iure inhabilis eſt: quo caſu nec ſubſtituet. ad hoc ꝑ. decre. iudex in fi. aut eſt inhabilis ad officium propter defectum auctoritatis: qua intercedente habilis eſſet ⁊ eo caſu neceſſe ſit illius auctoritatem interuenire: vt ſubſtituere poſſit vt hic. aut eſt inhabilis ꝑ exceptionem: qua non oppoſita habilis eſſet ⁊ eo caſu ſubſtitueret. ar. ꝑ. decre. iudex. in prin. ⁊ per hoc ſoluit̃ queſtõ de excõicato an ſubſtituat quam dixi de ꝓba. poſt ceſſionem.

d p Procuratorem. ſe ſummat reprobans quod nõ. inno. de ſo. compe. dilecti. ⁊ approbat ĩ parte qḋ ibi nõ. oſti. ⁊ de hoc in ſpe. de ſyndi. §. j. v. quid ſi aliqua. ⁊ oſti. eo. ti. §. ij. v. ſed nunquid ꝓcurator. ꝑ archi. e. ti. ſi duo. li. vj.

e Rectore. de eccleſiaſtico loquit̃: quod patet per verba ſequentia. tñ etiam de rectore ciuitatis loquebant̃ inno. ⁊ ſpe. io. an.

f Pro eccleſia. innuit ꝙ ſecus ſi pro cauſa ꝓpria. mandatũ eñ tunc finiret̃ morte re integra: re non integra nõ. ff. e. ſi defunct⁹. inſti. man. §. itẽ ſi adhuc. ff. man. inter cauſas. C. mandati. l. mãdati. ⁊ ibi nõ. ⁊ in ꝑ. §. item ſi qñ dicat̃ res integra. Dic ꝙ in iudicijs ante litẽ conteſtatam in negocijs anteꝙ̃ fecerit ꝓparamenta. hoc autem ꝙ ꝓ eccleſia ꝯſtitutus erat mouebat inno. qui dicebat ꝙ cum eccleſia non moriat̃. xij. q. ij. liberti. de reſcrip. ſi grauioſe. li. vj. ⁊ ꝓcurator ꝓ ea ſit datus ab eo q̃ poterit. ſ. plato: etiã ſine ꝯſenſu capl'i: de reſcrip. edoceri. nihil eſt qḋ ꝓhibeat illũ agere cauſam ſibi cõmiſſam. etiã ſi res ſit integra: ꝑ pre. decre. dilecti. ⁊ per decre. petitio. ſ̃. e. ti. ⁊ ꝑ. l. annua. ff. ꝺ annu. leg. de ꝓcuratore ꝯſtituto ad negocia: q̃uis generaliter fatebat̃ ꝙ poſt mortem cõſtituentis non debeat incipe noua negocia. ff. de nego. geſt. nam ⁊ ſeruus. §. ſi viuo. ſed oſti. aliter vt ſtatim dicam.

g Reuocari cenſem⁹. Dicebat oſti. ꝙ ꝓcurator iudiciorũ nõ agit ꝑla to mortuo: donec ſit eccleſie de ꝑlato ꝓuiſum. ratio ſcḋm eũ ẽ: q: tũc cuꝫ

vacat ſedes nil debet innouari. ne ſe. va. c. j. ⁊ vl. qꝺ loquiẗ lite ꝯte. cũ tractet de receptõne teſtium. ⁊ mirabaẗ oſti. quõ dubitabaẗ de hoc. nec valet ſcd̃m eũ ſi dicas ꝙ in predictis. c. loquiẗ de ꝑlato cõuento nõ de agente. nam ſi non ꝑmittiẗ tunc defendere: quod fauorabilius ẽ: mul to minus agere: all'. ff. e. ſeruũ quoq3. §. publice. ⁊. l. pomponi⁹. in fi. ⁊. ff. e. alienã. ⁊ ſi oſti.

etiã quo ad negocia iam incepta ⁊ cauſas ĩ quibus ꝑ ipſum lis fuerit ante mortẽ huiuſmõi conteſtata. Clemens quint⁹ in concilio vienenſi.

De reſtitutione in integrum.

ꝑ hec verba intellexit ꝙ ꝑdictus ꝓcurator ſubſtituto ꝑlato ex primo ꝓcuratorio lite cõſeq̃ poſſit: hoc reprobareẗ per hanc lr̃am que dicit: reuocari cenſemus: nõ dicit impediri vel ſuſpendi. archi. tractans hãc mãm ſatis exquiſite in pre. decre. ſi duo. dicit ꝓcuratorẽ cõſtitutũ a prelato ⁊ capl'o in cã coi vel ꝑncipaliter capitali durare poſt mortem ꝑlati. In cauſa vo diſcreta prelati ſecus: ⁊ ſic opiniones ꝑdictas voluit ꝯcordare. Et an hãc opi. hec decre. reuocare intendat non video: quod exprimi fuiſſet expediens. ꝓ ea tñ facit quod ſcripſi poſt inno. de conſue. cum dilectus. ſuꝑ ꝑma glo. ⁊ qꝺ nõ. de reſti. in inte. c. ij. vbi dicit ꝙ mortuo abbate ꝯuẽtus ꝑ ſyndicũ agere poteſt ⁊ cõueniri de iuribus q̃ ꝑtinent ad ꝯuentũ vel ſimul ad vtroſq3 ſecus in his que ſegregatim ꝑtinent ad abbatẽ: ne ſe. va. c. vl. Poſſet tamen dici hanc opi. archi. verã ꝙ durat ꝓcuratoriũ ꝑmis duobus caſibus: non tamen ꝓcedet ꝓcurator vacãte eccleſia in cauſis que illa vacante tractari non poſſunt. inſtituto tamen prelato ꝓcedet ex veteri ꝓcuratorio. In tercio vo caſu locum habet hec decre.

h Negocia. credo ꝙ intendit per hoc deſignare ꝓcuratorẽ negocioꝝ: ⁊ ꝑ verba ſequentia ꝓcuratorem iudicioꝝ.

i Conteſtata. quãtũcũq3 ergo ſit diis inſtantie mors reuocat: ſicut ⁊ viuens ex certis cauſi: reuocare poſſet inuitũ: de quib⁹ ſ. e. c. ij. li. vj. ⁊ facit hec decre. ad id quod nõ. poſt oſti. de offi. vi. c. pe. ꝙ mortuo eo qui dedit vicariũ expirat illius officiũ: ⁊ ita ſeruamus. all'. de offi. vi. romana. li. vj. per quam ꝓbaẗ ꝙ ſi nõ eſſet mortuus ſ3 excõmunicat⁹ ſuſpenditur: ſed non reuocaẗ officium vices gerentis: ⁊ ſic diceremus in ꝓcuratore prelati agentis: ſz. etiam ad queſtõnẽ nõ. in ſpe. de arbi. §. finitur. v. quid ſi prelatus. ſc3 ꝙ mortuo prelato qui cõpromiſit de rebus eccleſie finiatur compromiſſum: ibi videas.

k a Hec eccleſia. Caſus. eccleſia ꝓbans ſe leſam ꝑ lapſum tꝑis: ad illud tempus tñ reſtituiẗ ⁊ infra quadriennũ a tꝑore leſionis. Determinat nõ. ff. ex qui. cau. ma. ſ3 ⁊ ſi ꝑ ꝑtorẽ. §. quotiens. ⁊. l. necnõ. §. ſiquis ſepius. C. de tem. ĩ inte. reſti. l. fi. de reſti. in. l. ꝙ tempore. ⁊ quod nõ. guil. ĩ ſpe. ij. parte. c. ti. ⁊ infra quod in prin. ⁊. §. ij. v. ſed cum dixerim.

l Eccleſia. cuius noĩe hanc reſtitutõnem petet ꝑlatus etiã ſine ſpãli mandato ſm inno. qui hoc nõ. ſ. e. ſuſcitata. ⁊ guil. in ſpe. e. ti. §. ij. v. prelatus aũt. ſi vo ꝑ lapſum tꝑoris non lederet eccleſia: ſed ſolum ꝑſone ipſius eccleſie: vt q2 lapſum eſt tempus quo ꝑlatus debuit ꝓuidere vel canonici debuerit eligere: tũc nõ competit reſtitutio: vt ſcripſi ſ. e. c. fi. in vj. oppo. ⁊ nõ. in pre. §. v. vt autem.

m Aduerſus. vſitatum eſt hoc verbũ in iure ⁊ maxime in hac mã: de ꝑs. C. ſi aduerſ⁹ rẽ iudi. ⁊. xj. rubri. ſe. ſ. e. c. ij. li. vj. ⁊ põiẗ ꝓ ꝯ.

n Lapſum tꝑis. pone exemplũ ſ. e. ij. ⁊. c. auditis. ⁊. c. coram. quia infra tempus ſtatutũ ꝓbatões non ꝓduxit vel non obtulit infra tꝑs ſtatutũ preciũ emptori cum poſſet. e. ti. conſtitutus. vel pone ĩ decẽnio appellatõnis interponende. e. ti. c. fi. Quid de biennio ꝓſequende appellatõnis an eccleſia infra illud tempus nõ proſequẽs iuſte impedita indigeat reſtitutõne vel ipſo iure ſeruetẽ illeſa: nõ. ꝑ inno. ⁊ oſti. de ap. ex rõne. De ꝑſcriptõne vo. xl. an. ꝯtra eccleſiã nil innutaẗ ꝑ hãc ꝯſtõe3 ſed dic vt nõ. ſ. e. auditis. loquiẗ eñ hic de illo temporis lapſu ꝯ quod reſtitutio competit: ſed cõtra illud non competit vt ibi.

o In quo. ſc3 lapſu temporis.

p Leſam enormiter. qꝺ dic vt nõ. ſ. e. c. j. ⁊ patet de re. ec. non alie. c. pe. Quid aũt ex eo ꝙ non oppoſuit declinatorias infra terminũ ad id datũ ſit leſa ⁊ reſtõ cõpetat: latis ſcripſi poſt inno. ⁊ hoſti. ſ. e. corã.

q Affirmat. in fine dicit ꝓbabit: ⁊ ibi dicam.

r Peti poteſt. de hoc non dubitabaẗ. nam et maior leſus extra tempe quo abfuit cauſa reipu. vel alia iuſta cauſa reſtituitur. ff. ex qui. cau. ma. l. j. cum ſimilibus.

ſ Finiri. hoc eſt quod dicimus nõ ꝑpetuari hoc caſu iudicis officiũ ꝑ ꝑteſtationem: de hoc ſ. de off. iudi. c. ij. ſi tamen nõ ſtaret ꝑ eccleſiã ſed per iudicẽ vel aduerſariũ: nõ imputaẗ eccleſie. C. de tꝑ. in inte. reſti. l. petende in fi. vñ ſi ꝑ appellatiõem aduerſari ſuit ꝑtelata: nõ imputaẗ eccleſie ſicut nec mior. ff. de mino. intra vtile ⁊ ſa. de re iud. ĩputari li. vj. ⁊ ſa. e. ti. c. j. li. vj. ⁊ vide qꝺ ſcripſi ſ. e. ti. ex lr̃is ſuꝑ glo. ij. Sed quid ſi p⁹ finitũ q̃driennium detur reſtitutio? glo. in. l. fi. C. de tem. in inte. reſti. dicit ꝙ tenet: q2 ꝯtra ius litigatoris: qꝺ puto eũ intellexiſſe ſi nõ appelleẗ. C. qñ ꝓuo. nõ ẽ ne. l. ij. ſ de re iudi. cũ inter nos Quidã ꝯtradicẽtes ꝙ q2 hmõi ꝯſtitutões ꝯ ius cõe ꝓcedunẗ ſunt reſtringẽde. ff. de ac. ⁊ ob. ĩ honorarijs. §. ſ3 cũ reſciſſa de re. iu. qui a iure. li. vj. Item quarõne non tenet ipſo iure ſententia lata p⁹ tẽpus excuſatõnis. ff. ꝺ excu. tu. ſcire oportet. §. ꝯſequens: eade3 ratione nec hic: et fa. qꝺ nõ. C. de iudi. ꝓperãdum poſt prin. et hoc placuit di. pro q̃ fa. j. de ap. ſi appellatione3

Hec eccleſia aduerſus lapſum temporis in quo ſe leſam affirmat in integꝝ reſtitutõ peti poteſt: ⁊ cauſa reſtitutionis huiuſmõi finiri debet infra quadriennũ ꝯtinuũ a tempore leſiõis: etiã ſi nun⁹

t Quadriennium. olim dabatur ann⁹ vtilis qui vario mõ computabaẗ ex diuerſitate locoꝝ que hodie ſublata eſt et loco illi⁹ datur quadriennũ. C. de tem. in inte. reſti. l. fi.

u Continuũ. habemus in iure tempus cõtinuũ ⁊ vtile. cõtinuũ eſt quod continue currit diebus feriatis ⁊ non feriatis in ꝑſentia ⁊ in abſentia: ſiue ſit copia iudicis ſiue non. C. de ꝑſcrip. lon. tem. l. fi. Tempus vo vtile non currit diebus feriatis diebus abſentie ⁊ diebus quib⁹ nõ eſt agendi copia. Et iſtud ẽ multiplex: q2 quoddã eſt cõtinue inutile: quoddam vtile quo ad ſui principiũ tñ: quo ad ꝓgreſſum non. quãdoq3 eſt continuũ vno reſpectu vt veniant dies feriati ⁊ non alio: q2 non currit iuſte impedito: ꝺ hoc ſcripſi de ꝓceſ. preben. c. ij. ⁊. c. quia diuerſitatẽ in fi. ⁊ forte hoc intendit hec lr̃a ꝙ continuũ ſit in prin. ꝑ litteram que ſequiẗ.

x A tempore leſionis. in hoc differt eccleſia a minore ⁊ a maiore: quia minori currit in prin. xxvj. anni etatis ſue. ſc3 cum factus eſt maior. C. de tꝑ. in inte. reſti. l. fi. maiori leſo tempore abſentie currit poſt reuerſionem. ff. ex qui. cau. ma. ab hoſtibus. §. fi. in eccleſia nõ ſic. vt patet hic. ⁊ ſ. e. c. j. ⁊. ij. li. vj. Et nõ ꝙ hec littera facit ꝓ eo quod nõ. inno. ſ. e. coram. vbi dicit ꝙ ſi eccleſia nõ ꝓbauit in ꝑemptorio: a fine termini incipit currere quadriennũ petẽde reſtitutionis: ⁊ nõ a die ſententie. quod patet: quia finito termino cõpleta fuit leſio ex qua daretur reſtitutio: etiam ſi nulla ſequereẗ ſentẽtia. ſ. e. ti. c. ij. ⁊. iij. vnde dicit ꝙ caute facit leſus in omiſſione ꝓbatõnũ ⁊ in ſententia ſi petit reſtitui ꝯ ſententiã ⁊ ad ꝓbatões omiſſas. Alij ſm eum ꝙ quadriennũ computaẗ a tempore ſentẽtie: ⁊ ſatis eſt ꝯtra ſententiam reſtitutiõnem petere: ad hoc. ff. de mino. l. j. §. j. Sed prius dictum plus placet inno.

y Etiam ſi minus. hic erant opiniones legiſtaꝝ de quibus in. j. glo. Dicebãt eñ: aut eſt leſio in contractu vel ſententia aut in tempore. Primo caſu fateñẗ indiſtincte verum: ꝙ datur integrum quadriennium: ſ. e. c. j. li. vj. ſ. e. cõſtitutus. C. de temp. in inte. reſti. l. fi. Secũdo caſu ſubdiſtinguũt: aut leſio eſt tanti temporis quantũ eſt quadriennũ. ⁊ tunc infra quadriennũ in integrũ datur reſtitutio: aut leſio eſt minoris temporis. ⁊ tũc dicunt ꝙ non daẗ integrũ quadriennũ: ſed ſolum tantũ tempus ad reſtitutionem petendã quãtũ fuit tempus leſionis. ⁊ hoc placuit bul. ⁊ azo. ⁊ accur. quos ſequiẗ dy. in. §. rurſus. inſti. de ac. Pa. bal. cõtra quẽ ſequi videẗ odoffre. diſtinguens tempus infra quod ⁊ tempus ad quod fit reſtitutõ: dicens ꝙ dũmodo non reperiaẗ negligens infra tantũ tempus quãtũ erat tempus leſionis: habebit integrũ quadriẽnũ: al's ſi infra illud tempus reperiẗ negligens non reſtituiẗ poſtea etiam infra quadriẽnium: q2 tempus negligentie cõputaẗ cum tempore leſionis vel abſentie. ⁊ ſic intelligit. ff. que in frau. cre. ait pretor. §. ſi cõditionalis quam ꝑmi allegant ꝓ ſe. Alij in hoc vltimo dicto diſcordãt dicẽtes ꝙ tempus infra quod ſꝑ ẽ vniforme ⁊ ſemꝑ habet quatuor annos: vt hic ⁊ in concor. tempus vo ad quod non datur amplius q̃ fuerit tempus leſionis. ⁊ ſic loquiẗ. ff. ex qui. cau. ma. ſed ⁊ ſi ꝑ pretorem. §. ſi ferie. ⁊. l. necnon. §. ſiquis ſepius. ff. de mino. l. fi. nam ĩ lucro foret is qui reſtituiẗ ſi amplius haberet de tempore q̃ fuerit tꝑus leſionis: qꝺ eſſe non debet. ff. ex qui. cau. ma. l. j. in ꝑn. ⁊. l. videl3. ⁊ hoc placuit pe. de bel. ⁊ hoc approbaẗ ⁊ merito. eſſet eñ mirabilis rigor dicere ꝙ leſus in die debeat obtinuiſſe reſtitutõnẽ infra diem: quod vult prima opinio: vel ſaltem neceſſario ſe paraſſe: quod vult ſecũda. Itẽ ꝯcludit ꝑma opi. quadriẽnũ nõ dari ꝯ vſucapionẽ que finiẗ triennio: inſti. de vſuca. in prin. cũ tamen loco anni vtilis qui dabatur olim. C. de reſti. mili. ſiquid. ⁊. l. ſe. detur hodie q̃driẽnũ C. de temp. in inte. reſti. l. fi. qꝺ ꝑſcriptõni ⁊ vſucapioni ẽ cõmune Reſtat ergo reſpondere ad contraria que inducit glo. in. §. quotiẽs. primo ipſe. §. quotiens. ⁊. e. l. §. ſi ferie. determinant ſolũ temp⁹ ad quod: puta vt leſus in die reſtituaẗ ad diem. ⁊ ſic concordant ſ3 non

quadriennio tempus leſionis exiſtat: ſed non fiat reſtitutio: niſi ad tantũ tempus quãtũ ſe leſam fore ꝓbabit. Clemẽs quintus in cõcilio vienenſi.

De iudicijs. Rubrica.

Dudũ bonifacius papa octauus pdeceſſor noſter cõſtituit: vt citationes aucte aplica de pſonis quibuſcũq; ac etiam vndecũq; inſtar edictorum in albo pretoris ꝓpoſitorũ etiam extra dies ſolẽnes in quibꝰ romani pontifices ꝓceſſus con-

determinant tempus infra quod eodẽ modo reſpõderi poteſt ad. l. necnon. §. ſiquis ſepiꝰ. e. ti. vt ſcʒ loquat̃ de tempe ad qđ vel ſi vis intelligere de tempe infra quod loquit̃ de anno vtili: cuiꝰ loco dat̃ hodie quadrienniũ: ſicut ſi hodie dicerem ꝰleſum in quadriennio reſtitui infra quadrienniũ: lex vlti. ff. de mino. facit ꝓ: quia ibi tempus infra quod pcedit tpꝰ ad quod: ⁊ dantur ibi hec duo tẽpora diuerſis. Ibi enĩ a tempore in inte. reſtitu. cõceſſe minori qui nouerat: reſtituit̃ creditori tempus qđ ſibi ſuperat d temporali actione nouationis tempore per eundem modũ reſpõderi poteſt ad. l. ſi debitor. x. §. fi. ff. ad vell'. ſi diceretur ꝙ ibi reſtitutio fiat per iudicis officiũ. vel dic verius vt ibi nõ. ſcʒ ꝙ ſine temporis interuallo ipſo iure per. l. reſtituitur prima actõ. ⁊ ꝑ eundẽ modũ reſponde ad. §. ſi conditionalis ſupꝰ all'. ad. l. cum poſt. ff. qñ act. de pe. reſponde vt ibi nõ. nec ibi d reſtitutione loquit̃. Ad rationem quã dicebãt primi: ꝙ al's erit deterior cõditio illius qui vſucepit tẽpore minoris etatis vel abſentie cauſa reipub. q̃ ſi non vſucepiſſet. completa enĩ etate vel ceſſante cauſa vſucepiſſet ꝑ trienniũ ⁊ tu das quadriẽniũ? Reſpondeo ꝙ non eſt deterior: quia ceſſante vſucapione ille poſſet vendicare quod modo non poteſt: imo ſcḋm quoſdam eſt prius neceſſarium iudicium reſcindende: quod eſt dicere ꝙ prius reſcindat̃ impedimentum vſucapionis. ⁊ poſtea reſciſſorium datur. i. priſtina actio que datur vſucapione reſciſſa. tamen ſeruat̃ qđ ſimul vtrũq; intentatur: quod fieri poteſt vt nõ. guil. in ſpe. iiij. par. e. ti. v. ſed nunquid in eodem. nec eſt melior conditio eius contra quem vſucapit̃ in abſentia q̃ in preſentia: quia vendicatio infra trienniũ perpetuaret ſibi actionem per conteſtatõnem: ſed officiũ non ꝑpetuat̃ per preſcriptionem vt ſ̃ dixi. eque igit̃ datur tempus longius.

z Quadriennio. ſed contra: temporalis preſcriptio non currit minori ſed ipſo iure ſeruatur illeſus. C. in quibꝰ cau. l. fi. ergo nec eccleſie: ſolue vt dixi ſ̃. e. conſtitutus. ſuper glo. conſuetudo. ⁊ c. fi. in vj. oppo.

a Probabit. licʒ ergo ex affirmatione minoris vel eccleſie examinentur cauſe reſtitutiõnis in inte. vt ſupra. non tamen cõceditur reſtitutio niſi leſione ꝓbata vt hic. de quo vide in ſpe. e. ti. §. ij. verſi. illud quoq;.

b d Dudum. Caſus. conſtitutõ bonifacij: que habet ꝙ citationes etiam extra dies ſolennes publice facte de mandato pape in audientia litterarum apoſtolicarum vel papali palatio affixe ianuis maioris eccleſie loci in quo papa cũ curia ſua degit artent citatum ac ſi ad eum perſonaliter deueniſſent reſtringitur ad eos qui impediunt ne ad eos poſſit citatio peruenire vel quorum domicilium tute non poteſt adiri. Et primo ponit conſtitutõnem bonifacij. ſecundo illam reſtringit. tercio proteſtatur. ibi porro. ⁊ conſtitutio iſta preceſſit concil'. vt in prohemio dixi ⁊ patet j. c. pri.

c Conſtituit. in ſua extraua. que emanauit poſt ſextum que incipit rem non nouam.

d Citatõnes. licʒ quia de citatõne hic tractatur competenter poni potuiſſet ſub ti. d dilatõnibus: maxime cum prima citatõ videatur anteiudicialis iuxta nõ. per inno. ⁊ oſti. de proba. quoniam. vt ibi ſcripſi ſuper. v. citatõnes: quia tamen etiam per primam firmatur iudicium ⁊ perpetuatur ⁊ preuenitur iuriſdictõ: d foro compe. propoſuiſti de offi. dele. gratum. cum concor. ⁊ ideo in iſto titulo ꝯgrue ponitur: vt ſciatur ſuper tali citatione poſſe firmari iudicium: facit inſti. de pe. teme. li. §. fi. ⁊ quod nõ. ff. de in ius vo. ſuper rubrica. ⁊ eſt huic ſi. e. ti. c. j. ⁊. ij. li. vj.

e Quibuſcũq;. exprimit ipſa conſtitutõ cuiuſcũq; ſint ſtatꝰ dignitatis vel preeminentie eccleſiaſtice vel mundane: etiã ſi imperiali vel regali preſulgeant dignitate. tollit etiam omnes contrarias indulgẽtias vt ibi patet.

ſueuerũt facere generales: ipo papa ſpecialiter ⁊ ex certa ſcientia id mãdante facte in apoſtolicarum audientia publica litterarum vel in papali palatio ⁊ publice poſtmodũ maioris eccleſie loci ĩ quo roma. pontifex cũ ſua curia r̃ſidebit ianuis affigẽde ſic valeant: atq; artẽt citatos poſt lapſum terminum: quem conſiderata diſtantia locorũ citationibus ipſis apponi conuenit competentem: ac ſi ad eos pſonaliter deueniſſent. Quia vo ſtatutũ ipm rõabilit̃ editũ propter maliciã tpis tũc inſtãtis nõnull' nimis rigoroſũ

f Vndecunq;. etiam vltra duas dietas ⁊ extra prouinciam. eſt enim papa vicarius illius cuius eſt terra ⁊ plenitudo orbis terrarum ⁊c. de decima. ij. ix. q. iij. cuncta.

g Albo. erat locus dealbatus vbi ſcribebant̃ edicta. de quo in aut. de litig. §. omnem coll'. viij. ff. de iur. om. iu. ſiquis id. ff. de albo ſcri. l. j. ⁊. ij. de hoc vide ĩ ſpe. de do. ⁊ contu. §. reſtat. in prin. ⁊ de cita. §. ſequit̃. v. et nõ. ſcḋm vber. vbi etiam nõ. qui iudices citare poterãt ꝑ hec edicta ⁊ qui non.

h Solẽnes. ſolent eſſe dies iouis ſeptimãe ſcte dies aſcenſionis ⁊ feſtũ dedicatõis baſilicarum petri ⁊ pauli: quod fert̃ eſſe de mẽſe nouembris in octaua beati martini

i Generales. ꝯtra hereticos credentes ⁊c. vt ſcripſi de here. excõicãꝰ. §. ſane ſup. j. glo. ꝯtra tes ſaracenis merces ꝓhibitas vt ſcripſi d iudẽ. ꝙ olim. ſup glo. ij. ⁊ piratas: de hoc de rap. excõmunicatõnem. exigentes vel imponẽtes noua pedagia: de cenſi. innouamus. falſarios l̃rarũ papalium: de cri. fal. ad falſariorum ⁊ his ſimiles.

k Papa. in inferioribus etiam locum non habet: ſaluo quod dicitur infra ti. j. q̃uis.

l Specialiter. non ſufficeret ergo generale mandatũ de citando tale. niſi papa ſpecialiter exprimat citatõnem fieri ꝑ hanc formam.

m Ex certa ſcientia. idem verbum de offi. dele. paſtoralis. §. preterea. ⁊ vide quod ibi nõ. Ignorantia opponitur ſcientie: de or. ab epi. c. j. de ſen. ex. ꝑ illor. ſicut error opponit̃ conſenſui. ff. de iuriſ. om. iu. ſi per errorem. ⁊ canon dicit ꝙ ꝓpriũ erroris eſt approbare falſum pro vero. xxxviij. di. q̃uis. ⁊ alibi ꝙ errare eſt aliud pro alio putare. xxij. q. ij. in quibus. cadit tamen error in ignorantiam. vt in pre. c. q̃uis. quare littera iſta videt̃ excludere mandatũ ꝙ papa faceret ꝑ ignorantiã vel errorem: ac ſi intendat qđ requiritur certa ſcientia per quam intendat tollere ius cõe quo debet citatõ fieri pſonaliter vel ad domũ. vt lit. non conteſt. quoniam. §. porro. de eo qui mit. c. fi. cum ſuis concor. ĩ. ti. j. c. j. ⁊ requirendi ſunt amici. ff. ex qui. cau. ma. item ait. §. vlt. ⁊. l. ſe. ſup quo vide quod nõ. de do. ⁊ ꝯtu. cauſam.

n Mandante. conſtitutõ rem nõ nouam dicit iubente. ꝑ qđ videt̃ hec parta: ⁊ facit ad nõ. xiiij. q. j. c. fi. xviij. q. ij. dudum.

o Litterarũ. de ſimplici iuſticia: de cri. fal. l. penult'. ⁊ ibi manere ſolet contradictarum auditor. Alij auditores ĩ palatio de quo ſequit̃. ⁊ propter hoc dicere. ne romani. §. ſane. ſupra. c. li. de elec. dicit cauſarum et litterarum audientia.

p Palatio. cõſtitutio illa dicit aula: cui verbo cõcor. infra de baptiſ. preſenti.

q Maioris. non dicit cathedralis: ſicut ſ̃. e. compil'. de elec. cauſam. §. j. ⁊. ĩ. ti. j. q̃uis. ratio quia curia poſſet eſſe in caſtro villa vel oppido vbi non eſſet eccleſia cathedralis: ⁊ concor. ĩ. de ſen. ex. ex frequentibus: vbi equiparat cathedralem ⁊ matricem eccleſiam loci.

r Locorum. conditionibus perſonarum ⁊ negocij: de appel. cum ſit romana.

ſ Perſonaliter. ergo ſicut pſonalis citatio conſtituit quem verũ contumacem non tamen manifeſtum: de ſen. ex. venerabilibus. §. ſecus. li. vj. ſic ⁊ iſta. circa talium appellatõnem vide quod dicam. j. de do. ⁊ contu. ſi ante. ⁊ hoc intendit ꝙ ille ꝓceſſus qui fieri poſſit ꝯtra pſonaliter citatum fieri poterit contra iſtum ⁊ econuerſo. ſcʒ ĩ eo qui fieri non poſſet contra illum nec contra iſtum: ſup quo vide qđ ſcripſi d eo qui mit. in poſ. c. fi. ⁊ in. q. quam diſputaui de receptõne teſtium facta ꝯtra citatum ad domũ in mercu. ſub ti. de teſti. Item id qđ ad excuſationem cõtumacie poſſet dicere pſonaliter citatis poterit ⁊ iſte ⁊ quod ille non poſſet nec iſte: facit de appel. ſepe. v. quicqđ autem.

t Rationabiliter. concor. ſupra de reſcrip. ſtatutum de conceſ. prebẽ. c. ij. li. vj.

u Temperantes. xlv. di. diſciplina. ⁊ c. ſunt nanq;.

x Reſtringimꝰ. ſi. de elec. ſtatutũ. de hẽ. ſtatutũ. ij. li. vj. ⁊. ĩ. c. pri. Et ꝯſtitutõ bonifacij dicebat ꝙ in his pſertim caſibꝰ locũ habebat illa

citatõis forma: ⁊ accipiendo illud preſertim ꝑ tantū habebamus mẽtem huiꝰ conſtitutiõis que fuit equiſſima. nam graue eſt dicere ꝙ dicatur vere ↄtumax ex tali citatõe que facile potuit nõ venire in eius noticiam. ſicut dicitur de voce preconis que quandoqꝫ paucis innoteſcit in aut. de litꝫ. §. omnẽ. coll'. viij. C. quomõ ⁊ qñ iu. aut. qui ſemel.

y Vel alios. ſi. s̃. c. ↄpi'. ↄ renū. c. vno: ⁊ ↄ ot. de elec. ſtatuimꝰ. li. vj.
z Peruenire. vt lit. nõ cõteſt. quoniã. §. porro. ⁊ ibi de hoc.
a Vel quoꝝ alternatiua demõſtrat ꝙ ſufficiat alterꝝ iſtoꝝ.
b Non poſſunt. hoc eſtimabit papa ſpecialiter ⁊ ex certa ſciẽtia citationis modum cõmittẽs vt s̃.
c Tute. dicit ↄſtitutio bonifa. eum vt ſcriptuꝫ ẽ exiſtimare debeamꝰ an eo ire liceat vbi eſt citatio facienda.
d Conſueuit. de q̃ videre potes i ſpe. de cita. §. vlti. ꝑ totũ. io. an.

videtur. Nos rigorẽ ipſiuꝫ mãſuetudine tempantes: ideꝫ ſtatutū ⁊ prefatū modū citãdi reſtringimꝰ ad illos tñ ⁊ in illis locuꝫ volumꝰ ſibi vendicare: qui faciũt impediũt: vel ꝓcurant ꝑ ſe vel per alios quoquo modo: ne ad eos poſſit citatio ꝑuenire: vel quoꝝ domicilia ſiue loca nõ poſſunt tute libere adiri. Porro ei qd circa citatões abſentiū taꝫ diebꝫ ſolennibꝫ ꝙ̃ alijs eccle. ro. diuerſis ex cauſis interdū facere cõſueuit: ꝑ pñteꝫ ↄſtitutiõeꝫ ſeu moderationem in nullo volumus derogari.

e Diſpendioſam. Caſus. in cauſis etiam pendẽtibus beneficialibus decimarū mr̃imonialibꝰ et vſuraꝝ ⁊ ipſas tangẽtibus ꝓcedi poteſt ſimpliciter ⁊ ð plano abſqꝫ iudicioꝝ ſtrepitu ⁊ figura. Et primo ponit conſtitutiõis cauſam. Secundo ibi: ſtatuimꝰ conſtitutiõnem. Tercio ipſius extenſionem ibi: volentes. ⁊ hoc eſt ius oĩno nouū corrigens quedã iura: vt. j. patebit. Et dic diſpendioſam. i. damnoſam. de conſti. c. ij. j. ii. ꝓxi. c. j. §. eiſdem. ⁊ cõcor. huic ꝑñ. de reſcrip. diſpendia: li. vj.
f Interdum. innuit ꝙ non ſemper: al's eſſet dare ꝙ omnia iura per que datur ordo iudicioꝝ eſſent diſpendioſa: qd eſt abſurdum.
g Subtili. ſubtilitas quãdoqꝫ reprobaẽ qñqꝫ cõmendatur a iure: de hoc s. e. ti. dilecti: in. j. glo. ⁊ ibi ſcripſi. io. an.
h Experientia. ↄcor. de elec. ꝙ̃ ſit. in ꝑñ. li. vj
i Reſtringere. non videtur hoc verbuꝫ cõuenire ꝑ eo ꝙ non reſtringit: ſꝫ ſubtilitatem laxat iudiciarij ordinis in his caſibꝫ. Sed dic ꝙ reſtringit diſpendioſam ꝓrogatõem de qua premiſit. ⁊ hec eſt ↄſtitutiõis cauſa generalis. ſꝫ cauſa cauſe. i. quare plus in his ꝙ̃ in alijs: põt dici de arbitrarijs de quibꝫ nõ cogimur reddere ratõeꝫ: vt dixi de reſcrip. ſi quãdo. ita etenim potuiſſet auctor adiũgere cauſas primiciarū oblationum mortuoꝝ teſtamentoꝝ legatoꝝ: maxime ad pias cauſas ⁊ his ſimiles in quibus viget eadem ratio. mouit tñ forſan auctorem ꝙ ꝓtelatio cauſaꝝ beneficialiū ⁊ mr̃imonialiū eſt periculoſa: vt lit. nõ cõte. qñ. ⁊ idem periculū ponderauit in debentibus vſuras vel decimas: ⁊ hec faciũt ad infra dicenda.
k Subſcriptis. in alijs ergo ſecus in quibus non eſſet id expꝛ̃ſſe ſtatutū vel a ꝑncipe ſpãliter cõmiſſuꝫ: ⁊ vide qd nõ. de v̄. ſig. ſepe. in ꝑñ.
l Cupientes. hic incipe cõſtructum.
m Electõnibus. olim nõ tenebat ꝓceſſus i cauſis electionū partibꝰ ꝑ̃ſentibꝫ lit. non ↄteſ. s̃. de elec. dudū. ij. q̃ in hoc corrigiẽ. ⁊ ↄcor. illi iuri: de do. ⁊ ↄtu. cū qui. li. vj. ⁊ de eo qui mit. in poſ. c. eū qui.
n Prouiſionibꝫ. factis vel faciendis: s̃. de elec. vt circa. ⁊ c. qui ↄtra certam. li. vj.
o Fuit. repete in cauſis.
p Canonicatibus. ↄcor. de elec. c. j. li. vj.
q Beneficijs. nũquid in cauſis ſuper hoſpitalibꝫ elemoſinarijs vel leproſarijs habebit hoc locū? videẽ ꝙ non. j. de preben. per lr̃as. Tu dic cõtra per verbum officijs quod premiſit. ad hoc. j. de reli. do. quia ↄtingit vbi rectores vocanẽ ⁊ tutoribꝫ ⁊ curatoribꝫ ſimilanẽ. eadẽ rõne cum monachatus ſit officiū: puta idem in cauſa monachatõis. et ſi dicatur monachꝰ eligi poſtulari vel ꝓuideri: hoc eſt planū per lr̃am ſuperiorem. ⁊ fa. quod dixi poſt inno. ⁊ oſti. de elec. officij. aliqua tamẽ iura dicũt monachum fieri creari recipi ordinari: de regula. c. j. ⁊ vlt. li. vj. de elec. indẽnitatibꝫ. §. ſi vo. xvj. q. vlti. c. vlti. tamẽ negari nõ poteſt quin canonicatꝰ regularis in verbis ſuꝑioribus includanẽ quo iure monachatus excluderentur non video. Item ꝓrogatio diſpendioſa non minꝰ in regularibꝫ ꝙ̃ in ſecularibꝫ eſt. cauſa ꝗ̃ nõ deficit. tñ per litteram iſtam beneficijs. dico ꝙ ſi de eccleſia agatur vt de ꝓprietate nõ eſt locus conſtitutiõi: cuꝫ illa queſtio beneficialis non ſit: nec hic dicaẽ de cauſis eccleſiaruꝫ. ſimilis differentia quo ad miſſionem in poſſeſſionem: vt lit. non cõteſt. c. ij. de do. ⁊ cõtu. c. ij. de eo qui mit. in po. c. j. ⁊. ij. ⁊. e. ti. cū qui. li. vj. ⁊ quo ad permutatõem: de re. permu. ad queſtiones. ⁊ c. cum olim. ⁊ c. vniuerſoꝝ. ⁊ quo ad preſcriptionem: de iureps. cura. de re. iur. c. j. li. vj. ⁊ quo ad tranſactõnem: vt nõ. de tranſacti. ſuper eo. Si vo agatur ad remotõnem beneficij et negatur fedus cõiugij ſpiritualis vł titulus: puto decre. locū habere. ſecus ſi nõ negatur titulus: ſed propter crimẽ petit remoueri: ſa. quod dixi poſt innocẽ. ⁊ oſti. vt lit. non cõteſt. quoniam. §. porro. ſuper. j. glo.
r Eccleſiaſticis. in ſecularibꝫ ergo nil eſt mutatuꝫ: ꝙuis in eccleſiaſtico foro tractentur.
ſ Decimis. intelligo cõmunibus et que iure diuino debẽtur: quod probat ſequens littera. ergo ſi debeantur ex pacto pollicitatione vł voto: nõ erit locus huic cõſtitutioni: ⁊ fa. quod nõ. s̃. de deci. tua. ij. in fi. j. glo. Quid ð decima papali de qua. j. de deci. ſi beneficioꝝ. ſi inter illum cui papa conceſſit ⁊ clericum ſit queſtio erit ne locus huic conſtitutioni? puto ꝙ non fuerit hoc de mente: nec ſemper eſt illa decima: ſed quandoqꝫ viceſima vel alia quota: de vo. c. fi. Et iſta conſtitutio iura corrigens ⁊ exhorbitans non eſt amplianda vel habilitanda: de re. iur. que a iure. li. vj. Sed quid ſi non eſt queſtio cum debitore decime: ſed inter duas eccleſias ſuper iure percipiendi? tunc puto locum eſſe ↄſtitutioni per hanc litteram ⁊ per litteram que ſequitur: ⁊ eas quoquo modo ⁊c. Nec ob. littera que ſequitur: que non eſt determinatio vel reſtrictio huius caſus ſed interpoſitio: quod probaẽ ex eo qd dicit ad quaruꝫ etiaꝫ ⁊c. Non obſtãte quod dixi ſuper. v. beneficijs. quia cauſa ſuper ꝓprietate eccleſie non eſt beneficialis: ſed nõ poteſt negari qn cauſa ſuper ꝓprietate decimaꝝ ſit decimalis.
t Preſtationem. integram ⁊ ſine deductione ſeminis vel ſumptuum quo ad prediales: de deci. cum ſint homines: ⁊ c. non eſt. ⁊ c. tua. ij. quo ad ꝑſonales dic vt. e. ti. paſtoralis.
u Tenentur. quilibet auteꝫ locus tenetur qui ſe non oſtendit immunem: s̃. de deci. a nobis. de clericis dic vt. e. ti. nouum. de religioſis dic vt s̃. e. ti. ex parte. j. ⁊ contra quoſcunqꝫ ex his agatur: locuꝫ habet conſtitutio: ⁊ contra religioſos aſſerentes ſaltem decimam integram in precepto non eſſe mãnauit conſtitutio. j. de penis cupientes.
x Premoniti. s̃ de deci. peruenit. j. de ſentẽ. excom. ſacro. ⁊ c. conſtitutionem. libro. vj. Multi ſeruant ⁊ videtur expediens eccleſijs ꝙ faciunt monitionem generalem fulminantem excommunicatõis ſententiam in non ſoluentibus decimas fructuū prediorum que habent in parochia: ⁊ poſtea non ſoluentes petit eccleſia denunciari: facit de iureiurã. ad noſtram. ij. ⁊ coaptant eam precedenti culpe more vel offenſe: vt ſatiſfiat decre. romana. §. caueant: ð ſentẽ. excom. libro. vj.
y Coerceri. appellatõne remota: de deci. tua. ij. in fi. quod intellige vt ibi ſcripſi. ⁊ contra pertinaces inuocari poteſt brachiuꝫ ſeculare: de homi. poſtulaſti.
z Matrimonijs. Si queratur de federe non eſt dubium ſiue agatur ad impediendum ſiue ad dirimendum ſiue ad declarandum: vt quia vendicatur coniunx negans contractum. Quod autem de dirimendo dixi: intelligo ſiue petatur dirimi matrimoniū quod a ꝑncipio non tenuit: vt contractum inter fideles inter quos erat impedimentum dirimens: ſiue quod a principio tenuit dirimi petatur propter creatoris contumeliam ſuperuenienteꝫ in caſibus: de diuor. ꝙ̃to. ⁊ c. gaudemꝰ. Hoc autem caſu quando de federe queritur: per vetera iura procedi non poterat lit. non conteſt. niſi parte contumace: vt lit. non conteſt. accedens. ij. ⁊ c. quoniaꝫ. hodie ſecus: vt hic. Quid ſi agatur de crimine adulterij ad ſeperatõneꝫ thori? videẽ per decre. j. s̃. vt lit. non conteſt. ꝙ conſtitutio locum non habeat. nam

Idem.

Diſpendioſaꝫ prorogatõnem litium quam interdum ex ſubtili ordinis iudiciarij obſeruatione cauſarum docet experientia ꝓuenire: reſtringere in ſubſcriptis caſibus cupiẽtes ſtatuimus: vt in cauſis ſuper electõnibus poſtulatõnibus vel ꝓuiſionibꝫ: aut ſuꝑ dignitatibꝫ ꝑſonatibꝫ officijs canonicatibꝰ vł ꝑ̃bẽdis ſeu qbꝰuis bñficijs eccł'iaſticis aut ſuper decimis ad q̃ꝝ etiã preſtatõeꝫ pñt qui tenenẽ ad eas premoniti cẽſura eccł'iaſtica coerceri: necnon ſuper mr̃imonijs

⁊ ibi patet ꝓceſſus qui per iura vetera fieri poterat: parte cōtumace in cauſa matrimoniali fieri nō poteſt eo caſu. Quid ſi agaṫ de ſponſalibus? certum eſt ꝙ iſta ſunt diuerſa: vt patet in rubrica de ſponſalibus ⁊ matrimonijs. tamen per litteram ſequentem videreṫ conſtitutio locum habere: quaſi ſponſaliorū cauſa ſit de tangentibus. Quid ſi ſit q̄ſtio ſucceſſionis ⁊ natalū in qua incidit cauſa matrimonialis in principali? nō habebit locū conſtitutō: ſi tamē incidēs matrimonialis queſtio defertur ad iudicem eccleſiaſticum: poteſt locū habere conſtitutio. nam etiā per iura vetera ſm inno. ⁊ oſti. non erat tūc neceſſe libellum offerri: vt ſcripſi q̄. fi. ſunt le. lato.

a Vſuris. cū repetuntur vel petuntur vt illas compēſet vſurarius vel ipſius heres. Nec impediet hūc ꝓcedendi modum ſi dicat reꝰ ꝙ caſus ē quo compenſare nō teneṫ. pone exēplū de vſur. ſalubriter. ⁊ c. cōqueſtus. ſatis eſt enim ꝙ forma petitōis cōcludit cauſam vſurariam: ⁊ facit qđ ſcripſi poſt inno. ⁊ oſti. de fo. cōpe. cum ſit. non ſic forte ſi creditor petit debitum ⁊ debitor excipit illud vſurariū. nam hic principalis cauſa non eſt ſuꝑ vſura: imo ſuper credito vel alio contractu ex quo agitur. nec cōſtitutio iſta manauit in fauorem ſed in odium vſurariorū. ⁊ vide quod ſcripſi de fideiuſ. conſtitutus ſuper verbo calūnie. vbi vero debitor non ſimpliciter exciperet: ſed peteret ꝓnunciari contractū factum in fraudem vſurarū: tunc procedit conſtitutio. ⁊ aduerte q: ſi opi. hug. lau. ⁊ que placet archi. xxiij. q. iiij. quid dicam. ⁊ hoſt. de fo. compe. cū ſit. eſſet vera ſcʒ ꝙ vſure poſſunt peti cōtra laicū in ſeculari foro. decre. tamen iſta non haberet locum in illo foro. non enī poteſt nec intendit papa iudiciarū ordinem tollere: niſi quo ad ſuum forum. facit quod nō. de arbi. c. ij. li. vj. ⁊ e. li. de re. iur. c. ij. decre. tamen ad noſtram. ij. de iureiur. que ad predic. opi. induciṫ non facit: quia illa non ſunt ibi verba pape ſed partis iurantis. ⁊ ſic non potuit ius nouū. ⁊ contra illam facit quod nō. e. ti. ex litteris in vlt. glo. ⁊ in pre. decre. cū ſit. de offi. ordi. c. j. et. xj. q. j. ī ſumma. ⁊ vj. q. ij. c. j. ⁊ hec decre. que tribus vel tm̄ eccleſiaſticis cauſis hanc admiſcet ad id quod dicitur ꝙ leges etiam in his eccleſiaſticis penam imponunt. Reſponde per decre. de here. vt inquiſitōis. §. penl. ⁊ c. ſeqn. in fi.

b Tangentibus. cauſas electōnum ⁊ prouiſionum tangeret cum quereretur ad quem pertineret electō vel prouiſio: cauſas vſurarū: cum peteretur relaxari iuramentum de illis ſoluendis. de iureiur. c. primo.

c Valeat. non dicit debeat. per quod patet ꝙ poteſt iudex etiā contradicentibus partibus ſeruare iudiciarium ordinem in cauſis predictis. ff. de iude. non quicꝗ. de offi. dele. conſuluit. non ſic in illis in quibus procedi debet. vt patet. j. de ver. ſig. ſepe contingit. in fi. per quod conſulo ꝙ in caſibus quibus dubitatur an cōſtitutio iſta locum habeat de quibus ſ. nō. ⁊ ſimilibus iudex ad omne dubium tollendum ſeruet ordinem iudiciarū.

d Et figura. quid importent hec verba determinat pre. cōſtitutō ſepe. j. de ver. ſig. que ſumme fuit neceſſaria ꝓpter iſtaʒ. vt ibi nō. in j. glo.

e Preſentia. concor. de offi. lega. c. penul. in fi. li. vj. ad idem. C. de ſacroſanc. eccle. ſancimus. j. et. ij. ⁊ l. vlt. in fi. C. de tranſac. l. vlt. in prin.

f Pendentia. concor. j. de ſequeſt. poſ. c. j. de proba. c. j. de re iudi. c. j. de ſen. ex. c. j. in fi. fuit autem hoc dictum de pendentibus ꝑ appellatōnem. quia quo ad illa non ſufficeret verbum preſentia per id quod nō. in pre. l. ſancimus. in fi. ⁊ ꝓpter ea que nō. ſ. de elec. licet canon. ⁊ que nō. compoſt. de conſti. cognoſcentes: que quaſi ad lraʒ ponit guil. in ſpe. de ap. §. ō officio. v. ſed quid ſi dum cauſa. Dato tamen ꝙ hec verba non fuiſſent expreſſa: quia tamen cōſtitutio iſta dat modum ꝓcedendi tm̄ de ſui natura reſpiciebat pendētia quo ad facienda. vt nō. in pre. decre. licet canon.

vel vſuris ⁊ eas quoquo modo tangentibus ventilandis procedi valeat de cetero ſimpliciṫ ⁊ de plano ac ſine ſtrepitu iudicij ⁊ figura. Volentes non ſolū ad futura negocia ſed ad preſentia ⁊ adhuc etiam ꝑ appellatōnem pendentia hoc extendi. Clemens quintus in concilio vienenſi.

De foro competenti.

Quāuis ſacris canonibꝰ ſit generaliter interdictum: ne quis epiſcopus iuriſdictionem in dioceſi exerceat aliena nos tamē epiſcopis qui a ſuis ſedibus ꝓteruia impiorū expulſi non audent propter metum perſequentiū in ſuis ciuitatibus vel dioceſibus aut earū parte aliqua reſidere: nec iuriſdictōnē ad ſe ſpectantem per ſe vel per alium inibi exercere: ne iniuria in eorū expulſione ipſorum irrogata eccleſijs hoc pretextu remaneat impunita duximus indulgendum: vt in dioceſibus alienis in ciuitatibus videlicet vel locis inſignibus ſuis eccleſijs vicinioribus in quibus poterūt ſecure morari ⁊ iuriſdictōnem ſuam libere exercere poſſint

g Quamuis. Caſus. concedit conciliū certo caſu epiſcopis expulſis a ſuis ſedibus: ꝙ ī locis aliarum dioceſum ſeruata forma quam limitat: poſſint ꝓcedere contra expulſores cōſiliarios ⁊ fautores ⁊ inter ſubditos ius dicere. Et primo ſtatuit de proceſſu faciēdo cōtra expulſores conſiliarios ⁊ fautores. Secundo ō iuriſdictione alꝰs inter ſubditos exercēda. Tercio de licentia dioceſanorū petēda. Quarto de fide adhibenda verbo ipſorum epiſcoporum. Quinto ō ſuffragio viciniorum epiſcoporum. Sexto proteſtatur de iure preiudicāū locorū: vbi tales epiſcopi iuriſdictōnem exercent. Secūda ibi eiſdē. Tercia ibi volumus. Quarta ibi ſane. Quinta ibi eorundem. Sexta ibi ꝑ ꝑmiſſa. Et quia ī vien. concilio plures erāt epiſcopi a ſuis ſedibus expulſi ⁊ maxie italici. vt med. olanen. ⁊ vin. eñ. ⁊ aliqui alij. illis inſtātibus fuit hec cōſtitutio ꝓmulgata.

h Canonibꝰ. ix. q. ij. epiſcopū. ⁊ duobꝰ. c. ſe. vij. q. j. placuit. ij. et. c. ſeq. nō. pro generali allegatōne. de quo dixi de coha. cle. ⁊ mu. vſq.

i Generaliter. vt clarius pateat exceptio. ꝓmittit regulam generalē. ſi. vt li. non conteſt. quoniam in prin.

k Iuriſdictōnem. contentioſam de illa que conſiſtit in excōicando ⁊ abſoluendo ⁊ in collatōne beneficiorū ⁊ delegatōne cauſarū: dic vt nō. de offi. dele. nouit. Celebrare poteſt etiam ibi cū altari viatico: de priui. c. fi. li. vj. Sed an cum pontificalibus: dicam. j. de priuiḷ. c. ij.

l Epiſcopis. ſecus de inferioribus. In electis tamen cōfirmatis idē puto: de elec. tranſmiſſam. de tranſac. c. j. ⁊ ij.

m Proteruia. i. crudelitate vel terribilitate. in grecismo vſus. Improbus eſt aliquis verbis factiſꝗ proteruus.

n Impiorū. etiam fideliū. de iſtorū pena. j. de penis. ſi quis ſuadēte.

o Expulſi. vij. q. j. paſtoralis. ⁊ c. ſciſcitaris. iij. q. vj. hoc quippe. xvij. q. iiij. ſi quis deinceps.

p Perſequentiū. qñ perſecutōnem fugere liceat. necne: plene in textu ⁊ in glo. vij. q. j. §. hoc. tunc de renū. niſi. §. ꝓpter maliciam. io. an.

q Aut earum parte. q: noīe partis cōtineṫ dimidia: de deci. c. ij. §. ſi. li. vj. cū concor. ne aliquis crederet hic ſic ſumi. ideo ſubdit aliqua. Si ergo in aliqua etiā minima particula dioceſis ꝓprie ſecure morari ⁊ ꝓcedere poteſt: non eſt locus cōſtitutōni per hanc litteram. ſtaṫ tamē ipſiꝰ aſſertōni ſuꝑ hoc vt ſequiṫ. j. Quid ſi in aliquo loco dioc. ſue tm̄ exempto ſecurus manere ⁊ ꝓcedere poſſet ⁊ ibi de facto recipiṫ. queriṫ an poſſit ibi ſedere ꝓ tribunali? videṫ ꝙ nō. xxviij. q. ij. luminoſo. de offi. ordi. cum epis. li. vj. ꝑ ⁊ ō. j. de priuiḷ. c. ij. Dico ꝑ hanc lrām ⁊ ꝑ ꝑdic. c. luminoſo. ad fi. ibi. niſi ab abbate ⁊c. ꝙ exēꝗ ibi recipit: ibi ſedere poterit. Nā ſi hec cōſtitutō dat ſibi licētiā ſedēdi ī loco nō ſubdito alteriꝰ dioc. fortiꝰ in nō ſubdito ſue dioc. q̄ eṫ ꝗ ad aliꝗ ſubditꝰ ē. vt ii. pre. decre. ij. j. de priuiḷ. ⁊ tūc ꝑ hāc lrām ſedere nō poterit ī alia dioc.

r Per alium. ergo ſi ꝑ alium poteſt in ꝓpria: nō ꝓcedet in aliena.

ſ Inibi. in aliqua parte dioc. ꝓprie.

t Exercere. cōtra illos. j. §. ſane.

u Eccleſijs. quaſi innuat epm̄ iniuriā eccleſie vendicare poſſe: ſꝫ nō ꝓpriā. de hoc. ij. q. vij. ſi quis ergo. ⁊ c. ſi quis ab epo: ſ. ō maledi. c. j. de penis. romana. li. vj. ⁊ ꝑ in. o. de v. ſig. ex parte.

x Indulgendū. olim enī hoc non licebat. vnde dixit vinc. de procura. petitio in fi. j. glo. ꝙ epi expulſus nō poſſidēs iuriſdictōnem exercere nō poterat alꝰ. xj. q. j. ſi quiſꝗ. de con. di. j. hoc ergo. facit qđ poſt eū ſcripſi qui fi. ſunt le. ꝑ venerabilem. §. ratōnibus ſuꝑ vbo loco.

y Inſignibus. qđ expone vt de reſcrip. ſtatuti: poſt prin. li. vj.

ʒ Viciniorbus. cōcor. ſ. de elec. vbi periculum. §. porro. li. vj. in viciniori. ergo id faciat ſiue ſit ciuitas ſiue locus inſignis.

a Et iuriſdictōnem. iſta duo requiruntur cōiūctim habitatio ſecura et liberā iuriſdictōnis exercitiū ꝑ hanc copulam. requiriṫ ⁊ tercium: ꝙ locus ſit ſecurus citatis vt ſequiṫ.

b Poſſint. tolle literam. j. libere ꝓcedere.

c Expulſores. tales cenſent̄ etiam qui venientes non admittunt. ff. de acquī. poſ. clam poſſidere. §. qui ad nundinas.
d Conſiliarios. eſt conſiliū ⁊ fauor qui adijcit ad delictū ⁊ qui non adijcit de penis felicis. §. illud: li. vj. ⁊ vtrūq; tenet̄: ſꝫ primꝰ plus: vt ibi. quō autem de fraudulento conſilio dato circa delictū quis obligatur ei ꝯtra quem non ei cum dedit nō. de reg. iur. nullus ex cōſilio: li. vj.
e Fautores. vide qō dicam. j. de peñ. ſi quis ſuadente: in pn̄.
f Loca huiuſmodi. vt vicinora: quibus habitare ius dicere poſſunt.
g Fautoribus. non dicit vel ipſorū ꝓcuratoribus. quia in his arduis non cogitur quis procuratores dare: de hoc de ꝓcu. querelam. v. q. iij. ſi egrotans.
h Secura. vide quod dicā. j. de re iudi. paſtoralis. §. piſana. ⁊ ſuper hac ſecuritate non ſtat̄ verbo epoꝝ vt. j. dicā. ⁊ debent eſſe ſecura etiā quo ad iter: vt li. nō cōte. accedens. ij.
i Et ipſi. expulſores ꝯſiliarij vel fautores. et tolle lrām citati fuerint que eſt. j.
k Domum habitationis. fa. de. ſ. de elec. cauſam. §. j.
l Alioquin. i. ſi perſonal̄ citatio vel ad domū tute fieri non pōt.
m Cathedrali. cōcor.

cōtra ſuos expulſores ⁊ eoꝝ in hac pte cōſiliarios ⁊ fautores: dūmō ciuitates vel loca hmōi eiſdeꝫ expulſoribꝫ cōſiliarijs et fautoribꝫ ſint ſecura: ⁊ ipſi pſonaliter vl̄ ad domū ſi hoc tute fieri valeat: alioquin publice i eccleſia cathedrali loci vel domicilij eorūdē citati fuerint: libere ꝓcedere ꝓut iuſticia ſuadebit. Si vō dicti epī auſi nō fuerint hmōi ſuos expulſores vel eoꝝ ꝯſiliarios aut fautores dicto modo citare vl̄ ipſi malicioſe impedimētuꝫ pſtiterint ne potuerint ſic citari: licitū ſit eiſdeꝫ epīs vt expulſores ꝯſiliarios ⁊ fautores eoſdē diebꝫ aliquibꝫ dn̄icis vel feſtiuis cum ꝑplus cōuenerit ad diuina: vt ſic facta citatio ad eos ꝑuenire veriſimiliꝰ pſumat̄: citent vl̄ citari faciāt publice in

pre. decre. cauſam. ⁊ eſt hoc ſpecialiſſimuꝫ: ⁊ fa. quod dixi ſ. titu. proxi. dudum.
n Dicto modo. perſonaliter ad domuꝫ habitationis vel in eccleſia cathedrali domicilij.
o Et tolle lrām citent vel citari faciant ⁊c̄.
p Diebus. non videtur ergo ſufficere ꝙ vna die fiat citatio. duo aūt ſufficiant. quia pluralis locutio ⁊c̄. de preben. ſ. cum. li. vj. ij. Rū. j. de re. iu. pluralis. li. vj. tutius tñ eſt ꝙ fiat tribus diebus: de cle. non reſi. ex tue. xxiij. q. iij. de illicita.
q Feſtiuis. ſpecialis caſus quo fit citatio die feriato ꝯtra id ſ. ō fe. c. j. ⁊ vlti. in pn̄. C. de fer. l. fi. ⁊ ratio huiꝰ ſtatim ſequitur. Aliqui non curant an fiat citationis preceptuꝫ vel citatio die feriato: ſed an fiat ad diem feriatam: ⁊ tunc etiam diſtinguūt an citetur vt cōpareat an vt reſpondeat: de quo ſatis ſcripſi in pre. decre. vlti. de fer. in prin. ⁊ guil. in ſpe. de cita. §. j. v. item excipitur ꝙ citatio fit ad diem. ⁊. v. ſe.
r Ad diuina. Quid ſi cōuenīſſent ad audiendū verbū dei: ſatis puto ſatiſfactū ꝯſtitutōi per id qō ſequit̄. ⁊ quia pdicatio verbi dei i diuinis includit̄: fa. de offi. ordi. inter cetera. ⁊ ſic in loco interdicto hec citatio fieri non poterit: de ſen. excom. rn̄ſo. ⁊ facit qō ſcripſi poſt oſti. de clādeſ. deſpon. c. fi. ſup vbo eccleſijs.
s Veriſimilius. ꝙ ſi fieret alijs die vel loco.
t Preſumat̄. non eſt pſumptio iuris ⁊ de iure: que dicit̄ fictio. reciperet enim ꝓbatōem ꝯtrariā: qui. ma. ac. poſ. c. fi. io. an.
u Eccleſijs. non repetit cathedralibꝫ ꝓpter verbuꝫ locoꝝ qō ſubmittit: ⁊ eſt fi. j. de ſen. excō. c. j. ⁊. ſ. ti. ꝓxi. c. j.
x Competenti. de ap. cum ſit.
y Eiſdem. expulſis.
z Indulgemus. In duobus cōſiſtit hec indulgentia: quia ſubditos trahit inuitos: ⁊ quia ſufficit dioceſanoꝝ licentiā petere: et hoc locū hꝫ in expulſis. Alij vō inter ſubditos volētes in alioꝝ dioce. de licentia dioceſanoꝝ ius dicere poſſent: vt ſatis ſcripſi de off. le. nouit: ſup. j. glo. inter inuitos non: de of. or. cum epūs. li. vj.
a Subditos. etiam laicos in his q̄ de iure vel ꝯſuetudine ſpectāt ad foꝝ ipſoꝝ: de excep. c. ij. li. vj. Inter nō ſubditos ꝗ qui progare vellet iuriſdictōeꝫ ipſius: nō habita licet petita dioceſani licētia iudicare non poſſet ꝑ hāc lrām: ꝑ quā idem puto ſi alter ſolus eſt ſubditus ſit reus vel actor cuiꝰ aduerſariꝰ nō ſubditus ibi ligare ꝯſenſit. cuꝫ hoc ius ꝑiu diciale ⁊ exhorbitās a cōmuni iure nō ſit dilatandū: de re. iu. q̄ q iure.

li. vj. fortꝰ ſi alter diſſentit. ſi dixiſſet de ſuis ſubditis tūc potuiſſet de ſubdito etiam inuito actori non ſubdito iuſticiā facere. Iſta tamē littera ſic late poſita ꝯprehendere etiā videt̄ eos qui non ratōe domicilij ſed delicti vel ꝯtractus ſubditi ſunt. qō non puto fuiſſe de mēte nec talis proprie ſubditus dicit̄: licet ſortiat̄ foꝝ quo ad caſum illū.

eccleſijs ciuitatū vl̄ locoꝝ inſignū ꝑdictoꝝ: ⁊ ꝓcedāt deinde ꝯtra ipſos: ſi citati talit̄ ſtatuto ipīs ꝑemptorio termīo ꝯpetēti corā eiſdē epīs noluerit ꝯparere: ac ſi citati legittīe alias extitiſſent. Eiſdē etiā epīs īdulgemꝰ: vt int̄ ſuos ſubditos ne ob defectū iuſticie diſpēdiū aliqō patiant̄: poſſint i dioceſibꝰ alienis i quibꝫ morā traxerint dūmō ꝑ ſe vel ꝑ aliū hoc i ſuis ꝓprijs dioceſibꝫ facere non audeāt vel nō poſſint: iuriſdictōneꝫ ſuam oīmodā exercere: ita tñ ꝙ ſubditi qui expulſores vl̄ eoꝝ fautores aut ꝯſiliarij nō fuerint: vltra duas dietas a fine ſue dioceſ̄ nō trahant̄. Volumus inſuper vt ante omnia a dioceſanis locorum in quibꝰ moram traxerint petant licentiā in ꝓmiſſis. quā ſi obtinere

b Patiant̄. ipſi ſubditi.
c Morā traxerint. i hoc differt hoc dictū a precedenti. nam ibi ꝓcedit in loco vicinori: hic non curantꝰ an alter locꝰ inſignis ſit vicinior: dūmodo iſte non diſtet vltra duas dietas vt ſequit̄.
d Dioceſibus. vel ipſarum parte: vt ſ. in pn̄.
e Omnimodā. temporalē et eccleſiaſticā ſpiritualem. ciuilem ⁊ criminalem: etiaꝫ ſi depoſitioneꝫ beneficij vel ordis exigat. Per iſtud enī omnimodā ſatis patet ꝙ iuriſdictio ſumit̄ hic vt generalꝰ comprehendēs etiā merum ⁊ mixtum imperiuꝫ. ff. de iur. om. iudi. l. iij. ⁊. iiij. exigentibꝫ ergo culpis incarcerare poſſꝫ: ō ſen. excō. vt fame. e. ti. ſi clericos: li. vj. de penis ꝗuis. e. li. Item per hanc litteram puto ꝙ nedum ſm̄ ius cōmune: ſed etiam ſm̄ conſtitutiones ſuas poſſit inter ſubditos iudicare ſiue conſtitutiones ordinent litem: ſiue decidāt caſus vl̄ puniāt: dūmodo caſus decidendi vel puniēdi intra ſuā dioce. euenerint: vt hec ſit mens ꝙ iuriſdictionem quā in dioce. exiſtens inter ſubditos exerceret: exercere poſſit hoc caſu. ſꝫ certū eſt ꝙ exiſtēs in dioc. non iudicaret vel puniret ſubditos ſm̄ ꝯſtitutiōes ſuas de actibus ꝯmiſſis extra dioceſim: de ꝯſti. c. ij. li. vj. ergo nec illud facere poterit extra dioc. exiſtens.
f Exercere. etiā ꝑ aliū: dūmodo in loco illo moraꝫ trahat: ad hoc ſ. ꝓxi. Rū. ibi citari faciāt: de re. iur. poteſt. li. vj.
g Non fuerint. quaſi hi qui tales fuerūt poſſint vlteriꝰ trahi. naꝫ ſi ꝓcedit̄ ꝯtra eos ⁊ expulſionis culpabiles: ſatis eſt ꝙ locus ſit vicinior licet vltra duas dietas vt ſ. ſꝫ ſi ad petitōeꝫ alioꝝ citant̄: videtur ſufficere ꝙ epūs ibi moret̄: licet locus diſtet vltra duas dietas. ⁊ hoc durum eſt ſm̄ ꝙ poſſet trahi vltra quattuor dietas. Si ꝗ hoc intēdit lrā: debuerat aliquā metā adijcere: puta ꝙ tūc liꝫ vltra duas: non tñ vltra q̄ttuor trahi poſſet: vt ſepe facit curia romana: maxime in lrīs cōſeruatorijs.
h Dietas. vulgares. de hoc ſatis de reſcrip. nōnulli. io. an.
i A fine. ꝯcor. de reſcrip. ſtatutū. §. cum vo. li. vj.
k Nō trahant̄. qō intelligo et ſi int̄ illas de facto trahi nō poſſint.
l Ante omnia. non valet ergo ꝓceſſus factus licentia nō petita: ſi. de elec. ꝓuida. li. vj.
m Dioceſanis. ꝑ dioceſanos intelligo eos qui habēt in loco epal̄ē iuriſdictōeꝫ vel q̄ſi: fa. fi. c. ⁊ qō ibi dicā. qō intelligo ſi eā ſic hn̄t ꝙ dioceſanus epūs illā exercere nō poſſit ibidē. al̄s ſi dioceſanus poſſet licet ⁊ illi poſſint. ſemꝑ epūs requiret̄. Sꝫ an officialis epī dare poterit hāc licentiā vel ſufficiet ab eo peti: non puto ex generali officialatu: fa. ō tēp. or. cum nullus. ij. Rū. li. vj. e. li. de offi. vi. c. ij. ⁊ iij. ⁊ maxime pn̄te epō de offi. or. romana. in fi. e. li. ꝑ quā vedetur epm requirendū ſi eſt in dioc. vel circa illā. Sed quid ſi multuꝫ diſtat nec eſt ibi officialis a q̄ poſſit haberi: videt̄ de mente ꝙ facta requiſitōe apud locū habitatōis hoc poterit: fa. ij. q. vj. biduuꝫ. ſ. e. con. de elec. cauſaꝫ. ff. de iudi. ſi longꝰ. ⁊ fa. qō nō. de reſti. in inte. tū ex litteris. in fi. Capitulū aūt vacāte ſede hāc licentiā dare poterit: vel ſufficiet illā ab eo peti: fa. fi. capituli. ⁊ pre. decre. cū nullus. §. ij. ⁊. j. de here. c. j. ⁊ qō ibi dicā.
n In ꝑmiſſis. ꝑ hoc puto ꝙ etiā primū caſum includat qui eſt de ꝑmiſſo. Sed nunquid ſufficiet generalis petitio. ſ. ꝙ poſſet contra

expulſores pcedere et inter ſubditos ius reddere? puto q ſic. graue eñi eſſet in ſingulis pſonis vel cauſis licentiā petere. dico tñ q ſi de ſpeciali cauſa fuit petita licētia ſiue data fuerit ſiue denegata: p alia cauſa debebit peti.

v Generetur. quando exercens iuriſdictionem in loco vel in certas perſonas vel cauſas acquirat poſſeſſionez illius generalem vel ſpecialem. ⁊ quando preſcribat ſatis ſcripſi poſt innoc. de capel. mo. c. ij. ⁊ de hoc in ſpe. de iuriſ. om. iudi. ad fi. v. illud etiam. ⁊ de preſcrip. §. j. v. ſed pone miles.

o Nequiuerint. ɔcor. j. de ſepul. dudū. v. ſi vo. ſ. de regula. licꝫ. et ſatis eſt p hāc lrām q nequit hīc licentiā ſiue q: denegatur ſiue q: petita ⁊ expectata ñ dat: fac. de ap. ab eo. li. vj.

p Procedāt. virtute hui⁹ conſtitutiōis. ⁊ p hoc pꝫ q ſi ſubditi de pceſſu iniquo epi vellent ɔqueri corā dioceſano loci non poſſent: cū ɔpi neceſſitatez expulſiōis hec ɔſtitutio cōmunicet ſibi locū: ⁊ par in parē ꝛc. de elec. innotuit. ſi tamē alias pter caſum quo ſedere al's cedere poteſt ibi p hanc conſtitutiōem ibi delinqret bñ cognoſceret dioceſā⁹. iij. q. vj. c. j. de rap. c. j. Quid de minore plato habēte iuriſdic ōez in loco. ſcripſi p⁹ inno. ⁊ oſti. de ma. ⁊ obe. cū inferior.

q Sane. ſumme fuit neceſſari⁹ iſte. §. vt aliquis fruct⁹ ex ſuperiorib haberet.

r Cōtra ipſos. Nota quia dato q epiſcopi expulſi contra alios vel circa alia poſſent per ſe vel alios iuriſdictionem in ſuis dioceſibus exercere. ſatis eſt q contra illos non poſſint: vt locū habe. i cōſtitutio.

nequiuerint: pcedāt nihilominus, put ſupi⁹ ē expſſuz. Sane ſi pdicti epi aſſeruerint ſe nō fuiſſe auſos pſatos expulſores ɔſiliarios vel fautores pſonaliter vel ad domū: aut publice: vt pmittit in eorū eccleſia cathedrali citare vel ipſos malicioſe pſtitiſſe impedimētum: ne per eos potuerint ſic citari: aut q in ſuis dioceſib iuriſdictionē p ſe vel p aliū ɔtra ipſos exercere nequeūt: vel non audent: ſtari ſup his volumus aſſertōib eorūdez ipſis diſtricti⁹ iniūgentes ſub intermiatōe diuini iudicij: ne circa pmiſſa cōtra ɔſcientiā quicq̄ mēdaciter aut doloſe aſſerāt vel cōfingāt. Exequēde aūt epoꝝ ſentētias ⁊ pceſſus quos in pmiſſis caſibus in alijs dioceſib duxerint faciendos denūcient ſeu denūciari faciāt p ſuas dioceſes ɔuicini epi cū ab eis fuerint requiſiti. Per pmiſſa quoq nullū ex trāſcurſu tpis quātūcūq vel al's quoquo modo locorū dioceſanis vel alijs quibuſcūq iuriſdictōez habētib i locis pmiſſis in quib pdicti epi ſic expulſi iuriſdictōnez vt pdicit exercebūt: preiudicium generet. Clemens quint⁹ in cōcilio vienenſi.

De cā poſſeſſiōis ⁊ pprietatis

Cauſa bñficiali per appellatōnez ad ſe. ap. legittime deuolutā: tā appellanti q̄ appellato licere decernim⁹: nedū petitoriū ſꝫ ⁊ poſſeſſoriū intētare: ⁊ in ſpoliātis odiū añ cauſe ɔcluſionē ſuſpēdere petitoriū a ſe et ab aduerſario intētatū i ſolo poſſeſſorio pcedēdo

s Super his. ſuper alijs ergo ipſoꝝ aſſertioni non ſtabitur. vnde ſi dicant loca ad que citant illos eis fore ſecura: in hoc eis nō cred. ē cū hoc nō ſit, de hic expſſis. Eadē rōne nō credit ſi dicāt loca in quibus pcedunt eſſe viciniora in quibus poſſint tute manere ⁊ proceſſus facere et citati venire. Item nec credit eis in eo q dicant aliquē expulſorez conſiliarium vel fautorez ille tamen cū hoc impugnit habere ſuper eo defendere: et ſic intelligas ſupradicta.

t Aſſertōnibus. hic multa ſpecialia q creditur aſſertioni iudicis. Item q creditur ſine iuramento ⁊ q vni ſoli ⁊ in cauſa propria. regulariter contra: de proba. quoniam. de teſti. veniens. et. c. licet. et c. nuper: vbi de hoc. ⁊ de conſe. di. iiij. paruulos. iiij. q. ij. nullus: cum ſi.

u Conſcientiam. cōcor. de renun. niſi: in fi. de vo. c. fi. de reſcrip. ſtatutum. §. aſſeſſorem. li. vj.

x Premiſſis caſibus. ergo alios proceſſus vicini nunciare non tenentur. contra. xj. q. iij. cure. de treu. ⁊ pa. c. j. Ho. patꝫ per literā ſequentem. Nam iactos in alienis dioceſibus extra pdictos caſus exequi non tenet iactos in ɔpijs ſic vt in ɔtrarijs.

y Ab eis. non videt ergo ſufficere q requirātur a tercio etiam cuius interſit.

z Requiſiti. ſi. de ſo. compe. poſtulaſti. e. ti. romana. v. fi. li. vj. epus requirens illos non facientes punire non poſſet. aget tamē cōram illius ſuperiore: vt illum cogat ⁊ puniat: de iurepa. nullus. niſi iuſtam haberet cauſaꝫ non parendi: vt quia notorie ſunt iniuſti: de offi. dele. ſi quādo. de offi. lega. ſtuduiſti.

a Quantūcūq. etiam cuius initij vel contrarij non ſit memoria quod al's releuat ab onere pbandi titulū: de pſcrip. c. j. li. vj.

b Habentibus. habent enim quandoq inferiores in loca vel in perſonas epiſcopalem iuriſdictōnem vel quaſi: de priuile. abbates. in fi. li. vj.

c Vt predicitur. datur intelligere q ſi al's inter ſubditos ipſorum dioceſanorum iudicarent: bene per conſuetudinez ⁊ temporis lapſuꝫ eis preiudicari poſſet. ſed iſto caſu cum hoc faciunt iuris auctoritate: dioceſanis nulla negligentia poteſt aſcribi: ergo nec contra ipſos preſcribi.

e Cauſa. ſe ſummat.

f Beneficiali. comprehēdit minora ⁊ maiora beneficia et prebendas: de hoc de re. iur. c. j. li. vj. in non beneficialib⁹ autem non habet hoc locū etiam ſi de eccleſia: vt de pprietate ſit queſtio: fa. quod dixi ſ. e. con. de iudi. diſpendioſam: ſuper vbo beneficijs.

g Per appellationem. fortius ſi per querelam. videbatur autē q illud ſolum ſuper quo appellatū erat eſſet per appellationis iudicem cognoſcēdum. vnde coram iudice appellationis non fit reconuentio: de hoc ſcripſi de mu. pe. c. j. cognoſcat ergo id ſolum ſuper quo appellatur ſiue ante ſententiaꝫ fuerit appellatū ad hoc. j. de appel. appellanti: cum ſuis cōcor. ſiue a ſentētia. ij. q. vj. ad finem. ſiue extra iudicium: de elec. vt circa: lib. vj. Sed ex quo deuoluta eſt cauſa per decre. j. de elec. li. vj. non expectato appellationis euentu voluit papa hoc licere. ⁊ hoc probat v. j. decernimus: per quod reſpondetur ad iura predicta. Poteſt etiaꝫ dici q decre. vt circa: locum non habet cum quis ſuum proſequitur intereſſe: vt ſ. e. cō. de elec. ɔſtitutōem: in pn.

h Ad ſe. ap. In inferioribus ergo ſecus.

i Deuoluta. ita q cauſa ipſa ē in curia ſm formā decre. j. de elec. li. vj. vt q: appellatio legitime interpoſita ē. eo. ti. vt circa. ⁊ appellatio legitime inſinuata: vt i de. ſ. ō elec. cāꝫ. ⁊ infra debitū tēp⁹: vt ibi. §. pꝰt.

k Appellato. vtrunq enim equaliter artat illa conſtitutio. j. de elec. vtero ergo ſentiat cōmodū ſicut onus: de re. iur. qui ſentit. li. vj.

l Spoliātis. p hoc pꝫ q loquit in poſſeſſorio recuperāde de poſſeſſorio retin. d: an intētari poſſit p eū qui petitoriū intētauit illo pendente notaui ⁊ dixi ſ. e. paſtoralis ſup. iij. glo. q glo. in ea pte q dicit añ medium q de poſſeſſorio pōt rediri ad iudiciū pprietatis: reprobari videt p hūc textū. Si eñ ſpeciale hoc inducit in odiū ſpoliātis: q ſuſpenſo petitorio tranſit ad poſſeſſoriū. g id nō licebit in caſu cōuerſo: in quo caſu ceſſat. Pꝫ glo. dupliciter pōt defendi: ſcꝫ q: nō dicit q ſuſpēſo poſſeſſorio redeat ad petitoriū: ſꝫ q de poſſeſſorio inchoato redit ad petitoriū qđ pōt intelligi renūciato pori iudicio. Itez volēs dicere q ſuſpēdi ⁊ pēdere poſſit poſſeſſoriū: dicet hoc ſpāle hic addi i cauſa appellatōis vt dixi i glo. forti⁹ vt q ibi oliꝫ nō licuiſſꝫ hodie liceat i odiū ſpoliātis.

m Ɔcluſionē. q lꝫ fieri poſſit vt hic: tñ in his bñficialib pōt omitti j. de v. ſi. ſepe ɔtingit. facta g ɔcluſiōe hoc nō licebit. qđ verū puto niſi i caſu decre. paſtoral': i ſi. ſ. e. vt ſic hoc i alijs cauſis bñficialib tūc liceret ſic ⁊ in iſta ſaltē eo caſu q ſuſpēdit petitoriū inchoatū a ſe in q loquitur illa decre.

n Suſpēdē. ſine metu ɔdēnatōis expēſaꝝ: vt dixi. e. ti. paſtoral'. ſuper v. agi poteſt.

o Et. p vel: vt. ff. de v. ſig. ſepe. de reſcrip. c. ij. vbi de hoc.

p Aduerſario. hec lra ⁊ ſeques approbare videt qđ nō. io. ij. q. ij. c. j. ⁊ ber. ſ. de or. cog. c. fi. goſ. inno. ⁊ ab. de reſti. ſpo. ex ɔqueſtione. ſ. qñ ſup eadē re intētat vnus petitoriū: alter ſup illa intētat poſſeſſoriū recupande: pri⁹ audit. ⁊ ſic vtili⁹ eſt ſibi agere q excipe. qđ oſti. nō placuit. qui dicebat ex vi actōis eū nō pri⁹ audiendū: ſꝫ ſimul dicēs q in decre. ex cōqueſtiōe. prius excepit: poſtmodū egit vt ibi ſcripſi.

q Solo. qſi nil habeat dicere de petitorio: ⁊ per hoc videt q petēs reſtitutionem beneficij non habeat iuſtificare poſſeſſionē vel pbare titulū: de reſti. ſpo. in lris. ɔra de ſi. pref. cōſtitutus: vide qđ ibi dixi ſup

glo. ij. ⁊ quod no. oſti. in ſummis de reſti. ſpo. §. in caſibus. v. quid ergo. Volens ſe defendere contra hunc terciū reſpōdebit per decre. ex parte: de reſti. ſpo. Ubi intētans poſſeſſorium probat cōiugiū. ⁊ per decre. ad decimas. e. ti. li. vj. Aliud eſt ergo intētare petitorium: aliud iuſtificare poſſeſſoriuꝫ ex titulo vbi natura poſſeſſorij hoc requirit. ſed vide qđ dixi in pre. decre. ex parte. in glo. quaſi dicat: vltra medium.

Clemens quint⁹ in concilio Vienenſi.

De dolo ⁊ cōtumacia.

Si ante diffinitiuā ſententiaꝫ a iudice quis appellādo recedat: et iudex ſue appellatōi non deferēs eo citato vel etiā non citato vlterius in cauſa ꝓcedens cōtra ipſum etiam abſentem ſententiā diffinitiuam promulget: poterit idem appellans a dicta ſententia infra tempus debitum appellare: niſi eius prima appellatio eſſet friuola manifeſte.

Clemens quintus in concilio Vienenſi.

Ut lite pendēte nihil inouet.

r Si ante. ſe ſumat et determinat caſum dubiuꝫ circa decre. cum qui. e. ti. lib. vj. et quod ibi tangit archi. et quod no. de re iudi. inter monaſteriuꝫ: in vlti. glo.

ſ Sententiā. ⁊ ſic oportet appellationem iuſtificari ſoluꝫ ex virtute grauaminis illati ꝓpter qđ appellauit: vt. j. de appella. appellanti.

t Non deferens. ſi detuliſſet ſententia poſtea per ipſum lata non valuiſſet. quod dic vt de appel. cum appellatōnibus: li. vj. bene autem fecit iudex non deferendo: ex quo putabat ex falſa cauſa appellatum. nūꝙ enim reuocabitur quod per euꝫ fiet: niſi prius iuſtificet appellatio: qđ dic vt eo. ti. non ſolum. li. vj.

u Non citato. quia citare non tenet: vt in pre. decre. cum qui.

x Abſentem. fortificabant dubium hic duo: ꝙ citatus fuit: ⁊ ꝙ fuit abſens. per que aperte videbatur contumacia in non veniendo vt. j. dicam.

y Promulget. quod potuit ſi lis erat cōteſtata: ⁊ ꝙ liquebat de cauſa s. e. put. ⁊ idem ſi non erat cōteſt. ſi d erat de caſibus quibus procedi poteſt ad ſententiam lit. non cōte. contra contumaceꝫ qui habent vt lit. cōte. qm̄. in tex. ⁊ glo.

z Debitum. ſcilicet. x. dierum ⁊ a tempore noticie: de appella. concertationi. li. vj.

a Appellare. no. inno. ⁊ poſt eum oſti. de appel. dilecto: vt ibi preſcripſi in ii. vlti. glo. ⁊ guil. in ſpe. de ſen. pla. §. iuxta. v. quid ergo ſi appellatio: ꝙ appellans ante ſententiā qui poſtea appellat a ſententia per hoc non renūciet prime appellationi: nec ſententiam ratificat. geminatio enim appellationem non ſubmittit: ſed ſubtrahit appellantem a iudicis poteſtate. xxxj. q. ij. lotharius: de ap. bone: et. c. dilecte. non ob. ff. rem ra. ha. l. iij. §. falſus. quod ſolue vt no. ber. de re iudi. c. j.

b Manifeſte. vt quia nulla cauſa fuit ibi expreſſa vel non legitima dato ꝙ eſſet vera. vel licet legitima manifeſte falſa. vel iam ꝓnunciatum eſtꝫ illam falſam ⁊ non appellatum. Et aduerte quia probare videtur hec littera ꝙ vera contumacia in non veniendo non impedit appellantem vel appellationem: niſi ſit manifeſta: vt ſic in vera cōtumacia diſtinguatur inter manifeſtam ⁊ dubiam. appellans enim friuole ⁊ recedens vere cōtumax eſt. ⁊ tamen ſi hoc non eſt manifeſtum appellat. ⁊ ſm̄ hoc intelligenda videntur iura que dicunt contumacem in nō veniendo non appellare. ij. q. vj. §. ſunt quorum: in prin. xxiiij. q. iij. de illicita. C. de iudicijs ꝓperandū. §. cum autem. quoruꝫ ap. non re. l. j. C. e. ti. In non veniendo ideo dixi: quia contumax in non parendo appellat. ff. de appel. creditor. §. iuſſus. ⁊ pro ratōne diuerſitatis dicit ibi glo. ꝙ iſte peccat i vno tm̄: ille in duobus. quod intelligo ꝙ iſte venit ſed non paret: ille nec venit nec paret. Guil. in ſpe. de contu. §. j. v. ⁊ no. primo diſtinguit duplicem contumaciam. veram ⁊ preſumptam. ſecūdo triplicem. ſcilicet euidentem: veram: et preſumptam aut fictam. dicens ꝙ verus contumax quem citatio apprehendit non auditur appellans: ⁊ multominus euidens. Et euidentem vocat contumaciam illius qui dixit ſe non venturum. et an ſufficiat hoc extra iudicium dixiſſe nuncio citanti: vide quod nō. de ſen. excō. venerabilibus. §. ſecus. li. vj. veram illius quem citatio apprehendit. fictaꝫ vel interpretatiuam citati ad domuꝫ quem citatio non apprehendit. Ja. de are. contumaciam quam ſup̄ dixi euidentem dicebat veriſſimaꝫ. ⁊ dicebat fictam contumacem appellare: verum venientem iudice ſedente ꝓ tribunali reſtitui ad appellandum. ff. de in inte. reſti. l. diuus. veriſſimū nullo iure ad appellandum admitti. ff. ex qui. cau. in poſ. ea. ſulcinius. §. fi. Sed circa hoc eſt ſciendum ꝙ in vero contumace quadruplex eſt opinio: ⁊ in ficto quadruplex. Nam aliqui dicunt verum quē ſupra dixi euidentem vel veriſſimuꝫ. alij inuentuꝫ. alij non inuentū. ſunc demuꝫ ſi ſe citatum nouit. alij citatum ab homine. Item quidaꝫ dicunt fictum inuentū qui dixit ſe venturum: vel tacuit ſed non venit ⁊ hanc etiam recitat glo. vlti. in. l. fi. ff. de reſt. in integ. Alij dicūt hūc verum ſed non fictū non inuentū. ⁊ fa. quod nō. in. l. ex conſenſu. §. fi. ff. de appel. Terciij in non inuēto diſtinguūt an citatio poſtmoduꝫ ad iſtū peruenerit ⁊ ſic verus: an nō ⁊ tūc ſit fictus. ⁊ fa. qđ nō. in. l. j. §. j. ff. qn̄ ap. ſit. Alij dicūt fictā cum ius citat: verā cum citat homo: quia nuncius ⁊c. ff. de arbi. cel. ſuf. ⁊ fa. qđ no. compoſt. ⁊ archi. de elec. c. j. li. vj. ſic vera interpellatio q̄ ſit expreſſe per hominē. ff. de vſur. mora. ficta q̄ tacite ſit per legem vt in pſona minoris. ff. de le. ij. ticia ſeia. §. vſuras. Q. in qui. cau. in inte. reſt. nō eſt neceſ. l. in minorū. De vero ⁊ ficto placet opi. ij. reprobata pma et quarta. ⁊ licꝫ tercia in ſe ſit vera: quia vere iudici cōtumaciter reſiſtit is q̄ non inuētus citatōis noticiaꝫ habuit ⁊ non venit. tm̄ quia id iudicialiter nō cōſtat et ex pſumptiōe iudicam⁹: habem⁹ illum ꝓ ficto. vbi iudicialiter ꝙ conſtaret haberet pro vero. ⁊ ſic poſſet intelligi. §. ſinautē: de quo ſubmittā. Item ſciendū ꝙ circa cōtumacis appellationem eſt opinio etiā quadruplex. Cōmunis hꝫ ꝙ fict⁹ appellat. C. quō ⁊ qn̄ iu. ab eo. ff. qn̄ ap. ſit. l. j. i fi. C. de li. ca. ſi is. ⁊ facit hec decre. Secūda ſingularis opi. ia. bal. ⁊ odof. quā ſequebat dn̄s me⁹ in. l. ꝓperandū: ꝙ etiā ficte ꝯtumax non appellet. ⁊ hoc dicūt p. §. ſinaūt. e. l. ꝯ iudi. q̄ loquit de ꝑte nō inuēta. ꝓ his fa. ff. de iudi. l. ⁊ poſt edictū: in fi. ſine ſuppletōe legēdo. ſed vt ibi dicit glo. ſi finis ille loqueretur de eo qui nec vere nec ficte cōtumax eſſet: non eſſet appellatio neceſſaria. quia ipſo iure ſentētia nulla eſſet: et ſi exponas quod ibi dicit: audiet beneficio nullitatis ſine appellationis remedio: non ꝯuenit rāſio narrātis. ꝯtra illud. de fide inſtru. inter. §. ceterum. Alij dicunt ficte contumacem appellare poſſe qui venit iudice ſedente ꝓ tribunali al's non appellat: ⁊ ſic intelligunt. §. ſinautem. Alij dicunt nedum fictum ſed etiaꝫ verum appellare poſſe dūmodo non ſit manifeſtus: quem ſupra vocaui euidentem vel veriſſimū. ⁊ pro his facit hec littera ⁊ de ſen. ex. venerabilibus. §. idem eſt. vbi videt expreſſum ꝙ citatus non veniēs ſit preſumptiue cōtumax: quia potuit impediri: ſic ꝙ venire non potuit. Cū ergo eo caſu bñficio abſentie reſtitueret ꝯtra ſentētiā. de re iudi. cū bertholdus de reſti. in inte. ex litteris ⁊ de hoc. ff. de dam. infec. ſi finita. §. ſi forte. de re iudi. queſitum. fortius ergo beneficiū ꝓbabilis abſentie illum excuſabit a contumacia vt appellare poſſit vt pñs ⁊ obtineat ſñiaꝫ retractari ꝓpt iniquitatē ſui: nō ꝓpt abſentiā tm̄. fateor tamē ꝙ vbi pñs appellare non poſſet: vt quia tercio citat⁹ nūc neceſſaria eſſet reſtitutio: de qua in predictis iuribus. Et ex his concludi poſſet ⁊ ſcio ꝙ nouuꝫ videbitur: ꝙ ſi ꝯtumax qui non venit appellat: iudex a quo appellat ſi ſcit illum euidentē vel verum cōtumacē appellationi non deferet: ſed in cauſa vel executione procedet. iudex tamen ad quem appellationē recipiet: ⁊ primo de hoc preiudiciali cognoſcet. ſ. an potuerit appellare: ⁊ ſi cā cognita inuenerit illū manifeſtum ⁊ euidentem contumacem vel verum ſiue inuētum ſiue non inuentum: qui tamen poſtea citatum ſe nouit: nec apparet ipſius iuſtum impedimentum vel excuſatio ⁊ ſic contempſit, ꝓnunciabit appellationem non deuoluere: ⁊ in appellationis cauſa non procedet. Si vo ſibi conſtabit illum licet inuentuꝫ: fortius non inuentū qui poſtea ſe citatum nouit: iuſte impeditum propter quod venire non potuit: vel ſaltem excuſabilem: vt quia credidit terminum prorogatum de reſti. in inte. ex litteris. ⁊ facit qđ ibi ſcripſi poſt vinc. ⁊ tan. cum per hoc appareat eum non fuiſſe cōtumacē. quia non ꝯtempſit ff. de re iudi. contumacia: pronunciabit appellationem deuoluere et de illa cognoſcet. ⁊ eſt ſimile qđ ſcripſi ſ. de appel. ad hoc ſi in vna. ⁊ ſ. de reſti. ſpo. ſolicite: de teſti. veniēs. ij. de ap. non ſolum: li. vj. in. ij. glo. ad tertium ergo redeundo videtur ſm̄ predicta ꝙ de pma appellatione vt preiudiciali primo cognoſcetur. de or. cog. tuam: cuius euentus alterius cognitionem dabit vel denegabit initium: de elec. ſi forte li. vj. Sed ſm̄ hoc quid releuat ſecunda appellatio: cuꝫ pronunciato ꝙ primo fuerit bene appellatum reuocetur ſententia ꝑ modum nullitatis vel attētati: de appel. non ſolum: li. vj. ⁊ ꝓnunciato ꝙ male fuerit appellatum apparet illum poſtea contumacem fuiſſe. ⁊ ſic nil reuocabit. ⁊ fa. quod ſcripſi poſt inno. ⁊ oſti. de ap. interpoſita in fine. j. Rñ. Rñdeo valet ad hoc: quia non coget proſequi primaꝫ: ſed proſequendo ſecundam ſi excipiatur de contumacia replicabit de iniuſta appellatōne de qua iudex ſecundo cognoſcet: non vt pronūciet bene vel male appellatum vel vt reuocet attentata: ſed ſolū vt pronunciet illum appellare potuiſſe vel nō: ⁊ ſic appellatōeꝫ

De dolo ⁊ contumacia
Ut lite pen[dente] nichil

ii

deuoluere vel non. ⁊ ſic iudex appellationis tercio ſup eodē articulo interiecto quod non licuit de hoc cognoſcit ⁊ ꝓnunciat: ſ̄ de ap. ſua nobis. Item valet quia ſm̄ hoc audietur ꝓſequens ſecundam: licꝫ tempore quo ꝓſequitr̄ ſit lapſum tempus p̄me ꝓſequēde: bene facit de ſen. ex. licet. li. vj. Si vo enā tpe ſecūde appellatōis lapſum erat tempus proſecutōnis p̄me: vide qḋ ſcripſi de ap. directe ſup glo. ij. Itē valet ꝙ poſſet aliqḋ ꝓbabile dubiuꝫ p̄mo appellantē excuſare a contumacia licꝫ appellatō ꝑ ꝓbata iuſta ꝓnūciari nō pōt: facit de elec. c. j. li. vj. Itē poſſet ſecūda eſſe interpoſita ad alium iudicē q̄ magis expediret appellāti ꝙ p̄mꝰ. Ex p̄dictis ſolui videt̄ qḋ nō. ſ̄. e. con. de elec. cām. §. penul'. in vlti. glo. ꝙ citatus ꝑ decre. illaꝫ q̄ nō venit nec miſit: ſi appellat a diffinitiua ſi n̄ doceat de iuſto īpedimēto qḋ excuſet ꝯtumaciā non debeat audiri. fortꝰ eī cadit vera cōtumacia in citato ꝑ ius cōe qḋ ignorare nō licuit: ꝙ in citato ꝑ iudicem.

Si duobꝰ ī romana curia ſup beneficō ſibi collato litigantibus in eadem curia mori cōtingat vtrūqꝫ: collationē hmōi bn̄ficij ad romanū pontificeꝫ: ſi vo extra dictā curiā: ad ordinariū decernimꝰ ꝑtinere: niſi forſan aliꝰ ab eis ī dicto bn̄ficio ius hr̄et. quod ſi vnū ī dicta curia: alteꝝ vo ext̄ mori ꝯtingat: ſi moriēs ī curia bn̄ficiū poſſidebat ad ro. pon. ſi vo aliꝰ: ad ordinariū ꝑtineat collatio ſup̄dicta. neutro auteꝫ ipſorū bn̄ficiū poſſidente: erit romanꝰ pontifex ꝓpter auctoritatis ꝓrogatiuā in collatione hmōi preferēdus. Si vo alter tātūmō ſiue poſſeſſor ſiue petitor decedat: ſi ſupſtes vel aliꝰ cuiꝰ interſit cām nihilominus ꝓſequatr̄: cū interim bn̄ficiuꝫ de iure cōferri n̄ poſſit: ad quē collatio eius ꝑtineat futurꝰ declarabit euentꝰ. Naꝫ ſi ad defunctū ꝑtinuiſſe bn̄ficiū fuerit declaratū: ꝑtinebit ad papā: ſi ille ī curia: vl' ad ordinariū: ſi ext̄ curiā ſit defunctꝰ. qḋ ſi ad neutrū illud ſpectaſſe ꝯſtiterit ad ordinariū collatō ꝑtinebit: ſalua tn̄ in p̄miſſis oībꝫ ro. pō. ꝑtāte: ad quē eccleſiaꝝ ꝑſonatuū dignitatū alioꝝqꝫ bn̄ficoꝝ eccleſiaſticoꝝ plena ⁊ liba diſpoſitō ex ſue ꝑtātis plenitudīe noſcit̄ ꝑtinere. Idem.

Si duobus. determinat caſum dubium circa decre. ij. de p̄ben. li. vj. que reſeruat collationi papali beneficia in curia vacantia an locū habeat ī duobꝫ litigantibus in curia ſuper beneficio ſibi collato alter ſi moritur vl' vterqꝫ. ⁊ diſtinguit p̄ncipaliter duo membra: quia aut vterqꝫ morit̄ in curia: aut vterqꝫ extra curiam aut alter tm̄. In primo diſtinguit aut vterqꝫ moritur ī curia aut vterqꝫ extra: aut alter intus ⁊ alter extra. ⁊ hoc vltimo caſu: aut alter tm̄ poſſidebat: aut neuter. ⁊ ſi alter. aut qui moritur in curia: aut qui extra. In ſecūdo etiam p̄ncipali membro. ſ. cum moritur alter tm̄ tunc ſubdiſtinguit: quia aut beneficiū ſpectabat ad mortuū: aut ad ſupſtitem: aut ad neutrum. ⁊ ſi ad mortuum: aut moritur in curia: aut extra. ⁊ ſcdm̄ p̄ncipale membrum proſequitur: ibi ſi vo alter. tercio proteſtatur: ibi ſalua tamen.

d Duobus. vel pluribꝫ cum ſit eadem rō: ꝯcor. qḋ nō. de reſcrip. duobus. li. vj.

e Romana curia. qḋ dic vt nō. ſ̄. de p̄ben. p̄nti. li. vj.

f Beneficio. large ſumit̄ cōprehendens dignitates: de p̄ben. c. ij. li. vj. ſaluo qḋ ibi nō. in. ij. glo.

g Collato. ſecus ergo ſi litigarent illud ſibi debitum: ⁊ cōcor. qḋ dixi ſ̄ in cle. ſ̄ de reſcrip. auditor. ⁊ per hoc puto ſolui quod dubie tangebat archi. de elec. ſi electio. li. vj. de electo in prepoſitum nō cōfirmato qui moritur in curia an prepoſitura vacet in curia: allegabat pro ⁊ contra que nō. lxiij. di. quanto: puto ꝙ nō etiam ſi ibideꝫ ſuper electione ⁊ confirmatione litigabant ꝑ hanc litterā. durat eñ prima vacatio vſqꝫ ad confirmationē: fa. de elec. cupientes. ⁊ c. ꝙ ſit. in p̄n. li. vj. que per confirmatōnem deſinit: de tranſla. c. j. ⁊ ij. fa. hoc pro opi. quam tenui de elec. cupientes. §. quid ſi. in vlt. glo. que incipit ⁊ ꝑtinet. Sed de prioribꝫ beneficijs confirmati in curia ad dignitatem cuius adeptio facit illa vacare: dubitatur an vacent in curia. ⁊ placet archi. in decre. cōmiſſa. de elec. li. vj. ꝙ non: quia non vacante ꝑ confirmatōnem ſed ꝑ poſſeſſionem pacificam. vel ex quo ſtat per confirmatū quominus illam habeat vt ibi. ⁊ de p̄ben. licꝫ ep̄s. e. li. dicebat tamen ꝙ ſi ille confirmatus manet in curia. ⁊ per ꝓcuratores poſſeſſionem apprehendit ꝙ beneficia vacabunt in curia: quia talis poſſeſſio quo ad priora beneficia fingit illum mortuū. vij. q. j. §. ecce in quibus. ſed mori non poteſt: niſi vbi ꝑſonaliter eſt: ergo ⁊c̄. Non placet hoc dictum ex quo ſequeretur ꝙ beneficium per ꝓcuratorem renūciatū in curia vacaret eo loco vbi eſſet renunciatōnis tempore qui ꝓcuratorē conſtituit. quod eſt falſum: vt ipſe idem nō. in decre. ij. de preben. ⁊ ad. §. ecce. Reſponde ꝑ no. de reſcrip. ſuſceptum. li. vj. in glo. penul. quia non eſt vere mortuꝰ ſed fingitur. ⁊ illa fictio bene poteſt trahi ad locum vbi poſſeſſioneꝫ apprehendit. vbi ergo procurator mandatum habens poſſeſſionem apprehendit: ibi ⁊ hodie vacat beneficium. ſed vbi amicus vel negociorum geſtor id feciſſet procedere poſſet illa opi. quia tūc vacāt per acceptionem ⁊ ratificatōnem ꝑ illum factam in curia ⁊ non prius: facit de preben. ſi tibi abſenti. li. vj. Item aduertendum ꝙ ſepe curia priora beneficia electi in epiſcopum in curia conſecrati ſtatim confert. quod puto fieri non poſſe illo non conſentiente: niſi p̄us habeat poſſeſſioneꝫ epiſcopatus. non enim ꝑ ſolam conſecrationem vacant p̄ora: ſed ꝑ conſecrationē ⁊ tranſlatōnē ⁊ lapſum temporis quo debuit conſecrari: prout etiam ſcripſi poſt inno. ⁊ compoſt. de elec. cū in cūctis. §. cum vo. ſuper vlti. glo. ſi ergo ꝯſecrationis tempore poſſeſſiōꝫ habebat: tunc ſtatim vacant p̄ora ⁊ in curia vbi conſecrat̄. ⁊ ꝑ hoc videt̄ ꝙ ſi cōſecratus in curia poſſeſſionē non hn̄s vadit ad partes et ꝯſtatus poſſeſſionem apprehēdit ꝙ priora illius beneficia non vacent in curia niſi ſpecialit̄ fuerint reſuata. Scio tamē ꝙ curia hoc non recipere.

h Litigantibꝰ. in hoc ſcḋ.

i Mori. idem puto in renunciatōne vel alia vacationis forma etiam ſi miſceant̄: vt quia vnus morit̄ alius renūciat cū ſit eadem ratio: ⁊ fa. p̄all'. §. ecce. vij. q. j.

k Contingat. ſimul vel ſucceſſiue.

l Pontificem. tolle lr̄am decernimus ꝑtinere.

m Curiā. repete mori ꝯtingat vtrūqꝫ collatōnē hmōi bn̄ficij.

n Ordinariū. i. collatorē etiam ſi nō haberet ordinariā iuriſdictōeꝫ. ſic de ꝯceſ. p̄ben. ſi ſoli. li. vj.

o Niſi. hanc exceptionē etiā in inferioribꝫ mēbris ītelligas repetitā.

p Ab eis. litigantibus mortuis.

q Ius. in re vel ad rem. de vtroqꝫ de ꝯceſ. p̄ben. c. vl. li. vj.

r Poſſidebat. ſicut ergo ī multis caſibꝫ eſt melior ꝯditio poſſeſſoris: de p̄ben. ſi a ſede. li. vj. ſic fit melior cōditio illius penes quem morit̄ poſſeſſor. ⁊ nō ꝙ ſi hec ꝯſtitutio nō emanaſſet: videret̄ ad hoc pꝰ mortem querendū ad quem de iure bn̄ficiū ſpectaſſet: vt. ī. ꝯ cū alter moriat̄: vt eo cognito haberet̄ ꝯſideratio loci mortis illiꝰ. ſꝫ q: hoc fuiſſet difficile ⁊ facile neglectū ideo fuit vtiliter ſic ꝓuiſum.

ſ Pontificem. coll'o ⁊c̄. vt ſequit̄.

t Alius. ſ. moriens extra curiā. ⁊ repete bn̄ficiū poſſidebat.

u Neutro. idē puto vbi poſſidebat vterqꝫ. vt in paritate poſſeſſiōis ſemꝑ ſit potior ꝯditio pape: fa. ō reſcrip. duobus. li. vj. ⁊ qḋ nō. e. li. de p̄ben. ſi a ſede. ⁊ poſſent ambo ꝓuocare in interdicto vti poſſidetis vel q: vterqꝫ ꝯtra reliquū appellauit: vt ſepius experimur. ſꝫ forte hūc caſum omiſi: q: vtroqꝫ poſſidente neuter poſſidere videt̄ q: non inſolidum: fa. de ꝓba. licet. vel q: nō pacifice: fa. de elec. cōmiſſa. li. vj.

x Ipſoꝝ. ſ. quoꝝ alter mortuus eſt in curia ⁊ alter extra curiam.

y Prerogatiuā. ꝯcor. de p̄ben. ſi a ſede. li. vj.

z Si vo. ſcdm̄ p̄ncipale membꝝ diſtinctōnis.

a Decedat. in curia vel extra.

b Interſit. ſiue rōne tituli in quo ius habebat in re vl' ad rem: ſiue rōne iuris eligendi vel p̄ſentandi vel ꝯferendi qḋ ſe contendit habere. ⁊ forte mortuū elegerat vel illi ꝓuiderat: ſ̄. e. c. ij. li. vj. in glo. penl'.

c Proſequant̄. ſi non ꝓſequeret̄ lis non penderet.

d Interim. ſ. illa lite pendente.

e Non poſſit. ſ̄. e. c. ij. li. vj.

f Euentus. ꝯcor. de elec. ſi forte. li. vj. de frig. fraternitatis in fi. cum ſuis ꝯcor. iſte aūt euentus eſt dubius. ff. de pecul. qḋ debet̄.

g Pertinebit. coll'o de qua p̄miſit.

h In curia. ſit defunctus. qḋ ſequit̄.

i Ad neutrū. alteꝝ membꝝ ſubdiſtinctōnis qn̄ ꝓnūciaret̄ beneficiū ſpectare ad ſupſtitem nō exprimit quaſi indubitatū: q: tūc nō vacat ⁊ ſic nec ꝑ papā nec ꝑ ordinariū ꝯferendū. ad vtrūqꝫ aūt impoſſibile eſt ſpectare: fa. de elec. vt qs duas. li. vj. ⁊ iō etiā illud nō fuit exprimēdū.

k Pertinebit. conſtat enim ꝙ in curia non vacauit: etiam ſi ille qui mortuus eſt deceſſerit in curia.

l Pertinere. ꝯcor. de p̄ben. c. ij. li. vj. ⁊ facit de ꝯceſ. p̄ben. ꝓpoſuit.

m Cum lite. declarat qñ lis pẽdere dicat̃ determinãs qḋ no. oſt. e. ti. c. j. vbi dixit. ꝙ lis pendet ne dũ ea ꝯteſtata: de v. ſig. ex pte. ij. ſꝫ etiã libello ꝑncipi oblato. C. qñ libel. ꝑn. ob. l. j. ⁊. ij. ⁊ſi ad hoc nõ ſit impetratũ. C. e. ti. l. j. fortꝰ ex q̃ impetratũ ẽ: de ap. ſuggeſtũ. et fortꝰ ex q̃ negociũ eſt ꝯmiſſuꝫ: de teſti. cauſam. ij. ⁊ fortꝰ facta citatõe: de off. dele. gratũ. per que dixi ibi ſecure tenendũ ꝙ nõ ſoluꝫ ea q̃ poſt lit. ꝯteſt. ſꝫ etiam ea q̃ ante ſaltem poſt citatõnem attẽtant̃: ſiue libello ex puro ⁊ mero iudicis officio reuocã tur ĩ ſtatũ priſtinũ: all'. de cõſt. cum. M. in fi. de reſpõ. impu. ad diſſoluẽ dum. de accu. cuꝫ olim. in quibꝫ non põt dici ꝙ ſuit lis ꝯte. et in hoc differt hec rubrica a rubrica de reſt. ſpo. ſm ipſuꝫ. quia hoc ḋ plano expedi tur: ibi libellus offertur ⁊ lis conteſtatur: de reſt. ſpo. olim ⁊ tribus. c. ſe. ⁊. c. vlt.

Cum lite pendente nihil debeat ĩnouari: liteꝫ quo ad hoc pẽdere cenſemꝰ: poſtq̃ a iudice cõpetenti in ea citatio emanauit: ⁊ ad pteꝫ citatã peruenit: vel ꝑ eaꝫ factũ fuit quo minus ad eius noticiaꝫ perueniret: dum tñ in citatõne ꝑdicta talia ſint expſſa per q̃ plene poſſit inſtrui ſuꝑ q̇bꝰ in iudicõ ꝯuenit̃.

De ſequeſtratiõe poſſeſſiõis ⁊ fructuũ. Rubrica.

Ad ꝯpeſcẽdas litigãtiũ malicias diffinimus: vt vna ꝯtra poſſeſſorẽ diffinitiua ſentẽtia ſuꝑ bñficõ apud ſe. ap. dũtaxat in petitorio vel poſſeſſorio ꝓmulgata: beneficiuꝫ ipm etiaꝫ ſi dignitas vel ꝑſonatus exiſtat: ⁊ curã habeat animaruꝫ: a poſſeſſore huĩoi: dum tamẽ triẽnio pacifice antea ab eo poſſeſſuꝫ nõ fuerit: ꝑ loci ordinariũ apud aliquã ꝑſonã idoneam ſequeſtret̃: que plenã de ipſo ⁊ debitã curã gerẽs: id qḋ de fructibꝫ ipſiꝰ debitis eiuſdeꝫ ſupportatis oneribꝫ ſupeſſe contigerit: illi reſtituat qui finaleꝫ

n Pendente. quoſdaꝫ caſus in qbꝫ põderat pẽdẽtia: vide nõ. de of. leg. pñti. §. j. ĩ glo. ij. li. vj.

o Innouari. qḋ fieret ſi poſſeſſor priuaret̃ poſſeſſione: vel alienaret̃ res litigioſa: vel ſuꝑ ea impetraret̃ priuilegiuꝫ tacita litis pendẽtia. antiqua vo poſſeſſiõe vti nõ eſt ĩnouari: ⁊ vide qḋ ſcripſi e. ti. ſuꝑ Rica.

p Ad hoc. ſ. quo ad innouationem impediendam: et fortius quo ad iuriſdictõem perpetuãdam: de foro cõpe. ꝓpoſuiſti de offi. dele. gratũ.

q Poſtq̃. in pendentia ponderamus principiũ ⁊ finem. hic determinat primum. ſ. quãdo incipiat: ſcḋm ſcilicet quãdo deſinat: patet eo. ti. c. ij. li. vj. ⁊. xj. q. j. quia res. ſcilicet lite finita: quod eſſe poteſt per ſententiam a qua non eſt appellatum vel aliter: vt nõ. de lit. conte. c. j. li. vj. ⁊ vide quod dixi de confeſſis. c. vlt. ſuper vlt. glo. ⁊ quod nõ. ĩ. ti. pri. c. vno.

r Competenti. alibi dicit̃ idoneo: de appella. vt debitus. ⁊ facit hec litera ad id quod ibi nõ. in glo. ij. Competentem autem hic dico euꝫ qui cauſe iuriſdictõnem habet cum exercitio dato ꝙ illa poſſit per exceptionem elidi: ſiue exceptio contingat perſonaꝫ: vt quia ſuſpectus. ſiue iuriſdictõem: vt quia reſcriptuꝫ ſurrepticium. planũ eſt enim ꝙ his caſibus valet ꝓceſſus in principali ſi non excipiatur: de re iudi. inter monaſteriũ. de hoc de reſcrip. ad audientiam. ij. ſicut autẽ requirit̃ competentia in iudice: ſic ⁊ in citatõne: fa. qḋ ſcripſi de fo. cõpe. ꝓpoſuiſti. de of. dele. cuꝫ plures li. vj. in glo. fi.

ſ Citatio. priuilegia vel reſcripta vident̃ impediri per ſolã cauſe cõmiſſionẽ ſine citatiõe: de teſti. cãꝫ. ij. ⁊ vide qḋ ibi dixi ſuꝑ glo. penult.

t Et ad ptem. licet ſꝫ quo ad perpetuãdam iuriſdictõem ſufficiat citationem emanaſſe ſcḋm canones: ⁊ vide qḋ dixi de offi. dele. c. vlt. in fi. quo ad inducendam litis pendentiam non ſufficit manaſſe niſi peruenerit: vt hic.

u Factũ. toloſe: vt in iuribus ſtatim allegandis.

x Perueniret. concor. cle. ẽ de elec. cauſaꝫ. de renũ. c. vno. de iudi. dudum. de fo. compe. q̃uis.

y Expreſſa. cõcor. ẽ. de ꝓcura. non poteſt. ad idem de elec. vt circa. et c. ꝓcur. li. vj.

ꝫ Plene. ſi ergo dicat iudex compareas die tali reſponſurus ticio ſuper quadam domo: non erit ſufficiens expreſſio: nec dicetur lis pendere ſuper domo: vel domus eſſe litigioſa. ⁊ eſt ſi. de do. ⁊ cõtu. c. ij. eſt ergo conſiliuꝫ actoris cui expedit inducere litis pendentiam ꝙ inſeratur libellus in citatõne: de dila. c. ij. bene fa. cle. ẽ. de elec. cauſaꝫ. tamen licet id non fiat: ſi tamen talis eſt expreſſio per quaꝫ plene poſſet inſtrui ſufficit vt hic. vbi vero iudex ſufficienter expreſſit. ſed nuncius nõ ſufficienter retulerit non iuuat. debuit enim emanaſſe et perueniſſe: vt ſupra dicitur.

a Ad compeſcendas. ſi ſuper beneficio cõtra ipſius poſſeſſorem qui triennio nõ poſſedit: in petitorio vel poſſeſſorio vna diffinitiua fertur in curia etiã ſi nulla fore dicat̃: ipſius beneficij ſequeſtratio ꝑ loci ordinariũ fieri debꝫ. quã impediẽs vel ſequeſtratos fructꝰ occupans excõmunicatus eſt. ⁊ ſi eſt de litigantibꝫ cadit a iure ſuo: ⁊ reſpicit pendẽtia. Nouũ ⁊ equiſſimũ eſt qḋ inducit hec ꝯſtitutio: q̃ primo ponit nouũ caſum ſequeſtratõnis fiende. ſecũdo punit impedientẽ. ibi ſiquis autem. tercio ꝯſtitutõem ad pendentia ꝓrogat: ibi ꝓmiſſis. quarto exceptionẽ remouet: ibi non obſtante.

b Compeſcẽdas. id ẽ refrenãdas. et ꝯponit̃ a cõ. ⁊ peſco qḋ verbi in non eſt in vſu. ⁊ cõcor. cle. de offi. or. c. j.

c Vna. fortius ergo ſi plures.

d Contra poſſeſſorẽ. ſi ergo cõtra petitorẽ ꝓ poſſeſſore fertur ſententia: non fit ſequeſtratio. Item ſi inter duos vel plures petitores beneficij fertur ſentẽtia ꝓ vno ꝯtra reliquũ vel reliquos non fit ſequeſtratio. hoc probat hec lr̃a. Itẽ ſi fert̃ ſententia ꝯtra poſſeſſoreꝫ non tñ ꝓ petitore qui forſan ad priuatõnem agebat: non eſt locꝰ ſequeſtrationi: qḋ ꝓbat lr̃a ſequẽs: ibi petitorio vel poſſeſſorio. et ĩ fi. huius ꝯtis. ⁊ fa. qḋ no. oſti. in ſumma huius ti. ad fi.

e Diffinitiua. in interlocutoria ſꝫ non habet locũ hec ꝯſtitutio. Eſt auteꝫ interlocutoria que inter principium ⁊ finem cauſe fert̃ ſuper his que incidũt vel emergunt. diffinitiua vo ꝑncipaleꝫ q̃ſtionem diffinit: de quo ſatis ĩ ſpe. de ſen. ꝓla. in. j. coll'. io. an.

f Sup beneficio. eccleſiaſtico: ꝯcor. ẽ. e. compil'. de iudi. c. ij. ſi ergo inter petitorem beneficij et poſſeſſoreꝫ eſſet queſtio alia perſonalis vel realis: ⁊ feratur diffinitiua pro petitore: non erit locus conſtitutioni.

g Dumtaxat. ſi. ẽ. e. compil'. de reſcrip. auditor. ⁊ fuit hoc prudẽter ſic temperatuꝫ. abſurdum enim fuiſſet per ſingulas ſententias ordinariorum vel delegatorum poſſeſſores poſſeſſione priuari.

h Poſſeſſorio. hic patet ꝙ etiam ſuper poſſeſſorio fertur ſentẽtia diffinitiua. ꝯcor. de iudicijs. c. vlt.

i Promulgata. per auditores curie: a quorum ſententijs appellatur. ⁊ puto decre. procedere ſiue principalis ſententia feratur in curia: ſiue ſuper ſententia lata per ordinarium a qua fuit appellatum ad curiaꝫ diffinitiua ſententia feratur ibidem: dũmodo pro petitore contra poſſeſſorem: vt dixi.

k Beneficium. no. ꝙ non fructus tñ. immo etiam beneficium ſequeſtratur. ⁊ hec ſunt diuerſa: et eſt ſi. quod nõ. de preben. ſi tibi conceſſo li. vj. in glo. ij. iura ergo beneficij ⁊ beneficiati exercebit ſequeſter qui poſſidet: ſuper quo vide quod nõ. ⁊ ſcripſi de iudi. exa minata.

l Etiam ſi. prudenter fuit hoc additum ad tollendas cauillationes dicentium: ꝙ in materia ſequeſtrationis odioſa appellatio beneficij non comprehendit infraſcripta: de preben. c. vlt. eo. ti. cuꝫ in illis. li. vj.

m Triennio pacifice. ſi. C. de fideicom. l. j. Iſta duo requiruntur ne fiat ſequeſtratio ꝙ triennio ſit poſſeſſuꝫ et ꝙ pacifice. de his ergo ꝑiudicialibus bene poterit poſſeſſor excipere ⁊ probare: nec puto ſufficere annum tercium inchoatum: vel maiore parte illius tercij anni illum poſſediſſe. requiritur enim trienniũ conſummatuꝫ: ſi. de regu. ad noſtram.

n Antea. i. ante litem motaꝫ: que nunc eſt finita per vnam ſentẽtiam. poſt litem enĩ motam non poſſidetur pacifice. qḋ requirit hec conſtitutio. et per hoc patet iuriſter de illo queri: qui tempe ſententie non poſſederat triennio: ꝫ qḋ tamẽ trienniũ eſt completũ tempore quo petitur ſequeſtratio.

o Loci ordinarium. non diſtingunt an ad illum ſpectet inſtitutio necne ⁊c. ſi. de vſur. q̃q̃ li. vj. et quod ibi no. quãdoqꝫ tamen per ordinariuꝫ comprehenditur inſtituens ⁊ deſtituens: de off. or. c. iij. in prin. li. vj. et ẽ. ti. pri. c. j. Et nota caſum in quo de cauſa deuoluta ad curiam ſe inferior intromittit. ad idem de ap. cũ teneamur: ⁊ quod ibi dixi poſt oſti.

p Idoneam. equũ eſſet hanc ſequeſtratõem fieri exiſtenti in ordine quem requirit beneficium: de elec. nemo deinceps. et. c. cuꝫ ex eo li. vj. de reg. beneficiuꝫ. e. li. ad hoc lr̃a que ſequitur.

q Oneribus. ꝯcor. de offi. or. ꝑſenti. §. porro. li. vj.

r Reſtituat. cum ſequeſter habeat limitatam poteſtatẽ. ſ. de reſtituendis fructibꝫ qui ad onera ſuperſunt: dico ꝙ illos non poſſet in emptionẽ prediorum pro beneficio vel al's in vtilitatem beneficij conuertere. qḋ poſſet vbi non eſſet talis limitatio: vt in pre. decre. ꝑſenti. ⁊ de offi. ordi. cum vos. in fi.

ſ Finalem. ꝑ ꝓnũciatõnem papalem vel factam de ipſius ſpeciali

de ſequeſtr. poſſ.
de probat.
de teſtib.

mandato: facit de ver. ſig. conſtitutōnem. ij. li. vj. vel p ſecūdā ſententiam a qua non eſt appellatum vel p terciam lʒ ſit appellatū: de appel. directe. ⁊ c. ſua nobis. quod dic vt. ī. de re iudi. c. j.
t Obtinebit. hoc propriū eſt ſequeſtri q res ſequeſtrata reſtituat̄ victori.

in cauſa victoriam obtinebit. Si quis autem ſequeſtrationem huiuſmodi impedire vl' fructus ſequeſtratos quoquomodo pſumpſerit occupare excōmunicationis incurrat ſentē tiam ipo facto: a qua niſi impedimēto prius amoto ⁊ occupatis p eum fructibus reſtitutꝰ nullatenus abſoluat̄. Et nihilominus ſi de litigantibus fuerit a iure ſi quod in huiuſmodi beneficio vel ad ipſuʒ forſitan cōpetebat eidem: hoc ipſo ſe nouerit cecidiſſe. premiſſis nedū circa futura: ſed etiam circa p appellatōnem pendentia negocia obſeruandis. Non obſtāte ſi contra pſatam ſententiaʒ de nullitate forſan opponatur.

Clemens quintus in cōcilio vienenſi.

De probationibus. Rubrica.

u Si qs. pars vel alius. ⁊ includit epos nō ob. de ſen. exco. q: periculoſuʒ. li. vj. q: nō loquitur hic de interdicto vel ſuſpēſiōe ſed de excōicatione.

x Occupare. i. mala parte ponitur qñqʒ in bona. de hoc de elec. in generali. j. li. vj.

y Ipſo facto. alios caſus quibus ipſo facto p has cle. quis excōmunicatōnē incurrit no. ⁊ vide. ī. d ſen. ex. c. j.

z Fructibꝰ. vel ipſorum eſtimationem ſi fructus non extāt: fa. de tranſac. veniens in fi.

a Reſtitutis. n̄ ſufficit ergo cautio de reſtituēdo: ⁊ concor. qd no. de elec. quia ſepe. de imu. ec. quoniam. in fi. li. vj.

b Nullatenꝰ abſoluatur. per ordinariū. qui al's his concurrētibus abſoluere poterit: de ſenten. ex. nup. ⁊ per iſtud negatiuū verbum videtur q abſolutio contra hec facta non teneat: cui pcor. ī. de ſepul. dudum. ⁊ de here. c. ij. in fi. ⁊ c. iij. poſt pncipiū. de peñ. c. j. In ɔtrariū videt̄: cum hec forma ſit a iure data non ab hoīe: facit quod ſcripſi poſt goffredū de reſti. ſpo. c. vit. in prin. ad idem facit de ſen. excō. venerabilibus. §. vbi autē. li. vj. vide quod dicam. ī. de iurepa. c. j. poſt prin.

c Nihilominus. id eſt nō eo minus q excōicatus eſt. ⁊ ſic imponitur duplex pena: qd dic vt no. de iudi. at ſi clerici.

d Fuerit. ille impediens vel fructus occupans.

e Vel ad ipſum. hec enī ſunt diuerſa habere ius in re vel ad rem vt ſatis patet de pceſ. preben. c. vl. li. vj.

f Cecidiſſe. ſi. de preben. eum qui. ij. li. vj. Probabiliter dubitat̄ an ordinarius ipſe pnūciare vel declarare poſſit ipſum impedientem vel occupantem cecidiſſe a iure ſuo: mouet dubiū q: cauſa eſt in curia: vnde nō videtur plus poſſe ordinarius q pmittat iſta conſtitutio. ⁊ hoc non eſt de premiſſis. Ad contrariū mouet q occupatio vel impedimētū fuit infra ſuam dioce. ⁊ ſic poterit penā iuris pro delicto declarare. precipue cum hec non ſit neceſſaria priuatio: ſʒ ſufficit declaratio.

g Pendētia. pcor. cle. ſ. de iudi. diſpēdioſaʒ. i fi. ⁊ vide qd ibi nō.

h Non obſtante. multum expediens fuit finis iſte: al's ad impediendam ſequeſtratōnem quilibet de facto oppoſuiſſet nullitatē ſententie ⁊ allegaſſet p ſe: q ſententia nulla non meret̄ habere nomen ſententie: de re iudi. c. fi. li. vj. ff. de re iudi. l. iiij. §. condēnatū cum ſuis concor. ff. de teſta. tu. l. iij. ⁊ de bo. poſ. ɔtra. l. nō putauit. §. ij. ſunt autē multi modi nullitatis: quos nō. de re iudi. c. j. vbi de hoc ⁊ remiſi ad ſpe. de ſen. pro la. §. iuſta. puto tamen q lʒ alia nullitas non poſſit opponi: illa tamē opponi poterit per quā negat̄ iuriſditō. oportet enī q conſtet de ſententia vt hic dicetur: ⁊ p conſequens de iuriſdictōne auditoris qui tulit illam ſententiam: bene fa. ff. de peñ. l. ij. in fi. ⁊ quod nō. de offi. dele. cum in iure. ex quo tamen de iuriſdictōne ⁊ pnunciatōne conſtat: alia nullitas allegata ſequeſtratōeʒ non impedit: fa. de teſti. venīēs. ij. de ſpon. c. vno. li. vj. C. de edic. di. adri. tol. l. fi.

i Litteris. Verba litterarū apoſtolicarum quibus papa proprium factum narrat: plene pbant ſi ſuper illis gratia vl' intentio pape fundatur. Inducebat dubiū in decre. ſi papa ſ. de prim. li. vj. vt. ī. dicam.

k Noſtris. de litteris enī inferioꝝ dubitatur an fidem faciant etiam quo ad aſſertiua: de quo ſatis nō. ⁊ ſcripſi ſ. e. poſt ceſſionem.

l Sedi apoſtolice. quomodo hec ſunt diuerſa: patet de reſcrip. ſi gratioſe. li. vj.

Litteris noſtris qbꝰ nos dignitates quaſlibʒ ſeu beneficia collatōni nr̄e vel ſe. apoſtolice reſuaſſe: aut reſignatōnē beneficij alicuius recepiſſe vel recipiēdi poteſtatem alij cōmiſiſſe vel aliquem excōmunicaſſe ſeu ſuſpendiſſe ſeu aliquem capellanum nr̄m vel familiarem fuiſſe: vel alia ſimilia ſuper quibus gratia vl' intentio noſtra fundat̄: feciſſe narramus: cenſemus ſuper ſic narratis fidem plenariam adhibendam. Volentes ad preterita ⁊ pendentia eciam p appellationeʒ negocia hoc extendi.

Clemens quintus in cōcilio vienenſi.

De teſtibus. Rubrica.

m Reſeruaſſe. narramus quod eſt. ī. Has reſeruatōnes faciūt etiā legati cum moderatione tamen: que habetur de offi. lega. c. iij. et. iiij. li. vj. ſed in hoc differunt: q: de legati reſeruatione non ſufficeret fieri fideʒ per ipſius verba narratiua: de teſti. cū a nobis. ſalua cōſuetudine curie de q ibi ſcripſi. et de fide inſtru. q ſup his.

n Cōmiſiſſe. hec poſſunt facere inferiores: n̄ tamen poſſent cōcedere facultatem recipiendi renunciatōnem ⁊ pferēdi: quod dic vt de offi. le. c. penul'. ij. li. vj.

o Alia ſimilia. vt quia confert beneficiuʒ quod narrat vacare per priuationem quā fecit de tito vel ſcribit ordinario q nullam iuriſdictionē exerceat in perſonas vl' loca q narrat ſe exemiſſe.

p Intentio. lʒ ergo lr̄a non ſit gratioſa: ſufficit ⁊ q ſuper illis narrans intentio pape fundetur: vt quia mandat contumacem citari moueri priuari vel capi: quem dicit ſepius excōicaſſe vel ſuſpendiſſe. vel mandat eum euitari. vel cōmittit alicui pviſionem beneficij expreſſa pſona vel nō expreſſa: cui pvideri debeat quod vacare narrat altero de pdictis modis.

q Fundat̄. In narratiuis q ſup quibꝰ non fundat̄ papalis intentio haberet locū decre. ſi papa. j. de priui. li. vj. patet exēplū in eo qd ibi nō. glo. ij. fa. qd nō. iiij. q. vj. hoc quippe. ⁊. xxiij. di. dñs. Aliquid aūt inſtrumentū ſententie in quo dicit̄ libellū oblatum li. ɔteſt. ⁊ ſi ſta de his fidem faciat. ſcripſi poſt inno. ⁊ oſti. ſ. e. qm contra ſup vbo: q occurrerit. ⁊ nō. i ſpe. d inſtr. edi. §. reſtat ad fi. v. i ſuma. ⁊ fa. qd nō. in ſpe. de pba. §. fi. v. ſʒ pone iudex. ⁊ de pcur. §. ij. ad fi. §. v. illō q.

r Feciſſe narramꝰ. Quid ſi talia narrata ſup quibꝰ fundat̄ intentio pape nō ſunt de facto ſuo: p hanc lr̄am videt̄ q illa nō pbent: ⁊ fa. v. qd ſequit̄ ſup ſic narratis. ſm qd videt̄ q ſi pfert bñficiū qd narrat i curia vacaſſe p mortē bñficiati: cū hec narratio nō ſit de facto ſuo non pbet. qd videt̄ graue: tñ ratōnē habet in tanto: q: in facto pprio non ſic pſumit̄ error vt in alieno: de reſcrip. ab excōicato cum ſuis concor. bene fa. ī. de ſen. ex. ſi ſumꝰ. ſatis puto q talia vba pbāt ſaltē pſumptiue: ex q ſup illis fundat̄ intentio pape. ita q pſumptōni ſtabit̄: niſi ɔtrariū pbet̄: fa. qd nō. de reſcrip. nōnulli. in glo. pe. poterit tñ pbari ɔtrariū: puta illum mortuū eſſe extra curia. qd fieri nō poſſet in his q papa narrat de ſuo facto ⁊ hoc forte vult lr̄a. ī. ibi fidem plenariaʒ: q ſi intendat vt ɔtra illam narratōneʒ nō admittat̄ pbatio. qd intelligo de pbatōne que perimat narratōnē vel ipſam falſam oſtēdat. pbatio vo p quam ſtante narratōne releuaret̄ pbans: bene admitteret̄. pone in terminis: papa narrans renūciatōnem bñficij factam in manibꝰ ſuis: ⁊ p eum acceptam pfert illud vel pferri mandat. bene potero pbare q illud bñficiū tēpore pceſſiōis ſpectabat ad me non ad ſedentem: vel q ipſe ſedens prius ceſſerat in manibꝰ ordinarij: vel p ipſum fuerat illo priuatus ⁊ his ſimilia que narratōnem pape nō pimūt: fa. de accu. cū dilecti. Ex his diſtingue narratiua reſcriptoꝝ papaliū: aut ſup his nō fundat̄ intentio papalis. ⁊ tūc nō pbant: vt in decre. ſi papa. aut fundat̄ ⁊ tūc ſubdiſtingue: aut ſunt de pprio facto ⁊ faciūt pleniſſimam q perimi nō pōt: aut de alieno ⁊ tūc faciūt plenā: ſʒ perimi pōt vt pdixi.

s Cenſemus. qſi iudicamꝰ ſententiamꝰ ſtatuimꝰ iubemꝰ deliberamꝰ exiſtimamus. hec oīa ſonat hoc vbū: vt. ī. dicam de pceſ. pben. c. j.

t Pendentia. pcor. cle. de iudi. diſpendioſam. in fi. ⁊ ibi vide.

C

Cum iudei quidaꝫ
⁊ ſarraceni ſic̄ ac-
cepim⁹: ꝙ ſup ciui
lib⁹ aut crimĩalib⁹
cõuinci ꝑ xp̄ianos nõ poſſint:
ſe ꝑuilegijs regũ ⁊ principũ tu
eant̄: q2 id neduꝫ iuri ꝯtrariũ:
ſed ⁊ xp̄iane religioni oppꝛobri
oſum eſt ꝙ plurimum ⁊ aduer
ſum: reges eoſdeꝫ ⁊ principes
in dño exhortamur: ne conce-
dant hmõi decetero priuilegia
vel ſeruẽt aut ſuare ꝑmittant
etiã iam cõceſſa. ꝙ ſi iudei aut
ſarraceni ꝑuilegijs talibus vti
ꝓſumpſerint xp̄ianoꝝ ꝯmunio
eis ſubtrahat̄: ſic ꝙ chriſtiani
ab eorũ abſtinere cõmunione
cẽſura eccleſiaſtica ſi opus fue
rit compellant̄. ¶ Idem.

Teſtibus rite receptis et
eoꝝ atteſtationibus publica
tis ſic̄ non licet ſup eiſdem vel
directo cõtrarijs articulis ali-
os vel eoſdeꝫ teſtes in ꝑncipa-
li cauſa ꝓducere: ſic nõ debet i
appellatõis cauſa licere: cuꝫ nõ
minus in appellatiõib⁹ ꝙ in ꝑn
cipali cauſa ſubornatõ ſit timẽ
da. Clemẽs quintus in cõ
cilio vienenſi.

De iureiurando Rubrica.

Romani principes
orthodoxe fidei ꝓ-
feſſores ſacroſctãꝫ
ro. ec. cuius caput
eſt xp̄us redeptor noſter ac ro
manum pontificem eiuſdeꝫ re
demptoris vicariuꝫ feruore fi-
dei et clare deuotionis prom-

---

a u c Cum iudei. Caſus. per teſtes chriſtianos ꝯuinci poſſunt iu
dei ⁊ ſarraceni: non ob. cõtrarijs priuilegijs regũ ⁊ princi-
puꝫ: quibus ſi vtant̄ ſubtrahit̄ illis chriſtianoꝝ cõmerciuꝫ.
per hoc partes patet. ſecunda ibi ꝙ ſi. ſupplet conciliuꝫ late
ranẽ. ſ. e. iudei.

x Sarraceni. vñ viri
q3 dicant̄ ſcripſi de iude-
is ⁊ ſarracenis ſuper ru
brica.

y Criminalib⁹. ꝯ viriſ
q3 ioñe ꝯtinebat ꝑuilegi
um: ſꝫ forſan de alteris
tm̄.

z Chriſtianos. lꝫ xp̄i-
ani ꝯtra illos recipiãtur
in teſtes: pñt tñ ꝑ excep-
tioneꝫ criminis ꝑ eos a te
ſtimõio repelli: vt ſatis
ſcripſi poſti. ſ. e. iudei.

a Principuꝫ. vide qđ
dixi. j. de bap. c. vno. re
gulariter iudei nõ cõpe-
ſcunt̄ ꝑ eccleſiã ſꝫ ꝑ ſecu
lares ꝑncipes ſub quib⁹
degũt: de iudeis. iudei.
ij. ⁊ c. poſtulaſti. et. c.
nõnullis: in fi. ⁊ ſa. j. ꝯ
re iudi. paſtoralis i ꝑn.
⁊ ſ. de vſur. poſt miſera
bileꝫ. in caſib⁹ tñ eos iu
dicat eccleſia: qui nõ. in
pꝛe. c. iudei: ad quos ad
das iſtũ caſuꝫ. Conſue-
uerũt aũt ꝑncipes ꝓpter
magnũ lucrũ qđ a iude
is in terris ſuis degenti
bus ꝯſequũtur eis faue
re ⁊ eos ꝑuilegiare: vt hic. ⁊ de vſur. q̄to. circa illa tñ q̃ ſunt oppꝛobri-
oſa fidei illos priuilegiare non debent: vt hic.

b Iuri. ſ. e. iudei. ſꝫ cũ in iudicijs ſit ſeruãda paritas: de mu. pe. c.
ij. C. de pꝛ. ſa. ſcri. l. in ſacris: de excep. cũ inter. ſꝫ videt̄ iuridicũ ꝙ ſi
cut xp̄iani iudeos non recipiũt ꝯtra ſe: ſic nec ipſi ꝯtra iudeos recipi de
beãt. So. equalitas iſta reſpicit ꝑſonas actoris ⁊ rei: vt regularit̄ nõ
liceat vni qđ non liceat alteri: de reg. iu. non licet: li. vj. ſꝫ non reſpicit
ꝑſonas teſtiũ: al's ſequeret̄ ꝙ fide dign⁹ qui non recipit cõtra ſe crimi-
noſum vel excõmunicatũ in teſtẽ: nec ꝯ illũ in teſtimoniũ recipi poſſꝫ.

c Religioni. quattuoꝛ modis quib⁹ ſumit̄ religio: nõ ſ. de regu. ſu-
per rubrica.

d Exhortamur. curialiter loquit̄ hic papa: ⁊ eſt ſi. de ſta. mo. recolẽ-
tes. j. de iudeis. c. j. poterat enĩ eis cõminari ⁊ infligere eis penam: de
iudeis: iudei. ij. de ma. ⁊ obe. oĩes. ⁊ c. ſolite: de iudeis nouit. lꝫ au
tem hec exhortatio videat̄ ꝯſiliũ: eſt tñ reuerentie cũ neceſſario parẽ-
dum eſt: de hoc de eta. ⁊ qua. ad aures.

e Permittant. ꝯcoꝛ. ꝯ his que fi. a ma. par. ca. queſiuit: de ſen. ex. no
uit. ⁊ ꝯcoꝛ. ꝯcil'. vieñ. ſ. de ſup. neg. ꝑla. c. vno.

f Vti. nõ punit impetrãteꝫ tñ ſꝫ vtentẽ: ſi. de reſcrip. ex tenoꝛe.

g Subtrahatur. ſic indirecte excõmunicat illos eccleſia: ꝯ iudeis. iu
dei. ⁊ c. ſi iudeos. ⁊ c. poſtulaſti: ⁊ de deci. de terris: de vſur. poſt miſe
rabilem. ⁊ c. q̄to: de ꝑuil'. q̄to.

h Si opus fuerit. ſ. quia monitõi nõ paret̄ que ſemꝑ ꝓcedit cenſurã
eccleſ. exco. ſacro.

i Teſtib⁹. Caſus. publicatis atteſtatõib⁹ teſtes ꝓduci nõ pñt etiam
in cauſa appellatõis ſup eiſdeꝫ articulis vel directe ꝯtrarijs deter
minat nõ. ſ. e. fraternitatis. ⁊ iiij. q. iij. ſi qs teſtib⁹. ⁊ q2 decre. illaꝫ ſo
lenniter cõmẽtaui: ⁊ ipſius ꝯmẽtũ habet̄ copia: facili⁹ hãc trãſib⁹.

k Rite. hoc dicit ꝓ tanto: quia ſi receptio teſtiũ non teneret: puta fa-
cta ꝑ eum qui nõ erat iudex cauſe vel facta ſup ꝑncipali lit. non ꝯteſt.
eo caſu quo fieri non potuit: vt lit. nõ ꝯteſt. accedẽs. ij. publicatio iſta-
rum atteſtationũ non impediret ꝓductõem rite fiendã: ſa. qđ nõ. ſ. e.
cum cauſaꝫ: in fi. vlti. glo. Item ſi aliqui teſtes depoſuiſſent ſup articu
lo nõ incluſo: ſup quo vide quod ſcripſi poſt inno. in decre. fraternita-
tis: in. v. q.

l Publicatis. repete rite. hoc dico ꝓ tanto: quia ſi indiſcrete inſcia vł
inuita pte iudex publicaret: pars q̃ teſtificata nondũ didicit adhuc ⁊ te
ſtes ꝓducere poſſet. ⁊ hoc caſu verificari poſſet qđ no. ber. ſ. e. cõſtitu-
tus. ij. in vlti. glo. ibi ſcripſi.

m Eiſdeꝫ. ſup nouis eniꝫ hoc licet: etiã in cauſa ꝑncipali. ⁊ q̃ ſint no
ua ꝑtinere ſcripſi in decre. fraternitati: in. q. ij.

n Directo ꝯtrarijs. Indirectaꝫ vo ꝯtrarietatẽ bñ licꝫ ꝓbare per te
ſtes poſt atteſtatiões publicatas: puta abſentiã ptis vel teſtis a loco
eo tpe de quo deponit ꝑ modũ decre. ex tenoꝛe: ſ. e. qđ intellige vt ibi
dixi ad idẽ. ff. ꝯ ſhen. ſti. optimã. ſup directa vo ꝯtrietate nõ lꝫ: niſi
opponeret̄ falſitas directa ipſius teſtis cũ coꝛruptõe: de quo ſcripſi de
ꝓba. c. licet: ſup glo.
ij. Eſſent autẽ directe
ꝯtria capitula de legiti-
mitate et illegitimita-
te: de ꝑſentia ⁊ abſen-
tia: de furore et ſana
mente: de actu ſponta
neo ⁊ coacto: de virgi
nitate ⁊ corruptione:
qñ talia ⁊ ſil'ia de eiſ-
deꝫ ꝑſonis ⁊ actib⁹ de
eodem inſtãti tpis ſic
ꝯtrie formarent̄.

o Alios. vel eoſdẽ
reprobat opi. oſti. qui
dic̄ in appellatõis cau
ſa articulũ antiquum
poſſe ꝓbari per teſtes
nouos: ſꝫ nõ per anti-
quos.

p Producere. hoc
regulare fallit in mul
tis caſib⁹: q̃s ſcripſi i
decre. fraternitatis: i
ix. q. ⁊ nõ ſpe. in ti. ꝯ
teſti. §. ſatis vtiliter.
⁊ ꝙ dicit ꝓducere: in-
tellige ꝯtra partẽ inui
tã: ſup q̃ vide qđ ſcri
pſi in vlti. q.

q In appellationis
cauſa. reprobat cõmu
nem opinionẽ legiſtaꝝ dicentiũ ꝙ publicatis atteſtatõib⁹ in ꝑncipa-
li licebat ꝓducere in cauſa appellationis teſtes ſup eiſdem capitulis
⁊ in hoc cõcoꝛ. hug. io. cre. azo ⁊ accur. ꝑ. l. eos. C. de ap. ⁊ C. de
temp. ap. per hanc. dicentes: ꝙ. §. qui vo in aut. de teſti. coll'. vij. lo
quitur de teſtibus ꝓducendis in cauſa principali. ſed canoniſte ꝯtra
ſcꝫ glo. lau. vinc̄. tã. phi. gof. ⁊ inno. in pꝛe. decre. quibus videtur cõ
ſentire guil. in ſpe. de teſti. §. ſatis vtiliter. v. ⁊ breuiter: ⁊ mouebãt̄
per rationem hic inſertam. ⁊ vide qđ nõ. in. c. fraternitatis: in. iij.
glo. ⁊ quod ibi ſcripſi.

r Cum. pro quia. redditum cauſe. cõcoꝛ. de conſue. c. fi. et certe
huic rationi legiſte reſpõdere non poſſunt: que ſumit̄ etiam ex pꝛe.
§. quia vo. vbi de hoc. ad leges codicis quas pro ſe inducũt facile re
ſpondet̄: vt intelligãtur de veteribus capitulis nullo modo ꝓbatis:
vel ꝓbatis aliter ꝙ per teſtes: ſuper quibus in appellationis cauſa
bene licet ꝓducere teſtes.

ſ Subornatio. ad hmõi intellectuꝫ vide quod ſcripſi in decre. fra-
ternitatis. in. viij. q.

t Romani. Caſus. declarat illa foꝛe fidelitatis iuramẽta q̃
pꝛeſtat impatoꝛ ec. ro. approbatiõis ſue tempe ſm formã
capituli tibi dño: ⁊ tempe coronatõis ſm formã in pon-
tificali deſcriptã. Et ꝑmo ponit exoꝛdiuꝫ in quo dicit ro-
manos pꝛincipes ꝓ tempe romanis pontificib⁹ ſua capita ſubmiſiſ-
ſe ⁊ ſe illis aſtrinxiſſe vinculo iuramenti. Secũdo ibi dudum. nar-
rat aſſertiõem impatoris henrici ſe negantis ro. pon. ꝑ fidelitatis iu
ramentũ aſtrictũ: exprimẽs qđ dedit cauſaꝫ denegatõni ꝓdicte. Ter
cio ibi nos itaqꝫ. ꝓuidens ꝯtra futura ꝑicula ponit duo iuramenta
que ꝑſtiterat ipſe henricus eccleſie romane. pꝛimũ approbatõis ſue
tempore per pꝛocuratores ad id mandatũ habentes ſm formã capi-
tuli tibi dño. ſecundũ tempe coronatõis ⁊ ꝯſecratõis ſue qđ in vrbe
ꝑſtitit ꝑ ſeipſuꝫ ſm formã in pontificali deſcriptaꝫ. Quarto ibi cete
rum. narrans talia etiã ſacramẽta ꝑſtita ꝑ albertuꝫ imediatũ prede
ceſſoreꝫ ipſius rodolphi ⁊ alios reges romanos: dederat illa foꝛe fi-
delitatis iuramenta. Quinto ibi poꝛro. ponit formã iuramenti: quã
ipſe henricus ꝑſtiterat in ingreſſu italie: ⁊ quã innouerat coronatio
nis tempe. que dicit patere per lr̃as ipſius henrici in archiuis curie
romane obſeruatas.

u Orthodoxe. ſi. ar. de ſum. tri. damnam⁹. v. licꝫ ꝙ: ⁊ ibi expõit̄.

x Profeſſores. venerantes: quod eſt. j. ⁊ redeas retrograde vſqꝫ
ibi fauoꝛe.

y Chriſtus. ad coꝛ'. j. de ſacra vnc. c. vno. v. ſed vbi.

z Vicariũ. de bom. ꝓ hũani. li. vj. de trãſla. c. ij. et. iij. ⁊ cũ dicit̄

ꝙ eſt vicari⁹ petri. vi
lxiij. di. ego lodouic⁹.
j. q. j. ñ q̃les ꝛ. q. vij.
q̃tiẽs. ꝛ ẽ impropa lo
cutio: l'ex͞poĩt. i. gerit
vicariã: quã geſſit pe
tr⁹. vicari⁹ ei ñ dat vi
cariũ: ꝟ ꝯf. vi. d'icos.
a Promptitudine. q̃ſi
parata ꝛ expedita affecti
one ꝛ ſine difficultate.
b Venerãtes. xvij.
di. §. hinc. ꝛ. xix. di. i
memoria. xxj. di. nũc ãt
ꝛ. c. inſtãti cũ ſi. ꝛ hic
tolle lr̃az nõ reputarẽt
indignũ ſua ſubmittẽ
capita.
c Apicẽ. apex apis.
volãtis q̃dã ẽ. ꝺe q̃ ꝟ
ꝯſe. di. v. nũq̃. ꝟ ꝺci.
nuncios ꝛ. vij. q. j. in
apibus. ꝫ apex apicis
ponit̃ p ſũmitate ho
nore l' diſtictõis nota.
q̃ꝺ ei i ſũmo ẽ. a pedi
b⁹ vl' infimis diſtat. ꝛ
hec ſũmitas tpalia re
ſpicit: ꝺe ma. ꝛ obe. ſo
lite.
d Submittere. ſa.
lxiij. di valẽtinian⁹. ꝟ
iudi. nouit. ꝟ. nos igr̃
e Seq̃. aſtrigẽ vin
culo iuramti. q̃ꝺ ẽ. j.
f Ad certos. q̃ ſunt
illi no. ꝺe re iudi. ad
aplice. in ſi. li. vj.
g Peruenit. ꝺe elec.
venerabilem.
h Antiq. ꝯcor. ꝟ. ꝺe
tranſla. quanto. ꝛ mos
fideliſſime vetuſtatis
ſeruandus eſt. C. ꝺe
teſta. teſtamenta.
i Canonib⁹. lxiij.
di. tibi dño.
k Regem. q̃ nondũ
coronat⁹ erat. io. an.
l Sicilie. q̃ eſt ſpãle
patrimoniũ eccleſie. ꝺe
iud. ad aplice. ꝟ. pter
hec q̃i ſuis ꝯcor. li. vj
m Diſcordia. diuer
ſitate cordiũ deſignat.
n Celeri. ꝟ celerita
te vide p ꝛ ꝯ ꝟ elec. c.
ſi. li. vj.
o Obuiare. vide q̃ꝺ
no. ꝺe reſcrip. ad hoc.
i vj. glo. ꝛ q̃ꝺ ibi dixi.
p In vrbe. andrõ
matice: ꝺe pe. ꝛ re. ſi
gnificauit. ibi ꝟ hoc. ꝟ
ꝟ. ſic. for⁹. ꝟ. teſtes.
q Pace. q̃ꝺ ad eum
ſpectabat: ꝺe iudi. no
uit. ꝛ ad alios ꝑlatos
xc. di. p totũ. ꝺe treu.
ꝛ pa. c. j. ꝛ vide quod
no. ꝺe re iudi. ad apo
ſtolice. ꝟ. deuotaũt.
li. vj. per archi. xxiij.
q. j. noli.
r In eis. lr̃is ad car
dinales directis.
ſ Nõ familiarit̃. q̃i
nõ manſuete ꝛ meſtice
ꝛ amicabiliter.

ptitudie venerãtes: eidẽ ro. p.
a quo approbatõꝫ pſõe ad ipal'
celſitudis apicẽ aſſumẽde: nec
nõ vnctõꝫ ꝯſectõꝫ ꝛ ipĩj coronã
accipiũt: ſua ſbmittere capita
ñ r̃putarẽt idignũ ſeq̃ꝫ illi ꝛ ei
dẽ eccl'ie q̃ a grecis ipiũ trãſtu
lit i germanos: ꝛ a q̃ ad certos
coꝝ pncipes ius ꝛ ptãs eligẽdi
regẽ i ipatorẽ p⁹modũ pmouẽ
dũ puẽit aſtrĩgere viculo iura
mẽti: put tã mos obſeruatõis
ãtiq̃ tpib⁹ nouiſſimis r̃nouate
q̃ forma iuramti hmõi ſacris
inſta canõib⁹ mãifeſtãt. Dudũ
ſane inter quõdã h. ipatorẽ tc
ro. regẽ. ꝛ cariſſimũ i xpo filiũ
nr̃m Robertũ ſicilie regẽ gũi
diſcordia ſuſcitata. Nos mul
tis grandibuſq̃ꝫ periculis que
exĩde pueutura veriſimiliter
timebant̃: intendentes celeri
ꝛ optimo remedio obuiare: q̃
buſdã ex fratrib⁹ nr̃is ſan. ro.
ec. car. exiſtentib⁹ tũc in vrbe
p reformãda pace et ſolidãda
ꝯcordia inter reges eoſdẽ lr̃as
nr̃as ſub certa forma duxim⁹
deſtinãdas int̃ alia inſerẽtes i
eis: ꝙ cũ ipſi reges ei⁹ eiuſdẽꝫ
eccl'ie ſpãliſſimi filij ſibi iura
mento fidelitatis ꝛ al's multi
plicit̃ eſſent aſtricti ipſi⁹ eccl'ie
debeãt eſſe pmptiſſimi defen
ſores. Dictis ꝗ̃ lr̃is i noticiã
dicti henrici ad impiũ iam p
moti ſic deductis idẽ henric⁹
ab eiſdeꝫ cardinalib⁹ reqſit⁹:
vt ſup ꝯtentis i illis ſuũ ppo
ſitũ rñderet: q̃ſi moleſte tuliſ
ſet: ꝙ de iuramẽto fidelitatis
hmõi p euꝫ pſtito i dictis lr̃is
mẽtio haberet̃: nõ familiarit̃
nec ſecrete: vt tractãde pacis
q̃litas exigebat: ſꝫ multis ta
bellĩõib⁹ accerſitis et reqſitis
ab eo ꝙ de rñſiõib⁹ ſuis ꝯfice
rẽt publica inſtr̃a int̃ cetera
publice pñte mltitudĩe hoĩuꝫ
copioſa rñdebit ſe ñ fore cuiq̃
ad iuramẽtũ fidelitatis aſtri
ctũ: ꝛ ꝙ nũq̃ feceꝛit iuramtũ
ppter q̃ꝺ foret ad iuramentũ
fidelitatis obligat⁹: et ꝙ ipſe
neſciebat ꝙ anceſſores ſui ro
mani imperatores vnq̃ iura

mẽtũ hmõi pſtitiſſent: ſimu
lans ſe imemorẽ iuramẽtoꝝ q̃
nob añ coronationẽ ſuã pſtite
rat: ꝛ p⁹ coronatõnẽ etiã ino
uauerat. Nos itaq̃ꝫ attẽdẽ
tes ꝙ hmõi rñſio ſi ſub diſſi
mulatõne ptrãſeat vel ſilẽtio
palliet̃: poſſet i magnũ ꝛ eui
dens piudiciũ ro. ec. redũdare
dignũ admodum ꝛ oportunũ
fore pſpexim⁹: vt ꝟ iuramtis
hmõi ꝯſtitutõni pñti aliq̃ bre
uit̃ ãnectam⁹. Dict⁹ nãq̃ꝫ. h.
q̃ primũ fuit i regẽ romanoꝝ
elect⁹: ſolẽnes ad nos nũcios
deſtinauit: dãs eis p ſuas pa
tentes lr̃as plenũ ꝛ ſpãle mã
datũ exponẽdi nob p eo deuo
tionẽ ipſi⁹ ꝛ reuerẽtiã filialẽ:
quam ad nos ꝛ ro. ec. ſincero
gerere ſe dicebat affectu: nec
nõ petẽdi ꝛ ipetrãdi a nob fa
uorẽ ꝛ gr̃am ꝯſuetos: offerẽdi
q̃ꝫ nob ꝛ pſtãdi p eo ꝛ in ipſi⁹
aĩam debite nob ꝛ eidẽ eccl'ie
fidelitatis ꝛ cuiuſlibꝫ alteri⁹
generis iuramẽtũ: ac nihilo
min⁹ petẽdi a nob p nr̃as ſibi
man⁹ ipẽdi vnctiõꝫ ꝯſecratõꝫ
ꝛ romãi iperij diadema. Pre
fatis itaq̃ꝫ nũcijs i nr̃a ꝛ fra
trũ nr̃oꝝ pñtia cõſtitutis: ac
ſm dci tenorẽ mãdati Auini
onen. vbi tc eram⁹ cũ nr̃a cu.
reſidẽtes i publico ꝯſiſt. i q̃o
erat ꝑlatoꝝ ꝛ alioꝝ tã cl'icoꝝ
q̃ laicoꝝ ñ modica mltitudo
pmiſſis p eos corã nob expoſi
tis ſupplicãdo petitis hũilit̃ ꝛ
oblatis. Nos eodẽ mãdato ꝛ
decreto electõis ei⁹ dẽ h. ex pre
pncipũ tã eccl'iaſticoꝝ q̃ ſcl'a
riũ q̃ eũdẽ elegerãt: nob p di
ctos nũcios pñtatis plena cũ
eiſdẽ fr̃ib⁹ delibatõe diſcuſſis
factaq̃ꝫ nob ꝟ electõe hmõi cõ
cordi ꝛ lrĩma plẽa fide exaĩa
ta q̃ꝫ pſona ipſi⁹ h. put abſen
tia patiebat̃ eiuſdẽ: ꝛ ꝟ ipſi⁹
fide pbitate et alijs q̃ i pſona
ipatoꝛiſ ſt̃ merito reqrẽda: cũ
plurib⁹ ꝑlatis et alijs magne
auc̃tatis viris q̃ ei⁹ dẽ h. mo
res ꝯditõnẽ ꝛ ſtatũ plen⁹ no
uerãt: inq̃ſitoq̃ꝫ de ei⁹ pſona:
cui⁹ etiã nos ꝛ fr̃es nr̃i aliq̃lẽ

t Secrete. v. q. iij. in
loco.
u Accerſitis. q̃ſi colle
ctis vel circa ſe ſitis.
x Requiſitis. no. ta
bellionem eſſe debere ro
gatum: ꝺe hoc in ſpe. ꝺe
iſtru. edi. §. ij. ꝟ. ꝫ pone
ꝛ. §. iij. i. j. colũ. p inno.
ꝟ ꝺe filijs ante ꝺo. iſtru.
c. j.
y Inſtrumenta. ad p
petua rei memoriã. j. q.
. viij. maximum. xxvij.
q. j. omnes ferie.
z Reſpondit. tria capi
tula ꝯtinet hec rñſio.
a Cuiq̃. romanũ põ
tifice includebat: ꝺe ma.
ꝛ obe. ſolite ad finem.
b Preſtitẽat. p nũcios
vt ſequit̃.
c Innouerat. p ſeipm
Jo. an.
d Palliet̃. i. q̃ſi pallio
cooperiat̃. cõcor. ꝺe viu
pal. in ſi.
e Redundare. pũdet
circũfuſã: ꝺe hoc ꝺe ſer.
nõ or. c. j.
f Admodũ. ponit̃ pro
valde. ꝯcor. ꝟ ceſſi. ꝫuis.
ꝛ ꝺe cor. vi. c. j. ꝺe magi
ſtris. quãto. j. ꝺe re iu.
paſtoralis. ꝟ. nunq̃d et.
et. j. ꝺe magiſtris. c. j.
poſt prin.
g Exponendi. no. for
mam ſm quã ꝯſtituẽdi
ſunt nũcij romanoꝝ re
gis petentes approbatõꝫ
eccleſie.
h Dicebat. ſeneca. lx
xxj. ep'la nil cari⁹ exiſti
mam⁹ q̃ bñficiuꝫ q̃diu
petimus nil vilius cum
accepimus.
i Animã. ꝯcor. ꝺe iur.
ca. c. ſi. li. vj. ꝛ ꝺe teſti.
pſentiũ. c. ii.
k Diadema. ꝓpue ꝺr̃
corona impal' vl' regia:
ꝛ differt a ſerto q̃ꝺ ſit ꝺe
florib⁹ inſtis ꝛ a corona
q̃ ꝺr̃ circulus capitis ꝺe
q̃libꝫ metallo. diadema
vo ſolũ ꝺe auro ꝛ lapidi
bus p̃cioſis ꝛ cõponit̃ a
dia q̃ꝺ ẽ duo. ꝛ demo. is
ex ſui eni rotũditate pri
cipiũ deniĩt ꝛ finem.
l Oblatis. r̃ſpicit tria
ad q̃ mãdatũ hẽbãt. ſcꝫ
exponẽdi deuotõꝫ petẽdi
fauorẽ: vnctõnẽ ꝛc. offe
rendi iuramentũ.
m Decreto. ꝺe q̃. lxj.
di. eps. ꝛ ꝺe elec. inotuit
n Reqrẽda. fa. ꝟ ſup.
neg. pla. grandi.
o Nouerãt. ab his in
q̃rẽda ſunt talia. ꝟ pur.
ca. cuꝫ. p. ꝺe elec. poſtq̃.
ꝛ. c. ſcripti.
p Aliq̃lẽ. q̃ſi ñ plenã.
q̃ꝛ hic ñ videt̃ examiatõ
pſone neceſſaria. ꝺe hoc
ꝟ. xxxiij. di. qui eps. in
glo. ij. xlvij. di. ꝺe petro.

ꝛ facit de appel. conſtitu
tis. ij.
q Noticiā. fuerat ei ꝑ
ꝓmotōe fratris ſui tre
uerēn. archiepi aliq̄ tpe
in curia.
r Tibi dn̄o. lxiij. di.
et fuit iuramētū ottonis:
vt ibi pꝫ. ꝛ dicebat guil.
ī ſpe. e. ti. §. j. v. illō aūt
pꝰpn. ꝙ electꝰ pſtabat ꝑ
mo illō iuramētū legato
apo. ſedis: pꝰea qn̄ coro
nabat̄ itez pſtabat illud
pape.
ſ Pontificali. qḋ alꝰ
vocat ordiarīū epale. et
no. oſtī. ḋ ſer. nō or. ꝯſu
luit: ꝙ ille liber autēticꝰ
ſit: qꝛ illiꝰ libri vba ibi
ponūt̄. ſiꝉe qḋ ḋ arbore
di ꝑ. c. xxxv. q. v. ad ſe
dē. Inducit et. xv. di. ca
nones. ꝛ. c. ſctā. xxxviij.
di. q̄ ipis. ſa. ḋ of. archi.
c. j. ꝛ. c. ad hoc. hoc appꝛ
ꝓbat hec lrā.
t Futurꝰ. illō ē ꝯ lo. q̄
no. xxiij. di. legiꝰ: ꝙ ſola
ꝑncipū electō facit vez ī
pātorē. vides ei ꝙ ēt ap
ꝓbatꝰ ab eccꝉia ipator n̄
ē donec coronatōez ꝛ ꝯſecrati
onez recepit ab eccꝉia: et
ſa. qḋ dicam in. §. porro
ſup vbo reges in glo.
u Polliceor. dic̄. l. iij.
ff. de polli. ꝙ pactū ē du
oꝝ ꝯſenſus atq3 ꝯuētio:
pollicitatio vo ſoliꝰ offe
rētis ꝓmiſſum.
x Immediatꝰ. ſc̄genter
hoc dic tū ī poſſeſſiōe vl
tima tpa ſpectāda ſint:
ḋ cauſa poſ. cū eccꝉie. pꝰ
ꝑn. cū ꝯcor.
y Bonifaciꝰ. familia
ris ē dec̄ ꝓbatō cū papa
aliu3 papam incidit in
ſeſſem: vt no. lo. ix. q.
iij. pater.
3 Filiū. de priuiꝉ. ſi pa
pa. ꝛ ſimiliter: li. vj.
a Cortice. qḋ iacē nō
debit. j. q. j. marchion.
de v. ſig. pterea. ꝛ. c. itel
ligēdū. ff. ḋ legi. l. ſcire.
b Curioſitas. ſumit̄
hic ꝓ ſubtilitate exquiſita
nimia cura: ſic de renū.
c. j. in ꝑn. li. vj.
c Antidotū. ponit̄ ꝓ ꝯ
donū: dic vt no. ff. de pe
ti. he. ſꝫ etſi. §. cōſuluit.
vꝉ ꝓ ꝯ datū. vn̄ dici ſolꝫ
id qḋ dat̄ ꝯ venenū. vn̄
ꝓ medicīa ponit̄ de iura.
calū. ceteꝝ. inde di liber
q̄daz antidotariꝰ. qꝛ ꝯtra
venena cōpoſitꝰ eſt.
d Fidelitatis. qḋ hec̄
xxij. q. v. ḋ forma. ꝛ ſa.
ḋ. c. ego ei. ꝛ vidē potes
qḋ no. oſtī. ī ſū. de feudō.
§. q̄d ſit fidelitas: vbi eē
ponit plenā ꝛ pleniorē fi
delitatis formā. ī q̄ ꝛ q̄d
differat ab homagio di

pꝛiꝰ noticiā habebamꝰ ꝓpt̄ qḋ
faciliꝰ īnſiuimꝰ in examīatōne
hmōi idonea reputata: ipm̄ no
mīauimꝰ denūciauiꝰ ꝛ declara
uimꝰ regē romanoꝝ ipiꝰ appꝛo
bātes ꝑſonā: eūq3 ſufficiētez ꝛ
habilē declarātes ad ſuſcipien
daz ipiaꝉ celſitudīs dignitatē:
ac decernētes vnctōez ꝯſecrtōez
ipiūq3 romāi coronā ſibi ꝑ ma
nus nr̄as debere ꝯcedi: ꝛ ſbſe
quēter a p̄fatis nūcijs. ſuffici
ens ad h̄ ab eo vt ꝑmittit̄ mā
datū hn̄tibꝫ ſm̄ formā ī decre
tis q̄ icipit tibi dn̄o ꝯphēſaz fi
delitatis recepimꝰ iuramētū.
poſtq̄ idē. h. ꝯſecrtiōis ꝛ coro
natōis ſue tpe aliud eiſdē car
dīalibꝫ: q̄s ad impēdendū ſibi
hmōi ꝯſecrtōis ꝛ coronatōis īſi
gnia miſamꝰ ad vrbē illō nr̄o
noīe recipiētibꝰ iuramētū p̄ſti
tit corꝑale: qḋ ī libro pōtifica
li ro. p̄ſtāduz pōt. ꝑ ipatorē co
ronatōnis ſue tpe ꝯtinet̄: cuiꝰ
tenor dinoſcit̄ eē talis. Ego
h. romāoꝝ rex ānuēte dn̄o fu
turꝰ ipator ꝓmitto ſpōdeo et
polliceor atq3 iuro corā deo ꝛ be
ato petro: me deceťo ꝓtectorē
ꝓcuratorē ꝛ defenſorē fore ſū
mi pōtificis et huiꝰ ſcte ro. ec.
in oibꝫ neceitatibꝫ ꝛ vtilitatibꝫ
ſuis: cuſtodiēdo et ꝯſuādo poſ
ſeſſiōes honores ꝛ iura eiꝰ q̄
tū diuio fultꝰ adiutorio fuero
ſm̄ ſcire ꝛ poſſe meum recta ꝛ
pura fide: ſic me deꝰ adiuuet ꝛ
h̄ ſcta dei euāgelia. Ceterū
q̄n iuramēta hmōi fidelitatis
exiſtāt a retro romāis ꝑncipi
bus nō fuit hactenꝰ heſitatū:
imo tā q̄ndā albertꝰ rex roma
noꝝ imediatꝰ p̄deceſſor mēora
ti. h. boni. pape. viij. ꝑ. no. tpe
approbatōis eiuſdē alberti: q̄
Rodolphꝰ pat̄ ipius ꝛ alij p̄de
ceſ. eiuſdē romanoꝝ reges di
uerſis nr̄is p̄deceſſoribꝰ iura
mentū fidelitatis ꝛ obediētie
p̄ſtiterūt. Ideoq3 boni. memo
ratam a iuramēto huiuſmodi
abeo recepto de fratrum ſuo
rum conſilio preſente prelato
rum ꝛ alioꝝ multitudine co

pioſa auctoritate aplīca rece
pit in ſpālez ſuū filiū et eccꝉie
mēorate: ipmq3 ī regē romāoꝝ
aſſumpſit ī ipatorē poſtmodū
ꝓmouēdū. Uerꝫ qꝛ ſepefa
tus. h. q̄ ī ꝓximis diebꝫ fuit de
hac luce ſbtractꝰ: non vtutē ꝛ
mētē ſꝫ nudū vboꝝ iſectās cor
ticē ſenſūq3 ꝯfundēs iuramēta
reſtrīgēdo p̄dicta curioſe vide
bat̄ aſſerere vt ꝑfert̄: illa ad
debitū fidelitatis hmōi nō ex
tēdi: nouo mō curioſitatis hu
ius luculēte vitatis antidotū
p̄ntis declaratōis oraculo ꝑui
dimꝰ apponēdū. Quia ḡ ca
pituꝉ iuramēto fidelitatis ꝯtē
tis ſolicita meditatiōe ꝑēſatis
ipa capꝉa ī p̄fatis ipatorijs iu
ramētis q̄tū ad effectuꝫ: mē
tē ꝛ vtutē ipoꝝ nō ē dubiū ꝯti
neri. Nos ꝑmiſſis et alijs
rōnibꝫ: ne q̄s ī romanū aſſum
ptꝰ ꝑncipē vꝉ in poſteꝝ aſſumē
dus an iuramēta hmōi ꝑ dictū
henricū ipatorē p̄ſtita ꝛ ꝑ ſuc
ceſſores ipiꝰ ī futuꝝ p̄ſtāda fi
delitatis exiſtāt ī dubitatōem
educere audeat: vꝉ ſup his ꝯtri
uꝫ aſtruere vitati: auc̄te apli
ca de frm̄ nr̄oꝝ ꝯſilio declara
mus illa iuramēta p̄dicta fide
litatis exiſtere ꝛ cenſeri debe
re. Porro p̄ter iuramēta ꝑ
dicta idē hēricꝰ ſuoꝝ inherēs
p̄deceſſorū veſtigijs ꝑuſq̄ igre
deret̄ italiā vꝉ ibidē iura aliq̄
exerceret ſb teſtimōio ſuaꝝ pa
tētiū lr̄aꝝ ī māibꝫ dilecti filij
iohis de mollianis ſcholaſtici
eccꝉie tulēſis capellāi nr̄i ad h̄
ſpālit̄ ꝑ nos miſſi nr̄o et p̄fate
eccꝉie noīe recipiētis ꝓmiſit:
ꝛ tactis ſacroſctīs euangelijs
iuramēto firmauit: ꝙ eandeꝫ
eccleſiaꝫ ꝛ fidem catholicā pu
ra fide totiſq3 viribꝫ conſerua
ret reuerēter ꝛ etiam defenſa
ret: oēmq3 hereſiꝫ ſciſma ꝛ he
reticos q̄ſlibꝫ fautores recep
tatores ꝛ defenſores ipſoꝝ exti
miaret ꝑ poſſe: ac nūq̄ cū ſar
raceno pagano ſciſmatico ſeu
alio q̄modolibꝫ coiōnē catho
lice fidei non hn̄te aut cū aliq̄

cā. j. de re iudi. paſto
raꝉ. §. rurſus. de hoc
per inno. de regu. iu.
c. viij.
e Ipſa capꝉa. ꝯtēta
ī fidelitatis iuramen
to.
f Uirtutē. ad maio
rez expſſionē inculcat
hec vba.
g Exiſt̄. nō ꝑ hoc
ſequit̄ ꝙ ſuccꝭ ipato
ri ſint de tpali dn̄io ec
cleſie: ſa. qḋ no. lxxxj
di. legitur. ꝛ in ſpe. de
feudō. §. ij. verſi. xuij.
lo. an.
h Ueſtigijs. q. ſ. in
igreſſu italie iuramē
tū tale p̄ſtiterāt. Sci
re debes ꝙut hēt̄ et in
pōtificali aꝉo ꝓuīciali
ꝙ rex romanoꝝ coro
natur triplici corona.
Pria ē ferrea quā reci
pit ab archiepo colōi
enſi ī aq̄ſgrani eiuſdē
dioc̄. ferrū aūt fortitu
dinē deſigꝫ q̄ vicere de
bet rebelles ꝛ īfideles
ꝯculcare. Secūda eſt
argētea quā igreſſus
italiā recipit a medio
lanēn archiepo in vil
la modicīa. eiuſdē di
oce. tn̄ ipe. h. recepit il
laꝫ mediolani ī eccꝉia
ſcti ambroſij. argētuꝫ
aūt deſignat mūdiciā ꝛ
claritatem: ſignificat
ipm ꝑncipē talē eē de
bere. Tercia ē de pu
ro auro qua corona
tur per papam in ec
cleſia ſcti petri ad al
tare ſancti mauricij. ꝛ
deſignat auruꝫ quod
omnibus metallis eſt
excellentius ipſuꝫ im
peratorem alijs regi
bus ꝛ principibus in
potētatu ꝛ iuſticia ex
cellentiorem eſſe debe
re. Sic oliꝫ in his tri
bus metalꝉ dabat̄ tri
butū romāis: vt ſcri
pſi de fide inſtru. iter
dilectos: ſuper glo. in
dictio.
i Tactis. epiſcopi
etiam cum fidelitateꝫ
iurant tangūt ſacra:
vt probatur ḋ. c. ego
enim: in fine. non ſic
quādo teſtimoniuꝫ di
cunt vel de calumnia
iurant: quod dic vt ḋ
iura. calum. c. fi.
k Exterminaret. idē
verbum de here. excō
municamꝰ. §. moue
antur. ꝛ. §. ſequē. et
dicit̄ quaſi extra ter
minos vite vel iuriſ
dictionis ſue eos po
nere. vnde ponit̄ eti
am ꝓ diſſipatōe deſo
latōe ꝛ exilio lo. an.

De coronatione [illegible] potestate

Corōtio fi pt p archiepm colonien

p̄ſate eccl'ie inimico vl' rebelli
ſeu eidē māifeſte ſuſpecto vni
onē quālibet ſeu parētelā aut
ꝯfederatōez iniret: ſʒ tā nr̄am
q̄ ſucceſſorū nr̄oꝝ ꝑſonas ho-
norē ⁊ ſtatū manuteneret de-
fenderet ⁊ ꝯſuaret ꝯͣ oēs ho-
mies cuiuſcūqʒ exiſterēt p̄emi
nētie dignitatis vel ſtat⁹: eidē
etiā adijtiēs iuramēto q̄ ma
nuteneret ſꝑ atqʒ ſuaret p̄uile
gia oīa p predeceſſores ſuos re
ges ac īpatores romāos p̄ſate
romāe et alijs q̄buſlibʒ eccl'ijs
quocūqʒ ꝯceſſa tpe et ꝯtinētie
cuiuſcūqʒ: ipſaqʒ oīa et ſpālit̄
ac p̄cipue p clare mēorie Con
ſtātinū Carolū Henricū Ot-
tonē q̄rtū Fridericū ſecundū
atqʒ Rodolphū predeceſſores
ipſius ſuꝑ ꝯceſſiōe recognitōe
aduocatōe ānotatōe quitatōe
⁊ liba dimiſſiōe terraꝝ ⁊ ꝓui-
ciaꝝ romāe eccl'ie vbilibet po
ſitaꝝ: q̄ꝝ etiā multas noīatiʒ
expreſſit ſedi ap̄lice romāiſqʒ
pōtificib⁹ ſuꝑ quocūqʒ tenore
cōceſſa recognouit ꝯfirmauit
et ex certa ſciā īnouauit ac et̄
d̄ nouo ꝯceſſit: ⁊ t̄ras ip̄as at
qʒ ꝓuicias recognouit ad ius
⁊ ꝓprietatē ip̄i⁹ eccl'ie plenſſi
me ꝑtinere: eaſqʒ nihilominꝰ
ex abūdanti de nouo eccl'ie ſe-
p̄efate dōauit ſb̄ p̄dicto ſe obli
gās iuramēto: q̄ ip̄as aliquā-
ue ip̄aꝝ ꝑtē nullo vnq̄ tpe oc
cuparet: ſeu q̄ntū in eo eēt ab
alio ꝑmitteret occupari: nec ī
eis aut aliq̄ ꝑte ip̄aꝝ iura ali
q̄ poſſeſſiōes aut tenutas h̄ret
ſeu quomodolibet poſſideret:
nec ī eis et̄ poteſtarie ſeu cui⁹
vis capitanie aut iuriſdictōez
quācūqʒ p ſe vl' p aliū exerce-
ret. q̄qʒ vt p̄nceps catholic⁹ ⁊
ſepedicte eccl'ie aduocat⁹ atqʒ
defenſor ip̄aʒ iuuaret: ⁊ ꝯſilijs
⁊ auxilijs illi aſſiſteret oppor-
tunis ꝯͣ quoſcūqʒ īobediētes
⁊ rebelles eidē: ⁊ p̄cipue ꝯͣ oc
cupātes ſeu turbātes t̄ras p̄di
ctas ſeu ꝓuicias vl' ꝑtē quāli-
bet earūdē. Sub eodē et̄ iura
mēto ꝓmiſit: q̄ tā ip̄aʒ roma.
ec. q̄ꝫ alias eccl'ias libtatē ec-
cleſiaſticā bōa iura p̄latos et
miſtros eccl'iaꝝ ip̄aꝝ manute
neret ꝯſuaret atqʒ defenderet
ſuo poſſe: ⁊ q̄ eccl'ie romāe va
ſallos ꝯͣ iuſticiā nullaten⁹ of
fenſur⁹: d̄uotoſqʒ fideles eccle
ſie et̄ ī ipſo cōſtitutos benigne
t̄ctaret: nec eos opp̄meret ꝯͣ
iuſtiaʒ: aut q̄ntū ī eo eēt p ali
uʒ opp̄mi ſuſtineret: ſed ī ſuis
poti⁹ iurib⁹ ⁊ iuſtitijs ꝯſerua
ret. Hoc q̄ʒ iuramētū ⁊ etiā
p̄ſtitū ꝓ eo nobis p ſuos nūci-
os vt p̄mittit̄ p̄ſtitū: receptis
ſue coronatōis īſignijs īnoua
uit: ꝓut ī patētib⁹ l'ris añ co-
ronatōez ip̄aʒ ei⁹ regio magno
ſigillo ⁊ alijs p⁹ coronatōez eā
dē ei⁹ ip̄iali aurea bulla muni
tis ide ꝯfectis l'ris q̄s ī archi-
uis ro. eccle. repōi ⁊ diligēter
ꝯſuari fecim⁹: plen⁹ ꝯtinet̄.
Clemēs. v. ī ꝯcilio vienēſi.

De exceptionib⁹. Rubrica.

Excōmunicatōnis
exceptio dilatorie
in q̄libet ꝑte litis
oppōi pōt t̄mio ꝑē
ptorio p iudicē aſſigto ad ꝓ-
ponēdū exceptōes declinatori
as ⁊ dilatorias nō obſtāte: ſer
uata tñ ꝯſtitutōe felicis recor
datōis īnocētij pape q̄rti edi-
cta circa hoc in ꝯcilio lugdu-
nenſi. Clemens quint⁹ in
cōcilio vienenſi.

Parentelaʒ. alln dit vulgari italicoꝝ. ⁊ ponit̄ p affinitate: cōſanguinitatē eni iure nō poſſet: ſa. inſti. de legi. ag. tu. in fi.
m Succeſſoꝝ. vide q̄d nō. ⁊ dixi. e. ti. ve ritatis.
n Reges. romāos vt ſequit̄. ⁊ p hāc l'raʒ videt̄ q̄ rex romāoꝝ q̄ nōdū eſt īpator vel coronat⁹ p̄uilegia dare poſſit: de quo ſatis nō. ī ſpe. de reſcrip. p̄ſentati. §. ſi. v. ite q̄d ē obtētū. ⁊ hoc diſputauit ⁊ tenuit iaco. de are. cui⁹ q̄ſtiōez ad litterā poſuit cy. ī. l. bñ a zenone. C. de q̄dri. p̄ſcrip. ino. ī decre. venerabilē dic̄: q̄ ſi īpator nō poſſit recipe coronā ī loco debito: nihilominꝰ auctoritatez admīſtrādi recipe pt̄ a colonienſi archiepo ad quē ſpectat vel ex ip̄a electōe h̄ʒ illā. ſm̄ eū refert oſti. d̄ v. ſig. ſuꝑ q̄buſdā: q̄ vidit ī alamāia p p̄ricipes iudicari et teneri: q̄ rex romāoꝝ p⁹ electōez cōcordē h̄eat oēʒ p̄tātem quā īpator: ⁊ q̄ vnctio nihil addit: et ſa. q̄d nō. io. xciij. di. legim⁹: vt ſcripſi ſuꝑ vbo poſtq̄: ⁊ ſuꝑ verbo futur⁹ ī glo. ſʒ q̄d pl⁹ ē vidi ⁊ habeo formas q̄rūdā l'raꝝ q̄ de regiſtris īno. iij. dicūtur extracte: q̄ manarūt ſuꝑ negocio diſcordie electōis: de q̄ loq̄t̄ decre. venerabilē. q̄ꝝ alia dirigebat̄ archiepis epis et p̄latis et p̄ricipib⁹ alamanie et ſclauie vel ſclauonie: alia ſpālit̄ magūtino int̄ alia referētes q̄ ī cōcuſſa ꝯſuetudo ip̄ij facta certa rōni ꝯſonatur. ſbnixa p patiētiā ſe. ap. tolerata ⁊ p tolerātiā approbata hoc h̄ʒ: q̄ duob⁹ electis ī diſcordia vterqʒ adminiſtrat vt rex: et oēʒ imꝑij iuriſdictōez exercet. q̄d declarat ibi papa locuʒ h̄re: donec p papaʒ alteri⁹ electio fuerit approbata aut reprobata.
o Conſtātinū. diſputāt aliq̄ an donatio p cōſtantinū facta eccleſie ro. in ꝑſona beati ſiluestri: de q̄. xcvj. di. ꝯſtātin⁹ palea eſt: valuerit: ⁊ an ſucceſſor illā reuocare potuerit: Accurſi⁹ tenʒ q̄ donatio nō valuit: in aut. quō oportet epos. p⁹ p̄n. col'. ij. ſʒ io. ꝯ: q̄ hoc nō. lxiij. di. ego ludouic⁹. q̄ valuerit ⁊ q̄ ſit irreuocabil' ꝓbat hec l'ra: ⁊ ſ̄. de elec. fundamēta. §. ne autem. li. vj. ⁊ ſa. q̄d nō. oſti. in ſum. de immu. eccleſi. §. pl't. ad finem.
p Carolum. de quo. xj. q. j. volum⁹: de iudi. nouit.
q Aduocat⁹. vide q̄d nō. ⁊ ſcripſi de elec. venerabilē. v. q̄ aūt.

r Nn eo eſſet. ſa. lxiij. di. epheſus. xlviij. di. q̄ ad nos: de teſti. ꝯſtitut⁹.
ſ Aurea bulla. pʒ ſ̄ q̄ añ coronatōez nō vtitur bulla ſʒ ſigillo. ſic et papa alit̄ vnt̄ bulla añ coronatōez q̄ poſt: vt nō. ī ſi. li. vj. ſuꝑ data p̄uilegia imꝑialia cū aurea bulla vidiſſe non memini niſi vnū. nec et̄ multū videt̄ expediēs p̄uilegijs bullā aureā appendi. ꝓpter p̄cioſitatez eniʒ metalli ē d̄ ſubt̄ctōe bulle ꝑiculū. ob quā et̄ cauſaʒ pādētes p̄lati et p̄ricipes tpis nr̄i ſigillis argēteis vl' aureis nō vtuntur.
t Archiuis. habet̄ idē vbiʒ. C. de fide inſtru. aut. ad hoc. xxx. q. j. ꝑuenit: vt ibi no. dicit̄ archiui armarij librorū: ⁊ deriuat̄ ab archa. hiero. ī ꝓlogo heſter. dic̄ ſe ipm librū leuaſſe de archiuis hebreorū: vide no. de ꝓba. cū cauſaʒ: de p̄ſcrip. ad audientiā.
a Excommunicatonis. ſe ſummat reprobans q̄d nō. oſti. e. ti. paſtoral': q̄ dixit obſtare lapſuʒ t̄mini hunc exceptōni ꝓponēde: ſʒ vbi t̄min⁹ ſtatut⁹ nō ē oppōi poſſʒ vſqʒ ad ſniaʒ. ⁊ approbat q̄d ibi nō. ber. ⁊ oſtiē. et guil. ī ſpe. e. ti. §. ij. v. ſʒ nūq̄d poſt. ⁊ itelligitur hoc de maiori excoīcatōne q̄ repellit ab agendo: ſ̄. e. a nob: ſa. d̄ ſen. ex. ſi quē.
x Dilatorie. ſ. ad differendū litē actoris excoīcati: de iudi. itelleximꝰ. opponit̄ eni iterdū ī viʒ ꝑemptorie: puta ad ꝑimendā electōez ꝓpter excoīcatōez eligētiu vel electi: q̄ caſu locū nō h̄ʒ decre. pia. e. ti. li. vj. et ibi no. dic̄ guil. ī ſpe. q̄ etiā q̄ñ opponit̄ ꝯ iudicē vel ꝓcuratorē nō obſtat lapſus termini: hoc nō. in pre. §. v. quid ſi termīo. ⁊ v. ſe. de ſecūdo dixi de ꝓcura. in nr̄a.
y Litis. p̄ncipalis. de cā vō appellatōis plene ſcpſi. e. ti. ſignificauerit ī tex. ⁊ ſuꝑ glo. pl't.
z Peptoi. q̄druplex hui⁹ iuris ratio habet̄ ī decre. pia: in p̄n. glo.
a Peremptorio. tenet oſti. ī decre. paſtoral'. ⁊ guil. ī ſpe. de dila. §. j. v. exceptone: q̄ tal' t̄min⁹ et̄ ſi h̄ nō expmat̄: itelligit̄ ꝑēptori⁹: al'. decre. ꝯſuluit. de of. dele. hoc ꝓbat l'ra illi⁹ decre. paſtoral'. ⁊ guil. ibi extūc vt ibi ſcripſi. ſʒ dato q̄ iudex ꝑēptorie expſſit: nō obeſt hoc vult hec l'ra.
b Aſſignato. iſte termin⁹ aſſignari debet ad petitōez actoris nō rei: vt ſatis dixi ſ̄. e. paſtoralis.
c Dilatoria. nūquid ad ꝑemptorias ꝓponendas poſſit iudex ſtatuere ꝑemptoriū: fuit opinio q̄ nō: de q̄ ſ̄. e. paſtoralis. ſuꝑ. j. glo.
d Non obſtāte. hāc opi. ī decre. paſtoral' approbare ſolebā hac ratōe

quia quadruplex ratio illi⁹ decre. pia: ita viget poſt terminũ ſicut pri⁹. Item quia lis conteſt. eſt quaſi quidam peremptorius terminus dilatoriaꝝ: de re iudi. inter monaſteriũ. et tamẽ poſt illam ꝓponit̃ hec exceptio. Item terminus datus ad exceptionẽ illam ꝓbandam qui lapſus eſt non impedit illam ꝓponi de nouo: ergo nec termin⁹ datus ad ꝓponendum. Item ſententia non precludit viã huic exceptõi: multominus termini lapſus. hec omnia ꝓbantur in ꝑdi. decre. pia. ⁊ his ratõibus puto decre. hãc locũ hẽre: etiam ſi nominatĩ de exceptione excõmunicatio̾nis terminꝰ datus eſſet. nec enĩ poteſt iudex beneficiũ iuris auferre reo ꝑ qd̃ eſt ſibi ꝑmiſſum ꝙ in qualibet parte litis illam opponat: de reg. iu. indultum: cum concor. li. vj.

e Lugdunẽ. ſ. e. ti. pia. li. vj. que ſtatuit ſb qua forma ꝓponatur. ⁊ quomõ terminũ ꝓbandi ⁊ penã non ꝓbantis.

De ſententia ⁊ re iudicata. R.

Ut calũnijs litigãtiũ occurrat̃ is q̃ i bñficiali vl' alia q̃uis cauſa tres cõtra ſe in petitorio vel poſſeſſorio ſententias reportauit: ad agendũ de nullitate ipſaꝝ vel alicuꝰ ex eis nullatenꝰ admittatur: donec huius ſententie plenarie fuerint executõi mãdate. Similiter ſi ille ꝯtra quam tres ſententie diffinitiue late fuerint: ab interlocutoria vel grauamĩe ante prolationem ipſarũ vel eaꝝ alicuꝰ ſe appellaſſe et cauſam appellationis huiuſmodi adhuc pẽdere proponat ſentẽtiarũ predictarum executionem tali ꝑtextu nolumꝰ impediri: que ad cauſas qualitercũq; etiã per appellatõnem pendentes duximus extendenda. Idem.

Paſtoralis cura ſolicitudinis nobis diuinitꝰ ſuper cunctas chriſtiani populi nationes iniuncta: nos inuigilare remedijs ſubiectorum: eorundem periculis obuiare: ⁊ ſcandala remouere cõpellit.

a Ut calũnijs. Caſus. qui tres ſententias contrarias in qua vis cauſa reportauit: de illarum nullitate non agit nec excipit ipſarũ executione non facta: ⁊ reſpicit etiam pendentia nouũ et equũ quod hic dicitur: cui eſt ſi. ſ. e. con. de ſeque. poſſeſ. c. fi. ⁊ huic ꝑn. ꝯcor. de pe. calumniã.

g Quis. includit ſpirituales quaſi ſpirituales criminales ciuiles ⁊ mixtas. io. an.

h Tres. ſucceſſiue ⁊ ſup eodem articulo. non enim locum habet hec pars quãdo ſuper diuerſis tribus articulis: licet eiuſdẽ cauſe tres interlocutorie ſunt late ꝯtra ꝑtem.

i Contra ſe. de tercio qui vult ꝓpter ſuũ intereſſe executõẽ ſententie impedire: habet̃. e. ti. cũ ſup: ⁊ ibi ſatis no. inno. ⁊ oſti.

k Poſſeſſorio. ꝯcor. pre. decre. j. de ſequeſtra.

l Sententias. non dicit diffinitiuas ſicut. j. ꝑte ꝑxi. ꝑ qd̃ ptꝫ in interlocutorijs: quaꝝ facienda ſit executio locũ habere quod hic dicitur. ⁊ quo iure petatur illarum executio: vide in ſpe. de ſentẽ. excom. §. penult. circa finem.

m Agendũ. de nullitate. modos nullitatis ⁊ corã quo iudice agatur de nullitate. ⁊ an corã iudice appellatõis ꝯ hoc agi poſſit ſcripſi poſt inno. ⁊ oſti. e. ti. c. j. de ap. dilecto. ⁊ ſpe. e. ti. §. iuxta per totũ ⁊ ad fi. et ibi in v. ſed ſi cauſa tractat̃ an ſententia ꝓnunciata nulla ex prioribus actis cauſa iudicetur.

n Alicuius ex eis. hoc intelligo quãdo ſimpliciter in ſecũdo ⁊ tercio iudicio confirmata eſt prima ſententia. et ſi diuerſa cõtinebat capitula vel vnum ſepabiliter: licet in certa parte fuerit infirmata: tñ quo ad illa capitula vel partẽ in qua vel quibus confirmata fuit: primo ⁊ ſecũdo dicam hoc locũ habere ⁊ in alijs non. exemplum patet de teſta. raynutius. et c. raynaldus.

o Admittatur. per hanc litteram videtur ꝙ etiam ſi non petat victor executionem: per modum tamen exceptionis repellere poterit de nullitate agentem: ⁊ eſt ſi. quod plene ſcripſi de oꝛ. cog. c. fi. vltro ergo ſe offerat executõi ⁊ ſententijs pareat ſi de nullitate vult agere. concoꝛ. de oꝛdi. cogni. cum dilectus.

p Donec. facta ergo executione poterit agere. et ſi obtinebit in cauſa nullitatis: obtinebit etiã reuocatõẽ executõis: ſa. de reſti. in inte. ſuſcitata. C. de ꝑci. impe. offe. aut. q̃ ſupplicatio.

q Plenarie. ꝯcor. de reſti. ſpo. c. fi. ⁊ ptꝫ ꝑ hoc verbũ: ꝙ nõ facta executione etiam minime ꝑtis eius qd̃ ꝓnuciatũ fuit: impedit̃ agens: ſi. iij. q. j. reintegranda.

r Diffinitiue. hoc non expreſſit ſ. ꝑxi. Rñ.

ſ Fuerũt ſucceſſiue vt ſup dixi. qꝛ victus a ꝑma ⁊ a ſecũda ſententia appellauit: a tercio vo nõ potuit appellare: de ap. ſua nobis.

t Alicuꝰ. maxime in vltima hoc ꝓcedit: cum ſcꝫ dico me appellaſſe a grauamĩe illato per iudicem ſecunde appellatõis: qua appellatõe pendente confirmauit ipſe iudex primam et ſecundã ſententiam. hoc dico quia ſi a grauamĩe illato per iudicem prime appellatõis appello: ⁊ iſte poſtea fert diffinitiuam. ſi ab illa non appello: non erit dare terciam diffinitiuam. multominꝰ ſi appellarẽ a grauamĩe iudicis cauſe principalis. ſi vo appellauero ab illa ſententia: ⁊ vtranq; appellationem proſequor: tunc ꝓcedere poſſet caſus iſte: ſa. de: ſ. de do. ⁊ cõtu. ſi aũt.

u Appellaſſe. ꝓponat qd̃ eſt. j.

x Huiuſmodi. emiſſe ante ſententiam ab interlocutoria ⁊ grauamine: cuiꝰ proſecutio forte ſtudioſe differtur: vt videatur finis cauſe principalis.

y Pendere. al's appellaſſe nõ iuuaret illum ſi deſerta vel contra cum finita eſſet illius appellatõnis cauſa. Sed quid ſi dicat ſe ſic appellaſſe ⁊ cauſam appellatõnis finitam pro ſe. ſ. quia ꝓnunciatũ fuit bene appellatum? Dico etiã tunc non impedit̃ executio per Rñ. ſ. ꝑx. allegat enim nullitatem: quia per id conſtat iudicem a quo fuit appellatum diffinitiuam ferre non potuiſſe. ſed ſi aduerſarius ab illa ꝓnunciatione qua pronũciatum fuit bene appellatũ infra tempus debitũ appellaſſet: tunc adaptaretur hec littera: quia adhuc illius appellationis cauſa penderet.

z Impediri. licet ergo ex pendentia illius appellationis dubitetur an ſaltem vltima ſententia tenuerit: vult tamen ꝙ fiat executio ſaluo iure retractatõnis tam ſententie ꝙ̃ executionis ſi iudicetur bene appellatum: vt dixi ſ. ꝓxi. Rñ. non enim impedit hec littera appellationis illius ꝓſecutionẽ: dũmodo illius fatalia non ſint lapſa.

a Pendentes. vide ſ. e. con. de iudi. diſpendioſam: in fi.

b Paſtoralis. Caſus. tres partes principales habet hec conſtitutio: ſcꝫ exordium narrationem ⁊ concluſionẽ. Prima ponit exordiũ breue. Secunda ibi ſane: narrans cauſas ⁊ effectum cuiuſdam ſententie late per quondam imperatorem henricũ in regem Robertum cum ſuppletõne defectuũ oſtendit nullitatem illius tam ex ipſius cauſis aliis inſertis in illa: ꝙ̃ ex perſonis a quo ⁊ in quem ſententia lata fuit. Tercia ibi vt igitur cõcludendo declarat illam ſententiam irritam et illam etiã irritandam: quatenus de facto proceſſit. Secunda ſubdiuiditur: quia primo narrat ſententie cauſas defectũ ⁊ ſuppletionem: vt dixi. ſecunda ibi verũ. ſubijcit illam examini ⁊ dicit quare. tercia ibi notorium. improbat citationẽ ⁊ proceſſum ex merũ citati ratione abſentiũ imperatori ⁊ ratione loci. quarto ibi vt illud illam. improbat ratõne loci in quo ⁊ de quo citatio facta fuit. quinto ibi denicq;. concludendo contra ſententiã prius ſoluit duplex obſtaculum quo dici poſſet regem vaſallum imperij ⁊ imperiũ deliquiſſe. ſexto ibi rurſus. oſtẽdit diuerſis modis in illa ſententia imperatorem ſue poteſtatis terminos exceſſiſſe. ſeptimo ibi ceterum. ſoluit ſuppletionẽ defectuũ quam in ſententia fecit imperator.

c Cura. hic incipit ꝯſtructũ. ⁊ tale vel ſimile puto ꝙ erat exordiũ decretis de decre. paſtoral': in cõpi. grego. ſub diuerſis titulis collocata: vt dixi ꝯ reſcrip. paſtoralis in ꝑn.

d Diuinitus. ꝑ v. illud: paſce oues meas. io. vlt. de elec. ſignificaſti. de ma. ⁊ obe. ſolite.

e Chriſtiani. de homi. pro hũani. li. vj. ⁊ fa. extraua. boni. vnam ſanctã. ⁊ fa. hec lr̃a ad id qd̃ dixi ſ. e. con. de teſti. c. j. ſ. ꝙ regulariter iudeos nõ compeſcit eccleſia.

f Nos compellit. qd̃ eſt. j.

g Inuigilare. ponit̃ hic in ꝓ valde: ſicut de fideiuſ. c. j. de quo vide in ſpe. de diſpu. ⁊ all'. §. poſt hec. v. illis: ibi ponitur. ⁊ huic exordio ꝯcor. ꝑe. ſexti: et de of. dele. officij. e. li.

h Sane. narratio.

i Imperatorẽ. inchoauerat enim diſcordia eo nondũ coronato: ſ. e. compi. de iureiur. c. j. poſt ꝑn.

k Differente forte veraciter. quod tñ ſententia non iuſtificat: vt ſequitur in. §. rurſus.

l Ipſius. imperatoris vel regis. primũ placet.

m Subditis. idem ſi cũ non ſubditis. vel hoſtib⁹. C. ad. l. iul'. ma. ſi quis cauonizata. vj. q.

n Conſpiratões. vide qd̃ ſcripſi de iudi. exhibita.

o Et ordinauerat. rex romanoꝝ Robertus.

p Fulte.i. munite. firmare vel adiuuare.
q Vrbē in vrbe. ſcȝ roma.
r Abſentez. an ſup crimine ɔtra abſentē ſnīa ferri poſſit. nō. ō do. ⁊ ɔtu. ꝟtatis.
ſ Declarato. vtile cō ſiliū eſt in notorijs ſic interloq̄: ⁊ fa. ad nō. de iureiu. ad nr̄aȝ. iij. § ō of. dele. c. j. li. vj.
t Supplēdo. ō effcū hui⁹ cl'e videas i ſpe. ti. ij. §. nūc oſtēdēdū. ꝟ. xviij.
u Siqs. ſ. defect⁹.
x Matre. j. q. v. ꝑ ſennū. de of. cuſt. c. j.
y Nouerca. ſicut ſe habet nouerca ad ꝑui gnos q̄ ſeuire ſolet in illos: ſic ſe hȝ ad iuſti ciā volūtas ꝑcipitātis iudicis. hoc intendit. Jnde dixit q̄dā. Gau det in afflictos ſeuire nouerca ptās. ſicut et̄ dicit canon: q̄ negligē tia ē nouerca eruditō nis. lxxxiij. di. nihil. lo.
z Precipitatione. de iniq̄tate dr̄ q̄ oīa ꝑci pitat: de pe. di. iij. int̄ hoc hircū. j. ⁊ eſt ꝑci piniū qḋ fit ſine mō et cum piculo. de ſepul. ex parte.
a Profutura. vt ex. bene. c. vno.
b Lime. vij. q. j. §. cū ergo. ꝟ. ferrū. ⁊ eſt iſtrm fabrile ⁊ ferreū quo metalla rodūtur polluunt minuūtur ⁊ purgant̄.
c Librannni. habet̄ hoc vbū. xlv. di. oīs. ō re iudi. cū eterni. li. vj. ⁊ ē librare ꝑ librā que certū habet pōd⁹ aliquid pōderare: vel equare inde dicit̄ q̄ i menſe ſeptēbri ſol in⸗ gredit̄ ſignuȝ libre q2 tē dies ⁊ noctes eq̄nt̄.
d Cauſis. ex cauſa facile ꝺphendit̄ iniq̄⸗ tas ſnīe: de reſti. i inte. cū ex l'ris. ⁊ iō dat̄ ɔſi liū ne cauſa exꝑmat̄. de re iudi. ſicut.
e A quo. ſ. ipatore.
f Et in quē. ſ. regē.
g Jllius. ſententie.
h Exercitus. colle⸗ ctio hoīuȝ i expeditōe
i Suos. ꝓpinquos familiares ⁊ ſubditos
k Notorio. fa. hec l'ra ad ea que ſcripſi ō ap. ex parte. j. Nam videt̄ hic colligi q̄ nō ſolum aſſignato loco notorie nō tuto poſſit appellari et̄ exceptōne nō oppoſita: ſȝ etiam

Sane cū iā dudū int̄ quōdā h. impatorē roma. ⁊ cariſſimū i xp̄o filiū nr̄m Robertū ſicilie regē: ḡuis fuiſſet matia turba⸗ tōis exorta: aſſerēte dēide ipa tore ꝑdcō q̄ cū q̄buſdā ipi⁹ ſub ditis: rex ɔfederatōes ⁊ ɔſpira tōens fecerat i ipi⁹ maieſtatis offenſaȝ q̄q̄ ītēauerat ⁊ ordia uerat: vt ciuitates q̄dā ſb ipij ⁊ ipatoris eiuſdē obia ɔſiſtētes ɔt̄ cū ⁊ ipiū rebellarēt gētesq̄ ſuipi⁹ fulte ſubſidio: nōnullas alias ipij ciuitates ⁊ caſtra ide violēt̄ eiectis ipi⁹ ipatoris offi cialib⁹ occupart̄: ⁊ ꝑ ipſo rege occupata tenebāt: ac al's etiā i vrbe ⁊ alibi in impij ⁊ ipatoris eiuſdē ɔtēptū ⁊ ſue maieſtatis iiuriā ⁊ reipublice detrimentū mlt'a ḡuia fuer̄t ꝑ regē eūdē ac maliciā ⁊ iſtigatōȝ ipi⁹ tā a ſuis ſtipēdiarijs q̄ a ſbditis ipato⸗ ris ɔmiſſa: ꝑhabitis ꝑ ipatorē eūdē q̄buſdā ꝓceſſib⁹ ɔt̄ eū ab ſentē tn̄. q̄uis ltime iuxta ipa⸗ toris aſſertōnē citatū ac q̄ ſupͣ dicta erāt notoria ꝑ ipialē int̄⸗ locutoriā declarata. ipator ipe regē affirmās ꝓpt̄ ꝑmiſſa leſe maieſtatis crimis reū eē: i euȝ ꝑemptorie vt dixit ⁊ ſufficient̄ citatū ſȝ cōparere ɔtumacit̄ re cuſantē tāq̄ rebellē ꝓditorē ⁊ hoſtē ipij ac reū crimis ſupͣdci ꝑuatōis oīuȝ dignitatū quocū⸗ q̄ ɔphēſaꝝ titulo ⁊ q̄b⁹ ſe inti⸗ tulabat rex ipſe. auctatū q̄ȝ ho noꝝ ꝓuiciaꝝ terraꝝ bonoꝝ iu riū ⁊ iuriſdictōnū taȝ ꝑpetuoꝝ q̄ tpaliū: ⁊ ſiqn̄ veniret i ſuā ⁊ impij fortiā mutilatōis etiā ca pitis ſnīam ꝓmulgauit: omnē ſupplēdo defectuȝ ſiq̄s forſitan fuerat ex ſolēnitate iuris omiſ ſus i ꝓceſſib⁹ mēoratis: ꝑmiſſa vt aſſeruit faciēs exigēti iuſti⸗ cia: ⁊ de ipiali et̄ ptāte. Clex q2 hmōi ſnīa q̄ n̄ ē a diſcretiōe mr̄e ꝟtutū ſed a nouerca iuſti cie volūtaria ſcȝ iudicātis ꝑci pitatōe ꝓceſſit: part⁹ forſan ſe veriores hēe: ſi ipſi⁹ ſnīe ineffi⸗ cacia i publicuȝ ꝑcone iuſticia nō ꝓdiret. Nos circa eā tali vti ꝓuiſiōe volētes: q̄ defectis

ipſi⁹ defectib⁹: ſemiata ꝑ eam extinguat picula: ⁊ i rōne red⸗ dēda ſit poſteris ꝓfuťa: ipſam ſbijciēdā eē ꝑuidi⁹ lime iuſtie ac recte librami rōis. Eiuſdē igr̄ cauſis ⁊ ɔtinētia: necn̄ ɔdi tōe illoꝝ a q̄ ⁊ i quē lata fuit: diligēti ⁊ debita ɔſideratōe ꝑē ſatis patent̄ ex eis illi⁹ aſtruit̄ euidētia nullitatis. ⁊ māifeſte arguit̄ temeritas ꝓmulgātis. Notoriū q̄ppe ac idubitatū exiſtit. q̄ grādis exercit⁹ tpe di ctoꝝ ꝓceſſuū ⁊ ſnīe ɔtinue im patori aſſiſtēs regē ipȝ ⁊ ſuos ꝑſeq̄bat̄ odio capitali: piſana⸗ q̄ ciuitas i q̄ lata fuit mēora⸗ ta ſnīa: regē capitali habebat odio notorio ⁊ ātiq̄. Eſto igr̄ q̄ rex ipe al's ad ꝑmiſſa fuiſſet ltime ꝑ impatorē citat⁹: nūq̄d venire debuit ad iudicē exer⸗ citu feroci ac ḡndi ipiq̄ȝ citato vt premittit̄ odioſo ſtipatuȝ: nūq̄d et̄ debuit ɔparere i loco admodū populoſo: multū po⸗ tēti: ac ꝑfato i eū odio ꝓuoca⸗ to: Quis ei auderet vl' q̄ rōne aliq̄s teneret̄ ɔſiſtorij tal' ſbire iudiciū ⁊ ſe i hoſtiū ſinu repo nere: ac ad mortē ꝑ violētā iiu riā n̄ ꝑ iuſticiā inferēdā vltro neū ſe offerre: Hec q̄deȝ iure timēt̄: hec de more vitāt̄: hec hūana fugit rō: hec abhorret natura. Deſipet igr̄ q̄ citatōeȝ hmōi ſapet artaſſe citatuȝ. vt illud tāq̄ notiſſimū nullaten⁹ omittam⁹: q̄ r̄gē ext̄ diſtrictū ipij i regno. ſ. ſicilie notorie ac ɔtinue tpe ſupͣdcō morātē cita re n̄ potuit impator nec citatō ſiquā forſan ō ipo infra impij fines fecit citatū ext̄ ipiū ɔſti⸗ tutuȝ artauit. Nos q̄ȝ regis ordinari⁹ iudex q̄ ad ipatoris iudiciū citarem⁹ vl' citari aut remitti facerem⁹ eundē neq̄q̄ fuim⁹ req̄ſiti: imo lȝ ad nos ⁊ curiā nr̄am tpib⁹ ill' rumores freq̄nt̄ de curia ipatoris veni⸗ rēt: et iuxta eū et̄ q̄dā ex frib⁹ nr̄is eſſent: ꝑus tn̄ dcē ſnīe ꝓ⸗ mulgatio: q̄ aliud de ꝓceſſib⁹ ãncedētib⁹ ad audiētiā nr̄am ꝑuenit. Deniq̄ lȝ rex ipe t̄ras

q̄ ſine appellatōe citatō non artet: ⁊ facit qḋ nō. in ſpe. de cita. §. j. ꝟ. itē q̄ citatō fit ad locum. j. ⁊. ij. ꝟ. ſed quid ſi citat⁹ ⁊ quod nō. inno. ⁊ oſti. de dila. c. ij.
l Stipatū. q̄ vallatū circūdatū vel fulciū.
m Admodū. ꝑ valde ſic in decre romani. ꝟ. nos itaq̄. ō. e. cō. de iu⸗ reiurā.
n Ac ꝑfato. capitali.
o Cōſiſtorij. idē vbū ij. q. vj. anterioꝝ. §. ad hoc. ⁊ aut. ſed hic: ō ap. ex inſinuatōne. ⁊ dicit̄ a conſiſto. ris. heſter. v. in ꝑan. ſedebat ſup ſoliuȝ ſuū in cōſiſtorio palatij
p Sinu. ideȝ. ꝟ. xiij. q. j. §. ij. circa fi. ō iude. ⁊ ſi iudeos. ⁊ huic ɔcō. vt lit. non ɔteſt. accedēs ij. vbi pȝ q̄ nō ſufficeret̄ l'ſe de ꝓductu.
q Per violentā. ꝑ hāc l'ram videt̄ q̄ ſi captiu⁹ ad penam vel piculum mortis relaxat̄ iuramto ſuo de redeundo ad car⸗ cerem certa die: ſi mors erat iiurioſa redire non teneat̄. al's tenet̄.
r Offerre. q. d. nullus niſi et̄ mlt'e patiētie me⸗ rito. ſicut ābroſi⁹. xxiij. q. viij. conuenior.
ſ Vitant̄. etiam ꝑ vo⸗ lucres. ouidius. ij. de re. amoris. que nimis ap⸗ paret retia vitat auis.
t Natura. qua qs nō ſolum ſeipm: ſȝ nec aliū vult offendi. Jnde tul⁹. li. iij. ō of. homo nature obediēs hoī nocē n̄ pōt.
u Deſipet. ɔcor. de re⸗ nū. niſi cum pridem. ꝟ. ſed nec eos.
x Diſtrictū impij. per hāc l'ram ⁊ ſequētes pȝ q̄ impator nō diſtringit totū orbem lȝ dicat̄ dn̄s mūdi. ff. ad. l. ro. de iac. l. deꝑcatō. vij. q. j. in api bus. facit tn̄ ꝓ ipſo i⁊s cōe quo fundat intentōȝ ſuā i orbe: ſic̄ epi i dioc. de q̄ ſcripſi p⁹ oſti. de of. archi. c. fi. ſup. j. glo.
y Artauit. de conſti. c. ij. li. vj.
z Neq̄q̄. aſſerit purā negatiuā quā ꝑcipe po⸗ terat.
a Req̄ſiti. ſȝ ⁊ i inferio rib⁹ declarat nō. ō fo. cō. c. vl. in ꝑn. iij. q. vj. c. j. ō rap. c. j. ō hac req̄ſitōe vide qḋ nō. i ſpe. ō ɔpe. iudi. adi. §. j. ꝟ. ſȝ quō. ⁊ ō accu. §. j. ꝟ. ſȝ nūq̄d ⁊. §. fi. ꝟ. vt aūt.
b Eſſent. ꝑ ipi⁹ coro⸗ natōne: vt in. c. romani ō. de iureiurā.
c De proceſſibus. de

aliq̄s ab impatore tenere di-
cat in feudū nō tn̄ in eis: ſ; in
regno p̄fato domiciliū ſuū fo-
uebat: vn̄ īpator in ip̄.ꝰ pſonā
nullā rōe terrarꝫ hmōi niſi ex
nā feudoꝝ debitā ſupioritatē
hēbat. Poſſi pun: tō criminis
infra diſtrictū īpialē cōmiſſi
ad impatorē forſan ptinuiſſe
aſſerat. Relex eſt quidē ſi in
eodē diſtrictu fuiſſet inuētus
delinquēs: vl' ad illū de more
remiſſus. Dici ne ǵ ſnīa me-
ruit q̄ a iudice q̄ ꝑ regē tute
adiri n̄ potuit ⁊ ī loco notorie
vt p̄fert n̄ tuto: ī abſentē nec
citatū legitime ac inauditū ꝑ
ꝯſequēs ⁊ indefenſum nō ma
turo fuit iudicō. ſ; p̄cipitio et
de tāto p̄ſertim crimie ꝓmul-
gata. Rurſus nō ē ſilētio re
linquēdū: ꝙ ipē rex nr̄ ⁊ eccl'e
romāe rōe regni p̄dci notorie
ſubditꝰ: hōq; ligius ⁊ vaſallꝰ
ac ī eodē regno n̄ vt p̄mittit ī
impio certū ꝯtinuū ⁊ notoriū
ſuū hn̄s domiciliū ac originē
īde trahēs: impatori eo mō n̄
ſubfuit: ꝙ ī eū crimē leſe ma-
ieſtatis cōmiſerit: quātūlibet
oīa ī ſnīa ſup̄dcā ꝯtēta vitatē
indubiā ꝯtinerent: ſicq; nedū
non iure: īmo nec cū iuris co
lore tulit impator ſnīam ſup̄-
dictā in regem ex cā q̄ vitatis
ſbſiſtentiā nō hēbat: ꝓpt quā
etiā q̄tenꝰ in eo fuit regē eūdē
p̄uando reǵ ⁊ regia dignitate
ac t'ris et alijs ⁊ iuriſdcōibꝰ ꝑ
petuis ⁊ tpalibꝰ q̄ ſb eo nll'ate
nꝰ l' ab eo: ſ; a nob ⁊ ſb nob te
nebat necn̄ p̄cedēdo ꝯ regē eū
dē ex illis q̄ ꝑ ipiꝰ ſtipēdiarios
ac nōnll'os īpatoris eiꝰdē ſbie
ctos ꝑ maliciā ⁊ inſtigatōē re-
gis ipiꝰ ꝯ eū fuiſſe cōmiſſa in
vrbe dicebat. Cum etſi illa
fuiſſent ibidē reuera cōmiſſa:
punitō tn̄ eoꝝ ī regē veluti ext'

diſtrictū imperij cōmiſſoꝝ ad
impatorē nll'atenꝰ ptineret in
hibēdo et in eadē ſnīa ſb ma-
gnarꝫ appoſitōe penarꝫ q̄rꝫ ali-
q̄s ſibi applicari mādauit ne
q̄s dicto regi p̄ſumeret ī ſuis
rn̄dere debitis: ī ipſiꝰ ve fami
liaritate vel ſuitio remanere
aut eidē ꝯt ip̄; īpatorē q̄uiſmō
impēdere ꝯſiliū auxiliū vel fa
uorē: cū debitores ſuitores et
auxiliatores hmōi ext' impiū
⁊ ī reǵ ꝯſtituti p̄dcō nullatenꝰ
impatori ſubeſſent: nec ex cō-
mittēdis ī reǵ eodē dictis poſ
ſent penis aſtringi vel aliq̄lit'
ꝯdēnari ꝑ ipſum: abſoluēdo q̄;
ab oī fidelitate obligatōe ſui-
tio ꝓmiſſiōe ac pacto ꝓuinciā
oēs ciuitates ⁊ caſtra: ip̄iuſq;
vaſallos ⁊ feudatarios ⁊ alios
q̄ſlib; eidē regi quōlib; obli-
gatos: cū includeret in abſolu
tiōe hmōi terre ⁊ pſone nob et
eccl'ie romāe ſbiecte: ꝓpe ter-
minos ptātis exceſſit ī meſſē
nr̄aꝫ īmittēs ꝓperā ſuā falcē.
Ceterꝫ defectꝰ ſuppletō circa
ꝓceſſus adhibita ſup̄dictos n̄
tātū valet ad iuſtificatōē ipoꝝ
et ſnīe ſup̄dicte quātū ad eoꝝ
ſigillatōēz ⁊ notā: cū nullā ſup
p̄miſſis ptātē hr̄et īpator in re
gē: ſibi al's q̄ vt p̄fert n̄ ſubdi
tū n̄ citatū lrīme aut remiſſū
⁊ ext' diſtrictū ipſius ꝯtinue ac
notorie ꝯſiſtentē: nec p̄dicta
ſuppletō circa ſbditū et ad ea
potuiſſet de rōne referri: ꝑ q̄ ō
crimine p̄ſertim ſic ǵui delato
defenſiōis q̄ a iure ꝓuenit nāli
facultas adimi valuiſſet: cum
illa impatori tollere n̄ licuerit
q̄ iuris nālis exiſtūt. Et igr̄
ſicut mēorata ſnīa iuris caret
effectu. ſic auc̄te ⁊ noīe rei ca-
reat iudicate: vt nec ī opiniōe
coī aut vulgi labijs nomē hr̄e
ſnīe mereat: vt etiā in magnū

diſcordia hn̄ ſcinerat pꝰ
de iureiurā. romani.
d ¶ Forſan. nō ē nota du
bitatōis. de hoc de teſta.
c. ij.
e ¶ De more. ſ; nūq̄d de
iure voluit hoc decidē ⁊
accur. i. l. ſi cui. §. ſi. ff.
de accu. dicit ꝙ remiſſio
iſta fit ex vrbanitate vel
ex voluntate: vl' locū h;
ſm eu; cū reꝰ lantat. qd
etiā videt' placere inno.
de rap. c. j. ſed glo. ibi ⁊
oſti. dicūt ī oī ǵui delicto
remiſſiōē fieri ad iudicē
delicti p. §. ſi vo q̄s ꝯpre
henſoꝝ in aut. vt nulli.
iudi. coll'. ix. īmo dicunt
q̄dā ꝙ iudex delicti ad
hoc pōt cogere iudicē ſb
q̄ degit ꝑ vbū iubemus
ibi poſitū qd ē ncc̄itatis
xxiij. q. j. qd precipit'. ff.
ꝙ iuſſu. l. j. ⁊ ij. ⁊ ſic n̄
ob. qd dr̄ ꝙ par in parē
nō h; impiū. de elec. inno-
tuit. cū in hoc iudex deli-
cti ſit maior. ⁊ hoc pla-
cuit ia. de ra. ⁊ pe. ī aut.
q̄ in ꝓuincia. C. vbi de
cri. agi opor. ꝓ his facit
qd no. hug. lxv. di. c. ſi.
ꝯ eos facit qd ibi nō. io.
qd credo verꝰ. ſ. ꝙ male
faciat iudex reqſitꝰ n̄ re-
mittēdo. is tn̄ q̄ reqrit ſi
al's nō ē illiꝰ iudex. illū
cogere vl' punire n̄ poſt
ſ; aget' corā ſupiore illiꝰ
ad qd fa. de fo. cōpe. ro-
mana. §. ꝯtrātes. li. vj.
ita ad denūciatōē n̄ dicit
ad mandatū vl' p̄ceptū:
fa. et ō of. or. paſtoralis
ī pn̄. ⁊ qd nō. de of. dele.
prudētiā. §. adijcimꝰ. in
vi. glo. nec ob. illud. v.
iubemꝰ. ī. §. ſi vo. qꝛ ī;
īpator ibi iubeat n̄ dat ꝑ
illud iudici reqrētī ptātē
iubēdi vl' puniēdi. n̄ cō-
ceſſū; igr̄ n̄ attētet. xxv.
q. ij. amputato. dicit et
p̄dicti dn̄i legū ꝙ iudex
reqſitꝰ remittet ſine aliq̄
cognitiōe: tn̄ qꝛ p̄ſumpto
eſt pro iudice reqrēte. de
reni. ī p̄tia. tn̄ qꝛ req-
ſitꝰ eſt merꝰ executor. de
of. dele. paſtoralis. §. p̄-
terea. C. de execu. rei iu
di. ſi vt ꝓponis. ⁊ ꝑ eis
fa. p̄. l. ſi cui. §. ſi. ff. de
accu. quidā ꝯ qd p̄cederet
aliq̄lis cognitō. al's ſine
cā infamaret' q̄ ſic ſtatī
ligatꝰ remitteret'. ad hoc
ff. ō cuſ. ⁊ exh. re. l. diuꝰ
fa. C. ō exhi. re. l. ſi. C.
vbi de cri. agi opor. l. j.
⁊ hoc in ſua diſputatōe tenuit ſ; barth. de peatis ꝑ pre. l. diuꝰ. inducēs
etiam. l. ne in arbitris. C. de arbi.
f ¶ Citatū. vide qd nō. ⁊ dixi. e. ti. tenor. in glo. pe.
g ¶ Homoq; ligiꝰ. de homagio habet' de accu. veniens: de ſimo. ex di-
ligenti: de ex. p̄la. grauem de reg. iur. c. ſi. qd al's dr̄ hoīs ligiū. dr̄ aūt
ligius q̄ ligatꝰ: vel legius q̄ legalitatē ſeruās. de hoc martinꝰ de fano
cōpoſuit quēdā tractatū quē ponit ſpecu. ator ⁊ latꝰ pſequit' de feudo.
§. ij. ⁊ vt ibi nō. hoīs ligiū ſit impatori vel regi nulliꝰ alteriꝰ fidelitate

ſalua. ſed ī vaſalitico
vel fidelitate reſeruat'
ſalua impatoris fideli-
tas l' auctas ī li. feu.
de ꝓhi. feu. alie. l. im
pialē. nec videt' q̄s eē
poſſe ligꝰ duoꝝ. ſ; hn̄
pōt eē ligꝰ vniꝰ ⁊ va-
ſallus aliꝰ vt hic. vl'
vaſallus pluriū ⁊ ibi
de hoc. v. decimo. ⁊ v.
ſequētibus.
h ¶ Originē. nō. pro
foro originis de quo ō
paro. c. ſi. in. j. glo. de
tēp. or. cū nullꝰ. li. vj
⁊ ī ſpe. de ꝯpe. iu. adi.
§. i. xliij. al's. xliij.
i ¶ Non ſubfuit. in-
nuit ꝑ nō ſubditū cri-
men leſe maieſtatis n̄
cōmitti.
k ¶ Nō hēat. nō. non
valere ſnīaꝫ ex cuius
tenore deꝑhendit' eui-
dens iniqtas. ō hoc di
xi pꝰ inno. e. ti. cū ber
tolduſ ſup. v. ꝓceſſimꝰ.
l ¶ Propt' quā et tolle
hic lr̄am q̄ ē ī ſi. hꝰ. §.
ꝓpe tmīos ptātis ex-
ceſſit ī meſſē nr̄aꝫ. ⁊ c̄
m ¶ Diſtrictū. cū ro-
ma ſit de tpali dn̄io ec
cleſie. lxiij. di. ego lu-
douicꝰ. xxiij. q. vi. igr̄
ō ele. fundamēta. li. vj
n ¶ Debitis. q̄d ō de-
bitoribꝰ ꝑ iuramētū ob
ligatis. hoc poſito: ꝙ
hec ſnīa fuiſſet iuſta:
ſcripſi pꝰ oſti. ō cenſi.
ſignificauit ſup glo. ij
o ¶ Fidelitate. hoc hn̄
facit papa de ſubditis
impio. xv. q. vj. aliꝰ.
⁊. c. nos ſcōꝝ. ⁊ eo. ti.
c. ij. li. vj. ⁊ hoc rōne
criminis. de here. c. ſi. ō
pe. c. ſi. ꝓcedit autem
hoc ex ſupioritate. ō q̄
ī. §. ſi.
p ¶ Subiecte. ar. ad
no. xvj. q. vij. filijs ī
j. glo. ſ. ꝙ ꝑ dānatōē
vl' ꝯfiſcatōnē iudicis
ſecularis nō ꝑdat q̄s
ius patronatꝰ.
q ¶ Falcē. qd facere n̄
licuit. ō elec. venerabi
lē in ꝑn. cū ſuis ꝯcor.
r ¶ Sic ǵui. leſe ma-
ieſtatis.
ſ ¶ Licuerit. facit ad
nō. ff. de ꝯſti. pn̄. l. j.
⁊. C. ſi contra ius vl'
vti. pub. l. vi. ꝑ inno.
de ꝯſti. que ī eccleſiaꝝ
ꝑ oſti. in ſumma de re
ſcrip. §. q̄s vires. v.
Poteſt autem. fa. etiā
ad queſtiōnem de iudice habente arbitriū. quam nō. j. ō v. ſig. ſepe
ſup. v. defenſiones.
r ¶ Nomine. ſic. e. ti. c. ſi. li. vj. ij. q. j. in primis. in fi.
n ¶ Vulgi. cuius opinio q̄nq; inſpicit'. ff. de flum. l. j. ff. de fundo
inſtructo. l. cum delanionis. §. aſinam de pur. vul. per totū. ⁊ nō.
de reſcrip. nōnulli. in. iij. glo. Ouidius de ponto. Vulgꝰ amicicias
vtilitate probat.

x Superioritate. vt in conſtitutiõe romani. ꝫ. de iureiurã.
y Succedim⁹. de ſo. cõpe. licꝫ ex ſuſcepto. ⁊ hmõi ptãn nõ partici
pant legati de latere. õ hoc in ſpe. ti. ij. §. nũc oñdẽdũ. v. xix. io. an.
z Dominantiũ. apoc. xix. c. vltra mediũ. j. thuno. vj. ⁊ facit. viij.
di. que contra mores. in fi. de deci. tua. ij. io. an.
a Conceſſit. math.
xvj
b Ex eis. concor. de elec. qualiter i fi. j. de immu. eccle. qm̃.
c Conſilio. vide qd̃ nõ. e. ti. c. ij. li. vj. in j. glo.
d Reuocam⁹. pcor. de re. ec. nõ alie. ſiqs. e. ti. ad audiẽtiã. ⁊ qd̃ ibi nõ. de of. or. c. pe. ⁊. ij. q. j. pmates.
e Si a iudicib⁹. ſe ſummat. ⁊ ſunt due partes. ſecũda ibi eſt tñ. ⁊ qꝫ dicit iudicib⁹. itelligo ordinarijs vel delegatis ſiue ſint ad cãs ſiue ſint executores ad grãs. ⁊ idem etiaꝫ puto de arbitris iuris a qb⁹ appellari põt: de of. dele. ab arbitris. li. vj. cuꝫ eadẽ ſit ratio.
f Appellandũ. in iudicio vel extra a ſnĩa vel grauamine forte. dato ꝫ qꝫ haberi poſſet ipſoꝝ copia. loc⁹ eẽt ei qd̃ hic dr̃. ꝫ añ ꝯſtitutõnẽ iſtã tunc ſolũ ſic diuiſim de facto appellabam⁹ qñ coiter iudices haberi nõ poterãt vnde ſeruabat̃ qꝫ ſingulariter requirebãt vt ꝯuenirent.

iuſticie ac pacis obſequꝫ ſcandaloſis occurrat̃ piculis: q̃ cũ nr̃a ⁊ eccl'e puinciaꝝ multaꝝ regnoꝝ ⁊ gentiũ turbatiõe nõ modica poſſent occaſiõe ipſi⁹ p tpe ſuboriri. Nos tam ex ſupioritate: q̃ ad impiũ non eſt dubiũ nos hr̃e: q̃ ex ptãte in quam vacãte impio impatori ſuccedim⁹: ⁊ nihilomin⁹ ex illius plenitudie ptãtis quã xp̃s rex regũ ⁊ dñs dñantiũ nobis lꝫ imeritis i pſona bti petri cõceſſit: ſnĩam et pceſſus oẽs pdictos ⁊ q̃cq̃d ex eis ſecutũ eſt vel occaſiõe ipſoꝝ de fratꝝ noſtroꝝ ꝯſilio declaram⁹ fuiſſe ac eſſe oĩno irritos ⁊ inanes: nullumqꝫ debere aut debuiſſe ſortiri effectũ ſeu nocumẽtũ vel notã afferre cuiq̃ vel quõlibꝫ attuliſſe: ipſoſqꝫ nihilominus q̃ten⁹ pceſſert õ facto: ⁊ q̃cq̃d ex eis ſecutũ eſt: vel ob eos vl' in poſteꝝ ſeq̃ poſſet: in irrituꝫ reuocamus. Clemens qnt⁹ in concilio vienenſi.

g Simul. ſcire debes qꝫ inno. in decre. cuꝫ ſup. de of. dele. in glo. magna circa mediũ. dicit qꝫ ab vno ex pluribꝫ iudicibꝫ nõ põt appellari: niſi appellet̃ ex oĩbꝫ. qꝛ cũ ñ ſit licitũ appellare niſi a grauamie ⁊ vn⁹ ſine alijs grauare nõ poſſit: qꝛ ſolus iuriſdictõnẽ nõ hꝫ. ergo nõ ab vno ꝫ ex oĩbus ſimul appellandũ eſt. Sed ſi inno. intellexit ſimul in loco ſcꝫ ꝯgregatis tpe quo appellat̃: hoc igĩt̃ hic corrigit̃. ꝫ ſi intellexit ſimul reſpectu forme vel interpoſitõnis. hoc hic nõ tangit̃. licꝫ em̃ hic ſepatim appellet̃: tñ ab oĩbꝫ appellat̃. hoc tñ ſcias qꝫ quotiẽs vn⁹ ex pluribꝫ iudicibꝫ pcedere põt: ⁊ ab ipſo ſolo ſi pcedit poterit appellari. de primo vide qd̃ nõ. de arbi. c. ij. li. vj.
h Coram ipſis. vide qd̃ nõ. de elec. vt circa. li. vj. in pñtia em̃ iudicis appellandũ eſt. ij. q. vj. biduũ. vbi de hoc. ⁊ eo. ti. ſuggeſtum.
i Maiori. qñ ſunt plures q̃ duo. Nam in duobꝫ nõ eſt dare ptẽ maiorẽ: oportebit ꝫ tũc qꝫ corã ambobꝫ fiat appellatõ: ſi diuiſim pñt haberi. ꝫ qd̃ ſi ambo etiã diuiſim nõ pñt haberi: vl' qñ ſunt plures nõ põt hr̃i pars maior etiã diuiſim? Dico. exq̃ nõ ſtat p appellantem ſibi nõ nocet. facta igĩt̃ pteſtatõe appellet corã illis vel illo quos vl' quem habere põt. vel ſi nullũ põt habere coraꝫ publicis ⁊ honeſtis pſonis. e. ti. c. fi. õ of. or. paſtoralis. ſi haberet copiã iudicis ad quẽ coram illo appellet. ij. q. vj. biduũ.
k Appellare. ſepatim vt ſequit̃. eſt em̃ mens lr̃e qꝫ quilibet iſtorũ actuũ appellatõ ⁊ apl'oꝝ petitio ſepatim fieri poſſit.
l Talis. ſupple apoſtoloꝝ petitio.
m Sic ſi ſimul. pcor. de re iudi. c. pe. li. vj.
n Ignoranti. ſciens em̃ certificari non debet: de re iudi. cum qui certus. li. vj. preſumitur autem ignorantia: de re iudi. preſumitur li. vj. cum concor.
o Delatõnis. vbi delatum eſt tunc negocium principale per hoc ẽ coram iudice appellatõis. ꝫ. e. cũ appellatõib⁹. li. vj. ⁊ iõ intimãdũ eſt appellato. ⁊ facit hec littera ad ibi no. qꝫ deferri appellatõni ⁊ termini illi pfigere ſunt diuerſa.
p Eorum. ſ. iudicum.

q Prefixionis. ad iter em̃ arripiẽdũ vel ad ſe preſentandũ poterũt terminum aſſignare. e. ti. cum ſit ro. que termini aſſignatõ: quia multũ operatur. vt eo. ti. ſepe. ideo parti hoc ignoranti debet intimari. Sed nunquid hec delatio ⁊ termini prefixio ſepatim p illos iudices fieri poterit? quod videt̃ per hanc lr̃am: ſed forſan eſt mens lr̃e qꝫ iudices illi poſtea cõuenient ⁊ deferent ⁊ terminũ ſtatuent qꝫ intimari debet appellato.

De appellationibus.

Si a iudicib⁹ duobus aut pluribus fuerit appellandũ quia forte difficili eoꝝ pñtia ſimul hr̃i nõ poſſet liceat corã ipſis vel maiori pte ipſoꝝ appellare ⁊ apl'os petere ſepatim: valebitqꝫ appellatio talis ac ſi ſimul fuiſſet in eorũ pñtia ab oĩbꝫ appellatũ. Eſt tñ appellato ignorãti appellatõis necnõ delatõis eoꝝ ⁊ termini pfixiõis ſi ſubſecute fuerint: itimatio ltĩme facienda. Idem.

Quãuis rigor iuris expoſcat euꝫ qui appellat debere petere apl'os cõgruo loco ⁊ tpe ſepi⁹ ⁊ inſtant̃ nos tñ antiquã ⁊ coẽm obſuãtiã litigãtiũ ſequi ⁊ eq̃tatẽ rigori pferri volẽtes decernim⁹ ſufficere: qꝫ p appellatiõꝫ ſil' vno ꝯtextu apl'i inſtãt̃ ⁊ ſepi⁹ poſtulet̃. Clemẽs.

Si iudex a quo appellat̃ certuꝫ

r Legitime. p moduꝫ qui habetur. ꝫ. e. con. de elec. cauſam vt ibi patet in fi. Nec puto hanc intimatõnem ſolũ faciẽdã qñ ſic ſepatim appellat̃: ꝫ etiã fiet qñ ſimul a iudicibꝫ appellatur: vl' qñ vn⁹ ſolus eſſet iudex a q̃ appellat̃ pter rõnes qs ꝫ nõui. ⁊ aduerte quia decre. illa cauſaꝫ nil dic de intimatõne delatõnis vl' termini. ꝫ ſol⁹ appellatõnis. ⁊ eſt ratõ: quia cauſe bñficiales de qbus ibi dr̃ quo ad principale deferunt̃ p appellatõnes ⁊ habẽt terminũ ſtatutũ a iure ad ſe pñtandũ. et hoc pars cui notificatur appellatio ignorare non debet. alie vo nõ. ⁊ iõ ſi deferat̃ ⁊ t̃min⁹ ſtatuat̃ ab hoĩe notificet̃ hec appellato q̃ potuit ignorar̃.
s Quãuis. caſus. ſufficit apoſtolos peti vno cõtextu ſepius ⁊ inſtant̃ ad q̃s recipiendos ſi iudex certũ t̃minũ ſtatuat: appellãs illos nõ petens in t̃mio appellatõi renũciat. Idẽ cum iudex ſtatuat terminũ iuris incertum infra quem appellans illos debite non petiuit vel oblatos recipe renuit. Ponit vltimo tres caſus quibus appellans non habens apoſtolos appellatõneꝫ proſequi poteſt. ⁊ ſunt quatuor partes. ſecũda ibi verũ. tercia ibi ſimiliter. quarta ibi quod ſi. ⁊ determinat pmũ dictum quod nõ. ꝫ e. ti. ab eo. li. vj. in. iij. glo. vbi patet qꝫ mihi placebat iſte rigor de quo loquit̃ in pn. ⁊ idem ibi archi.
t Iuris. ij. q. vj. poſt appellatõnem. ⁊. §. vlti. ad finem. C. e. ti. iudicibus.
u Tempore. ſcꝫ. xxx. dieꝝ qui currũt a tempore ſententie vel ab eo tempore quo incipit currere decendiũ appellatõis interponende: ſic intellige qd̃ nõ. ꝫ. e. ab eo. in glo. ij. ⁊ eſt ſi. qd̃ nõ. ff. de execu. tu. l. quinquaginta olim dabant̃. v. dies. ij. q. vj. ab eo. ⁊ eſt iſte terminus etiaꝫ iudicis ad tradendũ: vt pbant iura pdicta.
x Obſeruantiã. ſi. ꝫ. e. con. de eta. ⁊ qua. generalem. intãtũ aũt vigebat hec obſeruãtia qꝫ dicebat guil. qꝫ nunq̃ viderat hoc opponi. vt nõ in decre. ab eo.
y Preferri. ſi. de re. pmu. c. vno. li. vj. quib⁹ aũt caſibꝫ pferat̃ eq̃tas rigori. ⁊ ecõtra ſatis ſcripſi de tranſac. c. fi.
z Decernimus. p viã declaratõis. debuiſſet em̃ dici ꝯñũ vt ꝫ pꝫ. ⁊ iõ vtitur iſto verbo. ſi. de regula: ꝯſtitutõem. li. vj.
a Contextu. lex dicit de teſtõ in ſcriptis qꝫ vno cõtextu fieri debet. ⁊ declarat vno ꝯtextu fieri cum nullus alien⁹ act⁹ miſcet̃. ff. de teſta. heredes palã. ad fi. ſic etiã electõ vno ꝯtextu fieri debet: ꝫ õ elec. qꝛ pter. ꝫ hic nõ imponit̃ neceſſitas hoc faciẽdi vno contextu: ſed dicit̃ qꝫ ſi ſic fiat: valet. ⁊ non curo an hec petitõ fiat vno contextu cum appellatõis interpoſitõne necne: facit quod nõ. ff. e. l. j. in glo. fi. ⁊ in ſpe. de appel §. ſequitur: in fi.
b Apl'i. quos interdũ epl'as intẽdũ dimiſſorias vocam⁹. ij. q. vj. ab eo. ⁊. c. poſt appellatõnem:. qd̃ ſint apl'i ⁊ vnde dicant̃ de q̃druplici eoꝝ ſpecie ⁊ eoꝝ formis vide in ſpe. e. ti. iiij. pte. §. ſequit̃.
c Certum. ſiue p denoĩatõnem diei: puta die iouis pximo vel p numerum: puta hodie ad octo dies vel octaua die menſis.

a Nec petat. ſola ergo cōparatō non ſufficeret non ſic in caſu decre. ſi a iudice. e. ti. li. vj. eſt enī caſus ille ab iſto diuerſus. apoſtoli ei danē vt inſtruat iudex ad quem. e. ti. vt ſup. li. vj. ſed reuocatō grauamis ſit vt iuriſdictōnem reſumat iudex a quo. non eſt ergo mirum ſi plus circa primū ꝙ circa ſecundū artatē appellans: ⁊ iudex a quo plus circa ſecundū ꝙ circa primū.

e Videtē. etiam ſi iret vel mitteret pro illa ꝓſequēda. ſ. e. ab eo. li. vj. ſed quid dices ſi in iſto caſu vel ſequenti comparuit appellans in termīo certo vt hic vel infra incertum: vt. j. ꝓxi. Reſ. iudex aſſignat nouū terminū ad illos recipiēdos in quo nō cōparet appellans: nūquid renūciaſſe videtē: forte fuit de mēte huius iuris ꝙ vltra ſecundā vicem nō teneatē appellans coram ipſo ꝓ hac cā comparere. tuti⁹ eſt ꝙ ex quo ſecund⁹ terminus eſt infra tempus iuris infra quod ad hūc actum iudex ē coraȝ illo in termino ꝓrogato comparcat: non tamen puto ꝙ teneatē plus petere. ſic procedat qđ dixi de vice ſecūda: ȝ ſatis eſt ꝙ exhibeat ſe paratum recipe: ſicut in pre. decre. ſi a iudice. ⁊ lȝ vt dixi hoc ſit tutius: non tamen eſtimo eum qui bis comparuit negligentem vel renūciantē dici poſſe: al's ſequeretē ꝙ ſingulis diebus ī termino. xxx. dierꝫ poſt appellatōnē extantibꝫ ad comparendū poſſet vrgeri.

f Infra dictū. nō q: ſ. ꝓxi. Reſ. dixit in aſſignato termino. hic dicit infra dictū terminū: vbi ergo eſt cert⁹ termin⁹: debet ī termīo cōparere. nec tūc ſufficeret id añ terminū facere. vbi vo ſub hac incertitudine. ſ. infra terminū iuris: ſatis ē infra illum terminū petere iterato. Et nō ꝙ lȝ termin⁹ ſit incertus cum reſpondit ſe daturꝫ infra terminū iuris: puta tñ ꝙ ſi reſpōderet ſe daturꝫ in termīo iuris vel vltima vel penultima die termini iuris ꝙ termin⁹ certus eſſet: nec tūc ſufficeret añ terminū comparere. ⁊ ꝑ id videtē hic expreſſum: ꝙ citat⁹ vel iuſſus vt cōpareat vel aliquid agat infra certū terminū vt quotidie fit: ſatis eſt ꝙ infra terminū quādocūqꝫ dum tñ loco ⁊ tpe congruo compareat vel id agat: exempla patent de do. ⁊ ꝯtu. cum dilecti. de cōſue. c. ſi. ⁊ de ꝑben. ſi pluribus. li. vj. e. li. de elec. c. j. ⁊. c. cupientes. §. ꝙ ſi ꝑ. xx.

g Terminū. qui etiam ipſum iudicem artat: vt dixi in. j. Reſ.

h Oblatos. ſepius vidi dubitari cui⁹ expenſis apoſtoli ſint tradēdi. Cōmuni⁹ ſeruatē ꝙ expenſis appellantis: ȝ hec lrã facit in ꝯtrarium dum dicit oblatos. ſicut ergo libellū quem actor teneē reo offerre. iij. q. iij. offeratē. ſuis expenſis tradit: ſic ⁊ iudex apoſtolos: ad idē de of. or. ſi canonici. ꝓ hoc facit. ij. q. vj. ab eo. vbi dr̄ ꝙ traditō apoſtoloꝝ expeditur ex officio iudicis. Item fa. C. e. ti. eos. in ſi. vbi dr̄ ꝙ etiam nō petenti dari debent. hic etiam vtitē verbo dandi ⁊ verbo exhibēdi. quo verbo etiā vtitē decre. pia. ⁊ decre. ab eo. e. ti. li. vj. ⁊ decre. ſuper eo. ti. dicit tribuat. ⁊. l. iudicibus. C. e. canonizata. ij. q. vj. in ſi. dicit cōuenit preſtari. ſatis eſt ergo ꝙ cuicūqꝫ hoꝝ vboꝝ attribui poſſit gratuita datio. Itē ꝓcedēs decre. j. ⁊ decre. vt ſup: ꝓcipiūt eos exhiberi: ⁊ quod precipitē neceſſe eſt fieri. xiiij. q. j. quod precipitē de ver. ſign. in his. ex quibus videtē gratis offerendos apoſtolos: ⁊ fa. ad materiā qđ ſcripſi de elec. vt preterite: vt dixi. ꝯtrariū ſeruatē ꝙ equitatē hȝ ſaltem in delegatis. dubitari ſolet etē an clauſos ⁊ ſigillatos appellās recipe teneatē: ⁊ ar. decre. intimaſti. e. ti. videtē ꝙ non.

i Dederit. hic tolle lrãm infra appellatōnem ſuam extūc ⁊c. ⁊ idem facias in ſi. ſe. v.

k Aut ſi. ſecūdus caſus. per quem patet ꝙ appellans qui ſufficientē petijt apoſtolos coram iudice qui reſpōdit ſe illos daturꝫ nullo termīo ſtatuto comparere vlterius non tenetē. forti⁹ ergo ſi nihil reſpōderint: al's inutile foret quod dicitē ſ. j. Reſ. ⁊ adhuc fortius ſi denegauerit: ȝ hoc erat expeditum in decre. ab eo.

l Prefixo. tunc vel poſtea.

m Vel. j. tercius caſus. ⁊ per id qđ dr̄ hic ⁊ ſ. e. §. ſimiliter patet ꝙ iudex a quo poteſt infra tempus iuris tenere impeditū appellantē: nec enī cogitē infra terminū illos dare. facit de elec. cōmiſſa. li. vj. licȝ ergo ſatis ſit appellanti infra terminū illos petere ꝑ modū qui ſequitē: tenetē tamen finem termini expectare: vt videat an iudex offerret ⁊ moraȝ purgaret.

n Extunc. ſcȝ in primo caſu lapſo termino prefixo per iudicem: in ſecundo poſt reſponſionē iudicis: ſi poſtea terminū non ſtatuerit in tercio poſt iuris terminū: ſic intelligo litteram: vt ſic cuiqꝫ caſui conueniatē iſte finis. vt ſ. dixi.

terminū ad recipiēdos apoſtolos appellanti aſſignet: ⁊ appellans ī aſſignato ſibi tmino non compareat coram eo: nec petat apoſtolos ſibi tradi appellatōni ſue renūciaſſe videtē. Similiter ſi iudex appellanti reſpōderit īfra iuris terminū apoſtolos ſe daturꝫ appellatōi ſue renūciaſſe appellās intelligitē: niſi infra dictuȝ terminū ꝯgruo loco ⁊ tempore inſtante ⁊ ſepius: ſaltem vno contextu petat apoſtolos ab eodem iudice ſibi dari: vel ſi recipe recuſat oblatos. Aut ſi iudex in tmino ad dandū apoſtolos pfixo ꝑ eum ipſos appellanti petenti nō dederit: aut ſi dum peterentē apoſtoli reſponderit ſe daturꝫ eoſdē nullo termino certo ſibi pfixo: vel īfra iuris tminū ſe eos aſſeruerit velle dare ⁊ poſtea ꝑ appellantē cōgruo loco ⁊ tpe ſepi⁹ ⁊ inſtantē vno contextu etiā requiſitus eos non curauerit infra eūdē terminū exhibere appellatōeȝ ſuam: extunc proſequi poſſit appellans ac ſi expſſe fuiſſent eidem apoſtoli denegati.

Idem.

Sicut appellationem iudicialē ſic ⁊ extraiudicialē infra annū a die interpoſitōnis ipſi⁹ vel

o Denegati. nec tenet proceſſus ſup principali poſtea factus ꝑ iudicem a quo: qđ dic vt ſ. eo. ab eo in ſi. li. vj. ex hac ergo conſtitutōe elicias quatuor caſus ꝯtra appellantē ⁊ tres contra iudicē. Primus contra appellanteȝ cum apoſtolos non petit. Secundus ⁊ terci⁹ cū in termino certo ad id dato l' īfra incertum illos non recipit. Quartus cum illos ſibi oblatos non recipit. Cōtra iudicē vt denegaſſe videatur ſunt tres caſus: cū in certo termino ꝑ ſe ſtatuto illos non tradit. vel ſe traditurū dicit: ȝ terminū nō ſtatuit. vel dicēs ſe daturum infra iuris terminuȝ requiſitus illos non tradit. Duos caſus addidi. ſcilȝ quando nil reſpondet vel denegat iudicis pena eſt: vt ꝓceſſus per ipſum habitus poſtea non teneat appellantis: vt appellatōni renunciaſſe videatē. ſ. e. vt ſup. ⁊. c. ab eo. li. vj. ⁊ hic.

p Sicut appellatōnem. in hac decre. ⁊ ſequentibus breuiloquus fuit auctor: ita ꝙ ſummande non ſunt. hoc autem approbat in vno dicto. quod nō. inno. e. ti. conſtitutus. in glo. no. quod ⁊. c. bone. in alio determinat nō. ꝗ. de temp. ap. l. ſi. §. illud. ⁊ reprobat opi. oſti. quam nō. e. ti. ex ratōe. approbat ꝙ olim diſputando terminaui. vt. j. patebit.

q Iudicialem. ij. q. vj. ei qui. ſ. e. ti. cum ſit romana.

r Extraiudicialem. de qua. e. ti. concertationi. li. vj. ⁊ hoc probauimus olim per decre. conſtitutus. e. ti. que loquitur de appellatione extraiudiciali: ⁊ tamen appellans non impeditus excluditur a proſecutione poſt annum: quod ibi inno. tenebat cum determinatione huiuſmodi. c. ſcilicȝ ꝙ quando appellat a futuro grauamine: tunc a tempore grauaminis annus ꝓſecutōnis incipiat: ⁊. xij. differētias inter extraiudicialem ⁊ inter iudicialem appellationem ſcripſi poſt oſti. e. ti. bone.

ſ A die. ergo videtur ꝙ illa pars diei in qua appellatur cedat lucro appellantis nec computetur in anno: ſic de elec. c. j. de excep. pia de reſti. ſpo. frequens. ſ. de preben. ſtatutuȝ. li. vj. ⁊ in hoc differat a tempore appellationis interponende. quod currit de momento ad momentū: de re iudi. ꝙ ad conſultationē. Scire debes ꝙ olim hāc queſtōnem diſputaui ſcȝ quando deberet currere tempus appellationis ꝓſequende. Accur. in. l. ſi. C. de temp. ap. ponit tres opi. ſcilȝ hic approbatam: ⁊ aliam ꝙ incipiat a tempore inchoate ꝓſecutōis pro qua facit lex illa: ibi ⁊ annale tempus poſt inchoatam litem ꝑterierit. Tercia eſt ꝙ appellans ſi non proſequitur infra annum a tempore appellatōnis vel biennium ex cauſa rata manet ſententia. ſed ſi inchoauit infra hec tempora: tunc a tempore inchoationis habeat annum: ⁊ ex cauſa bienniuȝ. ſed vt ibi nō. ſm has duas opi. poſſet proſecutōnis tempus extendi ad quadriennium. Eſt quarta opi. quā ipſe nō. in autē. de iudi. §. appellationes. coll'. vj. vt curſui ipſius anni preponantur duo menſes per. §. predictuȝ vbi videtur expreſſum. Eſt quinta opinio que placet oſti. e. ti. ex ratōne: ꝙ currat annus a tempore ſententie a qua fuit appellatum: all'. ij. q. vj. anterioꝝ. v. ⁊ ſancimus. ſed ibi loquitur de tempore appellatōnis interponende. iuuabam hanc opi. per. l. iudicibus. C. eo. q̄ habetur ij. q. vj. in fine. vbi tempus apoſtoloꝝ petendoꝝ currit a tempore ſententie: vt etiam dixi ſ. c. ꝓxi. in glo. iij. ad idem. c. q. ꝓpter ſuperfluam. facit. e. ti. non ſolum li. vj. vbi attentata poſt ſententiā: licȝ ante appellationē reuocantur per modum attentati. Item tempus

a die illati grauaminis vbi a futuro grauamine appellatur pſequi ⁊ finiri tenetur appellans: qḋ ſi iuſto impedimento ceſſante nō fecerit: debebit eiꝰ appellatio deſerta cenſeri.

¶ Idem.

Quādiu appellatōnis pſecutio per cōpromiſſuꝫ vel al's de partiū expreſſo conſenſu differtur: tempus ad pſequendū eandem ab homine

reſti. in inte. ⁊ ſupplicationis ꝯtra ſententiā currit a tempore ſententie: de reſti. in inte. c. j. li. vj. C. de pci. impera. of. aut. que ſupplicatio. Itēꝫ annus executōnis qui datur delegato currit a tempore ſen. de of. dele. querenti. ſic dicam de iſto. ⁊ videt̄ caſus. C. de temp. ap. l. j. que de tempore pſecutōnis videtur debere intelligi. Prima opi. quam in ſolutōne tic tenui ſic pbatur. iſtō tempus dat̄ appellanti et ad pſecutionē appellationis. ij. q. vj. ei qui: al's icipit ſi qs appellat. C. de temp. ap. ei qui. e. ti. cū ſit: ⁊ c. reprehenſibilis ſepe. et. c. conſtituꝰ: de ſen. excō. licet. li. vj. ergo oportet appellationem pcedere huiꝰ tēporis curſum: ne lex ſit impoſſibilis. iiij. di. erit autem: cuꝫ ſi. Itēꝫ decre. ad hoc. ij. e. ti. dicit poſt appellationem. Item lex. ij. in pn. ⁊ lex. iij. pꝰ pn. C. de temp. ap. ad idem. e. ti. nicolao: de do. ⁊ cōtu. cum olim. in fi. Item cum decem dies dentur ad deliberandum an expediat appellare: non computabūtur in tempore pſecutōis. naꝫ iſta diuerſa ſunt: quod patet de pcura. non iniuſte in fi. C. e. ti. iuuimus. ⁊ fac. qḋ ibi no. al's cum tempus interponēde currat a tempore ſcientie. ij. q. vj. biduū. e. ti. cōcertatōni: li. vj. ſi tempus pſequende curreret a tempore ſententie: ſcōm id poſt annuꝫ poſſet appellare ſed non pſequi. ſi. quod no. ff. d' execu. tu. quiquag. nta. fa. ff. de requi. re. l. annus. p que iura ⁊ per decre. ex pte ſ. de reſ. rip. hanc parteꝫ elegi que hic approbatur. Ad contraria reſpondet̄ q̄ ſecunda ⁊ tercia opi. abſurditatem habent: de qua dixi ſ. poteſt ergo exponi quod dicit ibi lex: vt ibi no. pteruerit. i. pteriſſe noſcatur: vel clarius. i. curſum ſuū compleuerit: ⁊ per eundem moduꝫ tollitur quarta. ⁊ quod dicit. §. appellationes. poſt duos menſes tempus fatale ſuū inchoare curſuꝫ exponas. i. inchoatum pſequi et finire. vel quod ibi dicitur eſt locale vel ſpeciale: vt ibi no. Pro quinta opi. non fa. decre. ex ratione: vt patet ex antiqua aut. ⁊ ibi ſcripſi. Lex iudicibus. non ob. quia licet appellare ⁊ apoſtolos petere ſint diuerſa ⁊ habeāt diuerſa tempora. quia tamen ſiunt coram eodem ⁊ ſm acceſſorium primi ⁊ in ſola verbali petitione conſiſtens: voluit ius vnū tempus cum alio confundi. ſed appellatio ⁊ pſecutio ſiunt coram diuerſis: que proſecutio in multa difficultate conſiſtit: quare ius voluit vnum tempus in aliud imputari in tempore reſtitutōnis ſupplicatōnis ⁊ executōnis non eſt dare diuerſa tempora que poſſunt confundi: ſed vnū ſolum in decre. nō ſolum a beneficio deliberandi: quod habet victus per decendiū pcedit q̄ reuocant̄ ante appellatōnem ⁊ poſt ſententiā innouata lex. j. C. de tem. ap. varios hꝫ intellectus: vt ibi no.

t Et futuro. quia in iudicio non appellatur: niſi a grauamine illato. ſed in non iudiciali: ſed extraiudiciali pcedit hec diſtinctio. ſi ergo appellat canonicus ne fiat electio eo excluſo: vel ne fiat de tāto vel ne fiat niſi denominato per maiorem partem capituli: vel appellat poſſeſſor ne in poſſeſſione inquietetur: extūc ⁊ non prius: cuꝫ contra appellationes factū fuerat: illas pſequi tenetur. ſic loquit̄ de elec. cum nobis. ⁊ c. auditis. ⁊ e. ti. conſtitutus. ⁊ c. bone.

u Finire. in hoc cōuenit tempus reſtitutōnis in integrū: ſ. e. con. de reſti. in inte. c. vno. ⁊ approbat in hoc quod no. inno. ſ. e. ex ratione ⁊ ber. ſ. e. cum ſit. ⁊ c. oblate.

x Impedimento. de hoc quod prouenit quādoq; ex parte iudicis: quāq; ex pte appellātis: quāq; ex pte appellati: ſatis ſ. e. ex ratōe. ⁊ in ſpe. e. ti. §. nūc breuiter. io. an.

y Deſerta. idem verbū. j. e. c. iij. ⁊. C. e. l. qm̄. io. an.

z Quādiu. ſumi potuit ex aut. ſi tamen. C. de temp. ap. ſumpta decor. aut. de ap. §. j. coll'. viij. que tā in tribꝰ hic ſuppletur: vt. j. dicam. ⁊ q̄ dices q̄diu exponas. i. q̄tūcūq; diu. vn̄ dicit aut. etiā ſi decies mille anni fluxerint.

a Compromiſſuꝫ. non ſic in eligentibus qui compromittūt quibꝰ bene currit electionum tempora: de elec. ſi compromiſſariꝰ. j. li. vj. ⁊ ratio diuerſitatis ibi no. in glo. fi. ſi ergo compromiſſarius non pronūciat: reuertitur appellans ad iudicem. ⁊ idem puto ſi pronunciat: ſed appellans vult penam ſoluere ⁊ appellationeꝫ pſequi. nec iſta littera contradicit: immo fauet: cum dicit tempus interiꝫ nō currere. Item etiam ante pronūciationem compromiſſo durante poterat appellans ad iudicem redire ſoluendo penam: vt no. de of. de

vel a iure prefixū currere nolumus appellāti: niſi forte iudex videns ex dilatōne periculum iminere preciperet i illa pcedi.

¶ Idem.

Appellanti ab interlocutoria vel a grauamīe iudicis non licet cauſas alias pſequi q̄ in appellatōe ſua nominatim dūtaxat expſſas nec pceſſus pmi iudicis ex nouis

le. ſignificantibus: in. iij. glo.

b Vel al's. hoc ſupplet hec decre. qḋ nō dicebat aut. pōe mortalitas: vel alia peſtis cepit eſſe in loco appellationis proſequēde: ita q̄ cōuenerunt appellans ⁊ appellatus differre ad certū tempus: ita q̄ tempa nō currerent vel aliquid tale.

c Expreſſo. non ſufficeret ergo tacitus: puta q̄ ſimul appellans ⁊ appellatus ad domicilium redeūt vel longam peregrinatōnem ſimul arripiūt vel aliquid tale. imputet enim ſibi appellās qui ſic innerat. Item p pcuratoreꝫ proſequi poterat.

d Ab homine. hoc eſt ſecūdū quo ſupplet̄ aut. que loquebat̄ ſolū de tēpore iuris.

e Currere. non intelligas q̄ cōpromiſſo deſerto vel tempore de quo cōuenit finito habeat appellās integrū tempus: ſed ſolum habebit q̄tum tempore compromiſſi ſupererat. dormit enim tunc illius temporis curſus: ſa. ſ. e. con. de reſti. in inte. c. vno: quod plene no. de ver. ſigni. dilecto. ff. ex qui. cau. ma. ſed etſi per pretorem. §. quotiens.

f Appellanti. nec appellato.

g Niſi forte. terciū in quo ſuppletur aut.

h Iminnere. ſ. e oblate: ad fi. que ponit exemplū de cauſa electōnis vel matrimonio ſpūali. ideꝫ ibi dixi d' matrimōio carnali ſm gof. oſti. ⁊ egi. al'. vt lit. non conteſt. qm̄. idem dicit ibi gof. in alijs q̄ celeritatem deſiderāt. ff. de dam. infec. l. j. ff. de fer. l. j. ⁊. ij.

i Preciperet. poſt illud ergo preceptuꝫ incipient currere tempora. hoc intendit.

k Appellanti. ſe ſummat habens duo dicta que varias opiniōes determinant vt infra dicetur.

l Ab interlocutoria. p hoc ⁊ p verbum nomiātim qḋ. j. ſequitur reprobatur opi. inno. quam no. de no. op. nunc. c. penult. vbi tenet q̄ ſatis eſt appellantem ab interlocutoria exp̄mere illam iniuſtā etiā ſi non adijciat in quo vel quare. ⁊ licet ibi hoc approbet prius tamen ibi dixerat q̄ nimis eſt generale hoc verbum: ſicut ⁊ ſi diceret ſe grauatū ⁊ non exprimeret in q̄. Dicit aūt opinionē ſuā ampliꝰ pcedere qn̄ appellās diceret ſentētiā iniuſtā: q: ex inſtrumentis teſtibꝰ vel alijs pductis aliter vel ꝯtrariū pnūciari debuerat. iducit decre. e. ti. ex pte. j. oſti. ibi ꝯtradicens q̄ appellās hꝫ exp̄mere cauſaꝫ q̄re ſit iuſta: ⁊ maxime p decre. cordi. e. ti. li. vj. ⁊ hoc placet guil. in ſpe. de ap. §. q̄liter: in pn. ⁊ hic approbatur ⁊ merito: q: nō eſſet al's differentia in expſſione inter appellantē a diffinitiua ⁊ ab interlocutoria. cuiꝰ ꝯtrariū vult decre. vt debitꝰ: ſ. e. ⁊ pre. decre. cordi. ⁊ fa. qḋ ibi no. i. v. glo. An vo ſentētia ſup pemptoria ſit diffinitiua vel interlocutoria dicā. j. c. ſi. in pn.

m Iudicis. fa. p inno. qui itellexit decre. cordi. qn̄ ex iudiciuꝫ appellatur ꝯtra iudice: vide qḋ ibi no. in. iiij. glo. ⁊ hoc dicit q: appellatio ꝯ ptem iuſtificat̄ ex futuro grauamie: vt ſ. c. ij. al's etiā notorias. licet enꝫ notoriū releuare poſſit ab onere pbandi: non tm̄ releuat ab onere pponendi: vt ſcripſi ſ. vt lit. nō ꝯteſt. c. ij. ſup. j. glo.

n Nomiatim. pcor. de ſen. excō. ꝯſtitutōem: li. vj. in appellatōibꝰ in quibus artat decre. vt circa: de elec. li. vj. fortior ſit expſſio: vt ibi. ⁊ e. ti. ꝯſtitutio. ⁊ in cle. de elec. ꝯſtitutiōeꝫ. ij. Ber.

o Expſſas. approbat qḋ no. ber. e. ti. cū cauſaꝫ: in vlti. glo. ⁊ reprobat qḋ no. io. ij. q. vj. nō ita. ⁊ ipſe vinc. ⁊ gof: i decre. vt debitꝰ: vt ibi ſcripſi ſup vbo pbabili. ⁊ iura q̄ p eo faciūt loquūtur cū appellat̄ a diffinitiua. ff. e. ſcio: in fi. ⁊ no. p hoc plene qḋ adijcit̄ cauſis: ⁊ p iſtō ſingulare vbū appellāti ꝯ ſtiliū curie: q hꝫ ex pluribꝰ cauſis expſſis i appellatōe nō exp̄mere niſi vnā in reſcripto ꝯmiſſiōis: ſup q̄ vide qḋ ſcripſi in pre. decre. cum cauſaꝫ: ſup vlti. glo. ⁊ quod no. in ſpe. de ap. §. de officio: in penult. colū.

p Nec pceſſus. hic approbat qḋ no. inno. i pre. decre. pl't. de no. op. nūc. reprobās qḋ ibi no. oſti. ⁊ qḋ no. glo. i decre. ij. vt li. nō ꝯte. i glo. q̄re dic̄ q̄ ei tenebat io. ⁊ vin. ibi tm̄ oſti. ꝯ. ⁊ no. q̄ dic̄ pceſſus: q: diffinitiua a q̄ ſuit appellatum bn̄ pōt iuſtificari ⁊ impugnari ex nouis cauſis vel nouit pbādis. ⁊ ſic loquūtur iura q̄ iducebat oſti. de fi. inſtru. cū iohes. de teſti. fraternitatis. ſaluo qḋ habes i cle. de teſti. c. ij.

q Iudicis. a. cuius grauamine vel interlocutoria fuit appellatum de quo premiſit.

r Ex nouis. vnde qḋ dicebat glo. pre. decre. ij. vt lit. non conteſt. q̄

ex grauamine receptionis teſtium facte lit. non ꝯteſt. iuſtificabatur pre/cedens appellatio: reprobabaȝ olim inducens decre. dilecto: ſ. e. ti. per quā patet ꝙ etiam ꝓcedens grauamen non iuſtificat appellationem: niſi fuerit expreſſum in illa. ſi ergo iniquitas iudicis ꝓcedens appellatio/nem illam non iuſtificat: ergo nec ſubſequēs. duo ergo requiruntur con/iunctim: ꝙ grauamē pre/ceſſerit appellationem vt hic: ⁊ ꝙ fuerit expreſſuȝ in illa: vt ſ. pxi. Rñ.

f Probandis. non intelligas ꝙ veritas grauaminis probanda non ſit coram iudice ad queȝ etiam ad iuſtificandam appellationem: licet probata non fuerit coram iudice a quo: quod dic vt ſ. e. ti. interpoſita. j. Rñ. ſed hic intēdit grauamē iudicis: vel iniuſticia ꝓceſſus oportet ꝙ pateat exactis coraȝ iudice. vñ ſi propoſui exceptionem: probationem obtuli ⁊ admiſſus non fui: hoc probato apparet grauamen. ſed ſi exceptionem legitimaȝ probaui ⁊ iudex illam repulit: hoc probato grauamen apparet: ſed ſi excipiebā actorem excōmunicatum minori iudex illam repulit non iuſtificatur appellatio: nec impugnatur proceſſus probando illum excōmunicatum maiori: de quo in primo iudicio non fuerat obiectum. Iteȝ ſi appellaui ꝓpter exceptionem de loco non tuto non admiſſam: non iuſtificatur proceſſus: licet nūc ꝓbeā me poſtea recōciliatuȝ.

t Impugnari. impugnatio reſpicit appellantem: iuſtificatio reſpicit appellatum. neuter autem ipſorum vti poterit his que coram ipſo acta vel exhibita non fuerūt.

u Si appellationem. reprobat qđ no. inno. e. ti. ex ratōe. approbās ⁊ fortificās quod ibi no. oſti.

x Negligentiaȝ. vt quia neglexit apoſtolos petere: vt in. c. ꝗuis. ſ. eo. vel neglexit proſequi infra tēpus iuris vł hoīs: vt in decre. ſicꝰ ſ. e.

y Deſertam. idem verbum in pre. decre. ſicut ⁊ no. quia ſi in appellatione que a principio tenuit ⁊ poſtea tenere deſijt ꝓcedit hoc dictum: fortius puto procedere in appellatione que diceretur a principio non tenuiſſe: vt quia dicitur interpoſita tercio vel poſt decem dies. Iteȝ ſi procedit in tacite deſerta ꝑ negligentiā: fortius in expſſe deſerta ꝑ renūciationem: ſa. e. ti. romana. §. ſi vo. ⁊ §. ſi aūt: li. vj.

z Cum appellato. licet ergo dilatōes quas petit appellatus per quas ꝓtelatur appellatōis ꝓſecutio ꝓſint appellanti: ſicut etiā reſtitutionem petenti ꝓſunt quas petit reus cōtra queȝ petitur. C. de reſti. in inte. l. penꝉt. ipſa tñ ꝓſecutio quam facit etiā appellatus ſibi nō ꝓdeſt: vt hic per ratōem quam. j. dicam.

a Appellatꝰ. hic fortificat dictū oſti. querebat eniȝ inno. quid ſi poſt lapſum tempus proſecutōis fertur ſententia infirmans primam ſententiam: poſtea petit appellatus ipſam primam executioni mandari: tenebat ꝙ ipſi appellato obſtabit exceptio rei iudicate ex ſecunda ſententia infirmatōis. nec valebit ſi dicat per lapſum temporis ante ſententiam infirmatōis primaȝ ſententiam ratificatam: quia ſcđm euȝ pretextu huius noue defenſionis non debet ſecunda infirmatōis ſententia retractari: de re iudi. inter monaſteriuȝ. C. de tranſac. ſub ꝑtextu. nec valet etiam dicere ꝙ non valet ſecunda ſentētia lata contra primā. quia vt dicit ſcđm id nunꝗ valet ſententia appellatōis primam infirmans. nec etiam ſuper eodeȝ prima lata in cauſa principali ⁊ ſecunda lata in cauſa appellatōis. ⁊ hoc reprobat oſti. dicens: ꝙ lapſus temporis ratificat ſententiam: ⁊ facit haberi perinde ac ſi non fuiſſet appellatum. ſententia ergo infirmatōis poſtea lata: a non ſuo iudice lata fuit. Item non valet ſentētia contra rem iudicatam: de hoc in pre. decre. inter. nec ob. prima ratio inno. que procederet in ſentētia lata a ſuo iudice. Nec ob. ſecunda ratio: quia vbi per appellationem ſuſpenſa manet prima ſententia bene tenet ſecunda contra primaȝ: ſed exquo ceſſat predicta ſuſpenſio appellatōne deſerta non valet ſecunda: ſicut non valeret ſi appellatuȝ non fuiſſet. hoc hic approbatur et fortificaꝉ in tanto: quia predicta procedūt non ſolum cum ſolus appellans ꝓſequiꝉ: ſed etiam cuȝ vterqȝ. ⁊ quod plus eſt etiaȝ ſi ſolus appellatꝰ: quod forſan non cogitauerat oſti. ſit huius ratio: quia petendo ꝓnūciari male appellatum non eſt ſibi contrarius in eo ꝙ dicit ſententiā tranſiſſe in reȝ iudicatam. licet enim de appellante dubitetur propter cōtrarietateȝ que videtur ineſſe: an poſſit ſimul proſequi appellationem ⁊ nullitatem ſententie: de ꝗ ſatis ſcripſi. eo. ti. dilecto: in vlti. glo. pꝰ inno. et oſti. ⁊ vide in ſpe. de ſen. ꝓla §. . iuxta ad ſi. in appellato tamen dicente male appellatum ⁊ ſententiam trāſiſſe in rem iudicatam: nulla eſt contrarietas. Sed dices imo eſt contrarietas inꝗtum dicit appellationem deſertaȝ: ⁊ propter hoc ſententiam tranſiſſe in rem iudicatam: ⁊ non deſertaȝ inꝗtuȝ ſuper eius iniuſticia ꝓnūciari petit per appellatōnis iudicem: ⁊ ſic negat ⁊ aſſerit illum iudiceȝ. So. et ſi vis ꝙ fatear hic aliquam cōtrarietatem ineſſe: tamen appellatꝰ qui reus eſt pōt vti cōtrarijs: maxime quoꝝ finis non eſt contrarius: et actor poteſt in diuerſis inſtātijs: quod dic vt no. de reg. iur. nullꝰ pluribꝰ: li. vj. nec hic dicaꝉ ꝙ i eadē inſtātia hec duo ꝓponat appellatus.

probandis iuſtificari pōt vel etiam impugnari: ſed tñ ex illis que acta fuerunt vel exhibita coram ipſo.

Idem.

Si appellationeȝ per negligentiaȝ appellātis deſertaȝ appellans ipſe cū appellato: aut appellatus etiaȝ per ſe ⁊ principaliter ꝓſequatur: non ideo minus in rem iudicataȝ cenſebiꝉ tranſiuiſſe ſententia a qua fuerat appellatum.

Idem.

Cum a repulſione exceptionis ꝑemptorie ſecūdo appellans ſuccumbit non eſt in cauſa appellatiōis poſtmodum a diffinitiua emiſſe

b Rem iudicataȝ. hoc eſt ꝗ quod dicunt iura: ꝙ rata manet ſententia: ⁊ ꝙ appellans cadit a cauſa. e. ti. cuȝ ſit. ⁊ c. ſepe

c Sententia. que tamen erat aliqua: vt ꝗ contra ius litigatoris lata. ſi enim a principio fuiſſet nulla: ſicut propter appellationem omiſſam non tranſiret in rem iudicatam: ita nec propter interpoſitam ⁊ deſertam: de ſentē. excō. licet: li. vj. et qđ ibi no.

d Cum a repulſione. Determinat caſum dubium circa decre. vlti. eo. ti. libro. vj. qui talis eſt. Titius contra me oppoſuit exceptionem peremptoriaȝ que per interlocutoriā eſt repulſa appellaui ⁊ confirmata eſt prima interlocutoria. iterum appellaui ⁊ iterum confirmata eſt prima ⁊ ſecunda: quia non potuit plus appellare proceſſit in principali: ⁊ lata cōtra ipſum diffinitiua appellauit ab illa: ⁊ in cauſa huiꝰ appellatōnis vult repetere contra illam interlocutoriam: ⁊ videbatur ꝙ poſſet per pre. decre. contrariū hic reſpondetur. vnus tñ caſus excipiꝉ.

e Repulſione. verbali per interlocutoriaȝ vt ꝓdixi. non eſt tamen neceſſe in peremptorijs interloqui: de hoc ſatis de ordi. cog. c. j. Idē tamen in repulſione facit cum illam non recipit vel ad vlteriora litis procedit. e. ti. ex parte. ij. caute tamen facit excipiens ſi procurat interloqui: vt no. in ſpe. de appel. §. qualiter. v. Item ꝙ faciat. ⁊ dixi. e. ti. dilecto. ⁊ per hanc decre. ⁊ illaȝ partē: ꝙ ſententia lata ſuper peremptoria interlocutoria eſt non diffinitiua. ⁊ hoc tenebat gar. in decre. cupientes: de elec. v. inſuper. vbi etiaȝ allegabat ad hoc decre. cum dilecti: de elec. ⁊ decre. ſua hoc. e. ti. Ad idem de offi. dele. ſignificantibus. ⁊ quia vt hic patet hec repulſio peremptorie non eſt diffinitiua: ergo nec ꝓnūciatio pro ipſa erit diffinitiua. vbi enim interlocutoria diffinit ⁊ cōdemnatoria ⁊ econtra. C. de ſen. ⁊ interlo. pref. ff. de re iudi. l. j. vt contrariorū ſit eadeȝ diſciplina. xxxij. di. hoſpitiolū. ff. de his q ſui vel ali. iuris ſunt. l. j. ff. de accu. qui accuſare. Preterea natura diffinitiue eſt ꝙ ex ea oritur actio in factum: ſꝫ a ſententia lata ſuper peremptoria non oritur actio ſed exceptio: ar. in pre. decre. cum dilecti in ſi. C. de re. cre. l. actori. Item ſi ſententia ſuper peremptoria ⁊ pro ea lata eſſet diffinitiua: non eſſꝫ alia diffinitiua ferenda: cum tamen de neceſſitate ſuper principali voluntate ſuper peremptoria ꝓnūcietur: de hoc in pre. decre. j. đ ordi. cog. Dicebat ergo gar. ꝙ ſiue ſuper dilatoria ſiue ſuꝑ ꝑemptoria ſiue ſuper eo quod perimit appellationem. i. ꝙ appellans non poterit appellare: feratur ſententia interlocutoria eſt. ſecus cuȝ iudex cognoſcēs de appellatōe interpoſita a diffinitiua ꝓnūciat bene iudicatū ⁊ male appellatum vel ecōuerſo. tunc enim diffinitiua eſt. C. de ap. cos. ff. de his qui no. infa. l. furti. In effectu tamen fatetur ꝙ ſentētia lata ſuꝑ ꝑemptoria qđ obſtet hꝫ vim diffinitiue.

f Peremptorie. ⁊ ſic parat ꝑiudiciuȝ negocio ꝓncipali: alꝰ non liceret repeti: vt in pre. decre.

g Secundo. ſi ergo ſemel tm̄ appellaſſet ⁊ ſuccubuiſſet non haberet locum quod hic dicitur. Sꝫ vo ſecundo appellat: ſed appellationem non proſequitur: hic videretur decre. locum habere: ar. ſ. c. pxi. videreꝉ contra per id quod. j. dicam: quod credo vbi renunciat ſponte. quaſi licet tarde vtatur iuris conſilio expectando euentuȝ negocij principalis: ⁊ ſic non poſſetenus reſiſtat: vt. j. dicam.

h Succumbit. ſi ſuccumbit in ſecunda appellatione: ergo tres habet ſententias contra ſe: ⁊ ſic a tercia non licuit appellare. eo. ti. direcre. et. c. ſua nobis. C. ne li. in vna cauſa. l. vna. ſ. eo. con. de re iudi. c. j.

i Diffinitiua. prolata ſiue per primum ad quem debuit cauſa remitti exquo fuit ꝓnūciatum male appellatum per quocunqȝ manus de excepti. dilecte. ſiue per vltimum qui forſan ex vi delationis

in principali ꝓceſſit ſiue per alium ad quem forte poſt cauſaʒ remiſſam ad primū fuit in alio articulo bene appellatū ita ꝙ expedito appellatōnis articulo diffinit poſtea principale.

k Super ea. ꝑemptoria ſic tercio repulſa ⁊ eſt mirabile ꝙ non appellans auditur: vt in ꝑe. decre. ſi. ſed ſecundo appellans ⁊ ſuccum-

audiēdꝰ vlteriꝰ ſup eo: niſi tūc rite ꝓpoſita ex eo priꝰ repulſa fuiſſet: q2 ꝓponebat̄ inepte.

Clemēs. v. i ꝯcilio vienēſi.

De vita ⁊ honeſtate clericoꝝ.

Dioceſanis locorū diſtricte ꝑcipimꝰ: vt clericos carnificū ſeu macellarioꝝ aut tabernarioꝝ officiū publice ⁊ ꝑſonaliter exercētes nomiatim ⁊ tercio moneāt vt ſic ab hmōi officijs infra cōuenientē terminū monentiū iporum arbitrio moderandū deſiſtant: ꝙ et ipſa nullo vnꝗ̄ tpe reaſſumāt. Qui ſi talr̄ moniti ab his nō deſtiterint: aut ipſa vt ꝑmiſſū eſt exercēdo reſumpſerit: quicūqꝫ ꝯiugati omnino: nō ꝯiugati vo in rebꝰ ⁊ ſi oīno incedāt vt laici: i ꝑſonis ꝓuilegiū clericale ꝙdiu ꝑmiſſis inſtiterint eoipſo amittāt. Aduerſus vo alios clericos negociatōibꝰ vel cōmerciis ſecularibꝰ vel officijs nō cōuenientibꝰ clericali ꝓpoſito publice inſiſtētes vl̄ arma portantes ſic canonica ſuare ſtudeant inſtituta: ꝙ ⁊ illi ab exceſſibꝰ cōpeſcant̄ hmōi. et ipſi de dānabili circa h̄ negligētia nequeāt rephēdi. Idem.

Quoniā qui abiectis veſtibus ꝓprie congruentibus ordini alias aſſumere et i publico portare rationabili

bens nō vt hic: cuʒ ſecunda repulſio appellatōis nō deberet plꝰ poſſe ꝙ̄ appellationis omiſſio. Itaʒ ⁊ in appellatiōe a diffinitiua equiparantꝰ iſta nō appellare vel ſecūdo appellare ⁊ ſuccūbere: ſʒ lʒ iſta equiperent̄ in diffinitiua: in interlocutoria nō. lata eni tali interlocutoria ſm leges non debuit: ſm canones potuit appellationem differre ad euentuʒ negocij prīn. primū pʒ. C. d epiſ. au. l. ij. d iud. apuſſimi. C. e. ti. eos. §. ſuper his. ⁊ quoꝝ ap. nō recipi. l. pe̅t. ſecūdū pʒ i ꝑe. decre. vlti. ſi ꝙ diſtulit iuris conſilio: ⁊ poſtea vicꝰ appellauit ꝯtra taleʒ interlocutoriam: auditur. ſed ſi poſſetenus interlocutoriā impugnauit ſcʒ ſemel ⁊ iterum appellando: ille articulus tam ſolenniter diſcuſſus vlterius examinari non debet: ex quo in ſecunda ſuccubuit. per quod videtur ꝙ etiam iudex cauſe principalis ante diffinitiuam non poſſit illam interlocutoriā appellare: niſi tunc ſcʒ in cauſa appellatōis interpoſite a diffinitiua.

l Primo. in cauſa principali.

m Inepte. ſi. de iudi. examinata. ff. de flumi. l. j. §. labeo. exemplum petebas hereditatem vel electionis confirmatōem: excipiebaʒ te illegitimū. et quia non ſpecificaui quod debui tercio ſuccubui: qd̄ non ſpecifico in appellatione diffinitiue: ſuper quo vide quod ſcripſi qui ſi. ſint legiti. peruenit: ſuper. j. glo. Ad idem faciunt que ſcripſi de elec. dudum. ij. in prin. vel contra prouiſum poſſeſſionem petentem excipiebam de crimine: nunc addo infamiaʒ: de accu. accedens. vel cum ius commune fundaret actionem tuam excipiebam de preſcriptōe: nunc ex primo titulum: d preſcrip. c. j. li. vj. vel opponebā peremptoriam non priuilegiatam: vt de li. conte. c. j. li. vj. in vi dilatorie ad impediendū li. ꝯteſt. ſuccubui pmo ſecūdo ⁊ tercio. rediēs ad iudicem principalis cauſe lata diffinitiua a qua appellaui: illā exceptionem in vi ꝑemptorie ꝓponere potero.

n Dioceſanis. Caſus. punit clericos cōiugatos ⁊ alios perſonaliter ⁊ publice carnificum et tabernariorum officiuʒ exercentes: qui per dioceſanos nominatim ⁊ tercio moniti illud officium non dimittunt vel dimiſſuʒ reaſſumūt. excitant etiā dioceſanos contra illos clericos qui ſeculares actus exercent. ⁊ tria facit: precipit: punit: ⁊ excitat. ſecunda ibi qui ſi. tercia ibi aduerſus. determinat ⁊ declarat decre. penult. in pn. ⁊ vlti. e. ti. ⁊ quod no. guil. in ſpe. de cle. cōiu. v. ſed nunquid dices. et no. verbum dioceſanis non dicit ordinarijs locorum: ſic ſ. e. con. de ſequeſtra. poſſeſ. c. j. per quod videtur ꝙ alij ordinarij: licet in loco iuriſdictionem habeant: hoc non poſſint inquātū hec conſtitutio nouum inducit: ⁊ fa. qd̄ dicā. j. de iurepa. c. j. poſt pn. io. an.

o Clericos. puta ꝙ includat etiam exemptos qui delinquerent in loco non exempto cuʒ per id ſubſint dioceſanis. vbi nō delinquerēt in loco exempto non videtur ꝙ ad illos extendatur hec conſtitutio: cum excitet officium dioceſanorū tn̄: ad hoc de offi. ordi. licet: ⁊ c. pe̅t. maxime quia quādo iura iſta volunt dare iuriſdictiōnem ſuper exemptos hoc exprimunt: vt patet ſ. e. con. de ſupplen. negli. prela. c. j. cum ſuis concor.

p Carnificū. carnifex dicit̄ a carnifico as. q2 carnes facit ⁊ vēdit: ſa. de ap. ſignificāte. vn̄ ⁊ homicide ſolent dici carnifices.

q Macellariorum. hi ſic dicuntur: quia pecora vel quadrupedia mactant: a macello as quod eſt mactare ⁊ trucidare. ⁊ propter horrorem ⁊ vilitatem iſtorum duorum officiorum. ſolicʒ macellarij et tabernarij eſt hoc ſpecialiter d his prouiſuʒ. et licet multa alia ſint vilia: puta aptare pelles et coria ⁊ his ſimilia: tamen conſtitutio locum habʒ ſolum in expreſſis.

r Tabernariorum. taberna dicta eſt a tabulis que mercibus ſubſeruiunt. ⁊ proprie dicitur domus in qua panis vinum et carnes cocte venduntur. talia loca nedum tenere: ſed nec ingredi debent clerici. e. ti. clericis. xliiij. di. clerici.

s Publice ⁊ perſonaliter. coniunctim requiruntur hec duo. ſi ꝙ occulte vel per alium hoc exercetur: ceſſat pena licʒ non culpa. ⁊ ſic ſoluitur qd̄ opponi poſſet de decre: fundamenta: de elec. li. vj. §. vt ergo. ⁊ §. ſe. de decre. mulieres. d ſentē. excom. de regula. qui ꝑ aliuʒ. de regu. iu. li. vj. cum concor.

t Nominatim. i. proprijs nominibus eorum expreſſis: quaſi non ſufficiat dioceſano monere in genere clericos dioce. ſue vel clericos talis plebanatus vel talis eccleſie: ſed monere debet exprimendo illius vel illorum nomina. ⁊ concor. de ſentē. excom. conſtitutionē: li. vj. et. j. de ſenten. excō. grauis: in ſi.

u Tercio. d ſentē. excomu. ſacro. ⁊ c. conſtitutionem: li. vj. debet ergo habere aliquoruʒ dierum interualla: vt ibi dicit̄. nec videt̄ hoc ſufficere ꝙ emanaret vnuʒ ꝑemptoriū ꝑ hanc litteram.

x Moderandum. de ap. cum ſit romana.

y Nullo. ſi. de coha. cle. ⁊ mulie. ſicut.

z Taliter. ſcilicet per dioceſanos nomiatim ⁊ tercio prefixo termino congruenti.

a Premiſſum. ſ. publice ⁊ ꝑſonaliter.

b Reſumpſerint. lapſo termino. hoc dico: quia ſi habuiſſet terminuʒ menſis et quarta die dimiſiſſent decimaquinta reſumpſiſſent: dummodo infra terminuʒ poſtea dimiſiſſent non eſſet locus pene.

c Quandocunqꝫ. quaſi etiaʒ poſt tempora longiora: ⁊ eſt ſi. de ordi. cog. c. ij.

d Omnino. ſcilicet quo ad duo priuilegia que poterant habere per decre. vnicam: de cleri. coniu. li. vj. ⁊ ſic hic cōiūgis totam illam partem ſcilicet priuilegium clericale ꝙdiu ⁊c. multum facit ad id quod no. de cle. coniu. ioannes in. iiij. q. ſed ſi iſtud omnino intendit perpetuitateʒ priuationis inducere: vt ſic coniungatur hic illud verbum ſolum priuilegium clericale eoipſo amittant: reſultaret contrarius intellectus. ſimilis diſputatio de hac dictione omnino. ff. de fideiuſ. l. grece. §. illud. io. an.

e In rebus ꝓprijs. in quibus al's gauderent immunitate. e. ti. c. vlti. de imm. eccle. c. j. li. vj.

f Quādiu. recuperabunt ergo deſiſtentes ꝓuilegiuʒ: ⁊ fa. de vi. ⁊ ho. cle. c. vlti. ⁊ qd̄ ibi dixi poſt inno. ibi etiā no. ber. ⁊ fa. quod no. xxxij. di. nullus et. ⁊. lxxxj. di. ſi qui ſunt ꝑſbiteri.

g Eoipſo. licʒ ergo ſit neceſſaria monitio: non tn̄ eſt neceſſaria priuatio. ꝯtra. de ſen. excō. in audientia. ⁊ c. ꝯtingit. ſi. de ꝓben. extirpande. de rap. excoicatoī. j. de deci. c. j. de ſta. mo. attendētes in ſi.

h Alios. non carnifices vel tabernarios.

i Inſtituta. e. ti. c. ij. ⁊ c. clerici. ⁊ c. vno: li. vj. ne clerici vel mo. c. j. de ſen. excō. ꝯtingat.

k Quoniam. Caſus. ꝑmiſſo exordio punit pmo clericos beneficiatos vtentes publice virgata vel partita veſte. Secūdo ſubdiaconos ⁊ diaconos. Tercio oīes clericos tonſurā publice cū tali veſte portātes. Quarto habentes dignitatē ꝑſonatuʒ beneficiū curatum: ⁊ ſacerdotes ⁊ religioſos publice portantes taleʒ veſtē vel inſulā. Quinto punit omnes ꝑdictos vtentes tabardo notabiliter breui integre foderato. Sexto certas caligas clericis interdicit emanauit executione ad iura. xxj. q. iiij. ꝑ totū. e. ti. c. pe̅t.

l Congruentibꝰ. cōgruentia veſtiū reſpicit non ſoluʒ clericos de quibꝰ h. c. ⁊ in iuribꝰ ꝑallegatis: ⁊ monachos: de quibꝰ. j. de ſta. mona. ne in

agro. ſed etiã omẽs laicos. xlj. di. §. j. ꝛ c. parſimoniã. xxx. di. ſiquis viroꝝ. ꝛ variatur ex diuerſitate ſexuu. e. di. ſiqua mulier.
m Ceſſante. ſ. e. deus qui.
n Indignũ. de ſen. ex. in audientia. e. ti. ſi iudex laicus. li. vj. ff. de iniurijs. item ſpud. §. ſiquis virgines. ꝛ eſt ſi. de ſta. mo. recolentes.
o Clericꝰ. includit ha bentē primã tonſurã tm̃ de eta. ꝛ qli. cũ pungat.
p Partita. dicit canon ꝙ diuerſicolons vel diuerſe partis veſtis eſſe ñ debet. xx. q. j. c. vl. in fi. alibi ꝙ veſtis ñ debebat eſſe variata ſericis textu ris: nec habere varioꝝ coloꝝ ornamẽta. xxj. q. iiij. c. j. in fi. Et nõ ꝙ lꝫ veſtes rubei ꝛ viridis co loris prohibite ſint cleri cis: ſ. c. pe. pene tamen iſtius ↄſtitutionis locũ habent ſolum in veſtib9 hic expreſſis. ꝛ pcor. qd dixi ſ. c. pri.
q Publice. concor. ſ. c. pri.
r Utetur. veſtibus ꝙ etiam puis factis publice vti non poterit ſine hac pena: nec ꝓpter hoc ↄſtitutio reſpicit pterita dãnat em̃ ſolum futurũ vſum. ꝛ fa. qd dixi ſ. e. cõ. de eta. ꝛ qli. vt hi q. in glo. ꝙ poſteris.
s Rationabili. puta timoris. e. ti. c. penl.
t Menſes. inchoandos poſt talem publicam delatõnem.
u Beneficiorum. omniũ ꝓpter indefinitam: de hoc de elec. vt circa. li. vj. offendit em̃ vniuerſum ſtatum eccleſie: nec minus vnã eccleſiã ꝙ aliam: ꝛ ſic ſoluit̃ de elec. ſi compromiſſarius. §. huiuſmõi. ꝛ. §. ſe. li. vj. vbi ſpecialiter offendit̃ eccleſia ad quam indignus eligit̃: vel ad quam dignus electus impedit̃: ꝛ eſt ſi. j. d penis. c. j. poſt prin. poſſet autem talis eligere: de elec. cum vinton̄.
x Coipſo. hic ergo non eſt neceſſaria monitio nec ſententia: aliter ſ. c. primo.
y Suſpenſus. ſi tamen interim illos pciperet non eſt irregularis. cum hoc non ſit expreſſum in iure. de ſen. ex. is qui. li. vj. nec bñficijs priuatus. cum hoc hic nõ exprimat̃. ſicut in caſu. de elec. c. j. §. ſi. ꝛ c. cupientes. §. ceterum. li. vj. tenet̃ tamen ad ipſoꝝ reſtitutõnẽ. Sed cui fiet reſtitutõ hic videndũ eſt cui accreſcant fructus tempore ſuſpen ſionis: puto ꝙ quotidiane diſtributõnes accreſcant ſocijs: vt dixi ſ. e. cõ. de eta. ꝛ quali. vt hi qui. fructus pbende vel diſtincti beneficij accre ſcant eccleſie: de cle. non reſi. c. pe. ꝛ. ſic intellige qd nõ. xcj. di. clericus victum. ꝛ quod nõ. inno. d coha. cle. ſicut. Quid autem ſi iſti ſuſpẽſi nollent interim officiare eccleſiã: ꝛ an interim eligãt vel eligant̃: vide quod nõ. in pall. §. ceterum in glo. non ergo.
z Sacerdotiũ. hic ergo eſt ius diuerſum inter ſacerdotiũ ꝛ alios ſacros ordines: concor. liiij. di. ex antiquis. ne cle. vel mo. c. fi.
a Per idem tempus. ſex menſium.
b Inhabilis. tenet guil. in ſpe. ti. ij. §. ſupeſt. v. ſed nũquid poteſt. ꝙ legatus ꝛ eps hanc penã infligere poſſint: etiam in ppetuũ clerico ꝛ laico ex cauſa. ꝛ vides ꝙ in defectũ beneficij ſuccedit hec pena inhabili tatis: alibi deficiente bñficio ſuccedit pena excõicatõnis. j. de deci. c. j.
c Alijs. qui nec beneficiati ſunt nec in ſacris.
d Talem. virgatam vel partitam.
e Et tonſuram. ſi ergo veſtem ferant ſine tonſurã non eſt locꝰ pene: ꝛ facit ad ea que nõ. ꝛ ſcripſi de apoſt. tue. vides em̃ ꝙ cõſtitutꝰ in minoribus ſecularib9 veſtib9 vtens non incurrit hanc penã: niſi immiſceat tonſurã. Et qꝛ de tonſura clericoꝝ iura varijs verbis vtunt̃: quedam em̃ dicũt raſuram in parte ſupiori ad modũ ſpere. xxiij. di. §. clerici. ꝛ c. ſe. dr̃ autem ſpera rotunditas vel corpus ſeu ſpaciũ rotundum: qdã dicunt coronam ꝛ raſuram. xij. q. j. duo ſunt. quedam tonſuram ꝛ co ronã. e. ti. clerici. de cle. ↄiu. c. vl. ꝛ. j. de cele. miſ. c. j. quedã ſimplicit̃ tonſuram. e. ti. clericus. ſi. de cle. cõiuga. iohãnes. ꝛ. c. ex parte. e. ti. c. vno. li. vj. ꝛ. e. li. de biga. altricationis. de ſen. ex. ſi iudex. ꝛ hic quid hec verba intendant videamus. Circa hoc ſciẽdũ ꝙ clericis deputatis ad diuina myſteria competit raſura ꝛ tonſura in modũ corone ratõne figure: quia corona eſt ſignum regni ꝛ pfectõnis: cum ſit circularis ca rens angulo in ſignũ carentie ſordiũ: quia vbi angulus ibi ſordes. ſe ergo ꝛ alios virtutibus regere ꝛ a ſordibus mũdare debent. ꝛ ſic in deo regnabũt: vt in pre. decre. duo. p raſuram autem ex parte ſupiori capilli ſubtrahunt̃ ne mens ipſoꝝ p occupationes temporales retardetur a contemplatõne myſterioꝝ diuinoꝝ. Summitas em̃ capitis eſt eminentia mentis: fa. de ſacra vncti. c. vno. v. in vertice. p ipſius ergo denudatõnem mentis releuatio deſignat̃. ꝛ qꝛ cõuerſi miniſterijs diuinis ñ occupant̃. ſupius nõ raduntur: lꝫ inferius tondeant̃: qꝛ tempora lia deponũt. Tõſura vo ex parte īferiori capillos tondet vſqꝫ ad reuelatõnem ſenſuũ ſcꝫ viſus ꝛ auditus: ne. ſ. oculos vl̃ aures impediant. ꝛ eſt ſignũ ꝙ preſcindenda ſunt vicia cordis ꝛ corpis. ne intuitum diuinoꝝ impediãt. ꝛ ex his debetur corona celeſtis. vnde dicit canõ ꝙ incedere debẽt clerici detonſo capite ꝛ patentibus aurib9. xxiij. di. c. penl. Et ex pdictis videt̃ ꝙ ꝓprie raſura reſpiciat partem ſuperiorem quã dicimus clericam: corona circulum capillorum: tonſura abſciſionem ipſoꝝ. facit de ſenten. excõ. contingit. ij. ibi circũciſis crinibus. oſti. tamen in decre. clerici. e. ti. vt ibi ſcripſi. quod ſ dixi: clericã videt̃ vocare tonſuram dicens ꝙ maiorem tonſuram ꝛ altiorem ꝛ rotundiorem coronam debet habere monachus ꝙ̃ clericus. ꝛ notauit etiã de hoc in ſumma. e. ti. §. ij. Hec dicta ad diſcutiendũ an tonſura conſiſtat in clerica vel in tonſione crinũ vel in vtroqꝫ: ꝛ ſpecialiter p hoc ad textum an clericus in minoribus deferens talem veſtem cũ clerica ꝛ longis crinibus vel econtra tonſis crinibus. ſed ſine clerica incurrat hanc penam? Et in primo caſu ſi clericam capucio vel aliter coperit. ꝛ in ſecũdo ſi tonſionem crinũ coopiam portat forte veſtito capucio. certum eſt ꝙ nõ eſt locus pene: per verbum publice quod reſpicit vtrũqꝫ. ſcꝫ veſtem ꝛ tonſuram. remanet ergo dubium cum alterum ſolum defert ꝛ publice egeret declaratõne. ſed credo de mẽte ꝙ ſi tm̃ in publico exhibet ꝙ videatur clericus cum ea veſte locꝰ ſit pene. raro em̃ vel nunꝙ̃ in capite capuciũ birretum capellum vel aliquid tale deferens oſtendit vtrũqꝫ.

Cauſa ceſſante pſumit ꝓfeſſoꝝ illius ordinis ꝓrogatiua ſe reddit indignũ: pſenti ↄſtitutione ſancimus: ꝙ quicũqꝫ clericus virgata vl̃ partita publice veſte vtetur: niſi cauſa rõnabilis ſubſit: ſi beneficiatꝰ extiterit: p ſex menſes a pceptione fructuũ beneficioꝝ que obtinet ſit eo ipſo ſuſpenſus. Si vero bñficiatꝰ nõ fuerit: ĩ ſacris tñ ordinib9 citra ſacerdotiũ ↄſtitutꝰ p idẽ tp̄s reddat̃ eo ipſo inhabilis ad eccleſiaſticũ bñficiũ obtinẽdũ. Idẽ qꝫ cenſemꝰ de clericis alijs veſtẽ talẽ ſimul ꝛ tõſurã publice deferẽtib9 clericalẽ. Dignitatẽ vo pſonatũ ſeu bñficiũ aliud obtinens cui cura ĩmineat aĩarũ: necnõ ceteri in ſacerdotio ↄſtituti ac religioſi quib3 quos oportet p decentiã habitus extrinſeci morum intrinſecã honeſtatẽ oſtendere: ſi preterꝙ̃ ex cauſa rõnabili publice veſtem ferãt hm̃õi aut infulam ſeu pileum lineũ publice portẽt in capite ſint eo ipſo bñficiati videlꝫ a pceptione fructuum bñficioꝝ que obtinent ſuſpẽſi p annũ. Ceteri vo ſacerdotes ꝛ religioſi quilibet p idẽ tp̄s reddant̃ inhabiles ad quodcũqꝫ beneficiũ eccleſiaſticũ obtinendũ. Sed ꝛ tales ꝛ ceti quicũqꝫ clerici vtẽtes epithogio ſeu tabardo foderato vſqꝫ ad oram: ꝛ ita

f Extrinſeci. hec littera ꝛ principium huius capituli ibi in publico portare facit ad queſtõnem olim diſputatam de monacho qui bñ portat habitum ſuum: quem tamen cooperit habitu clericorum ſecularium ꝙ ſit apoſtata: ꝛ ita fuit hic terminatũ. ꝛ inducebat̃ decre. penl. eodem titulo de iudeis in nõnullis. ꝛ ponitur in mercuriali. ſub titulo de apoſt.
g Infulam. ſumitur interdum pro corona imperiali. C. de quadri. preſcrip. l. ſi. in fi. quandoqꝫ pro alba faſciola ſacerdotalis capitis: ꝛ ideo ſubmiſit ſeu pileum quod dicitur a pilis quia pilos capitis tegit ꝛ ſtringit. ꝛ nõ. ꝙ etiam diaconum portantem infulam nõ punit hec conſtitutõ niſi ſit de hic expreſſis.
h Lineum. idem puto ſi ſericum quod apud nos multum eſt in vſu: cum maior vel ſaltem eadem ſit ratio.
i Ceteri. non beneficiati ꝛ religioſi iſti penã hic expreſſam incurrant vltra penam excõmunicatõis qua ligantur per aliam conſtitutionem: ne cle. vel mo. c. ij. li. vj.
k Per idem tempus. annale.
l Quodcũqꝫ beneficium. includit preſtimoniã vel penſionẽ quã haberet in titulum. facit quod dixi de reſcrip. poſtulaſti.

m Et tales. de quibus ꝓxi. dictum eſt. 10.
n Epithogio. dictum ab epi. quod eſt ſupra ꝛ togo tegis.
o Oram. ſine aſpiratõne deſignat finem vel extremitat̃ rerũ precipue regionũ ꝛ veſtium: vnde dicit̃ primo regũ. xxiiij. ꝙ dauid pcidit oram clamydis ſaulis. ij. q. vij. §. de his. ꝛ geneſis. xliij. reperit

breui q̄ veſtis inferior notabi
liter videat̄: epithogiū ipm̄ ſe
culares clerici ⁊ religioſi admi
niſtratōnez habentes teneant̄
infra menſez dare pauperib⁹.
Ceteri vo religioſi admini-
ſtrationem non habētes infra
idem tēpus illud teneant̄ ſuis
ſuperiorib⁹ aſſignare ī pios vſus
aliquos cōuertendū. Alioqn̄
beneficiati ſuſpēſionis: ceteri
vo inhabilitatis penas predi-
ctas p idem tēpus ſe nouerint
īcurriſſe. Huic inſup adij-
cimus ſanctiōi: vt clerici pſer
tim bn̄ficiati caligis ſcacatis
rubeis aut viridibus publice

in ora ſaccorū ligatas pecunias: ad hebre. xj. ſicut arena que eſt ad
oram maris. non aſpirat̄ etiam quādo ſcribit̄ p plurali de os oris.
aſpirat̄ autem qn̄ deſignat tempus: vt horaz tercie vel none.
p Videatur. dicit canon q̄ ſupior veſtis clericorum debet eſſe tala
ris. i. longa vſq; ad talos. xxiij. di. c. pl't. et ſi breuitatez veſtis ſupe
rioris dicerem⁹ hui⁹ conſtitutōnis cauſam videretur conſtitutio
locum habere ⁊ in tali tabardo non ſic foderato: qd̄ non credo
cum ſit penalis: ⁊ ſic nō extendēda: de elec. ſtatuim̄: li. vj.
q Infra menſez. qr̄ ſup dixi vētes: videtur q̄ menſis incipiat
poſt inchoationem vſus.
r Conuertendū. facit ad no. xij. q. j. non dicatis. q̄ monachus
adminiſtratiōe carēs elemoſinā facere non poſſit. ſʒ quid ſi talis
monach⁹ erat in ſtudio d licentia abbatis a quo multū diſtat̄
ſans puto q̄ tunc q̄uis adminiſtrationez non habeat hanc erogationez facere poſſit
per ea que no. oſti. in ſum. de pe. ⁊ remiſ. §. quib⁹ ⁊ qualiter. char.
pe. v. quid de facientib⁹ elemoſinā: vbi tenet q̄ monachus qui de li
centia abbatis eſt ī ſtudio vel peregrinatiōe pōt facere q̄uītā c̄tiam
⁊ moderatā: all'. de of. dele. pterea. ff. de pcura. ad rem. ⁊. l. ad lega
tum. ff. de iudi. ſi longius. fortius ergo faciet hanc neceſſariā. ⁊ facit
qd̄ no. de accu. ex parte.
ſ Ceteri vo. non beneficiati.
t Per idem tempus. annale vt ſic reſpiciat quod pxi. dictum fuit
a v. dignitatem citra: vel vt reſtringatur pena poteſt intelligi de ſex
menſibus de quibus in prin. dixit. vel dic diuerſificari penas predi
ctas. ſ. anni ⁊ ſex menſium: ſm̄ diuerſas qualitates clericoꝝ de qui
bus pmiſit: vt ſemeſtre locum habeat in his de quibus loquit̄ vſq;
ad v. dignitatem: annus in alijs.
u Sanctioni. nō dicit q̄ iſte finis ſit ſanctio: ſʒ additur ſanctioni
Jn pcedentib⁹ enim conſtitutio eſt penalis: hic non. hoc dico pter
no. iij. di. in ſi. ſumme. erit aūt hic locus pene arbitrarie ex quo cer
ta non ſtatuit̄: de offi. dele. de cauſis.
x Preſertim. pro maxime.
y Caligis. xxiij. di. clerici.
z Viridibus. iſti colores in ipſorū veſtibus erant phibiti. e. ti. c.
pl't. ⁊ vide quod ibi ſcripſi.
a Vetantur. prouidit clemens circa infulas caligas ⁊ veſtes. prui
deat ſucceſſor circa ſcarpitulas: quarum perforationem vel inciſio
nem multiformem ſuperſticioſa curioſitas apud clericos pullulans
adinuenit.
b Si dignitatem. Talis. clauſula inſerta litteris gratioſis
ſuper dignitate conceſſis per quaʒ prouideri mandatur:
ne animarum cura ſi dignitati imminet negligatur: vel
per quam inhibetur electionez fieri dignitatis: non facit
extendi gratiam ad dignitatem curatam: vel ad quam quis per ele
ctionem aſſumitur. Duo ſunt dicta: ſecundum ibi ad hoc. quod in
prin. dicitur de diſpenſatione vſq; ad v. q̄q̄. tenebat oſti. de reſcrip.
poſtulaſti. ⁊ guil. in ſpe. delegatis. §. videnduʒ. v. ſʒ nūquid nocet.
c Mandemus. ideʒ puto ſi pꝛuideat: dum tn̄ non motu pprio. j.
c. iij. cum eadem ſit ratio.
d Diſpenſantes. quid ſi nulla fuit diſpenſatio ſuper pluralitate:
ſed ſolum prouideri mandatur de dignitate non adiecto de cura: po
ſtea ſubmittitur hec clauſula: dicas idem cū eadem ſit ratio. ſed qꝛ
clauſula illa poni non ſolet niſi cum fit diſpenſatio ſuper pluralita
te vel ſimilis: fa. de offi. ordi. c. ordinarij. §. pꝛuideat. li. vj. ideo ſic
loquitur ſimilis ideo dixi: quia quādo fit ſuper etate ordine vel reſi
dentia etiam apponi ſolet hec clauſula. vnde q̄uis in litteris gra
tie ſuper his diſpenſetur adiecta iſta clauſula gratia tamen non ex
tendetur ad curatam.
e Retinere. q̄ non poſſet ſine diſpenſatiōe ex vi expſſionis: vt. e.
ti. non poteſt. §. ſi. li. vj.

non vtant. Clemēs quin-
tus in cōcilio Vienenſi.

De pbēdis ⁊ dignitatib⁹. R.

Si dignitatem ha
benti de alia pro-
uidere mandem⁹:
diſpenſantes cum
eo vt ſimul vtraq; valeat reti
nere: de animarum cura que
illis vel alteri earuʒ imminet
non habita mentione: gratia
hmōi velut ſurreptitia nulli-
us penit⁹ eſt momenti: q̄q̄ cō
fectis ſup ea litteris ſit inſer-
tum: q̄ animaꝝ cura ſi digni

f Vel alteri. ſi intelligas ſecunde: planum eſt quod ſequitur de gra
tia ſurreptitia: vt. e. ti. c. cum in illis: libro. vj. ſed ſi de prima hoc intel
ligas cum licet gratia ſit ſurreptitia quo ad diſpenſationē pluralitatis:
non tamen quo ad prouiſionem dignitatis: ex quo propter illam para
tus eſt dimittere primam. vnde ſi mutinenſis archidiaconus impetrat
archidiaconatum bon. non curatum vel curatū hoc tamen expreſſo:
et diſpenſatur cum ipſo ſuper vtroq; tenendo licet diſpenſatio pluralitatis non valeat: ex q̄ mutinen. archidiaconus habet curaʒ: ⁊ hoc non expreſſit propter rationem
quam infra dicaʒ ſuper verbo momenti. videtur tamē q̄ valeat impetratio: ita q̄ per ipſam mutinē. dimittendo cōſequi
poſſit bonon. non habetur in iure expreſſuʒ: q̄ impetrans qui tenet̄ facere mentionem beneficiorum que habet: teneatur etiam qualitatem eorū exprimere: ſicut nec
habetur in iure q̄ teneatur exprimere qualis ordo ſit annex⁹ beneficio. vel quantitatez redditu-
um quam habet ex vno
beneficio vel pluribus. licet beneficia teneatur exprimere. cum ergo per
expreſſionem nulla fiat diſpenſatio ſed ſoluʒ vitatur ſurreptio. e. titu.
non poteſt ī ſi. li. vj. Videtur q̄ valeat impetratio ex quo illud expreſ
ſit licet non expreſſerit illius curam: ſicut valet licet non expreſſerit an
nexionem ordinis vel reddituum quantitatem vt dixi. et ratio decre.
cum in illis: adaptatur cum de dignitate conſequēda queritur: non cū
de exprimenda: niſi dicas aliter legendo q̄ hoc nouū declarat vel indu
cat hec conſtitutio q̄ etiam qualitas cure imminens beneficio quod ha
bet impetrans exprimenda ſit in impetratione: quod probat littera nul
lius penitus que ſequitur: quaſi hoc ſit de his que poſſent mouere prin
cipem ad gratiam denegandam: facit. e. ti. q̄uis. ⁊. c. is cui. j. ſcd̄ʒ. lib.
vj. ⁊ quod no. compoſt. de reſcrip. capitulum: in fi. magne glo. ⁊ vide
tur expreſſum ſ. e. con. de offic. ordi. c. ij. ſi intelligatur illud ſpeciale
quod ibi ponitur de ſpecialitate que etiam exprimat qualitatem cure: ⁊
talem expreſſionez communiter hodie faciunt impetrantes et caute. Poſ
ſit dari tercia lectura: q̄ mixtura diſpenſationis et gratie prouiſionis
in eadem littera conceſſaruʒ viciet vtranq;. que ſi ſegregate forent: va
leret prouiſionis gratia. vt primo dicebatur: contra hanc facit de regu.
iur. vtile: libro. vj. ⁊ quod ibi no. licet enī ſecunda gratia diſpenſatio
nis pendeat a prima ⁊ ſic ſit inſeparabilis: prima tamen gratia ſcilicet
prouiſionis bene eſt ſeparabilis a ſecunda. quare illa vtilis per illā in
utilem viciari non deberet: hoc egeret declaratione. in dubio tamen pla
cet prima lectura. ad inducta ſecundo reſpondetur primo ad litteraʒ ſe
quentē: vt ſtatim dicā. ad id qd̄ allegat̄ de motu pncipis: rn̄de p decre.
non pōt: in ſi. ſupius all'. in decre. is cui ſcdm̄. cuʒ primo tenebatur. ⁊
ideo primū eſſe debuit nō curatū. ſi enī primū dimitteret cura nō obſta
ret: vt ibi. j. ſcd̄ʒ. decre. ij. de off. or. requirit ſpecialē mentōez beneficij:
vt non ſufficiat generalis. ⁊ eſt p oſti. ꝯ ꝯpoſt. ī his q̄ no. de reſcrip. in
nōraʒ in ſi. ſʒ nō requirit expſſionē qualitatis: vt ſupius dixi.
g Nullius. vniuerſale negatiuuʒ eſt: ⁊ adhuc ſubmittit penit⁹: ⁊ fa.
ad ſupius dicta: quib⁹ tn̄ nō obſtabit hec littera ſi dicas grā. ſ. ſup plu
ralitate conceſſa. fecit enī mentionē ſup de mādato pꝛuiſionis ⁊ de gra
tia diſpenſatōis. primū ꝯſiſtit in gratia facienda. ſecundū in iaʒ facta:
fa. qd̄ no. de preben. ſi cui: li. vj. in vlti. glo. vel ſi exponas alteri de ſe
cunda: vt ibi dixi in pn̄. glo.
h Momenti. hoc tenebat oſti. in pre. decre. poſtulaſti. reddens ratio
nem q̄ circa pluralitatē in pſonatu cum cura duo ſunt impedimenta.
ſcʒ perſonatus ⁊ cura. e. ti. de multa. ſublato ergo primo impedimēto
ſcʒ pſonatus: remanet ſecundū. ſ. cure vt ibi ſcripſi. ⁊ ideʒ guil. in pre.
v. ſed nūquid.
i Inſertum. quod ſumi poteſt ex decre. de offi. ordi. ordinarij. §. pꝛo
uideat: li. vj.
k Animaꝝ cura. hoc inducebat dubiū: quaſi per hoc de curato papa
pꝛuideri voluerit. ⁊ ſufficiat quacūq; parte lr̄e talis volūtas appareat
vt ſic finis trahat̄ ad principiū: fa. de ap. ij. requiris cum concor. de re
ſcrip. olim. ſicut ſufficit quacūq; pte actorum certificetur ſententia. C.

de ſen. que ſi. cer. quā. l. iij. ſed hec clauſula non ponitur ad gratiaȝ au gendam: vt. ĩ. ꝑri. Rñ. ſȝ ad indēnitatem dignitatis in executione ſer uandam. nec ſonat in conditionem ꝓuiſionis vel qualitatis expreſſio nis: ſed potius in monitioneȝ vnde valeret ꝓuiſio hac monitione non ſeruata: vt no. eo. ti. poteſt. ij. Rñ. li. vj. io. an.

l Si dignitatibus. qđ ſi nō ponitur ſi: puta q̄ dicatur ꝓuiſio q̄ anima ruȝ cura dignitatibꝰ im minens nullatenus ne gligatur. Ideȝ puto per id quod ꝑri. dixi. Item intelligitur iminens. i. ſi qua iminet.

m De dignitate. decre. etiam cum in illis. e. ti. ij. Rñ. loquiē de digni tate vel perſonatu. ⁊ ibi in. iij. Rñ. quod de be neficio loquitur de elec. nō repetit. declarari vel lem an in beneficijs mi noribus quibus per ele ctionem et confirmatio nem prouidetur locum habeant hec iura: cōmu niter tenetur q̄ ſic: ⁊ fa cit. ĩ. de reli. do. c. ij. ij. Rñ. in pn.

n Quāuis. iſtud ver bum nō eſt in decre. cuȝ in illis. per quod quādoq̄ dicebant impetrantes ad hoc vt aliquid ad deret electionem includi. Iam dudum conſuleram contrariuȝ in qua dam cauſa florentina illa ratione: quia cum regulariter in iure indefi nita equipolleat vniuerſali: de quo no. de elec. vt circa: li. vj. illud ver bum nihil addet. Item quia cum per decre. cum in illis: verbuȝ diſpo ſitōis non includat electōnem quaſi diuerſe ſint ſpecies: vniuerſale adiectum illi ſpeciei: quāuis illam amplificet: tamen aliam non inclu det maxime in hoc caſu: quo de materia reſtringibili loquimur: vt ibi in ſecūdo. §. modo vides hoc hic approbatuȝ. Vidi etiam dubitari ſi nul lus ipſorum modorum exprimaē: quia ſimpliciter mandaē ꝓuideri de dignitate vel prima que vacabit vel quam duxerit acceptādaȝ: nūquid includatur dignitas cui ꝓuideē per electionem: ⁊ tenēt aliqui q̄ hoc ca ſu ita veniat modus electōnis ſicut quis alius: ex quo nullus exprimi tur: cū illa decre. ⁊ iſta nō dicāt modū electōis nō icludi niſi exꝑmaē: ſȝ dicūt vno caſuū expſſo aliū nō venire. Contradicē videē finis huiꝰ ca pituli: ſed reſponderi poteſt q̄ reſpicit caſum narratum: vt ibi dicaȝ.

o In certa. de iſto in ſcias q̄ io. mo. no. de reſ. iu. in generali: li. vj. ⁊ archi. e. ti. de ꝯceſ. ꝑben. ne captande clemētem quartum terminaſſe auctoritate ſumpta de libro. ij. Reguȝ. xij. capitulo. ⁊. iij. q. vij. §. vlt. de illo qui habebat vnicam oueȝ: ⁊ ex. l. illicitas. §. ne tenuis. ff. de of. p̄ſi. de illo qui habebat vnicum lumen: q̄ cum ſcribitur alicui ꝓuide ri de dignitate in aliqua eccleſia ⁊ non eſt ibi niſi vnica ⁊ principalis: il la non debetur. ⁊ ſit etiam ratio. quia ꝓuidere de illa dignitate nō eſt ꝓ uidere in eccleſia: ſed de eccleſia alī. etiam deciſam decre. vlti. e. ti. ⁊ fa. quod nō. de of. le. c. penul. in glo. ij. li. vj. dicit etiaȝ ibi io. mo. ⁊ archi. e. ti. ſi pro clericis: li. vj. bonifa. viij. ꝓnunciaſſe in forma pauperū: q̄ cum ſcribitur alicui de aliquo beneficio in eccleſia ꝓuideri ſi non ſit ibi niſi vnicum vel ſcribitur ad collationem alicuius qui non confert niſi vnicum de illo ꝓuideri non poterit: cum illud aliquo ſit relatiuꝰ ſuppo nens diuerſitatem. circa primuȝ tamen refert archi. in additōnibus q̄ quidam magni viri tenent contrariuȝ per decre. e. ti. quāuis: li. vj. de ꝯceſ. prebē. nulla. vij. q. j. ſcire quo ad ſuperficiem. fa. de ſimo. c. fi. ⁊ faciant pre. contra io. mona. ⁊ archi. in his q̄ no. de elec. q̄ ſi: li. vj. qui dicunt decre. illam que ſtatuit tempus p̄ſentande electōnis ⁊ peten de confirmatōnis locuȝ habere ſolum in principalibꝰ p̄laturis eccleſia rum: ⁊ tñ textus ibi dicit electio in aliqua eccleſia celebrata: contrariuȝ etiam ꝓbatur ibi. §. fi. dum dicit quis electus.

p Eccleſia. dioceſi vel ꝓuīcia: cum ſit eadeȝ ratio.

q Menſeȝ. ſolet dici in litteris a noticia vacatōis: vt. ĩ. e. ti. j. c. vno. ⁊ quādo tūc incipiet menſis currere ibi habes in fi.

r Seu electōem. hoc inducebat dubium.

ſ Interim. ſcȝ infra menſem acceptationis.

t Conſueuit. vide qđ dicam. ĩ. c. penul. in glo. ꝯiunge.

u Cuȝ. ꝑ q̄ redditiuū cauſe. ⁊ iūge hic lr̄aȝ nullā ⁊c̄. que eſt in fi.

x Grate. ſupius narrare. ſ. q̄ certos modos habebat expreſſos.

y Per litteras. Caſus. litere ſuper ꝓuiſione clericoꝝ nō includūt

tatibus ipſis vel alteri eaꝝ im mineat nullatenꝰ negligaē. Ad hoc ſi alicui prouideri mande mus de dignitate ad cuiuſcūq̄ vel quorūcunq̄ collatōem ꝓui ſionem ſeu quāuis diſpoſitōem aliaȝ in certa eccleſia ꝑtinente quā infra mēſeȝ duxerit accep tandā inhibētes illi vel illis ad quoꝝ collatōeȝ ꝓuiſionē vl̄ ele ctōeȝ dignitates in ipa eccleſia ꝑtinere noſcunē ne interim ad collatōeȝ ipſaꝝ ſeu ꝓuiſionē ꝓ cedāt: vl̄ quenq̄ eligāt ad eaſ deȝ: de dignitate ad quā ꝯſue uit quis ꝑ electiōeȝ aſſumi im petrāti non poterit ꝓuideri: cū

hoſpitalia ⁊ loca ſimilia ⁊ habentia iura ſpūalia: niſi id exꝑimaē.

z Legatis. de latere per decre. j. de offi. le. li. vj.

a Super ꝓuiſione. ſatis videreē ideȝ in litteris q̄ emanāt ſuꝑ re ſeruatōe fructuū bñficioꝝ vt talia in illis non includanē niſi expri manē per ratōem quā. ĩ. dicam.

in ꝯceſſione gratie ad quā non augendā ſȝ exequēdam debent q̄ de inhibitiōe ſequūtur referi ri: nullā de electōne fecerimus mentionē.

¶ Idem.

Per litteras a ſede aplica vel legatis ipſius ſuꝑ ꝓ uiſione quorūlibet clericoꝝ di rectas de xenodochijs leproſa rijs eliarijs ſeu hoſpitalibus: etiā ſi eccleſias vel capellas de cimas aut alia ſpūalia iura no ſcātur hr̄e nulli poſſe decerni mus ꝓuideri: niſi hoc ī apoſto licis litteris caueaē expſſe.

¶ Idem.

b Directas. itelligo etiā ꝓprio motu. nam motus ꝓprius nō am pliat gratiam vl̄ vim verboꝝ: licȝ excludat ſurreptiōem eius pro quo ſcribiē. ĩ. c. ij.

c Xenodochijs. de reli. do. c. iij. et varia nomia taliū locorum vide. xxiij. q. vlt. ſan cimus. ⁊ ibi de hoc. et j. q. vij. ſiquis omēm ad fi. in auē. de ali. et emphi. ꝯtract. in pn. coll̄. ix. et de ec. ti. §. fi. eadem coll̄.

d Elemoſinarijs. I multis locis hoſpita lia vocanē elemoſina rie in aliquibꝰ domus dei: de appel. dilectis. multa etiam monaſte ria ſine certo loco ho ſpitalitatis hñt talia officia elemoſinarioꝝ. ⁊ cum oīa iſta deputa ta ad certum vſum: ad aliuȝ vſum ſine pape licentia ꝯuerti non de beant. ĩ. de reli. do. c. ij. poſt pn. merito non ꝯphendūtur ſub litte ris beneficialibꝰ: qua rōne idem puto de fabricis.

e Eccleſias. quia talia ſunt loca religioſa. quod intelligas ſi aucto ritate epiſcopi ad hoc ſunt inſtituta: ō reli. do. ad hec. ⁊ ideo talia ſpi ritualia poſſunt illis accedere: ⁊ fa. quod ſcripſi poſt inno. ⁊ oſti. de iurepa. ex litteris. Et aduerte quia ſi hoſpitale ſit principale cui ac cedit eccleſia vel capella. per lr̄as tales non debetur vt hic. ſi vō con uertas q̄ eccleſia ſit principale habens annexuȝ hoſpitale tunc non puto hoc locū habere: ſed tūc iure acceſſorij veniet quod ꝑncipaliter non veniret: bene fa. e. ti. ſuꝑ eo: li. vj. ⁊ de re. iur. acceſſoriuȝ. ⁊ qđ ibi no. quid in dubio: vt quia extat hoſpitale ⁊ eccleſia: et neſciē qđ ſit principale ⁊ qđ acceſſoriū: Dō. ſi apparet poſſeſſio ⁊ denominatio per quā poſſumꝰ alteruȝ p̄eligere: illud ſequemur. e. ti. cuȝ de benefi cio: li. vj. de ꝓba. per tuas cū ſimilibꝰ. ſȝ ſi non apparet repellāt im petrantem: ꝯſtat enim de hoſpitali: nec ꝯſtat illud acceſſoriū eccleſie. nam etſi hoſpitale ⁊ eccleſia eſſent annexa ita q̄ neutruȝ principale: puto hanc decre. locū habere per no. ne ſe. va. c. j. fa. qđ nō. de ꝯceſ. ꝑben. ſi capitulo: li. vj. in glo. quero: in fi.

f Decimas. i. ius percipiēdi decimas. An autem de redditibus ho rum locorum debeat ſolui decima: habeē in declaratōnibus de quibꝰ dicam. ĩ. de deci. c. ij.

g Spiritualia. vt cimiterium ⁊ ius funerandi. ĩ. de reli. do. quia contingit in fi.

h Decernimꝰ. videē ergo eſſe ius nouū. ⁊ hic incipe ꝯſtructum.

i Prouideri. vnde nec hodie talia clericis ſecularibus in benefici um dari poſſunt. ĩ. de reli. do. c. ij. ij. Rñ. in pan. ſed eſt dubiuȝ an in duobꝰ caſibus ibi exceptis: in vō. niſi in fundatōe ⁊c̄. locū habeat hec decre. et puto q̄ ſic cū generaliter loquaē. nec ſequitur ſi concedi poſſunt illis caſibus beneficium: ergo includunē in litteris. tolle in ſtantiaȝ ſ. c. ꝑri. e. ti. q̄uis. j. li. vj. ſicut ergo certe qualitates ſunt in litteris beneficialibus exprimēde: ſic ⁊ iſta: ad hoc vt talia in litte ris includantur: ⁊ tunc facta expreſſione talium debebūtur ſoluȝ in illis caſibus: niſi in expreſſione appareat papam amplius voluiſſe. ⁊ nunquid cum beneficijs permutari poſſint dicam. ĩ. de reꝝ ꝑmu. c. vno.

k Apoſtolicis. no. q̄ non repetit de legatis: ⁊ hoc forſan per id qđ dixi in glo. ꝑri. ⁊ eſt ſi. q̄: legatus non confert eccleſiā ſpectanteȝ ad p̄ſentationem laici patroni: quam tamen papa confert: de iurepa. cū dilectus: de offi. leg. dilectus. qđ intelligas hoc expſſo vt ibi dixi. ſit ergo circa iſta reſtricta poteſtas legatorum ſicut ⁊ circa alia de of. le. c. penult. ⁊ antepe. li. vj.

l Lr̄is. ꝓbatio ſȝ teſtiū vl̄ alia nō ſufficeret in hoc caſu fa. qđ no. e. ti. motu ꝓprio. li. vj. in vlti. glo.

m Expreſſe. per qđ ſufficere non videnē verba generalia vt q̄ de quibuſcunq̄ beneficijs dignitatibus perſonatibus officijs ⁊c̄. ⁊ fa.

ſ.e.com.de offi.ordi.c.ij.

n Si plures. Caſus. quo caſu dignitas ꝑ receptõnem alterius vacant etiaȝ plures: approbat quod nõ. compoſt. de elec. dudũ. ij. ad fi. ⁊ guil. ponẽs ad lr̃am ipſius verba in ſpe. ti. ij. §. videndũ. v. quid ſi habens duos. ⁊ io. mo. de of. or. c. ordinarij. lib. vj. et archi. in decre. nõ põt. e. ti. li. vj. ⁊ debuiſſet clarius formari: vt. ĩ dicam.

o Obtinens. ꝑ ſufficientem diſpenſatõnẽ vt aliqua ſit dubitatõ

p Dignitates. perſonatus vel beneficia curata l' alterȝ cũ altero: cum ſit eadem ratio.

q Super hoc. ſcilȝ ſuper illa vel illo retinendo vna cũ primis vel cũ altera primaȝ.

r Ergo. dignitatis vel beneficij curati vltimo collati ⁊ accepti.

ſ Adepta. idẽ videt ſi per eum ſtaret quo minus adipiſceret. e. ti. licȝ epiſcopus. de elec. cõmiſſa. li. vj. quod ꝓbat ſimilitudo que ſequitur. hoc verum quando tenet collatõ vltimi: ſecus ſi collatõ non teneret qꝛ tunc abſtinẽdo a poſſeſſione penã iſtam euaderet: vt. ĩ. dicam.

Si plures obtinẽs dignitates aliam dignitatem aut beneficiũ curam animaȝ habens acceptet diſpenſatiõe ſup hoc legittime nõ obtenta eiꝰ poſſeſſione adepta pacifice dignitates quas priꝰ habebat ipſo facto vacare cẽſemus: ſicut ſi dignitateȝ vnicam obtinẽti alia ſimilis conferat: eius pacifica poſſeſſiõe habita: prima de iure vacaret. Idem.

Si romanus pontifex de bñficio alicui motu ꝓprio ꝓuideat de bñficijs que obtinet non habita mentiõe: ꝓuiſionem ſeu gratiam hmõi fore validam declaramꝰ: qualiacũqȝ fuerint bñficia dignitates aut ꝑſonatus cum cura vel ſine cura: ⁊ in nũero quãtocũqȝ que is habebat cũ ſibi ꝓuiſio facta fuit. Idem.

Si de beneficio ad cuiuſcũqȝ epiſcopi collatõneȝ ſpectante alicui ꝯferendo ſcribamus: ſibi illud conferre nõ poterit: cuius collatõ ex negligentia ipſius epi ad eiuſdẽ capitulum deuoluta exiſtit: licȝ ꝓuideri ſibi poſſit de illo etiã.

t Vacare. ſi intelligas de his que per diſpenſatõnem habebantur videbat expeditum. e. ti. non poteſt. ij. Ber. li. vj. in gtum ibi dicit ꝙ diſpenſatio data ſuper duobus intelligit de primis duobus. ergo terciũ in locum primi vel ſecundi ſubrogare non poteſt. ſed quia poterat etiam nominatim ſup illis diſpenſatum eſſe. ſcilicet ſup tali ⁊ tali beneficio ⁊ dignitate: quem caſum. §. ille non cõtingebat: vtilis fuit hec declaratõ. ⁊ videbat quibuſdam ꝙ non vacarent: ſed princeps deberet eligere qđ ex primis dimitti volebat. ar. ff. de excu. tu. l. vj. que incipit: ſi duas. alijs videbat ꝙ ipſi idem ꝓuiſus eligeret ꝑ decre. preterea. ti. e. ⁊. c. referente. expeditum eſt ꝙ vacant oẽs prime ad. l. pre. reſpondebat compoſt. ꝙ lȝ quis pluribus tutelis grauari non debeat: per vnius tamen receptõnem nõ vacat altera. ad decretales reſpondebat: ꝙ correcte ſunt ꝑ decre. õ multa. ⁊ hec ſatis ſunt plana. ſed remanet dubiũ ſatis forte: nũquid valeat collatõ vltimi: hoc dico ꝓpter decre. ordinarij: de offi. ordi. in fi. li. vj. vbi dicitur ꝙ habenti pluralitatem talium etiam cum diſpẽſatione ſufficienti nõ poteſt aliud tale conferri: niſi diſpenſatio etiam extendat ad illud: vel niſi prius habita reſignet: ⁊ viciat collatõnem aliter factam. et facit quod ibi nõ. per gar. in vlti. glo. ⁊ forte fuit hoc dubiũ huius decre. cum enĩ illa decre. ordinarij: dicet collatõnem vltimi nullius eſſe momenti: ergo per eam non vacant prima. ſed in predic. decre. non poteſt: archi. tenet ꝙ non valet collatõ vltimi: nihilominꝰ vacant prima. ex quo poſſeſſionem habuit vltimi: ad hoc. e. ti. cũ qui. li. vj. ⁊ ſic dicit per magnũ virum ꝓnunciatum in curia: ꝯtra quã tamen ꝓnũciatõnem refert ꝙ pẽdebat appellatõ. hoc ergo declarare procuraſſem ſi compoſitoribꝫ adheſiſſem. puto tamen ꝙ ſi habenti vnum curatum confert ſecundũ tale: valeat collatõ ſecundi. ex quo ſtat per eum quo minus habeat poſſeſſionem ſecũdi: vacat primũ. ſi vero habenti plura talia ex diſpenſatõe ſufficienti confert aliud tale: valeat collatõ ſi diſpenſatõ ſufficiens eſt etiaȝ quo ad illud: ⁊ tũc de vacatõne non querimus. Si vero diſpenſatõ ad hoc vltimuȝ non iuuat: dico ꝙ ſi dimiſit prima ante collatõnem vltimi valeat ipſius collatõ: nec tunc etiam de vacatõe iuris querimus. ſi vero nõ dimiſit collatõ vltimi non valuit: tamen ꝑ acceptatõnem non perdit prima: imo illa retinet: ſi ſano vſus conſilio videns collatõnem vltimi nõ valere: ipſius poſſeſſionem nõ apprehendat: vt ſic humanitas iuſte plenitudinis nõ auferat. ij. q. vj. ſiquis libellos. de ap. cũ ceſſante. ⁊ facit nõ. de cle. cõiu. diuerſis. cũ concor. Si vero poſſeſſionẽ ipſiꝰ vltimi apprehendit: hec poſſeſſio facit prima vacare. nam hoc caſu cum ex tali vicioſa poſſeſſione vacaret vnicum vacabunt ⁊ illa per litteram que ſequit.

u Sicut ſi. per hãc litterã dico ꝙ ſi caſus eſſet ꝙ poſſeſſio ſecũdi non faceret vacare vnicum primũ: vt. e. ti. ſup eo. ⁊. c. ſi tibi ꝯceſſo. li. vj. non vacabunt illa plura. ⁊ hoc puto verum ſiue valuerit vel nõ valuerit collatõ vltimi.

x Vacaret. per decre. de multa. e. ti. ⁊ hodie per conſtitutõnem iohãnis execrabilis ſi primũ abſqȝ mora diſpẽdio verbo ⁊ facto in manibꝫ ordinarij ſub teſtimonio publico non dimittat: priuatus eſt ſecundo. ⁊ inhabilis ad ſacros ordines ⁊ beneficia: vt ibi §. qui vero.

y Si romanus. valet ꝓuiſio facta proprio motu pape tacitis beneficia ꝓuiſi quecũqȝ ſint ⁊ quotcũqȝ. approbat qđ nõ. per archidiaconum ⁊ mo. eo. ti. ſi motu proprio. lib. vj. ⁊ reprobat quod ibi nõ. io. mo.

z Pontifex. de legato eſt opinio. nõ. de offi. le. c. vlt. lib. vj. ⁊ nõ. ſ. e. compil'. de offi. or. c. fi.

a Beneficio. large ſumitur: de reg. iur. c. j. li. vj.

b Proprio. quod non intelligit niſi exprimat: vt in predic. decre. ſi motu. in fi.

c Prouideat. vel prouideri mandet: cum eadem ſit ratio.

d Obtinet. in re vel ſpe. ſ. e. compi. de reſcrip. gratie.

e Validam. quo ad vicium ſurreptõnis. i. non ſurrepticiam. aliam enĩ inhabilitatem illius ꝓ quo ſcribitur non tollit motus ꝓprius vbi aliud non addatur: etiam ſi illa ex talium pluralitate ꝓcedat: vt quia ſine diſpenſatione habebat pluralitatem dignitatum vel curatoꝝ: que facit quem inhabilem etiam ad minora beneficia: de elec. dudũ. ij. ⁊ ibi dixi in prima glo. ⁊ patet aptius ꝑ conſtitutõnem iohãnis execrabilis. ſatis eſt ergo illi clauſule ꝙ certum habet effectum: nec alium operabit preter intentõnem ſcribentis. ſ. c. j. de qua intentiõne ſi appareat illi ſtabitur. vt dixi de reſcrip. cum adeo. in fi.

f Declaramus. reprobat ergo non ſimpliciter corrigit opinionem cõtrariam.

g Quantocũqȝ. ratio enĩ proprij motus excludens ſurreptõnem ꝓuiſionis: ita coaptatur curatis vel ſimplicibus multis vt vni. Item ꝑ id non intelligit in retentione diſpenſatum eſſe. e. ti. non poteſt. in fi. li. vj. ⁊ ꝑ hoc ibi hanc opi. tenebam in. ij. glo.

h Si de beneficio. ſe ſummat quatuor ponens caſus ⁊ quaſdam opi. determinans. vt. ĩ. dicam.

i Cuiuſcũqȝ. exemptos ⁊ non exemptos. ⁊ ſuperiores epiſcopis ꝑ hoc intendit includere.

k Scribamus. executori. idem ſi ſcriberet ipſi epiſcopo. ſaluo ꝙ in vltimo caſu cum eſt deuolutum ad papam diſtinguitur an per litteras exercet officium an conſtituat delegatus. de offi. ordi. licet. ⁊. c. penult. de reſcrip. cum aliquibus. li. vj.

l Ex negligentia. idem ſi ex delicto: licȝ ſit opinio an hoc caſu deuoluatur ad capitulum. vt ſcripſi de elec. cum in cunctis. in fi. ⁊ ſup vlt. glo. vbi vero ex cõmiſſione epiſcopi capitulũ vel alius haberet conferre: hoc non impedit executorẽ. vt probat. e. ti. c. fi. li. vj. fa. qđ nõ. ſ. inſti. c. fi. al's facile poſſet epiſcopus eludere impetrantem.

m Epiſcopi. ſed nũquid negligentia ipſius executoris quando ſcilȝ eo ſciente vltra ſex menſes vacauit beneficium. quod conferre poterat oberit ei: compoſt. in decre. capitulũ: de reſcrip. in magna glo. in. iiij. charta. v. item nũquid executor. tenet ꝙ non. ⁊ decre. ij. de ꝯceſ. ꝑben. in ordinarijs collatoribus: loquitur non in executore qui confert vice pape. Aduerte ꝙ veruȝ eſt hoc ſi executor ꝓuidere poteſt ad cuiuſcũqȝ collatõnem ſpectat: nec tempus acceptatõis adijcitur. hoc dico ꝑ decre. vnicam. ĩ. ti. j. ⁊ vide quod ibi dicam in glo. iſte terminus. Si ſi certa ꝑſona grauat per reſcriptum ⁊ illius tempus eſt elapſum. tunc ꝯferre non poterit donec deuoluat ad papam: hoc ꝓbat decre. iſta.

n Capitulũ. vel aliũ cum eadem ſit ratio. ⁊ fa. ĩ. v. vel alterius.

o Exiſtit. intelligo tpe ꝓuiſionis ſue non date. ⁊ ſic eſt dare ꝙ pr̃ſe

huius executoris variatur ſm̃ tempora: ⁊ ſi. ĩ. ti. ſ. c. vno. q̃diu eniꝫ be-
neficium eſt in collatione epiſcopi confert illud: illo ad aliũ deuoluto
non confert illud: ita eſt de beneficio ad inferiores ſpectante quod ipſe
non confert donec ad epiſcopum deuoluatur vt ſequitur. ratio q꞉ cum
epiſcopum papa grauare voluerit: confert executor q̃diu eſt in manib⁹
epiſcopi. nam licet ex de-
uolutiõe: propriuꝫ tamẽ
eſt ꝑ ea vice: ⁊ ipſe tũc ex
collatiõe grauatꝰ: quãdo
eſt in manibus alterius
non confert executor: q꞉a
papa illũ grauare noluit.

p Capituli. coniunge
hic ⁊ in caſu ſequenti fi-
neꝫ capituli. ſed quid ſi
ad capitulum ſpectabat
electio tñ et ſcribebatur
ad collatõnem epiſcopi:
nunquid deuoluto iure
ad epiſcopũ conferet exe-
cutor: dubiuꝫ facit illud
quo querit an deuolua-
tur eo caſu ꝓuiſio an ele-
ctio: de quo ſatis de elec. ne pro defectu. Item facit dubium: quia etſi di-
catur deuolui collatio. tamen ex quo primo gradu aſſumebatur per ele-
ctiõnem non videbatur includi in litteris in quibus ſolum de collatõe
fit mentio: ad quod ſatis fa. ĩ. e. ti. c. j. circa fi. ibi ad quam conſueuit
quis ꝑ electionem aſſumi.

q Cuiuſcunq꞉. hoc dicit q꞉ ꝑ quotcũq꞉ gradus: ſiue primos ſiue me-
diatos ad epiſcopum deuenerit: executor confert q̃diu eſt in manibus
epiſcopi.

r Siue ad nos. determinat quod no. inno. ⁊ pe. de offi. dele. ſup eo.
vbi dicebant hoc quoſdam tenere: q꞉ delegatus pape prouidet de benefi-
cio ad papam deuoluto. fuit etiam hec queſtio ab olim diſputata per do-
minuꝫ iacobum canonicum bonoñ. quam in mercu. vide in littera. d.
ſub rubrica de offic. ⁊ po. executorum. ⁊ tenuit q꞉ non poſſet: ſi dicatur
in reſcripto volentes illi gratiam facere ſpecialem. dixit enim q꞉ cuꝫ in
illo caſu q̃ papa non ledatur: non debet dici gr̃a. nec de deuolutis pa-
pa ſic ſcribit inducit: de conceſ. preben. litteras. ⁊ c. cum noſtris. mira-
bilis fuit ſolutio iſta. Scias autem q꞉ beneficium deuolutuꝫ ad papaꝫ
ſemper confert executor: ex quo primus collator eſt de his qui ꝑ litteras
grauabãtur: ſiue nominatus vt hic: ſiue innominatus vt quia ſcribit
ad cuiuſcunq꞉ collationem: cum eadem ſit ratio. ſed ſecus in beneficijs
ſpectantibus ad collatõnem pape: quia vacarunt in curia. e. ti. c. ij. li.
vj. tunc enim papa confert iure proprio non deuoluto. nec miruꝫ ſi ali-
ud in deuoluto. nam papa dando executorem ad prouidendum: auferre-
bat collatori poteſtatem: de conceſ. preben. ſi capitulo. li. vj. ex quo er-
go collatio de illo deuoluta eſt ad papam conferat executor: vt hic ⁊ licet
al's in beneficijs fiat ſtricta interpretatio. e. ti. q̃uis. li. vj. hic tamẽ ſit
larga contra concedenteꝫ: de conſue. cum dilectus. facit etiam hec littera
ad queſtionem no. de offic. leg. c. j. li. vj. q꞉ legatus pape poſſit talia be-
neficia ad papaꝫ deuoluta conferre: preferetur tamen delegatus quo ad
illa que ſibi ſpecialiter ſunt cõmiſſa: de offi. lega. ſtuduiſti. ⁊ fa. de reg.
iur. generi. li. vj.

ſ Epiſcopi. primi collatoris. quod puto neceſſariuꝫ. ſi enim de archi-
diacono vel capitulo ad epiſcopum: ⁊ demũ per ipſius negligentiã gra-
datim ad papam catur non confert executor: cui ad collationem epiſco-
pi ſcribebatur.

t Succedentiũ. ⁊ ſic habemus primo tempus epiſcopi. ſecundo tem-
pus medium aliorum facientiuꝫ gradum inter ipſum et papam. tercio
tempus papale. primo ⁊ vltimo tempore ꝯfert executor. medio vo nõ.
⁊ ſemper intelligas vbi tempus acceptatõis elapſuꝫ non impediat exe-
cutorem. ĩ. ti. ꝓxi. c. vno.

u Iuxta. adeptus in eccleſia dignitateꝫ habentẽ prebendã an-
nexam ꝑdit primã prebendam quã habebat in illa.

x Mandati. non ſolum ſm̃ vnam lecturã factum narrat prout
acciderat in hac eccleſia de qua loquitur: ſed etiam fortificat dubiuꝫ. q꞉
fortius ſi ex receptione capituli vel aliter habeat hanc canoniam ⁊ pre-
bendam: fac. eo. ti. c. antepe. li. vj. vbi enim auctoritate apoſtolica pre-
bendam expectans conſecutus eſt vnam non videbatur q꞉ aliam conſe-
qui poſſet: fac. eo. ti. non poteſt. ij. Reſ. li. vj. cum ꝯcor. Sed cũ adhuc
penderet gratia in ꝑte principaliori: ⁊ facta fuiſſet ſuper vtroq꞉ vno cõ-
textu: equuꝫ fuit vt prima dimiſſa ſecundum conſequi poſſet. Alia le-
ctura eſt q꞉ iſte tex. ponat ius: q̃ſi dicat ex quo papa de dignitate ⁊ prebẽ-
da ſibi voluit prouideri conſequitur dignitatem habentem prebendam
annexam: licet prius aliam fuiſſet adeptus. ſed vbi ſolum de dignitate
ſcribebat: non poterit conſequi dignitatem habentem prebendam anne-
xam: cum hoc papa non intenderet egeret declaratione. Suadet tamen

cuius ad ipſum epiſcopum ex
ſui capituli vel alteri⁹ cuiuſcũ
q꞉: ſiue ad nos ex ipſius epĩ et
aliorum in hoc eidem ſuccedẽ-
tium negligentia collatio fue-
rit deuoluta.

Item.

Si iuxta noſtri formam
mandati canonicatum
et prebendam eccleſie rutien-
ſis adept⁹ dignitateꝫ quã du-
xerit acceptandã ibideꝫ expe-
ctet archidiaconatuꝫ inibi p⁹
vacanteꝫ: non obſtante q꞉ cer-
ta ſit ſibi annexa prebẽda: po-
terit acceptare: primaq꞉ pre-
benda hocipſo vacabit: quod
ſecundam cum archidiacona-
tu predicto pacifice fuerit aſſe-
cutus.

Clemens quintus in con-
cilio vienenſi.

equitas q꞉ decre. locuꝫ habeat ſiue ex vnico reſcripto debeatur vtrũ-
q꞉: ſiue ex diuerſis ſucceſſiue: ſiue ſola dignitas debeatur per reſcri-
ptum al's hñti ꝓbendam ab ordinario collatore.

y Acceptandam. de quo dic vt. ĩ. ti. ſ. c. vno. ⁊ ideꝫ puto ſi nõ ha-
beret beneficium acceptandi: ſed deberetur prima vacans: cuꝫ ratio
ſit eadem ⁊ fortior. q̃d
autẽ hic dicitur de po-
teſtate acceptãdi reſpi-
cit dignitateꝫ. preben-
dam ergo que pri⁹ va-
cauerat neceſſe habuit
petere: ne ſibi fieret ꝑ-
iudicium per decre. ſi
clericus. eo. ti. lib. vj.
videtur tamẽ q꞉ ſi ha-
bens canonicatum et
ius ad prebendam pri-
mo vacantem et ad di-
gnitatem quam duce-
ret acceptandam: pre-
bendam q̃ primo ſine
dignitate vacauit no-
luerit petere proteſtãs
q꞉ hec faciebat: quia omnes dignitates eccleſie prebendas habebant
annexas: ⁊ totum ſimul conſequi volebat. ſatis eſſet hec iuſta cauſa
ad negligentiam excludendam: cum mutationes beneficiorum nec
populo nec iuri ſint grate. xxj. q. c. j. de tranſla. q̃to. ſed ſi poteſtas
acceptandi reſpiceret etiam prebendam: tunc nullum dubium.

z Archidiaconatum. factum ponit. nam idem in quauis alia di-
gnitate. io. an.

a Inibi. in eccleſia illa: ⁊ vide. ĩ. de regula. c. j.

b Poſt. datur intelligi q꞉ ſi prius vacauerat cum ſua prebenda et
ipſe ſciens recipit aliam prebendaꝫ in acceptione archidiaconatus ſi-
bi viam precludiſſe videtur.

c Annexa prebenda. iſtud inducebat dubium. ſi enim non fuiſſet
annexa retenta prima prebenda conſequeretur dignitatem ſine pre-
benda que cum illa vacauit. eo. ti. quia ſepe. libro. vj. ſed cuꝫ digni-
tatem ſine prebenda non poſſit habere propter annexionem: nec du-
as prebendas in eadem eccleſia: de conceſ. preben. litteras. ratõe an-
nexi in principali impediri videtur. ſed prompta eſt prouiſio: ſcilicet
vacationis prime quam ſubmittit. Sed quid dices in caſu conuer-
ſo: adeptus ſum dignitatem per reſcriptum apoſtolicum expecto ibi
prebendam cum beneficio acceptandi: vel ſiue vacat prebenda cuꝫ di-
gnitate cui eſt annexa: nũquid prima dignitate dimiſſa conſequi po-
tero hanc prebendam cum ſua dignitate? puto q꞉ non. quia non eſt
eadem ratio principalis ad acceſſorium: ⁊ acceſſorij ad principale: de
conſecra. eccle. vel alta. c. vno. libro. vj. fac. eo. ti. quia ſepe. ⁊ c. ſu-
per eo. de regu. iur. acceſſorium. eo. li. cum concor.

d Poterit. quod intellige vbi alteri non debetur ex prioritate tem-
poris vel prerogatiue gratie vel alio iure.

e Hocipſo. patet q꞉ in prebendis eiuſdem eccleſie ipſo iure per rece-
ptionem ſecunde vacat prima.

f Vacabit. non enim poſſet eſſe triplex in eccleſia ſine diſpenſatio-
ne papali. nec valet in hoc conſuetudo: de conſuetu. c. j. libro. vj. et
nota q꞉ plus abhorrent iura quẽ habere duas prebendas in vna ec-
cleſia q̃ al's habere duo curata. primum enim non licet etiam iure
annexionis quam habet prebenda ad dignitatem: vt hic. ſed ſecun-
dum licet iure annexionis quaꝫ haberet curatum ad prebendaꝫ. eo.
ti. ſuper eo. libro. vj. ⁊ facit ad opinionem quam teneo in decre. litte-
ras. de conceſ. preben. ſequendo innocẽ. ſcilicet q꞉ in duabus cano-
nijs eiuſdem eccleſie non poſſit epiſcopus diſpenſare: licet diſpenſa-
re poſſit in canonia ⁊ perſonatu vl' officio. rationem huius ibi ple-
ne ſcripſi ſuper vlti. gloſam. io. an.

g c Cum ei quem. decretum conditionale ante conditionis
euentũ non afficit poteſtateꝫ ordinarij vel alterius col-
latoris: ſecus quãdo acceptatõni beneficij tempus ad-
ijcitur cum decreto: ⁊ qui beneficiũ vacans ab executo-
re petit vel recipit illud intelligitur acceptaſſe: que va-
catiõ nota dicitur expectanti: ex quo in loco beneficij publice ſcitur.
Partes patent. ſecunda ibi: ſecus. tercia ibi: queꝫ etiam. quarta ibi:
ceterum. Et determinat caſus dubios circa decre. quis cunctis. eo.
ti. libro. vj.

h Reputamus. ꝑ relatōe examinatoꝝ ad hoc deputatoꝝ quibus creditꝰ. ⁊ eſt iſta forma pauperꝫ in qua fit examinatio quō legant: can tanꝫ conſtruant.
i Idoneū. iunge hic lrāꝫ ꝓuideri mandamꝰ de bñficio ⁊c.
k Si per. ecce conditōem de qua. ī. loquitur.
l Inquiſitōeꝫ. an ad hanc vocāda ſit pars plene. no. ſ. e. cōpil. de offi. dele. c. Uno.

De cōceſſione ꝑbende ⁊ eccleſie nō vacantis. Rubrica.

Cum ei quē in ſcientia reputamus idoneū ſi ꝑ inquiſitōem executoris ſibi deputati nobis repertꝰ fuerit eſſe vite laudabilis et conuerſatōnis honeſte: de beneficio certi valoris alicui ꝓuideri mandamꝰ: adijcientes ꝙ de beneficio minoris valoris poſſit eidē ſi voluerit prouideri: ac exnūc etiam inane decernētes et irritum ſi ſecus a quoq̄ quauis auctoritate contigerit attētari. Quia decretū hmōi in euentuꝫ dūtaxat ꝓdictaruꝫ conditionū ſuuꝫ ſortit̄ effectū: anteq̄ extet prima cōditio beneficium pretaxati valoris et etiam minoris priuſq̄ ſuā impetrās ſuper valore huiuſmodi voluntatē declarat̄: conferre libere poterit ꝑ ordinarium aut aliū executorē a nobis ad ꝓuidendū de tali beneficio deputatū. Secus autem fore cenſemus cum decreto appoſito alicui prouideri mandamꝰ de beneficio qd̄ infra menſem

m Ualoris. de penſione ꝓuideri non poſſet: de preben. q̄uis. ī. li. vj.
n Adijcientes. niſi hoc fuiſſꝫ additum de beneficio minoris eſtimationis etiā ſibi volenti ꝓuideri nō potuiſſet: ō ꝑbē. cū de nō. §. ī. li. vj.
o Si noluerit. ſecūda cōditio.
p Exnūc. hoc fortificabat dubiū quaſi a tempore date papa voluerit ꝙ decretū afficeret. ſed contrarium reſpōdet̄ et ſupplemꝰ ex nūc vt valeat extunc: fa. de vo. ⁊ vo. re. licꝫ. ad fi. ⁊ ſic facit hec littera ꝯ egi. pro inno. oſti. ⁊ ab. in eo qd̄ ſcripſit de ap. ꝑterea. ij. ſup v. excōmunicatū.
q Attētari. non dicit etiā ignoranter: ⁊ tū ex inferioribꝰ patꝫ ꝙ certis caſibus hoc decretū afficit ignorantes. per quod patet ꝙ decretuꝫ pape afficit ignorantes: ⁊ de hoc de elec. ſi eo tempore. li. vj. ⁊ ꝓbat̄ de ꝑben. c. penult. e. li.
r Effectum. al's fuiſſet edictum ſuper incerto. e. ti. c. ī. §. ſubiunctum: in fi. li. vj.
ſ Extet. prima. ſ. ꝙ per executoris inquiſitōeꝫ ſit repertus ⁊c. vtile tñ tuꝫ eſt ꝙ ſup illa ꝓnūciet executor: vel ꝙ facta mentione de illa inhibeat: vel ſaltem ſuam poteſtatē inſinuet collatori: al's non facile forte ꝯſtare poſſet ꝯditōem extitiſſe.
t Declarat. etiam in executoris abſentia: dūmodo de ea conſtet: vt ī. dicam.
u Ordinarium. hoc ꝓbamus ꝑ pre. decre. ſ. e. ti. li. vj. vt ſicut ibi decretū datū cū bñficio acceptandi: ante acceptatōeꝫ non impedit poteſtatem ordinarij: ita nec datū ſub conditōnibus iſtis vel alijs ante conditionū euentum.
x Executorem. ſi enim non afficit poteſtatē ordinarij: ergo nec executoris alterius qui maior eſt ordinario: de offi. dele. ſane. ij. ⁊ cum hoc oporteat intelligi de executore ſecundo: primꝰ enim conferret beneficiuꝫ etiam poſtq̄ eueniſſet conditio. Item cum hic dicatur ꝙ ſecundus confert ante conditōnis euentuꝫ per quod a contrario infertur: ꝙ poſtq̄ eueniſſet conditio primi conferre non poſſet. Iteꝫ cum generaliter de executore loquatur: per quod etiam executorem in forma gratie videtur includere: hic videtur ſolui qd̄ hic fuit diſputatū an impetrās primo in hac forma pauperuꝫ preferat̄ ſecundo: qui impetrauit in forma gratie in eadem eccleſia vel ad collationeꝫ eiuſdeꝫ: ⁊ ponitur in mercu. in littera enꝫ ſub ti. de ꝑben. hic enim videt̄ ꝙ dūmodo conditio preceſſerit vacationem vel ſaltem collatōem factaꝫ ſecundo debet̄ primo: fa. de reſcrip. tibi qui. li. vj. ſed ob. eo. li. ⁊ ti. c. ſi pro te. So. ibi conditio pendebat ex alterius arbitrio: ita ꝙ illo recuſante nulluꝫ ius habebat impetrans. hic vo pendet ex exiſtentia rei vt in primo caſu: vel ex voluntate ipſius cui facta eſt gratia in ſecundo. Ex quibus videt̄ ꝙ ſecundus impetrans ante conditōem in forma gratie preferatur. ⁊ ſcdm̄ hoc licet hec prima conditio: quo ad idoneitatē perſone ſit de preſenti: inquiſitio tamen circa id fienda eſt de futuro. De ſecunda etiam non dubitatur quin ſit de futuro: ⁊ ſm hoc ſequeret̄ ꝙ ſi duo impetrauerūt ſub hac forma: ſi ſecundus primo peruenit ad conditionem erit potior cum prius ipſius decretum afficiat vt hic: fa. pre. decre. ſi pro te. ⁊ qd̄ no. e. ti. ſi ſoli. li. vj. equū videtur quod prius dixi: vt ex quo cōditio primi preceſſit collationeꝫ factā ſecūdo: ꝑferat̄ primus ſecundo habenti formaꝫ gratie vel pauperum. nec veruꝫ eſt ꝙ ſemper debeat̄ illi pro quo prius eſt affecta: vt probat pre. decre. tibi. ſic ergo eſt fortior gratia conditionata ex exiſtentia rei vel voluntate eius pro quo ſcribitur: q̄ dependens ex voluntate tercij vt predixi. Sed fingas hunc caſum habet. a. hanc formam pauperuꝫ in certa eccleſia. ſecundo habet. b. ſpecialem gratiaꝫ in eadem: ⁊ taleꝫque afficit: vacat beneficiuꝫ in ipſa eccleſia: quod ante primi conditionem extantem ordinarius confert. c. demum extitit conditio: poſtq̄ executor. b. ſibi contulit illud: poſt que executor. a. primi illud ſibi contulit: queritur cuius ſit beneficium? Dico ſcdm̄ predictaꝫ opinionem per decre. penulti. de preben. li. vj. ꝙ primus eſt potior. collatio enꝫ ordinarij facta c. non valuit nec tenuit impediente gratia illius b. pro quo beneficium illud erat affectum in euꝫ caſum in queꝫ non debebatur illi. a. effectus ergo conditōis poſtea exiſtentis qui eſt vt decretū afficiat: vt hic per illam collationē impediri non potuit. collatio etiam facta. b. nō tenuit: ex quo prius extiterat primi cōditio. ex quibus concluditur quod ꝓdixi. aſſurgat ergo primus ſecundo ex cuius perſona conſequit̄ quod al's ſibi periſſet: ⁊ eſt ſi. eo. ti. auctoritate: libro. vj. ſi vo collatio facta. b. preceſſit conditioneꝫ primi: tunc etiam planū eſſet ꝙ. b. potior eſſet ī beneficio ꝑ hanc litteraꝫ. Idem ſi tenetur ſecunda opinio que habet ꝙ forma gratie preueniens conditionem faciat ſecunduꝫ potiorem etiam in beneficio poſt conditionem vacante.
y Secus. hic approbat qd̄ nō. ſ. e. ti. q: cunctis. li. vj. in prin. ⁊ qd̄ nō. archi. e. li. de ꝑben. dudum. ⁊ dic ſecus in hoc. ſ. ꝙ in caſu iſto non valeret collatio ordinarij vel alterius executoris infra menſeꝫ facta: licꝫ ante acceptationem.
z Cenſemus. licet per hoc verbum videretur ius nouum inducere: cum tamen ratio ſit antiqua: et directe ab olim inuenta fuerit hec forma contra decre. quia cunctis: vt ibi no. in. ī. glo. puto ꝙ reſpiciat preterita nec contradicat hoc verbum quod ſcdm̄ deriuatores ponitur etiam pro iuſſu: deliberatione: eſtimatione: et ſententie prolatione. et cōgꝰ cor. ī. proxi. Ren. ⁊ dixi ſ. e. compil. de proba. litteris.
a Infra menſem. iſte terminus inualuit de ſtilo ⁊ more curie. Idem tamen dicas de quolibet alio termino maiori vel minori ī litteris expſſo. ſolet autem curia ſic ſcribere beneficium eccleſiaſticū cum cura ⁊c. etiam ſi dignitas ⁊c. ſi quod vacans ad preſens vel vacabit in tali ⁊c. quod per te vel procuratorem tuum ad hoc legittime conſtitutuꝫ infra vnius menſis ſpaciuꝫ poſtq̄ tibi vel eidem procuratori vacatio huiuſmodi innotuerit duxeris acceptandum conferendum tibi ⁊c. diſtrictius inhibentes venerabilibus ⁊c. ne de illis interim etiam ante acceptationem huius diſponere quoquo modo preſumant: ac decernentes irrituꝫ ⁊ inane ⁊c. tamen ex hac littera videtur quod minus plena clauſula. ſ. habens mandatum cum poteſtate acceptandi ⁊ ſpacio temporis ⁊ decreto ſufficiat. Sed queritur an talis expectās poſſit acceptare poſt menſem beneficium adhuc vacans? videtur ꝙ ſic: cum hec clauſula in ipſius fauorem appoſita ad ligandas manus ordinarij in ipſius expectantis odium non debeat retorqueri: de regu. iur. qd̄ ob gratiaꝫ: libro vj. cum ſuis concor. ⁊ hoc placet archidy. ō preben. dudum. li. vj. ⁊ videtur expreſſuꝫ. e. li. ⁊ . ti. ſi tibi abſenti. non credo ꝙ ſi clauſula reſeruationis ⁊ poteſtas executoris adiungitur beneficio vacaturo: quod acceptabat impetrans infra menſem: vt in textu ⁊ in forma quam ſuperius ſcripſi: ꝙ poſt menſem per expectantem acceptari poſſit beneficium vel ei conferri ⁊ tunc ad regulā quod ob grām. reſpondet̄ vt ibi no. ꝙ hoc inducit forma mandati: per decre. cū de nō: de ꝑben. li. vj. ad decre. ſi tibi. reſpondeo ꝙ loquitur cum collatio ꝓcedit acceptatōem. ſ. ꝙ cum beneficiuꝫ ab ordinario pure confert̄ ⁊ poſtea ad acceptandum terminus aſſignat̄. tunc enī cum prima pura collatio per illꝰ termini lapſum perempta non ſit: ꝓrſus reintegra poſt terminum acceptabit. hic vo acceptatio ꝓcedit collatōem: cuius faciende poteſtatem executor non habet: niſi infra tempus limitatū fuerit acceptatū. fateor tñ ꝙ ita poſſꝫ eſſe diuiſa reſeruatio a ſpacio temporis ꝙ locus eſſet opinioni ꝯtrarie: vt ſi dicat̄ beneficiuꝫ qd̄ in tali loco vacauerit qd̄ duxeris acceptanduꝫ tibi ꝯferendū collatōni noſtre ꝑſentibꝰ reſeruamꝰ: inhibentes ne infra menſeꝫ poſtq̄ tibi de vacatōe ꝯſtiterit aliquis de illo ꝑſumat quacunqꝫ auctoritate diſponere ⁊c. ponderet̄ ergo reſcriptorum tenor: de prīuil. porro. ſi autem ſcdm̄ nouam formam papa dat canonicatum: et circa

pꝛebendam dat beneficiū acceptandi infra menſem: tunc licꝫ reſeruatō ꝛ executoꝛis poteſtas adiungat̃ pꝛebende: infra menſem acceptare po-terit: vt ſ̃ dixi. ita ꝙ poſt menſem ex vi reſeruatōis acceptari vel per executoꝛem ꝯferre non poſſit: q: tamen canonicus eſt: ex vi canonicat⁹ videt̃ ꝙ ſi nullus ibidem expectat etiam poſt menſem ſibi petenti per oꝛdinariū ꝯferri debet.
ꝛ cum decreto id ē ꝙ al-teri collata nō tenet per decre. ſi cleric⁹. ij. Rñ. de pꝛeben. li. vj. ſed hoc caſu poſſet dici ꝯtrariū: quia in caſu decre. ſi cle-ricus: expirauerat ꝑtās executoꝛis: ſ̃ hic adhuc durat quo ad aliam que vacabit ſi acceptabit̃ in-fra menſem: nil ḡ mirū ſi ibi oꝛdinarius addit̃. Item ſicut nec ibi oꝛdi-narius habet poteſtatē ſup neglecta. ita nec hic: ꝛ hoc teneas.

b Noticia. hoc deter-minabit̃ i fi. ꝛ nō. quia in iſta foꝛma non eſt lo-cus decre. ne captāde. c. ii. lib. vj. vt poſſit acce-ptare primū incertū q vacabit. illa enim locū hꝫ vt ibi ꝑ: cū ſimpliciter ſcribit̃ de beneficō quod duxerit acceptandū. tūc

a vacationis ipſi⁹ noticia du-xerit acceptandū: vt appoſitio menſis eiuſdē aliquid afferat̃ impetranti. Quem etiam be-neficium quod acceptare pote-rat petendo ſibi per ſuum exe-cutoꝛem ꝯferri aut recipiendo ſibi pꝛeſenti collatū ipſum ex hoc acceptare: et collationem taliter ſibi factam valere cen-ſemus. Ceterū vt tam diu-turnis vacatōib⁹ ꝙ̃ fraudib⁹ ꝛ litibus occurratur pꝛedicte vacationis noticiam impetrā-tem interp̃tamur habere: exq̃ ipſa vacatō in loco vl̃ eccleſia huiuſmōi bñficij publice nota erit: imputet quidem ſibi: ſi

enī poteſt ſe foꝛtune ſubmittere acceptando primū vacaturū vel vlteri⁹ ex cauſa. ſ̃ qn̄ ſcribit̃ de bñficio quod a vacatōis noticia infra menſem duxerit acceptandū. hec verboꝝ foꝛma non patit̃ ꝙ vacaturꝫ acceptet. fateoꝛ tamen ꝙ vacans poteſt acceptare etiā ſi vacabit tempoꝛe gratie. verbū enī noticia vacatōnis pꝛeſentē ꝛ futurꝫ includit: dūmodo vacet: de priuil̃. q: circa. nec ob. ſi ꝑcedat verbū quod vacabit in reſeruatōne ſine verbo ꝑſentis tꝑis ſiquod vacat. nam illud vacabit quod vacans repit̃. vnde dicit lex: ꝙ verbū opoꝛtebit tam ꝑſens ꝙ̃ futurꝫ tꝑs ſigni-ficat. ff. de v̄. ſig. l. vbū. in prin. ꝛ ad idem. e. ti. vbū erit. ꝛ aliud eſt di-cere vacabit aliud vacare inchoabit. ꝛ hoc conuenit hic menti. ſec⁹ vbi mens reſiſteret: vt ibi.
c Afferat. ſimile de priuil̃. ſi papa. lib. vj.
d Quem etiā. ſumme vtilis fuit iſta particula. cū enī executoꝛ datus cum clauſula acceptandi ꝑtātē nō habeat in ꝯferendo bñficiū niſi exq̃ fuerit acceptatū: toꝛa die collatōnibus opponebat̃ ꝙ non valebāt q: nō ꝑceſſerat acceptatō: ꝛ q: ipſius ꝑcedentis acceptatōnis deficiebat qn̄qꝫ ꝓbatio ſuccūbebat expectās. lꝫ igit̃ verbū acceptatōnis non exprimat: ſatis eſt tñ ꝙ petit ꝯferri vel recipit collatum multa ſimilia colligas ex nō. de his que fi. a ma. par. ca. ex oꝛe. de ap. ad audientiā. ꝛ c. dilecti. ij. vnde exquo ꝑ inſtrumētū de ꝓmiſſione ꝯſtat: ꝑſumit̃ interrogatōeꝫ pceſſiſſe. inſti. de inut. ſti. §. ſi ſcriptū. ff. ꝺ ver. ob. ſciendū. ſic ſatis eſt ꝙ heres ſe immiſceat lꝫ verbo non adeat. inſti. de here. quali. §. pe. ff. de acqui. here. iulianus. §. ſi ſeruū. ꝛ l. ſi quis extraneus. §. interdum. tamen qn̄qꝫ nō ſufficit facti ꝑſecutō: de ap. ab eo. j. Rñ. li. vj. de elec. eccleſia. j. de bap. c. j. ꝛ penl̃. ſ̃ in decre. ab eo. eundo ad iudicem appel latōnis nō ſatiſfit iuri volenti ꝑ apoſtoloꝝ delatōnem ipſum iudicem inſtrui. electio ꝛ baptiſmus foꝛmas hñt nec ſine illis ſufficeret anim⁹ etiam de quo conſtaret. ſed cum hic ſolū de animo ꝛ acceptatōne ꝗrat̃: de illo ſatis conſtat ꝑ hic expꝛeſſa.
e Executoꝛem. lꝫ petitio ꝛ collatō de quibus hic loquitur: requirant executoꝛis ꝑſentiam: cum al's de acceptatione non appareat: acceptatio tamē ſine ꝑſentia executoꝛis fieri pōt: dūmodo de illa fides fieri poſſit: vt nō. e. ti. q: cūctis. ad fi. li. vj. qḋ etiaꝫ ibi placet inno. ꝛ oſti. archi. ꝛ guil. in ſpe. de actio. ꝛ peti. §. penl̃. v̄. item nō. ad fi. licꝫ compoſt. vi-deatur velle contrariū: de reſcrip. capitulum. in glo. magna circa finē. v̄. quid ſi littere.
f Aut. no. alternatiuam. ſufficit ergo alterum.
g Pꝛeſenti. idem in ꝓcuratoꝛe habente ad hoc ſpeciale mandatum: qḋ ꝓbat filius curie quem ꝑmiſi ꝛ ſcripſi de pꝛeben. accedens. ad hoc ſinis huius. c. ibi: vel ꝑ alium. ſicut ꝛ electō ꝑ ꝓcuratoꝛē fieri poteſt. de elec. quia ꝓpter. ꝛ c. penl̃. ꝛ matrimoniū ꝯtrahi: ꝺ ꝓcur. c. fi. li. vj. ſa. etiam. e. li. de re. iur. poteſt quis. ꝛ ff. ꝺ ꝓcur. ſi is qui ſtichū. ꝛ ff. de le. j. ſi ſic. §. ſiquis ita. nō ob. ff. de v̄. ob. l. vlti. in prin. ꝛ l. ſi ſtipu-latus fuerim. in prin. que nō loquitur in ꝓcuratoꝛe.
h Ceteꝛ. equiſſima ꝛ expediens fuit etiā hec ꝓuiſio. io. an.

i Loco. ſi locus vbi ſita eſt eccleſia careret habitatoꝛib⁹: ſatis vi-deret̃ ponderanda noticia loci vicinioꝛis. ſa. ſ̃ e. cōpi. de ſo. compe. ꝙ̃uis. de elec. vbi ꝑiculū. §. poꝛro. li. vj. io. an.
k Vel eccleſia. no. ꝑ alternatiuā ꝙ ſatis eſt ꝙ in eccleſia ſit publi-catiꝫ loco vel oppido ſit occulta.

hoc caſu quo ꝺ ipſius cōmodo agitur: id quod per ſe vel per aliū ſcire potuerit: ignoꝛauit. Clemens. v. in ꝯci. vienenſi

De reb⁹ eccleſie nō alienādis.

Monaſterioꝝ ꝛ ali-arum adminiſtra-tionum regulariū diſpendijs occur-rere cupientes perpetuo ꝓhi-bemus edicto: ne quis religi-oſus monaſterio pꝛioꝛatui ec-cleſie ſeu adminiſtratōis cui-uis pꝛeſidens iura redditus aut poſſeſſiones eiuſdem ali-cui ad vitam eius: ſeu aliud

l Nota erit. foꝛte ḡ ad hunc caſum induct⁹ eſt rigoꝛ iſte: ꝙ mēſis currat etiā ei qui non fuit i culpa: vt q: tāti diſtabat a loco bñficij ꝙ poſt factam gratiaꝫ cum tunc vacaret vel paulopoſt vacaſſet in-fra mēſem id ſcire nō potuit: vel ꝓcuratoꝛē habebat i loco ſ̃ moꝛ-tuus eſt vel his ſil̃e. ꝑ hoc tamē ꝙ in hoc caſu ſpecialit̃ ſtatuit̃: vt ꝓbat littera que ſe-quit̃ in hoc caſu ꝛ qḋ ꝑcedit ibi pꝛedicte va-catōis non recedo ab eo qḋ nō. de pꝛeben. ſi clericus. li. vj. hic enī datus eſt mēſis in lit-teris qui currit a tꝑe noticie. Determinat ḡ qn̄ dicat̃ hr̃e noticiam in hoc caſu. ibi v̄o po-nit̃ ſimpliciter negli-gētia: ꝛ ſic ñ ſe tāgit.
Et idem dico de his que notaui de reſcrip. capitulum. ſup glo. ꝛ ita dico etiam qḋ hic dicit̃ locum nō habere in caſu decre. ſi plurib⁹: de ꝑben. li. vj. Unde ſi papa ꝯtulit ꝓpꝛio motu ꝑbendam ſiqua va-cabat in eccleſia ꝛ due equales vacabant: noticia vacatonis poſtq̃ currit decem dies ꝓuiſo ad eligendū nō recipiet̃ per hunc modum. quia ibi foꝛſan tempoꝛe quo fiebat gratia vel prius erat noticia va-catōnis de qua hic dicit̃: quam foꝛſan impoſſibile eſſet ſcire ꝓuiſꝫ infra decem dies. ꝛ ſic in totū ſibi ꝑiret priuilegiuꝫ optandi qui non fuit in culpa. ꝛ idē dico de extraua. io. que incipit ſuſcepti: circa me-dium. ſed dato ꝙ hic ſubſit impoſſibilitas vel deſit culpa. durat tñ circa alia beneficia priuilegiū acceptādi. facilius ergo ꝓcedit hic iſte rigoꝛ. vt in prin. dixi. ꝛ tamen ex littera ſequēti videt̃ colligi: ꝙ vbi ita deficit culpa ꝙ nec per ſe nec per alium ſcire potuiſſet: nō ē locus huic rigoꝛi.
m Scire poterat. imputat̃ ergo illi qui ſcire potuit inquirēdo: ſic etiam imputat̃ illi qui ſcire potuit peritioꝛes conſulendo. ff. de bo. poſ. l. in bonoꝝ. vnde dicit̃ ꝙ vigilantibus ꝛc. ff. de his que i frau. cre. pupillus.
n Monaſterioꝝ. religioſus qui cōcedit alicui ad vitam vel certum tempus iura reddittus vel poſſeſſiones admini-ſtratōnis cui ꝑeſt ſuſpenſus eſt ab officio: niſi duo con-currant: nec valet conceſſio. duos caſus excipit ꝛ tria facit. pꝛimo ꝓ-hibet. ſecūdo ſiquis punit ꝛ decernit: tercio excipit: ibi verum.
o Perpetuo. i. generali vel perpetuo duraturo: de elec. vt circa. et c. perpetuo. li. vj.
p Pꝛohibemus. ſaltem quo ad penam fateri opoꝛtet qḋ eſt iuris noui editoꝛia.
q Religioſus. ſeculares ergo clericos non compꝛehēdit hec ꝯſtitutō ſ̃ ſi tales conceſſiones faciūt: dic vt le. ꝛ nō. xvj. q. j. poſſeſſiones. de his que fi. a pꝛela. continebat̃. ſi alias alienant. locus eſt canoni. xij. q. ij. monemus. eo. ti. ſiquis. ſi locant: dic vt nō. ne pꝛela. vices ſuas. c. fi.
r Cuiuis. id eſt ſiue perpetue ſiue tempoꝛali. maxime enī ꝓpter obedientiarios qui faciebant hos contractus reuocari timentes ad clauſtrꝫ emanauit hec conſtitutio. ꝛ dato ꝙ non ſint obedientiarij facilius remouent̃ a ſuis adminiſtratōnibus: de accu. qualiter. ij. in fi. de ſymo. licet. ꝛ c. ꝑ tuas. non autem puto eam locum habere in religioſo qui pꝛeeſt eccleſie ſeculari ꝛ quaſi cleric⁹ ſecularis ꝛ hoc pꝛobat principium.
ſ Redditus. differunt a fructibus. vt patebit in fi.
t Poſſeſſiones. certas vel omnes.
u Alicui. priuato vel collegio.
x Eius. recipientis vel concedentis. ꝛ talis conceſſio dr̃ ꝑpetua. ff. ꝑ ſocio. l. j. ꝛ nō. x. q. ij. ꝑpetua.

y Pecunia. an dans hãc pecuniam repetat: vide quod nõ. ⁊ dixi e. ti. ad audientiam.
z Quouis modo. ab hac generalitate excipit duos modos ĩ fi. c.
a Sunt. ſufficit alterũ. ſic alibi equiparantur hec duo: de eta. ⁊ qua. queris. de preben. expoſuiſti. ⁊ in diſpenſationibus. j. q. vij. tali. ⁊ facit. e. ti. dudum. li. vj. io. an.

b Vtilitas. ꝯ ſyndi. c. vno.
c Non habeat. intut ꝙ ſi habet conuentuȝ non requirit̃ ꝯſenſus prelati: hoc verũ quo ad euadendam huius ꝯſtitutiõis penam: ſ3 al's ad validandum contractũ ꝑpetuuȝ requiritur omnis ſolẽnitas alienationis. e. ti. dudum. li. vj. ⁊ cõſenſus epiſcopi. xij. q ij. abbatibus. ⁊. c. ſe. ⁊. c. placuit. ⁊. xvij. q iiij. in venditõibus.
d Proprij. de epiſcopo videt̃ intelligendũ in non exẽptis ꝑ iura allegata in fine ꝓxime glo. in exẽptis de papa: de priui. auctoritate. §. j. li. vj. forſitan intendit iſte text⁹ approbare quod recitabat inno. de tranſac. ſtatuimus. vbi dicit quoſdam dicere ꝙ abbates qui hñt eccleſias ad ſe ptinentes pleno iure poſſint in illarũ alienationibus auctoritatem preſtare: ⁊ facit. j. de ſta. mo. attendentes. poſt prin. ⁊ quod nõ. in aut. de alie. ⁊ emphi. contrac. in prin. coll. ix. ⁊ hoc cõmuniter ſeruat̃: quod videt̃ fieri poſſe: ex quo habent epiſcopalẽ iuriſdictõnem vel quaſi. ad hoc de priuil'. abbates. in fi. li. vj. vnde dicebat ipſe inno. de priuil'. cum ⁊ plantare. §. in eccleſijs. ⁊ placet ibi oſti. ꝙ preſbyteri non poterant alienare nec maximas cauſas agere ſine conſenſu patronoꝝ exemptoꝝ: quia tales exempti vices epiſcopoꝝ gerunt. ar. xij. q. ij. ſiqua. ⁊. c. placuit. de vo. magne. §. cũ igit̃. cum concor.
e Nihilominus. i. non eo minus. ꝙ ſubſit neceſſitas vl' vtilitas in contractu.
f Penam. que de ſui natura ꝑpetua eſt: ex quo tempus nõ adijcit̃ de hoc de ꝯſti. ex litteris. ſ3 quis abſoluet? vide qd̃ dixi de ſolu. c. ij. in fi. ⁊ qd̃ dicam. j. de here. c. j. circa fi.
g Officio. vide quod dixi ſup. e. v. j. de deci. c. j.
h Acquirat̃. fi. e. ti. hoc ꝯſultiſſimo. li. vj. vbi cõtractus non valet ⁊ puniṫ faciens.
i Locationes. ꝓhibitus alienare obligare vel vendere põt locare. ⁊ quod plus eſt conductorem creditorib⁹ delegare. ff. dele. ij. l. penl'. §. inſtituto. ad id. ff. loca. non ſolet. prelati ergo locant: nec ꝑ ſtatutũ epiſcopi poſſunt aſtringi vt locent certis ꝑſonis: de loca. c. ij. qd̃ aũt dixi ꝙ locare non eſt alienare: illud verum eſt ſi fiat ad modicum tempus vt hic. ⁊ ſic non ob. e. ti. nulli. vt ibi dixi. licȝ accur. in pre. §. inſtituto: in fi. dicat ꝙ ꝓhibitus alienare locet ad centũ vel mille annos: ſed non approbatur. ⁊ dynus ibi ꝯ. ſi autem prelatus locãs ad modicum tempus infra tempus moriṫ: quid iuris? nõ. ne ꝑla. vi. ſuas. c. fi.
k Fructuũ. ꝯcor. de elec. generali. in fi. li. vj. ⁊ quomõ plus eſt in redditu ꝙ in fructu ibi nõ. in glo. penl'.
l Ad tempus modicum. determinat tam verbũ locatõnes ꝙ̃ vbũ venditõnes: vt ſit ſenſus ꝙ locatio ad modicuȝ tempus ⁊ venditio fructuũ ad modicum tempus non includat̃ in prohibitõne. ſ3 dubitatur qd̃ dicatur modicum tempus: glo. ff. de ſuꝑfi. l. j. §. ꝙ ait. dic̃ id relinquendum iudicis arbitrio. alle. ff. de iure deli. l. j. in fi. ff. de effrac. l. j. §. j. ⁊ fa. de of. dele. de cauſis. de accu. inqſitõnis. j. Ben. ⁊ quod nõ. de loca. potuit. ⁊ quod nõ. ſ. e. hoc cõſultiſſimo. li. vj. et videtur hoc equuȝ ꝓpter varias conditõnes regionũ. Idem tenuit olim in. l. fi. ff. ager vecti. ſed poſtea in addi. videt̃ approbaſſe quod modicum tempus dicatur infra decenniũ. C. de ꝑſcrip. lon. tem. l. fi. ff. qui ⁊ a qui. ma. ſi cum fideicõmiſſo. §. ariſto. ponit etiam opi. que habet: ꝙ modicum tempus dicat̃. xxx. dieꝝ. ff. ꝯ in. actuq3 pri. l. j. §. j. Alij biennũ. ff. loca. ⁊ con. cũ domini. inſti. de li. ob. in fi. Alij quinquẽniũ. fa. qd̃ nõ. io. de ꝯui. ſer. licet. ⁊ qd̃ nõ. oſti. vt ec. bene. c. vno. ĩ fi. Alij ſeptẽniũ. ne pre. vi. ſu. c. fi. ꝯ diuerſis ſpatijs tẽpoꝝ poteſt argui ꝑ ea que ſcripſi ꝯ fideiuſ. c. fi. ꝯ cle. ꝯiu. iohãnes in. iiij. q. io. an.

certum tempus pecunia etiaȝ inde recepta: quouis modo cõcedat: niſi neceſſitas aut vtilitas monaſterij prioꝛat⁹ eccleſie aut adminiſtratõnis huiuſmodi hoc expoſcat conuentus ſui: aut ſi ꝯuẽtum nõ habeat: prelati proprij aſſenſu ad hoc nihilominꝰ accedente. Si quis autem contra hoc fecerit: penam ſuſpenſionis ab officio eoipſo incurrat: nec ex conceſſione ipſius recipiẽtis ius aliquod acquiratur. Ceterum premiſſa ad locatiões vel etiã redditũ aut fructuũ venditiones ad tempus modicũ faciendas declaram⁹ vllatenus non extendi. Idem.

Si vna eccleſia alteri eccleſie ſeu dignitati aliꝗ vel prebende ꝑ epiſcopum ſuo ꝯſentiente capitulo vniat̃ aut religioſo loco donet̃ ex eo ꝙ rector ipſi⁹ ad hoc vocat⁹ l' ſi vacabat defenſor ei ſuꝑ hoc dat⁹ nõ extitit: neq̃ꝗ̃ id potit

m Si vna eccleſia. ſe ſummat duo dicẽs: ⁊ quas opiniones determinet infra dicam. ſed principaliter que nõ. inno. ⁊ oſti. vt eccleſia. benef. c. vno. in fi.
n Alteri eccleſie. x. q. iij. vnio. ⁊ ſi ſit alterius dioceſis ꝑ vniõnẽ nõ preiudicat̃ dioceſano: de reli. domi. c. ij. ⁊ ſcripſi de priui. paſtoralis.

o Dignitati. de ꝑben. extirpande. §. qui vo.
p Prebende. vt in ꝑ. §. qui vo. ⁊. eo. ti. expoſuiſti. ⁊ intellige per ꝑ. decre. etiam de prebenda cathedralis eccleſie: non ob. j. ꝓxi. Ben. vt ibi dicam.
q Epiſcopũ. de excel. prela. ſicut vnire. vbi nõ. innocẽ. ⁊ abba. poſt eũ ꝙ licȝ ad abbates ſpectẽt eccleſie pleno iure: tamẽ illas vnire non poſſunt vel vnã alteri ſubijcere: cum hoc ſit epiſcopale ꝑ pre. decre. alle. etiam de ꝯſue. cũ dilect⁹. facit qd̃ dicã. j. c. ꝓx. ⁊. j. de ſta. mo. ne ĩ agro. §. ad hoc. vbi dicam an hoc ꝑſcribere poſſint.
r Conſentiẽte. nõ eſt iſte caſus in quo ſufficiat ꝯſiliũ. ⁊ hic reprobat quod nõ. oſti. ꝯ his que fi. a pre. nouit. vbi dicit epiſcopũ ſine capitulo poſſe donare eccleſiam loco egenti ad ſuſtentatõnem miniſtroꝝ. alle. de dona. ꝯſulcatõnibus. Item quia facit qd̃ debet ꝓuidendo egentibus: ⁊ in hoc officiũ ſuum exercet. xij. q. j. ꝓcipimus. ⁊. c. ſe. x. q. j. regẽda. ⁊. c. ſe. xciij. di. diaconi. ergo non eſt locus cõtradictõi. de preben. extirpande. j. ⁊. ij. Ben. dicebat tamen ꝙ tutius erat conſiliũ canonicoꝝ requirere. ſ3 ꝓut vides hic requiritur ꝯſenſus. ⁊ ſm̃ hoc intellige pre. decre. ſicut vnire. in prin. ⁊ de priuil'. tuaꝝ. in prin. nõ. etiaȝ ipſe oſti. e. ti. ea noſcitur. ꝙ de conſuetudine ꝑſcripta poteſt epiſcopo competere vt ſine conſenſu capituli poſſit conferre eccleſiam alteri eccleſie ad edificatõnẽ. ⁊ ꝯtra. e. ti. tua. ⁊. c. paſtoralis. ⁊ de dona. paſtoralis. intelligit de iure coi: ⁊ cum ep̃s circa hoc indulgentiã vel ꝑſcriptõnem nõ habet tamen conſiliũ preſcribi non poteſt ſm̃ eum. ſecus etiam dixit de volũtaria conceſſione que ſine cauſa fieret eccleſie habenti ꝯgruã ſuſtentationem. ar. j. q. ij. paſtor. vel que fieret laico. ſed non puto hoc ꝑſcriptibile: ꝙ etiã ĩ caſu licito alienet prelatus ſine ꝯſenſu capituli: vt ſcripſi de dona. paſtoralis. in fi. ⁊ fa. fi. huius capituli.
s Vniatur. de vnione ſatis nota. ne ſe. va. c. j. xvj. q. j. ⁊ temporis.
t Donet̃. hic iunge litterã. j. nequaꝗ̃ id poterit impugnari. ⁊ facit qd̃ nõ. cauſa. cum dilectus. ⁊ qd̃ ibi nõ.
u Rector. de rectore eccleſie non de ꝑlato cui ſubeſt eccleſia loquitur cuius ꝯſenſus requiri videt̃. j. de ſta. mo. c. j. §. ad hoc.
x Vocatus. non extitit quod eſt. j. ⁊ ratio huius ſumit̃. de dona. cõſultatõnibus. fit enim talis vnio vel donatio ſine ꝑiudicio rectoris vt ibi. dicebat ergo inno. in decre. vt noſtꝛ. ꝙ dignitas inſtituta diminui non poterat irrequiſito illo cuius erat ſine cauſe cognitõne. nõ. tamen oſti. de excel. prela. ſicut vnire. ꝙ epiſcopus eccleſias vnire nõ poterat ſine collaudatõne vel conſenſu ambarum eccleſiarũ: all'. eo. ti. c. j. ⁊ de his que fi. a prela. c. j. in hoc dicebat euȝ a papa differre: vt ibi ſcripſi: quod hic reprobatur.
y Vacabat. approbat quod nõ. inno. ⁊ oſti. vt ec. bene. vt noſtrũ. in fi. vbi tenent eccleſiam vacanteȝ vniri ⁊ donari poſſe: ſicut ⁊ dignitas vacãs ſupprimi poſſet: ꝯ ꝯſti. cũ acceſſiſſent. ꝯ ne ſe. va. c. j. vbi ſe. va. nõ diſſoluit̃ vnio. eque igit̃ videret̃ ꝙ nũc fieri nõ poſſet. Sol. illud in epiſcopalibus ſedibus: vel ibi papa ꝑ̃ncipaliꝰ nouit: ſecũda ratõne ſcilȝ notari poſſet de ſubita mutatõne: ⁊ ꝙ ordinatõnem prius factam feciſſet contẽplatõne ꝑſone tunc viuẽtis nũc defuncte: al's etiã vniõnẽ epiſcopatuũ facit mortuo altero epiſcopo: vt. xvj. q. j. ⁊ temporis.
z Defenſor. videbat̃ contrariũ: quia ſi res eccleſie vacantis ex cauſa dignitati donet̃: oportet defenſorem dari. vt. e. ti. dudum. li. vj. eſt ergo hoc de caſib⁹ in qbꝫ min⁹ ꝓhibet̃ vbi maius ꝑmittit̃. poteſt enĩ eccleſia vacans dari ſine defenſore vt hic: ſ3 poſſeſſio vel res eccleſie non vt ibi ⁊ eſt ſi. de elec. nemo deinceps. li. vj. ⁊ quod nõ. de ꝯſue. cum dilectus. in. iiij. glo. de tranſla. c. vlt. in glo. pe. dicebat inno. de elec. ſignificaſti. vt ibi ſcripſi ſuꝑ glo. ij. ꝙ ep̃s ⁊ capitulũ poterãt aliquid ſtatuere ſuꝑ bñficio vacante ⁊ electus illud ſeruare tenebat̃. all'. decre. vt noſtꝛ. qd̃ intelligit ibi oſti. ex cauſa ⁊ ad tempus ſ3 ꝑpetuũ ꝑiudiciũ non poſſent

impugnari. Quod ſi epūs ſui etiā capituli accedente ꝯſenſu menſe ſue vel ipſi capitulo ali quā duxerit eccleſiā vniendā: hoc irritū eſſe decernimꝰ ⁊ ina ne ꝯtraria quauis conſuetudi ne nō obſtante. Clemens quintꝰ in ꝯcilio vienenſi.

De rer̄ ꝑmutatiōe. Rubrica.

Ne concesſione iu ris vtentibus pre ſertim circa ſpiri

inferre dignitati vel rectorie ipſa ſic manente: licet illas poſſent in totū tollere: de conſti. cum acceſſiſſent. vel religioſo loco cōferre: de dona. cō ſulatōnibus. ⁊ c. paſtoralis. ⁊ ad id quod dicitur: qui poteſt totum po teſt ⁊ partem: de offi. dele. paſtoralis: in prin. ff. de rei vendi. que de to ta. Rñdit oſtieñ. ꝙ in totum conferri ꝑmittitur: vt diuinus cultus au geatur: de conſti. ex par te. ⁊ vt paupes ſuſtentē tur: de prebē. expoſuiſti. Permittitur etiam tolli quia ſuperflua vl' onero ſa: arg. lxviij. di. cor epi ſcopi. diminutio vel detē ctio denegatꝰ: vt eccleſia ſtica beneficia in ſua inte gritate ꝑmaneāt: niſi ex cā magna remittit ad de cre. dudū. e. ti. de prebē. maiorib. ⁊ c. vacāte. ex his patet ꝙ ſepe qō mi nus videtur eſt maiꝰ eo reſpectu quo ius plus il li reſiſtit ex cauſa.

a Quod ſi epūs. qō hic dicit ꝓbabat olim p c. queſti. xvj. q. iiij. ⁊ ap ꝓbat qō no. ibi io. i. §. pre. ⁊ qō no. de dona. pa ſtoral'. et reprobat quod no. inno. in dicto. c. vt noſtre: vt eccle. beñ. vbi tenebat ꝙ auctoritate ca pituli ſui epūs poterat eccleſiam in ſuos vſus ꝯuertere.

b Menſe ſue. vt dicebat io. in glo. ꝑius allegata: epiſcopus non po teſt auctorizare in facto ꝓprio ſicut nec economꝰ. x. q. ij. hic vſus: in fi. nec tutor. ff. de auc. tu. l. j. ⁊ l. pupillus. nec p̄latus: de inſti. c. fi. ⁊ idez de capitulo: vt ſtatim ſequit. quod etiaz tenebat guil. in ſpe. de his que fi. a prela. in fi. ⁊ fa. quod dixi poſt innoceñ. de cenſi. ꝓhibemus: ſuper glo. ij. ⁊ no. quia ſi non valet vnus cum alter ſolus. ſ. epiſcopus vel ca pitulum auctorizat in facto proprio: fortius non valeret cum auctoriza ret vterqꝫ: vt ſi cōmuniter menſe epiſcopi ⁊ capituli per eos vnitur ec cleſia. facit autem hec littera ad no. oſti. in ſum. de deci. §. ⁊ vtrum. v. xij. in fi. vbi tenet ꝙ laicus habens decimaz per antiquū feudū ab alia eccleſia non poteſt illaz donare epiſcopo: ne ipſe epiſcopus auctorizet in facto proprio. Puto tamen ꝙ bene poſſet illaz donare capitulo epiſcopa li auctoritate epiſcopi: ⁊ eſt ratio. quia cum in caſu illo ſufficiat auctori tas epiſcopi ſine capitulo: vt in decre. cum apoſtolica: de his q̄ fi. a pre la. non poteſt dici ꝙ capitulum eo caſu auctorizet in facto proprio: ſꝫ in vnione vel datione eccleſie. ſecus cum ibi conſenſus capituli ſit neceſſa rius: de his que fiunt a prela. tua: de dona. paſtoralis. Item facit pro et contra ad id quod ipſe oſti. no. de conſti. cuz acceſſiſſent. vbi tenet ꝙ di gnitas non confirmata per papam de eccleſia cathedrali tolli poteſt per ipſius capitulum ex iuſta cauſa: ⁊ epiſcopo auctorizante ſi bona epiſco pi ⁊ capituli ſint diuiſa. ſi vo eſſent cōmunia nonne auctorizaret epiſco pus in facto ſuo? ſed dicit tūc recurrendum ad archiepiſcopū vel ad pa pam: de iurepatro. nullus. videtur ꝙ cum iſte non ſit de caſibus archi epiſcopo reſeruatis: q̄ no. de offi. or. paſtoralis. ꝙ eo caſu ⁊ iſto de quo ter. loquit ad papam ſit neceſſe recurri.

c Ipſi. ſuo ſcilicet. io. an.

d Capitulo. cuz capella curata donatur capitulo quis habeat eius cu ram: vide quod ſcripſi poſt oſti. de p̄ben. expoſuiſti: ſuper glo. iij. ⁊ eo. ti. cum non ignores. in prin. ⁊ no. quia ſingulari prebende etiam maio ris eccleſie poteſt vniri eccleſia per epiſcopum ⁊ capitulum: vt ſ. ꝓxi. Rñ. capitulo vo non: vt hic. ⁊ ratio ſumitur. xij. q. ij. qui manumitti tur cum ſuis concor. quia capitulum non auctorizat in facto ꝓprio: cuz ſingulari p̄bende capituli vnit eccleſia.

e Eccleſiam. declarari debuiſſet an ſit idem in donatōe quaz facit epi ſcopus capitulo ſuo de eo quod ſpectat ad menſam ſuā: quod no. oſti. de his que fi. a prela. nouit. ⁊ ponit caſum de epiſcopo abundante et ca pitulo egente. ⁊ dicit ꝙ valet: inducit quod ſ. dixi in glo. non eſt. dicit etiam ꝙ non ob. iuramentum de non alienando: cum nō ſit proprie ali enari quod in dominio eccleſie retinet. ff. de lega. ij. vnuz ex familia. ⁊ l. imperator. §. fi. ⁊ l. ſe. dicit tñ ꝙ tutius eſſet ꝙ illud fieret ſupioris au ctoritate: inſti. de auc. tu. in fi.

f Decernimus. licet ratio huiꝰ iuris ſit antiqua: forte noluit ꝯprehē dere preterita. ⁊ eſt ſil'e de poſtu. c. vno. li. vj. ſꝫ contra hoc facit littera ſe quēs que ꝯſuetudinē damnat. cōſuetudo vo notat tempus precedens: ergo videt preterita reſpicere.

g Quauis. ſ. etiā. cuiꝰ ꝯtrarij vel initij nō ſit memoria. damnat er go hic ꝯſuetudo ꝙ quis auctorizet in facto ꝓprio: alibi ꝙ quis ſit iudex appellatōis a ſe interiecte: de ꝯſue. c. ij. li. vj. io. an.

tualia illudatur ſi beneficia ex cauſa permutationis aliqui bus reſignata alijs q̄ ipſis ꝑ mutare volentibus conferan tur: nullius hoc eſſe volumus firmitatis. Clemens. v. in concilio vienenſi.

De teſtamentis ⁊ vltimis vo luntatibus. Rubrica.

Religioſis etiam exēptis deputa tis ad executōez

b n Ne conceſſione. ſe ſummat ponens ius nouū et equiſſi muz: ⁊ determinat decretalez inter cetera: ō p̄ben. ⁊. ſ. e. ti. cum vniuerſoꝝ.

Vtentib. per hanc litteram dico decre. hanc locuz ha bere vbi in fraudem expectantiuz fieret ꝑmutatio: cuꝫ illi non vtan tur conceſſione iuris: ſed ius fraudent. e. ti. c. vno. li. vj. ō renūc. c. vlt. e. li. io. an.

k Illudatur. con cor. cle. j. ſ. de renūc. c. vno. ⁊ ibi ꝯcor.

l Beneficia. inclu dit etiam hoſpitalia et loca ſimilia que ꝑmu tari pñt his caſibꝰ qui bus in beneficiuz con ceduntur: qui haben tur. ĵ. de reli. do. quia contingit. §. vt autez. illa vo que non conce duntur in beneficium non videntur poſſe cū beneficijs permutari: cum beneficiorum ad inuicez permutatio fie ri debeat.

m Ex cauſa. bene ſꝫ licet renūcianti in actu renūciationis hoc exprimere ꝙ renūciat per mutatōnis cauſa. ⁊ dato ꝙ hoc non exprimat. ſatis eſt ꝙ ꝯſtet ex cō ſequentis vel prius actis.

n Volentibus. ergo tractatus ꝑmutatiōis inter ptes ꝓcedere pōt: tamen ipſa ꝑmutatio expedit ſuperioris officio: ⁊ vide qō ſcripſi ſ. e. queſitum.

o Conferantur. per illos in quoruꝫ manibus fiebat reſignatio vl' per alios collatores. Hoc tamen ſcias ꝙ epiſcoporuꝫ eſt permutare vel permutationibus auctoritatem preſtare: ⁊ non inferioruꝫ: vt no. oſti. in ſumma eiuſdez ti. §. quis poteſt. v. ⁊ nunquid. ⁊ dixi. ſ. eo. queſitum. cum enim conſilium turoñ. ꝓhibet permutationem: cō tra id non diſpenſat: niſi cui permiſſum eſt. ⁊ idem archidy. eo. ti. c. vno. libro. vj. ⁊ facit quod no. ſ. c. ꝓxi. in prin. ipſi tamen inferio res quorum eſt conferre vel eligere habent conſentire: vt no. in pre di. decre. vnica. Quid de capitulo vacante ſede epiſcopali: poterit ne permutatōni auctoritatem preſtare? puto ꝙ ſic: cum hoc ſit iuriſdi ctionis epiſcopalis in qua tunc ſuccedit: de maio. ⁊ obedi. his que. ⁊ c. cum olim. eo. titu. c. vno. libro. vj. cum concor. hec vera: niſi be neficia illa vel alterum illorum ſpectarent ad collationez epiſcopi ſo lius ſine capitulo. quia cum in talium beneficiorum collationez non ſuccedant: ergo nec in conſenſu quez neceſſe habet preſtare collator. ⁊ idem ſi habet eligere vel preſentare: vt ſcripſi ne ſe. vacan. c. ij. ne vna via concedatur quod alia prohibetur. de regu. iur. cum quid: li bro. vj. ſi vo vna cum capitulo haberet facere predicta: cum capitu lum tunc poſſit conferre eligere vel preſentare. ne ſe. vacan. c. vno: libro. vj. ergo poterit vt capitulum conſentire ⁊ vt epiſcopus aucto rizare. puto autem ꝙ hoc decretum afficiat: nedum collationem ſed etiam omnem electōnem poſtulationem ⁊ preſentationem que fieret de alio ad illud beneficium ſic renūciatum. hoc enim eſt de mente et eadem ratio eſt. ⁊ decre. de preben. cum in illis: libro. vj. loquitur in impetratōnibus beneficiorum que ſunt odioſe.

p Volumus. hoc iure nouo: quaſi innuat ꝙ olim in hoc caſu ne ceſſaria erat gratioſa prouiſio: ⁊ ſic ſaluantur no. eo. ti. cum vniuer ſorum: de preben. inter cetera. ſicut al's in ſimili caſu agit ad inter eſſe. ff. de preſcrip. ver. l. naturalis: in prin. ⁊ in fi.

g r Religioſis. Ordinarius loci rationem exigit a religioſis etiam exemptis de teſtamentorum executionibus quas geſſerunt: et ſi circa id deliquerunt illos punit. et primo ponit motiuum conſtituentis. ſecundo conſtitutionez. tercio penam. ⁊ incipe conſtructum ibi volentes: ⁊ quo ad rationez per executorem reddendam determinat quod no. in ſpecu. ō inſtru. edi. §. nunc vo aliqua. v. ſed an ſimplex. quod quaſi ad litteraz po nit archi. lxxxviij. di. epiſcopus tuitōnem.

r Deputatis. no. ꝙ nō dicit deputandis: p quod videtur velle ꝙ conſtitutio reſpiciat preterita: quod verum puto de futuris geſtioni bus fiendis etiam per iam deputatos q̄uis exemptos: facit qō no. ſ. ea. compil'. de eta. ⁊ qua. vt hi qui: in glo. quod poſteris: ⁊ de vi. ⁊ hone. cle. c. ij. poſt prin. ſed in p̄teritis geſtionibus factis iam per

De penis punitorum
De teſtamentis
De ſepulturis

exemptos ante hanc conſtitutõnem nõ puto q̃ hec decre. locum ha-
beat ad quod faciat littera ſequẽs. conſtat eñ q̃ circa iam geſta p̃-
cidi non poteſt materia delinquẽdi. ſi vo exemptus religioſus p̃us
deputatus iam ante ↄſtitutõnem partem geſſerat: partem vo geſſit
poſt ↄſtitutõnem. ſi ratio poſt geſtorum non cõnectiẽ p̃rius geſtis.
q: ſingulis annis p̃ci
pit certos reddit' q̃s
ↄuertit in certos p̃os
vſus: de poſtea geſtis
ratõnẽ reddat: ad hoc
de elec. ſi eo tempore.
li. vj. ſed ſi ratio poſt
geſtoꝝ ſine p̃us geſtis
inutilis videreẽ: ñ tñ
cogeẽ ad illã reddẽdã
ad hoc ſ. de ap. ſuper
eo. j. reddet ergo pape
legato vl' ſuo ſupiori.
vt quo ad illã ſtemus
antiquo iuri.

cuiuſlibet vltime voluntatis:
circa ipſi' executionis officiũ:
quod vtiq; non poſſunt: niſi
ſuperiore ſuo petita ſuper hoc
licentia et obtenta: ſuſcipere.
volentes precidere materiam
delinquẽdi p̃ſentis cõſtitutio-
nis auctoritate ſtatuimus: q̃
tales etiam ſi prelatõnis fun-
gãẽ officio locorũ ordinarijs
debitã reddere: ipſiq; ordina-
rij ab eiſdeꝫ abſq; dolo fraude
ſeu negligentia de ſuſcepte ex-
ecutionis officio teneanẽ exi-
gere ratõnem illos quos circa
id deliquiſſe repperint: ĩ ali-
orum exemplum pena debita

r Cuiuſlibet. comp̃
hendere vult etiam co
dicillos. ⁊ vide quod
ſcripſi. e. ti. ſuper ru-
brica.
t Quod vtiq;. iter-
poſitio: que tñ hẽbaẽ
eo. ti. c. ij. lib. vj. ⁊ de
clauſtralibus loquiẽ:
vt ibi nõ.

u Obtenta. reprobatũ videẽ quod diſputãdo ſoluerat dñs meus
in hoc caſu tacitam licentiã ſupioris ſufficere. quod vide in mercu.
e. ti. ſub littera. g. al's ſub littera. s. Sed dubitatur nũquid ſupior
qui religioſo dedit licentiam ſuſcipiendi hoc executõis officiũ poſſit
licentiam reuocare: re non integra vt fortior ſit queſtio. et videẽ q̃
reuocari non poſſit: cum ſit aſtrictus rationi reddende vt hic. ⁊ qui
ſemel ſuſcepit exequi cogiẽ. eo. ti. iohãnes. puto q̃ malefacit ſine cã
reuocando: non tamen credo q̃ ſubditus reſiſtere poſſit. cum velle
non habeat. ⁊ optime facit. xxxiij. q. v. manifeſtum. tũc ergo pficiet
executõnem collega ſi quem habet: vel is de quo teſtator ꝓuidit: vt
epiſcopus. quod dic vt. e. ti. c. ij. li. vj. ⁊ vt ibi nõ. in glo. penẽ.

x Suſcipe. fratres minores nõ licentianẽ hodie ad hec officia nec
illa ſuſcipiunt: qõ dic vt. j. de ver. ſig. exiui. §. ꝓinde. v. item q̃ cuꝫ
executõnes. ⁊ §. cupientes. v. veꝛ etiam.
y Materiam. ↄcor. de vſuris. c. j. li. vj.
ꝫ Tales. ſcꝫ religioſi etiam exempti. ⁊ p̃ hoc puto q̃ in ſecularibꝰ
exemptis nõ habeat locũ qõ hic diciẽ. ⁊ licꝫ ſubſit eadeꝫ ratio: ſatis
eſt tñ q̃ eoꝝ p̃uilegijs ↄſtitutõ iſta nõ derogat. ⁊ fuit forte impulſiua
ratio: q: religioſi plus delinquebant in his. eſt ſimile. j. de cen. c. j.
⁊ de p̃uilẽ. c. j. ⁊ de pen. cupientes. poſt p̃in. de ſen. ex. c. j. de deci.
c. j. ⁊ vide qõ ibi nõ. in. j. glo.
a Locoꝝ ordinarijs. non dicit dioceſanis. ⁊ fa. ad id qõ ſcripſi. e.
ti. iohãnes. ſup. v. dioceſanũ.
b Reddere ratõnem. teneanẽ qõ ſequiẽ. cõcor. j. de reli. do. quia
contingit. §. illi etiam. quid ſi teſtator liberauit eũ ab onere ratõnis
reddende: vide quod ſcripſi. e. ti. iohannes. in pe. q. vbi etiã aliq̃d
de modo ratõnis reddende. nõ. ⁊ in ſpe. p̃e. §. nũc vo. v. ꝫ nũquid
ſim dictum.
c Exigere. nõ. q̃ duo ponit ⁊ vt diuerſa. per qõ videẽ q̃ iſti exe-
cutores etiam ordinarijs non petentibꝰ ratõnem reddere debeant. ſi
tamen offerunt ſed ordinari' non recipit eis non imputabiẽ: ↄ reg.
iur. imputari. li. vj.
d Exemplũ. ſ. e. com. de offi. ordi. c. j. cum ſuis ↄcor.
e Debita. arbitraria ex q̃ certa ſtatuta nõ eſt: de of. del. de cauſis.
f Priuilegio. j. c. p̃xi. ⁊ vide quod ibi dicam.

g' e
Hos qui. excõmunicati ſunt etiam exempti qui caſibus
nõ p̃miſſis defunctos ſepeliũt in cimiterijs tp̃e interdicti
vel qui ſcienter ſepeliũt excõmunicatos publice noĩatim
interdictos vel manifeſtos vſurarios. ⁊ p̃imo punit. ſecundo tollit
obſtantia: ibi nullo. ⁊ p̃ hoc quod dicit eos includit cuiuſcunq; pro-
feſſionis viros clericos ⁊ laicos. includit etiaꝫ mulieres. ⁊ de hoc de
elec. in generali. li. vj.
h Clauiũ. de exceſ. prela. c. ſi. ⁊ de pe. c. ſi. ⁊ no. ꝓ pluralitate cla-
uiũ. ⁊ de hoc remiſſionem dedi de ſum. tri. c. j. ad ſi.

i Cimiterijs. ſi igiẽ in campis ⁊ locis p̃uatis eos ſepeliãt nõ ẽ locus
huic pene. quod intelligo etiam ſi locus ille eſſet vicinus vl' contiguus
eccleſie vel cimiterio: q: ex quo ad vſum cimiterij non eſt p̃ ep̃m bene-
dictus: de con. di. j. nemo. non erit locus huic pene. quare aũt in cimi-
terijs corpora ſepelianẽ. vide nõ. xiij. q. ij. cum gratia.

quocunq; non obſtante priui-
legio puniuri.
Clemens. v. in ↄci. vienẽſi.

De ſepulturis. Rubrica.

Eos qui ꝓprie te-
meritatis audacia
defunctorum cor-
pora non ſine con
temptu clauiũ eccleſie ĩ cimi-
terijs interdicti tempore ĩ ca-
ſibus non conceſſis a iure vel
excõicatos publice aut nomi-
natim interdictos vel vſura-
rios manifeſtos ſcienẽ ſepelire
preſumunt: decernimus ipſo

k Tempore. quo tẽpore
interdicta ẽ eccleſiaſtica
ſepultura. de pe. ⁊ re. q̃
in te. de p̃ui. vt p̃uilegia
l
A iure. hoc dicit ꝓpi
clericos qui ſeruauerũt
interdictũ quibꝰ cõcediẽ
eo tempore ſepultura cũ
ſilentio: ⁊ abſq; campa-
narũ pulſatõne. vt in p̃.
decre. q̃ in te. ⁊ propter
p̃uilegiatos circa ↄtra-
tres de quibꝰ in p̃. decre.
vt p̃uilegia. In quatuor
vo feſtiuitatibꝰ in quibꝰ
eo tempore celebrari põt
alta voce ⁊c. de quibꝰ in
decre. vl. §. penẽ. de ſen.
ex. li. vj. non puto poſſe
mortuos ſepeliri. lꝫ mul
totiens fuerit ↄtrarium
obſeruatum. ⁊ hoc bene
ꝓbat decre. cum ⁊ plan-
tare. §. q̃ ſi de p̃ui. ⁊ ille
§. qui diebus illis. p̃mit
tit participatõꝫ diuinoꝝ
de audiendis officijs loquiẽ nõ de ſacramentis: quod patet ex diuiſiõe
capituli. Item ceſſat cauſa ibidem expreſſa de ſpe recõciliatõnis.
m Excõicatos. ab hoĩe vel a iure. ⁊ intelligas de excõicatõe maiori:
de ſen. ex. ſiquem. licꝫ eñ excõicati minori ſic decedentes ſepeliendi nõ
ſint: vt nõ. inno. eo. ti. ſacris. huic tñ pene tũc locus nõ eſſet: de here. q̃
excõicati ſunt ſpecialiter fuerat ꝓuiſum. de here. c. ij. j. Ren̄. li. vj.
n Publice. de hoc de re iudi. ad ꝓbandũ. de excep. exceptiõꝫ. ĩ glo. pe.
que glo. nõ placet ſimpliciter q̃ ad caſum iſtũ. lꝫ eñ fatear illũ publice
excõicatũ ↄtra quẽ publice lata eſt ſñia lꝫ denũciatus nõ ſit. cũ p. dcre.
ad ꝓbandũ. non dicat publice nũciatũ ꝫ publice excõicatũ. nõ tñ fateor
q̃ hoc ipſo q̃ excõicatus eſt p̃ iudicem loco quo iudicare cõſueuit p̃ſen
tibus officialibꝰ ſuis ⁊ partibꝰ: vel altera cõtumaciter abſente dicatur
publice excõicatus: ꝫ ex qualitate fori multitudine. ſcilicꝫ vel paucitate
officialiũ ⁊ aſtantiũ dicaẽ publica vel non publica: ita q̃ in hoc vitas
rei pondereẽ. vt quo ad hunc caſum videantꝰ an p̃ſumanẽ ſepelientes
ſcire: vel ſaltem ſit caſus quo ſit eis imputãdũ ſi ignorarũt qõ publice
ſciebaẽ. xij. q. ij. qui ⁊ hũanis. al's poſſet eſſe occultus: lꝫ p̃ iudiceꝫ in
bancho coram duobꝰ vel tribꝰ fuerit ꝓmulgata. facit in aut. de litig. §.
oẽm vo. coll. viij. ad hoc mouet mens ⁊ ratio iuris p̃ponderãda vbis
⁊ qõ alle. ibi in glo. nõ ꝓbat vt ibi dixi ⁊ vltra iura que coĩter allegãẽ
de do. ⁊ ↄtu. c. finem. de eo q̃ mit. in poſ. c. ſi. de eo q̃ cogno. ↄſang. c. ſi.
de cle. nõ reſi. ex tuc. ff. de inſti. ꝫ ⁊ ſi. §. j. ⁊. ij. bñ fa. cle. ſ. ↄ elec. cãꝫ.
§. verum. ⁊ fa. ſ. de iudi. diſpendioſam. de ſo. cõpe. q̃uis. fa. quod no.
compoſ. de ↄſue. cũ dilectus: qõ ſcripſi de elec. illa. in glo. magna circa
ſi. ⁊ p̃ hoc qõ dicit publice. dico q̃ ſi eſſet occultꝰ dato q̃ ſepeliẽs ſciret
nõ eſt locus huic pene. An vo ſit locꝰ excõicatõni minori nõ. de p̃uilẽ.
ad hoc in. j. glo. addiẽ aũt hic pena ad penã quã ſtatuit decre. epoꝝ: de
p̃ui. li. vj. que p̃ hãc ſublata nõ eſt.
o Nominatim. ↄcor de p̃ui. cũ ⁊ plãtare. §. excõicatos. ⁊ vide qõ ibi
nõ. ad idẽ. e. ti. vt p̃uilegia. de p̃bẽ. in lateranẽ. ↄ cle. ex. ꝓpoſuit. ⁊ ẽ ſi.
ſ. e. cõ. ↄ vi. ⁊ ho. cle. c. j. ⁊ p̃ hãc lrãm ⁊ p̃dictas ſil'es videẽ: q̃ poſſit
in cimiterio ſepeliri interdictꝰ nõ noĩatim: dũmõ locꝰ interdictꝰ nõ ſit.
p Interdictos. videẽ ſufficere q̃ interdictũ ſit tale qõ p̃uet ſepultura:
vt in caſu ↄ ſen. ex. is cui. ij. Ren̄. li. vj. fa. qõ ſcripſi poſt inno. ⁊ oſti.
hoc. e. ti. ſacris.
q Manifeſtos. qui ſint manifeſti nõ. de vſur. c. j. ⁊. ij. in p̃n. li. vj.
⁊ intelligas cautum ſit de reſtituẽdo vt ibi. ⁊ puto ſufficere quo ad ſe-
pulturã: nõ dico ad validandũ ipſius teſtamẽtũ q̃ caueaẽ poſt morẽ.
qõ veꝛ intelligo in illo q̃ iuſſit ſatiſfieri de vſuris. al's eñ nõ ſufficeret
cautio heredũ cum deceſſerit in peccato. de vſur. q: in oĩbꝰ. ⁊ hoc ꝓbat
lra illꝰ decre. quãq̃. de vſur. li. vi. in p̃in. ⁊ ſi. j. Ren̄. accumulaẽ aũt
hec pena ad penã predicti lateraneñ. cõcilij que adhuc hodie locũ habet
cum expreſſe ſublata non ſit.
r Scienter. requirit ergo ſciẽtiã hec excõicatio. ↄcor. de ſen. ex. ſigni-
ficauit. ⁊. c. cũ deſideres: ⁊ de here. c. ij. in p̃in. li. vj.
ſ Sepelire. ꝫ occurrũt dubia q̃ p̃ncipis declaratõeꝫ pluſq̃ gloſantis.

opinionem expoſcit. ſ. in portantes ad ſepulturā3 qui tn̄ non ſepeliunt ſunt excoicati. Ite3 q̄rit̄ de cōcomitātib9 fun9. Idē de fodiētib9 fabricātibus vel aperientib9 ſepulchꝛa. Idē de p̄latis clericis vl' miniſtris eccl'iaꝝ in q̄ꝝ cimiterijs ſepeliunt̄ q̄ id nō ꝓhibēt vel patiunt̄. Idē de his clericis vel laicis q̄ portāt cereos cruces ⁊ ſil'ia. Et circa hoc aduertendū q̄ q̄ñq3 iura ꝓhibēt i cimiterio ſepeliri: vt hic: et ō p̄ui. ad hoc de ſen. ex. ꝯ cū. li. vj. Q̄ñq3 i cimiterio tumulari. co. titu. ſacris. Q̄ñq3 ſepulctē tradi: ō vſur. q: in oīb9: de heren. c. ij. ſ. Rñ. li. vj. Q̄ñq3 ad ſepulturā admitti: de vſur. quāq̄. li. vj. de p̄uil'. epoꝝ. Q̄ñq3 ſepulture clericos intereſſe: de rap. ſup eo. Q̄ñq3 corpa cu3 pſalmis ad ſepulturā duci. xxiij. q. v. placuit. Q̄ñq3 iubent ſepultura carē: de toꝛnea. c. j. ō pe. ⁊ re. oīs. Q̄ñq3 p̄cipiūt extra cimiteriu3 ſbterrari: de ſta. mo. cū ad mōaſteriū. Q̄ñq3 p̄mittūt cū ſilētio tumulari: de pe. ⁊ re. q̄ in te. Cu3 ḡ hic puniat ſepelientē nō admittēte3 intereſſentē vel cooperātē: ſepelire aūt eſt moꝛtuū humo vel tumulo cōdere: videt̄ ſolos humo vl' tumulo corp9 imponentes ligatos eē: facit ꝓ hoc eq̄tas: ne ex vni9 fune mul titudo liget. Item ꝯſtat q̄ portātes ⁊ cōcomitantes vel fabricātes ſi non ſeq̄ret̄ talis ſepelitio excoicati nō eēnt. In ꝯtrariū eſſet hec ꝯſtitutio ludibꝛio ſi vn9 ſolus ribaldus vel fuiēs p̄ quē poteſt id expediri ligari dicat̄ reliq̄s vſitatis pōpoſe et ſolēnit̄ expeditis.

t Subiacere. alios caſus q̄bus q̄s ipſo facto excoicat̄: ꝑ has de. vide no. ſ. de ſen. ex. c. j. hāc aūt penā locū hēre nō puto in alijs caſib9 q̄bus denegat̄ ſepultura: q̄s habes no. e. ti. ex p̄te. de ſta. mo. c. ij. ⁊ c. cu3 ad mōaſteriū. Quid de illo q̄ ſepelijt manifeſtū vſurariū excoicatū publice noiatu3 interdictū ⁊ tp̄e interdicti: nūquid vna vel q̄druplici excoicatōe ligabit̄ ex hoc facto: vide de hoc plene qd̄ ſcripſi in q̄ſtiōe gualterij. ſiue tn̄ vna ſola ſiue pluribus ſentencijs ex his diuerſis cauſis q̄ꝝ q̄libet ꝑ ſe ſufficit excoicatus dicat̄: planu3 eſt q̄ de oīb9 debet ſatiſfacere et ab oīb9 abſolui: de q̄ ſatis no. de offi. oꝛ. ex p̄te: de ſen. excō. cū ꝓ cauſa.

u Niſi prius. ꝯcoꝛ. de. ſ. de ſequeſtra. poſſeſ. c. vno. ⁊ vide quod ibi no. io. an.

x Eis quibus. ſ3 qui ſunt hi: forte intellexit de his q̄ꝝ fauoꝛe fuerāt late ſentētie excoicatōis vel interdicti in loca vel ꝑſonas q̄ ad vſurarios illos quib9 fieri debebat reſtitutio: ſiq̄ etiā violētia in his fuiſſ3 illata clericis vel miniſtris: illis etiā fiat ſatiſfactio. Ite3 ſi illoꝝ corpa vel oſſa diſcerni p̄nt exhumāda ſunt. e. ti. ſacris. ⁊ hoc in vltimis trib9 caſibus. ſ3 quid de p̄mo: dic q̄ ſi ille fuit penitēs l3 non debuerit ſepeliri: tn̄ non exhumabit̄ ſaltē poſt relaxatū interdictū: vt no. de ſen. ex. ſi ciuitas: in glo. pē. li. vj. ⁊ no. inno. ⁊ oſti. in decre. vlt. de exceſ. p̄la. ad fi. ⁊ facit qd̄ no. de ſen. ex. a nob. ij. in glo. pe. ⁊ no. eē inno. ⁊ oſti. in p̄e. decre. vlt. q̄ penitēs q̄ ſepult9 nō fuit i cimiterio ꝓpter interdictū: relaxato interdicto debe3 i cimiterio ſepeliri. inno. all'. de ſen ex. cu3 illoꝝ. ⁊ oſti. in p̄e. decre. a nob: ⁊ dicit q̄ ex q̄ penitēs eſt moꝛtu9: moꝛtuaria ab eo licite recipi p̄nt: cū ꝓ ipſo ſit oꝛandū: alle. xj. q. iij. q̄cūq3. ſecus ſi nō fuiſſet penitēs. lxxxviij. di. c. fi. ⁊ vide qd̄ poſt eos dixi de ſen. ex. cū volūtate. ſi intelligas de moꝛtuarijs. i. q̄ ipſe penitēs de loco interdicto reliquit in moꝛte: vez puto. Ide3 ſi intelligas de moꝛtuarijs q̄ poſtea darent̄ cu3 funere ſepulto in cimiterio poſt relaxatū interdictū. de funeralib9 vo q̄ darent̄ cū funere ſepulto ō facto tp̄e interdicti nō puto clericos licite recipe poſſe. q: viderent̄ participare delicto.

y Eis ſic ſepelientibus.

z Priuilegio: vt ſi priuilegiati eſſent ꝯ decre. ſ. de p̄uil'. li. vj.

facto excoicatōis ſentētie ſbiacere: a q̄ nullaten9 abſoluant̄: niſi pri9 ad arbitriū dioceſani epi eis q̄b9 ꝑ p̄miſſa fuerit iniuria irrogata ſatiſfactōe3 exhibuerit ꝯpetēte3: nullo eis circa p̄miſſa exemptōis vel q̄uis alio p̄uilegio ſub q̄cūq3 forma verboꝝ ꝯceſſo aliq̄liter ſuffragante. Idē3 in eodē.

Uidu3 a bonifacio papa octauo predeceſſoꝛe nr̄o infraſcpta edita decretali: bn̄dict9 papa. xj. p̄deceſſoꝛ nr̄ aliam illi9 reuocatoriā ꝓmulgauit: q̄ q: vt ꝓbauit effect9 nedū pacis ab auctoꝛe ipſi9 ſperāte fructū nō attulit: q̄nimo diſcoꝛdie ꝑ q̄ ſedāda ꝓceſſerat: fomētū nō modicū miniſtrauit: nos eā oīno caſſantes aliā a p̄fato boni. editā ſacro inſtāte ⁊ approbante ꝯcilio inouam9: ſubijciētes tenoꝛē illi9 qui dignoſcit̄ eſſe talis. Bonifaci9 ep̄us ſeru9 ſuoꝝ dei ad ꝑpetuā rei memoriā. Super cathedra3 p̄eminētie paſtoꝛal' diuina diſponēte clemētia ꝯſtituti: et ſi multis ⁊ arduis q̄ in amplū romāe curie alueū vndiq3 cōfluūt: q̄ſi torrens p̄grauemur negocijs: curis excitemur innumeris: cogitatōib9 plimis diſtrahamur. circa id tn̄ feruēti b9 votis itēdim9: vocam9 inſtāti9: ac opoſe ſtudiū ſolicitudinis impartimur: vt ad diuini noīs glā3 exaltatōe3 catholice fidei ⁊ ꝓfectū fideliū aīaꝝ p̄ciſis radicit9 diſſidioꝝ vepꝛib9 et litigioꝝ anfractib9 oīno ſbductis int̄ eccl'iaꝝ āt iſtites ad curā et r̄gimē gregis dn̄ici deputatos: cet'aſq3 ꝑſonas q̄s oꝛdo clericalis icludit pacis trāq̄llitas vigeat: feruoꝛ charitatis exeſtuet: inaleſcat ꝯcoꝛdie vnitas: aīoꝝ idētitas perſeueret. Scim9 eīn ⁊ ex euidētia facti collegim9 quod non niſi in pacis tempoꝛe bene colitur

a Quacunq3 forma. ar. q̄ generalia et derogatoria verba ſufficiant: fac. de here. ſicut. ſ. c. ꝓxi. v. nos etenim. ⁊ per dy. de reg. iur. q̄ ſemel. libꝛo. vj.

b Uidu3. Due ſunt p̄ncipales ꝑtes. in p̄mo ꝓhemiū clemētis innouās in ꝯcilio ꝯſtitutōe3 bonifacij: ⁊ caſſans reuocatoriā bn̄dicti. in ſecūda ꝯſtitutio: ibi bonifaci9. q̄ ſbdiuidit̄ in titulu3 et ꝯſtitutōne3: ibi ſup cathedrā. q̄ ꝯſtitutio premittit exoꝛdiū: in q̄ dicit ſe vigilē circa ſcandala cleri tollēda. ſecūda ibi ab oli3: narrās diſcoꝛdiā p̄dicatoꝝ ⁊ minoꝝ cū clero ſup p̄dicatōib9 cōfeſſiōib9 ⁊ ſepulturis. p̄mo p̄uidet circa p̄dicatōes. ſecūdo ibi ſtatuim9 circa ꝯfeſſiōes. tercio ibi hmōi circa ſepult'as. q̄rto ibi nos etenī: reuocat p̄uilegia ꝯſuetudies ſtatuta ⁊ pacta cōtraria. q̄nto ibi cetez: hoꝛtatur et p̄cipit p̄dictos oꝛdines ⁊ ꝓfeſſoꝛes ipſoꝝ ꝑ cleꝝ benigne tractari ⁊ ꝯſcientibus ꝯminat̄. Et ps q̄ titulū reſpicit hoc intēdit: p̄dicatores ⁊ minores in locis ſuis libere ſepeliūt illos q̄ hoc libere elegerit. De funeralib9 tn̄ ⁊ q̄buſcunq3 obuētōib9 ⁊ relictis et de q̄b9 al's nō debet̄ canonica q̄rta3 ⁊ nō vlt̄ ſoluēt ecclēſie parochiali.

c Aliaz. q̄ incipiebat inter cunctas.

d Nedum. non attulit fructum: quod eſt. ſ.

e Ab auctoꝛe. benedicto.

f Fomentum. id eſt nutrimentum.

g Miniſtrauit. ſimile de eta. ⁊ quali. ad aures.

h Omnino. ſi'e de immuni. eccle. quoniam.

i Inſtāte. multociēs dixi q̄ ꝯcilia fieri p̄uilegiatis vel exēptis nō expedit: quod collige ex hoc vien̄. cōci. hic: ⁊ ſ. c. ꝓxi. ⁊ ſ. ti. ꝓxi. c. vno. ⁊ ſ. de ſup. ne p̄la. q: regulares: de ſta. reg. attendētes. de relig. do. q: ꝯtingit: de iurepa. vt ꝯſtitutio: de p̄ui. religioſi. ⁊ c. archiepoꝝ: de pe. et re. abuſionib9: de ſen. excō. c. j.

k Tenoꝛem. ſi'e de ꝯfir. vti. vel inu. c. pe.

l Memoriā. vide qd̄ no. de re iudi. ad ap̄lice: in. j. glo. li. vj.

m Cathedrā. ſm̄ hug. grecū eſt: ⁊ ponit̄ ꝓ alta vel excelſa ſede iudicis p̄ſidēs. ⁊ ꝯponit̄ a cathos qd̄ ē ſedes ⁊ edra qd̄ eſt ſpōda: q̄ſi ſpōdata ſedes. ponit̄ et̄ ꝓ ſede doctoꝛis. vn̄ in grecīſmo. Rex ſoliu: doctoꝛ cathedrā: iudexq3 tribunal. Poſſidet ac ſedē p̄ſul p̄toꝛq3 curule: q̄ſi curule. quia ferebant̄ in curru. de hac cathedra iudicantis ⁊ docentis. xl. di. multi. io. an.

n Perſi. pro q̄rnis.

o Alueo. alue9 dicit̄ venter fluuioꝝ. dicit̄ etiā vas factū ad modu3 alueī fluuij in quo lauant̄ pedes carnes et olera. ⁊ dicit̄ ab aluo qd̄ eſt quoddā ventris receptaculū recipiēs cibum.

p Confluūt. ij. q. vj. c. ij. cū. vij. c. ſequētibus.

q Toꝛrens. dicit̄ fluui9 vel aqua veniēs cu3 impetu in imbꝛe q̄ in eſtate toꝛreſcit. i. areſcit.

r Inſtāt9. no. q̄ hn̄s ad multa intēdere ad id qd̄ eſt g̃ui9 debet manū appone: ſic iuris p̄ſumptōe q̄ vult ſe liberare ſoluēdo ſe liberat ab eo qd̄ eſt g̃ui9. ff. ⁊ C. de ſolu. l. j. ſm̄ io. an.

ſ Radicitus. fruſtra ramos conat̄ incidere qui radice3 nō euellit: de pe. di. ij. quis radix.

t Vepꝛibus. vepꝛes dicuntur ſpine que vipꝛendūt et lacerant carnes ⁊ veſtes.

u Anfractib9. ſic dicti: quia vndiq3 frangunt. et dicunt̄ vie aſpere

pacis auctor: nec ignoram⁹ qȝ
diſſenſiões ꝛ ſcādala ꝑuis acti
bus aditū ꝓparāt rancores et
odia ſuſcitāt: ꝛ illicitis mori-
bus auſuȝ ꝑbent. ab oliȝ ſiqdē
inť ꝑlatos ꝛ rectores ſeu ſacer
dotes ac clericos parochialiū
eccľiaꝝ ꝑ diuerſas mūdi ꝓui-
cias ꝯſtitutos ex vna pte: et ꝑ-
dicatoꝝ ꝛ mīoꝝ ordinū frēs ex
alťa pacis emulo ſatore ȝizāie
ꝓcurāte grauis ꝛ ꝑiculoſa di-
ſcordia extitit ſuſcitata ſuꝑ ꝑ-
dicatōibꝫ fideliū ꝑplis facien-
dis: coꝝ ꝯfeſſionibꝫ audiēdis:
penitētijs īiungēdis eiſdem: ꝛ
tumulādis defunctoꝝ corꝑib⁹
q̄ apud frm ipſoꝝ eccľias ſiue
loca noſcunť eligere ſepulťaȝ.
Nos ať pij pr̄is more lau-
dabili moleſte ferētes incōmo
da filioꝝ reducētes ad exacte
ꝯſideratōis examē ac infra pe
ctoris clauſtra ſolicite reuol-
uētes: ꝙ ſit plēa ꝑicuľ: ꝙ onu-
ſta diſpēdijs: ꝙ ꝗ ī diuīe maie
ſtatis ꝯſpectu reddať exoſa di
ſcordia ſuꝑdicta. Et ꝓpťea ī-
tēdētes paťne ſolicitudis ſtu-
dio illā ꝓrſ⁹ euellere: ac oīno
de ſbmouere: nullis vnꝗ̄ futu
ris tꝑibꝫ fauente dn̄o ſuſcitā-
dā. ꝗndi ꝗ̄ deſiderio cupiētes
vt hmōi negociū qȝ potiſſime
īcidet cordi nr̄o finē ſalubrē ꝛ
celereȝ ꝑ aptice ſolertie ſtudiū
ꝯſeq̄tur: diligēti cū frībꝫ nr̄is
deliberatōe ꝑhabita ſuꝑ eo ad
honorē dei ꝛ exaltatōeȝ catho
lice fidei ꝗetū ſtatuȝ ꝓtiū ꝑdi-
ctaꝝ ac ſalutis aīaꝝ fideliuȝ ī-
crementū de ipoꝝ frm cōſilio
auctoritate apoſtolica ſtatui-
mus et ordinam⁹: vt dictoruȝ
ordinū fratres ī eccleſijs ꝛ lo-
cis eoꝝ ac ī plateis cōmunibꝫ
libere valeāt clero ꝛ ꝑplo ꝑdi-
care ac ꝓponere vbū dei: hora
illa dūtaxat excepta ī q̄ locoꝝ
ꝑlati ꝑdicare voluerit vľ corā
ſe facere ſolenniter ꝑdicari: in
qua predicare ceſſabunt: pre-
terꝗ̄ ſi aliud de ꝑlatoꝝ ipſoꝝ
volūtate proceſſerit ac licētia
ſpāli. In ſtudijs ať genera
libꝫ vbi ſmōes ad clerū ex mo
re fieri ſolēt: diebꝫ illis qbꝫ ꝑ-
dicari ſolēniter ꝯſueuit: ad fu
nera eť mortuoꝝ ꝛ ī feſtis ſpe
cialibꝫ ſiue peculiarib⁹ eorūdē
frm pn̄t ijdeȝ frēs ꝛ liceat eis
libere ꝑdicare: niſi forte illa
hora q̄ ſolet ad cleꝝ ī ꝑdictis
locis vbū dei ꝓponi: epūs vel
ꝑlat⁹ ſuꝑior clerū ad ſe genera
liter ꝯuocaret: aut ex aliq̄ rō-
ne vel cauſa vrgēte clerū ipm
duceret cōgregandū. In ec
cleſijs ať parochialibꝫ frēs illi
nullaten⁹ audeāt vľ debeāt ꝑ-
dicare vľ ꝓponere vbū dei: ni
ſi frēs ꝑdicti a parochialib⁹ ſa
cerdotibꝫ īuitati fuerīt vel vo
cati: ꝛ de ipſoꝝ bn̄placito ꝛ aſ
ſenſu ſeu petita licētia fuerit
ꝛ obtēta: niſi epūs vel ꝑlat⁹ ſu
perior ꝑ eoſdē frēs ꝑdicari mā
daret. Statuim⁹ eť ꝛ ordi
nam⁹ aucťe ꝑdicta: vt ī ſinguľ
ciuitatibꝫ ꝛ dioce. ī quibꝫ loca
frm ipoꝝ ꝯſiſtere dignoſcunť:
vel in ciuitatib⁹ ꝛ dioce. locis
ipis vicinis in qbꝫ loca hmōi
nō habenť magři pores ꝓuīci
ales ꝑdictoꝝ aut eoꝝ vicarij ꝛ
generales ꝛ ꝓuīciales mīſtri ꝛ
cuſtodes mīoꝝ ordinū ꝑdicto
rū ad pn̄tiaȝ ꝑlatoꝝ eorūdē lo
coꝝ ſe ꝯferāt ꝑ ſe vel ꝑ frēs qs
ad hoc idoneos fore putauerit
hūiliť petituri: vt frēs q̄ ad h̄
electi fuerīt ī eoꝝ ciuitatibꝫ et
dio. ꝯfeſſiōes ſbditoꝝ ſuoꝝ ꝯfi
teri ſibi volētiū audire libere
valeāt: et hmōi ꝯfitentibꝫ ꝓut
ſm deū expedire cognouerint
pn̄ias imponere ſalutares: atȝ
eiſdē abſolutōis bn̄ficiū impē
dere de licētia grā ꝛ bn̄placito
eorundem. Ac deinde ꝑfati

plene diuerticulis cir-
cūfractōib⁹ ꝛ ruinis. ꝛ
habeť ideȝ. v. de elect.
quoniāȝ. li. vj.
x Antiſtites. hi ſo-
lent dici epi: q̄ſi añ ali
os ſtantes.
y Includit. xj. q. j.
dūo ſunt: de eta. ꝛ q̄li.
cū ꝯtingat.
z Eſtuet. q̄ſi ferueat
bulliat vel caleſcat.
a Inualeſcat. quaſi
valde valeat creſcat et
abundet.
b Ex euidētia. de e-
lec. ꝙ ſit: ī ꝓn. li. vj.
c Actib⁹. eccľaſtici.
xxxviij. abſtine te a li-
te ꝛ munuſ pctā.
d Prebēt. cōcor. C.
de ꝗd. ꝓperādū: ī ꝓn.
e Emulo. ꝯcor. pro-
he: ꝯpiť. grego. de hoc
v. no. xliij. di. ſancim⁹
ꝛ ſa. xvj. q. j. c. j. poſt
prin. io. an.
f Satore. i. ſemina-
tore.
g Zizanie. ſeges vľ
herba ꝑuerſa. ſ. loliū.
lvj. di. naſci. xxiiij. q.
j. qm̄. et qn̄ꝗ ponit ꝑ
ſorde oīm ſegetū. hunc
lře ꝯcor. de elec. licȝ.
h Patris. q̄ hȝ ꝗre-
re ꝯſiliuȝ ꝑ liberis. ff.
de adul. nec ī ea: in fi.
io. mona.
i Exacte. q̄ſi exq̄ſite
C. mādati. in re man
data. io. mo.
k Periculis. dictis
a ꝑiculo peris.
l Onuſta. q̄ſi onera
ta: de elec. vbi ꝑiculū:
in ꝓn. li. vj.
m Exoſa. i. perfecte
odioſa.
n Salubreȝ. q̄ſi ſa
lutis deferem.
o Solertie. vide qȝ
dixi. s. e. ꝯpiť. de offi.
dele. vno.
p Ad honoreȝ. ſi. de
vis paľ. c. ad honorē.

q Locis eoꝝ. q̄cq̄d
eſt infra ſepta vel am-
bitū eoꝝ in ꝑuis vľ or-
tis vel alijs ſpacijs vi
deť includere.
r Cōmunibꝫ. in pri
uatis ergo ſecus.
ſ Predicare. eť tēpe
interdicti: ð ſen. exco.
reſponſo.
t Verbū dei. de offi.
or. inť cetera: in ꝓn.
u Prelati. iure cōi
vľ ꝯſuetudinario ſm
io. mo. q̄ dixit rectoreȝ
eccleſie nō ꝯtinere noīe ꝑlati cum ſuꝑ ſit expſſus poſt ꝑlatū in v. ab
olim. de vicario tñ dicit ideȝ qȝ de ꝑlato. qꝛ qȝ ꝑ ſe nō pn̄t ordinarij
ꝑ alios faciūt: de offi. or. inter cetera. ꝛ. e. ti. ſi epūs. li. vj.
x In qua. hora.
y Generalibus. i. locis habentibus ſtudium ex priuilegio vel con
ſuetudine cuius initij non ſit memoria: de cleri. nō reſi. tue. ī. de pu
uileg. c. ij. li. vj. ꝛ in ꝓhemio digeſtoꝝ. §. hec autem tria.

z Niſi. a primo dicto
huius. v. excipit: non a
duobus ſequētib⁹ quod
ſatis verba demōſtrāt.
a Superior. nō reſpe-
ctu epiſcopi de quo pre-
miſit: ſed cleri cui ſuper
eſt de ꝯſuetudine vel pri
uilegio ſm io. mona.
b Generaliter. ſec⁹ er-
go vbi ſpecialiť vocaret
prelatos doctores vel hu
iuſmodi ſimiles.
c Eccleſijs. nec ipſarū
capellis vel cimiterijs:
de ſenten. excom. ſi ciui-
tas. libro. vj. ſm io. mo
na. ſcdm quem no. ꝙ in
v. prece. permittitur his
predicare cum certa mo-
dificatōne hic prohibeť:
niſi certis caſibus. qua-
re cum ð iure communi
illis predicare non com-
petat: ſed ſoluȝ prelatis
ꝛ curatis. ī. §. huiuſmo
di. reputat iſtis omnem
locū interdictū qui non
reperiť hic ꝑmiſſus.
d Sacerdotibus. pu-
to ſufficere ſi iſti ſunt vi
carij perpetui: cum ad e-
os ſpectet cura: de offic.
vica. c. ſi. de preben. ſu-
per eo. libro. vj. ꝛ idem
puto in temporalib⁹ da-
tis in caſu licito auctori-
tate epiſcopi: vt de elect.
cum ex eo. li. vj.
e Statuimus. ſecun-
dus articulus confeſſio-
num. circa quas proui-
det primo de licentia pe-
tenda. ſecundo de confeſ
ſoribus eligendis ꝛ pre-
ſentādis: ibi ac deinde.
tercio limitat locuȝ ꝛ nu
merum: ibi extra ciuita-
tes. quarto ꝓuidet quā-
do licentia datur ꝛ electi
acceptantur ꝛ quādo nō
acceptātur: ibi etſi ideȝ.
quinto quando denega-
tur licentia dat gratiam
cuȝ certo moderamine.
ibi ſi vo.
f Non habentur. da-
to ergo ꝙ fratres nō ha-
berent locū munc: poſ-
ſent tamē prelati de qui-
bus ſequitur ab epiſco-
po mitti. petere quod
ſequitur: et pro ipſa dio-
ce. electōnem facere.
g Cuſtodes. pores er
go conuentuales quo ad
predicatores: ꝛ guardia-
ni q̄ ad minores hoc nō
poſſunt.
h Prelatoꝝ. ſ. epiſcopoꝝ ꝛ ſuꝑioꝝ de quib⁹ premiſit. ꝛ patȝ hoc. ī. ibi
in eoꝝ ciuitatibꝫ ꝛc.
i Audire. no. hunc ordinem vt primo audiatur confeſſio: ſecūdo im-
ponatur penitētia. tercio fiat abſolutio. nō ergo ꝑcedat abſolutio impo
ſitionem penitentie: vt ſic abſolutōem ꝑcedat cordis contritio: oris con
feſſio: op̄is ſatiſfactio ſaltem affectu.
k Deinde. ergo nō prius. non tñ eſt neceſſe ꝙ talem licentiā habeant

ꝗ predicatores et minores debent a clero recipi et miniſtrent predicationis et confeſſionis ... pro ſepultura ... conſtitutione bonifacii

ꝑ ſatis eſt ꝙ petant quo ad hoc vt eligere poſſint.
l Miniſtri. ſcilicet generales vel ꝓuinciales. ⁊ nō. quia de vicarijs ꝓuinciarum ꝓuincialiū ⁊ de cuſtodibus non repetit de quibus premiſerat. licȝ ergo illi petitionem poſſint facere de qua ꝑmiſit: non tamen electionem de qua hic loquitur.

m Sufficientes. ſex qualitates exprimit. io. mo.
n Probatas. beat⁹ bernard⁹ ad euge. ꝓbatos oportet eligi nō ꝓbādos. ⁊ fa. ꝯ ꝑben. in lateranē. in fine.
o Officiuȝ. qd̄ eſt ars artiū. de eta. ⁊ quali. c. cum ſit. io. mo.
p Preſentari. ꝑſonalꝰ ergo p̄ſentatō fieri debȝ. Nam dicit̄ preſens qui ꝑbet̄ ſenſibus corporis. fa. ff. de ver. ob. l. prima in prin.
q Impendant. cū determinatōne que habet̄. ·ī·ꝟ·ꝑ hmōi. ⁊ licȝ iſta ſint de cura animarū et articulus ꝓcedēs ⁊ ſubſequens ꝑ quod videret̄ iſtos eſſe curatos ſaltē intātū: vl' ex delegata poteſtate vt h: l' ordinaria: vt. ·ī·ꝟ· ſi vo. dicit ſinaliter io. mo. ꝙ iſti nō ſunt curati. qd̄ etiam ſm̄ euȝ eſſet quo ad fratres minores ꝯtra ꝯſtitutōnem exijt. de ver. ſig. lib. vj. ſit ratio: qꝛ nec ipſi aſtricti ſunt ad executōnē vl' exercitiū iſtorum actuū: nec fideles ſunt aſtricti: vt i his ad eos recurrāt ⁊ ſic lȝ ex ꝑuilegio huiꝰ ꝑpetue ꝯſtitutōnis hoc poſſint: non ꝑ hoc ſunt cenſendi curati.
r Deputari. ſi. ꝯ acci. ſicut plurim.
ſ Audiuntur. ſi non electis ſe ingerit vel elect⁹ ex dio. i qua deputat⁹ ē: bona fide illi cōfeſſus et ab illo abſolut⁹ tut⁹ eēt quo ad deū. ⁊ vide quod nō. de elec. dudum. ij. in glo. qꝛ cū iam deſierit. ⁊ qd̄ ibi ſcripſi.

magiſtri priores ꝓuinciales ⁊ miniſtri ordinum predictorū eligere ſtudeant ꝑſonas ſufficientes idoneas vita probatas: diſcretas modeſtas atqȝ ꝑitas ad tam ſalubre miniſterium ⁊ officiū exequendum: quas ſic ab ipſis electas repſentent vl' faciant p̄ſentari prelatis: vt ꝯ eorꝫ licētia gratia ⁊ bn̄placito in ciuitatibus ⁊ dioceſib; eorundem hmōi ꝑſone ſic electe ꝯfeſſiones ꝯfiteri ſibi volētiū audiant: imponāt penitētias ſalutares: ⁊ beneficiū abſolutionis impendāt ꝓut ſupius ē expreſſum: ex̄ ciuitates ⁊ dio. in quibus fuerint deputate: ꝑ quas eas volumus ⁊ non per ꝓuincias deputari: ꝯfeſſiones nullatenus auditure. Numerus āt ꝑſonarꝫ aſſumēdarū ad hmōi officiū exercēdū eſſe debet ꝓut vniuerſitas cleri ⁊ ꝑpli ac multitudo l' paucitas exigit eorūdeȝ. Et ſi ijdē p̄lati petitā licentiā ꝯfeſſionū hmōi audiendarꝫ ꝯceſſerint: illam prefati magiſtri miniſtri ⁊ alij cum gratiarꝫ recipiāt actōne: dicteqȝ ꝑſone ſic electe cōmiſſum ſibi officiū exequant̄. ꝙ ſi forte iam dicti p̄lati quēqꝫ ex dictis fratrib⁹ p̄ſentatis eiſdē ad hmōi officiū nollēt hr̄e vel

t Paucitas. ſi. de voto. ꝙ ſuꝑ his. ꝟ. q̄uis. xxj. di. in nouo. in fine.
u Exigit. no. numerꝫ p̄ſidentiū deputari ſm̄ quantitatē ſubiectorū. ſi. de vi. ⁊ ho. cle. quoniā. cum ſuis ꝯcor. ſi aūt ꝯtendit ep̄s cū fratrib; dicens minorē numerꝫ ſufficere. recipiat ep̄s numerꝫ de quo ſibi videt̄ de reliquis recurrat̄ ad arbitriū boni viri. l. iudicis. ff. de ver. ob. continuus. §. cum ita. ſm̄ io. mo. qui dixit ꝙ caute forte faceret epiſcop⁹ ſi in principio cum ꝯcedit licentiā taxaret numerꝫ. liceret enī a ꝑncipio qn̄qȝ qd̄ nō liceret ex poſt facto. ff. de pac. in traditionib;. C. de. do. que ſub mo. l. j. ⁊ l. ꝑfecta. fa. de cond. ap. verum.
x Conceſſerint. quā ſine cā reuocare ñ poſſent: ꝯ re. iur. decet. li. vj.
y Honore. ſi. de cen. cū apl'us. aū medium. de imu. eccle. aduerſus.
ȝ Queqȝ. videt̄ ꝙ omnes refutari nō poſſint. dic ꝯ ſm̄ io. mo. cum hoc verbū iuris equipolleat vniuerſali ⁊ extendat̄ in edictis pretorū. ff. vi bo. rap. ꝑtor. §. hoies. ff. ꝯ ꝯſti. pe. l. j. §. j. ꝯ ne. ge. l. j. §. j. ⁊. iij al's ſm̄ eum fieri poſſet fraus ꝯſtitutioni que multa requirit in talib; fratrib;. ſ. ꝟ. ac deinde.
a Nollent. factum ⁊ ꝓprium motum non cauſe cognitōneȝ denotat ſm̄ io. mo.
b Surrogari. ſi non recipitur: ſi ex iuſta cauſa: quia non eſt qualis ſuꝑ ſcribit̄ ſibi imputet qui malū elegerūt: ſi ſine cauſa ſuccedit pape licentia: vt ſtatim ſequit̄ ſm̄ io. mo.

c Recuſarint. ſi non recuſat expreſſe ſed non dat vel negligere videret̄ ꝙ locum haberet hoc priuilegiuȝ poſt trinam monitōnem vel requiſitōnem: ꝑ decre. j. de ſup. neg. p̄la. ⁊ fa. de ap. ab eo. lib. vj. ⁊ ſ. c. com. de ap. q̄uis.
d Volentiū. forte non intellexit de religioſis qui ſm̄ ſuorꝫ ordinū ſtatuta ſuis p̄latis cōfiteri debent: vt etiam dicebat conſtitutō hu⁹ dicti.
e Libere. ꝯnotat ꝙ non eſt neceſſe licētiaȝ ſacerdotis parochial' haberi. ⁊ eſt ſimile de preben. licȝ epiſcopus li. vj. cuius ꝯtrarium videt̄ h velle io. mo.
f Impartiri. abſoluti ergo nō habebūt neceſſe vlteri⁹ cōfiteri ꝓprio ſacerdoti. nec ob. decre. omnis: in prin. de peni. ⁊ re. que intelligit̄ de illo qui alteri legitime ꝯfeſſus non eſt: vt dicebat bn̄dict⁹ in ꝯſtitutōne inter cūctas. ⁊ vide quod ſcripſi poſt oſti. in. c. oīs. ſuꝑ vbo ꝓprio. hu ius tamē ꝯtrarium tenebat ꝯpl'e h iohānes mo. niſi cū iſta cā ſubeſſet non confitendo ꝓprio ſacerdoti. io. an.
g Concedim⁹. ꝯcō. ſ. ea. com. de ſo. cōpe. q̄uis. §. volumus.
h Conceſſa. hoc intendit: in caſib; epiſcopis reſuatis non poſſunt abſoluere: ꝙ qui ſunt illi nō. ꝯ pe. ⁊ re. ſi epiſcopus. lib. vj. ⁊ hic ꝑ io. mo. ⁊ plene ꝑ oſti. in ſumma ipſius tituli. §. cui ꝯſitendū. in fine ſecūde colūne. dicit aūt hic io. mo. ꝙ ep̄s caſus de quib; aū hanc ꝯſtitutōnem poterāt curati abſoluere ſibi reſuat̄ poſſet hac ꝯſtitutōne non ob. qꝛ licȝ frēs ſint exempti

non ducerent admittendum: eo amoto vel ſubtracto loco ipſius ſimilit̄ eiſdeȝ p̄ſentādis p̄latis poſſit ⁊ debeat ali⁹ ſurrogari. Si vo ijdeȝ prelati p̄ſatis fratrib; ad ꝯfeſſiōes vt premittitur audiēdas electis hmōi exhibere licētiā recuſarint: nos ex nūc ipſis vt ꝯfeſſiones ſibi ꝯfiteri volētiū libere liciteqȝ audire valeāt ⁊ eiſdeȝ penitētias īponere ſalutares: atqȝ eiſdē bn̄ficiū abſolutōnis impartiri gratioſe ꝯcedim⁹ de plenitudine ap̄lice poteſtatis. Per hmōi aūt ꝯceſſionem nequaqꝫ intendim⁹ ꝑſonis ſeu fratrib; ipſis ad id taliter deputatis ꝑtātē ī hoc impēdere ampliorē: qꝫ in eo curatis vel parochialib; ſacerdotib; eſt a iure ꝯceſſa: niſi forſan eis eccleſiarꝫ prelati vberiorē ī hac parte gratiā ſpāliter ducerent faciendā. Hmōi qꝫ ſtatuto ⁊ ordinationib; nr̄is adijcim⁹ vt fratres dictorꝫ ordinum in eccleſijs vl' locis ſuis vbilibet ꝯſtitutis liberā vt ſeqt̄ hēant ſepulturā: videlȝ ꝙ oēs ad eaȝ recipe valeant q̄ ſepeliri elegerint ī locis ⁊ ecclijs mēoratis. Verū ne parochiales eccleſie ⁊ ipſarꝫ curati ſiue rectores qui miſtrare hn̄t eccleſiaſtica

parochiani non: al'. de priuil'. ex ore. e. ti. per exemptōnem. lib. vj. Nec dr̄ a iure ꝯceſſum qd̄ iure reuocatū eſt. ar. ff. de diuor. l. diuortium. Item ſi poteſt artare poteſtatem ordinariam curatorꝫ: fortius hanc extraordinariā: ne idem ſubditus cenſeat̄ diuerſo iure quo ad curatos ⁊ quo ad fratres: de priuil'. qꝛ circa. ſit ergo ſenſus ꝙ non abſoluat frat̄ quē ñ abſoluat curat⁹. iſta igit̄ accidētalia ⁊ de bn̄ eē ñ mutāt ſubſtantialē ⁊ ordinariā ꝑtātē epiſcoporꝫ: de hē. ꝑ hoc. li. vj. non. ob. ſi dicas ꝙ hoc erit auferre vel decurtare priuilegiū: qd̄ fieri non poterit eꝫ indirecte: ꝯ priui. quāto. qꝛ licitū eſt cuilibȝ facere qd̄ libet iure ꝓprio. dūmodo nō faciat aīo iniuriādi: nec alicui facit iniuriam ⁊c. de elec. cum eccleſia vulterana. cū ſuis ꝯcor.
i Prelati. ep̄i ⁊ ſupiores. vnde videm⁹ ꝙ hodie aliquibus ex illis ꝯcedunt caſus reſeruatos.
k Huiuſmodi quoqȝ. circa parteȝ iſtā plures queſtōnes occurrūt qꝫ circa ꝓcedentes. ratio patet: qꝛ hic de lana ⁊ lacte vel redditu agit̄ ⁊ non ibi. vidi autem ⁊ habeo formam cuiuſdaȝ littere que dicit̄ ab ipſo bonifacio epiſcopo moren̄. emanaſſe ad querelam cleri moren̄. que quaſdam ex illis determinat declarando ⁊ iudiceȝ dādo ī modū conſeruatoris: quas infra ſubiungā ⁊ ratiōes quas inducit ꝑ iura probabo.
l Sepulturā. quam al's de iure coī non haberent ex quo populū

non habent. ⁊ hoc ſcripſi poſt inno. ⁊ oſti. e. ti. c. j. in prin.
m Predicare. vide quod ſcripſi poſt inno. ⁊ oſti. de here. excõmunicamus. j. §. quia vo.
n Debeatur. ſ. e. ti. c. j. xij. q. ij. quicũqꝫ ſuffragio.
o Obuentõibꝫ oĩbꝫ. declarat p̄dicta ꝯmiſſio ꝙ ſi nõ relinquit͛ fratribꝫ. ſ; frat͛ dat͛ executor ad certã ſummã diſtribuendam arbitrio ſuo vl' ſibi legatur aliqd diſtribuendũ: quã ſummã vel qđ legatũ ipſe executor vel legatariꝰ poſtea diſtribuit ĩ eoſdẽ ꝙ debet͛ q̃rta: cũ eo caſu recipiat͛ ab executore vel legatario vt a miſtro. ff. de le. ij. ſi q̃s ticio. et ſi cũ pluſ q̃: per. l. fal. l. diuus. Nec ob. lr̃a. j. ad q̃ſcũqꝫ certos ⁊c̃. q̃ cum cauſa dubitatõis tollẽde adiecta fuerit: obuẽ nonũ generalitatẽ nõ minuit. ff. man. q̃ mutuã. et. ff. de reg. iur. q̃ dubitatõis. Idẽ ibi declarat͛ q̃n nil relinq̃tur fratribꝫ: ſ; decedẽs mandat executori vt ipis fratribꝰ det aliqd vel ꝓmittat. qꝛ cũ illꝫ palã cape poſſint relicti iure cenſet͛ et debet͛ q̃rta: ſic ⁊ fideicõmiſſũ tacitum nõ capaci dimiſſuꝫ ſubiacet falcidie: ꝓbãtur hec. ff. de iure fiſc. l. iij. §. ſi q̃s ⁊. §. qñ. ff. de his qui vt idig. l. i fraudẽ. C. ad. l. fal. l. iij.
p Funeralibꝰ. declarauerat b̄ñdictꝰ illa eẽ funeralia q̃ cũ funere deferunt͛ ĩ p̄dicta cõſtitutiõe inẽ cũctas: ⁊ ibi ſtatuerat ꝺ candelis q̃ dant͛ ad manus q̃rtaꝫ nõ deberi: ſ; ex q̃ reuocata ẽ illa ꝯſtitutio. puto etiã de illis cãdel' deberi. ⁊ l; hoc ſit rigoroſuꝫ: hoc tñ vult iſta litera ⁊ vbũ oĩbꝫ qđ p̄cedit et q̃buſcũqꝫ qđ ſeqtur. ꝑ hec vba et puto eos teneri de his q̃ legãt͛ ꝓ miſſis dicẽdis.
q De iure. vꝫ de teſta. e. ti. de v. ſigni. ex p̄te. iij. Et ꝑ hoc pꝫ ꝙ iſta cõſtitutio eſt iuris veteris correctoria ⁊ ſic reſtrigẽda ⁊ ad alios q̃ ad p̄dicatores ⁊ mĩores nõ extẽdẽda: vt no. ꝺ re. iu. q̃ a iure. li. vj. ⁊. e. li. de regl'. ꝯſtõeꝫ.
r Datis. declarat p̄dicta ꝯmiſſio: ꝙ ſi teſtator legatũ ſoluit in vita nihilominꝰ debet͛ quarta. qꝛ videt͛ ſoluere vt legatũ. vñ legatariꝰ illud iterꝫ poſt mortẽ nõ petit. etſi falcidie locꝰ ſit: illã ꝓptea nõ euadit. p̄mũ ꝓbat͛. C. de leg. l. filia. ff. de le. ij. luciꝰ. j. ⁊. l. luciꝰ. ij. §. ĩpuberẽ. ad idẽ. ff. ad. l. fal. cum q̃. §. ſi. ſecundũ ꝓbat͛. C. ad. l. fal. in donatõibꝫ. ⁊. l. pl't. C. fam. hercĩ. ſi cogitatõem.
ſ Deceſſerit. hac rõne declarat p̄dicta ꝯmiſſio: ꝙ l; tales petãt cũ illoꝝ habitu ſepeliri quarta debet͛. naꝫ etſi ad ipoꝝ religionẽ trãſirent in egritudine de q̃ decederẽt: deberet͛ quarta. e. ti. de his.
t Indirecte. ꝓ hoc dic̃ ꝯmiſſio p̄dicta pat͛ ꝙ q̃rta debet͛ de his q̃ teſtatores relinquũt vel dãt ĩ infirmitate de q̃ decedũt vel dari mandãt poſt mortẽ de hoc in teſtamẽto mentiõe nõ facta ſingularibꝫ fratribꝰ ad coꝝ cõmoditates: puta emptões libroꝝ vel veſtiũ: addens ratõeꝫ

ſacr̃mẽta q̃bꝫ noſcit͛ de iure ꝯpetere p̄dicare ſeu ꝓponere vbũ dei ⁊ ꝯfeſſiões audire fideliuꝫ: debitis et neceſſarijs b̄n̄ficijs defraudent͛: cũ oparijs mercedis exhibitio debeatur: auc̃te ap̄lica ꝯſtituimꝰ ⁊ ordiamꝰ eadẽ: vt dictoꝝ ordinũ fr̃es ꝺ obuentõibꝫ oĩbꝫ taꝫ funeralibꝫ q̃ quibuſcũqꝫ ⁊ q̃modocũqꝫ relictis diſtincte vel ĩdiſtincte ad quoſcũqꝫ certos vl' determĩatos vſus de q̃bꝫ etiã q̃rta ſiue canonica portio dari ſiue exigi ñ cõſueuit vl' nõ debet de iure: nec nõ de datis vel q̃litercũqꝫ dõatis ĩ morte ſeu mortis articulo ĩ infirmitate donãtis vl' dãtis de q̃ deceſſerit q̃modocũqꝫ directe vel ĩdirecte: fr̃ibꝫ ipis vl' alijs ꝓ eiſdeꝫ q̃rtã p̄tẽ. quã auctoritate ap̄lica taxamꝰ: ⁊ etiã limitamꝰ: parochialibꝫ ſacerdotibꝫ et eccl'iaꝝ rectoribꝫ ſeu curatis largiri ĩtegre teneant͛ facturi et curaturi: ꝙ nec alij nec alijs a q̃bꝫ q̃rta hmõi minime deberet͛: ad ipoꝝ fratrũ vtilitatẽ vel ꝯmodũ hmõi fiãt relicta: aut ĩ eos talit͛ data vl' donata ꝓcedãt: ſeu qđ ĩ morte vl' ab infirmis hmõi dãdũ vl' donãdũ fratribꝫ ipis exiſteret: in eorũdem dantiuꝫ vel donãtium ſanitate ſibi dari vel donari ꝓcurent. In quibus per ipſos vitandis eorũ intendimus ꝯſcientias onerare: vt ſi quod abſit per fratres ipos dolo vel fraude quicq̃ in hac p̄te agi fortaſſe cõtigerit: p̄ter id qđ eos ꝓptea dictis ſacerdotibꝫ rectoribꝫ ⁊ curatis teneri volumꝰ: etiã diſtricta ratio ĩ extremi iudicij examĩe reqratur ab eis. Ultra portõem aũt hmõi nihil valeãt parochiales rectores curati ⁊ p̄lati exigere ſup̄dicti: neqꝫ ill' dicti fratres ap̄licꝰ impẽdere ſint aſtricti: neqꝫ ad id a q̃q̃ poſſint aliq̃lit͛ coerceri. Nos etenĩ vt ĩ cũctis eq̃lit͛ ⁊ pacifice fauẽte dño ꝓcedat͛: vniuerſa ꝓuilegia g̃ras ĩdulgẽtias vbo ſeu ſcripto ſub q̃cũqꝫ forma vel exp̄ſſione ſeu ꝯceptõe vboꝝ a nob̄ vel p̄deceſſoribꝫ nr̃is romãis põtificibꝫ cuicũqꝫ ordinũ predictoꝝ ꝯceſſa: necnõ ꝯſuetudines ꝯuẽtiões ſtatuta ⁊ pacta inq̃tum ſunt p̄miſſis vel alicui p̄miſſorum ꝯ̃ria ea penitꝰ reuocamꝰ: vacuamꝰ: caſſamꝰ: et irritãꝰ: q̃nĩmo caſſa vacua ⁊ irrita nũtiãꝰ: ⁊ decernĩꝰ nulliꝰ ꝓrſꝰ exiſtere firmitatis. Ceteꝝ vniuerſos eccl'iaꝝ p̄latos cuiuſcũqꝫ p̄eminẽtie ſtatꝰ vl' dignitatis exiſtãt: ac ſacerdotes parochiales ⁊ curatos ſiue rectores p̄dictos p̄ñtiũ tenore rogamꝰ et hortamur attente nihilominꝰ eis diſtricte precipiẽdo mandamus: quatenꝰ ꝓ diuina ⁊ apoſtolice ſedis reuerẽtia p̄dictos ordĩes ⁊ ꝓfeſſores eoꝝ habentes affectu beniuolo commẽ-

ꝙ id eis vel ꝯuẽtui q̃rit͛: ſic ꝑ mõachũ mõaſterio: ꝑ ſuũ dño: ⁊ p̄ñ ꝑ fi. liñ. xij. q. j. ñ dicatis. xviij. q. j. c. j. ĩ fi. inſti. ꝑ q̃s ꝑ. ĩ p̄n. C. e. ti. l. j. ĩ fi. ⁊. l. vlt. ⁊ in legato ſuũ inſpicit͛ ꝑſona dñi: ⁊ an ſibi legari potuerit ⁊ ex tali legato p̄t dñs fideicõmiſſo g̃uari: hec ꝓbant͛. ff. de leg. j. cũ filio de le. ij. ſi alienꝰ ſuus: de here. inſti. l. non minus. C. de here. inſti. l. neqꝫ. nõ ob. p̄dictis ꝺ teſta. req̃ſiſti: ad fi. qđ loq̃tur ĩ illo q̃ p̄t hec ꝯpãt.
u Quartã. q̃ro an p̄dicatores ⁊ mĩores teneant͛ ad hãc q̃rtã de his q̃ relinquũtur eiſdẽ ꝓ eos q̃ apud illos nõ ſepeliũtur: p̄dicta ꝯmiſſio recitat ꝙ nõ. lenis opĩõis doctores dixerũt q̃rtã deberi eccl'ie parochiali de oĩbꝰ relictis a ſuis parochianis et ſi ſepulti fuerĩt apud illã. placuit aũt hec opi. oſti. pe. et egi. ſ; gloſa inno. ⁊ ab. cõtra q̃ opi. placet archi. ⁊ mihi: vt ſcripſi. e. ti. c. j. et hic io. mo. dic̃ demũ illa ꝯmiſſio: ꝙ ex q̃litate ꝑſonaꝝ: ⁊ q̃ntitate relictorũ ⁊ ex p̄teritis ꝑſumi põt fraus: maxime qꝛ q̃ñ nõ tenebant͛ ad q̃rtaꝫ ſepulturas p̄cipue diuituꝫ totis viribꝫ ꝓcurabant: vt dic̃ ex his iura q̃nqꝫ ꝑſumũt fraudem et faciunt ꝯiecturas. ſuppoſita vo fraude ꝯſtat ꝙ debet͛: de teſta. officij. ⁊. c. req̃ſiſti ĩ fi. ⁊. c. ſi. p̄mũ ꝓbat͛ de renũ. c. ij. li. vj. ff. ſi q̃s o. cã. te. li. vj. ⁊. l. iuliãꝰ de ac. ẽpt. aꝛs inẽ eũ. §. ibideꝫ: de vſur̃. q̃ ſemiſſes: ꝺ pig. ac. l. vel vniuerſoꝝ. ꝺ le. j. ſi ſeruus pluriũ: in fi.
x Largiri. ꝓ hoc dicebãt ipi fr̃es ꝙ heredes debebãt eis ſolui integra legata: ſ; q̃rtã curati ꝺ manibꝫ ſuis recipe debebãt. ſ; declarat p̄dicta cõmiſſio: ꝙ ſic falcidia eſt ĩ bõis h̄edis: ſic iſta q̃rta ĩ bõis eccl'iaꝝ ꝑrochialiũ: q̃re curati eã vendicare p̄nt ⁊ inh̄bẽ h̄edibꝫ vel ꝑ fideicõmiſſuꝫ g̃uãtis ne illã ſoluãt fr̃ibꝫ: p̄cipue cũ illos ſuſpectos hẽe poſſunt ꝙ ſibi nõ ſoluãt eãdẽ. ad hꝰ. ff. ad trebel. heres. in fi. ff. ad. l. fal. lineã margaritaꝝ.
y Integre. ita ꝙ ñ diminuet͛ ꝓpt obuẽtões q̃s h̄ñt ꝑrochial' ſacerdos ĩ miſſa funeris dicta apð ſuã eccl'iaꝫ ꝓuſq̃ funꝰ portaret͛ ad fr̃es ſꝫm io. mo. qꝛ iuri cõi ſtat͛ vbi ñ ẽ mutatũ: al'. ꝺ el'c. ꝯſtitutõ: li. vj. dic̃ et͛ ꝙ ſi ꝯſuetudo h;: ſꝫ ꝑꝰ funꝰ portabit͛ ad ꝓpriã eccl'iaꝫ. Iſta eĩ decre. ñ tollit cõſuetudies niſi p̄cedẽntibꝫ aduerſas: dic̃ et͛ ꝙ vbi ñ ẽ ꝯſuetudo et͛ eẽt deſerẽdũ: vt ſic h̄ret miſſaꝫ ĩ ꝓpa eccl'a ⁊ ſic ſcipiat ibi viniũ vale a ſuo curato: al'. ĩ ar. ꝺ ꝯſe. di. vj. ñ oꝫ. ij. nec iſtõ elcõi ſepult͛e ſpugit ſ; ꝯcordat.
z Onerare. ꝯcor. ſ̃. e. c. ꝯpil'. de fo. ꝯpe. q̃mis. §. pl't. in fi.
a Coerceri. innuit ꝙ ad q̃rtã coerceri poſſent: ſ; ꝓpt exẽptões ipoꝝ nõ h; clerꝰ a q̃ iuſticiã ꝯſeq̃ poſſit: et de hoc ſumme ꝯquerit͛.
b Uerbo. ſ; vꝫ expſſũ ꝙ valeat ꝓuil'iuꝫ l' g̃ra ap̄lica ꝺ q̃ ꝯſtat: l; ſcptura ſup ea ꝯfecta ñ ſit: de q̃ ſatis no. arch. ĩ p̄he. vj. ⁊ vl't ea q̃ ibi allegabat: bñ fa. xxv. q. ij. iſtõis. ⁊ qđ ibi no. ⁊ ꝺ hꝰ vio ĩ me. ſb rica. ꝺ ꝓui.
c Forma. cõcor. ſ̃. e. c. ꝓxi. in fi. io. an.
d Pacta. dic̃ io. mo. ꝙ ſi ſup pacto qđ erat ſup ſepultura ſentẽtiatũ

erat p papam ꝛ ꝯfirmatum pactum ante hanc conſtitutõnez: ꝙ p iſtã litteram illa ſententia ꝛ cõfirmatio non tollit̃ imo ſtabit: quia non eſt expreſſe ſublatum. C. de ap. precipimus. in fi. nec ſequit̃ pactum eſt ſublatum: ergo ꝛ pactum firmatum ſententia ꝛ ꝯfirmatõne. Plus em̃ poteſt ꝙ hoc tale ꝙ̃ hoc ſimplex. facit de pac. q̃uis. de iureiurã. licz. de fo. cõpe. c. fi. li. vj. indu-cit etiam aut̃. vt cum de ap. co. i pñ. ꝛ. §. j. coll̃. viij. vbi nõ legem nouã non extendi ad cauſam pendentẽ vel deciſam: et ſi ad preterita referat̃.

e Pactoꝝ. ergo ñ ſolũ vltimũ articulũ de ſepulturis: ſꝫ etiaꝫ precedẽtes duos reſpicit ſm io. mo.

f Cooꝑatores. de offi. ord. inter cetera. in fi.

g r Religioſi. po-nit q̃tuor caſus in quibꝰ religioſi g̃uãtes vl̃ fraudãtes eccleſias circa decimas eis d̃bitas ſi requiſiti p illos quoꝝ intereſt nõ deſiſtũt infra mẽſem vel de vſurpatis vel retentis infra duos mẽſes nõ fecerint emendã: ſuſpẽſi ſunt ab officijs adminiſtrationibꝰ ꝛ beneficijs ꝛ talia nõ habẽtes ſunt excõicati. Secũdꝰ terciꝰ ꝛ quartꝰ caſus ibi ſeu qui. ꝛ p̃mo ponit cõſtitutõꝫ cum ſuis penis quã ſecũdo moderat̃ ibi ceteꝝ. ꝛ p hoc v̄bũ religioſi: patet in ſecularibus clericis vel laicis qui in hoc delinquerẽt nõ eẽ locũ his penis. cõcor. ſ. e. cõpi. d̃ teſta. c. vno. ĩ. de priui. c. j. ꝛ fa. qđ. ĩ. dicam in caſu ſecũdo. et poteſt eſſe ratio: q2 cõmuniꝰ religioſi delinquebant in his. ꝛ q2 ambire ꝛ ꝯcupiſcere aliena reprobabilius eſt in religioſo: de electis. quorũdã. li. vj. ſi. de here. accuſatus in fi. e. li. in religioſo tranſlato ad eccleſiam ſecularẽ lꝫ forte nõ fuerit de mente: videt̃ has penas locũ hr̃e p v̄bum vniuerſale: qđ ſeq̃t̃. ꝛ fa. qđ nõ. de elec. quorũdã. li. vj. in glo. penult̃.

h Quicunq̃ꝫ. etiam hoſpitalarios ꝛ ciſtercienſes includit. de quibus e. ti. ex parte. j. ꝛ comprehendit etiam feminas: de hoc de elec. generali. li. vj. in glo. ij.

i Noualium. quid ſit nouale habetur: de ver. ſig. c. ij. ꝛ. c. quid per nouale. ꝛ de priuil̃. c. vlti.

k Eccleſijs. p hoc puto conſtitutõnem locũ nõ habere qñ ille decime deberent̃ priuatis: puta p antiquũ feudũ. de his que fi. a pre. cũ ap̃lica vel priuilegiuꝫ: fa. ĩ. c. pxi. agant ergo tunc via ordinaria. Iſta enim ꝯſtitutõ illis noluit ſubuenire: fa. e. ti. tua. j.

l Debitas. iure cõi vel ſingulari. eſt aũt debitũ qđ exigit̃ ab inuito. ff. de ver. ſig. l. debitor. fa. xiiij. q. j. qđ debet̃. io. an.

m Spectãtes. tũc ergo ceſſat ꝯſtitutõ ꝛ merito: q2 nemini facit iniuriã qui iure ſuo vtit̃ ꝛc̃. de elec. cum eccleſia. cum ꝯcor.

n Appropriare. ĩ. dicit vſurpare. ꝛ de his. ĩ. dicam.

o Colonis. ꝯcor. de elec. auaricie. li. vj. ꝛ. ĩ. ti. ij. c. j. §. q2 vo.

p Animalibꝰ. p hũc. v̄. ꝛ ſequẽtẽ approbata videt̃ lectura egi. dicẽtis de ec. edifi. cum dicat ꝙ priuilegiũ leproſoꝝ de nõ ſoluendis decimis d̃ nutrimẽtis aĩaliũ intelligit̃. i. de aĩalibꝰ que nutriũt. ſic em̃ adaptant̃ fraudes que ſequũtur. ſic ꝙ̃ videt̃ intelligenda decre. ex parte. j. ſ. e. ti. Licꝫ aũt religioſi facientes has duas fraudes ligent̃ his penis: leproſi non: ſi al̃s religioſi nõ ſint: vt dixi in. j. glo. io. an.

q Familiariũ. famulantiuꝫ. ſ. tamen in hoc non eſt vis per id quod ſequitur intelligit̃ tamen de non plene oblatis: vt in fi. ꝛ eſt ſi. de priuil̃. auctoritate. in fi. li. vj.

r Paſtoꝝ. qui tenent̃ de cuſtodia: de hoc de regulis iuris q̃uis

datos fratribꝰ ipſis ſe nõ difficiles q̃ues duros aut aſpos: ſed potiꝰ fauorabiles ꝓpicios ac benignos: piaq̃ꝫ munificentia liberales ſe ſtudeant exhibere. ſic eos in p̄dicatõnis officio ꝛ ꝓpoſitõnibus verbi dei: ac in omnibus alijs ſup̄dictis tanq̃ꝫ cooꝑatores eoꝝ idoneos ꝛ laboꝝ ſuoꝝ participes ꝓmpta benignitate recipiant: ac affectuoſe admittere nõ omittant: vt ꝓinde illis eterne beatitudinis p̃miũ augeatur: et animaꝝ ſalutis incremẽta felicia ꝓcurent̃: nec ipſos lateat ꝙ ſi ſecꝰ ab eis agi fortaſſe cõtigerit: in hac parte ap. ſe. benignitas que ordines et ꝓfeſſores eoſdem vbere fauore ꝓſequitur ꝛ gerit in viſceribus caritatis: ꝯt̃ eos non imerito turbaret̃: nec eadẽ equanimit̃ pati poſſet quin ſup hoc ꝓuiſionis oportune remediũ adhiberet: ipſoſq̃ꝫ nihilominꝰ celeſtis indignatõ p̄ncipi digna ꝓ meritis rependendis cuius obſequia fratrũ ipſoꝝ ſedulitas curioſa ꝓſequitur minime p̄teriret.

Clemens. v. in ꝯci. viennẽſi.

De decimis primitijs ꝛ oblationibus.

Religioſi quicũq̃ꝫ q̄ noualiũ aut alias decimas eccleſijs d̃bitas ad eos ex aliqua cauſa legittima non ſpectantes appropriare ſibi p̃ſumpſerint: aut exq̄ſitis fraudibus ſiue coloribꝰ vſurpare: ſeu qui de aĩalibꝰ familiariũ ꝛ paſtoꝝ ſuoꝝ vl̃ alioꝝ etiã aĩalia ipa eorũ gregibus i͂miſcentiũ ſeu q̄ d̃ animalibꝰ q̄ i fraudem eccleſiaꝝ in pluribꝰ locis emũt: emptaq̃ꝫ tradũt venditoribꝰ vl̃ alijs ab ipſis tenẽda ſeu qui de terris quas tradũt alijs excolendas decimã ſolui eccleſijs non permiſerint aut prohibuerint niſi poſt requiſitionem per eos quoꝝ intererit ſuper hoc eis factam a

ſ Gregibus. licꝫ ſtricte grex differat ab armento: quod eſt maioꝝ animaliũ: vt equoꝝ ꝛ boum. grex vo minorũ: vt porcoꝝ caprarũ et ouiũ: hic em̃ large ſumit̃ ꝓ maioribꝰ ꝛ minoribꝰ que gregant̃. ꝛ facit ff. de abigeis. l. fi. cui vo eccleſie debeat̃ decima de fructu gregis. nõ. xiij. q. j. §. ij. ꝛ. e. ti. ad ap̃lice. io. an.

t Immiſcentiũ. hic iunge litterã infra decimaꝫ ſolui ꝛc̃. ex hac mixtura videt̃ ꝙ deberent ꝑdere p̃uilegiũ etiã circa propria animalia: vt ſic inutile adiectuꝫ viciaret qđ erat vtile: d̃ offi. dele. cum ſup. ſꝫ hic iſta ſunt ſeparabilia. ff. de aqua quoti. ꝛ eſti. l. j. §. de banus. de quo dic vt nõ. de re. iur. vtile. li. vj.

u Tenenda. ſicut ꝙ̃ priuilegiuꝫ de deci. laboꝝ non extẽditur ad terras quas colendas tradunt vt ſequit̃: ita priuilegiũ de nutrimẽtis animaliũ non extẽdit̃ ad animalia que tradũt alijs nutriẽda

x Excolẽdas. in priuilegio eñi de decimis laborũ hec duo requiruntur: ꝙ predia ſint ꝓpria. eo. ti. dilecti: ꝛ ꝙ illa laborẽt ꝓprijs manibꝰ vel ſumptibꝰ e. ti. lꝫ. ꝛ intelligo hoc non ſolum de colonis cenſualibus ſed etiaꝫ partiarijs. de verſq̃ꝫ nõ. e. ti. tua. ij. Dicebant tamen quidaꝫ ex his priuilegiatis ſup decimis laboꝝ ꝙ i͂du-debãtur terre date colonis partiarijs: quia ſumptibꝰ ipſoꝝ colunt̃ ꝓpter partem. ſcꝫ fructuũ quã habent ex cultura coloni. Sed vt dixi in pre. decre. tua. ꝛ. c. cum ſint hoĩes. pars talis coloni potius eſt fructus ꝙ̃ lucꝝ. ſubmittit em̃ illam fortune ꝛ diuine miſericordie. qñ igit̃ ꝯducũt oꝑarios dant certum preciũ vel certos corbes ꝓ cultura. dato ꝙ nil ꝓueniat ex p̄dio: tũc ſuis ſumptibus colunt. Sed nũquid coloni partiales vel cenſuales: p̃uilegiatoꝝ ſimpliciter ſup decimis nõ ſoluendis tenent̃ ad decimas: puto ponderãda v̄ba priuilegioꝝ. fa. de p̃ui. porro. que ſi eximunt terras ipſoꝝ ab hoc onere: coloni colentes illas p̃uilegio participant. ſi vo eximũt ꝑſonas: tunc licꝫ illi de ſua parte non ſoluant: coloni nõ exempti de ſua ſoluẽt: facit. e. ti. a nobis. ꝛ. xvj. q. j. queſti. de priuil̃. p exemptõnem. li. vj.

y Permiſerint. facto.

z Prohibuerint. verbo. In tribus ergo vltimis caſibꝰ punit hec ꝯſtitutio nõ ꝑmittentẽ vel ꝓhibentem. in primo appropriantem vel vſurpantem. Sed dubitat̃ an liget non ſoluentem qđ videt̃ p v̄bũ quod ſequit̃ retinere: non puto ꝙ hoc ſit de mente: ꝙ religioſi non ſoluentes decimas incurrãt has penas. aliud em̃ eſt appropriare vl̃ vſurpare: aliud nõ ſoluere. ꝛ verbũ retinere qđ ſequit̃ reſpicit illas appropriatas vel vſurpatas. vbi ergo ex antiquo feudo ſibi rite donato vel p priuilegiũ ꝑcipiũt decimas infra certos limites quos excedunt: vel certa quota illis debetur qua excedunt vel nõ ꝑmittũt. vel ꝓhibent colonos ſuos decimas ſoluere in caſibꝰ in quibꝰ debent̃ locus eſt his penis.

a Interent. ſcilꝫ p p̄latos ꝛ miniſtros illaꝝ eccleſiaꝝ quibꝰ debent̃.

b Factã. ꝯcor. de offi. or. ſi canonici. li. vj. ſufficit aũt quomodocũq̃ꝫ de hac requiſitõne legittime ꝯſtet: nõ ſic in caſu decre. j. de ſen. ex. li. vj. vbi oportet cõſtare p publicũ inſtrumentũ vel ſigillũ autenticũ: ꝛ ẽ ſpeciale vt ibi nõ. ꝛ ex illo ꝛ iſto. c. ꝛ ex decre. j. ĩ. de priuil̃. nõ. caſus in quibus requiſitõ partis etiã vnica ꝯſtituit quẽ ꝯtumacẽ: ꝛ quo ad incurrendas ſuſpenſiõis ꝛ excõicatõis penas.

c Premiſſis. ꝓhibitione fraudulenta emptione τ immixtione.
d Menſem. quot dies habere debeat nō. de elec. ꝙ ſic. li. vj.
e Duos menſes. ſup dat vnū menſem tm̄: q: ſufficit deſiſtere. hic vo requirit emenda quam durius eſt facere. τ ideo dat maius tp̄s τ videt ꝙ iſti duo menſes currunt ab vſurpatōne: lʒ ſupior curràt a requiſitōe. ſimile de ſepul. c. j. in fi. li. vj. ſʒ puto de mente ꝙ re q̄ſitio reſpiciat vtrūqʒ caſum.

f Officijs. declarari debuiſſet an intelligeret ō dīnis an ō alijs officijs: puta q: ſacriſta celerari⁹ camerari⁹ elemoſynari⁹ vel his ſil'es. τ ꝑ hac lr̄a τ lectura ſa. de ſolu. c. ij. de regu. iur. in penis. li. vj. pro prima facit. quia infra nō repetit de officijs.

g Donec. ſic ſuſpēſi indigent abſolutione: quia de ſatiſfactōe dubitari poſſet. nō ſic in ſuſpenſis ad tempus determinatum: puta menſem vel annū ſm innocē. qui hoc nō. de eta. τ qua. cum bone. Sans credere ꝙ ſufficiat iudicis ɔ̄clarato ſuper ſatiſfactōne ſine alia abſolutione. In excōmunicatis vo neceſſaria ē abſolutō p⁹ ſatiſfactōʒ vt. ī. patʒ.

ꝑmiſſis deſtiterint infra menſem: aut ſi de his que contra ꝑmiſſa vſurpare vel retinere preſumpſerit: infra duos mēſes dānificatis eccleſijs emendam nō fecerint competentē: ſint τ tamdiu maneāt ab officijs adminiſtratōnib⁹ τ beneficijs ſuis ſuſpēſi: donec deſtiterint τ ſatiſfecerint vt ſupi⁹ eſt expreſſum. Nō ſi religioſi huiuſmōi adminiſtratiōes vel beneficia non habeant: eo caſu quo alij ſupdicti ſuſpenſionis ipſi ſententiaʒ excōmunicationis incurrant ante ſatiſfactōeʒ condignā nullaten⁹ abſoluēdi: p̄uilegijs nō obſtantibus quibuſcūqʒ. Ceterū premiſſa extendi nolumus ad animalia que per religioſoꝝ ipſorum donatos ſeu oblatos tenentur: dum tamen illi religioſis eiſdem cum effectu donauerint aut obtulerint ſe et ſua. Idem in eodem.

Si beneficiorum decima cuiuis ſimpliciter cōcedatur ad tempus ſm taxatōeʒ decime in illis partib⁹ in qb⁹ fiet conceſſio conſuetam: τ ad monetam currenteʒ cōmunit' ipſa decima leuari poterit et debebit: nec per collectores leuatores ſiue exactores ipſius decime eccleſiarum calices libros et alia ornamēta diuinis officijs deputata ex cauſa pignoris vel diſtractōis capi vl' recipi volum⁹ nec diſtrahi ſeu quomodolibet occupari.

Clemens quintus in ɔcilio vienenſi.

h Non habeant. ſimilis diſtinctō. ſ. e. cō. de vita τ hone. cleri. quoniam. in prin. τ circa. fi. τ. ī. de ſta. mo. ne in agro. §. ſi quis. τ. ī. de penis. multorum.
i Quibuſcūqʒ. per que poſſent predicte ſententie impediri priuilegia enim ſuper decimis illis conceſſa tollere nō intendit. quod patet ex principio.
k Premiſſa. ſ. ſecūdo τ tercio caſu. io. an.
l Oblatos. de his. xxviij. q. j. vt lex continentie. Vbi nō. an tales conuerſi τ oblati intelligantur renunciaſſe proprijs τ continentiam vouiſſe.
m Effectu. tollit hoc verbum fictōnes τ fraudes. Vt condītōnes τ pacta que ſuſpenſum tenerent talium oblatōnū effectum.
n Se τ ſua. non ſufficit ergo ꝙ bona donaſſent manentes in ſeculo ipſoꝝ fructu retento: non ob. de priuil'. vt priuilegia. tales enim confratres ſunt: τ in aliquibus priuilegiati vt ibi: ſed plene oblati non ſunt vt hic.
o Si beneficioꝝ. decima beneficioꝝ alicui conceſſa ſibi debet ſm taxatōʒ τ de moneta currente: nec poſſunt collectores inter hoc diſtrahere vel occupare ornamēta diuinis officijs deputata. ſecunda ibi: nec per. Et nō. ꝙ ſub rubrica de decimis ponit de decimis beneficioꝝ quas papa ſepe impoſuit ſibi vel alijs ſoluendas ex cauſa τ ad tempus: facit de iude. ad liberandā. de vo. c. fi. τ an in his locum habeat conſtitutō diſpendioſam. ſ. e. com. ō iudi. ibi dixi ſup verbo decimis. Item ꝑ hoc qō dicit beneficiorum querit de quinqʒ. Primo an includant hoſpitalia xenodochia τ loca ſimilia. Secūdo de fabricis. Tercio de his qui habent prioratus domos grangias penſiones vel redditus a monaſterijs vel eccleſijs Quarto de quotidianis diſtributōibus que dant ſolum intereſſentibus horis: τ de minutis oblatōib⁹ an veniant decimāde. Quinto quid de capellanijs vel beneficijs altarium. Et ſciendum ꝙ tempore clementis quarti τ honorij: emanarunt declaratōnes ſup ſolutione decimarum: quas repetitas tempore bonifacij. viij. vidi ſub bulla. De primo videtur ꝙ non includant: ſ. e. com. de preben. ꝑ litteras ꝑ τ ɔ. ī. de religi. do. quia contingit. §. vt autem. Expeditum eſt in predictis declaratōnibus in prin. vbi ſic dicit de redditibus τ ꝓuentibus leproſarioꝝ domoꝝ dei τ hoſpitaliū paupeꝝ qui in vſus infirmoꝝ τ paupeꝝ conuertunt: decime non ſoluentur. Secundū etiam expedit ibi in fi. vbi dicit ꝙ ō redditibus eccleſiaſticis deputatis ad fabricam eccleſiaꝝ decima pſoluetur. ſubmittit demū ꝙ ō oblatōib⁹ τ elemoſynis que dantur ad opus fabrice non debet decima. Tercium etiam ibi eſt expeditum: qō ſi habentes predicta habent illa in bñficiū vel ex mera gratia ipſi tenent ad decimam. Si autē habent illa ex contractu conductōnis ad firmam vel emptōnis fructuū. vel ꝓ mercede: vel remuneratōe ſui laboꝛis: tunc illi quoꝝ eſt ꝓprietas illa decimare debebunt. Quartū etiaʒ ibi expeditur: ꝙ ō minutiſſimis oblationib⁹: q̄s recipiūt eccleſiaſtice perſone ratōne eccleſiarum pro ſepulturis τ dandis penitentijs τ de diſtributionibus ſoluet decima. De quīto nihil ibi dicit ſʒ videt ꝙ non includāt ſicut nec includebantur in reſeruatōne fructuuʒ quam ſibi fecit dn̄s nr̄: tu dic contra: q: conſtat illa eſſe beneficia eccleſiaſtica: ergo ſic ſunt ꝑ epiſcopum ordinata. j. q. iij. queſitum. τ. c. pe. de preben. ſignificatum. qō dicit de reſeruatione fructuuʒ facit ꝓ: q: niſi fuiſſent excepta intelligerentur incluſa.

p Cuiuis. prelato ꝓ̄ncipi vel alteri. in regno francie ſepe practicatur iſte caſus.

q Simpliciter. ſi ergo aliquid certuʒ exprimat papa: illud ſeruabitur.

r Ad tempus. hoc dicit quia perpetuas curia non fecit per tempora nec facere intendit: facit de reſcrip. c. fi. li. vj.
ſ Taxationem. in quibuſdam partibus ſunt bñficia taxata in coī eſtimatōne ꝓuentuū: vt ſi taxatum ſit in centū ſoluat decem. τ ſi haberet mille non plus ſoluet. τ ſi haberet ſolum quinquaginta tantū ſoluet. τ hoc voluit reſeruatō fructuū beneficioꝝ quam nūc fecit papa qui dat collectoribus electōnem an velint recipe fructus ſm taxatōnē decime: an velint illud relinquere bñficiato τ recipe reſiduū. In multis tamē partibus nulla eſt taxatio: ſʒ ſingulis annis ꝓut plus vel minus recipit bñficiatus: plus vel minus ſoluit. patet hoc in extraua. io. que incipit ſuſcepti. ex quo ergo habet conſuetudo ꝙ plus vel min⁹ ſingulis ānis ſoluit ſm quātitatē fructuū: τ illud ſeruabit. τ que expenſe deducant τ de quibus fructibus ſoluat: patet in declaratōnibus predictis. Nam inter cetera deducūtur expēſe facte pro fructibus τ ſine quibus fruct⁹ haberi non poterant. quod non eſt in cōmunibus decimis: ſ. eo. cum ſint homines.
t Conſuetam. hic iūge lr̄am ipſa decima τc̄. τ qō hic dicit locū habʒ etiam cum papa mandat alicui ꝓuideri de bñficio vſqʒ ad ſummā tot libraꝝ paruoꝝ turoñ. ad taxatōnem decime. inſpicietur eñ illaꝝ partiuʒ conſuetudo in taxatōne vt hic. τ ſi non currunt ibi turoñ. monete currentis ad taxatōnem turoñ. fiet computatō iuxta pōdus τ ɔſuetudīnē cambij que cōmuniter eſſe ſolet. non iuxta caſualem cariſtiam vel vilitatem que ꝓpter caſum accideret.
u Monetam. in pecunia eñ τ non in ipſis rebus debet fieri ſolutio decime: vt in declaratōnibus.
x Currentem. facit de male. c. ij. cum forte currerent ibi turoñ. boñ. vel ſterlingi: collectores volebant ꝙ fieret ſolutio in florenis. vel ſoluētes volebant ſoluere in turoñ. vel florenis: cum illa moneta ibi nō curreret. hoc prohibet. τ hoc dicebatur in illis declaratōnibus: ꝙ ſoluētes pecuniam cambire non tenebantur. Et nō. ꝙ dūmodo moneta coīter currat: licʒ τ alia currat: in illa fieri poterit ſolutio per hanc litteram. τ ſic erit electō ſoluentis: de regu. iur. in alternatiuis. lib. vj.
y Calices. ɔcor. de pig. c. j.
z Deputata. In alijs ergo nō habet locum hec ꝓhibitō: vt ſi extant cyphi argentei libri iuris vel artium vel romancij ornamēta menſalia lectiſternia vel ſimilia.
a Capi. dicit in declaratōnibus ꝙ non ſoluētes ꝑ ſecularē poteſtatem cogi nō debent: niſi nō ſoluētis tanta fuerit rebellio: ꝙ ꝓpt̄ eccleſiaſtice cenſure ɔtemptū inuocandū ſit ɔtra ipſum brachiū ſeculare.

De regularibus ⁊ transeūtib[us] ad religionem.

Ut pfeſſores cuiuſuis pauptatis ordinis eo libentius in qua vocati ſunt vocatiōe pſiſtere: tranſeūteſq̧ ad nō mendicantiū ordinez in eodez ꝯuerſari quietius ſtudeant: quo in ipſis diſcordiaꝝ et ſciſmatum ꝓductiua ambitio reprimet̄: ſacro ꝯcilio approbāte ſtatuimꝰ: mendicātes quoſlibet qui nō ad mendicātiū ordines etiā auctoritate apoſtolica tranſibūt in poſteꝝ quiue hactenus tranſiuerūt: quāuis nunc prioratus adminiſtrationes vel officia aut curam animarum vel regimen quodcūq̧ obtineant: imbi vocem aut locuz in capitulo non habere: etiam ſi hoc ſibi ab alijs libere concedatur. Ad prioratus quoq̧ adminiſtratōes aut quecunq̧ in antea non aſſumi officia etiā tanq̄ vicarios ſeu miniſtros vel locum aliorum tenentes qꝗz animaruz curaz et regimen nec pro ſe poſſint nec ꝓ alijs exercere. Quicquid aūt in cōtrariū attētatuz

a Ut profeſſores. profeſſi ordinum mendicantiuz etiam licite tranſeūtes ad non mendicātes: licet adminiſtratōnes habeant: non habent vocem in capitulo: etiam ſi alij de capitulo id concedant. nec deinceps ꝯſequi poſſunt adminiſtratōnes prioratus vel officia: etiā tanq̄ vicarij. nec ꝓ ſe vel alijs animaꝝ curaz gerere. et irritat ꝯ̄ factū. Ultimo ponit caſuz exceptū. ⁊ primo ponit̄ cōſtitutōis cauſa. Secundo conſtitutio: ibi ſacro. Tercio ipſiꝰ moderatio: ibi ad illorum. Secūda tria facit. Primo prouidet circa vocez et locū capituli. Secūdo circa futuras adminiſtrationes vel officia: ibi ad prioratus. Tercio decretū apponit: ibi quicq̄d. Et ꝑ hanc litterā ꝓfeſſores et qō infra ſequit̄ mēdicātes quoſlibꝫ. dico decre. non habere locuz in illo qui infra. xv. ſue etatis annum vel al's infra annum ꝓbatōis fecit ꝓfeſſionē in ordine mēdicantiū: ſi infra ipm annum exiuit et tranſiuit ad nō mendicantes: cū illa ꝓfeſſio non aſtrinxerit eū ordini i ſpecie: ſꝫ religiōi in genē. e. ti. c. j. ⁊ c. n̄ ſolū. ⁊ c. ꝯſtōez. li. vj.

c Pauptatis. vide qō dixi de ſta. mona. recolentes. in fi.

d Eo. i. intantū. io. an.

e Uocatione. i. religione.

f Perſiſtere ſtudeant. qō eſt. ī. ⁊ habetur hoc. j. ad Coī. vij. xxj. q. j. c. j. eo. ti. licet: in prin.

g Quo. i. inquātum.

h In ipſis. mendicantibus manētibus vel tranſeūtibus. ⁊ hic iunge verbum reprimet̄: ⁊ redeas retrograde.

i Diſcordiaruz. fa. ſ. e. compil'. de ſepul. dudūz: poſt prin.

k Ambitio. ꝯcor. de elec. auaricie: in pn. ⁊ c. quorūdaz: in pn. li. vj. dixit ille ſtacius poeta. Ambitus impatiens ⁊ ſummo dulcius vnum. Stare loco ſocijſq̧ comes diſcordia regnis. Et ſeneca: epiſtola. lxxviij. ambitioſis: al's ambitioni non tam iocundū eſt multos videre poſt ſe q̄ graue aliquem ante ſe.

l Statuimꝰ. conſtat ꝙ aliqui ordines mendicātes habebant quedaz ex his ꝑ ꝓuilegiuz qō modo in multis āpliat̄ et fit ius cōmune. ſic̄ de of. dele. ꝙ tranſlatoem: de ſen. excō. c. vlt. li. vj.

m Quoſlibꝫ. ꝓdicatores. minores. heremitas ſancti auguſtini ⁊ carmelitas: de elec. quorūdam: de relig. do. c. vno. li. vj. ⁊ ibi habet̄ qui dicant̄ ordines mendicātes. ⁊ ex illis iuribus ⁊ hoc capl'o. eo. ti. non ſolum: ⁊ c. ꝯſtitutōez: li. vj. de ſta. regu. c. vno. §. ſane. e. li. de exceſ. prela. c. vno. e. li. ⁊. ī. de penis: cupientes. in pn. collige differentias mendicantiū ad non mendicātes. ⁊ adde qō dicaz. ī. de ſen. ex. c. j. ⁊ ꝑ pre. §. ſane: dico hanc ꝯſtitutōem locū habere etiā in feminis ordinū mendicantium ſi tranſeant ad non mendicātes: fa. quod no. de elec. generali. in prin. li. vj.

n Non mendicantiū. ceſſat ergo ꝯſtitutio cum mendicās tranſit ad aliūz ordinem mendicantez. vel cum ille qui tranſit eſt non mendicās: ſiue tranſeat ad mendicantē ſiue ad non mendicantem: vt ſic ex quatuor caſibus vnū ſolum includat.

o Apoſtolica. ad hoc excipit in fi.

p Trāſiuerūt. repete etiā auctoritate ap'lica: ⁊ vide qō dixi ſ. e. compil'. de eta. ⁊ q̄li. vt hi qui ſup. v. in poſteꝝ.

q Imbi. aduerbiuz ibi ꝯpoſitū. Ouidius fecit libꝛuz quē intitulat in ibim. i. cōtra ibim. aduerſariū enī ſuuz ⁊ coꝛiualem: vt qꝛ cum vxore ſua mechabat̄: vituperare volēs vocauit illuz ibim: ab ibis ibidis que dicit̄ ciconia auis vituꝑabilis: qꝛ immunda ex cauſa quam taceo. al's tñ auis cōmendabilis: qꝛ pia in parētes ſenes qō ꝓſequit̄ ambro. in exameron. v. dixit ergo ibi ouidiꝰ. In terris ibidis tu quoq̧ nomē habes. Sed iſtud imbi difficilius exponet̄. naz clarius formari debuiſſ. Circa qō ſciendū eſt ꝙ hic eſt duplex pūctatio. Prima poſt hoc aduerbiū: ⁊ tūc exponit̄ imbi. ſ. in ordinibꝰ nō mendicātibus. ⁊ iungit̄ ibi q̄uis nūc imbi obtineāt prioratus ⁊c̄. ⁊ ſic legendo non ꝓhibet hanc vocem haberi in ſeculari eccleſia collegiata: ſi ibidez adminiſtratōem haberēt. Sed ſi punctet̄ primo. i. ante hoc aduerbiū: reſultat ꝯ̄rius intellectus: ⁊ exponit̄ imbi. ſ. in eccleſijs in quibus obtinēt prioratus adminiſtrationes. Credo tamen ꝙ prima punctatio ſit de mente. Sed videtur admirandū quo ad prius tranſeūtes ⁊ prelatos ꝙ remaneāt p̄lati et in capitulo vocem non habeant. Et ſi dicis capitulūz expediet negocia ſine tali p̄lato ac ſi vacaret ſedes: Rn̄deo ꝙ in vacatiōe eſt iſtud expꝛſſum quo ad quedam. Item vacatio preſumit̄ eſſe breuis ꝓpter tempora a iure limitata: de quibꝰ nō de elec. ſi electio. li. vj. in glo. penult. ⁊ fa. ſ. e. con. ꝺ elec. ne romani: i fi. ſed p̄latus iſte vlt̄. xl. annos viuē poſſꝫ: q̄re non puto hoc fuiſſe de mente: ꝙ ſi talis ē abbas vel principal' prelatꝰ mōaſterij: ꝙ i tractandis negocijs mōaſterij vna cum capitulo vocem non habeat. Vnde pōt intelligi littera ꝺ voce habenda in capl'o generali vel ꝓuinciali: ꝺ ſta. mona. in ſingul'. ī. ti. j. c. j. in fi. talis enī abbas vel prior in illis capitulis vocem non habebit cum alijs abbatibꝰ vel prioribus. ⁊ hoc ſonat littera aut locum. ſolent enī tales in talibus capitulis ſibi vendicare certum locum in numero: puta ſc̄m vel quartum: facit de priuil'. ex ore. vel intelligatur de prioribus ⁊ alijs adminiſtrationem habentibus in monaſterijs: qui tamen non ſunt principales prelati monaſterij. et illi in capitulo etiaz ſpeciali ipſius monaſterij vocem non habebūt: vnde nec de abbatibus expreſſit littera. Et licet quedam monaſteria regantur per priores: de illis tamen non intellexit. tamen illud verbum regimen quodcunq̧ multum eſt generale. ſed cum excludat a voce capituli: et capitulum ſit quid diuerſum a principali prelato: non puto ꝙ ipſum excludat: vt no. e. compil'. de eta. et qualita. vt hi qui. in glo. cathedralibus: et ibi vide.

r Locum. hoc plus ponit q̄ predi. decre. vt hi qui: forte propter illud quod ꝓxime dixi. ⁊ licet ꝓhibeat locū capituli: nec ꝓhibet ſtallū chori: vt ibi dixi.

ſ Ab alijs. de capitulo. ⁊ cōcor. pre. decre. vt hi qui: ⁊ de elect. conſtitutus. io. an.

t Officia. ergo non poterunt eſſe ſacriſte camerarij caſtaldi economi ſindici vel his ſimiles: et egerent hec etiaz declaratione. Videtur enim ſolum includere officia ſubiecta eccleſiaſtice regule: pro et contra. j. q. iij. ſaluator: circa medium. Sed vidi dubitari an poſſit predicare: ⁊ videtur ꝙ ſic. quia verbum dei non debet eſſe alligatuꝫ. ij. ad thimoth. ij. et apoſtolus ad phil'. j. ſiue per occaſionem ſiue per veritatem chriſtus annūcietur: in hoc gaudeo et gaudebo ad idem xix. di. ſecundū: vbi dicitur ꝙ non refert quis ꝓdicet: ſed qualia predicet. Contrarium puto: cum predicare ſit officium cure: ⁊ officium ⁊ cura ſint eis hic prohibita: ne etiam pro alijs exerceant. Primum probatur de offic. ordina. inter cetera. ſ. ea. compil'. de ſepul. dudū. §. huiuſmodi: de here. cū ex iniuncto. ⁊ c. excōmunicamus. §. quia vo. ⁊ quod ibi dixi. ⁊ c. ſicut ſi. ꝺ iudeis: q̄ ſit. Auctoritates apoſtoli intelliguntur de his quibus competit. xliij. di. quieſcamus. qui licet propter vanam gloriam vel temporale cōmodum predicent: gaudet apoſtolus de predicatione: licet non de ipſorū motiuo. Ad capitulum ſecundū reſponde vt ibi no. ⁊ vide quod no. xcij. di. in ſancta. xvj. q. j. adijcimus. Fateor tamen ꝙ in hoc inferior pena non competit: vt. ī. dicam. ſed ad hoc valet iſtud ſcire: quia poſſunt prohiberi ⁊ hoc facientes puniri.

u Vicarios. prouidet ergo contra fraudez qua tales procuraſſent amicos p̄fici adminiſtrationibus vel cure animarum per quos ſe eſſent ſe conſtitui vicarios: ⁊ facit de regu. iur̄. quod alicui. li. vj.

x Locum aliorum. plura ponit vt omnem fraudem que in nomine fieri poſſet excludat: facit in aut̄. vt nulli lice. habe. lo. conſerua. in prin. colla. ix. de elect. auaricie. ⁊ c. fundamenta: libro. vj. cum ſimilibꝰ. ⁊ forte hoc dictum propter id quod no. oſtieñ. de offic̄. vica. c. clericos: vbi dicit ꝙ vicarius non ſubſtituit aliū in vicaria: ex cauſa tamen ad modicum tempus ponit alium loco ſui.

y Exercere. repete ſtatuimus.

z Irritum. irritat ergo ſuffragium vocis et ꝓmotionem fiendam contra hanc conſtitutionem. illa enim cadunt in decretum iſtud que ſunt retractabilia. ſunt enim quedam de officio cure: que ſi exercuiſſent non eſſent irrita: vt baptizare: eucariſtiam dare: et his ſimilia. Item quedam que conſiſtũt in facto et nequeũt non fuiſſe: ſicut ꝑdicare de quo predixi caſtaldia et ſimilia: et vide quod dicã. j. de here. c. j. v. duro.

a Priuilegio. prius conceſſo. tamen iam cepit curia tales priuilegiare contra hanc conſtitutionem: vel voluit nec potuit papa legẽ indicere ſucceſſori: de elec. innotuit: cum ꝯcor.

b Ordines. approbatos ꝑ ſedẽ apoſtolicã. tamen poſt concilium generale.

c Admitterẽt. ita ꝙ oporteat ꝙ deſinant in ſeipſis.

d Approbatos. etiam minoris religionis.

e Tranſeundi. ſingulariter non collegialiter: vt patet de relig. do. c. vno: in fi. li. vj. In his ẽ ceſſat rõ inducta i ꝓn. c. q: nõ expedit i ea vocatõe manere in qua vocati ſunt.

fuerit: ſit irritũ ipſo iure quouis priuilegio non obſtante.

Ad illoꝝ autem mendicãtium ordines quos apoſtolica ſedes eo modo ſubſiſtere voluit: vt eorum ꝓfeſſoribꝫ ita in illis remanere liceret: ꝙ nullum extũc admitterent ad profeſſionem eorum: quibuſcũq; cõceſſit licentiã generalẽ ad approbatos alios ordines trãſeũdi preſentem nolumus conſtitutionem extendi.

Idem.

Nos qui deinceps in diſcretõnis conſtituti etate nouitiorum habitum in aliqua religione per annum por-

f Nos qui. ſe ſummat. determinãs decre. ex parte. e. ti. et quod ibi no. ber. et inno. et ipſe inno. et oſti. e. ti. c. ij. et ab. e. ti. cõſulta. et decre. j. e. ti. li. vj.

g Deinceps. ꝑ hoc patꝫ et per verbum. j. decernimus ꝙ hec conſtitutio tãꝗ noui ſtatuit et pterita non reſpicit. Dicebamus enim olim ꝙ tunc delatio habitus per annum inducebat profeſſionem tacitam quãdo erant habitus indiſtincti. et ſic intelligebatur decre. ex parte. eo. ti. vt ibi no. in fi. vlti. glo. Si vero erant diſtincti: ſecus qualiſcũq; foret diſtinctio. eo. ti. ſtatuimus. et apertius. eo. ti. c. j. in fi. li. vj. Hodie vero quo ad hunc caſum diſtinguimꝰ qualis ſit diſtinctio habitus: an patens altero de tribus modis hic expreſſis. an latens: puta per benedictionem veſtium: perſonam dantem locum vel formam datõnis. ex duabus enim capis quarum altera benedicta vel data ꝑ ꝓuincialem vel in capitulo: altera non. primã a ſecundo diſcernere neſcis. primo caſu delatio talis habitus etiam vltrã annum non inducit tacitam: ſecundo ſic. Ideo autẽ dixi quo ad hunc caſum: quia quo ad alios caſus adhuc ſtamus iuri antiquo vt ſufficiat qualiſcũq; diſtinctio. vnde adhuc hodie maior qui ſcienter et ſpõte recepit habitũ diſtinctum per modum quem ſuꝑ dixi latentem ſi perſeuerat tacite profeſſus eſt: quod dic vt. e. ti. conſtitutionem. lib. vj. Et ex his no. triplicem habitum nouitiorum: diſtinctũ et indiſtinctum. indiſtinctiſſimum. Item primus ſcilicet diſtinctus duplex habens. ſ. diſtinctionem latentem et patentem: vt hic. in habitu ergo nouitiorum latenter diſtincto vel indiſtincto vel indiſtinctiſſimo dũmodo receptus fuerit ab adulto delatio per annum inducit tacitam. et hoc indubitatum. Delatio vero habitus nouitiorũ patenter diſtincti vel indiſtinctiſſimi vbi receptus fuerit ab impubere per lapſum anni nõ inducit tacitã. Et in his caſibus adhuc verum eſſet quod no. inno. in decre. ex parte. et ab. in decre. conſulta: qui dicebant ꝙ delatio habitus nouitiorũ diſtincti quãtocunq; tempore non inducit profeſſionem. et abbas dicebat ꝙ vidit litteram papalem abſolutoriam conceſſam illi qui talem habitum detulerat fere per. xx. annos. hec probãtur. ſ. e. ex parte. j. et. c. ſtatuimus. eo. ti. c. j. li. vj. et hic. Dubitatur tamẽ ne decre. iſta intendat corrigere quod vltimo dixi de habitu indiſtinctiſſimo recepto ab impubere: vt. j. dicam.

h Etate. xiiij. in viro: et. xij. in muliere. et requirit etas cõſummata: ſ. e. ad noſtrã. Nec ſufficit ꝙ prudentia vel malicia ſuppleat etatem. de hoc ſ. e. poſtulaſti.

i In aliqua. ſecus ergo ſi extra religionẽ. et ſic non corrigit decre. vt clerici. ſ. e.

k Religione. per ſe. ap. approbatã: de vo. c. vna. li. vj. ſ. e. c. pri. in fi. ſiue ſit mendicãs vel non. Io. an.

l Per annũ. integrũ. e. ti. c. j. li. vj. ibi ꝙ ſi totum etc. et ꝑ hanc litteram ꝙ habet ſ. e. ex pte. et. e. ti. c. j. li. vj. patꝫ ſatis eſſe ꝙ detulerit ꝑ integrum annum: licet annum non exceſſerit. debet ergo nolens obligari infra annum deponere. ſ. e. ſtatuimus. io. an.

m Portauerint. licet enim ante annos diſcretõnis induerint: ex quo tamen poſt illos per annum portauerunt ſunt profeſſi. hoc verum: niſi eo caſu tanta eſſet indiſtinctio habitus ꝙ ſeculares illis cõmuniter vterentur illo. e. ti. c. j. ij. Ben. li. vj. niſi dicatur ꝙ hec decre. que ſolũ ponderat delationem non aſſumptionem illud corrigat. ſm quod nõ eſt hodie dare habitũ indiſtinctiſſimum. Sed non credo ꝙ hec decre. illud corrigat quod ꝓbat lrã ſuꝑ nouiciorum habitum: ſ. a. de elec. cum expediat. li. vj. cum concor. Itẽ intelligas hanc litteram de illo qui ſponte recepit vel ſaltem portauit: alias nõ obligaret portatio que fieret durante ꝓbabili metu: quod no. me. cauſa. c. j.

tauerint: hoc ipſo religionem illam decernimus eſſe profeſſos: niſi huiuſmodi habitꝰ in colore ſciſſura vel forma ſe diſtinctum patenter exhibeat ab habitu profeſſoꝝ.

Clemens quintus in concilio vienenſi.

De ſtatu monachoꝝ vel canonicoꝝ regularium. Rubrica.

Ne in agro dominico ſacra videlicet monachorum nigrorum religione indecorum aliquid obrepat: aut viciosum quicq; pernicioſam

n Illam. licet igitur illa tacita ꝓfeſſio: de qua. eo. ti. conſtitutionem. ij. Ben. li. vj. obliget religioni in genere: vt ibi. iſta tamen obligat iſti in ſpecie: vt hic.

o Colore. vt quia nouicij album alij griſeum vel nigrũ: apud quaſdã moniales diſtinguũtur ꝓfeſſe ꝑ velum nigrum ab albo. Sed communis eſt illud diſtinctũ ꝯſecratõnis.

p Sciſſura. vel forma. patꝫ in ordine minorum vbi nouicij non habent ſutum capucium.

q Profeſſorum. adde caſum quãdo ꝓteſtatꝰ ꝙ per lapſum non intendit obligari religioni. et hoc precipue ſi ꝓteſtatio fuit cõuentionalis. de hoc ſcripſi poſt vinc. eo. ti. ex pte. poſt oſti. e. ti. c. ij. et. c. ad apoſtolicã. et de hoc in ſpe. de ſta. mo. in vlti. qſtione.

r Ne in agro. Premittit exordiũ breue quo conſtitutionis cauſam ponit et generale interdictum monachoꝝ nigroꝝ circa exquiſitũ ornatum vel notabilem exceſſum in veſtibꝫ abis ponbus equitaturis et lectiſternijs. Secũdo ſpecialiter ꝓuidet circa veſtes habitui proximas almucias capucios calciamẽto zonas cultellos calcaria ſelas et frenos ipſoꝝ: et vltimo circa habitũ ſuperiorem. Tercio circa ipſoꝝ ꝓfeſſionẽ vel ꝓfeſſionem cõmunionẽ expoſitionem regule et inſtructionẽ nouitioꝝ. Quarto circa venatões et aucupationes ipſoꝝ. Quinto punit certos ꝓdictoꝝ tranſgreſſores omnes alios puniri iubens iuxta diſciplinã regule. Sexto cõtra ꝓfeſſos euntes ad curias principũ vel alias vagantes vel infra ſepta monaſterij arma tenẽtes. Septimo ꝯtra ipſoꝝ ſolitudines. Octauo ꝓuidet de prioꝝ etate et ipſoꝝ ſacerdotio ꝓfeſſione et habitatõe. Nono de monachoꝝ ordinatõe et ipſoꝝ doctrina. Vltimo ꝯfirmat et inouat decre. ſ. e. cũ ad mõaſteriũ. et. c. in ſingulis. Partes huiꝰ diuiſionis que aliter etiam fieri poſſet ſignabo in textu. io. an.

s Agro. hꝫ dñs agꝝ: vt hic. et vineã: de magiſtris. c. vlti. in fi. domũ: de elec. cũ in cunctis. in ꝓn. de cuſto. eucha. c. ij. et amplã in q̃ ſunt manſiones multe: de pe. di. iiij. in domo. quid vltra non inſiſtemꝰ in his. quia ipſius eſt terra orbis terraꝝ etc. de deci. tua. ij.

t Sacra. ꝯor. ſ. e. recolentes. in ꝓn. de priuĩ. cũ et plantare: in ꝓn. Sanctitatẽ et veneratõem huiꝰ ordinis oſtendũt documẽta patꝝ et abundantia tpaliũ quibꝫ monaſteria huius ordinis pullularunt. Sed nũc proh dolor ꝙ in multis deficiunt verboꝝ et exemploꝝ documẽta: et ad implere ſtar filij ꝓdigi diſſipate ſunt patrũ ſubſtantie. et q̃ñq; noſtri cupiunt replere de ſiliquijs ventrem ſuũ Luc. xv. xxxvj. di. §. hinc etiam ille ſilius. et cum habitꝰ nigredo in mortificatõem carnis et vitioꝝ fuerit inuẽta: vnũ meritoꝝ et virtutũ obfuſcatõnes ꝑ illam hodie non ſignẽtur: ad quod optatum laborat hec conſtitutio. io. an.

u Nigroꝝ. in alijs non videt hec ꝯſtitutio locũ habere inquit. ſ. ius nouitiorum inducit: ſaluo quod. j. dicam. §. ſane: in prin. et. §. quia vero: cum §. ſequentibus. et potuit eſſe conſideratio. quia alij monachi communiter habent corpus et caput maius: vt ciſtercien. camaldulis et his ſimiles: quo quia carent nigri monachi: minus ibi viget correctio: ſ. e. j. c. proxi. in prin.

x Obrepat. quaſi latenter ſubintret. et eſt idem verbum in prohemio huius compil. poſt prin.

in ſegetem coaleſcat. ſed vt in illa poti⁹ flores honoris ⁊ honeſtatis fruct⁹ in vbertate ſue creſcant: eis in veſtib⁹ inordinatū oēʒ ſeu exquiſitū ornatū aut cultum: necnō in cibis et potib⁹ equitaturis ⁊ lectiſternijs: queuis notabilē interdicentes exceſſuʒ. Statuim⁹ vt ſupior veſtis ipoꝝ habitui ꝓxima nigri bruni aut albi coloris exiſtat iuxta moreʒ apud eos ſuari ſolitū in regiōe qua degunt: nec in qualitate pāni regularis excedat̄ modeſtia: nec querat̄ qḋ pcioſius ⁊ ſubtilius: ſʒ qḋ vtili⁹ valeat inueniri. Sit etiam veſtis illa rotunda ꝑ circuitū et non ſciſſa: nec longitudie nimia aut breuitate notāda: largas etiā manicas habeat vſqʒ ad pugnum ꝓtenſas nō ↄſuticias vł quomodolibʒ botonatas. Almucijs de panno nigro vel pellib⁹ capucioꝝ loco cū capucijs habitus quē geſtauerint ſint cōtēti: iuxͣ tn̄ diſpoſitōʒ abbatis ſciſſis ſup hūcros ⁊ hōeſtis capucijs vti poſſint. In veſtib⁹ ſendatū ꝓ ſoderaturis nō portent: eſtiualib⁹ largis aut botis altis ꝓ calciamētis vtant̄ nullus zonā cultelluʒ calcaria cū ornatu deferre: aut cū ſela clauoꝝ ornata decorata ſuperfluo vel nimis al's ſumptuoſa ſiue cū freno ferraturā ad ornatū habēte equitare pſumat. Rurſus i locis in quib⁹ fuerit ↄgregatio .xij. mōachoꝝ aut ſ̄ infra ſepta monaſterij abbas prior aut alius pſidens portet flocū de pāno ꝓ flocis aut cucullis i ipſo mōaſterio ↄſueto: monachi vō alij in mōaſterijs in quib⁹ flocos ſoliti ſunt portare debent etiam vti eis. In alijs autē monaſterijs et infra domos ⁊ alios priorat⁹ vbi nō ē tanta ↄgregatio monachoꝝ: cucullas clauſas deferāt ⁊ honeſtas. Cuʒ vō abbates priores aut alios pſidētes ⁊ mōachos alios ex mōaſteriū ꝓficiſci cōtinget: flocū cucullā aut capā clauſam habeāt: ⁊ ſubt⁹ capā ſi eam portauerint cucullā deferāt: aut ſi maluerint ſcapulare. Cum aūt ad ſuiendū in diuinis officijs albis vł ſacris veſtib⁹ induent̄: aut cum occupabūtur in opib⁹ vti eis liceat ſcapulari. Clex ne ex diuerſa acceptione: quā in diuerſis regionibus hmōi vocabula flocus videlicʒ ⁊ cuculla dicunt̄ habere: heſitādi circa pmiſſa matia relinqͣt̄: cuculle noīe habitū longū ⁊ amplū: ſʒ manicas nō habentē: noīe vō floci habitū qui longas ⁊ amplas habet manicas nos intelligere declaram⁹. Sane ſingulis menſibus tam in monaſterijs q̄ ex ſublata occaſione quacūqʒ: ad confeſſionē ſalteʒ ſel' accedāt oēs ⁊ ſinguli mōachi: ⁊ in pma dn̄ica mēſis cuiuſlibʒ in mōaſterijs ſp cōmunicent: niſi ex cauſa forte quā abbati: priori: aut penitētiarijs monaſterioꝝ nō differāt intimare: eoꝝūqʒ iudicio vel abſtineant vł accedāt. Regula quoqʒ cum i capitulo legit̄ ab illo qui preeſt ipi capitulo vel alio cui hoc ipe iniūxerit ꝓpt iuniores vulgariter exponat̄. Nouicijs etiā fidelis deputet̄ iſtructor tā i dinis officijs q̄ i obſuātia regulari. Porro a

y Segetem. xxiiij. q. j. quoniam vetus. lxvj. di. naſci.
z Coaleſcat. quaſi caleſcat. alatur vel nutriatur
a In illa. religione nigroꝝ.
b Honeſtatis. Ecci. xxiiij. flores mei fructus honoris ⁊ honeſtatis.
c Eis. interdicentes quod eſt. j.
d Inordinatuʒ. beat⁹ ber. ↄ cluniacēſes. null⁹ quidem ordo quippiam recipit inordinatū.
e Exquiſitū. hoc ſoluit oē dubiū qḋ ↄ mundicia vel ornatu poſſet opponi: quod dic vt. xxj. q. iiij. i ſum. ⁊ ꝑ to. ↄ cuſt. eucha. c. vl. c. i vl. glo.
f Cibis. ⁊ potibus. de vi. ⁊ ho. cle. a crapula. ⁊ i regula. xxxix. ⁊. xl. di. capitulis. Dicit aūt anaſtaſi⁹ abſtinētia ↄtinētie nutrix eſt: qui facil⁹ frenos panit ſi nō delicarū calcaribus incitet̄.
g Equitaturis. ↄ his indicēt.
h Lectiſternijs. cō ponit̄ lect⁹ cū ſter ro. ⁊ ſumit̄ ꝓ lecto ſtra to ⁊ parato ⁊ eḋ ipſius paramento.
i Exceſſum. ſonat in vicū. j. ti. ij. c. j.
k Statuim⁹. ſcḋa ps
l Habitui. floco cuculle l ſcapulari: vt. j. dicet̄
m Albi. hos tres colores pmittēdo alios oēs vł miſculos ꝓhibet. qḋ multi nō ponderāt. q̄ ſ̄ dicit regula. lv. ca. de colore nō cauſent̄ mōachi ñ intēdit q̄ oib⁹ colorib⁹ liceat eis vti. Nam enā ſecularib⁹ clericis ſunt quidā interdicti. de vi. ⁊ ho. cle. clerici. ij. ſed hoc intēdit q̄ ñ cauſent̄ int colores permiſſos q̄ iſte ſit fixior pulchrior l̄ melior illo.
n Coloris. iſti colores ſine tinctura ex lana pñt hri. ⁊ iō poti⁹ approbati
o Regione. regio regionis dr̄ a rex regis pria ſcʒ quā rex regit. ⁊ hʒ diminutiuū regiūcula: qſi parua regio.
p Degūt. ↄcor. xij. di. illud. lxxvj. di. vtinā.
q Subtili⁹. vn̄ dic regula. pdic. c. lj. de groſſitudie ñ cauſent̄ mōachi
r Breuitate. de vi. ⁊ ho. cle. clerici. xxiij. di. nō liceat. ij.
ſ Pugnū. hoc ē clauſa man⁹ cū apprehenſiōe digitoꝝ: ⁊ dr̄ a pūgo: q̄ eīn mān vult pūgere ſtrīgit pugnū. ñ tendit̄ ſ̄ brachiū vt faciūt dn̄e ⁊ qdā hiſpāi nec vtāt̄ guarnachijs q̄s ꝓhibet hec lr̄a.
t Quomodolibet. ergo etiā vnū vł duos botonos portare nō licet.
u Humeros. apud nos cōmuni⁹ ſcindunt añ pect⁹. ⁊ tn̄. j. imponit̄ pena. Et aduerte q̄ modū ſciſſure nō relinqͥt hic diſpoſitōi abbatis: ſ̄ ſolū in differēdo vł nō. ſatis tn̄ videret̄ ſufficere diſpoſitō tacita ſcʒ cū ipſe abbas capucio vtat̄. iſta vō ſciſſura dʒ ēē tāta q̄ appareat ⁊ pateſit. ſa. ſ̄. n. xxi. c. ſi. ⁊ qḋ dixi ſ̄. e. cōpil'. de vi. ⁊ ho. de. c. ij.

x Sēdatū. oē ſericū ↄphēdit. ⁊ vide qḋ dixi. j. c. j. ſup. v. ſericis
y Eſtiualibus. in vulgari vocant̄ ſtiuali. ⁊ ſunt calciamēta corij quib⁹ in eſtate vtor. ⁊ optima ſiūt apud ſanctū ſeuerinū.
z Botis altis. que capiūt ſupra talos ⁊ aliquid de crure: ⁊ ligant̄ qnqʒ. ⁊ hos. j. vocat ſotulares corrigiatos.
a Ad ornatū. ꝑ hoc v. ſup duplicatū pʒ q̄ qñ ñ ad ornatū ſ̄ ꝓpt ingruentē neceſſitateʒ talibus vterent̄ eſſent excuſabiles: ad hoc ↄ vi. ⁊ ho. cle. clerici. et j. §. porro.
b Duodecim mōachoꝝ. incluſo plato: ↄ ſy. c. ſi. ↄ pœn̄. ex ore
c Septa. i. clauſurā ſic dictā a ſepio ſepis. ꝑ c. ſcripta aliud ſignificat vt dicet̄. j. ↄ hē. ad noſtꝝ. in prin.
d Flocū. in regula nō habet̄ hoc nomē ⁊ j. dr̄ quid ſit flocus.
e Cōſueto. ſic ergo videt̄ excuſabiles monachi āglie ſi meliori pāno vtūt̄ q̄ noſtri.
f Solīn. ↄcor. xxxj di. c. j. de cēli. cū ap'los in ſi. io. an.
g Cucullas. de his xx. q. iiij. pſens. xix. q iij. c. ij. de eta. ⁊ qua. intelleximus.
h Capam. rondelli qui nūc in vſu ſunt ñ ſunt ꝓprie cape: ſiue capa dicat̄ a capite: ſiue a capio capis. quia totū hoīeʒ capiat. ñ eñ hñt capuciū appēſum. Et nota q̄ lʒ ſb capa ſit portandū ſaltē ſcapulare ſb floco vł cuculla ñ: q̄ illa ſunt habitus ſ̄ nō capa.
i Albis. ñ ponit̄ ꝓ colore ſ̄ ꝓ veſte ſacra de qua ſeqͥt̄ vſus. De vrbs alba: veſtit̄ preſbyt alba. vrbs illa de q̄ loqͥt̄ v. ē ↄ ꝓuīcia.
k Sane. tercia ps.
l Mēſib⁹. artant̄ ſ̄ mōachi ſingul' mēſib⁹ ad qḋ fideles artātur ſingulis ānis: de pe. ⁊ re. oīs. ꝓpt religionis ei ꝓfeſſioꝝ aliqḋ debēt ad pēſuʒ ſcē iſtitutiōis adiūgere. iiij. di. deniqʒ
m Singuli. ↄcor. ↄ excel. pla. nimis. j. ⁊ ij. in ſi. ⁊ dubito an ꝑ hoc intendat dilatare hāc ↄſtitutōeʒ quo ad alios mōachos: quod ſanū eſt honeſtū.
n Non prima. ñ puto q̄ ſolēnitas feſti occurrentis ea die: puta reſurrectōnis: penthecoſtes vel patroni monaſterij habeat hoc alterare. ſa. e. ti. cum ad monaſteriū. in prin.
o Abſtineant. ↄcor. de pe. ⁊ re. omnis.
p Iuniores. vbi ergo tales nō eſſent iſta expoſitō nō fiet: facit de elec. indēnitatib⁹. §. penl'. li. vj. ⁊. j. de increpa. c. j. §. ſane.
q. Exponat̄. viij. q. j. oportet. xliij. di. §. vlti.

venatõibus et aucupatõibus
oēs ſemꝑ abſtineāt: nec eis in-
tereſſe aut canes vel aues ve-
naticos ꝑ ſe vel alios tenere p̄
ſumāt: nec a familiaribus ſe-
cū moratib⁹ teneri ꝑmittant:
niſi ſalt⁹ viuaria vel garenas
ꝓprias vel ius venādi in alie
nis haberēt: in q̄bus cuniculi
vel fere alie forſan eſſent: quo
caſu h̄ eis ꝑmittit̄: dū tñ īfra
monaſteria ſeu domos quas
inhabitāt aut eoꝝ clauſuras
venaticos canes nō teneant:
nec venatõi p̄ſentiā exhibeāt
ꝑſonalē. Si q̄s aūt p̄miſſo-
rū temerarius extiterit viola
tor: regulari ſubiaceat diſci-
pline. ⁊ nihilomin⁹ ſi ſotula-
res nō corrigiatos ⁊ altos: aut
capucia: vt p̄ferē nō fiſſa por-
tare p̄ſūpſerit: ſiquidē abbas
vel prior nō habēs abbatē ꝓ
priū fuerit: ꝑ annū ſe nouerit
a bñficioꝝ collatõe ſuſpēſum.
Si vero alius fuerit: ab ad
miniſtratiõe ſi quā obtinet ſit
ꝑ annū ſuſpēſus. q̄ſi nullā ha
beat: eo ipō ꝑ annū reddat̄ in
habilis ad admiſtratõnē ⁊ ec-
cleſiaſticū bñficiū obtinēdū.
Siqui vo eoꝝ venatõi aut
occupatiõi clamoſe vel al's cū
canibus aut auibus ex propo-
ſito interfuerint iuxta p̄miſſā
ꝑſonaꝝ diſtinctionē dictarum
ſuſpēſiõis ⁊ inhabilitatis pe-
nas per bienniū ipſo facto in
currāt. Abbate autem vel
priore a collatiõe vt ꝑmittitur
bñficioꝝ ſuſpēſo ad ꝑorē clau-
ſtralē cū ꝯſilio ⁊ aſſenſu cõuē-
tus vel maioris ꝑtis ipi⁹ eorū
dē bñficioꝝ collatio deuoluat̄
Quia vo nõnulli monacho
rū ipoꝝ ſic̄ accepim⁹ ſuaui iu-
go obſeruātie regularis abie-
cto īterdū ꝓprijs relictis mo-
naſterijs ſe in eis ſecure mora
ri nō poſſe fingētes vel alio co
lore que ſit ꝑ curias principū
euagādo diſcurrūt: ⁊ niſi p̄la-
tis eoꝝ petita p̄ēſio vel ſbuen
tio aſſignet̄ eiſdē: ꝯſpirātes in
illos eiſq; ꝓditõez vel alia gra
uia imponētes eos capi et in-
carcerari ipoꝝq; monaſteria
cõburi ꝓcurāt: ⁊ interdū mo
naſterioꝝ ipſoꝝ bona in totū
vel ī ꝑtē nō modicā occupare
p̄ſumūt. Nos eoꝝ ī hac ꝑte
reprobis auſib⁹ obuiare volē
tes hoc edicto ꝑpetuo ꝓhibe-
mus: ne monachi aut regula-
res canonici adminiſtratõem
aliquā nō habentes ad curias
principū abſq; ſpeciali p̄latoꝝ
ſuoꝝ licētia ꝯferre p̄ſumāt: q̄
ſi vt ſuis p̄latis aut monaſte-
rijs damnū aliquod inferant:
ad dictas curias ſe cõferre p̄-
ſumpſerint: excõmunicatõnis
ſententiā eos īcurrere volum⁹
ipſo facto: p̄latis eoꝝ diſtricte

r Nouicijs. i. ſcolaſticis nō inſtructis: q̄ ſb̄ diſciplina degūt dato etiā q̄ ſint ꝓfeſſi: cū eadē ⁊ forma ſit rō. aliē ſumit̄ ꝯ̄ n. j. c. fi. cū ꝯcor.
ſ Fidelis. nō ſolū catholicus: ſed etiā diligēs et fidelis ⁊ legalis.
t Inſtructor. xij. q. j. c. j. xxviij. di. de his in aut. de mona. §. volumus in fi. coll̄. j.
u Porro. iiij. ps.
x Venationibus. he ꝓprie ſūt ad beſtias. aucupatões ꝯ̄ quibus ſequitur ſūt ad aues: inde aucupator auium captor.
y Intereſſe. ꝯcor. j. ꝯ̄ bap. pñti. cū ꝯcor.
a Venaticoſ. ꝯ̄ alijſ qui ſunt ad cuſtodiā nō ꝓhibet.
b Preſumāt. hec ꝓhibent̄ etiā ſecularib⁹ clericis: ꝯ̄ cle. ve. c. j. ⁊ ij. cū ſuis ꝯcor.
c Familiarib⁹. tenetur q̄s de facto familie: de hoc ꝯ̄ reſti. ſpo. cū ad ſedē. ī glo. ꝑ̄t.
d Salt⁹. de ſaltib⁹ et viuarijs habet̄. ff. ꝯ̄ vſufruc. vſufructuariū venari. j. Rn̄. ⁊. j. §. Dicit̄ autē ſalt⁹ nemus raras hñs arbores vbi fere ⁊ venatores ⁊ canes bene ſaliūt. dixit quidā: Eſt nemus ſaltus ſaliens dicit̄ actus. Viuaria dicunt̄ talia loca. q: ibi viuūt ⁊ nutriūtur fere. ⁊ circa piſces vtimur hoc vbo. Garene nō ē nr̄m vulgare. ⁊ forte dicit̄ a gario garis. ⁊ quomō ⁊ quare dicāt̄ iſta loca foreſte ſilue inſule et pratus ſcripſi p⁹ oſti. de donat. cū dilecti. ſuper. j. glo.
e Perſonalē. reprobat q̄d no. oſti. de cle. vena. ca. ij. vbi dixit ꝑ v̄. vagatõnes: q̄ ſi reddit⁹ clericoꝝ etiā religioſoꝝ ꝯſiſtunt in venatione: puta cuniculoꝝ vt in ꝓuincia: vel ferarū vt ī anglia licebat illis tñ tempe cõpetēti: marie deficiē te familia in ꝓprijs ꝑſonis venationem capere ⁊ vendere: cum id non ſit vagari: ſed neceſſitati ⁊ vtilitati eccleſie ſubuenire: ad quod clerici tenētur. vij. q. j. pñnum ⁊. c. placuit vt nemini. xxvj. q. j. q̄ vere ⁊. c. nos autē. quo ad religioſos hoc hic corrigitur.
f Si quis autem. quinta pars.
g Regulari. i. quā dictat regulare. hēt̄ ī regula. ſ. xxiij. c. ⁊ duobus ſeq̄n. ⁊. xviij. ⁊ duob⁹ ſeq̄n. ⁊ de hoc ſcripſi de regu. c. fi.
h Sotulares. a ſub ⁊ talo. nec recedit a p̄miſſa ꝑmiſſione eſtiualiū: ſed dicit ſotulares cū illis vtunt̄ tales eſſe debere.
i Altos. de quibus p̄dixit: ibi botis altus.
k Preferē. in parte. ij. v̄. almutijs.
l Non fiſſa. ſuper humeros.
m Non hñs. ꝯcor. e. ti. in ſingulis in prin.
n Alius. q̄z abbas vel prior nō hñs abbatē.
o Nullā habeat. ſimilis diſtinctio. ſ̄. e. cō. de vi. ⁊ ho. cle. quā de deci. c. j. ⁊. j. de penis multoꝝ.
p Alib⁹. ſi ergo ſine his fieret venatio vel aucupatio cū retib⁹ vel laqueis non eſt locus huic pene.

q Ex ꝓpoſito. ſecus ſi ex caſu ⁊ ꝯcor. de ſen. ex. cū voluntate. ī prin. ⁊ ij. de ſal. c. vno. v̄ omnem.
r Diſtinctiões. vt. ſ. abbates ⁊ priores nō hñtes abbates a collatõne bñficioꝝ: alij ab admiſtratõe bñficioꝝ ſint ſuſpēſi ⁊ ñ hñteſ ſint inhabiles ꝑ bienniū. ⁊ ex maioritate pene patet q̄ iſta ē maior culpa q̄̄ p̄cedēs. xxiij. q. j. nō affe rātes.
ſ Ut ꝑmittit̄. reſtringit ergo hāc ꝓuiſionez ad hos caſus. ī alijs ergo ſeruet̄ q̄d habet̄ ne ſe. va. c. vno. li. vj.
t Quia vo. ſerta ps cuius cā potuit eſſe q̄d no. io. mo. de elec. generali. v̄. clericos li. vj.
u Suaui. Math. x⁰. in fi. ⁊ dic ſuaui iuſtiſ ⁊ appetētib⁹: ꝯ̄ pe. di. j. ꝑfecta q̄bus eſt clauſtrū: q̄ſi aqua piſcib⁹. xvj. q. j. placuit. ij. alijs ē carcer. ꝯ̄ ſē. exco. vt fame.
x Ad vtrūq;. xxviij. di. de his.
y Iugo. Idē vbū in p̄te. c. ꝯ̄ his. ⁊ de p̄ſūp. cū ī iuuēnte ī pn̄. et dr̄ a iungo gis. ⁊ ſic ſolet vocari inſtrm̄ q̄ boues iunguntur.
z Canonici. de hac ꝑte ñ dubitā⁹ quī ligēt etiā monachos non nigros.
a Nō hñtes. illoſ. n. quādoq; ꝓ ipaꝝ adminiſtrationū cauſis illuc ire oportet: q̄s ꝓſequi poſſunt licz nō ſint ꝑpetui iudi. cū deputati.
b Curias p̄ncipū. de offi. or. quāto. Int. xij. abuſiões clauſtri enumerat iſtā. h. u. ꝯ̄ folleto li. ij. de aie clauſtro ſic dicēs. Duodeci ſūt abuſiones clauſtri q̄bus tota rligiõiſ maſſa corrūpit̄: p̄lat⁹ negligenſ: diſcipl's inobediēſ: iuuenis ocioſus: ſenex obſtiat⁹: monach⁹ curial': monach⁹ cauſidicus: habit⁹ ꝓcioſus: cib⁹ exq̄ſit⁹: rumor in clauſtro: lis ī caplo: diſſolutio ī choro: irreuerētia circa altare. Et hec ſingl'a ibi pulchre ꝓſeq̄t. ⁊ dicit ibi ad ꝓpoſitū: q̄ cū dr̄ monach⁹ curial': ex adiūcto deſiḡt aliq̄d leuitatis. Diuerſi clauſtri ⁊ ordo curie diuerſus ē. Ibi dextera tua replet̄ muneribꝫ: h̄ lauas man⁹ tuas int̄ innocētes. Ibi pauperū violēt res auferūt: h̄ a paupe ſpōte offerūt. Ibi laudat̄ pctõr ī deſiderijs aie ſue: h̄ benedr̄ iuſto. ⁊ p⁹ pauca ſbiūgit: q̄ monach⁹ curialis ꝓ ſcl'ari p̄cipe alpiū frigora ⁊ italicos calores libēt patit̄: q̄ ꝓ mgr̄o ſpūali multo minora forſan inuit⁹ pateret̄: ⁊ huic ꝯcor. xlvij. di. oēs. ⁊ ex q̄ circa iſta vagamur: ad religioſoꝝ refrigeriū ſcire debes: q̄ cyprian⁹ librū fecit ꝯ̄ duodeci abuſiõib⁹ ſcl'i: dicēs q̄ ſūt he: ſapiēs ſine opib⁹: ſenex ſine rligiõe: adoleſcēs ſine obediētia: diues ſine elemoſina: femina ſine pudicitia: dñs ſine v̄tute. xpian⁹ ꝯtēnoſ⁹: paup ſupb⁹: rex iniq⁹: ep̄s negligēſ: plebs ſine diſciplia: ꝑpl'us ſine lege: dicēs q̄ ſic ſuffocat̄ iuſticia: ⁊ ibi ſingulas ordinate ꝓſequitur.
c Spāli. general'r̄ puta q̄ poſſint ſe q̄ voluerit abſētare ñ ſufficit.
d Ipo facto: ad hāc excõicatõz ꝯ̄hendā duo videt̄ neceſſaria. ſ. q̄ intrauerit curiā: ⁊ q̄ cā dānificādi monaſteriū vel p̄latū. licētiaz vo hēre vel ñ hēre ñ puto ꝓderādū: cū h̄ ñ repetat̄. hīc ē q̄ etiā ſi ad hoc intrat ligat⁹ ē. Ex ſolo igit̄ exit̄ extra clauſtri ob hāc cauſā ñ ligat̄: ſi. ne cle.

nihilominꝰ iniūgētes: vt ipſos a ꝑdictaꝝ curiarum acceſſu ⁊ alijs quibuſlibꝫ vagatōibus ⁊ diſcurſu diligēter ꝯpeſcere: ac ſup hꝛ nō parentes eiſdē ſeuere corrigere ñ omittāt. Preſate qꝫ ſentētie mōachos īfra ſepta monaſterioꝝ ſine licentia abbatū ſuoꝝ arma tenētes decernimꝰ ſbiacere. Ad hec ꝑdeceſſoꝝ nr̄oꝝ veſtigijs īherētes ꝑpetuo ꝓhibēꝰ edicto: ne monachi ſinguli ī ſinglis ſibi cōmiſſis admīſtratōibꝫ vł priorātibꝰ habitare ꝓſumāt: ſꝫ ſi ꝓuētꝰ ꝓoratuū ſeu admīſtrationū hmōi duobꝫ forte ñ ſuppetāt: ījdem prioratꝰ ſeu admīſtrationes: niſi ꝑ abbates ad ſuſtentatōnez duoꝝ ſufficientes reddātur: locis alijs vicinioribꝫ ad eoꝝ monaſteria ꝑtinentibꝫ vel ipoꝝ monaſterioꝝ officijs: aut īter ſe inuicē ꝓut erit ꝯmodiꝰ: cū ꝯſilio ⁊ aſſenſu abbatū ꝑ locoꝝ ipſoꝝ ordinarios vniant. Monachis locoꝝ que alijs vniēt priorībꝫ ad clauſtrū ꝑmitus reuocādis ⁊ clericis ſuturis ibidē de locoꝝ ipoꝝ prouentibꝫ ꝓuiſione debita facienda. Ceterū prioratꝰ ꝯuētuales alicui. niſi. xxv. ānū attigerit: alij vo curā aīaꝝ habētes: etſi cura ipa ꝑ ſclares habeat ꝑſbīos exerceri: cuiqꝫ niſi. xx. ānū ꝑegerit ꝯferri nequeāt aut cōmitti. Qui aūt ꝓoratꝰ iſtos vł illos habuerit: īfra ānū computādū a tpe collatōnis ſeu cōmiſſionis ſibi facte ꝟ eis ⁊ poſſeſſiōis eoꝝ adepte vł īfra. xxv etatis ſue ānū ſi ante ānū ipm nō cōuentuales prioratꝰ eis cōmiſſi fuerit aut collati ſe faciant ad ſacerdotiū promoueri. Quō ſi ceſſante rōnabili cā nō fecerit: eo ipſo nulla etiā monitōe ꝑmiſſa: ꝑdictis prioratibꝰ ſint ꝓuati: q̄ ipis iterū ea vice nullatenꝰ ꝯferant. Sane prioratꝰ aliq̄s ſiue admīſtratō cōmitti alicui vł ꝯferri ñ poſſit: niſi expſſe ꝓfeſſus fuerit ordinē monachalē: neqꝫ prioratꝰ aut admīſtratōes extē monaſteria obtinentes ꝑmittāt ī mōaſterijs: ſꝫ teneāt ī ipis ꝓoratibꝫ ſeu admīſtratōnibus quacunqꝫ non obſtante conſuetudine

vł mo. c. iij. ⁊ vi. Sic ergo īrruit ob hāc cauſā lꝫ dānū ñ īmulerit: ſiue ꝗ penituit ligatꝰ ē: ſi. ꝟ homi. ꝑ hūani. li. vj. ⁊ qō ibi no. ñ ob. ff. ꝟ furtis. vulgaris. §. q̄ furti. q̄ lꝫ is q̄ domū īrruit aīo furādi. adhuc ñ teneat furti: tenet tn̄ iniuriaꝝ: vł ꝟ vi. ſi vi intulit vt ibi: ſic ⁊ iſte lꝫ ꝟ dāno ñ teneat qō nōdū intulit: tn̄ irrādo ꝯſūmauit delictū q̄ ad hāc penā.

e Monachos. ñ ſpeti regulares canōicos.

f Infra. ꝑ int. ⁊ ꝓpter hoc q̄ ex tenentes pena non includit.

g Arma. in cōmuni ſignificatōne ꝯphendūtur tela. ſꝫ dicunt arma ſtricte qbꝰ defendimur tela qbus impugnamꝰ inſti. ꝟ pu. iu. §. ite lex cornelia: ꝟ homi. ſi ꝑfodiēs: ſꝫ vt ibi no. armoꝝ appellatio etiā fuſtes ⁊ lapides cōphēdit ⁊ omē qō arcu ⁊ manu mittit. vt pre. §. itē lex cornelia. ⁊ ff. ꝟ v. ſig. armoꝝ appellatio. non puto tn̄ auctorē ſic late iſtinc itellexiſſe. io. an.

h Tenētes. veniens ꝟ foris ad clauſtrū cū armis nō aīo tenendi nec tenet ex delatōne ligari nō videt: vt vbi cū effectu ⁊c. ꝟ cleri. ñ reſi. relatū. cum ꝯcor.

i Ad hec. vij. pars: et expone: id ē pter vł vltra hoc.

k Nr̄oꝝ. ſcilicꝫ alexādri ⁊ honorij. e. ti. c. ij de cap. mo. c. penlt. et vltimo.

l Inherētes. ꝯcor. de iurame. calū. c. j. de re iu. cum olim. de torne. ca. j. io. an.

m Monachi. ſimpliciter loquit: vn̄ ꝟ oibꝫ intelligit. io. an.

n Duobꝫ. ſ. ꝓori ⁊ ſocio. ⁊ ꝑ hoc pꝫ ñ eſſe neceſſe q̄ ꝓor hēt duos ſocios: licet quidam ꝯ per decre. vi. de cap. mo. ad quam rn̄de vt ibi ſcripſi ſup vbo monachos.

o Officijs. vt elemoſinarie ſacriſtie cellerarie vł ſimilibus.

p Inuicē. q. ſ. duo talia loca q̄ꝝ neuter ſufficit ad ꝓorē. ⁊ ſocium vniēt.

q Aſſenſu. ſi hoc ñ addidiſſet ſufficiebat ꝯſiliū querē: ꝟ arbi. cum olim. ⁊ lꝫ hꝛ reqrat ꝯſenſus abbatis: nihilominꝰ neceſſariū puto cōſenſū capituli eccłie cathedral: ā. e. cō. ꝟ re. ec. ñ alie. ſi vna.

r Ordinarios. approbat qō no. inno. ⁊ ab. ꝟ exceſ. pla. ſic. vbi tenēt q̄ abbates eccias etiā pleno iure ſibi ſbiectas vnire ñ poſſunt: ⁊ facit qō dixi ā. e. cōpi. ꝟ re. ec. ñ alie. ſi vna. ꝟ rerū ꝑmu. ca. vno. Querit archi. ꝟ ꝓben. cū ſingula. li. vj. an abbates poſſint hoc preſcribere: ⁊ alle. q̄ ſic: ꝟ exceſ. pla. accedētibꝫ. allegat ad ꝯtrariū. c. di. ꝯtra morē. xciij. di. illud. tenet q̄ poſſint ſaltē circa ꝓoratꝰ ſimplices manuales ñ hn̄tes curā: ſic poſſent vnire grangias vł maneria. ff. ꝟ le. j. q̄ ī rerū. §. vlt. ꝟ le. ij. Caius. §. j. ff. ꝟ v. ſig. l. locꝰ: ad hanc ꝗ l. ſa. qō no. ꝟ ꝓben. cue. ſatis videt ꝑ ea q̄ no. ꝟ ꝑſcrip. audiitis. ⁊ q̄ ſcripſi ī ꝓoi. decre. accedētibꝫ. q̄ cū iſtō ſit dignitatis ⁊ iuriſdictionis ñ ordinis qō ꝑſcribi poſſit. tn̄ cū titulo: niſi ꝑſcriptio ſit talis cuius inicij non ſit memoria. ꝟ ꝑſcrip. c. j. li. vj.

ſ Ad clauſtrū. ſepiꝰ dixi ⁊ ſcripſi de cap. mo. c. ſi. q̄ ꝯcor. huic q̄ in rꝰ j tractāt ꝟ monachis ne ſoli maneāt ī capellꝭ: ꝟ clauſtralibꝫ intelligūt: qō patet hꝛ ⁊ ibi. Si ḡ monachꝰ ē ꝑpetuus inſtitutꝰ ad curam ipī ⁊ ſic nil habet cōmune cum monaſterio. xvj. q. j. ne ꝓ cauiſlibꝫ locū nō tenet. ⁊ ſic ſeruat ꝟ facto: nec occurrit ratio quare abbas talem monachū de ſuo clauſtrali monacho ſociaret: ſꝫ obediētiariꝰ qui clauſtralis ē: quia ſolo nutu abbatis reuocat ad clauſtrū: iſte ñ debet eſſe ſolus: vt cum ſocio aliqualē ſtabilitatē clauſtri ſeruet: et

idem in regulari canōnico: vt ſcripſi eodem ti. q̄ dei timorē ſup magna glo.

t Seruituris. cū titulo vł ſine: ꝟ cap. mo. c. ſi. j. ꝟ exceſ. pla. frequēs. v. quidā. Sed dices q̄ etiā clericus ſeclaris debꝫ hic ſociū cū q̄ celebret: ꝟ ſi. ꝑſ. veniēs. cū ꝯcor. fateor q̄ eget ſeruitore ſꝫ ñ ſocio. ⁊ idō ſufficē ꝓori talis locꝰ ꝑſbro ⁊ ſeruiēti: q̄ duobꝫ monachis ñ ſufficeret.

u Ceterū. octaua pars.

x Couentuales. in quibꝰ. ſ. ſunt plures collegialiter ꝟ q̄ ſant ſcripſi de iurepa. nobis: ñ vt ſingli: facit de exceſ. pla. dilecta. talis aūt pt dari delegatus ꝑ papā: ā. e. cōs. ꝟ reſcrip. c. ij.

y Etſi. pro q̄uis vbi vo curā deberet exercere ꝑ ſcipm: puto q̄ debeat attigiſſe. xxv. ānū: ꝟ elec. cum ī cūctis. §. inferiora; ñ ob. q̄ ſit manualꝭ. facit ꝟ elec. nemo deinceps. li. vj. ⁊ ꝑ iſtō q̄uis videt cōparare ad minorē etatem. videt eīm aliq̄bꝫ ſufficē talē eſſe maiorē. xiiij ānis: ergo aliꝰ curā exercet ⁊ hoc tollit. tn̄ ꝟ mēte iuris non eſt q̄ clauſtralꝭ gerat curā ꝑplī: ꝟ cap. mo. c. j. ⁊ vide qō ibi dixi.

ʒ Peregerit. cōcor. de regula. ad noſtrā. de offi. dele. cū vice ī mū. vbi de hoc plenꝰ de elec. cum in cūctis ad idem. e. ti. indemnitatibus. li. vj. de eta. ⁊ qua. ca. vno. li. vj. q̄ autem hic requiratur annus perfectus ⁊ ſupra ſufficit inchoatus: eſt de arbitrarijs q̄ pendent ex principis voluntate.

a Iſtos vel illos. ſcilicet conuentuales vel non conuentuales curatos. ⁊ no. q̄ licet decre. licet canon de elec. li. vj. locum nō habeat in eccleſijs collegiatis ⁊ aſſumptis ad ipſarum regimen. vt eo. ti. ſtatutum: in prioratibus tamen conuentualibus ⁊ religioſis ⁊ ipoꝝ prioribus locum habet vt hic.

b Habuerint. non dicit receperint. ꝑ quod vult comprehendē etiam tam promotos: ⁊ eſt ſi. de elec. cum in cunctis. §. hoc ſane ſed contra dicit littera ſequens: ibi a tempore collationis ⁊c. ſed ſupplendum videtur in prius commiſſis a tempore quo ligat conſtitutio.

c Adepte. vel exquo ꝑ eos ſtaret. de elec. cōmiſſa. li. vj.

d Si ante annum. ⁊ ſic non ſunt apti ad ſacerdotium. ā. e. cō. de eta. ⁊ qua. generalem.

e Rationabili. vt infirmitatis irregularitatis ſuperuenientis ſine culpa ſua vel precedentis in qua ſufficienter diſpenſatū eſt: de eta. ⁊ qua. nuam. vel his ſimilibus.

f Conferantur concor. de elec. commiſſa. §. porro. li. vj.

g Expreſſe. reprobat quod no. egi. de elec. cum in magiſtrum: vbi dicebat temporalibus admīſtrationibus monaſteriorū poſſe preſici non profeſſos: cum illi ſint quaſi caſtaldi. hꝛ autem vides q̄ non ſufficit tacita profeſſio: vt ſic decre. nullus. de elec. li. vj. etiam in his hodie locum habeat.

h Cōſuetudine. no. caſū nouū q̄ dānat ꝯſuetudo: ſic. j. c. pxi. in ſi. ⁊ j. n. j. ca. ij. §. vt autem. ⁊ ā. e. com. de eta. et quia. vt hic q̄ cum ſuis ꝯcor: ⁊ no. q̄ licꝫ dānet ꝯſuetudinē de non reſidendo in prioratibus: non ꝑ hoc damnat illam q̄ habet q̄ tales ꝓores

vocem habeant in electõne maioris abbatis. de qua nõ. de priuil'. c. j. in fi. li. vj. ⁊ dixi de reli. do. c. fi.

i Reſidere. collige ex hac conſtitutõne ⁊ ex illa ſ. e. com. de ſup. neg. pla. c. vno. quomodo in multis equiparant prioratꝰ manuales ꝑpetuis beneficijs. ſcz in tempore lateranen. concil'. de ꝓceſ. p̄ben. c. ij. in cenſib⁹ nouis nõ imponēdis: nec antiquis augēdis: in fructib⁹ ipſoꝝ cum vacāt n̄ occupādis: in ipſoꝝ pluralitate n̄ habēda: in etate: in ordine: in ꝓfeſſione ⁊ reſidētia.

k Ex ſtudioꝝ. de cle. non reſi. relatū.

l Rationabili. ꝓpt infirmitat̄: aeris intemperiem: capitales inimicicias l' ſimilia.

m Ad ampliatõnē. nota pſ. ⁊ huic prin. ꝯcor. de pſti. c. penl'.

n Quilibet. nõ pōt ergo negari qn ī oīb⁹ mõachis lo cū habeat qd̄ hic dr̄.

o Legittima. quaz ſi habet ⁊ nõ exaudit̄ ſupplicet l' appellet ad ſuperiorem abbatis ad inſtar ſui ſupplicātis ꝯtra dn̄m. C. de p̄ci. impe. of. l. j. de ap. de priore. de iurepa. nullus.

p Promoueri. ita ⁊ ꝯ ꝓhibitõnez abbatis ꝓmoueri nõ debēt: de tempo. or. ad aures.

q Non deſit. ꝯcor. de magiſtris. c. j. ⁊ c. q̄ nõnullus.

r Facultates. ſi abbas hoc nõ ſernās dicit facultates n̄ ſufficet̄ eps̄ facta de hoc inquiſitõe ſi inueniat illas ſufficere: illū coget ad hoc vel ponet ibi magiſtr̄. ꝺ magiſtris. c. ij

ſ Premiſſa. decima pars.

reſidere: niſi ex ſtudiorum vl' alia cauſa ratõnabili ad tp̄us forte ab huiuſmodi reſidētia excuſent̄. Ad ampliatõnez autem cultus diuini ſtatuim⁹ q᷑ monachi quilibet ad monitionem abbatis ſe faciant ad omnes ordines ſacros excuſatione ceſſante legittima ꝓmoueri. Rurſus vt ipſis monachis proficiendi in ſcientia via oportuna nõ deſit: in ſingulis ipſoꝝ monaſterijs qb⁹ ad hoc ſuppetunt facultates idoneus teneatur magiſter: q̇ eos in primitiuis ſcientijs inſtruat diligenter. Premiſſa igitur omnia ⁊ ea nihilomin⁹ que fe. re. innocenti⁹ papa q̄rtus predeceſſor nr̄ circa ſtatuz monachoꝝ ipoꝝ pro vberiori cultu obſeruātie regularis q̄ ad vſum camiſiarum abdicationem ꝓprietatis ſilentiuz et eſum carniū: ac de coꝝ caplis de triennio ī trienniū celebrādis: ⁊ etiā quo ad quelibz alia ſtatuit: que omnia innouam⁹ ⁊ approbamus: expreſſe volumus ⁊ ſtatuimus firmiter obſeruari.

Idem in eodem.

Attendentes q᷑ vbi gubernaculum diſcipline cõtemnit̄: reſtat vt religio naufraget̄: ꝓuidendū cenſuimus eſſe p̄cipue: ne p ꝯtēptū hmōi in his que ſe chriſto voto celebri deſpōderūt: quicq̄ repiat̄ incōgruum: quod irregularis ponat honeſtatis gloria maculam: ⁊ diuinam merito poſſit offēdere maieſtatez. Hoc igit̄ ſacro approbante concilio duximus ſtatuenduz: vt ſingula monialiuz monaſteria p ordinarios exempta videlicet que ita ſedi apoſtolice q᷑ nulli alij ſubiecta noſcūtur apoſtolica: non exempta vero ordinaria auctoritate ac exēpta alia per alios quib⁹ ſubſunt annis ſingulis debeant viſitari. Viſitatores autem huiuſmōi ſolicitudinis ſtudiuz diligenter impendant. vt moniales ipſe quarū nõnullas dolentes audiuim⁹ ī ſubſcriptis excedere: pannis ſericis varioꝝ foderaturis ſandalicijs comatis et cornutis crinibus ſcacatis et virgatis capuciolis nõ vtant̄ n̄ choreas n̄ feſta ſeculariū ꝓſequāt̄: n̄ die noctuve p vicos

t Statuit. e. ti. cum ad monaſteriū. ⁊ c. in ſingulis. ⁊ ibi vide de hic ꝓhibitis.

u Obſeruari. ꝓcedens ergo ꝯſuetudo circa p̄ſcripta vl' ſup̄dicta non iuuat: ⁊ tn̄ innouatio iſta de facto nõ ꝓficit.

x Attendentes. Primo ponit exordiū. Secūdo ꝯſtitutõnez ibi: hoc igit̄ ſacro. in q̄ primo ſtatuit q᷑ ordinarij ſingul' annis viſitent mõaſteria monialiū nõ exempta ⁊ exēpta que ſoli pape ſubſunt: reliqua exempta viſitent ſuperiores ipſorum. Secundo ſtatuit de officio viſitantiū: ibi viſitatores. Tercio p̄cipit abbatiſſas benedicendas debere infra annū poſt ꝯfirmatõez bn̄dici: ⁊ penā imponit: ibi ſtatuim⁹. Quarto ibi: illas q̄z. ꝯſtõnez ꝓrogat ad canonicas cum quadā ꝓteſtatõne. Quinto ibi: ipſos aūt: determinat comminā viſitantiū. Sexto ibi: ſiqui vo: punit illos qui viſitantes p̄dictos impediūt.

y Contēnit̄. xlv. di. ſalomon. ⁊ c. ſequentib⁹. Jo. chryſoſto. vbi nõ timet̄ reprehenſor ſecurus accedit tēptator. ⁊ facilitas venie ⁊c. de vi. ⁊ ho. cle. vt clericoꝝ. cum ſuis ꝯcor.

z Naufraget̄. quaſi naufragiū patiat̄: fa. de pe. di. ij. poſt naufragiū. xxiij. q. j. non turbat̄. xxiij. di. c. j. poſt prin.

a Huiuſmodi. correctõnis ⁊ diſcipline.

b Chriſto. xxvij. q. j. q̄ chriſto.

c Celebri. dr̄ a celo ⁊ põit̄ ꝓ ſcõ ꝓ ſolēni ꝓ feſtiuo ꝓ frequētato

d Offendere. quod grauius eſt q᷑ offendere terrenaz: ꝺ hereticis. vergentis.

e Ordinarios. annis ſingulis debeant viſitari qd̄ eſt. j.

f Apoſtolica. auctoritate: quod ſequit̄.

g Alia. iſtoꝝ ergo monaſterioꝝ exemptoꝝ due ſunt ſpecies. aliqua ſunt exempta que nõ recognoſcūt ſuperiorem niſi papā. alia ſunt exēpta q: ſunt ordinū exēptoꝝ: ſicut monaſteria ordinis ciſtercien. camaldul'. ⁊ ſimiliū. Illa ergo nõ corriget ordinarius loci: ſed abbas vl' prior cui ſubſunt. Si aūt mõaſteria mõialiū ſubſūt alijs monaſterijs monialiū: cū illa maior p̄lata clauſuram exire non debeat. e. ti. c. vno. lib. vj. videt̄ q᷑ illud monaſteriū ſic ſubiectū poſſit ordinari⁹ viſitare. archi. ī p̄. ꝺcre. vnica: tenet q᷑ illa maiõ prelata p ſe viſitare non poſſit: ſ; cuz iuſte ſit impedita viſitabit p aliuz. x. q. j. epm̄. fa. de of. or. inter. e. ti. ſi eps. li. vj. ⁊ ſm̄ hoc ceſſabit ibi officiū ordinarij.

h Annis ſingulis. an ſufficiat hoc fieri in fine. primi āni ⁊ ī prī. ſecūdi vide qd̄ ſcripſi. eo. ti. in ſingulis in prin. hec aūt viſitatio fiet ſemel tm̄ in āno. iterari tñ poterit ſi ſubſit cā: qd̄ dic vt no. ꝺ offi. archi. mandam⁹. de cenſi. cū venerabilis. qd̄ de nõ exemptis eſt indubitatū. Sed idem puto de exemptis: nec iſta lr̄a ꝯtradicit.

i Debeāt. male faciūt p̄lati qui has viſitatões omittūt: cū hoc verbum ſit preceptiuū ⁊ neceſſitatez importet: de ap. oblate. in fi. de ſen. ex. vt fame. ⁊ ſi quãq; ſapiat honeſtatem: ſ; illud ſpeciale. de reſpon. impu. c. j.

k Impendāt. capitula ſup quib⁹ inquirūt viſitatores monaſterioꝝ: formauit guil. in ſpe. de inquiſitione. §. nūc tractemus. v. licz autem.

l Moniales. abbatiſſas includit. de ſymo. c. fi. ꝺ priuil'. ex ore.

m Dolentes. ꝯcor. ſ. e. recolentes. in prin. de cele. miſ. dolentes. j. ꝺ cenſi. ad noſtꝝ. in prin. ſ. e. com. de elec. in pleriſq;.

n Excedere. iūge hic litteram non vtant̄.

o Sericis. imo nec habere debent ſericam texturā. xxj. q. iiij. c. j. ſed portare debent veſtes aptas ꝓfeſſioni ⁊ ſanctimonie. xxj. q. iiij. ca. fi. xxiij. di. ſanctimoniales. ⁊ fa. ſ. e. com. de vi. ⁊ hone. cle. qm̄. in prin. fulgēti⁹ ad ꝓbā veſtis tal' ſit ſacre virginis q̄ teſtis ſit intime caſtitatis.

p Sandalicijs. de his ꝺ vſu pal. c. fi. ⁊. xciij. di. §. compagis. ⁊ ſunt calciamēta quib⁹ vtunt̄ epi induti pontificalib⁹. Jo. an.

q Et cornutis. p hāc copulā nõ videt̄ ꝓhibere comas ipaꝝ vbi cornute n̄ ſunt. fa. xxx. di. q̄cūq;. ⁊. xx. q. iij. c. ij. vbi tenet hoc lau. cū ibi p̄cipiat clericos tōderi ⁊ n̄ moniales. apud nos coīter tōdūt̄ moniales ⁊. c. q̄cūq;. de ſecularib⁹ feminis intelligit̄: q̄ ī ſui velamē ⁊ ſubiectõis ſignū crinib⁹ vtunt̄. Refert vegeti⁹ de re militari: q᷑ cū romanis neruoꝝ ⁊ funiū copia defeciſſet. ⁊ n̄ poſſent ad reſiſtēdū bellatorib⁹ machinas reparare: mulieres romāe abſciſſis crinib⁹ eos maritis tradiderūt p q̄s reparatis machinis aduerſarioꝝ impetū repulerūt. maluerūt eī vt ipſe dicit: pudiciſſime femine maritis cōuiuere capite deformato. q᷑ īntegris crinib⁹ hoſtib⁹ ſuire. ſic puto pl⁹ monialib⁹ expedire deformato capite deo ꝯuiuere: q᷑ crines polliēdo hūani generis hoſti ſuire.

r Virgatis. hec ꝓhibet̄ etiā ſecularib⁹ clericis. ſ. e. com. de vi. ⁊ ho. cle. qm̄. in prin. ⁊ in fi.

ſ Choreas. vide qd̄ dicā. j. de cele. miſ. c. vno. circa mediū.

t Feſta. Cyprian⁹ de laude virginitatis ſic loquit̄: nec cōputari iam

& plateas incedant: aut volu-
ptuoſam al's vitam ducant:
eaſq; ſolertius retrahāt ab in-
ſolentijs quibuſlibȝ et mundi
huius illecebris: ac inducant
eaſdē ad impendendū ī mona
ſterijs ſuis deuotū & debitum
ṽtutū dño famulatū: ad q̄ oīa
obſeruāda moniales eaſdē nō
obſtantibꝫ exemptōībꝫ & ꝑui-
legijs quibuſcūq;: quibꝫ tamē
quo ad alia nolumꝰ ꝑiudiciū
generari: ꝑ illos de quibꝫ ſuꝑ-
dictū eſt cōpelli iubemꝰ reme-
dijs oportunis. Statuimꝰ
inſuꝑ: vt queuis ad regimen
abbatiaꝝ aſſumpte ī monaſte
rijs in quibꝫ abbatiſſe ſunt ſo
lite bñdici: infra annum a ſue
ꝯfirmatōnis tēpore ꝯputandū
munus bñdictōnis ſuſcipiāt:
alioquin a iure ſuo niſi ſubſit
cauſa rationabilis: prorſus ſe
nouerit cecidiſſe: per illos ad
quos id ꝑtinet ꝓuiſiōe de ab-
batiſſis monaſterijs ipſis ca-
nonice facienda. Illas q̄q;
mulieres que vulgo dicuntur
canonice ſeculares. & vt ſecu-
lares canonici vitam ducunt:
non renūciantes proprio: nec
ꝓfeſſionē aliquā facietes: per
locorū ordinarios ſi exēpte nō
fuerint: ſua. ſi vero exempte fue
rint ap. auctoritate ꝑcipimus
viſitari. Per hoc tñ nō intē-
dentes eaꝝ ſtatū regulam ſeu
ordinē approbare. Ipſos āt
viſitatores notarijs duobꝰ et
ꝑſonis duabꝫ ſue eccl'ie: quat-
tuorq; viris alijs hōeſtis vtiq;
& maturis ꝑcipimꝰ in ea quaȝ
viſitādo faciēt inq̄ſitione fore
ꝯtentos. Siqui vero viſita-
tores ipſos in ꝑmiſſis īpedire
ꝑſumpſerit ſeu aliq̄ ꝑmiſſoꝝ:
niſi moniti reſipiſcāt: ipſo fa-
cto excōicatōnis ſententiaȝ ſe
nouerit incurſuros: ꝑuilegijs
ſtatutis & ꝯſuetudinibꝰ q̄buſli
bet in ꝯtrariū minime valituris.

Clemens. v. in ꝯci. vienēſi:

De religioſis domibus vt epo ſint ſubiecte.

Cum de quibuſdā

---

potes inter puellas virgines chriſti: que ſic viuis: vt poſſis adamari.
u Incedant. etiā ex honeſta cauſa. debent enī manere ſub clauſura. c. ij. c. vno. li. vj.
x Solennius. ſ. e. com. de offi. dele. c. vno. ibi exponit.
y Inſolentijs. ſ. e. com. de offi. or. c. j. ibi exponit.
z Illecebris. ſcilȝ carnalibꝫ vel illicitis delectationibꝫ. ſic dictis: q: alliciunt.
a Omnia. & ſimilia: ꝯ ꝯſti. tranſlato: ꝯ reſcrip. inter. ff. de le. ij. poſſunt. Unde ſi portarent veſtes rubeas vel virides. vel in ſimilibꝫ hic ñ expꝛſſis excederēt: coarcebunt ordinarij.
b Alia. legis dioceſane vel iuriſdictōis: q̄ plene nō. de of. or. dilectus. ꝑ hoc tñ nō eximit illas a ꝓcuratione: cum illa ſit annexa viſitatōni: de ꝓſcrip. cū ex officij. ꝯ cēſi. cum venerabilis.
c Cōpelli. ꝑ hoc videt̄ ꝙ nō poſſint exemptas deſtituere: fa. qd̄ ſcripſi poſt inno. de eta. & qua. querens. in fi. de reſcrip. dilectꝰ. j. & fa. ſ. e. ti. c. ea que. v. hec eadeȝ. quā ꝑ hanc imutari nō puto qui etiam hodie illa loca viſitent viſitatores a capitulis ꝓuincialibꝰ deputati. qd̄ patet q: viſitant etiam nō exempta vt ibi ergo ordinarioꝝ ptās nō impedit ipſoꝝ officium. exerceant ergo ordinarij quo ad exēptas cenſurā & diſciplīas regule. ſ. c. ꝓxi. §. ſiquis. & hec ſint remedia oportuna ꝯ q̄bꝫ ſeqtur̄.
d Solite. lȝ ergo abbatiſſe benedicant̄: tñ nō oēs. inſpiciat̄ ergo mos monaſterij. ꝯcor. ſ. c. ꝓxi. parte. ij. v. morem. & xij. q. ij. alienatōnes. Quid ſi aliq̄ fuerūt bñdicte alique nō. Puto ſi de more ſeruato ꝑ xl. annos patere poſſet illū ſequendū: lȝ ꝓius vel poſt ſir ꝯtrariū fuerit ꝯtū. ar. de pbē. cū ꝯ bñficio. li. vj. vbi vero affirmat iuia l' negatiua tanti tpis nō apparet puto penā iſtā locū nō habere: quaſi ex varia obſeruatione videat̄ hoc voluntariū. ad hoc de cenſi. ex parte.
e Benedici. vt ſcripſi poſt oſti. de accu. meminimꝰ. minꝰ lȝ bñdictō abbatiſſe ꝙ abbatis: q: abbas bñdictus monachos bñdicit: ꝯ ſup. ne. pla. c. j. & ꝯfert minores ordines. de eta. & qua. cū ꝯtingat. qd̄ ex fragilitate ſexus abbatiſſa nō facit. de pe. & re. noua. cū ſi. licȝ ḡ bñdictō abbatis nō ſit ſimplex ſȝ iuxta inter ſimplicē & ordinariā: vt ſcripſi poſt oſti. de eta. & qua. tuaȝ. bñdictio tñ abbatiſſe ſimplex videt̄. Itē lȝ bñdictio abbatis a qua dependet ordināādi ptās his diebꝰ dari debeat q̄bꝫ dandus eſt ordo ſm oſti. qui dicit id tutꝰ. de eta. & qua. cū cōtingat. de iſta tñ a qua ptās illa nō dependet: minꝰ videt̄ dubiū quin quolibȝ die dari poſſit: fa. de ꝯſe. ec. vel al. c. ij. & ſatis eſt certum tempꝰ illi l' ſuis dependētijs nō eſſe ꝑfixū. Sȝ dubitabat̄ an hec bñdictio ſit iterabil'? Hug. hic tenet ꝙ nō. j. q. manus. eſt enī quaſi ſacramentū & adinſtar bñdictōis nuptiaꝝ. de ſe. nup. c. j. & ij. quidā ꝯ. inquirendū eſſet quid ſeruet curia. certum eſt aūt ꝑ his bñdictōnibꝫ dandis vel datis ꝑcium exigi nō debere. de ſy. ſicut. iij.
f Tempore. ſic etiā currit tempꝰ ꝯſecratōis epīs ſcȝ poſt ꝯfirmatōē. c. ij. j. de hoc. ꝯ elec. cū in cūctis. v. cum vero.
g Rationabilis. puta ipſiꝰ infirmitas: volūtas dioceſani per ipſum ſepiꝰ requiſiti: vacatio ſedis vel his ſimilia. Idē puto ſi poſſeſſionem abbatie nō habuiſſet neq; ꝑ eā ſteniſſet: ad hoc. xcij. di. ſiqui epi. ꝯ elec. cōmiſſa. li. vj. Item ſi corrupta ꝓmota eſſet ꝑ eum qui poſſet nō bñdiceret. & fa. qd̄ nō. hug. xx. q. j. iuuenculas. ꝑ euȝ qui poſſet dici: quia corrupta nō poteſt ī abbatiſſam eligi: vt ibi. & fa. j. q. vij. c. ij. v. nouimus. & nō. xxxj. q. j. quomō virginibꝰ. nō enī poſſet corrupta virginitatē

honorari. xxvj. di. c. penl'. in fi. ergo nō preſit virginibus.
h Cecidiſſe. in abbatibus in quibꝫ hoc nō exprimit̄ nō lȝ locum hec pena. lȝ enī maſculinū comprehendat femininū: nō tñ ꝯuertitur. exemplo enī &c. ff. de le. ij. ſi ita ſit ſcriptū.
i Per ipſos. ſiue ſint collegia ad q̄ ſpectat de iure coi electio. xvj. q. vi. c. vi. & de elec. c. j. ſiue ſint alij ad q̄s de iure ſpeciali ſpectet ꝓuiſio. de reſti. in inte. c. ij.
k Vulgo. facit. ſ. c. ꝓximo ꝓpin. cū ꝯcor.
l Seculares. ꝯ his ꝯ elec. indēnitatibus. §. penl'. lib. vj. & nō. xij. q. viij. c. viij. & de ma. et obe. dilecta. in glo. pe.
m Approbari. imo reprobari videt̄. xviij. q. ij. ꝑniciofam.
n Duobꝰ. negatiue ſumit̄. & nō pluribꝫ facit. xxvj. di. c. j. & de hoc nō. de teſti. licȝ. j. Idem repete de ſequētibus. & hoc ꝓbat lr̄a cōtentos: que ſequit̄.
o Duabꝰ. decre. vt iuxta: de offi. or. dicit de duabꝫ vel tribus. ſȝ hec decre. ſpecialit̄ loq̄t̄ in mōaſterijs monialium.
p Sue eccl'ie. cathedralis vel inferioris.
q Clericis alijs. non diſtinguitur: ſint clerici vel alij. tñ decre. vt iuxta de of. or. ꝑcipit ſeculares excludi.
r Maturis. etate. ꝯ elec. cū in cūctis. ī ꝑn.
s Contentos. circa viſitatōes alioꝝ monaſterioꝝ & locoꝝ ſeruet̄ decre. vt iuxta: de offi. or. circa viſitatōneȝ quā facit epō de ꝓprio capitulo ꝑcipue regulari ſeruet̄ extraua. boni. de offi. or. debēt. hic aūt taxat nūeꝝ intromittendoꝝ in capitulo tpe viſitatōnis. ꝑ hoc tñ non reſtringit nūeꝝ ꝓcurandoꝝ ſtatutū de cen. cū ap'ls.
t Ipſos. ordinarios viſitātes ap'lica auctē vel ꝓpria: vel ſupiores ipſoꝝ monaſterioꝝ.
u Impedire. ꝑ hanc lr̄aȝ puto ꝙ neceſſe ſit impedimentū ꝑcedere & monitiōneȝ ſequi ad hoc vt locus ſit huic pene. hoc dico quia vidi ꝑlatos ſcribentes q̄nq; monialibꝫ ꝙ parent ſe certa die ad recipiēdā viſitatōnem ipſoꝝ: & in eiſdē lr̄is faciūt monitōȝ ꝙ nullꝰ impediat. talis enī monitō debet fieri vt deſiſtant ab illato impedimēto vt locꝰ ſit huic pene: fa. qd̄ ſcripſi de cōceſ. ꝑben. cum noſtris. & ſup glo. j. Sed nūquid illato impedimēto fiet monitō nominatum an ſufficiet generalis? ꝑ & ꝯ: fa. ſ. e. com. de vi. & ho. cle. c. j. de ſen. excō. conſtitutionem. li. vj.
x Ipſo facto. eſt ergo iſte caſus q̄ ſufficit monitō nec eſt neceſſaria ſententia: ꝯcor. dedi ſ. e. com. ꝯ vi. & ho. cle. c. j. abſoluit aūt ordinarius exquo papa nō reſeruat: vt de ſen. ex. nup.

y c Cum de quibuſdā. Primo ponēs conſtitutionis cauſam abolet & damnat ſtatum beguinaꝝ: & excōmunicat illum ſectantes vel de nouo aſſumentes. Secūdo ibi: predictis excōmunicat religioſos dantes circa id conſiliū auxiliū vel fauorem. Tercio ꝓteſtatur ſtatum penitentie & humilitatis per id mulieribꝫ non prohiberi: ibi ſane. Conſtitutōni forte cauſam dedit quod nō. oſti. de peni. & remiſ. cum ex eo. dum enī ibi dicitur ꝙ queſtores elemoſynarum non hoſpitent̄ in locis incongruis: dicit ibi oſti. parcit ꝙ non dicit proſtibulis. ſed cauendum eſt a quaſi proſtibulis. ſicut ſunt hoſpitia beguinarum: quod ꝑniciofum genus eſt mulierum: nec de facili alios q̄ religioſos admittūt: a quibus omnibus modis eſt cauendum. xviij. q. ij. diffinimus. & c. ꝑniciofam. Alibi etiam

no. oſti. q a beguinis cauendũ: de fri. fraternitatis: poſt prin. de vi. ⁊ ho. de. mõſteria. alibi no. de iureiur. etſi xp̃us. ℣. angel⁹. quedã dixiſſe tp̃a mutata in malũ: ex q̃ ꝯſcientia cepit eſſe peccatũ. deus nouit iuramentũ ⁊ beguinar⁹ religio: dicit quedã declaratõia ſup hac ꝯſtitutõe manaſſe: quã de curia haberi non potui. ⁊ a quibuſdã audiui q a curia nõ manauit. Vidi autẽ duas ꝯrias: ⁊ vt puto ĩ alamania ꝯpoſitas: q̃rũ altera videbatur edita ad ꝯſultatões epi argẽtin.

5 Mulieribꝰ. virgines nuptas et viduas ꝯphendit: de hoc. ff. de v. ſig. mulieris: in pñ.

a Beguinabꝰ. de erroribꝰ beguinaꝝ ⁊ beguardoꝝ alamanie. j. de here. ad nrm.

b Vulgariter. inſpicitur elocutio vulgi: ſ̃ ti. pri. c. viij. ℣. illas q̃ꝫ. j. õ here. c. j. §. ſane: õ to. c. j. õ iniurijs: ⁊ ſi pignoratões: ĩ pñ. li. vj. cũ ſuis ꝯcõ.

c Nuncupatis. hic iunge textum nobis fide digna ⁊c. qd̃ ſequitur eſt interpoſitio.

d Obedientiã. vide qd̃ ſcripſi ĩ cle. vl̃. vo. ꝯſuluit. ⁊ quod no. in ſpec. de ſta. mona. ℣. xxxvij. Et p hoc videtur q hec ꝯſtitutio ſorores minoꝝ q̃ dicunt tercij ordinis nõ includat: cũ ille promittant obediẽtiã ⁊ habeãt regulã: nõ ꝓprie quo ad tria ſubſtantialia: ſed quẽdam moduꝫ viuẽdi per ſe. ap. approbatum: qd̃ mihi ꝯſtat: et ſa. j. de ſen. excõ. cum ex eo: in pñ. Secũd⁹ quĩt ordo eſt ſoroꝝ ſcẽ clare q̃ ꝓfitent̃ ſubſtãtialia: ꝫ differũt a primo. q: hñt ꝓpriũ ĩ cõmuni qd̃ non hꝫ ordo minoꝝ.

e Affectio. ſic. xcv. di. olim.

f Inſamiã. ſicut ille de quibꝰ habet̃. xxvj. q. iiij. epi. que ſequũ ſe dicunt dianam.

g Diſputent. qd̃ etiaꝫ maribꝰ laicis nõ licet: de here. c. ij. §. j. li. vj ℭ. de ſum. tri. l. penult.

h Predicent hoc nõ licet mulieribꝰ etiam prelatis: de pe. et remiſ. nouit. xxiij. di. mulier. xxxiij. q. v. mulierẽ. Nec licꝫ maribꝰ laicis: de here. cum ex iniũcto. nec clericis: niſi ſint curati vel ſup hoc ꝓuilegiati: ſ̃. ea. compil'. de ſepul. dudum: poſt prin. et. §. huiuſmodi: in prin.

i Introducant. quod hereticũ eſt: de here. ad abolendã: in pñ.

k Sanctitatis. ꝓm grego. ſimulata equitas duplex eſt iniquitas. ratio eſt. q: malũ facit et abutit̃ bono.

l Abolendum. concor. lxviij. di. coꝛ epi.

m Ipſo facto. ex q̃ papa ſibi vel alteri abſolutõeꝫ nõ reſeruat: abſoluit ordinari⁹: de ſen. excõ. nuper.

n Dudum. reſpicit p̃terita: quia illud exp̃mitur. et quia ratio huius antiqua.

o Sectent̃. quaſi ſequãtur vel aſſequãtur.

p Religioſis. alios non ligat: vt dicam. j. de ſen. excõ. c. j.

q Incurſuros. quia participãs criminĩ damnato incurrit eandeꝫ

mulieribꝰ beguinabꝰ vulgariter nũcupatis: q̃ cũ nulli ꝓmittãt obediẽtiã: nec ꝓprijs renũciẽt: neqꝫ ꝓfiteant̃ aliquã regulaꝫ approbatã: religioſe nequaq̃ exiſtũt: q̃nq̃ habitũ q beguinaꝝ dĩ deferãt ⁊ adhereãt religioſis aliq̃bꝰ ad q̃s ſpãlit̃ trahit̃ affectio earũdẽ nob fide digna relatiõe inſinuatũ extiterit: qd̃ earꝝ aliq̃ quaſi ꝑducte ĩ mẽtis inſaniã: õ ſũma trinitate ac diuĩa eſſentia diſputẽt et predicẽt: ac circa fidei articulos ⁊ eccl'iaſtica ſacramẽta opiniões catholice fidei ꝯrias introducãt: ⁊ multos ſup his decipiẽtes ſimplices: eos ĩ errores diuerſos ĩducãt: aliaq̃ q̃plura piculũ aĩaꝝ pariẽtia ſb quodã velamĩe ſanctitatis faciãt et ꝯmittãt. Nos taꝫ ex his q̃ alijs de ipaꝝ opiniõe ſiniſtra freq̃nt̃ auditis eas merito ſuſpectas hñtes: ſtatũ earũdeꝫ ſacro approbãte ꝯcilio ꝑpetuo duxim⁹ ꝓhibendũ: ⁊ a dei eccl'ia penit⁹ abolẽdũ: eiſdẽ et alijs mulieribꝰ q̃buſcũqꝫ ſb pena excõicatõis. quã in ꝯriũ faciẽtes ĩcurrere volum⁹ ipſo facto inniũgentes expꝛſſe: ne ſtatũ hmõi dudum forte ab ipſis aſſumptũ quoq̃ mõ ſectent̃ vlterius: vel ipm aliq̃ten⁹ de nouo aſſumãt. Predictis ꝟo religioſis ꝑ q̃s eedem mulieres in hmõi beguinagij ſtatu foueri: ⁊ ad ipm ſuſcipiẽdũ induci dicunt̃: ſub ſili excõicatõis pena quã eoipſo q ſec⁹ egerĩt ſe nouerĩt ĩcurſuros: diſtricti⁹ inhibem⁹: ne mulieres aliq̃s p̃dictũ ſtatũ vt ꝑmittit̃ dudũ aſſumptũ ſectantes: aut ipm de nouo forſitan aſſumẽtes q̃modocũqꝫ admittãt: ipſis ſup eo ſectãdo vel aſſumẽdo p̃bentes nullo mõ ꝯſiliũ auxiliũ vel fauorẽ: nulla ꝯ̃ ꝑmiſſa ꝓuilegio valituro. Sane ꝑ p̃dicta ꝓhibere nequaq̃ intẽdim⁹: q̃n ſi fuerĩt fideles aliq̃ mulieres q̃ ꝓmiſſa ꝯtinẽtia vl' etiã nõ ꝓmiſſa hõeſte ĩ ſuis ꝯuerſantes hoſpicijs pñiam agere voluerint: ⁊ virtutũ dñõ in hũilitatis ſpũ deſuire: h eiſdeꝫ liceat put dñs ipſis inſpirabit.

Idem.

Quia ꝯtigit iterdũ q xenodochioꝝ leproſarioꝝ elemoſinarioꝝ ſeu hoſpitaliũ rectores locoꝝ ipſoꝝ cura p⁹poſita: bõa res ⁊ iura ipoꝝ interdũ ab occupatoꝝ ⁊ vſurpatoꝝ mãibꝰ excutere negligũt: q̃nimo ea collabi et deꝑdi: domos ⁊ edificia ruinis deformari ꝑmittũt: ⁊ nõ attẽto q loca ipa ad h fũdata ⁊ fideliũ erogatõibꝰ dotata fuerĩt: vt paupes ĩfectiqꝫ lep̃ recipent̃ inibi: ⁊ ex ꝓuentibus ſuſtẽtarent̃ illoꝝ

penam excõmunicatõnis: de ſen. excom. nuper. ⁊. c. ſi concubine. nõ videbatur hoc exp̃mi neceſſe: ſed quia vt ſcripſi in pꝛe. decre. nuper: illa pena locum non habet: niſi duo cõcurrant q crimini et crimĩoſo participet: ideo fuit hic expꝛſſum.

r Et virtutum. ſ̃. ti. pꝛi. c. vlt. ℣. viſitatores: in ſi.

ſ Humilitatis. ab humo dicit̃. et vt btũs bernardus dicit libro õ g̃dibus hũilitatis. hũilitas eſt virt⁹ qua homo veriſſima cognitõne ſibi viteſcit. ⁊ poſt multa. glorioſa res eſt hũilitas q̃ ipa quoqꝫ ſuperbia palliari ſe appetit ne viloſcat: fa. viij. q. j. ĩ ſcripturis: in ſi. õ talibus dicit̃ q ſub ſpecie agni lupuꝫ gerũt: de here. vt officiũ li. vj. Caſſian⁹ ponens decem humilitatis indicia: ponit illud octauũ cum q̃s ſe reliquis inferioꝛeꝫ nõ ſuperficie ꝓnunciat labioꝝ: ſed intimo cordis credit affectu: inde dicũtur tres gradus hũilitatis. Prim⁹ ſubdere ſe maiori ⁊ non preferre ſe equali: fac. xxij. di. de cõſtantinopolitane: ĩ fine. Secund⁹ ſubdere ſe eq̃li nec preferre ſe minori. Tercius ſubdere ſe minori: fa. de pe. di. ij. c. j. Prima dicit̃ ſufficiẽs et neceſſaria. ſecũda abundans. tercia ſuperabundans. De humilitatis efficacia diabolus ad machariũ: vt legit̃ in vitis patꝝ. Ieiunas iterduꝫ ⁊ ego nullo vnq̃ cibo reficioꝛ. tu ſepe vigilas: me nũq̃ ſopoꝛ oppreſſit: humilitas tua ſola me vincit. Et ambro. dic̃ q humilitas eſt clauis q̃ aperit regnũ celoꝝ: ⁊ reſerat miſteria ſcripturaꝝ. Et grego. in quarta domi. de aduẽtu. q ſine hũilitate virtutes cõgregat: q̃ſi ĩ ventũ pulvereꝫ poꝛtat. et vñ aliq̃d ferre cernit̃: inde deteri⁹ cecat: ⁊ vide. xxij. di. dñs. c. di. ꝯtra morem.

q Quia contingit. Primo ponens ꝯſtitutõis cauſaꝫ: ſtatuit hoſpitalia reformari ꝑ collatores ipoꝝ: et cogi rectores eoꝝ ad ꝯſuatõeꝫ locoꝝ ⁊ ſuoꝝ iuriũ ⁊ ad hoſpitalitatẽ tenẽdã: ſtatuẽs ꝑ locoꝝ oꝛdiarios ſuppleri defectũ vl' negligẽtiã collatoꝝ etiã circa exempta. Secũdo ꝓcipit hoſpitalia ĩ bñficiũ nõ ꝯcedi: niſi ĩ duobꝰ caſibꝰ. ⁊ repꝛobat ꝯriaꝫ ꝯſuetudinẽ: ſubmittens q̃les eſſe debeãt quib⁹ adminiſtratio ipſa ꝯmittit̃: ⁊ de ipſoꝝ iuramẽto: inuentario: ⁊ rõne reddẽda: ⁊ decretũ appoint. Tercio declarat ꝯſtitutõem non extendi ad hoſpitalia religioſoꝝ vel militariũ ordinũ. Quarto cõſeruat conſuetudines antiquas taliũ locoꝝ circa diuina officia ⁊ ſacramenta. Secunda ibi: vt aũt. Tercia ibi: ꝑmiſſa. Quarta ibi: ceteruꝫ.

u Xenodochioꝝ. de hoc ⁊ ſequẽtibus nominibus ſ̃. e. ꝯpil'. de p̃ben. ꝑ lr̃as. ⁊ ibi dedi remiſ.

x Cura. temporaliuꝫ: vt innuũt ſequentia.

y Excutere. repetendo illa in iudicio: q poſſunt in eccleſiaſtico: etiaꝫ ſi illi ſint laici: de fo. compe. cuꝫ ſit.

z Deperdi. permittũt quod ſequitur.

a Deformari. hec eſt ꝓbatio male adminiſtratõis. xij. q. ij. q̃nioꝛ: de elec. fundamẽta. ℣. nũquid. li. vi. ℭ. de admi. tu. lex que. fac. ꝯſtitutio

Iohan. execrabilis. j. Ruꝰ. reparari autẽ debent de redditib⁹ locoꝝ que ſupſunt: qđ dic vt de ec. edi. c. j. ⁊ c. de his.

b Inhumaniter. de pſcrip. cum ex officij: poſt pn. de cenſi. licet.

c Uſus ſuos. ſ. vltra victũ ⁊ veſtitũ: forte in patrimonio augendo vel cõſeruãdo. fa. de pig. c. iij. ⁊ pꝫ qđ iſti fructus etiaꝫ ſepatos a ſolo ſuos non faciũt: de alijs clericis ⁊ plans no. de offi. or. pſcrip. li. vj.

d Largitione. in vita vel morte.

e Non aliũ. etiã piũ. ⁊ eſt hoc ſi. de ap. c. iij. ⁊ ibi cõcor. de hoc in. j. glo. ⁊ bene fa. ff. de ãni. re. ad. ci. p. l. j. cũ ↄcor. j. glo. qñqꝫ tñ rebus vtimur ad aliũ vſuꝫ q̄ fuerint iuente: de penis. q̄uis. li. vj.

f Aplice ſe. no. p hãc lrãm ſolũ papã alterare poſſe vſuꝫ illoꝝ q̄ p fideles donata ſunt vel relicta. ⁊ addẽdus eſt iſte caſus ad alios: no. de offi. leg. ex tranſlatõem.

g Conuerti. p ſolicitudinem dioceſani. e. ti. de xenodochijs.

h De iure. vt epi: vt i pre. de xenodochijs.

i Appoſito. p dioceſanum de ↄſenſu ꝑroni: de ↄſue. cũ dilecꝰ. fa. xviij. q. ij. eleutherius: de iurepa. ↄterea. ij.

k Legittie. ſpacio. xl. annoꝝ cuꝫ titulo: niſi ſuſtñt ipis pſcriptio cuius initij nõ ſit memoria: qđ dic vt õ pſcp. c. j. li. vj.

l Sedis aplice. hoc dicit q: licꝫ epi poſſint aliq̄ epalia iura remittere vel ↄferre: nõ tñ põt a ſe correctões ⁊ viſitatões de q̄b hic loqmur abdicare: de hoc de cẽſi. cũ venerabilis: õ reli. do. ↄſtituꝰ.

m Indebite. ad hec recupanda admitit quilibet õ loco: quod dic vt õ re. ec. nõ alie. ſi quis.

n Facultates. q: ſp in ſumptib⁹ ⁊ ꝓcurationib⁹ habenda eſt ratio: de vi. ⁊ ho. cle. qm̃: de cenſi. ſopite: cũ ſuis ↄcor.

o In quos. ſ. in reformando ⁊ complendo: vt dictũ eſt.

p Negligentiã. hoc patebit ex facto notorio: de cenſi. romana. §. notoria. vel p aſſignatõeꝫ termini ad hoc pfixi et elapſi: fa. j. ti. ꝓxi. c. j.

q Inuũgimus. non dicit pmittimus. p hoc pꝫ q ordinarij ad hoc tenentur ex pcepto: ⁊ fa. quod dixi. ȝ. ti. ꝓxi. c. iij. pꝰ pn. ſup. v. debeãt.

r Priuilegiatos. de priuile. quoniam. ⁊ c. cum capella, co. ti. volentes. li. vj. §. in eos.

ſ Apoſtolica. ↄcor. ȝ. e. ↄpil. õ ſup. neg. pla. c. vno: ⁊ ibi ↄcor. õ hoc.

t Cenſuram. de v. ſig. querenti.

u Remedijs. inuocãdo ſi expedierit brachiuꝫ ſeculare: de off. or. c. j. ⁊ c. quoniam.

x Ad aliam. ſic ȝ. ti. j. c. ij.

y Secularib⁹. de religioſis dubitaꝛ an hoſpitalib⁹ pfici poſſint. ⁊ õ leproſarijs iam vidi obtentuꝫ q eis pfici poterãt p illud qđ no. inno. de ec. edi. cum dicat. vbi dicit collegiũ leproſoꝝ religioſuꝫ ⁊ licitũ ⁊ a iure approbatũ: ⁊ p. c. quidã. xviij. q. ij. archi. ibi ↄ dicens: q ipſuꝫ. c. quidam: loquiꝛ de triplici genere locoꝝ ⁊ pſonaꝝ. Uñ qđ ibi de monachis dicitꝛ nõ hoſpitalia ſꝫ martyria ⁊ monaſteria reſpicit. ſit ratio: q: q monachus extra monaſteriũ intituleꝛ nõ eſt pmiſſuꝫ: niſi ꝓpter curaꝫ animaꝝ: de regu. ſup co. vbi ſꝫ regimen hoſpitalis caret cura: qui dicit religioſum illi pfici poſſe oſtendat ius expſſuꝫ. Nec eſt etiam veꝝ qđ dicit inno. collegiũ leproſoꝝ religioſuꝫ: vt ibi etiaꝫ ſcripſi. ⁊ fa. qđ no. de excef. prela. nimis. ij. in. iij. glo. de laicis aũt fatemur p pre. c. quidam q pfici poſſint: etiam ſi habeat recto: curaꝫ paupeꝝ vel familie extra poteſtatẽ clauiũ. talem eñ curã hꝫ ⁊ pater ⁊ dñs ſup familiaꝫ. Iſta ergo non impediet laicũ preſici: fa. de ſen. excõ. canonica. ⁊ qđ ibi dixi. Nec ſufficeret ad pficiendũ monachũ talis cura: niſi ex poteſtate clauiũ curam habeat: de hoc de offi. archi. cũ ſatis: de pe. ⁊ re. oĩs. In prima tamen editione huius ↄcilij hoc fuerat ꝓhibitum ne laicis habẽtib⁹ filios vl' vxoꝛẽ: ex qua poſſent veriſimiliter filios ꝓcreare talia loca cõferrenꝛ: quod poſtea fuit ſublatum.

id rẽnuũt inhũaniter facere: ↄuentꝰ eoſdẽ in vſus ſuos dãnabiliter ↄuertẽtes: cũ tñ ea q̄ ad certũ vſuꝫ largitõe ſunt deſtinata fideliũ: ad illuꝫ debeãt nõ ad aliũ: ſalua qdẽ ſedis apoſtolice auctẽ ↄuerti. Nos iniuriã ⁊ abuſuꝫ hmõi deteſtantes: h̃ ſacro ↄcilio approbante ſancimꝰ: vt hi ad q̄s id de iure vel ſtatuto ĩ ipſoꝝ fundatione locoꝝ appoſito: aut ex ↄſuetudine pſcripta legittime vel priuilegio ſedis aplice ꝑtinet: loca ipa ſtudeãt in pdictis oĩbus ſalubriꝛ reformare: ac occupata dꝑdita ⁊ aliẽata idebite ĩ ſtatũ reduci debitũ faciant: et ad ipſaꝝ miſ̃abiliũ pſonaꝝ receptiões ⁊ ſuſtẽtationeꝫ debitã iuxta facultates et ꝓuẽtus locoꝝ ipſoꝝ rectores pdictos cõpellere non omittant. In q̄ ſi forte ↄmiſerint negligentiã vel defectũ ordiarijs locorũ iniũgimꝰ: vt etiã ſi pia loca pdicta exemptiõis ꝑuilegio munita ↄſiſtãt: p ſeipos vl' alios impleãt oĩa pmiſſa ⁊ ſingula: ⁊ rectores eoſdẽ vtiqꝫ nõ exemptos ꝓpria: exemptos vo et alios ꝑuilegiatos aplica ad id auctẽ ↄpellãt: ↄdictores cuiuſcũqꝫ ſtatus aut ↄditiõis exiſtãt: ac pbentes eiſdẽ circa pmiſſa ↄſiliũ auxiliũ vel fauoreꝫ: p cẽſurã eccliaſticã ⁊ alijs iuris remedijs ↄpeſcẽdo: nulluꝫ tñ p h̃ exemptõib⁹ ſeu ꝑuilegijs ipſis q̄ ad alia piudiciũ generãdo. Ut aũt pmiſſa ꝓmptius obſ̃uent: nullꝰ ex locis ipſis ſecularib⁹ clericis in bñficiũ ↄferaꝛ: etiã ſi de ↄſuetudine quã reprobamꝰ penitꝰ h̃ fuerit obſ̃uatũ: niſi in illoꝝ fundatõe ſecꝰ ↄſtitutũ fuerit: ſeu p electõeꝫ ſit de rectore locis hmõi ꝓuidendũ. Sꝫ coruꝫ gubernatio iuris ꝓuidis idoneis ⁊ boni teſtimonij ↄmittatur: q̄ ſciãt velint ⁊ valeãt loca ipſa bona eoꝝ ac iura vtiliter regere: ⁊ eoꝝ ꝓuentꝰ ⁊ redditꝰ ĩ pſonaꝝ vſuꝫ miſ̃abiliuꝫ fideliꝛ diſpẽſare: ⁊ q̄s in vſus alios bona pdicta ↄuertere pſumptio veriſilis nõ exiſtat: ĩ quib⁹ ſub obteſtatõe diuini iudicij: illoꝝ ad q̄s dictoꝝ locorum ↄmiſſio ꝑtinet ↄſcientias oneramꝰ. Illi etiã quibus dictorum locoruꝫ gubernatio ſeu adminiſtratio ↄmitteꝛ: ad inſtar tutoꝝ ⁊ curatoruꝫ iuramentũ preſtare: ac de locorum

z Beneficium. conco. ȝ. e. compil'. de pben. per litteras. ⁊ vide quod ibi dixi ĩ glo. Unde nec et quod ſtatim dicam ſuper. v. cõmutatur.

a Reprobamus. cõcor. ȝ. ea. compil'. de eta. ⁊ quali. vt hi qui: cum ſuis concor. Si autem expreſſe non reprobaſſet conſuetudinem: puto q duraſſet ſicut ſtatutum de quo ſequitur: de conſti. c. j. libro. vj.

b Electioneꝫ. per ſuperiorem confirmandam.

c Cõmittatur. ſi intelligereꝛ ad tempꝰ. ſ. q̄diu placuerit committenti tunc eſſꝫ littera illa clario: que ſcilicet ꝓhibuit illa ĩ beneficiuꝫ concedi: quaſi diceret beneficia de ſui natura ſunt perpetua. lv. di. pcepta. iſte vo erit temporalis ad inſtar tutorum ⁊ curatoruꝫ de quib⁹ ſequiꝛ: et pſidentiuꝫ ciuitati romane: de quib⁹ de el'c. fundamẽta. li. vj. vel alijs ciuitatib⁹ vl' vniuerſitatib⁹: de qbꝰ facis ſcpſi poſt oſti. de iudi. c. fi. fa. ad hoc ȝ. e. ↄpil'. de ſup. neg. pla. c. vno. in pn. ibi ↄmittere. ⁊ qđ ibi dixi. ↄſuetudo nõ recipit hãc lecturaꝫ: imo ita hodie ſic oliꝫ inſtituũtur ꝑpetui rectores ĩ locis talib⁹: et facit lrã regere q̄ ſequiꝛ. declarãda eſſꝫ ĩ hoc mens huiꝰ lr̃e.

d Ualeant. cuꝫ effectu: ȝ. de cle. nõ reſi. c. iij. ⁊ iiij.

e Tutoꝝ ⁊ curatoꝝ. iurãt eñ iſti facere vtilia pupillis vl' adultis quibus deputanꝛ: ⁊ ꝑtermittere inutilia ipſoꝝ: etiã res ⁊ pſonas ad cõmoduꝫ ⁊ vtilitatẽ eoꝝ bona fide cuſtodire ⁊ ſaluare: inuẽtariũ de rebus eoꝝ facere: ⁊ adminiſtratõis ſue ratõem tpe debito reddere cũ reſiduoꝝ reſignatõe: eo ſaluo q ſemper vti valeant veritate. qđ vide in ſpe. de tuto. in prima colum. ⁊ probaꝛ. C. de epi. au. l. de creationibus. C. de cura. fur. l. fi. cum ſi. tutor autem datur pupillo: curato: adoleſcenti. ⁊ interduꝫ maiori furioſo vel prodigo vel his ſimilibus. datur etiam bonis ⁊ ad cauſas et lites: de quibus oĩbus in ſpe. de curatore.

f Iuramentũ. ↄcor. j. de here. c. j. §. porro.

g Preſtare. no. q: de ſatiſdatõe nil dicit: ad quã tñ tutores ⁊ curatores teneꝛ: niſi ſint teſtamentarij vel ex inquiſitõne dati. C. de tuto. qui non ſatiſdent. l. in dubium. et. l. non omniuꝫ: de cura. fu. l. fi. inſti. de ſatiſ. tuto. in princi. ⁊ ſic ſoli legittimi ⁊ ſine inquiſitõne dati ſatiſdant. ⁊ ibi de hoc. ⁊ in ſpe. de tu. §. ſi aũt. v. hoꝝ. Cuꝫ aũt iſti rectores ex inquiſitõne deniꝛ: merito ſatiſdatõe non oneranꝛ: fa. C. de epi. ⁊ cle. orphanotrophos. in pn. niſi ꝓpter vxorem ⁊ filios.

ſuſpectus eſſet. xviij. di. de ſyracuſane. ſed tali ſuſpecto cõmitti non debet vt ſ.
h Bonis mobilibus ⁊ imobilibus. de teſta. relatum. ij. ff. de ver. ſig. bonorum.
i Inuentaria. que al's reptoria dicũtur. ff. de admi. tu. tutor qui repertoria. ⁊ ad hoc tutores et curatores tenent. C. de admi. tu. l. tutores. ij. de cura. fur. l. fi. et formas diuerſoꝝ inuentarioꝝ. vide in ſpe. de inſtru. edi. §. fi. ⁊ de his ibi. v. ſunt etiã.
k Annis ſingulis. ꝑ hanc lr̃am videt ꝙ etiã non petitã teneat offerre. al's ſi termin⁹ ſtatutus nõ eẽt. pone exemplũ ſ. e. ꝯpil'. de teſt. c. vno. ſatis videret ſufficere ꝙ hoc faceret cũ requiſit⁹ eſſet. de iureiu. c. breui. ſa. qȯ no. de elec. cupiẽtes §. ſi vo. iu. v. glo.

ipſorum bonis inuentaria cõficere ⁊ ordinarijs ſeu alijs q̇bus ſubſunt loca huiuſmõi vł deputandis ab eis ãnis ſingulł de adminiſtratiõe ſua teneanť reddere ratõnem: quod ſi ſec⁹ a quoq̄ fuerit attẽptatũ: collationem ꝓuiſionem ſeu ordinationem ipſam carere decernim⁹ omni robore firmitatis.

Premiſſa vo ad hoſpitalia militariũ ordinũ aut religioſoꝝ etiam aliorũ extẽdi minime volumus: quoꝝ tamen hoſpitaliũ rectoribus in ſancte obedientie virtute mandam⁹: vt in illis ſm ſuorũ ordinũ inſtituta ⁊ antiquas obſeruantias ꝓuidere pauperibus ⁊ hoſpitalitatẽ debitam ĩ illis tenere procurent: ad quod ꝑ ſupiores coꝝ arta diſtrictõne cogãtur: ſtatutis aũt ꝯſuetudinib⁹ quibuſlibet nõ obſtãtib⁹ ĩ pmiſſis.

Ceterꝝ noſtre intentiõis exiſtit qȯ ſi qua ſint hoſpitalia altare vł altaria ⁊ cimiteriũ ab antiquo habẽtia et pꝛ̃ſbyteros celebrantes ⁊ ſacramenta eccleſiaſtica pauperibus miniſtrãtes: ſeu ſi parochiales rectores ꝯſueuerint in illis exercere pmiſſa: ãtiqua cõſuetudo ſeruetur quo ad exercenda ⁊ miniſtrãda ſpiritualia ſupdicta.

Clemens. v. in ꝯci. vienẽſi.

l Reddere rationẽ. ꝯ. C. de epi. ⁊ cleri. orphanotrophos. in fi. ⁊ aut. de eccle. ti. §. pe. coll'. ix. vbi dr̃: tales ad rõnẽ reddendã nõ teneri. So. illud correctũ ꝑ aut. poſterioꝝ de ſan. epiſ. §. economos. coll'. ix. ita ibi ſoluit glo. tu dic veri⁹ pmas leges non correctas: ſꝫ loquũt de rõne reddẽda orphanis vł paupib⁹ ad quã iſti ñ tenet: quod ſonat ibi tex. dicẽs: ꝙ nõ ſubiacent tutellarib⁹ vł curatorijs rõnib⁹. §. economos: loqꝫ expſſe de rõne reddenda epõ ad quã tenent. vt ibi ⁊ ſꝫ hoc hic addit ꝙ ſingulis annis ad hoc teneant.
m Attemptatũ. ſcꝫ qꝛ cõferunt in beneficiũ ſecularib⁹ clericis vel pſonis nõ talib⁹ vt dictũ eſt ſ.
n Premiſſa. ſcꝫ de ſuppletiõe ordinarioꝝ etiã quo ad exẽpta ꝙ nõ ꝯferãt in bñficiũ de iuramento: īuentario: ⁊ rõne reddenda.
o Militariũ. vt ſancti Jo. hieroſo. ſancte marie theuthonicorum calatrenſiũ ⁊ ſimiliũ.
p Alioꝝ. ſunt quedã religiones ſup hoſpitalitate fundate vt cruciferoꝝ. vel dato ꝙ nõ ſint ad hoc fundate: hñt tñ hoſpitalia.
q Ceterꝝ. quarta pars.
r Altare. talia hoſpitalia cũ eccleſia ł altari cimiterio vł alio iure parochiali vł que al's ſint ꝑpetua ⁊ religioſa erigi nõ pñt ſine auc̃te dioceſani: al's tñ quilibet domũ ſuã vel ptẽ domus ad hoſpitalitatez pauperꝝ diſponere poſſet: ſꝫ tũc penitere poſſet. ⁊ vide qȯ dixi. eo. ti. ad hoc. ſup. j. glo. ⁊ qȯ nõ. oſti. ĩ ſum. de regula. §. j. v. q̇d de ruſticis. exquo aũt hoſpitale eſt locus religioſus ⁊ auc̃te epi deputatus hñ poſſunt talia ſibi accedere: ſ. e. ꝯpi. de pben. ꝑ lr̃as.
ſ Parochiales. ſcꝫ in quoꝝ parochijs ꝯſtructa ſunt hoſpitalia: ꝓ quib⁹ facit ius cõe: de pſcrip. ex trãſmiſſa. ⁊ de reſti. ſpo. ad decias. li. vj. ſtať tñ ꝯſuetudini. Licꝫ ergo hoſpitale ⁊ ipſius familia ⁊ pauperes ibi degẽtes ſint de parochia matricis eccleſie: potuit tñ pſcribẽ hoſpitale: ꝙ ꝑ ꝓpriũ ſacerdotẽ illis ſpũalia miniſtrent.
t Supradicta. ꝯcor. xxiij. q. j. pudenda. de elec. nihil eſt. in fine. ⁊ facit. ĩ. de pui. c. j. in fi.
u Ut conſtitutõ. In pma exordiũ in quo expedientiam obſeruanne antiqui iuris ꝓ ꝯſtõnis cauſa ponit. In ſecunda ꝯſtõ: ibi dioceſanis que tria facit. Primo prouidet circa aſſignatõnem partis ꝓuentuũ eccleſiaꝝ faciendã plãis vł vicarijs ipſaꝝ ꝑ patronos eccleſiaſticos qui nõ ſolẽt ipſaꝝ onera ſupportare. Secũdo ibi: ſane circa illos patronos qui ſolẽt ſupportare predicta. Tercio ibi: ad que circa executõz ꝯſtõnis dat poteſtatẽ dioceſanis ⁊

tollit obſtantia: determinat opiniones de q̇bus dicã ſup vbo deuoluať. ⁊ hic vt ponit cauſatiue: ſic de ap. vt debitus. vbi dixi.
x Conſtitutõ. clementis. iiij. de pben. c. j. li. vj. q̄ ſupplet ꝯſtõz alex. e. ti. de monachis: circa exemptos ⁊ ꝯſuetudinẽ reprobandã de q̄ ſeqť.
y Non ob. ꝯcor. de pben. extirpande.

De iurepatronatus. Rubrica

Ut conſtitutõ que ad eccleſiã aliquã q̄uis etiã ad exẽptoꝝ pñſentatõnez admitti: ꝯſuetudine ñ obſtãte ꝯtraria ꝓhibet: niſi pñſentato de ꝓuentib⁹ eiuſdẽ eccleſie tał coram dioceſano portio fuerit aſſignata vnde iura poſſit epiſcopalia ſoluere: ⁊ ſuſtentatõz hr̃e ꝯgruã ſicut expedit: obſeruet: ipſam declarare: ac ei q̄dã adijcere ꝯſulta huiuſmõi ſacri concilij approbatõne ꝓuidim⁹ dioceſanis ſub obteſtatõe diuini iudicij diſtricti⁹ inhibẽtes: ne

z Habere. ⁊ reliq̄ incũbentia onera ſupportare vt j. dicitur iuribus.
a Expedit. eccł'aꝝ vtilitati ⁊ aiaꝝ ſaluti vt ibi
b Declarare. hoc fa. j. §. ſane.
c Adijcẽ. adijcit circa forma inhibitõnis. Itẽ de termino ſtatuendo: de pñſentato inſtituendo: de aſſignatõe poſt terminũ ꝑ ordinariũ facienda. ⁊ illud qȯ habet in fi.
d Dioceſanis. quid de inferiorib⁹ ad q̄s ſpectat inſtitutõ: qȯ pót eſſe: de of. dele. ſup eo. de cle. pe. c. fi. de pben. referente. ſ. e. ꝯpi. de pben. ſi de bñficio: So. inq̄ũ ponit hec decre. ius nouũ ĩ illł nõ hꝫ locũ. al's ſimpliciť dixiſſet ordinarijs. ſic ſ. e. ꝯpi. de ſequeſtra. poſ. ca. vnico. de teſta. c. j. de ſta. regu. c. ij. ſ. ti. pxi. c. ij. poſt pn. j. de pui. c. j. de pe. ⁊ re. c. j. ⁊ tũc tales ꝯprehenderet: de of. or. ordinarij. ĩ pn. li. vj. ⁊ qȯ ibi nõ. Nec poteſt negari qn ſerioſe dioceſanos exp̄mat: cũ hoc ſit ſꝫ tonẽs repertũ. nec mirꝫ qꝛ decre. de monachis. ⁊ decre. j. li. vj. de preben. de dioceſanis etiã expſſe loquunť. ſic ſ. e. ꝯpi. de ſup. ne. pla. c. vno. de fo. cõpe. q̄uis. §. volumus de vi. ⁊ ho. cle. c. j. ĩ pn. ⁊ qȯ ibi dixi. inferior ꝗ platus hñs inſtituere ad dioceſanũ recurret vt terminũ ſtatuat ad aſſignatõz. fa. pn. hui⁹. c. que ſi nõ fiat ꝑ inferiorẽ ad quẽ ſpectat: admitteť inſtitut⁹. ⁊ ꝑ dioceſanos fiet aſſignatõ ⁊ reliqua ſꝫ expreſſa. ⁊ eſt ſi. qȯ de lr̃is cõmẽdaticijs ſcripſi in pre. decre. ſi. de cle. pe. ſup vlt. glo.
e Inhibentes. hic addit fortiorẽ expſſionẽ inhibitiõis. ſcripſerat em̃ alexander dioceſano ꝙ ꝓuideret ꝙ nullũ ⁊c. Clemẽs. iiij. ſtatuerat ⁊ mãdauerat ꝯſtõez inuiolabiliť obſeruari. hic clemẽs. v. inhibet diſtricte ſub obteſtatõne ⁊c. Sꝫ quero q̇d ſi ꝯ hãc inhibitõz dioceſan⁹ admittit pñſentatũ aſſignatõe nõ facta: vr̃ ꝙ valeat: de pben. dilect⁹. ij. de cõceſ. pben. ſi ſoli. ĩ pn. ⁊ fa. qȯ nõ. de of. or. romana. ad fi. li. vj. ⁊. e. lib. de imu. ec. decet. ad fi. ex quo nõ apponiť decretũ vt ibi. ⁊ fa. de deſpõ. ipu. ad diſſoluendũ. in fi. Item cũ hec pncipaliter fauorẽ epi ⁊ inſtituendi reſpiciãt vt ſ. ĩ pn. poſſunt ſuo renũciare fauori: de regu. ad apl'icam. C. de legib⁹: ꝙ fauore. ⁊ fa. ff. de no. ope. l. j. §. ⁊ poſt operis. ꝯ: de elec. ꝓuida. li. vj. vbi nõ valet ꝯfirmatõ facta illa inq̄ſitõe omiſſa q̄ pmitti debeat: ita nec ſꝫ valeat non pmiſſa hac aſſignatõe: ad idẽ. e. ti. c. fi. vbi omiſſio citatõis viciat ꝯfirmatõz. Item ꝯ hoc. e. ti. cũ dilect⁹. vbi non valet collatõ poſt inhibitõz legati. Ad idem. ꝑ. decre. ſi ſoli. v. aut. vbi inhibitõ executoris ad ꝯpellẽdũ afficit etiã ſine decreto. Nã plus opať expſſa inhibitõ q̄ꝫ mandatũ vt ibi pꝫ. ⁊ ſic rñdeť ad pn. ipſius decre. ⁊ decre. dilectus: in ꝯrañ allegatas. Itẽ nõ ob. ꝙ ſꝫ non apponiť decretũ qꝛ ſufficit legiſlatorẽ aliq̇d ꝓhibuiſſe ⁊c. C. de leg. ñ dubiũ: de re. iur. que ꝯ. li. vj. cũ ꝯcor. Nec eſt verꝫ ꝙ ſꝫ verſeť ſolũ fauor inſtituentis et inſtituti: imo verſať fauore eccleſiaꝝ ⁊ ſalus aiaꝝ: vt pꝫ ĩ decre. j. de pbẽ. ⁊ ſic renũciare ñ potuerũt. fa. qȯ dixi p⁹ inno. oſti. ⁊ cõpoſt. de reſcrip. cũ dilecta. ſup. iiij. glo. ꝑ hoc vr̃ ꝙ inſtitõ vel ꝯfirmatõ nõ valeat. puto ꝙ cũ dioceſan⁹ nõ recipiat pñtatem ꝯfirmandi ab hac ꝯſtõne: ſꝫ det ꝯſtõ iuriſdictõz hñti certũ modũ ſine decreto: ꝙ ꝯfirmatõ ꝯ hãc inhibitõnẽ facta valeat. ⁊ ꝙ hoc ſit de mente: colligo ꝑ vbũ pcedẽs ſub obteſtatõe ⁊c. ꝯfateor tñ ꝙ puniẽdus eſt faciẽs: vt ĩ decre. ſi ſoli: cũ ꝯcor. fa. j. de iuſtõ. c. vno. Ad decre. ꝓuida: rñdeo ꝙ ibi ordinari⁹ recipiat iuriſdictõz

ꝑ ɔſtõnem greg. q̃uis. e. ti. ſed modificatam. ſi ergo modũ non ſeruet deficit iuriſdictõ: fa. ff. de trãſac. cũ hi. §. ſi pro. ⁊ de re. eo. qui ſub tu. vel cu. l. magis. §. ſi eo alienũ. Ad decre. vi. e. ti. dico q᷑ ex vi decreti ñ valet ibi ɔfirmatõ: q̃ al's valuiſſet i decre. cũ dilect⁹. ⁊ decre. ſi ſoli. v. aut. erat ius alteri acquiſitũ ꝑ q̃ ſcribebat. Lex nõ dubiũ loqͭ i his q̃ hñt ꝑpetuã ꝓhibitõis cãm: vt no. de ſpõ. duoꝝ tua. q̃ hic ceſſat. Maꝫ ẽt pꝰ inſtõꝫ aſſignatõ fieri põt vt ſeqͭ. ⁊ ad hᵒ adde qd̃ dixi s. e. ꝯpi. de ſeqͭ. poſ. c. vno. v. aqua.

f Preſentatũ. inſtituendũ ad regimẽ eccleſie vel curã ſpũi.

g Ius pñtãdi. ñ nudũ ſꝫ vna cũ dñio tpalium. vt j. §. ſane. al's non fieret aſſignatio iſta: qꝛ rectoꝛ totũ haberet: ſup q̃ vide qd̃ ſcripſi de pbẽ. de monachis. ſup ſi. vlt. glo.

h Competẽtẽ. d elec. c. j. de ap. cũ ſit.

i Corã. vide qd̃ ſuper hãc dictõne no. d elec. vt circa. li. vj.

k Ipſum. a dioceſano ſtatutum.

l Noceat. facit de elec. publicato. ⁊ ad ea q̃ ibi ſcripſi i. x. q.

m Extũc. i. lapſo tmio ⁊ extremũ tps deſigͭt. ff. de ꝯdi. ⁊ demõ. l. uij. i fi.

n Et in penã. nõ dicit ⁊ pᵉea i penã. nec s ꝓxi. dixit ꝑus debeãt. per qd̃ dico q᷑ dũmõ lapſus ſit terminꝰ ñ attento ordine hꝰ lr̃e ſicut aſſignatõ patronoꝝ ꝑcedit inſtitõꝫ: ſic ⁊ dioceſani ꝑus poterũt aſſignare ⁊ poſtmodum inſtituere: faciũt nõ. de reſcrip. cũ dilecta. i. iij. glo. ⁊ ſic illud extũc qd̃ ꝑcedit determinat vbũ debeãt: ⁊ vbũ deuoluat. Sꝫ i quo eſt hec pena: cum nil videat referre: an ꝑ ipſos an ꝑ epm̃ hoc fiat: exquo modus ñ excedit? Do. aſſignabit forte eps tale ꝑdiũ qd̃ ſibi tenere voluiſſet. ꝑditio ergo electõis eſt hic pena. fa. de pben. ſi pluribꝫ. i ſi. li. vj. ff. de lega. ij. ſta. liberꝫ. §. ſtichũ. ⁊ eſt ſi. de ſup. ne. pla. c. vno. e. ꝯpi.

o Deuoluat. tan. goſ. inno. ⁊ oſti. dicebant de pbẽ. de monachis. q᷑ ſi monachi aſſignare nollent hãc portõnem: eps elapſis ſex menſibus ordinaret eccleſiã: ꝑ decre. ſicut: de ſup. neg. pla. ſꝫ archi. in decre. j. de pben. li. vj. dicit decre. ſic loqͭ in defectu pſentatũ nõ i defectu ꝓuẽtuũ quare dixit epm̃ hoc caſu non poſſe eccleſiã ordinare: ſꝫ coget illos ad aſſignatõꝫ faciendã. hodie melius ꝓuiſum eſt ꝑ hãc lr̃am.

p Oneramus. ꝯcoꝛ. s. de vo. c. ſi. vbi ꝯcoꝛ. de hoc s. ti. ꝓxi. c. vlt. §. vt aut. i ſi. j. de here. c. j. poſt pn̄. ⁊ ꝑ hanc lr̃am ⁊ ea q̃ nõ. de reſcrip. ſtatutũ. §. aſſeſſoꝛẽ. li. vj. videt q᷑ ꝑ patronos vl' pſbyteros nõ poſſit epo q̃ſtõ ꝯferri. ⁊ q᷑ ſi appellarẽt patroni dicẽtes q᷑ exceſſit vl' pſbyter dicẽs q᷑ portio nõ ſufficit: epus nõ deferret. Fateoꝛ tñ q᷑ ſupioꝛ ad quẽ appellatũ eſt emẽdaret qd̃ male factũ eſſet: s de ap. paſtoꝛalis. in prin. Idem puto cũ añ lapſum termini eſt ꝯtentõ inter patronos: qui dicũt portõꝫ antiquã vl' auctã ꝑ ipſos ſufficere ⁊ epm̃ hoc negantem.

q Moderatõnẽ. i. moderatã taxatõꝫ. hoc dico qꝛ moderatõis vbum diminutõꝫ ſapit. d v. ſig. c. ſi. ⁊ ẽ huic ſi. de elec. cupiẽtes. pꝰ pn̄. li. vj.

r Odio vel fauoꝛe. pſentati vel pſentantiũ.

ſ Vel al's. puta pmio vel amoꝛe. xj. q. iij. quatuoꝛ. de re iudi. cum eterni. li. vj. j. de here. c. j.

t Vel minoꝛi. ꝯcoꝛ. de offi. cu. c. j. ⁊ qd̃ ibi no. i. iij. glo.

u Sane. hic declarat pre. omnia: vt. j. dicam.

x Obſeruent. exquo eñi pſentati ⁊ inſtituti non ſuſtinẽt onera: ſed ꝓcurationꝫ cathedraticũ ⁊ alia iura epalia ⁊ hoſpitalitatis onera ⁊ his ſil'ia ſubeũt patroni nõ fiet aſſignatõ pdicta ẽt ꝓ ſuſtentatõne rectoris vt ſequit. Si ergo aliq̃ onera puta ꝓcuratõnũ ſubeũt patroni: reliq̃ ſubit pſbyter: videt q᷑ aſſignatõ fieri debeat ſufficiẽs ꝓ his oneribus tñ que ſubit pſbyter: fa. de pſcrip. accedentes: de ſta. mo. i ſingulis. de deci. tua. ij. puto eñi hoc eſſe de mente horũ iuriũ. q᷑ aut omnia ſubeãt patroni aut oĩa pſbyter. fa. de ꝯſe. di. ij. cõperimus. ff. de admi. tu. cum querit. Nã particularis exactõ multa hꝫ incõmoda. ff. fa. her. l. plane. facit. ff. de exerci. ac. l. ij. s. de cenſi. ũ inſtantia. ⁊ hoc ꝑ pat ſequẽs littera. Io. an.

y Perpetuis. de c ap. mo. c. vno. li. vj.

pſentatũ aliquem ꝑ quãcunq̃ ꝑſonã eccleſiaſticã ius pñtãdi ad eccleſiã aliquã hñtẽ admittant: niſi infra certũ terminũ cõpetentẽ ꝑ dioceſanos ipſos pñtantibꝫ pfigẽdũ: ipi pñtato fuerit corã eis vt pſcribit cõgrua de ꝓuẽtibꝫ eccleſie portõ aſſignata: quaꝫ ſi forſan idem pñtantes infra terminũ ipſuꝫ aſſignare neglexerit: ne factũ coꝝ noceat pñtato ſtatuimus vt extunc dioceſani debeant pſentatũ: niſi aliud canonicũ obſiſtat admittere: ⁊ in penaꝫ pſentãtiũ ad dioceſanos ipos ptãs aſſignatiõis hmõi deuoluat. Precipimꝰ autẽ dioceſanis eiſdẽ ſub ipiꝰ obteſtatõe diũi iudicij: ipſoꝛũq̃ ɔſciẽtias oneramus: q᷑ moderatõꝫ portionis ipſiꝰ debite faciant: nec odio vl' fauoꝛe vl' al's i pluri l' mioꝛi circa illã ſcient excedãt Sane in poꝛatuũ vl' alioꝝ tam regulariuꝫ q̃ ſecularium locoꝝ eccleſijs i quibꝫ religioſi vel alij ad quos eoꝝ redditus ꝑtinere noſcunt: pdicta ɔſueuerunt onera ſupportare: premiſſa nullatenꝰ obſeruent. ſꝫ onera oĩa que eccleſiaꝝ ipſaꝝ ꝑpetuis pſbytis aut vicarijs incũberẽt: ſi dicta eis aſſignatio facta eẽt: religioſi ⁊ alij ſupdicti plene ſubire: ac pſbyteros ſeu vicarios ipſos decẽter tractare: necnõ ſuſtentatõneꝫ eis pſtare ſufficientẽ ⁊ ɔgruaꝫ teneant. Ad q̃ oĩa integralit adimplenda: ⁊ nihilominꝰ ad obſeruatõꝫ debitã aſſignatõis per dioceſanuꝫ in caſu alio vt premittit faciende: religioſos pdictos ⁊ alios quoſlibꝫ a dioceſanis eiſdẽ eccleſiaſtica volumꝰ cẽſura ɔpelli: nõ obſtantibꝫ exẽptionibꝫ aut alijs quibuſlibet ꝓuilegijs ɔſuetudinibus l' ſtatutis: q̃ circa pmiſſa vl' eoꝝ aliqd̃ rligioſiſ ipis aut alijs i nllo volumꝰ ſuffragari.

z Vicarijs. repete ꝑpetuis. de offi. vica. ad hec.

a Subire. teneant qd̃ ſequit.

b Decenter. hoc reſpicit honeſtatem: de vo. magne. honeſte q̃ locabuntur in ſede. de excel. pla. c. j. d ma. ⁊ obe. ſolite. ⁊ honorabit in eis ſacerdotale officiũ. de here. cuꝫ ex iniicto. v. licet autẽ. xcv. di. eſto.

c Preſtare. hic pꝫ q᷑ etiam ꝓ ſuſtentatõne rectoꝛis non fiet aſſignatio.

d Sufficientẽ. vide quod nõ. xxj. q. j. c. j de reſcrip. cum adeo. in glo. ij.

e Ad obſeruatõnẽ. nõ poterũt ergo tollẽ vel minuere portionẽ ꝑ epm̃ aſſignatã. fa. d pben. auaricie.

f Alio. cuꝫ. ſ. rectoꝛ vel vicarius ſuſtinet onera: ⁊ infra tẽpus ꝑ dioceſanũ ſtatutum aſſignatõ ꝑ patronos facta non fuit.

g Conſuetudinibꝫ. concoꝛ. vide s. e. ꝯpi. de eta. ⁊ qua. vt hi q. ad finem.

h Premiſſa. i alijs ergo nõ ledunt priuilegia: ſic s. ti. j. c. vl. v. nullo.

p Plures. ſe ſummat tria dicens. ⁊ partes patent. quarum prima determinat nõ. xvj. q. vj. pie mentis. plenius. e. q. ſi pl'es. et. e. ti. c. j. ꝑ que patꝫ hic reprobari opinionẽ que placere videbat ala. hug. lau. Io. tan. vin. ber. ⁊ goſ. q̃ mihi etiã placebat. ⁊ approbat opi. inno. ⁊ oſti. dicentiũ in p. c. j. q᷑ i iurepatronatus ſucceſſio fit ꝑ ſtirpes nõ ꝑ capita: cum hoc eſſe debeat i linea deſcendenti. inſti. de here. que ab inteſ. defe. §. ⁊ qꝛ placuit. vt ſic pl'es vni ſuccedentes loco vnius habeant. ff. de ꝯdi. ⁊ demõ. cui fundꝰ. ⁊ dicebat inno. hãc equitatẽ pferendam ſubtilitati ɔtrarie. ff. ad. l. aqui. ita vulneratus. in ſi. ff. de inſti. l. j. his ꝯcoꝛ. roſ. bñuen. in libello ſuo. e. ti. §. nunc de vltimo. Primi ɔ. Ad qd̃ inducebat vin. q᷑ patroni veniũt ad ſucceſſionẽ liberti ꝑ capita non ꝑ ſtirpes. inſti. de ſucceſ. liber. §. ſꝫ noſtra. al's incipit multis. fa. ad hoc: qꝛ ſtipulatõnes indiuidue nõ diuidunt inter heredes. ff. de v. ob. l. ij. ⁊. l. eadẽ §. Cato. ⁊. l. ſtipulatõnes. nõ diuidunt. Archi. in pre. c. ſi plures. ɔcoꝛdare voluit opiniones dicens opi. inno. eſſe veram in his q̃ ex diuerſis cauſis ſunt patroni. ⁊ ita ponebat roſ. vt ſi vnus ex fundo alter ex dote. Oẽs eñi ex altero deſcendentes loco vnius habent. qñ vo vnicus fuit patronꝰ tũc locũ habeat opinio cõtraria vt ſic inſpiciamus initiũ. Sed lꝫ hoc aliquãtulũ mulceat aures cũ nec videt hec decre. obſtare que ponit plures patronos ⁊ vnũ ex pluribꝫ non vnũ ſolum: tñ nõ video rõneꝫ quare aliud in duobus patronis ex diuerſa cauſa q̃ ex eadem: vt ſi duo dederint dotem. Itẽ nec video quare magis inſpiciamꝰ ſtirpẽ pmo gradu q̃ ſecũdo vl' vlterioribꝫ cum igit in hoc oẽs cõcoꝛdent q᷑ hoc ius eſt ſimplex ⁊ indiuiſibile. Item cõcoꝛdent q᷑ in heredes ex inequalibꝫ partibꝫ equaliter trãſit licꝫ forſan vt dicebat inno. pinguioꝛ ſit vox illius: qui plus habꝫ in hereditate. Item cum oẽs cõcoꝛdent eum qui aliquid in dote poſuit ita patronũ eſſe ſicut eum qui plus poſuit: ⁊ de his omnibꝫ ſcripſi e. ti. c. j. Mihi placebat opinio hic reprobata. que licꝫ in parte haberet ɔtrariam equitatem: tamen expediens mihi videbat eccleſijs. vt ſicut patronis ꝑ capita debetur ius ꝓceſſionis ius alimentoꝝ ⁊ ius defenſionis ita ꝑ capita debeat ius pſentatõnis. ſcꝫ vt quot ſunt ca-

pita patronoꝝ: tot ſint ſuffragia vocum ⁊ nō plura. ad hoc fa. e. ti. c. iij. quod loquitᷣ etiam de heredibus fundatoꝝ in plurali ⁊ tū dicit ꝓficiendū illum qui plurimoꝝ approbatᷣ aſſenſu. Et nō plura dixi: vt ſcȝ ſi patronus ſit heres cōpatroni ſolum vnam vocem habeat: cuius ꝯtrarium innuit hec lr̄a: vt ſcȝ ſi ſit ꝺ heredibꝰ triū patronoꝝ in tribus vocibꝰ ꝑtem habeat: vel ſi ſolꝰ eſſet heres trium hēat tres voces: facit ꝺ re iudi. cū olim. ⁊ ex opiniōe h approbata timeo ꝙ naſcēᷣ inextricabiles queſtōes. Pone ꝙ. a. patronꝰ: cuiꝰ heredes haberi debēt pro vna voce: habuit tres filios: quoꝝ ꝑmus. b. nomine habuit duos filios. ſecūdus. c. nomine habuit quatuoꝛ. tercius. d. nomine habuit ſex. quo iure iſti omnes habent vnam vocem: eodem iure habent duo filij. b. terciam illius vocis. quatuoꝛ filij. c. aliam terciam. ſex filij. d. aliam terciam. Si ergo ad aperiendum intellectum dicendoꝝ ꝯhāc vocem reducamus ad vnū as. i. ad duodecim vncias. ⁊ faciamus ꝙ quelibȝ vncia ī voce ſit bonoñ. groſſus. ⁊ quilibet groſſus valeat duodecim boñ. ꝑuos. quelibet ſtirps habebit quatuoꝛ vncias. Quid erit ergo ſi vnus ex duobus: tres ex quatuoꝛ: duo ex ſex ꝑſentant ticiū: ⁊ reliqui ſcilicet vnus ex duobus: vnus ex quatuoꝛ ⁊ quatuoꝛ ex ſex ꝑſentant ſeyū de numero pſonaruȝ patet: de vncijs etiam patet: quia ꝑſentatores ticij habent ſex vncias ⁊ quatuoꝛ denarios: ꝑſentatores ſey habent quinqȝ vncias ⁊ octo denarios. ſed explica ſtirpem. Itē deſcendēdo ad terciū gradum ſi vnus ex illis duobus filijs. b. habeat vnū ſolū filium qui clericus eſt: alter octo quoꝛuȝ duo etiam ſunt clerici: ille ſolus habebit duas vncias: ⁊ illi octo diuidēt alias duas: ⁊ ſic quilibet ex illis octo habebit tres denarios. Item ſi quilibȝ ex quatuoꝛ filijs. c. habuit filios: ꝑmus quatuoꝛ: quoꝝ vnus clericus. ſecundꝰ tres quoꝝ duo clerici: tercius duos clericos: quartus vnū. quatuoꝛ filij ꝑmi hn̄t vnciam: ⁊ ſic quilibet tres denarios. tres filij ſecūdi vnciam: ⁊ ſic quilibet quatuoꝛ denarios. duo filij tercij vnciā aliā: ⁊ ſic quilibet ſex denarios: ⁊ ſolus filiꝰ quarti habet integrā vnciā. Item ſi ex tercia ſtirpe. ſcȝ ex ſex filijs. d. quilibȝ habet filios. pone quilibet ex tribus duos ⁊ ſic ſex: quoꝛum vnus ſolus eſt clericus: ⁊ quilibet ex alijs tribus quatuoꝛ: ⁊ ſic duodecim: quorū octo ſunt clerici: quilibet ex parentibus habebit octo denarios. quilibet ergo ex duobus filijs ꝑmoꝛum triuȝ habebit quatuoꝛ denarios: ⁊ quilibet ex quatuoꝛ filijs ſecundoꝛum trium habebit duos denarios. Habemus ergo ſꝫm predicta triginta ſeptem ꝓnepotes ex duodecim nepotibus natis ex tribꝰ filijs patroni. finge ꝙ vacat eccleſia: ⁊ iſti triginta ſeptē diſcoꝛdant: viginti laici ex eis ꝑſentant vnū: decēȝ ⁊ ſeptem quos dixi clericos alium: tu qui dicis ꝑ ſtirpes deberi voces patronoꝝ extrica mihi caſum iſtū. quo iure etēī ponderas ſtirpem in ꝑmo gradu: eo iure ⁊ in vlterioꝛibus: vt predixi in vncijs bn̄ pōt explicari: quia pars clericoꝛum habet ſex vncias ⁊ vnum denariū: pars laicoꝛum ſex vncias minus vno denario. Adhuc foꝛtioꝛ intricatio: vbi ponis alium compatronū habuiſſe totidem deſcendentes quoꝛum aliqui concoꝛdant cum clericis ꝑdictis: alij cum laicis. Et ſcias ꝙ ſi in predicto computo fuiſſem vltra ternariuȝ vſus impari numero. vt. v. vij. vel. ix. adhuc foꝛtioꝛ eſſet intricatō. Itē ſi eſt intricatō tanta in pꝛonepotibus: quanto amplioꝛ in filijs pꝛonepotuȝ vel vlterioꝛibus. quod eſt dicere ſi hec intricatō eſt in tercio gradu: quāto maioꝛ in quarto quinto ⁊ vlterioꝛibus. Item ſi intricatō eſt in caſu ſic explicito ⁊ certitudinaliter poſito: quanto maioꝛ in eo per ꝓbatōnes certificando. ꝓ tanto terreoꝛ de hac approbatōe. Nec ſic terroꝛ de eo quod ſcripſi poſt inno. ⁊ oſti. de elec. ſcriptum. ſuꝑ vbo ꝓpoſiti: vbi dico ꝙ ꝑlatꝰ poſſit habere terciā electōis: capl'm terciā: clerus terciā. q: fateoꝛ vt ibi ſcripſi ꝙ poſſit eſſe intricatō in calculo non tn̄ tanta vt hic. ⁊ hoc ꝓpter ſucceſſiuas ſtirpes. Dicebat ꝗ goſ. e. ti. c. j. ꝙ ꝯſuetudo ꝑ quam in quibuſdā partibꝫ vt neapoli iuſpatronatꝰ diuiditᷣ: ꝑ vncias poſſet excuſari: vt fiat diuiſio nō reſpectu iuriſpa. quod eſt indiuiſibile: ſꝫ reſpectu poꝛtōnū ſꝫm quas heredes ſucceſſerūt patrono vni l' pluribꝫ: ⁊ nō reſpectu poꝛtōnū q̄s ꝯtulerūt edificando vel dotando. ⁊ poteſt eſſe vtilitas harum diuiſionū: vt eccleſia in alendo ⁊ in honoꝛibus magis teneatᷣ ei a quo plus receperit: ſed actus ꝑſentandi cōmunis ſit omnibꝰ. Poſſet etiaȝ circa gratificatōnem que aliquando facienda eſt. e. ti. cum autē. voꝛ illiꝰ pꝛeferri qui plus contulit: ⁊ hoc dictū mihi placebat. ſed vt dixi opinio hic approbata pro qua fa. de reſcrip. paſtoꝛalis. in ꝑin. de teſti. licet ex quadam: ibi: non vtiqȝ vno ⁊c̄. intanto habet equitatem: q: abſurdum erat patronū inſtituendo decem heredes foꝛſan ad hunc finem: vt defraudare poſſet compatronū actu ꝑſentandi. quod eſſet ſi iſti haberent decem voces ⁊ ille vnam. ⁊ q: hoc ita poſſet ꝯtingere

Idem.

Plures ab vno ex patronis eccl'ie relicti heredes vocem dūtaxat vnꝰ habebūt in preſentatione rectoris: ⁊ vt facilius prouideatᷣ eccleſijs nō incōueniens reputamꝰ patronos ipſos inter ſe poſſe libere ꝯuēire de rectore ab eis altn̄is vicibꝫ ꝑſentādo: quibꝫ etiaȝ ex eadēȝ cā ꝑmittimꝰ: vt ꝑl'es ad vacantē eccleſiā poſſint eo mō

in ſecundo gradu tercio ⁊ vlterioꝛibus: ſicut ī ꝑmo nō videtᷣ habere ratōnem opi. archi. ⁊ ꝓpter hanc fraudem vel iniquitatem multotiēs cogitaueram ꝙ bonum eſſet ſtatuere: ꝙ extantibus deſcendentibus heredibus ſanguis ex aliquo patronoꝝ: ius iſtud nō poſſet tranſmitti in extraneos. In heredes vo ſanguinis tranſiret per capita etiaȝ quo ad actum pꝛeſentatōnis: ⁊ tunc non conqueratᷣ patronus de compatronoꝛ: ſed de deo creante: ſi plures deſcendētes pꝛebuit compatrono ꝗ̄ ſibi. Deficientibꝰ vo cōpatronis tunc patronus deſcēdentes non hn̄s poſſet trāſmittere ī extraneos: qbꝫ etiā ſuccederēt ſoli deſcēdentes ſanguinis ⁊ ꝑ capita. Et foꝛſan non eſſet abſurduȝ ſtatuere: ꝙ nullo caſu ī extraneos. i. non deſcendentes poſſet tranſmitti: vt ſic facilius liberarētur eccleſie ab hoc iure. fa. de deci. ꝓhibemus. ⁊. c. fi.

k Plures. quotcūqȝ cum ſit eadem ratio: ſed ad minus duos compꝛehendit: de regu. iur. pluralis. li. vj. cum concoꝛ. ⁊ dic plures etiaȝ ſingulares. in collegiatis enī minus eſt dubium: de his que fi. a ꝑla. ca. ea noſcitur.

l Ab vno. ergo ſecus ſi plures a pluribus: vel vnus a pluribus: vt dixi ī magna glo.

m Eccleſie. habemus patronos libertoꝝ ⁊ patronos cauſaꝝ: de qbꝫ dixi. e. ti. ſuꝑ rubrica.

n Relicti. licȝ vbū relicti ad vlti tabulas nō ꝑtineat. ff. de ta. exhi. l. j. ad fi. fa. de ſo. compe. cōqueſtus. Idem tamen puto ſi inter viuos transferat vendendo pluribus vniuerſitatem: vel ꝑmutando cum pluribus: vel pluribus donando qui ſunt modi transferendi: vt no. e. ti. cum ſeculum. Donatōnem tamen nō poſſet facere ꝑuatus ſine ꝯſenſu epi: vt plene ſcripſi. e. ti. illud.

o Heredes. ſui vel extranei: cū nō diſtinguat: de hoc. xvj. q. vij. ꝯſiderandū: ⁊ dixi. e. ti. cum ſeculum.

p Rectoris. ⁊ clerici cum eadem ſit ratō. eſt tamen in hoc opinio an patronus ꝑſentet clericum. tene tamen quod no. e. ti. poſtulaſti.

q Et vt. circa hunc. v. erat triplex opinio. Prima ꝙ hoc fieri poſſet Secūda ꝙ non poſſet. Tercia ꝙ poſſet de auctoꝛitate epiſcopi al's nō hic reꝓbatᷣ ſecūda quam tenebat inno. e. ti. c. j. ⁊ tercia quaȝ ipſe idē tenebat. e. ti. querimoniā. ⁊ approbat ꝑmā quā tenebat ber. e. ti. c. j. in fi. j. glo. ⁊ apcius ibi tan. qꝺ placebat vin. phi. ⁊ goſ. inducebant. l. ꝗ̄tiens. ff. de vſufru. ⁊. ff. de ſerui. via. in fi. ad idēȝ. ff. cōi diui. l. cōi diuidūdo. §. cū de vſufructu.

r Facilius. optarem hāc rōnem ponderatā fuiſſe ꝫ. ꝑri. vn̄.

ſ Patronos. omnes: fa. quod no. de elec. quia pꝛopter. v. vl' ſaltem. al's in re cōmuni ⁊c̄. de regu. iur. in re cōmuni. lib. vj.

t Libere. i. ſine ſuꝑioꝛis auctoꝛitate. ⁊ ſic impꝛobat quod no. inno. in dere. querimoniā. Item dic libere etiam ſi non vacet eccleſia: fa. de dona. cōſultatōnibus. ꝫ. e. compi. de re. ec. non alie. ſi vna. hoc pꝛobat plurale alternis vicibus. certum ē enī ꝙ vna vice nō cōcurrit duplex vacatō: non ob. de cōceſ. ꝓben. c. fi. quia illud fiebat ī fraudē vacature hoc autem fit ad tollendam diſcoꝛdiam ⁊ ad facilioꝛem ꝓuiſionem eccleſie. ⁊ eadem ratōe videretᷣ patronos plurū eccleſiaꝝ poſſe inter ſe diuidere. ſ. vt vnus ſit patronus ī vna ⁊ alius ī alia. vt no. vin. e. ti. c. j. ⁊. c. ex inſinuatōne. Sed ꝯ. ff. famil'. her. l. quedam. ff. de ali. le. l. iij. ff. de iurepa. l. fi. per que patet patronatū libertoꝝ inter patronos diuidi non poſſe: licȝ alimentoꝝ pꝛeſtatōnes diuidere poſſint. Sȝ dici poſſet ꝙ foꝛtius eſt iuſpatronatus libertoꝝ ꝗ̄ eccleſiarum. vnde illud non alienatᷣ: iſtud ſic. illud trāſit ī ſuos etiā nō heredes. ff. ꝺ iurepa. filij. ff. de lib. le. aurelio. §. Lapus. iſtud nō vt ſcripſi poſt inno. e. ti. cum ſeculū. Item vt ibi no. ꝑmutatᷣ patronatꝰ cū patronatu: quare ꝗ pars patronatus vnius eccleſie cum parte quam habet compatronꝰ in alia nō poterit ꝑmutari: vt qꝺ iuris de toto ⁊c̄. ꝺ of. dele. paſtoꝛal'. §. j. ff. de rei ven. que de tota.

u Alternis vicibus. i. ꝙ vnus ꝑma vice qua occurret vacatō: alter ſecunda: alter tercia. has etiā viciſſitudines qnqȝ ſeruant ſingulares perſone collegioꝝ in collatōnibus ſpectantibus ad collegia: ꝺ preben. c. vlti. li. vj.

x Quibus etiam. terciū dictū inducens ius nouū ⁊ equiſſimū. qꝺ intelligo de laicis: vt. j. dicam.

y Eadem cauſa. facilioꝛis ꝓuiſionis eccleſiaꝝ.

ȝ Permittimꝰ. olim ꝗ non licebat. bn̄ enī poterat laicus ꝑſtato vno aliū ꝑſentare. e. ti. ꝙ aūt. ⁊. c. cū aūt. ⁊ potioꝛ erat cōditō inſtituti ab epo vt ibi. videbatᷣ tn̄ eps ꝑmo teneri: qꝺ intellige vt dixi. e. ti. paſtoꝛal'. Sed ꝗ licebat ſic ſucceſſiue accumulare. hōeſtū ē vt liceat et ſic ꝑſtare.

a Plures. quotcūqȝ: vt dixi in ꝑn. c.

b Preſentare. ſimul vel ſucceſſiue. licz enim olim cum laicus preſen tabat ſecundū daret̃ optio epiſcopo: ipſe tñ laicus inſtabat ꝓ ſecundo. modo vo poteſt relinquere hic epiſcopi optioni. ⁊ ſic no. ꝙ licz electões non poſſint fieri alternatiue: de elec. c. ij. li. vj. p̄ſentatões ſic vt hic. quod de laicis intelligo: vel clericis p̄ſentantib; ex patrimonio: in qb; locum habebat quod ſ. dixi.

preſentare perſonas: ꝙ vna ex eis eligi ꝑ epiſcopuz valeat et admitti. Clemens quintus in concilio vienenſi.

De cenſibus exactionibus et procurationibus. Rubrica.

Um ſit nat̃e conſonū: illos non recuſare onera q̄ rerum cōmoda complectunt̃: hac imppetuū valitura conſtitutõne ſancim⁹: vt religioſi quicūqz ꝓ mõaſterijs ⁊ eccleſijs que ad eos quocūqz ſint titulo deuoluta. ꝓcurationes legatoꝝ ſedis apoſtolice ac iura epiſcopalia ⁊ alia preſtari ꝓ ipis anteq̄ ad eos ꝑuenniſſent ſolita prompte ſoluere ſtudeant: niſi forſan ſedis apoſtolice priuilegio exemptõe vł alia cauſa legittima ab his ſe valeant excuſare. Priuilegia vo ſeu exemptiones hm̄oi ad mõaſteria ſeu eccleſias que ad eos obuenire continget in poſterū volumus nõ extendi.

Item.

Ad noſtꝝ quod volentes referim⁹ ꝑuenit auditū: ꝙ eccleſiarū prelati ad monaſteria ciſtercieñ. ordinis accedentes: licz ab eis charitatiue

c Perſonas. etiam in minoribus conſtitutas. quod dic vt de inſti. c. ij. li. vj. Jo. an.

d Per epiſcopum. vel alium inſtituentez: cum eadem ſit ratio.

e Um ſit. religioſi ſbire tenet̃ onera que incūbebant eccleſijs ꝑ eos ante hoc conciliū acquiſitis niſi ꝑuilegio exemptione ł alia iuſta cauſa iuuent̃: que priuilegia ł exemptiões nõ iuuãt in eccleſijs poſt concił. acq̄rendis. ſecūda ibi: ꝑuilegia.

f Nature. ſumptū de regula formata ꝑ modū couerſum. ff. de re. iur. ſm naturã. ⁊ vide de re. iur. qui ſentit. lib. vj. ⁊ dicit lex ꝙ non eſt ferendus q̄ lucꝝ amplectit̃ ⁊c̃ ff. de cad. tol. l. vna. §. ꝓ ſecundo. in fine.

g Religioſi. in alijs q̄ locum non habz inq̄tu inducit ius nouuz in ſimile ſ. e. comp. de deci. c. j. de teſta. c. j.

h Titulo. vt donatõe de dona. conſultatõib;. ꝑmutatõe: de rez ꝑmu. ad queſtões. vel p̄ſcriptione: de iurepa. cura. titulo vere emptõis haberi nõ poteſt. de ſymo. querelam: de iurepa. de iure. ⁊ an tranſeat cum vniuerſitate ſcripſi. e. ti. ex literis. titulus etiam edificatõis ł fundatõis nõ adaptat̃ huic caſui.

i Sedis apł́ice. de iureiur. ſ. ego eṁ. õ cẽſi. cū inſtantia.

k Epiſcopalia. õ quib; de of. or. ꝯquerẽte. ſ. ti. j. c. j. ⁊ video ꝙ ꝓcuratio legatoꝝ ⁊ iura ep̄alia ponũt̃ vt diuerſa. ꝑ qd̄ p̄tz ꝙ qui ex pacto tenent̃ ad iura ep̄alia: nõ ꝑ id tenent̃ ad ꝓcuratõz p̄dictã.

l Solita. vel ex impoſitõe facta tpe fundatõis. xviij. q. ij. eleutheri⁹ e. ti. quãto. de iurepa. p̄terea. ij. vł ex antiq̄ vſu: de hoc. e. ti. ꝑuenit. vł q: res aliq̄ hñs on⁹ ãnexū ꝑuẽit ad eccleſiã i quã trãſiuit cū ſuo onere xvj. q. j. ſiqs laic⁹. de deci. paſtoralł. de pig. c. l̃ris. ff. de ꝯtrahen. emp. alienato. Jo. an.

m Priuilegio. hoc iuuat quo ad omnia predicta.

n Exemptione. ſi intelligas ab ep̄ali iuriſdictõe hoc ñ iuuat quo ad ꝓcuratões legatoꝝ ſe. ap. ad q̄s exẽpti tenẽt: ñ ob. e. ti. cū inſtãtia. qd̄ exponas vt ibi dixi. ꝯ illas etiã nõ valet p̄ſcriptõ. de p̄ſcrip. accedẽtes.

o Legittima. puta ꝯpoſitõe. j. c. ꝑx. ŷ. nec ꝯpoſitões. qd̄ intellige q̄ ad illa i qb; valeret ꝯpoſitõ. de hoc. e. ti. cū venerabił. vł res iudicata de re iudi. cū inter. ⁊ nõ. de p̄ſcrip. cū ex officij. i vl. glo. Preſcriptõ nõ vr̃ hic adaptari: cū loq̄t̃ tex. de his q̄ p̄ſtari ſolebant. noua vo p̄ſcriptõ p⁹ acq̄ſitõz illaꝝ bñ poſſet adaptari i his iurib; q̄ ſunt p̄ſcriptibilia: de p̄ſcrip. de q̄rta. Sz nũq̄d erit leĩma cã ſi dicat̃ idebita fuiſſe? Jo. puto de mẽte h⁹ ꝯſtõis: ꝙ ꝑcipiẽs i poſſeſſiõe defendat̃ donec ꝓbet̃ idebitũ. e. ti. ꝑuẽit. fa. õ elec. q̄relã. ad fi. ⁊ qd̄ ibi no. de of. or. duo ſił. i. iij. glo.

p Exemptões hm̄õi. intelligo generales vel a p̄dictis iurib;.

q In poſteꝝ. ꝯor. de deci. nup. ſi. ſ. e. com. de reſcrip. l̃ras. Vides ergo ꝙ ꝑuilegia vel exemptões quas habebãt religioſi etiam circa eccleſias acquirendas nõ habẽt locum: niſi i acq̄ſitis an̄ ꝯcił. vieñ. De religioſis dixi: q: circa ſeculares nil innouat iſta ꝯſtõ. Et ſcias ꝙ conciliū inchoatũ anno dñi. M. ccc. xj. die kalend̃. octobris. ⁊ terminatū fuit ãno ſequẽti. vj. die apł́. ⁊ ſic durauit vltra ſex menſes. Scito q̄ qñ acquiſiuerit: ſcies an an̄ ꝯcił. vel p⁹. Quid de acquiſitis durante ꝯcilio vel poſt ꝯciliuz anteq̄ ꝯſtões ligarẽt: de quo ſatis dixi i ꝓhemio? equū videret̃ ꝙ acquiſite anteq̄ ligarent ꝯſtões ꝑuilegijs ⁊ exemptõibus gaudeant ꝑ ea que ibi dixi.

recipiant̃: ⁊ eis curialiter neceſſaria miniſtrẽt̃: cibis tamẽ regularibus non ꝯtenti: ꝯtra ꝑuilegia dicti ordinis carnes petunt: ⁊ ſi eis nõ miniſtrent̃ auferunt violent̃: ⁊ lz in locis eiſdem fiant elemoſyne competenter. ipſi tamen p̄lati ipis religioſis inuitis alias elemoſynas faciunt: etiã in aliquib; locis in quib; ꝓcurationes nõ habẽt de ꝯſuetudine vł õ iure. Pro equitaturis quoqz ferrandis licz ferris non egeant: ⁊ coci eorum ſui officij ratõne pecuniã exigunt ⁊ extorquẽt: nec compoſitõnes ſuꝑ ꝓcurationibus inter p̄latos ipſos ⁊ eos initas eis ſuant: ipis etiã in recipiendis ꝓcuratõnibus ita graues exiſtunt: ꝙ ipſis in eorum monaſterijs ⁊ eccleſijs ꝓcuratõnes recipiẽtib;: longi temporis victum breuis hora conſumit: ⁊ dum ꝓcuratõnes recipiũt: canes venaticos falcones ⁊ accipitres ſecū habẽt ⁊ niſi voluntati ſatiſfiat eorū: value monaſterioꝝ ſeu eccleſiarum ꝑ violentiam ſepe frangunt̃ ⁊ ornamenta eccleſie exportant̃: pluresqz ꝓcuratõnes recipiũt vna die ſe. apoſtolice ꝑuilegio non ſuffulti: interdū in pecunia nũerata viſitatõis

r Volumus. ſit ꝑ rone volũtas. cū al's deceat priuilegiũ ꝑncipis eſſe mãſuꝝ. de re. iur. decet. lib. vj. cum ꝯor. ⁊ ẽ. ſi. ſ. e. cõpt. de ſepul. dudũ. §. pe. in fi. ⁊ ſ. n. j. c. j. i fi. õ reſcrip. c. vl. õ deci. c. ij. li. vj. fuit tñ motiuũ: q: ꝑuilegiũ tẽdebat ad noxaz: de deci. ſuggeſtũ. vbi de hoc.

ſ a Ad noſtrum. ponit quedã grauamia que prelati inferebãt exẽptis ꝑcipue ciſtercieñſib;. ⁊ illa fieri ꝓhibet ſtatuens: ꝙ epi q̄ in mõaſterijs ciſtercieñ. ordinis caritatiue ꝓcurãt̃: ſint cõtẽti cibarijs q̄ ꝑ illos miſtrant̃. Si vo ꝓcurant̃ ex debito ipis volẽtib; carnes miſtrari debẽt ex̃ ſepta mõaſterij vł ſaltẽ ex̃ portã q̄ dr̃ regularis. ipſoꝝ et elemoſynarij fragm̃ta menſarū p̄nt paupib; erogare. Pria ps põit ꝗuamia. Scda ꝓuidet. ibi nos igit̃.

t Volẽtes. ſ. e. ꝯpi. de ſta. mo. c. ij. ŷ. viſitatores. ⁊ ibi ꝯor.

u Regularib;. de quib; i regula bñdicti. xxxix. c.

x Inuitis. ñ erat q̄ dicẽda el'ya q̄ õ rapina fiebat. j. q. j. ñ ẽ putãda

y Ferris. vide qd̄ no. e. ti. exigit. in glo. ij. li. vj.

z Officij. ꝯ id. e. ti. romana. §. ꝓcuratões. li. vj.

a Cõpoſitões. ꝯpoſitõ ꝑ quã tollat̃ ꝓcuratõ debita viſitãti ñ valz ſic eñ viſitatõ ꝑ ꝯpoſitõz tolli ñ poſſet: ita nec ꝓcuratõ q̄ debet̃ iure ãnexiõis ſic de p̄ſcriptõe dr̃: de p̄ſcrip. cū ex officij. ſz erãt ꝯpoſitões ſuꝑ mõ ꝓcurãdi ł nũero ꝓcurãdoꝝ q̄ ſeruãde erãt. fa. qd̄ no. xvj. q. vij. q̄cuqz. ſicut etiã ſuꝑ decimis fit ꝯpoſitõ: de deci. ex multiplici.

b Ipſis. prelatis.

c Conſumit. ꝯ id. e. ti. cum apł́s. Refert Suetonius. lib. ij. ꝙ Tyberius p̄ſidib; ſuadentib; ꝓuincias onerari tributo reſcripſit: boni paſtoris eſt tondere pecus: non deglutire.

d Habent. ꝯ id. e. ti. cum apł'us. de cle. vena. c. j. ⁊ ij.

e Value. de ſpõ. conſultatõni. in p̄n.

f Frangunt̃. an hec liceãt et hñti iuſtã cãm ⁊ poſſidẽti cui denegat̃ penſio vł hoſpiciũ vł ꝓcuratõ plene ſcripſi p⁹ inno. de imu. ec. c. j.

g Exportãt̃. h⁹ ñ p̄nt et collectores deciaꝝ. ſ. e. cõ. õ dci. ſi bñficiõꝝ

h Una die. cum tamen numerus ꝓcuratõnũ nõ debeat excedere

etiã officio nõ impẽſo ⁊ occaſi one dictaꝝ ꝓcurationũ ijdem ꝑlati ab ipſis freq̃nter exigũt: q̃ illis ſoluere nõ tenent̃ itolerabilia eiſdez g̃uamĩa cumulãtes. Sunt ⁊ nõnulli q̃ ꝓcuratões nuncioꝝ apo. ſe. aliaq; extraordinaria onera exemptis ⁊ alijs religioſis ꝓ maiore pte imponũt: vt ſe ac pſbiteros liberẽt ſeculares religioſos ad ordinandũ hmõi oneꝝ diſtributõnem minime aſſumẽtes. In multis et̃ alijs pſati plati exẽpta mõaſteria ⁊ ipſoꝝ eccleſias vtroq; illis iure ſubiectas g̃uãt in ꝓcuratõibꝰ recipiendis ⁊ oneribꝰ inſolidis imponẽdis. Nos igit̃ ſup his volẽtes de opportuno remedio ꝓuidere: ſacri approbatiõe ↄcilij duxim⁹ ſtatuendũ: vt ſi epi nõ cã viſitatõis ſ; charitatiue hoſpitalitatis ad monaſteria veniẽt ſupdicta: victualia g̃tioſe recipiant: q̃ charitatis gr̃a eis fuerit miſtrata. Epis at̃ epis ad mõaſteria veniẽtibꝰ ſupdicta ⁊ ꝓcurationes ibidẽ recipientibꝰ ſibi debitas de iure cõi cõſuetudine priuilegio vel iure alio ſpãli i domibꝰ ipſoruz mõaſterioꝝ: ext̃ tñ ſepta ipoꝝ exiſtẽtibꝰ ſi q̃ fuerit ad h̃ apte alioq̃n infra ſepta ipſa non tñ infra poꝛ tã quã regularẽ appellant carniũ ꝓ ↄgruẽtia tpis ſi voluerint: ꝑuilegio nõ obſtãte q̃cũq; cibaria miniſtrent̃: nec incõueniens reputam⁹: ſi fragmẽta q̃ de mẽſis ipoꝝ epoꝝ ⁊ ſuoꝝ familiariũ colligunt̃ per ipoꝝ epoꝝ elemoſinarios ibidem paupibꝰ erogent̃. ab alijs aũt g̃uamibꝰ expſſis ſupi⁹ plati diligẽter abſtineãt: ſi dei et apoſtolice ſedis idignatõez voluerint euitare.

Idem in eodem.

Preſenti ↄſtitutõe iubemus vt locoꝝ dioceſani ↄ eos q̃ ab eccleſijs vel pſonis eccl'iaſticis ꝓ eaꝝ rebꝰ ꝓprijs q̃s nõ negociãdi cauſa deferũt aut deferri faciũt vel trãſmittũt: pedagia vel guidagia ſuo vel alieno nõie exigũt vl' extorquẽt: in aĩaꝝ ſuaꝝ piculum: ⁊ eoꝝ a q̃bꝰ ea exigũt p̃iudiciuz ⁊ g̃uamẽ excõicatõis ⁊ interdicti ſentẽtias a iure prolatas: poſtq̃ de hiſipſis ↄſtiterit omnino publicẽt: vel a ſuis ſubditis tãdiu faciãt publicari: donec illi ſic exacta reſtituerit et de trãſgreſſiõe hmõi ſatiſfecerint competẽter.

Clemens quintus in concilio vienenſi.

De celebratõne miſſaꝝ ⁊ alijs diuinis officijs. Rubrica.

numerũ dieꝝ. eo. ti. procurationes. quod locuz habet etiam in viſitante plura loca: quorum quodlibet ad procuratõnem ſufficiat. e. ti. felicis. li. vj.

i Impenſo. contra id. eo. ti. procuratõnes. ⁊. c. exigit. li. vj. eo. li. de offi. ordi. ſi epiſcopus.

k Aſſumentes. ↄ id ꝺ reg. iu. quod omnes. li. vj.

l Alijs. de q̃bꝰ de exceſ. pla. frequens.

m Vtroq;. ꝺ priui. quoniã.

n Supradicta. ſ. ciſtercieñ. ordinis. tñ et de alijs idez videretur ab idẽtitate ratiõis. et ſ̃. pri. generaliter: loquitur de exemptis.

o Gratioſe. dicit ꝓuerbiũ italicoꝝ non reſpiciẽdũ dentẽ equi donati: cui cõuenit. ff. de edi. edict. ad res donatas.

p Speciali. puta pacto vel onere impoſito fundatõis tpe: vt dixi ſ̃. c. pri.

q Ipſoꝝ. ſ̃ nõ alioruz ꝑlatoꝝ vel eccleſiarũ: etiã ſi dom⁹ eſſent ad hoc apte niſi ipi ꝑlati ↄſenſirent ibi procurari.

r Alioq̃n. idẽ ſi ext̃ ſepta nõ fuerint dom⁹ mõaſterij ad hoc apte.

ſ Regularẽ. licet ergo in pte dom⁹ quod i alia pte nõ licet: ꝺ ſta. mo. cũ ad mõaſteriũ. Sz q̃d ſi ext̃ portaz illaz nõ eſt loc⁹ aptus: ſatis videt̃ q2 ꝑpter neceſſitatẽ q̃ ſic artat poſſint tũc int̃ portã illaz miniſtrari: vt ſic̃ ꝓpt neceſſitatẽ tpe ꝓhibito licz carnes comedere: ſic liceat ex eadem cauſa etiã in loco ꝓhibito de obſ̃. ie. ↄſiliũ: in fi. de regu. iu. q̃ꝺ nõ eſt: ſa. de cuſt. eu. c. ij. poſſet tñ dici: q2 cuz ꝑuilegiũ iſtoꝝ nõ tollat̃ ꝟtra portaz q2 tũc epus ſ̃m formã priuilegij ci bis regularibꝰ debeat ↄtentari. Ubi vo non h̃ent ꝑuilegiũ ↄtrũ: ſit loc⁹ ei qꝺ pri⁹ dixi.

t Si voluerint. honeſte facerent epi declinãdo ibidẽ ſexta feria vel ſabbato vel die q̃ cibaria regularia ↄuenirent: tñ ſi alio die declinãt. ſubditi ſupioꝛi inuito legẽ cibarioꝝ non dabũt. xlj. di. non cogant̃. ⁊. xxv. de cenſi. cuz inſtantia: in fi.

u Fragmenta. dicta a frango is. panes ergo integros qui de menſa leuant̃ inuitis monachis nõ dabit elemoſinari⁹: vel capones integros: vel ſimilia.

x Familiarium. cuz epõ vel poſt comedentiũ.

y Colligunt̃. in procuratione que datur ex debito hoc eſt certum: ſed in illa que datur gratuito non videtur id inuitis monachis fieri poſſe. ⁊ forſan auctor de vtraq; intẽdit: quaſi fragmenta videantur eſſe largita.

z Ibidem. ad alium ergo locum mittere non poſſet diſtribuenda illis inuitis.

a Euitare. vide qꝺ dixi. ĩ. de ſen. ex. c. j. in glo. mendicãtes: in fi.

b Preſenti. Caſus. dioceſani quibꝰ hoc ↄſtat illos qui exigẽdo a clericis pedagia vel guidagia: excõmunicati ſunt vel interdicti publicare debent. venit executiue p decre. quãq̃.

eo. ti. libro. vj.

c Iubem⁹. ſ̃ obligat ſub ꝑcepto. xiiij. q. j. quod ꝑcipit̃. q2 non bene ponderat. ſi. ſ̃. e. cõ. de ſta. mo. c. ij. de reg. do. c. ij.

d Perſonis. vide quod dixi in decre. quãq̃.

e Rebus. vel perſonis. vt in pre. decre. quãq̃.

f Proprijs. ſcz pſonarum vel eccleſiaꝝ: vt ſic etiã ꝓſeſſos q̃ ꝓpriũ habere nõ pñt includat. ꝓ talibꝰ rebꝰ q̃ ad vſuz ꝓpriũ portant̃: etiaz laici nõ ſoluũt vectigalia. C. de vec. ⁊ cõ. l. vniuerſi. plures alios caſus i q̃bꝰ nõ ſoluũtur. vide quod no. ff. ꝺ publicãis. l. iiij.

g Non negociandi. a ↄrio datur intelligi: q2 i his q̃s cauſa negociãdi deferũt nõ gaudent immunitate: vt etiã nõ. guil. i ſpe. de imu. ec. in ſi. vbi etiaz arguit ↄ emptores reddituuz clericoꝝ q̃ volũt immunitate gaudere: ſ̃ ipſi etiã clerici nõ gauderent negociatiõis cauſa deferendo: vt hic. Di aũt int̃ leuatorẽ pedagij ⁊ delatorẽ ſit q̃ſtio: vt q2 ille negat eũ clericũ: vel dic̃ res deferri negociatõnis cauſa: vel res illius nõ eſſe: ſ̃ue eſſz ſp iudicẽ adiri ꝓ fide hu⁹ rei recipiẽda. vñ videt̃ ↄmittẽdu iuramẽto deferẽnũ vl' ſuoꝝ nũcioꝝ: ſi pſonaꝝ q̃litas nõ diſſuadeat: vl' niſi de ↄrio fides h̃et̃ in ꝓmptu: ſa. ꝺ iureiur. c. ſi. qꝺ me. cau. c. ſi. quo ad pſonã videt̃ ſufficere ſi ſit i habitu et tonſura clericali: ꝑ decre. ſi iudex de ſen. ex. li. vj. io. an.

h Pedagia. vel guidagia. exponunt̃ hec de v. ſig. ſup q̃buſdã. ⁊ oĩa iſta dicunt̃ portaria vel vectigalia: vt ibi no.

i Alieno. de regu. iur. qꝺ alicui: li. vj. cũ ↄcõ.

k Extorq̃nt. vbi eniz recipent̃ iſta a ſpõte ſoluẽtibꝰ: nõ eſt loc⁹ penis ſi. de ſimo. dilect⁹. ij.

l Excõicationis. q̃ ad ſingulares pſonas.

m Interdicti. q̃ ad ciuitates caſtra vel loca q̃z collegia vel vniuerſitates i his delinquũt ⁊ piculoſiſſimũ ẽ: ꝑ qꝺ forſan tota italia ẽ interdicta. de vl't italiã teſtificet̃ expti: ⁊ vide qꝺ dicã. ĩ. de ſen. ex. q̃uis: i pri.

n A iure. e. ti. quãq̃. li. vj.

o Conſtiterit. pte vacãte ↄ quã ſit publicatio: de q̃ ſatis ſcripſi. e. cõ. de of. dele. c. vno. puto aũt de hoc inq̃ri ⁊ ↄſtare poſſe etiã i illo q̃ ſoluit de hoc nõ ↄſentiente: tu; q2 hoc bñficiũ reſpicit fauorẽ ordinis clerical' nõ pſone tñ: ⁊ ſpectat ad ius publicũ: de fo. ↄpe. ſi diligẽti: ꝺ ſen. ex. ↄtingit. j. di. ius publicũ. tu; ꝑpter aĩaꝝ piculũ de q̃ ꝑmiſit: ⁊ ꝑcipue ĩ facto manifeſto: de vſu. cũ in dioceſi: de diuoꝛ. porro.

p Subditis. vicinos etiã epõs requirere pñt. xj. q. iij. cure: de treu. ⁊ pa. c. j. ſ̃. e. cõ. de fo. ↄpe. q̃uis. §. plt̃.

q Donec. licz iſti reſtituãt ⁊ ſatiſfaciãt vt ſequit̃. eſt tñ neceſſaria abſolutio excõicatõis vel relaxatio interdicti: vt i pre. decre. quãq̃. in fi.

r Reſtituerit. plenarie dic̃ decre. quãq̃. q ꝺ forſan hic omittit: q̃ſi ſonet in idez vbũ reſtitutõis ⁊ plene reſtitutõis: ſa. ff. de v. ſig. cuz proꝛ. ff. de vſu. videam⁹. ij. §. in fauiana. nec ſufficeret hic cautio: cõcoꝛ. qꝺ no. de elec. quia ſepe. li. vj.

ſ Satiſfecerint. vide q̃ ꝺ dixi poſt inno. de coha. cle. ſicut.

Grauí nimirū turbatiõe mouemur: q ex nõnulloꝝ rectoꝝ negligentia q̄dū ſpez impunitatis pmittit: multā nutrire peſtilētiā ꝯſueuit in ſbditis: pleriq3 eccliarū miſtri modeſtia ordinis clericalis abiecta: dū offerre deo ſacrificiū laudis: fructū labioꝝ ſuoꝝ ī puritate ꝯſciētie ⁊ animi deuotõe deberēt horas canõicas dicere ſeu pſallere: trāſcurrēdo: ſincopādo. extnca q̄dez et plerūq3 vana prophana ⁊ inhõeſta intmiſcēdo colloq̄a tarde ad choꝝ ꝯueniēdo ſeu eccleſiā ipā3 abſq3 rõnabili cauſa añ finē officij exeūdo freq̄nter: aues īterdū portādo ſeu faciēdo portari: caneſq3 ſecū ducēdo venaticos: ac q̄ſi nihil ꝑtendētes de clericali militia in corona veſtib⁹ ⁊ tonſura diuīa ēt celebrare aut eis intereſſe nimis īdeuote pſumūt. Nõnulli ēt ta3 clerici q̄ laici plerti3 ī feſtoꝝ certoꝝ vigilijs: dū ī eccl'ijs deberēt orõni inſiſtere nõ verent in ipſis earūq3 cimiterijs choreas facere diſſolutas: ⁊ īterdū canere cātilenas ac mltas inſolētias ꝑpetrare: ex q̄b⁹ eccliaꝝ ⁊ cimiterioꝝ violatões ihõeſta variaq3 delicta q̄nq3 ſequūtur: ⁊ eccliſticū plerūq3 ꝑturbat officiū in diuine maieſtatis offenſa3: ⁊ aſtātiu3 ſcandalū ꝑploꝝ. In multis inſup eccl'ijs cū vaſis veſtimētis ⁊ ceteris ornamētis ad diuinū cultū neceſſarijs indecētib⁹ vtiq3 pēſatis earū facultatib⁹ deſuūt. Ne igit traſgreſſiones iualeſcāt hmõi: alijſq3 veniāt ī exemplū: ſacri ꝯcilij apꝓbatõe hoc fieri ꝓhibētes ſancim⁹: vt illi ad q̄s id ptinet et ī eoꝝ ſi vtiq3 exēpti nõ ſint negligētiā vel defectū locoꝝ ordinarij. ſi vo exempti fuerit aut alꝭ circa h priuilegiati: ſupiores ipſoꝝ oī negligētia vl' incuria penit⁹ relegata: circa reformāda pmiſſa: ⁊ eoꝝ ſingl'a corrigēda: necnõ vt ī cathedralib⁹ reglarib⁹ ⁊ collegiatis eccleſijs horis debitis deuote pſallat. In alijs vo ꝯuenient ⁊ debite celebret diuinū diurnū ⁊ nocturnū officiu3: ſi dei ⁊ apoſtolice ſedis indignatõem euitare voluerint: ſolicitā curent diligentiā adhibere ꝯtradictores ꝑ cenſurā eccleſiaſticā dūmodo ad eos illā exercere ptineat: alijſq3 opportunis remedijs cōpeſcendo: facientes ꝓut ad eos ſpectat ī his ⁊ alijs que ad diuinu3 cultum et morum reformationem pertinēt: ac eccleſiaꝝ ⁊ cimiterioꝝ reſpiciūt

t Graui. Prima pars ponit tres ſpecies exceſſuum: quos ſecūda ps p ſupiores corrigi ꝑcipit: ibi ne igit. ⁊ eſt prima ſpecies de clericoꝝ exceſſibus in celebratiõe diuinaꝝ. ſecūda ibi nõnulli: d diſſolutõib⁹ clericoꝝ ⁊ laicoꝝ: q̄s in eccleſijs ⁊ ſuis cimiterijs faciebāt. tercia ibi in multis: de indecētia veſtimentoꝝ vaſoꝝ ⁊ ornamētoꝝ eccl'iaſticoꝝ. Et ꝑncipalit hoc intendit. ꝑlati ad q̄s ſpectat correctio: et illis negligētib⁹ ſupiores ipoꝝ debent eſſe ſoliciti: vt horis debitis in cathedralibus regularib⁹ ⁊ collegiatis eccl'ijs hore canõice deuote pſallant. ⁊ q ī eccleſijs alijs celebret ꝯuenienter et debite diurnū officiū ⁊ nocturnū.

u Que. negligentia.

x Conſueuit. de vi. et ho. cle. vt clericoꝝ: cū ſis cõcor.

y Miniſtri. argue ꝑ clericis qui bñficiati nõ ſunt q non teneant ad horas: de quo ſatis ſcripſi. e. ti. c. j. ſup glo. ſi.

3 Laudis. pſal. xlix. de deoꝝ: ibi imola deo ſacrificiū laudis.

a Fructū labioꝝ. ſumpti ad Heb. vlt. vlt' medium. Et arguit ex hoc q ſatis ē labijs ſuire in diuinis horis: lic3 cor diuertat ad alia. ꝯ hoc ſcripſi poſt inno. ⁊ oſti. e. ti. dolētes. ⁊ ſa. qꝺ ꝯ orõne dicā. ī. de reliq. c. vno: in glo. de orõne: in. vij. membro.

b Horas. aſpirat vt dixi. s. ea. cōpil'. de vi. ⁊ ho. cle. c. ij.

c Canõicas. vij. de q̄bus. e. ti. c. j. ⁊ q̄re ſic ſuerint p eccl'iam inſtitute et q̄ teneant ad eas dicēdas ibi ī ſcpſi. miſſam de officio dicim⁹ ꝫ nõ de horis: qꝺ pꝫ. q: etiā epi de honeſtate inuitant ad illas dicēdas vel audiendas: de pnit'. c. ſi. li. vj. diſtributõnes. tñ ꝑ miſſis vt ꝑ horis ī eccleſijs ſtatuūtur: ſac. ī. ti. ij. c. j. ī ſi. Canon diſtinguit ſolū duas horas: matutinale3 ⁊ veſptinā. xj. q. iij. ſi q̄s epus in ꝯcilio. qꝺ quō intelligat nõ. xcij. di. c. vlt. Pythagoras etiā dicebat duoꝝ tempoꝝ curā habendā. ſ. mane ⁊ veſpi. i. eoꝝ q̄ acturi ſum⁹ ⁊ eoꝝ q̄ geſſimus.

d Pſallere. hic iunge lrām. ī. nimis indeuote pſumūt.

e Sincopando. hoc exponit. e. ti. dolentes: in. j. glo.

f Uana. cum tñ de omī verbo ocioſo reddituri ſim⁹ ratõem in die iudicij. Math. xij. xxij. q. vlt. c. pl't.

g Colloquia. j. ad Cor. xv. corrumpūt bonos mores colloquia mala. ⁊ in. xxxvij. di. turbat.

h Rationabilis. eſſet rationabilis qñ nimis fatigat⁹ eſt ſpūs. et cauſa recreatõis ſine ſcandalo aliquātulum exit eccleſiā: vt ſcripſi poſt inno. e. ti. dolētes. Idē ſi infirmitas vel iuſta occupatio ſupueniret. vij. q. j. illud. ⁊ c. ſeq̄n. de cõſe. di. j. nullus: de cleri. non reſi. ex parte. ij. eo. ti. c. vno. li. vj.

i Exeūdo. etiam laici miſſaꝫ audiētes ante bñdictõe3 ſacerdotis exire nõ debent: de ꝯſe. di. j. miſſa3: ⁊ c. ſeq̄n.

k Uenaticos. quod etiam extra eccleſiam eis non licet: de cleri. venator totum.

l Militia. que celeſtis eſt. xj. q. j. xpianis: de cleri. egro. c. j. ne cleri. vel mona. c. j. in ſi.

m Tonſura. ſic de vi. ⁊ honeſta. cleri. clerici. j. et. s. ea. compil'. eo. ti. c. ij. ⁊ quid corona ⁊ tonſura deſignet ibi ſcripſi ⁊ habetur. xij. q. j. duo ſunt.

n Uigilijs. in quibus clericalis modeſtia deberet ſtudioſi⁹ obſeruari: de ſta. mona. cu3 ad monaſteriū. ꝟ. ī refectorio. vbi ſepius dixi verbū ſenece. xviij. epiſtola ad luciliu3. ſeſtiuis marie dieb⁹ animo imperandū eſt: vt tūc a voluptatib⁹ ſol⁹ abſtineat: cu3 in illas omnis turba ꝓcubuerit.

o Oratõni. vide qꝺ de oratõne dica3. ī. ti. ij. c. vno: ad ſi.

p Choreas. dicitur a choro. chorei3antes enim in ſuis ludicris cantilenis et ſaltibus quodāmodo tenēt chorum. ⁊ de his forte loquitur pſal. xj. in circuitu impij ambulāt. et fac. de vi. ⁊ honeſt. cleri. cum decorē. xvj. q. j. legi. ⁊ has euitare debent moniales: s. e. compil'. de ſta. mona. c. ij.

q Cantilenas. xxxvij. di. c. ij.

r Inſolentias. de offi. ordi. c. j. ea. compi. ⁊ ibi expoſui.

ſ Uiolatões. in talibus enim facile veniri ſolet ꝯ ludo ad rixā ex qua ſequi ſolent effuſiões ſāguinis vulnera et homicidia per que loca polluūtur: de conſe. eccle. vl' al. ꝓpoſuiſti. ⁊ qñ vno polluto pollutū ſit reliquū dic vt eo. ti. c. vno. li. vj.

t Perturbatur. vid qꝺ notaui ⁊ dixi de ap. dilectus.

u Indecentib⁹. non ex immūdicia contra quam prouiſum erat. de cuſto. eu. c. ij. ſed ex vilitate precij vel eſtimatõis ipſorum. quod patet ex eo q de facultatibus queritur. ⁊ de his de cõſe. di. j. altaris palla. ⁊ c. vaſa: cum duobus. c. ſequētibus. In fratribus vo minoribus reprobat exceſſus circa iſta ornamēta. ī. de ꝟ. ſigni. exiui: verſus ſi. §. q̄uis.

x Inualeſcāt. ꝑncipijs obſta ⁊c̃. vt nõ. de reſcꝑ. ad hec: in ſi.

y Negligentiā. argue q de iuriſdictiõe minoꝝ ꝑlatoꝝ dioceſani ſe non intromittūt: niſi in caſu negligentie: de hoc de offi. or. cu3 ab eccleſiaꝝ. ⁊ c. paſtoralis.

3 Supiores. voluit his caſibus dare dioceſanis delegata3 poteſtatem: ſicut fecit. ea. compil'. de ſup. neg. ꝑla. c. vno. de ſta. mo. c. ij. de relig. do. c. ij. quia propter hec multū viſitatis nimis ꝑiudicatū fuiſſet priuilegijs exemptõnis.

a Relegata. hic iunge litteram ſolicitam curent diligentiam adhibere.

b Debitis. dicebat oſtē. e. ti. c. j. q pulſare ⁊ pſallere horas debitis horis ſuabat in cathedralib⁹ ⁊ collegiatis eccleſijs.

c Nocturnū. e. ti. dolentes: in ſi.

d Exercere pertineat. excludit feminas licet prelatas: quod dic vt

de ma. ⁊ obe. dilecta. de maribus curatis ⁊ qui iuriſdictioni ꝑſunt: dic vt nō. ij. q. j. nemo. de offi. or. cū ab eccleſiaꝝ. plenius ꝑ oſtiē. in ſum. de ſen. ex. §. quis poſſit excōicare. in vlt. col.
e Ad que. ſtatuta. io. an.
f Scienda. ꝓpter mediū hoꝝ triū que pmiſit. ſcʒ de reformatione morum nō eſſet facile iura colligere: de q̄bꝰ ſciendis hortatur: ſed ſufficiat allegare: ō vi ⁊ ho. cleri. ꝑ totū. ad primū. e. ti. ꝑ totū. de pſe. di. j. ꝑ totum. Ad vltimū de cuſto. eu. c. ij. de imu. ec. ꝑ totū. ⁊ eo. ti. ꝑ totum. li. vj.
g Studiū. xx. di. ſi decreta.
h Dignū. clerici etiaʒ religioſi domeſtici cōmenſales cardinaliū vel epoꝝ ſe poſſint illꝰ in diuinis officijs coaptare.
i Congruū. quaſi ꝯueniens.
k Alij. cōmenſales domeſtici. qō eſt. j.
l Romane. nō cōſtantinopolitane vꝰ rauēnatis. ō of. archipſ. c. ij. ⁊ dixi de ꝓſti. cū oēs. ſup. iij. glo.
m Pontificum. electos ꝯfirmatos nōdū ꝯſecratos nō videt̄ includere.

honeſtatem: ſacroꝝ ſtatuta canonū ad que ſcienda diligēs curent adhibere ſtudiuʒ irrefragabiliter obſeruari.

Idem in eodem.

Dignū prorſus ⁊ ꝯgruūʒ arbitrātes: ꝙ clerici tā religioſi q̄ꝫ alij cardinaliuʒ ſacroſancte ro. ec. ac quorūcūqꝫ pontificum gratiam ⁊ cōmunionem apo. ſedis habentium cōmēſales domeſtici ſe poſſint ipſis in diuinis officijs coaptare vt illud quod ideʒ cardinales ſeu pontifices dicent officium licite dicere valeāt: nec ad dicendū aliquod aliud teneant̄: ſacri approbatione concilij indulgemus.

Clemens. v. in ꝯci. vienēſi.

De baptiſmo ⁊ eius effectu.

n Habentiū. ſi. de ꝑſcrip. veniens. ⁊ exponit̄ hoc verbū de of. or. ꝙ ſedem in vlt. glo.
o Domeſtici. de his de ver. ſig. c. fi. li. vj.
p Poſſint. nō dicit ꝙ teneant̄: ſa. ff. de iudi. non quicquid.
q Ipſis. cardinalibus vel epiſcopis.
r Officijs. ſi de cibis addidiſſet: hoc multū monachis placuiſſet ꝑ ea que nō. xvj. q. j. c. iij.
ſ Coaptare. ſa. xij. di. illa. ⁊ hic iunge finem.
t Dicent. ſiu gregorianū ambroſianū ꝉ monachale cuiuſuis ordis. Item ſiue dicant de feria vel ō feſto.
u Licite dicere. nō. ad queſtionem de monacho ꝑlato eccleſie ſecularis: ꝙ reget illam ſm̄ officiū clericale nō monachale. hoc placʒ io. xvj. q. j. c. iij. goſ. de ſta. mo. in ſum. §. ſꝫ nūquid abſoluit̄. ⁊ oſti. in ſum. ipſius ti. §. ij. v̄. ſed nūquid talis. facit de preſcrip. cum olim. Sed dices cōtrariū ꝓbari ꝑ hanc decre. cum hic fuerit ꝯceſſa ſpālis indulgentia: ꝑterq̄ hoc modo licuiſſet: vt dicā in fi. Ho. iſti nō ſunt ꝑpetuo tranſlati: ſꝫ ille nil habet cōmune cum mon̄. xvj. q. j. ne pro cuiuſlibet. Io. an.
x Indulgemus. prius ergo hoc nō licebat.
y p Reſenti. In fontibꝫ eccleſiaꝝ nō in ꝓuatis domibꝫ debet baptiſma concedi: duos caſus excipit: ⁊ trāſgreſſores punire ꝑcipit. excepto ibi niſi: puniū ibi: qui aūt.
z Ne quis. oēs cōprehēdit: nedū eos quibꝫ ex officio cōpetit baptiʒare vt pſbyteros: de diaconibꝫ dic vt. xciij. di. diaconos.
a In aulis. aula dicit̄ ſala vel ſpacioſum habitaculuʒ cōmuniter quattuor habens alas.
b Cameris. ꝯcor. de ap. qua fronte. ⁊ qō ibi nō. in glo. ij.
c Priuatis domibꝫ. bene ꝯcor. in aut. vt in ꝓua. do. ſacra. miniſt. non fiant. col. v. ꝑ totum.
d Deputati. de ma. ⁊ obe. his que. de cap. mo. c. ij. ⁊ tales eccleſie dicunt̄ baptiſmales: de no. ope. nūcia. c. j. in prin. ⁊ ō his. xvj. q. j. §. ij. de decimis. xiij. q. j. §. ij. v̄. decimas. Et qꝛ renaſcimur per baptiſmū dicunt̄ matrices: de ꝑſcrip. ex tranſmiſſa. de ſen. ex. c. j.
e Aliquos. hic iunge lr̄am. j. audeat baptizare
f Regum. ſi. ō offi. dele. c. vlt. de ꝓuiꝰ. ne aliqui. li. vj. ſꝫ iura illa loquūtur ſolum de regibus. hic addit de principibꝫ: ſic ſ. e. compiꝰ. de teſti. c. j. ⁊ quos hic dicat ꝓncipes dubitat̄. Deus enim princeps dicitur. yſa. ix. ibi. Deus fortis: pater futuri ſeculi: ꝓnceps pacis. Interdū angelus de ſe dicens ioſue. ix. ego ſum ꝓnceps exercitus.

Interdum papa: de con. di. j. corpora. Interdū epiſcopi: de ma. ⁊ obe. ſiquis. vꝰ alij iudices eccleſiaſtici. xvij. q. iiij. diffinimit. in fi. Imperator de re iudi. ad apoſtolice. in ꝓn. li. vj. Rex: de ſacra vnc. c. vno. v̄. vnde in veteri. de accu. veniens. de elec. inotuit. ō bap. maiores. circa fi. xlv. di. de iudeis. vel aliꝰ ꝓncipans populo: de ma. ⁊ obe. oēs. Exodi. xxij. principi populi tui non maledices ꝉ loco. ō iuꝺ. iudei. ⁊. c. ſe. ⁊. c. in nōnulꝰ. i fi. ō vſur. quāto. ⁊. j. de iude. c. j. in ꝓn. de here. cuʒ ſm̄. in fi. de homici. ꝓ hūani. li. vj. Sʒ ſi ſic large ꝓncipatꝰ ſumat̄ ꝓ dn̄o vel dominatōe populi: iā videret̄ ꝙ omnis baroniam habēs ſit ꝓnceps: ſic ⁊ large ois regens ꝓuinciaʒ: dominiū gentem prolem vel plebem: dici pōt rex. xxiij. q. iiij. duo iſta. Apes etiā ⁊ grues habent ꝓncipem. vij. q. j. in apibus. ⁊ d abolus etiā dr̄ ꝓnceps mūdi. io. xiiij. ⁊ viciorꝫ. de pe. di. ij. principes. et in his multum poſſet iſtari ſꝫ ñ expedit. ⁊ componit̄ ex primū. et capio. ⁊ dr̄ quaſi ꝓmum capiens locum vel dignitatem. Sunt etiaʒ certe dignitates ſeculares ſpecialiter ſic vocate: vt ꝓncipatꝰ achaie ⁊ his ſilꝰes ad illas tñ hunc textum non puto reſtringi: fa. ō v̄. ſig. ꝙuis. Eſt aduertēdū ꝙ ōcre. fundamēta §. vt ſꝫ: loquēs de imꝑatore rege ⁊ ꝓncipe: ſubmittit de marchione duce comite ⁊ barone vꝰ alio notabilis potentatus: ꝑ qō videt̄ ex ordine ꝙ ꝓnceps maior ſit ꝑdictis marchione duce ⁊c̄. ⁊ ex hꝰ puto ꝙ ꝓncipatꝰ hic ſumat̄ ꝓ notabili potētatu merito ꝯparādo regie dignitati: facit. c. decre. fundamēta. in fi. Tyrānos aūt quibꝫ i italia ꝯſtellatō nūc fauet includi nō puto. nā vt ait grego. Tyrānus eſt ꝓprie q̄ in republica ñ iure ꝓncipatꝰ. ⁊ philoſophꝰ: ꝙ ſicut regnū eſt rectꝰ ꝓncipatꝰ: ita tyrānides eſt ꝑuerſum dominiū. de q̄ ſatis. iiij. ⁊. v. polit. cum ſꝫ princeps tendat ad bonū cōe: tyrānus ad ꝓpriū: ſꝫ nō eſt ꝓnceps. Vñ Iſa. xxij. ꝓnceps ea que digna ſunt ꝓncipe cogitat. abſit ergo ꝙ illos quātūcūqꝫ ſint potentatꝰ hec ꝯſtō ꝓuilegiet: ad hoc ō reſcrip. ſi gratioſe. i fi. li. vj. ff. de le. j. legata inutiliter. ij. Bñ. nō obſtat de here. ꝑſidentes. lib. vj. qꝛ illud ſpeciale fauore fidei.

Preſenti ꝓhibemꝰ edicto: ne quis de cetero in aulis vel cameris: aut alijs priuatis domibus: ſʒ dūtaxat in eccleſijs in quibus ſunt ad hoc fontes ſpecialit̄ deputati aliquos: niſi regū vꝰ principū quibus valeat in hoc caſu deferri: liberi extiterint. aut talꝰ neceſſitas emerſerit: ꝓpt̄ quā nequeat ad eccleſiā abſqꝫ periculo ꝓpter hoc acceſſus haberi: audeat baptizare. Qui autem ſecus ꝑſumpſerit: aut ſuam in hoc preſentiam exhibuerit: taliter ꝑ epiſcopū ſuuʒ caſtigetur: ꝙ alij attēptare ſimilia non preſumant.

Clemens quintus in ꝯcilio vienenſi.

g Liberi. ꝯphendit nepotes ex filijs ⁊ alios deſcendētes. ff. de v̄. ſig. liberoꝝ. ſecus ſi dixiſſet filij. Appellatō eñi filioꝝ regularit̄ nō ꝯphēdit nepotes. inſti. q̄ da. tu. poſ. in fi. caſualit̄ ꝯ. ff. de v̄. ſig. filij. ⁊ ibi ō hoc ⁊ qō dixi ꝯphendit nepotes: intellige de deſcēdentibꝫ ex filijs maſculis. ff. de ſena. l. liberos. in fi. de pen̄. vbicūqꝫ. li. vj. videt̄ hoc etiā intelligi poſſe de naturalibꝫ non de legitimis ꝑ pre. l. liberos. j. Bñ. ⁊ ꝑ id qō nō. de ꝓba. in ꝑſentia. in ꝓn. j. glo. ⁊ dixi pꝰ oſti. de ſen. ex. ſi vo. §. ii. verius videt̄ illos ñ ꝯphendi ꝑ. l. cū legitime. ⁊ ꝑ ibi nō. ff. de ſta. ho. ſa. inſti. de nup. §. fi. ff. de i ius vo. qꝛ ſp. in aut. qui. mo. na. effi. ſui. §. fi. colꝰ. viij. ⁊ lex liberos: intelligit̄ de natalibꝫ q̄ legitimi ſunt. ⁊ ibi nō. Ad nō. i decre. i ꝑma. Bñ. ꝑ no. i. l. ibi alle. ff. ad treb. l. ex facto. §. ſiqs rogatꝰ. Ad vi. alle. dic ꝙ q̄ ad parentū reuerentiā bñ hēt̄ ratio nālium tñ: ſꝫ q̄ ad cōmodū liberoꝝ ꝉ honores nō: vt i ꝯrijs.
h Neceſſitas. hic comparant̄ nobilitas ⁊ neceſſitas: alibi nobilitas ⁊ litatura: de ꝑben. de multa. in fi.
i Periculo. forte pueri baptizandi exiſtentis i mortis articulo. c. ti. c. penꝰ. vel deferentiū: vt qꝛ eſt hoſtilitas vꝰ locus obſeſſus.
k Preſumpſerit. baptizando in locis talibꝫ.
l Preſentiā. ex ꝓpoſito: ſ. e. com. de ſta. mo. ne i agro. §. porro. i fi. ⁊ §. ſe. ⁊ huic ꝯcor. de vi. ⁊ ho. de. clerici ne clerici ꝉ monachi. c. pe. i ꝓn. ⁊ de clandeſ. deſpon. c. vl. circa fi. ⁊ de vſur. quāq̄. li. vj. ad fi.
m Caſtiget̄. arbitrarie. de of. dele. de cauſis. cū cocor.
n Preſumant. ſ. e. com. de of. or. c. j. cum ſuis cōcor. licʒ aūt puniat̄ facientes: baptiſmi collatō tenet. exꝗ eñi cōcurrūt debita materia ⁊ debita forma cū intentiōe baptizādi: valeat a quocūqꝫ collatū. de ſum. tri. c. j. §. ſacramentū. ⁊ in quocūqꝫ loco. ſa. de bap. debitū.

Si dominū. due ſunt principales partes. In prima ꝓhemiū clementis: qui expreſſo motiuo ſeruari papue ↄſtõꝫ Urbani. In ſecūda predicta cōſtitutio: ibi Urbanus. que ſubdiuidit̄ in titulū ⁊ ↄſtam: ibi tranſiturus. in qua ꝑmittit de corpe chriſti ſuaue formoſum ⁊ ꝓlixū exordiū ꝑncipaliter oſtendens cauſam inſtitutiōis ipſius ſacramēti et ipſi⁹ effectū. Secūda ibi: licꝫ igit̄ ponit̄ narratō: in q̄ ꝑmiſſa mulplici cā cele bratōis feſti corpis xp̄i diem ſtatuit q̄ d̄beat cele brari. Tercō ibi: ideoq3 cōcludit: ponēs exhorta tionē d̄ feſto colēdo cum certis indulgētijs. ⁊ hoc intendit feſtū corpis xp̄i celebrari d̄bet feria quīta poſt octauā ꝑetħ. ⁊ certe indulgētie cōcedunt̄ his q̄ i feſto vl' infra octauā officio l' horis intererūt.

p Iubemur. ps̄. vlti. laudate dn̄m in ſanctis eius.

q Profecto. ꝑcerte. ⁊ eſt ſenſus. ſi laudare iu bemur dn̄m in ſanctis: forti⁹ i ſeipſo. ⁊ eſt argu mentū a minori: de quo de elec. cū in cūctis. vl' q̄ dicim⁹ ꝓpt̄ qđ vnūqđq3 tale: ⁊ illud magis.

r In ſui. corpis mēo riam qđ ſequit̄.

ſ Reficit. de ↄſe. di. ij. qui māducāt. in ꝑn.

t Urbano. qui fuit na tione gallic⁹ ⁊ trecenſis. ⁊ pax vixit vlt̄ trienniū in papatu: ⁊ fuit is q̄ re gnū ſicilie ↄ̄ māfredū cō tulit karolo fratri regis francie: vt pꝫ i cronicis.

u Precipim⁹. licꝫ hoc ꝓhemiuꝫ ſit ſimile illi qđ habet̄ s̄. e. compi. de ſepul. dudū. tamē i hoc differūt: q2 illud i ↄcilio hoc extra ↄciliū. Itē hic ↄſtitutō Urbani ſolū ſer uari ꝑcipit̄: ibi ↄſtitutio bonifacij innouat̄. ratio patet: q2 illa fuit ꝑ ↄſtõꝫ bn̄dicti reuocata: iſta vo nō fuit reuocata: ſed per aliquos n̄ recepta.

x Sumpta cena. ratō hui⁹ habet̄ de ↄſe. di. ij. liquido.

De reliquijs et veneratione ſanctorum. Rubrica

Si dominū in ſan ctis eius laudare iubemur: dignuꝫ profecto iuſtum ⁊ ſalutare nobis exiſtit: vt ſibi in ſui quo nos quotidie ſpiri tualit̄ reficit memoriā corpis laudes feſtiue venerationis et gratias referam⁹. Hac igitur ↄſideratōne inducti: ↄſtitutōꝫ a bone memorie Urbano papa quarto ꝑdeceſſore noſtro ſup hoc editam: de fratꝝ noſtroꝝ ↄſilio diſtricte ꝑcipim⁹ obſer uari: cui⁹ tenor ſeqt̄ i hec vba. Urbanus eps̄ ſeru⁹ ſeruoꝝ dei: venerabilib⁹ fratrib⁹ pa triarchis archiepiſcopis epis ⁊ alijs eccleſiaꝝ ꝓlatis ⁊ cetera. Tranſiturus de mundo ad patrem ſaluator nr̄ dn̄s ih̄us chriſt⁹: cuꝫ tēpus ſue paſſiōis inſtaret ſumpta cena i mēoriā mortis ſue inſtituit ſummū ⁊ magnificū ſui corpis ⁊ ſangui nis ſacramentū: corp⁹ in cibū ⁊ ſanguinē i poculū tribuēdo. Nam quotiēs hūc panem manducam⁹ ⁊ calicē bibim⁹: mortem dn̄i annūciam⁹. inſti tutione quidē hui⁹ ſacramēti dixit ipſe apoſtolis: hoc facite in meam cōmemoratōnem: vt ꝑcipuū ⁊ inſigne mēoriale ſui amoris eximij quo nos dilexit

y Inſtituit. math. xxvj. de ↄſe. di. ij. panis eſt in altari. de cele. miſ. cū marthe.

z Poculum. facit hec littera q̄ alia ſit trāſſubſtantiatō corpis ⁊ alia ſanguis. de hoc de ↄſe. di. ij. cū omne. ⁊. c. cōparim⁹. ⁊. c. q2 corp⁹.

a Annūciamus. j. ad corinth. xj. circa fi.

b Apoſtolis. luce. xxij. d̄ ↄſe. di. ij. in xp̄o ſcl'. in fi. ⁊ vide qđ ibi nō.

c Preciosum. xcv. di. ecce. de ↄſe. di. ij. nihil.

d Mirabilia. qđ optauit Eccl. xxxvj. c. ibi: innouat ſigna ⁊ mutat mirabilia. de his mirabilib⁹ dixi de cele. miſ. cū marthe. §. reqſiuiſti. Et nūc aliter tractādo dicam⁹ cū theologis: q̄ in hoc ſacramēto notat̄ mirabilis ꝓductio: q2 de celo nobis ꝓductū eſt. ⁊ ad vocem ſacerdotis ↄiungit̄ celi ⁊c̄. de ↄſe. di. ij. quid eſt ſanguis. qđ figuratuꝫ fuit Exodi xvj. in prin. Ego pluam vobis panes de celo. Itēꝫ notatur mirabilis multiplicatō que q̄tidie ↄficit̄ ⁊ ſumit̄: nec ↄſumit̄. de ↄſe. di. ij. in xp̄o ſemel. ⁊. c. qui māducat. ij. qđ figuratū fuit. ij. Reguꝫ. vj. circa fi. vbi di: q̄ dauid partitus eſt in vniuerſam iſraelis multitudinem ſingulis co[l]lirida[m] panis vnam: ⁊ aſſaturā bubale carnis vnaꝫ. ⁊. iiij. Regū iiij. in fi. de viginti panibus ſaturati ſunt centū viri. Item mirabilis

miniſtratio: quia quo ad effectuꝫ ita ꝑ malos vt ꝑ bonos miniſtrat̄ j. q. j. intra catholicam. cum. c. ſequentib⁹ vſq3 ad. §. ſed objicitur. de ↄſe. di. ij. virum. quod figuratū eſt. iij. Regum. xvij. in ꝑncipio vbi dicit̄ q̄ helie qui fugerat ad torrentē: corui deferebant panem ⁊ carnes mane ⁊ veſpe. Item mirabilis ↄfortatio: q2 fulſit aīe noſtre ſubſtantiam: ⁊ q̄tidie accipiendus eſt iſte pa nis: vt quotidie ↄfit. de ↄſe. di. ij. nō iſte pa nis. ⁊ qui de eo man ducat incternū nō de ficit. ea. di. xp̄s panis ē. et hoc figuratū fuit iij. Regū. xix. p⁹ ꝑn. vbi helie fugienti per deſertam viam vnius diei: ⁊ tandē dormiēti angelus ad caput ei⁹ poſuit panē ſubcineri cium dicens: ſurge et comede. quē cū come diſſet ambulauit i for titudine cibi illi⁹. xl. diebus ⁊. xl. noctib⁹. Et qui ↄtēnit l' negli git hūc panē ſumere: debilitat̄ ⁊ cadit a vir tutibus: de ↄſe. di. ij. ſi quotiens. ⁊. c. ſiqs intrat. quod figuratū eſt. j. Regum. xxviij. ad finem. ibi ſtatimq3 ſaul cecidit ſup terraꝫ ⁊ robur nō erat in eo q2 panem nō comede rat illa die. Item mi rabilis mūdicia: quia niſi digne et a dignis ſumat̄: ↄpinat mōtis iudiciuꝫ. de ↄſe. di. ij. q̄ ſcelerate. ⁊. c. timo rē. qđ tangere voluit pſalmi. dicēs: q̄ man ducatis panē doloris. ⁊ cū bucella quā xp̄s dedit inde introiuit di abolus in eū: de cōſe. di. ij. eſca. Itēꝫ mira bilis trāſlatio: q2 etiā p̄ece iuſti fit tranſ ſubſtantiatō vtute ſpi ritusſancti. nō merito ſacerdotis. j. q. j. cum ſcriptura. qđ figuratū fuit in hiſtōia que ibi tāgit̄ d̄ gedeon Iudi. vj. circa medium. cui ꝑcepit angelus q̄ pa nes azimos ⁊ carnes tolleret: ⁊ illa poneret ſup petram: ⁊ extendit angelus ſummitatē virge quam habebat in manu: ⁊ aſcendit ignis de petra ⁊ ↄſumpſit ſacrificiuꝫ. Item mira bilis tranſmiſſio q2 tranſmitit̄ etiam ad defunctos: nō ſumme ma los nec ſumme bonos. xiij. q. ij. non eſtimemus. ⁊. c. anime. quod figuratū fuit Danielis vi. ad fi. vbi precepit angelus abacuc: q̄ pa nes ⁊ pulmentū quod ferebat meſſorib⁹ portaret i babylonē danieli poſito in lacu leonū. ⁊ cū neſciret abacuc locū: apprehendit illū an gelus capillo capitis ſui ⁊ poſuit eū in babylonē ſup lacū: ⁊ accepit daniel prandiū ⁊c̄. quedā alia mirāda ex inferiorib⁹ collige. Jo. an.

eſſet nobis hoc ꝑcelſum ⁊ ve nerabile ſacramētū: mēoriale inquaꝫ mirabile ac ſtupendū delectabile ſuaue tutiſſimum ac ſup omnia ꝑcioſum: in quo innouata ſunt ſigna ⁊ mirabi lia imutata in quo habet̄ oīe delectamētū et omnis ſaporis ſuauitas: ipſaq3 dulcedo dn̄i deguſtatur: in quo vtiq3 vite ſuffragiū cōſeqmur ⁊ ſalutis. hoc eſt memoriale dulciſſimū: memoriale ſacratiſſimū: mēo riale ſaluificū: in quo gratam redemptionis nr̄e recenſem⁹ memoriā: in quo a malo retra himus: et in bono ↄfortamur ⁊ ad virtutū ⁊ gratiaꝝ ꝓfici mus incrementa: in q̄ ꝓfecto ꝓficimus ipſius corporali ꝑ ſentia ſaluatoris. Alia nanq3 quorū memoriā agim⁹ ſpiritu menteq3 cōplectimur: ſed nō ꝓpter hoc realem eoꝝ ꝑſentiā obtinemus. In hac vo ſacra mentali chriſti cōmemoratōe ih̄us chriſtus preſens ſub alia quidē forma in ꝓpria vo ſub ſtantia eſt nobiſcū. Aſcēſurus eñ in celum dixit apoſtolis et eoꝝ ſeqcib⁹: ecce ego vobiſcū ſum oīb⁹ diebus vſq3 ad cōſū mationē ſeculi: benigna ipſos ꝓmiſſione ↄfortās q̄ remane ret ⁊ eſſet cū eis etiam ꝑſentia corporali. O digna et nūq̄ intermittēda mēoria: i q̄ mor

e Suauitas. ſapientie. xvj.

f Salutis. de conſecra. di. ij. cum omne. in principio. ⁊. c. ſpecies in fine. Jo. an.

g Memoriā. de ↄſe. di. ij. ſemel xp̄s. ⁊. c. in xp̄o ſemel.

h In bono. ſic de ſta. mo. cū ad monaſteriū. v. prior.

i Forma. ⁊ quare hoc nō. de ↄſe. di. ij. forte.

k Dixit. math. vlti. in fi.

l Sequacibus. per fidem de ſucceſſoribus apoſtolorum. nō. xlj.

tē nr̄ az r̄colim⁹ mortuā: nr̄mqꝫ
īteritū īteriſſe: ac lignū viuifi-
cū lig̃ crucis affixuz fructū nob̄
attuliſſe ſalutis. Hec ē ꝯmēora
tio glīoſa: q̄ fideliuz aīos replet
gaudio ſalutari: et cū īfuſiōe le
ticie ꝺuotōis lacrīas ſbmīſtrat
Exultā⁹ nimiꝝ nr̄am mēorādo
libatōeꝫ: ⁊ r̄colēdo paſſiōeꝫ dn̄i-
cā: ꝑ quā libati ſum⁹: vix lacri-
mas ꝯtinē⁹. In hac itaqꝫ ſacti ſ
ſima cōmēoratōe adſūt nob̄ ſua
uitatis gaudiū ſil' ⁊ lacrīe: qꝛ ⁊
ī ea ꝯgaudē⁹ lacrīmātes ⁊ lacrīma-
mur deuote gaudētes: letas ha
bēdo lacrīas ⁊ leticiā lacrimā-
tē: nā et coꝛ īgēti ꝑfuſū gaudio:
dulces ꝑ oclos ſtillat guttas. O
ꝺini amoris īmēſitas: ꝺine pie-
tatis ſupabūdātia: ꝺina afflue-
tia largitatis: dedit ei nob̄ dn̄s
oīa qꝛ ſbiecit ſub pedib⁹ nr̄is: ⁊
ſuꝑ vniuerſas t̄re creat̄as ꝯtu-
lit nob̄ dn̄ij ꝑncipatū. Ex mini
ſtris et̄ ſp̄ūuꝫ ſupiorū nobilitat
⁊ ſbliat hoīs dignitatē. Admi-
ſtratorij nāqꝫ ſūt oēs ī miſteriū
ꝑpt̄ eos q̄ hereditatē ſalutis ca
piāt deſtiati: ⁊ cū tācopioſa fue
rit erga nos ei⁹ mūificētia: volēſ
adhuc ipe in nob̄ ſuā exuberātē
caritatē p̄cipua liberalitate mō
ſtrare: ſemetipꝫ nob̄ exhibuit: ⁊
trāſcēdēs oēꝫ pleītudīeꝫ largita
tis: oēm modū dilctōis excedēs
attribuit ſe ī cibū. O ſingl'aris
⁊ admirāda libalitas: vbi dōa-
toꝛ veīt ī donū ⁊ datū ē idē peni
t⁹ cū datoꝛe: q̄ larga ⁊ ꝓdiga lar
gitas: cū tbuit q̄s ſeipm̄. Dedit
igr̄ nob̄ ſe ī pabulū: vt qꝛ ꝑ mor
tē hō corruerat: ⁊ ꝑ cibū ipe r̄le
uaret̄ ad vitā. cecidit hō ꝑ cibū
ligni mortiferꝫ: releuat⁹ ē hō ꝑ ci
bū ligni vital' ī illo pepēdit eſca
mortis: ī iſto pepēdit vite alimē
tū illi⁹ eſ⁹ meruit leſiōeꝫ: iſti⁹ gu
ſt⁹ ītulit ſaītatē. guſt⁹ ſauciauit:
⁊ guſt⁹ ſāauit: vite qꝛ vn̄ vuln⁹ ē
oꝛtū ꝓdijt ⁊ medela: ⁊ vn̄ mors
ſbijt: exīde vita euēit. De illo ſi-
q̄dē guſtu dr̄: q̄cūqꝫ die comede
ris morte morieris. De iſto vo
legit̄: ſi q̄s comederit ex h̄ pāe vi
uet ietnū: h̄ ē cib⁹ q̄ plene r̄ficit:
ve nutrit: ſūmeqꝫ īpiguat: n̄ cor
p⁹ ſꝫ coꝛ: n̄ carnē ſꝫ aīaꝫ: n̄ vētrē

ſꝫ mētē. hoī ḡ q̄ ſpūalia alimōia
īdigebat: ſaluatoꝛ ipe miſicors
ꝺ nobiliori ⁊ potētiori h⁹ mūdi
alimēto ꝑ aīe refectōe pia diſpōe
ꝓuidit: decēs q̄ꝫ libalitas exti-
tit: ⁊ ꝯuēiēs opatio pietatis: vt
vbū dei etn̄ū qḋ rōnabil' creatu
re cib⁹ ē et refectio factū caro ſe
rōnabili creature carni ⁊ coꝛpi
hoī videlꝫ ī eduliū largiret̄. Pa
nē ei āgeloꝝ māducauit hō. ⁊ iō
ſaluator ait: caro mea ve ē cib⁹.
h̄ panis ſumit̄: ſꝫ ve nō ꝯſumit̄:
māducat̄ ſꝫ n̄ t̄nſmutat̄: qꝛ ī edē
tē mīme trāſformat̄: ſꝫ ſi digne
recipit̄ ſibi r̄cipiēs ꝯformat̄. O
excellētiſſimū ſacr̄m. O adorā-
dū venerādū colēdū glificāduꝫ
p̄cipuis magficādū laudib⁹: di-
gnis p̄cōijs exaltādū: cūctis ho-
norādū ſtudijs: ꝺuotis ꝓſeq̄ndū
obſeq̄is: ⁊ ſinceris mētib⁹ r̄tinē
dū. O mēoriale nobiliſſimū īti
mis ꝯmēdādū p̄coꝛdijs: firmit̄
aīo alligādū: diligent̄ recuādū ī
coꝛdis vtō ⁊ meditatōe ac cele-
bratōe ſedula recēſēdū. h⁹ mēori
alis ꝯtīuaꝫ debē⁹ celebrare mēo
riā. vt illi⁹ c⁹ ipm̄ foꝛe mēoriale
cog̃ſci⁹: ſꝑ mēores exiſtā⁹: qꝛ c⁹
donū l'mun⁹ freq̄nti⁹ aſpicit̄: h⁹
mēoria ſtricti⁹ retinet̄. Rꝫ igr̄
h̄ mēoriale ſacr̄m ī q̄tidiāis miſ
ſarū ſolēnijs freq̄ntet̄: ꝯuēiēs tn̄
arbit̄mur ⁊ dignū: vt de ipo ſel'
ſaltē ī āno ad ꝯfūdēdā ſpāl'r here
ticoꝝ ꝑfidiā ⁊ īſaniā mēoria ſo-
lēnioꝛ ⁊ celeboꝛ hēat̄. In die nā
qꝫ cene dn̄i: q̄ die ipe xp̄s h̄ inſti
tuit ſacr̄ꝫ: vniuerſal' eccl'a ꝑ pēi
tētiū recōciliatōe ſacri ꝯfectiōe
criſmatis ad īpletōꝫ mādati ēca
lotōꝫ pedū ⁊ alijs p̄l'imū occupa
ta plene vacare n̄ p̄t celebratiōi
h⁹ maximi ſacri. h̄ ei ēca ſcōs q̄s
ꝑ āni ēcl'm venerāur ipa obſuat
eccl'ia: vt q̄uis ī letāijs ⁊ miſſis
ac alijs et̄ ipoꝝ mēoriā ſepi⁹ r̄no
uem⁹: nihilo⁹ tn̄ ipoꝝ natalicia
ētis dieb⁹ ꝑ ānū ſolēnijs r̄colat̄:
feſta ꝑpt̄ h̄ eiſdē dieb⁹ ſpālia cele
brādo. ⁊ qꝛ ī his feſtis ēca ſolēni
tatis debitū aliq̄d ꝑ negligētiā:
aut rei fāiliaris occupatōeꝫ: aut
al's ex hūana fragilitate omittit̄
ſtatuit ipa mr̄ eccl'ia ētā diē ī q̄
gnāl'r oīm ſcōꝝ ꝯmēoratō fieret

q. ſ. videntes.
m Maraz. eternam.

n Et viuificum. ſ. chriſtum.

o Lacrimamur. ſi. ij. ad chori. vj. ꝺ ex-
cel. pla. numi. j. ī ꝑn.

p Sub pedib⁹ no-
ſtris. pſal. viij. dn̄e do
minus nr̄. Et ad he-
bre. ij. vbi dicit ap̄l'us
q̄ oīa ſbmittendo nil
dimiſit non ſbiectuꝫ:
⁊ ꝯcoꝛ. ꝺ ma. ⁊ obe. ſo
lite. circa fi. io. an.

q Adminiſtratori.
ſumptū ad hebre. vj.
capitulo.
r Semetipſum. ad
ephe. v. io. an.

ſ Cum datoꝛe. con-
coꝛ. de conſe. di. ij. nec
moyſes. ꝺ ſum. tri. c.
j. §. vna. in ꝑn.

t Seipſum. nō ꝑ
foꝛma ſalutationis q̄
q̄s offert ſeipm̄. qua
breuitatis eſſet cauſa
multum vtoꝛ. Item
nō. ꝓ theologis. q̄
tenent q̄ idem opus
meritoꝛium laudabi-
lius eſt in vouēte vel
ꝓfeſſo q̄ alio. ꝓbant
quia vouere opus la-
trie eſt: que p̄cipua v̄-
tus eſt inter moraleſ.
opus autem nobilio-
ris virtutis ē. meliuſ
⁊ magis meritoꝛiuꝫ:
⁊ de latria que eſt cul-
tus ⁊ ſeruitus que ſo
li deo debetur: de con-
ſe. di. iiij. venerabilis
Secūda quia vouēs
non ſoluꝫ quo ad ac-
tum: ſed etiaꝫ quo ad
poteſtatem ſubijcit ſe
deo vt decetero aliud
agere non poſſit. ergo
plus dat ſcōm anſhel
mum libro de ſimili-
tudinibus: cū det fru
ctum ⁊ arboꝛem: q̄ q̄
dat ſolum fructum.
Tercio quia propter
votū immobiliter vo
lūtas firmatur in bo-
num. Ad perfectionē
autem virtutis perti-
net aliq̄d agere ex vo-
luntate firmata in bo
no: vt patet per philo
ſophum ſecundo ethi
coꝛum. Et auguſtin⁹
Felix neceſſitas q̄ ad
melioꝛa compellit: er-
go magis meritoꝛiuꝫ
io. an.

u Mortem. clarius
ad propoſitum dixiſ-
ſet: quia per cibuꝫ in
mortem homo ⁊c.

x Ipſe. homo.
y Medela. ⁊ ſic de ci-
bo dicere poſſumus: ci-
bus damnauit qui ſal-
uauit: vt de muliere di-
citur. ⁊ nō. de ſac. vnc.
c. vno. §. per frontis. ſꝫ
non eſt idem ſpecie: vt
hic patet. io. an.

z Euenit. concoꝛ. pro-
fecto crucis: vt dixi ſ.
e. com. ꝺ ſum. tri. ca. j.
ſuper verbo cruci.
a Dicitur. gen̄. ij. cir
ca medium.
b Legitur. io. vj. cir-
ca fine. de pe. diſ. ij. cari
tas ē a qua. io. an.
c Animam. de of. oꝛ.
inter cetera. Jo. an.
d Ventrem. de conſe.
diſt. ij. vt quid paras.

e Factum caro. Jo. j.
ꝺ hoc. debitum.
f Homo. pſal. lvij. at-
tendite popule me⁹.
g Alit. Jo. vj. de ꝯſe.
diſ. ij. duplicit̄.
h Cōfoꝛmatur. vide
quod nō. de conſe. di. ij.
non iſte. ⁊ quod nō. et
dixi de iudeis. et ſi iu-
deos.
i Licet igitur. ſecūda
pars.
k Frequēter. quod ex
multis cauſis ſapia dei
vtile foꝛe ꝓuidit: qḋ dic
vt de conſe. di. ij. iterat̄.
l Infamiaꝫ. de quibuſ
dam illoꝝ erroꝛib⁹: ꝺ cō
ſe. di. ij. cum omē.
m Cōfectōne. q̄ f eri
dꝫ ſingulis ānis. ⁊ vet⁹
cremari. ꝺ ꝯ. di. iij. lr̄iſ.
Et p̄t fieri tpe interdicte:
de ſen. ex. qm̄. li. vj.
n Potōnē. Jo. iij.
o Ceriā die. ſ. kalen.
nouēbris ſic dicti: qꝛ no
nus mēſis inchoādo a
marcio: vt inchoabant
antiq̄: q̄ ſolū decē mēſes
habuerāt vſqꝫ ad tp̄a iu-
lij ceſaris ⁊ nume pōpi-
lij: ⁊ tūc diſtinctio ⁊ coꝛ
recto anno ſm̄ curſū ſo
lis redeūtis ī fi. āni ad
eūdē punctū additi fue-
rūt duo mēſes ī pn̄. ān̄:
ſ. ianuari⁹ ⁊ februari⁹:
⁊ ꝓpt̄ horas. vj. q̄ ſuꝑ-
erāt: opoꝛtuit ī ſingul' q̄-
tuoꝛ ānis addi diē biſex
tilē. qḋ dic. vt ꝺ v. ſig-
q̄ſinit. ⁊ tūc tpis iulias
vocabat̄ q̄ntil'. ⁊ augu-
ſt⁹ ſextil': q̄ poſtea a iu-
lio et auguſto denoīati
fuere: vel ꝓpt̄ ipoꝝ oꝛ-
tū: vel ꝓpt̄ rem ꝑ ipos
geſtam.
p Oim ſcōꝝ. q̄ italici
a mereſe deuorāt: qḋ ro
mam facere nō debeāt.
vt ei dicit ābro. in ſer-
me io. v. merito de ce
anſerib⁹ rōa q̄ regnat

vt in hac ĩpoꝝ celebratõe cõi:
quidq̃d ĩ ꝓprijs ĩpoꝝ feſtiuita
tibꝰ omiſſũ exiſteret: ſolueret:
Potiſſime igiꞇ̃ exequẽdũ ẽ er-
ga h̃ viuificũ ſacramẽtũ corpo-
ris ꝛ ſanguis ihũ xp̃i: q̃ ẽ ſan-
ctoꝝ oĩm gl̃a ꝛ corona: ut feſti
uitate ac celebritate ꝑfulgeat
ſpeciali: q̃tenus in eo quod in
alijs miſſaꝝ officijs circa ſolẽ-
nitatẽ ẽ forſitan ꝑtermiſſũ de-
uota diligẽtia ſuppleaꞇ̃: ꝛ fide
les feſtiuitate ipſa inſtãte itra
ſe ꝑterita memorãtes id quod
ĩ ipis miſſaꝝ ſolẽnijs ſclaribꝰ
forſan agendis impliciti aut
aľs ex negligentia vel fragili-
tate hũana minꝰ plene geſſerĩt
tũc attẽte in hũilitate ſpũs et
animi puritate reſtaurẽt. In
tellerimꝰ aũt olim dũ ĩ minori
eſſemꝰ officio cõſtituti: q̄ fue-
rat quibuſdã catholicis diui-
nitus reuelatũ feſtũ hmõi ge-
neraliter ĩ eccleſia celebrãdũ.
Nos itaq̃ʒ ad corroboratõeʒ ꝛ
exaltatõem catholice fidei di-
gne ac rõnabiliꞇ̃ duximus ſta
tuẽdũ: ut de tãto ſacmẽto ꝑter
quotidianã memoriã: quã de
ipo faciꞇ̃ eccľia: ſolẽnior ꝛ ſpeci-
alior ãnuati memoria celebre-
tur: certũ ad h̃ deſignãtes ꝛ de
ſcribẽtes diẽ videlicet feriam
quĩtã ꝓxiãʒ pꝰ octauã pẽthcꝰ.
ut ĩ ipa quĩta feria deuote tur
be fideliũʒ ꝓpter h̃ ad eccľias
affectuoſe ꝯcurrãt: ꝛ tã clerici
q̃ ꝑpľi gaudẽtes ĩ cãtica laudũ
ſurgãt: tũc ei oĩm corda ꝛ vo-
ta ora ꝛ labia hymnoſ pſoluẽt

leticie ſalutariſ. tũc pſallat fi
des: ſpes tripudiet: exultet ca
ritas: deuotõ plaudat: iubilet
chorꝰ: puritaſ iocũdeꞇ̃: tũc ſin
guli alacri aĩo ꝓnaq̃ʒ volũtate
ꝯueniãt: ſua ſtudia laudabiliꞇ̃
exequẽdo: tãti feſti ſolẽnia ce-
lebrãtes: ut vtinã ad xp̃i ſerui
tiũ ſic eiꝰ fideles ardor inflam
met: ut ꝑ hec ꝛ alia ꝓficiẽtibꝰ
ipis: meritoꝝ cumulꝰ apud eũ
q̃ ſeſe dedit ꝓ eis ĩ ꝑciũ tribu-
atq̃ʒ ſe ipis ĩ pabulũ: tãdẽ poſt
hꝰ vite decurſũ eis ſe in ꝑmiũ
largiaꞇ̃. Ideoq̃ʒ vniuerſita
tẽ vr̃aʒ monemꝰ ꝛ hortamur ĩ
dño: ꝛ ꝑ ap̃lica ſcripta in vtu
te ſcẽ obediẽtie diſtricte ꝑci-
piẽdo mãdamꝰ: in remiſſioneʒ
peccaminũ iniũgẽtes: q̃tenus
tã excelſũ ꝛ tã glõſũ feſtũ ꝑdi-
cta quĩta feria ſingulis annis
deuote ac ſolẽniꞇ̃ celebretis: et
faciatis ſtudioſe ꝑ vniuerſas
eccľias ciuitatũ vr̃aꝝ ꝛ dioce-
ſum celebrari: ſbditoſ vr̃os in
dñica dictã quĩtã feriã ꝓxime
ꝑcedẽte: ſalutaribꝰ monitis ſo
licite ꝑ vos ꝛ ꝑ alios exhortan
tes: ut ꝑ verã ꝛ purã ꝯfeſſiõʒ:
elemoſinaꝝ largitõnẽ: attẽtas
ꝛ ſedulas orões ꝛ alia deuotio
nis ꝛ pietatis opa taliꞇ̃ ſe ſtu-
deãt ꝑparare: q̄ hꝰ ꝑcioſiſſimi
ſacramẽti mereãꞇ̃ fieri partici
pes illa die: poſſintq̃ʒ ipm ſu-
ſcipe reuerẽt: ac eꝰ vtute aug-
mẽtũ cõſeq̃ grãꝝ. Nos eñ xp̃i
fideles ad colendũ tantũ feſtũ
ꝛ celebrãdũ donis volẽtes ſpi-
ritualibꝰ animare: oĩbuſ vere

Diȷ̃ nñ dormiebãt ꝛ anſeres vigilabant: illis potius debes ſacrificare
q̃ Ioui. Cedãt eñ dij veſtri anſeribꝰ a quibꝰ ſe ſentiũt eſſe defenſos:
ne ꝛ ipi ab hoſte caperenꞇ̃. Et iſido. xij. ethymo. galloꝝ aſſenſus ĩ ca
pitolio anſeris clangore dephenſus eſt. nullũ. n. animal ita odoreʒ ho-
minis ſentit vt anſer. io. an.

q Corõa. ad phili. iiij
r Reuelatũ. hoc non
credit ſimpliciꞇ̃ aſſerẽti:
de here. ex miſſo. Ubi
bi aũt reuelaꞇ̃ q̄ hoc fe-
ſtum adiũgeꞇ̃ ad alia fe
ſta: ꝯ quibꝰ ĩ decre. viti.
de ſen. exco. libro. vj. ꝛ
tũc eadẽ ꝯſtitutõe nota-
bilia ipiꝰ ꝯſtitutõis du-
bia ſupplico declarari.
ſ Feriã quĩtã. ſ. diẽ
iouis. ꝛ licet ꝓprie feria
ſumaꞇ̃ ꝓ feſto: tñ omeʒ
diẽ vocamꝰ feriã. vel a
fando: q: qualibʒ die fa-
baꞇ̃ deꝰ. geñ. j. vel quia
ſingulis diebꝰ fari poſ-
ſumꝰ ĩ diuinis vel hũa-
nis: ſ. de v̾. ſig. forus.
t Proximã. intellige-
baꞇ̃. ff. de v̾bo. ob. cũ q̃
kalendis.
u Octauaʒ. ꝯ de ferijs
capellanꝰ. illõ q̃ ad offi-
cij celebratõeʒ: hoc q̃ ad
dierũ numerũ: et ꝯcor.
e. n. ca. ij. de reſũ. in ini-
te. corõm. in fi.
x Pẽthecoſtes. ſic dr̃
a pẽtha qð ẽ quiq̃ʒ facit
de decẽ. c. j. ĩ fi. ꝛ qð ibi
nõ. ꝛ coſte. x. q: quiqua
es. x. dies ſunt int feſtũ
reſurrectõis ꝛ pẽthco-
ſtes: cõputato vtroq̃ʒ fe
ſto. ꝛ quidam decl. nant
penthecoſte penthecoſtes.
alij vero hoc pen-
thecoſte indeclinabile.
y Cãtica. ad ephe. v.
z Hymnos. hi ſũt cã-
tica laudis: ſic treni cãti
ca lamẽtatõis: vt ſcripſi
ꝯ imnũ. ec. non minꝰ.
a Plaudat. quaſi ma-
nus iungat.
b Iubilet. qð ẽ cãtare
voce quam ꝯfuſa ꝑ gau
dio. vnde dicũt quidam
qð iubil ẽ gaudiuʒ qð
vbis explicari ñ pt: nec
tamen penitus reticeri.
c Opꝰ pacũ. j. ad thor.
vj. i. ff. ibi empti eſtis ꝑ
tio magno. io. an.
d In premiũ. the bre.
iij. poſt pan.
e Largitõem. lxxxvi.
di. ſreʒ. ꝯ triplici elemo
ſina. xiv. di. tr. a. ſ. aliꞇ̃
ꝑoſt. in ſum. ꝯ penis. §. quis ſit effectus. v̾. elemoſina. de tẽp. or. §.
ꝛ an. ſrb. §. vij.
f Attentas ꝛ ſedulas. i. continuas vel aſſiduas.
g Oratõeʒ. de orõe tractant oli. ĩ ſum. ꝯ penis. §. qs ſit effecꝰ. v̾ car-
nis aũt maceratio. Sed plenꝰ ꝑ modũ ſume videamꝰ qð ſit orõ. vnde
dicaꞇ̃. q̃ ſit eꝰ diuiſio: ad quẽ ſit porrigẽda: ꝑ quẽ. ad q̃d: q̃lr̃. vbi: ꝛ q̃s
ſit eꝰ effecꝰ. De pmo. orõ ſm aug. libro de vbis dñi ẽ quedaʒ petitio.
Ubi dicit q̄ ẽ pꝰmẽtis affecꝰ dirc. ꝛꝰ ĩ deũ: ꝛ plerũq̃ ne pigreꞇ̃ ĩ vo-
cẽ ꝓrũpẽs ꝛ colligiꞇ̃ de ꝯſe. di. j. q̃ñ aũt. Uel orõ ẽ congeries vocum in
deũ tendentiũ ad aliquid impetrandũ. Et ſm damaſcenũ ẽ aſcenſus
intellectus in deum: vel petitio decentium a deo. xx. di. ca. ſi. Id ſcdm
dic q̄ dicaꞇ̃ ſm caſſiod. iſido. ꝛ ber. quaſi oris ratio: vt. ſ. ratõnabile
petaꞇ̃ aľs nõ eſſet orõ: ſi. ꝯ re. ec. ñ alie. c. ſi. ꝛ ꝑ hoc videꞇ̃ q̄ debeat
eẽ vocalis: ꝯ q̃ dicã ſb. vij. mẽbro. De tercio ſciẽdũ q̄ caſſianus pꝰ
apoſtolũ. j. ad thymo. ij. hãc diuidit in q̃tuor ſpẽs: In obſecratõeʒ
q̃ qs cõpunctus ꝓ cõmiſſis veniã depcaꞇ̃. Oratõeʒ ꝑ quã fit aſcẽſus
intellectus in deũ vel ꝑ quã aliq̃d deo vouet vel offerꞇ̃. Poſtulatõʒ
quã ꝯſtituitꝰ ĩ ſpũs fer
uore ꝑ alijs ſolʒ emit
tere. Gratiaꝝ actõem
quã mẽs deo refert ꝑ
exceſſũ ineffabilẽ reco
lendo ꝑterita dei bñfi
cia: vel ꝯtẽplãdo ꝑſen
tia: vel ꝓſpiciẽdo fu-
tura iã ꝑparata dilect.
Btũs ber. in quodã
ſermone dicit: q̄ obſe
cratões fiũt affectu ve
recũdo: orones puro:
poſtulatões amplo:
grãꝝ actões deuoto.
De q̃rto dic q̄ porri-
gẽda ẽ ad deũ: math.
vj. cũ oraueritiſ dicite
pr̄ nr̄ ꝛc. Ad ſanctos
aũt porrigi põt ñ tãq̄
ꝑ ipos implẽda: ſʒ vt
ꝑcibꝰ ꝛ meritis ipſoꝝ
exaudiaꞇ̃ a deo. patet
hoc ex modo orãdi q̃
vtiꞇ̃ eccleſia. ad xp̃m
eñ nõ dicit ora ꝓ no-
bis ſʒ audi nos vl̃ mi
ſerere nobis: ad ſcõs
dicit ora ꝓ nobis. Et
tenent theologi q̄ ſci
oratões nr̃as cogno-
ſcũt. vnuſq̃ſq̃ʒ ei bũs
tantũ ĩ eſſentia dei vi-
det quãtũ pfectio btĩ-
tudinis requirit. hoc
aũt reqriꞇ̃ ad pfectõeʒ
beatitudis: vt hõ ha-
beat quicq̃d velit: nec
velit aliq̃d inordina-
tũ: ſʒ recta volũtate q̃-
libet cognoſcere vult
q̃ ad deũ ptinẽt: ergo
etiã ſancti cũ eis nĩľa
rectitudo deſit hoc vo
lũt. oportet igiꞇ̃ q̄ vo
ta hoĩm orões ꝛ deuo
tiones in vbo cogno-
ſcant. Nam qd eoꝝ
gľaʒ ptinet q̄ auxiliũ
egẽtibus prebeant ad
ſalutẽ. Sic eñ dei co
operatores efficiũtur.
ꝛ ſi dicis ſolus deus
cognitor eſt cordium:
ꝯ ſimo. tua. in fi. cum
concor. ſed oratio con
ſiſtit ĩ corde: ergo ꝛc.
Rñdeo q̄ cordiũʒ co-
gitationes ſolus deuſ
nouit per ſeipſuʒ. ſed
tantum alij cognoſce-
re poſſunt quãtũ eis reuelatur vel per viſionem verbi vel alio mo-
do. Fatendum ergo q̄ orationes quas ad ſanctos verbo vel corde
dirigimus: deo manifeſtante cognoſcunt. De quinto dic q̄ porri-
genda eſt per bene diſpoſitum contritum ꝛ penitentem. Nam cuʒ
is qui diſplicet ꝛc. iij. q. vij. iudicet. xlix. di. §. j. vbi etiam no. an
orationes malorum proſint his pro quibus orant. competit autem
orare etiam ſumme pfectis. vt dicam. j. de here. ad noſtrum. §. ij.
De hoc autem dubitatur: an exaudiat deus peccatores orantes. ar.
q̄ ſic. j. q. j. ipſi. contra. e. q. ſiquis inquit. v̾. ad hec omnia. ꝛ ca.
ſacroſancta. Dicit tho. q̄ ſi peccator petit aliquid inquantuʒ pecca-
tor. i. ſecundum deſiderium peccati: nõ auditur a deo ex miſericor-
dia: ſed quãdoq̃ʒ exauditur ad vindictam: dum grauiuſ amplius

ruere in peccata. Unde ſm Aug. deus quedam negat ꝓpitius que ꝓcedit iratus. Sed ſi petitionis oratō ꝓcedit ex deſiderio bone nature deus exaudit: non quaſi ex iuſticia: quia talis non meretur: ſed ex pura miſericordia. ſi tamen alia in oratōne cōcurrant de quibus. ĩ. dicetur. De ſexto ſciendum ꝙ orare debem⁹ ꝑncipaliter ſalutifera: Math. vj. ꝑmū querite regnū dei ⁊ iuſticiā eius. ⁊ lʒ valerius li. vij. c. ij. dicat ꝙ ſocrates quaſi quoddā hūane ſapientie terreſtre oraculū nihil vltˀ petendum a diis immortalibꝫ arbitrabaẗ ꝙ̄ vt bona tribuerēt. Patet tamen ex orōne dominica ꝙ etiam aliquid determinate petē poſſumus. Unī aug. ad probā. dicit: ꝙ ad deum id licet orare qd̄ licet deſiderare: dicens ꝙ oratō dominica oſtendit etiam temporalia a deo peti poſſe. dum dicit: panem noſtrum quotidianū ⁊c. tenēt ꝰ theologi ꝙ temporalia a deo orando petere poſſumus: non vt finem conſtituamus ĩ illis: ſed vt ſint adminicula beatitudinis ꝯſequēde vt ſcilʒ quaſi inſtrumentaliter nobis deſeruiant ad ſuſtentōneʒ vite corporalis exercende ad actus virtuoſos. ſa. j. q. iij. ſiquis obiecit. ⁊ quod dixi de regula. iohānes. in oppo. ſecunda. De ſeptimo ſcias ꝙ oſti. in pre. v. ponit. xiiij. que requirunẗ in oratōe. ſ. ꝙ ſit fidelis ſecura: hūilis: diſcreta: deuota: verecūda: ſecreta: pura: lachrymoſa attēta: cōmunis: feruida: operoſa ⁊ aſſidua. Sʒ tu quātū ad ꝑſens membꝛ ꝑtinet breuiter dic: ꝙ modus orandi requirit humiliatōnē corporis: deuotōnem cordis: attentōnem: ⁊ breuiloquiū. De primo Eccle. xxxv. Oratō humiliantis ſe penetrabit nubes. de elec. vbi periculum. §. penẗ. lib. vj. ⁊ Cyprianus li. de oratione dominica. Sit orantibus ſermo cum diſciplina quietem continens ⁊ pudorem: incuruatō tamen vel corporis humiliatō non refectōnis ſed deuotōis obtentu fieri debet vt dicit caſſianus. ⁊ ſa. viij. q. j. ſciendum. C. de his qui ſpo. mu. ſub. l. j. ⁊. ij. Et de ſecundo ꝓbatur ꝯ vo. magne. circa finem. ⁊ pre. decre. vbi ꝑiculum. §. penẗ. Et aug. quid prodeſt ſtrepitus labiorꝫ ſi mutum eſt cor. ⁊ greg. in mora. veraciter amare eſt amaros in compūctōne gemitus non verba compoſita reſonare ⁊ ibidem: animarꝫ verba ſunt ipſa deſideria: in quibus tanto quis minus clamat quanto minus deſiderat. De tercio patet hic ⁊ de cōſecra. di. v. nunꝙ̄ in ꝑn. ⁊ Cyprianus: nil aliud cogitet animus ꝙ̄ id ſolum quod precaẗ. de conſe. di. j. quando autem. ⁊ dicit greg. ꝙ illam oratōnem deus non audit: cui ille qui orat non attēdit. Dicit tamen theologi hoc intelligendum quando attentō nullo modo orationi cōiungitur. non enī requiritur ꝙ attentō ſemꝑ maneat in oratione actus per eſſentiam. vide pſal. xxxvj. cor meum dereliqt me. ſatis enī eſt ꝙ maneat ꝑ virtutem: quod eſt quando cum bona intētione quis ad oratōnem accedit: etſi in ꝓſecutione mens ad alia rapiatur. Semper enim prime intentōnis vis ꝑmaneat: niſi tanta ſit euagatō ꝙ attentō omnino depereat: ⁊ tunc locus eſſet ei quod dicit cyprianus lib. de oratōne dominica: quomodo audiri te a deo poſtulas: cū ipſe te non audias. ⁊ beatus ber. cauſamur nobis deeſſe gratiam: ſed iuſtius ipſa gratia conquerit nōnullos deeſſe ſibi. ⁊ caſſianus: nunꝙ̄ orat quiſquis etiam flexis genibus ſi vagatōne diſtrahitur: ⁊ ſa. quod de officiis ſcripſi: de cele. miſ. dolentes. De quarto math. vj. cum oraueritis nolite multum loqui ⁊c. ſa. de pe. di. vj. non mediocriter. ⁊ vide quod nō. de eta. ⁊ qua. c. penẗ. in vlti. glo. Nec tamen putes breuiloquiuꝫ eſſe de neceſſitate orationis. Nam oratō non ſolum ſm ſuam cauſam que eſt deſiderium caritatis: ſed etiam ſm ſeipſam poteſt eſſe diuturna. Nam ⁊ de chriſto legitur ꝙ ꝑnoctauit orando. luce. vj. Et ꝙ prolixius orauit luce. xxij. Itē dī luce. xviij. in ꝑn. oportet ſemper orare ⁊ non deficere: ſa. lxxvj. di. noſſe. ibi oratōni ꝑnociter inſiſtimus. Sed quia vt dicit aug. ad probā. multum loqui in orando eſt rem neceſſariam ſupfluis agere verbis. cum plerūqꝫ hoc negocium plus gemitibus ꝙ̄ ſermonibus agatur: ideo mouemur ad breuiloquiuꝫ. Nam vt dicunt ſancti frequens ⁊ breuis debet eſſe oratō: ne immorantibꝰ nobis aliud cordi noſtro inſerat inimicus. Sed dubitaẗ an oratō debeat eſſe vocalis: quod videtur pſal. iij. ⁊. lxxvj. voce mea ad dominū clamaui: voce mea ad dominū deprecatus ſum. Cōtra: oratō deo porrigitur vt eſt dictum: ſed deus cordis locutōneʒ cognoſcit: fruſtra igitur vox oris adhibetur: ſa. xxxviij. di. ſedulo. Dicūt theologi ꝙ communis oratō que fit per miniſtros eccleſie. xij. q. j. duo ſunt. in ꝑn. in ꝑſonā totꝰ populi: vt innoteſcat ei pro quo fit: merito ex inſtitutione debet eſſe

penitentibus ⁊ confeſſis: qui matutinali officio feſti eiuſdē in eccleſia in qua idem celebrabitur interfuerint cētū. Qui vo miſſe totidem. Qui autē in primis ipſius feſti veſperis interfuerint ſimiliter centum Qui vo in ſecundis totidem. Illis vo qui primis tercie: et ſexte none ac completorij officiis interfuerint: pro qualibꝫ horarꝫ ipſarum quadraginta. Illis autem qui per octauas illius feſti matutinalibus veſpertinis miſſe ac ꝑdictarꝫ horarū officiis interfuerit centū dies ſingulis octauarū ipſarū diebus; de omnipotentis dei

vocalis. Sed ſingularis quam quis ꝑ ſe vł alio porrigit ꝯ neceſſitate non eſt vocalis. Adhibetur tamen vox triplici ratōne. Primo ad excitandam interiorem deuotōnem. verbis enim ⁊ ſignis nos ipſos interiꝰ excitamus ad ſanctum deſiderium augendum vt dicit aug. ad probā. Secundo ad redditōnem debiti. ſcilʒ vt ſeruiat orans deo ſm ſe totum ſcʒ corde ⁊ corpore. ꝯ cō. di. v. nunꝙ̄. Tercio ex quadam redundātia ab anima in corpus ex vehementi affectiōe. Unde pſ. xv. letatū ē cor meū: ⁊ exultauit lingua mea. De octauo patet math. vj. ibi: Cum oraueris intra cubiculum tuum: ⁊ clauſo oſtio ora patreʒ tuum in abſcōdito. ⁊ vt dicit caſſianus: intra cubiculuʒ oramus: cū a cogitationū ⁊ ſolicitudinū ſtrepitu corde remoto ſecrete ac familiariter preces noſtras ſoli deo referamus: ⁊ ſa. quod nō. xlj. di. parſimoniam. ⁊ auguſtinus de ſermone dñi: videri ab hoībus non eſt nephas: ſed id agere vt ab hominibus videaris: recipit enī ille mercedem ſuam: de peñ. di. iij. cauendum. Oratōes etiam ꝑncipaliter ſunt in eccleſia faciende: de pur. poſt par. c. vno. ꝯ imu. ec. decet. li. vj. ꝫ. e. ꝓpi. de cele. miſ. c. j. ꝫ vt dicit beatus ber. li. meditatōnū: vbicūqꝫ fueris intra temetipſum ora. ſi longe fueris ab oratorio nō queras locum: quoniam ipſe locus es. Videẗ quibuſdam ꝙ fieri debeat ad orientem: ſed cum deus ſit vbiqꝫ ad omnem partem poſſumus ad eum orare. eque tamen oramus: ⁊ miſſe ſacrificium facimus verſus orientē. de hoc. xj. di. eccleſiaſticarum. De vltimo dicendum: ꝙ oratōnis effectus eſt duplex. habet enī virtutem merendi ⁊ impetrandi. primū duplicíter. Primo quia vitatur ꝑ eam tentatō. Hieronymus ſuꝑ math. xiiij. in tēptatōnem intrat qui orare negligit. ⁊ auguſtinus: Oratio eſt oranti preſidiū: aduerſario incendium: angelis ſolacium: deo gratum ſacrificiū. Nam principaliter valet ꝯtra vicia ſpiritualia. Unde hieronymus ſuper math. xvij. ibi: hoc genus demoniorū nō eiicitur niſi in oratōne ⁊ ieiunio. quod etiam habeẗ math. ix. dicit ſic: nō ſanat oculū quod ſanat calcaneum. Ieiunio ſanantur peſtes corporis: oratōne vo ſanantur peſtes mentis. Secundo q꞉ ꝓcedit ex radice caritatis: penes quam conſiſtit omne meritum: ⁊ eſt fons viuus ⁊c. de peñ. di. ij. caritas. ij. ꝯ regula. licet. in fi. de virtute impetrandi ꝓbatur. xxiij. q. viij. in qualibet. ꝫ. e. compi. de elec. ne romani. in fine. Mar. xj. quodcūqꝫ orantes petitis credite quia accipietis. Unde per oratōnem reuelantur ſecreta diuina. viij. q. j. ſi ergo. Boetius dicit non fruſtra in deo ſpes ponitur. preces enī que recte ſunt inefficaces eſſe non poſſunt. ⁊ beatꝰ ber. li. meditatōnū: ex duobus vnum indubitanter ſperare debemus. aut dabit nobis quod petimus aut quod nouit eſſe vtilius. Et Aug. li. ſen. ꝓſperi dicit ꝙ orans miſericorditer audit ⁊ miſericorditer non auditur. Quid enī infirmo ſit vtile magis nouit medicus ꝙ̄ egrotus. De his valerius li. vij. c. ij. dicit ꝙ votis ſepe expetimus ꝙ nō impetraſſe melius foret. ⁊ ponit exempla dicens: diuitias appetis: ꝙ̄ multis fuerunt exitio: honores cōcupiſcis qui ꝙ̄plures peſſundederunt. regna tecum ipſa voluis quorum exitus ſepe numero miſerabiles cernuntur ſplendidis cōiugiis manus iniicis ad hoc vt aliquando illuſtrent: iſta nōnunꝙ̄ funditus domos euertunt. Suadet ergo celeſti arbitrio nos ſubmitti effectu oratōis. ſumus in italia nuꝑ expti. quando enī cum verſibus illis: exurgat deus ⁊c. cepit eccleſia ꝯtra rebelles orare: perempti ⁊ exterminati ſunt quaſi ſubito: qui cenſura eccleſiaſtica ⁊ armis bellicis iam dudum domari non potuere. bene ſa. xxxvj. di. c. vlt. vbi dicit ꝙ orante moyſe vincebat populus. vincebaẗ autem dum dimittebat manus. ⁊ vide oſti. in ſum. de remiſ. §. ad quid valent. v. fateor. vbi ponit exempla de daniele moyſe ⁊ dauid orantibus. Sʒ qui legēt tripartitam hiſtoriam hug. floracen. helimand. rufinuʒ ⁊ hiſtoriagraphos inuenient ꝙ theodoſius imperator ſenior ſuis oratōnibus miraculoſaʒ victoriā obtinuit ꝯ eugeniū ⁊ arbogaſten: quorꝫ exercitꝰ iacula vehementiſſimus ventus retorqbat ĩ ipſos: ⁊ iacula partis theodoſij cū maioris fortitudine vltra menſuraʒ humani ictus impingebat in illos. ⁊ hoc voluit ipſe claudianꝰ poeta q̄ tūc florebat dicens: O nimiū dilecte deo cui militat ether. Et ꝯiurati veniūt ad claſſica venti: hoc aūt obtinuit ipſiꝰ theodoſij orō q̄ talis fuiſſe legiẗ: Dn̄e deus tu noſti ꝙ in noīe chriſti filij tui vltōnis iuſto vt puto ꝓlia ſuſcepi: ſin aliẗ in me vindica: ſi vo cū iuſta cā ⁊ in te ꝯfiſus huc veni: porrige dexterā tuā: ne forte dicāt gentes: vbi eſt deus eorꝫ. cōcor. huic ſi. de vo. magne. poſt ꝑn. ⁊ huic glo. ſit finis: de cuiꝰ ꝓlixitate ſim excuſabilis: tum quia in oratōnis ſuffragio ſperans effectum illiꝰ exptus ĩ aſſequēdis ꝓſperis ⁊ euitandis vel ſaltem temperādis aduerſis. tum quia ſm materiam

deberet eſſe plixior. ⁊ ſi p iſta non ſatiſfeci: excuſet coequatō textualis. de hoc de immu. ec. decet. li. vj. ⁊ p archi. j. q. j. dictū. Jo. an.

b Confeſſis. quis eſt hic ⁊ laudabimus illū: Eccle. xxxj. has ergo remiſſiones quibus pauci participant amare interpretari nec decet nec expedit: vt dixi de peni. ⁊ remiſ. q̄ autem.

miſericordia ac beatorū apoſtoloꝝ eius petri et pauli auctoritate confiſis: de iniūctis ſibi penitentijs relaxamus.

Clemens. v. in ꝯci. vienēſi.

De immunitate eccleſiaꝝ. R.

Quoniam ex cōſtitutōne boni. pape viij. p̄. noſtri. que īcipit clericis laicos. ⁊ ex declaratōe ſeu declaratōnibus ex illa poſtmodum ſubſecutis: nōnulla ſcandala magna picula ⁊ īcōmoda grauia ſunt ſecuta ⁊ ā̄pliora ſeq̄: niſi celeri r̄medio ſuccurrat̄: pſumit̄ veriſimiliter in futuꝝ. Nos de cōſilio fratꝝ noſtroꝝ ꝯſtitutionem ⁊ declarationem ſeu declaratōnes predictas et quicquid ex eis ſecutū eſt: vel ob eas penitus reuocamus: ⁊ eas haberi volum⁹ p infectis. Volentes ⁊ firmiter ſtatuentes illud ꝯtra quoſcūq̄ laicos exigentes ſeu extorquētes ab eccleſijs eccleſiaſticiſq̄ pſonis tallias ſeu collectas aut exactiones quaſcūq̄: ⁊ contra dantes ad id faciendum ꝯſiliū auxilium vel fauorem: necnō ⁊ circa pſtandas ſubuentōes laicis ab eccleſiaꝝ prelatis ac alijs viris eccleſiaſticis inuiolabiliter obſeruari. quod ſup his a prede. nr̄o in lateran̄. et generalibus cōcilijs: que nos ſub obteſtatōne diuini iudicij precipim⁹ obſeruari diſtricte: ſalubriter eſt ꝓuiſum.

Clemens. v. in ꝯci. vienēſi.

i In eccleſia. per hanc literam que habet̄ etiā ſ parte ꝓxi. in fi. ptꝫ q̄ nō ſufficit itereſſe horis extra eccleſiam. qđ intelligo etiam ſi dicantur in ꝓuato oratorio: de quo ſ ꝯſe. di. j. ꝓcedimus. ⁊ c. vnicuiq̄. ⁊ c. ſiquis. ex de cēſi. c. fi.

k Centū. dies. quod eſt. j.

l Primis. ſa. ad nō. ſ ſen. ex. c. vl. §. in feſtiuitatibus. li. vj. in. j. glo. ⁊ qđ ſ cōpletorio ſequit̄ faciā. ſ.

m Totidem. argue ꝓ equandis diſtributōibꝫ in his tribꝫ horis matutino miſſa ⁊ veſpe. Itē argue q̄ vbi i ill' horis dat̄ dece: i alijs dari dn̄t quatuor. vide qđ dixi ſ e. ꝯpi. ſ eta. ⁊ qua. vt hi qui. ad fi.

n Quadraginta. ⁊ ſic ducentos.

o Officijs. oībus quo ad dies octaue. nec puto q̄ hic fiat diſtributio vt partē habeat qui certis intereſt.

p De inmunctis. vide qđ ſcripſi de peni. ⁊ re. cum ex eo.

q Quoniā ex cōſtitutōe. Caſus. ꝛuocat ⁊ ꝓ infectis vult haberi decretalem clericis. e. ti. li. vj. cum ſuis declaratōnibꝫ. ⁊ p̄mittit reuocatiōis cauſam. Secūdo reuocat ibi: nos de ꝯſilio. Tercio ſeruari p̄cipit ius antiquū: ibi volētes. ⁊ fuit iſta de p̄mis ꝯſtitutōnibꝫ clemētis edita a p̄ncipio ꝓmotōis ſue: ⁊ incipiebat paſtoralis: cui⁹ decidit exordiū: poſt qđ ſequebat̄ ſane quoniā ⁊c. ⁊ rex francie qui fuit paſſiua cauſa ꝯſtitutōnis. fuit actiua cauſa reuocatōnis: vt ſic ꝯueniat de re. iur. c. j.

r Clericis. e. ti. li. vj.

ſ Declaratōne. declarauerat eīm benedictus in ſua extraua. que incipit q̄ olim. illaꝫ quo ad ſui penas extendi ſolū ad exigentes vel dātes in exigendo auxiliū ꝯſiliū vel fauorem: ita q̄ pene locū nō haberēt in ſoluētibus vel recipientibꝫ a ſponte ſoluentibus.

t Declaratōnibus. dicebant̄ ⁊ alie ꝓceſſiſſe: ⁊ ideo ad omne dubiū tollendū plurali vtitur.

u Celeri. concor. de accuſa. c. fina. ſ. e. cōpil'. ſ iureiurā. romani. in principio.

x Ob eas. ꝯcor. de elec. qualiter. in fi.

y Pro infectis. p hoc puto q̄ excōmunicatus ex iuribꝫ illius ꝯſtitutōnis abſolutōne non egeat. ⁊ vide quāta eſt papalis poteſtas circa ea q̄ ſimplicit̄ ſunt de iure poſitiuo: quia reuocat illa vt excūc: ⁊ fa. ad ea que ſcripſi: qui fi. ſint le. p venerabilem. ſup glo. ij.

ꝫ Illud. inuiolabiliter obſeruari quod eſt. j.

a Contra quoſcūq̄ ⁊c. quod ſup his ⁊c. vſq̄ ad fi.

b Quaſcūq̄. vide qđ no. ⁊ dixi. e. ti. non minus. Jo. an.

c Dantes. dicebat cōſtitutō boniſa. publice l' occulte. p quod ꝓbatur q̄ excōmunicatō canonis ligat etiā occulta delicta: vt. j. dicā de here. multorum. ad fi.

d Ad fauorem. vide quod dicam. j. de penis. ſiquis. in p̄n.

e Predeceſſoribus. alex. iij. e. ti. nō minus. inno. iij. e. ti. aduerſus.

f Concilijs. vtrūq̄ generale ⁊ lateran̄. Sꝫ alexandrinū vocam⁹ lateran̄. innocentianū vocamus generale: de hoc de cap. mo. c. fi.

g Rubrica. de ꝯſanguinitate ⁊ affinitate ita veni ſub bulla. ſ vidi quoſdam hic habere rubricam de ſponſalibus. Jo. an.

h Eos qui. ſcienter contrahens matrimoniū in gradu conſanguinitatis vel affinitatis prohibito vel cum moniali excōmunicatus eſt ipſo iure: ⁊ publicari debet ⁊ vitari. Idem in ꝓfeſſo ⁊ ꝓfeſſa vel conſtituto in ſacris: ⁊ incipe cōſtructū ibi: cupientes. Et no. q̄ in ſex caſibus hic expreſſis tm̄ locum habꝫ hec conſtitutio ⁊ eius pena. vnde ſi cōtrahit quis cum habēte maritum: vel cum iudea vl' cum pagana vl' cū cognata ſpirituali vl' legaliter: vel cōtra impedimentum publice honeſtatis: licꝫ non teneant matrimonia: tamen non eſt loc⁹ huic pene: que in illis caſibus vel ſimilibus expreſſa non eſt. Itē in his ſex caſibus tūc demum eſt locus pene: quando illicite cōtrahunt̄. Si enim licite vt ex diſpēſatōe pape tunc ceſſat culpa. ergo ⁊ pena. de conſti. c. ij. de qua diſpenſatione no. de reſti. ſpo. lr̄as. in prin. de ſta. mo. cū ad monaſteriū. ⁊ ſcripſi de vo. c. j.

De ꝯſanguinitate et affinitate

Eos qui diuino timore poſtpoſito i ſuaꝝ piculū aīarū ſcienter i gradibꝫ ꝯſanguinitatis vl' affinitatis conſtitutione canonica interdictis: aut cum monialibus contrahere matrimonialiter

i Timore. concor. de elec. cum in cūctis. ad fi.

k Scienter. ignorātes ergo non ligat conſtitutio. qđ itelligo in ignorātia facti ꝓbabili ⁊ nō affectata. ſ. quia ignorabant ſe conſanguineos vel affines. Si vō ignorabāt ius neſcientes gradum in quo erāt: eē ꝓhibitū. ex quo enim ſciebant gradum ligat cōſtitutio. de re. iur. ignorantia. li. vj. cum ſuis ꝯcor. Si vō alter ſolus ſciebat: ille ſolus ligat̄. ſa. xxxiij. q. ij. nō ſatis. ⁊ c. in lectū. de ſymo. de ſymoniace. C. ſo. ma. ſi. ignorans. Sed quid ſi ꝯtraxit ignorans: poſt tempora ſciuit ⁊ cohabitauit conſanguinee: vl' ligari. ar. j. q. j. eos. i fi. ſ ſy. ſicut tuis. C. de iceſt. nup cum ancillis. Contrarium credo cum iſta cōſtitutō non puniat cohabitatōnem vel inceſtum ſed contractū: vt. j. dicam. ſa. ff. de his qui no. infa. quid ergo. in p̄n. C. de vſuca. trāſfor. l. j. ad fi. ff. de vſur. qui ſcit. in fi. ⁊. ff. de bo. li. qui cum maior. ⁊ de mino. l. iij. §. ſcio. ſicut qui ignoranter eligit indignū licꝫ poſtea ſciat: non incurrit penam concilij cum in cūctis: de elec. cum in hoc ponderet̄ initū. eo. ti. dudum. ꝓbatur hec ſolutō ex eo: quia ſine iudicio eccleſie ab illa diuertere non poſſet: de diuor. porro. cum ſuis ꝯcor. fateor tn̄ q̄ peccat cognoſcendo: ⁊ ſic loquūtur ꝯtraria. de ſen. ex. inquiſitōni. Quid ſi ꝯtraxi cum illa quam credebam eſſe conſanguineā ꝰ affinem vl' monialem: ſed in veritate non erat: ſolue p no. ſ ſen. ex. ſi vō. ij. ⁊ c. in audientia. ij.

l Canonica. nedum diuina.

m Interdictis. ſcꝫ in quarto vl' citeriori gradu ꝯſanguinitatis vl' affinitatis p̄m generis. e. ti. non debet.

n Matrimonialiter. p hanc lr̄am ⁊ p lr̄am. j. eo matrimonia cōtrahentes: videt̄ q̄ coactus ad ꝯtrahendū nō incurrat hāc penam. ⁊ ſi de abſoluta coactiōe loquimur hoc eſt certum: qđ me. cā. factis ſ ſi de cōditōnali: licꝫ tali que debuerit cadere in conſtantem virum videt̄ ligari p. c. decre. ſed cum nō ſit matrimoniū deficiente ꝯſenſu ita q̄ non inducit etiā publicā honeſtatem: de ſpon. c. vno. li. vj. de equitate videt̄ talis ñ ligari. ſa. de ſen. ex. ſignificauit. i decre. factis puniē cōmunio que ibi interuenit: lꝫ p metum.

o Contrahere. non punit ergo inceſtū vl' coitum ſ ꝯtractū: vt ſic contrahens ligetur licꝫ non ꝯſumet. Quid ſi non ꝯtraxit matrimonium ſed ſponſalia tm̄: ar. q̄ ligetur. ff. de ſpon. oratō. vbi ꝓhibitō nuptiaꝝ includit ſponſalia. ad idem de eo qui duxit i matrimoniū

cum haberet: vbi equiparant̃ ſponſalia ⁊ matrimoniũ. non puto li gari cum ↄſtõ ſit penalis ⁊ vba hoc nõ importent. qđ verꝫ puto niſi ↄſumauerit ꝑ copulã carnalẽ q: tũc ligat̃ quaſi tũc ↄtraxiſſe videat̃ de ſpon. veniens. ⁊. c. is q̃. ↄtrariũ nõ ob. q: lꝫ fatear ꝙ vbi ꝓhibet̃ matrimoniũ ꝓhibent̃ ſponſalia: nõ ſequit̃ ꝙ ↄtrahentes ſpõſalia ſint eadem pena q̃ ↄhentes matrimoniũ. bñ fa. ð elec. ꝑpetuo. li. vj. in decre. cũ haberet. ſpõſalia cũ adulterio inducunt impedimentũ matrimonij ſicut iducũt publicã honeſtatẽ de ſpon. c. vno. li. vj. Jo. an.

p Religioſos. ſcilꝫ ꝓfeſſos tacite ł expſſe religionẽ approbatã: de vo. c. vno. lib. vj. qđ intelligo etiã ſi ꝓfeſſio illa tacita vł expreſſa nõ obligat illi religioni: ſꝫ religioni ĩ genere. pone exemplũ de regula. non ſolũ. ⁊ c. ſe. li. vj.

q Et moniales. q̃a ſ. tam noiauerat contrahentẽ cũ moniali: ⁊ hic repetit de mõiali vł ſꝫ ꝓbari ꝙ cõicãs in illo actu ꝓ quo q̃s excõicatõꝫ incurrit excõicatus nõ eſt: de hoc ſcripſi de ſen. ex. ↄtingit. j. Poſſet tamẽ dici ꝙ ſ. punit ſcienter cõtrahentẽ cũ moniali: hic vo punit monialẽ ↄhentẽ etiã eo caſu q̃ cũ ea ↄtrahẽs nõ ligat̃ vt q: hoc ignorat.

r Sacris. ſtricte hoc dico ꝓpter nõ. xxxij. di. preterea.

ſ Contrahẽtes. nõ repetit ſcienter: q: licꝫ ignorãter poſſet quis ↄhere cũ cõſanguinea affine ł monacha: nõ tñ ĩ mõachũ mõachã vł cõſtitutũ in ſacris ↄhentẽ cadit igrãtia: ſa. de reſcrip. ab excõicato. C. ð here. iſti. l. fi.

t Puto tñ ꝙ vbi eẽt ꝓbabil' ignorãtia. vt in ordinato ad ſacros in amẽtia ł dormitõe etiã eo caſu q̃ caracter imprimit̃: de bap. maiores. in fi. vel infra pubertateꝫ: de cle. ꝑ ſal. ꝓmo. c. vno. non eſſet locus huic pene.

t Conſtiterit. etiam ex officio ⁊ nemine deferente: ð diuoꝛ. porro. ij. Jo. an. ⁊ vide qđ dixi ſ. e. ↄpi. de cenſi. c. fi.

u Separent̃. ꝓcedit ſatiſfactio: ſicut in manifeſta offenſa: de ſen. exco. venerabilibus. li. vj.

x Obtinere. ꝑ epm. de ſenten. ex. nup. ⁊ hic patet ꝙ non ſufficit ſatiſfactio niſi ſequat̃ abſolutiõ. e. ti. cũ deſideres. in fi.

y Juribꝰ. de clãdeſ. deſpõ. c. fi. C. de inceſt. nup. q̃ ↄ. iſti. de nup. §. ſi aduerſus. de here. cũ ſcḋm. ĩ ꝑn. li. vj. ⁊ hoc q̃ ad ꝑmũ de cõſanguineis ⁊ affinibꝰ: de hoc de do. int̃ vi. ⁊ vxo. ⁊ ſi neceſſe. quo ad ſecũdũ de ꝓfeſſis. xxvij. di. c. ij. ⁊. c. ſe. xxvij. q. j. ꝑ totũ. xxxvj. q. ij. ſiqs nõ dicã. quo ad terciũ de ↄſtitutis ĩ ſacris. xxviij. di. ꝑſbyterꝫ. xv. q. vi. cũ multe. de de. ↄiu. c. j. ⁊. c. ſane. ij. q̃ de. vł vo. c. j. ⁊. ij. cum ſimilibꝰ.

z Inter. in ſtudijs romane curie pariſieñ. oxonieñ. boñ. et ſalamantino debẽt eſſe magiſtri catholici ſcholas regẽtes ĩ lingua hebraica arabica ⁊ chaldea: duo. ſ. ꝑ q̃libꝫ lingua.

non verent̃: necnon religioſos et mõiales ac clericos ĩ ſacris ordinibꝰ ↄſtitutos mřimonia ↄhentes refrenare metu pene ab hmõi coꝝ temeritatis audatia cupientes: ipſos excõicationis ſententie ipſo facto decernimꝰ ſubiacere. Precipientes eccłiarũ ꝑlatis: vt illos quos eis ↄſtiterit taliter ↄtraxiſſe excõicatos publice tãdiu nunciẽt ſeu a ſuis ſubditis faciãt nũciari: donec ſuũ humiliter recognoſcẽtes errorẽ ſeparent̃ abiuicẽ: ⁊ abſolutiõis obtinere bñficiũ mereantur. Per ꝑdicta q̃ꝫ iuribꝰ que ſic ↄtrahentibꝰ alias penas imponũt: ĩ nullo volumꝰ derogari.

Clemens. v. in ↄci. vieñeſi.

De mgr̃is ⁊ ne aliqđ exigatur pro licencia docendi.

Inter ſolicitudines nřis humeris incũbẽtes perpeti cura reuoluimꝰ: vt errãtes in viã veritatis ĩducere: ipſoſq; lucifacere deo ſua nobis coopante gratia valeamus: hoc eſt qđ ꝓfecto deſideranter exquirimꝰ: ad id nře mentis ſedulo deſtinamꝰ affectum: ac circa illud diligenti ſtudio vel ſtudioſa diligentia vigilamꝰ. Non ambigimus aũt quin ad huiuſmodi noſtꝝ deſiderium aſſequendũ diuinorum eloquioꝝ ſit expoſitio congrua: ipſorũq; fidelis ꝑdicatio admodũ opportuna. Sꝫ nec ignoramꝰ quin ⁊ hec ꝓmi noſcãt̃ inanit̃ vacuaq; redire: ſi auribus linguam loquentis ignorãtiũ ꝓferant̃. Jdeoq; illius cuius vicem in terris lꝫ immeriti gerimus: imitãtes exemplũ: qui ituros per vniuerſum mundũ ad euangelizandũ apoſtolos: in omni linguarũ genere fore voluit eruditos: viris catholicis noticiam linguaꝝ habentibꝰ: quibꝰ vtũtur infideles ꝑcipue: abũdare ſanctam affectamꝰ eccleſiam: qui infideles ipos ſciãt ⁊ valeant ſacris inſtitutis inſtruere: chriſticolarũq; collegio ꝑ doctrinã chriſtiane fidei ac ſuſceptõnẽ ſacri baptiſmatis aggregare. Vt igit̃ peritia linguaꝝ huiuſmodi poſſit habiliter ꝑ inſtructiõis efficaciã obtineri. Hoc ſacro approbante cõcilio ſcholas ſubſcriptarum linguarũ generibus: vbicũq; romanam curiã reſidere cõtinget: necnõ in pariſieñ. ⁊ oxonieñ. bononieñ. ⁊ ſalamantino ſtudijs ꝓuidimus erigendas ſtatuẽtes: vt ĩ quolibet locoꝝ ipſoꝝ teneant̃ viri

Et ſtatuit̃ ꝑ q̃s eis debeat de ſtipendijs ⁊ ſumptibꝰ ꝓuideri. Et ponit̃ ꝑmo exordiũ: in quo duo facit. Primo ponit intentõꝫ ſuã generalem. Secũdo ſpalẽ: ibi: nõ ambigimus. Jn ſecũda ibi: vt igit̃: ponit̃ ↄſtõ. ꝑmo ꝓuidẽs circa loca magiſtroꝝ: ſecũdo circa expẽſas ibi: quibꝰ.

a Solicitudines. ↄco: de pur. ca. inter. vbi ponit̃ alia. ſ. de vulpeculis capiendis.

b Perpeti. q̃ſi ꝑpetua ↄtinua vł aſſidua. eſt ⁊ ĩfinitũ hꝰ vbi ꝑpetio: ⁊ ponit̃ ꝓ diu tolerare: vł valde pati.

c Induce. xlv. di. tria ſunt. de ſpon. inter opa.

d Coopante gratia. ꝑ quã cognoſcit̃ q̃d agẽdũ ſit ⁊ q̃d vitandũ ⁊ adiuuant̃ ad faciẽdũ: de ↄſe. di. iiij. gratia. ⁊ tribꝰ vl. ca. Eſt aũt gratia opans ⁊ coopans. Prima ꝑpa rat hoĩs voluntatẽ vt velit bonũ. Secũda adiuuat ne fruſtra velit. Et tñ quibuſdã ꝙ eadẽ ſit gratia: idẽ donũ: ł eadẽ vtus opans ⁊ coopans ſꝫ ꝓpter diuerſos effectꝰ diſtinguit̃ in vbo. Gr̃a eñi que parat hoĩs volũtatem ad bonũ cũ nõ ſit ocioſa: vt augeat̃ et aucta ꝑficiat̃ coadiuuat ne fruſtra velit: ſed ꝑducat ad opꝰ q̃cũq; recipias: coopabit̃ hec lr̃a. huic altercatiõi theologoꝝ eſt ſił'is altercatõ canõiſtaꝝ an ſit vna fides cõiugij an ſint due. de q̃. xxvij. q. ij. ↄiuges. Jtẽ altercatio legiſtarũ an ſint due poſſeſſiones differentes ſpecie an vna tñ diuerſificata ꝑ accidẽtia: de q̃ ſatis pꝫ ꝑ di. de reg. iur. in tercia regula. li. vj. ⁊ an ſit vnicũ itereſſe: an triplex: de quo etiã ſatis ꝑ eſt. e. ti. mora.

e Ad id. ſ. ad ĩducẽdũ errantes ad veritatis viã.

f Admodũ. ꝓ valde. ↄco: vide ſ. e. ↄpi. ð iureiurã. romani. ℣. nos itaq;.

g Promi. i. ꝓferri vł ꝓmulgari. et habet̃ hoc vbũ de inde. nouit. ℣. quicũq;. xxij. q. iiij. nõ poteſt. in fi. ponit̃ eñi ꝓmere ꝓ ꝓferre manifeſtare apire ore dicere.

h Jnaniter. quaſi inuaniũ vel inutiliter.

i Proferant̃. ſi. de offi. or. quoniam.

k Voluit. Jtẽ nũ. ij. ĩ ꝑn. ⁊ de varietate linguaꝝ. xvj. di. ſeptuagita in fine. Jo. an.

l Qui. viri catholici.

m Obtineri. ſimile. e. ti. c. fi.

n Curiam. que habet ſtudium generale ⁊ ꝓuilegia ſtudij: de ꝓuił. c. ij. lib. vj.

o Reſidere. qđ dic vt ſ. e. ↄpi. de elec. ne romani. §. ſane.

p Bonoñ. dicit̃ bononia quaſi ſuꝑ omnia bona vel bonoꝝ noticia. nimis amabił. nõ puto ꝙ ordo iſte ꝓcedat ex ordine ſtudioꝝ ſꝫ ex gratificatiõe ꝓuinciaꝝ. ⁊ hoc q: decebat ro. cu. ꝑmitti. que vltimo ſtudiũ habuit a tempore inno. iiij. vt pre. decre. ij. de ꝓuił. li. vj. quicquid ſit hoc ↄſtat ꝙ bonoñ. habuit ꝓuilegia ſtudij a theodoſio. de minore tñ intelligo qui regnare cepit ꝓut ex cronicis: quas veriores puto. ꝑcipio anno dñi. cccc. xxv. ⁊ regnauit annis. xxvij. q̃ tñ anno ſui imperij hec ↄceſſerit nõ ꝑcipio. currentibꝰ aũt. cccc. lij. ſucceſſit martianus.

q Sufficientem. non dicit eminentem: ꝯcor. de elec. cũ nobis olim. de renũ. c. penł. Io. an.

r Hebraice. in originali habuimꝰ: hebraice: grece: arabice ⁊c. ⁊ illud grece in ipſo originali erat cancellatũ. ⁊ forte ꝓpter lr̃am q̄ eſt ꝯ: q̄bus vtunť infideles ⁊c. cãcellata ſunt: cũ greci fideles ſint: ⁊ olim ſub obia eccleſie: ꝺ bap. licꝫ. ⁊ ſa. qꝺ no. ꝺ ſum. trin. c. j. li. vj. tñ hodie ſciſmatici ſunt: nec recognoſcũt caput romãe eccł'ie. ⁊ forte expediẽtior eſſet ſue lingue doctrina ꝙ aliarum Iudei aũt hñt lr̃am hebraicã ꝫ linguã ſpãlem in vulgari nõ hñt. habemꝰ eñi ꝙ euanuit ipſoꝝ ligua vulgaris. arabica lr̃a ẽ ſarracẽoꝝ. chaldea chaldeoꝝ: de q̄ xxvij. di. §. hinc et. ⁊ c. turbat. ⁊ c. ꝺ q̄buſdã. ⁊ tñ ferť ꝙ hec lr̃a hodie nõ hẽať.

s Sedem apłicam. in ſtipendijs cõpetentibꝰ et ſumptibꝰ volumꝰ ꝓuideri. qꝺ ſequiť.

t Vuallie. ſcribiť per duplex. u. vt dixi de tẽp. or. c. ij.

u Rectores. alios bñficiatos ñ vř includere.

x Volumꝰ. hec volũtas ſuis manet ẽmis: q: ñ ſunt ꝺ executore ꝓuiſũ

y Facultatũ. de cẽſi. ſo pite. cũ ſuis cõcor. ⁊. ĩ. c. pen.

z Ad alia. ꝯcor. ꝫ. ea. ꝯpi. de ſta. mo. c. ij. de re li. do. c. ij.

c Quam ſit. is ad quem ſpectat magiſteriũ vł doctoratũ tribuere: ꝓus a doctorando recipiat iuramentũ: ꝙ i ſolẽnitate ſua nõ expẽdet vltͣ ſummã triũ miliũ turoñ. argenteoꝝ. qꝺ ſi nõ fecerit eť ſi ſit eꝑs p ſex mẽſes a collatõe magiſterij eſt ſuſpenſus. partes patẽt in pma exordiũ ponens ꝯſtõnis cãm. in ſecunda ꝯſtõnez ibi: volentes. in tercia punitõnem trãſgreſſoꝝ ibi: ſiq̄s.

b Scholaſticos. idem vbi. xxxviij. di. ſedulo. in pn. de here. cũ ex iniũcto. §. licet. de reſti. ſpo. frequens. li. vj.

catholice ſufficientẽ habẽtes hebꝛaice arabice ⁊ chaldee liguaꝝ noticiam: duo videlicet vniuſcuiuſqꝫ ligue periti q̄ ſcholas regãt inibi ⁊ libros ꝺ linguis ipſis i latinũ fideliť trãſferẽtes: alios linguas ipſas ſolicite doceãt: earũqꝫ piciã ſtudioſa in illos inſtructõe trãſfundant: vt inſtructi ⁊ edocti ſufficiẽť in linguis hmõi: fructũ ſperatũ poſſint deo auctore ꝓducere: fidẽ ꝓpagaturi ſalubriter i ipſos ꝑplos ĩfideles. Quibꝰ eqdẽ in ro. cu. legentibꝰ p ſe. ap. i ſtudijs vo pariſieñ. p regẽ frãcie: in oxonieñſi ãglie ſcotie hybernie vuallie in bononienſi p italie: in ſalomantino p hiſpãie platos monaſteria capl'a ꝯuẽtꝰ collegia exẽpta ⁊ nõ exẽpta ⁊ eccleſiaꝝ rectores i ſtipẽdijs ꝯpetentibꝰ et ſumptibꝰ volumꝰ ꝓuideri. ꝯtributõis onere ſingulis iuxͣ facultatũ exigentiã iponẽdo: ꝓuilegijs ⁊ exẽptõibꝰ q̃buſcũqꝫ ꝯrijs neq̃q̃ ob. qbꝰ tñ nolumꝰ quo ad alia ꝓiudiciũ generari

Idem.

Quam ſit nimis abſurdũ vt qs cũ vanitate ⁊ ipitia ad honorẽ aſcẽdat piciẽ lr̃aꝝ: nõ ſine turbatiõe miramur: illuz apud ſcholaſticos inualuiſſe abuſuz ꝙ pleriqꝫ eoꝝ q̄ i q̄uis ſcia ad doctoratꝰ vł magiſterij aſſumunť honorẽ: cũ ſua ſolẽniť ꝓncipia faciũt aut ſui recipiunt inſignia doctoratꝰ circa cibos veſtes ⁊ alia ſic i expenſis excedũt: ꝙ ⁊ ipſi trãſeũte expẽſaꝝ hmõi vãitate: vacui plerũqꝫ remaneãt ⁊ grauati Et ceteri q̄ vł nolũt vł nequeunt ſiles expẽſas ſubire: hac occaſiõe frequẽť a receptõe honoris hmõi retrahũť. Volẽtes igiť de oportũo ſup his remedio ꝓuidere: ilł ad q̄s vbilibꝫ ptinet honorẽ tribuere memoratum diſtricte p̄cipimus: vt q̄ſcũqꝫ ab eis deceto dictũ recipiẽtes honorẽ: iuramẽto pꝰ aſtringãt: ne vltra tria milia turoñ. argenteoꝝ ĩ ſolẽnitate circa hmõi doctoratũ aut magiſteriũ quolibꝫ adhibẽda expẽdat: ipſoſqꝫ nihilominꝰ niſi forſan notabilis ꝯditõis extiterint: vt ĩfra ſummã ꝓdictaꝫ hmõi moderenť expẽſe efficaciť exhortãtes: ac ſi hoc illoꝝ ꝯgruere ſtatui viderint iuramẽtũ exigẽtes ab eis ꝙ certos ĩfra ſummã ꝓfatã taxãdos ab ipſis expẽſarũ termĩos nõ excedãt. Siq̄s aũt põtificali dignitate ꝓfulgẽs: nõ recepto ꝓus iuramẽto ꝓfato honorem cuiq̄ tribuerit ſupꝺictũ: a collatõe magiſterij ſeu doctoratꝰ cuiuſlibet p ſex mẽſes ſeq̄ntes eoipſo nouerit ſe ſuſpenſum.

Clemens. v. in ꝯci. vieñ.ſi

c Doctoratus. vel magiſterij. ſic. xxxvij. di. de q̄buſdã. Et dicũt q̄dã ꝙ doctores in iure canonico vel ciuili: magiſtri dicunť in theologia vł artibꝰ. ⁊ q̄d doceãt ſeptẽ liberales artes ſatis p oſti. in ſum. hꝰ. ti. §. ij. facit ad pmũ. ꝓhemiũ li. vj. circa mediũ. ad ſecũdũ. e. ti. c. pe. ⁊ vlt. ⁊ hoc recipiť apud italicos. Sed vltramontañ. cõiter vocãt magiſtros. nec debet alicui hec denoĩatio fore moleſta. cũ chriſtꝰ ſic a diſcipulis vocareť io. iij. ꝙ ipſe acceptabat. io. xiij. dicens: vos vocatis me magiſter ⁊ dñe ⁊ bene dicitis: ſum etenĩ. Et dř magiſter quaſi maior in ſtatõe: ſicut miniſter quaſi minor. ibidem. ĩ. ti. ij. c. j. §. ſane. diciť etiã a monendo vel a monſtrando. ⁊ de his p oſti. in ſum. e. ti. §. j.

d Honorem. hũc honorẽ ſine peccato q̄s poſtulat in q̄cũqꝫ ſcia. ſi eſt dignꝰ. viij. q. j. i ſcripturis. v. ecce ego. e. ti. quãto. ratio q: p hoc petit opportunitatẽ cõicandi qꝺ hꝫ ⁊ qꝺ laudabile eſt ⁊ ad charitatẽ ptinẽs. In idigno vo ẽ pctm ꝓſumptõis: ⁊ de hoc p archidi. xlviij. di. §. j.

e Principia. ita loquunť quidã in ſtudijs q̄buſdã vltramontanis.

f Inſignia doctoratus. ita loquimur nos. ⁊ iſta inſignia ſunt cathedra birretũ: apud aliquos liber annulus oſculũ.

g Excedunt. ſicut q̄nqꝫ imꝑfectũ ſcientie ſupplet ꝑfectꝰ charitatis de renũ. niſi. §. p defectu. ſic q̄nqꝫ in talibꝰ imꝑfectũ ſcientie ſupplet ꝑfectio expenſaꝝ.

h Vacui. prius habitis ⁊ ꝯſumptis.

i Grauati. onere debitoꝝ.

k Iuramento. ſi. de iud. ſignificauit. ꝫ. e. ꝯpi. ꝺ reli. do. quia. v illi etiã. ĩ. ti. ij. c. j. §. porro. ⁊ de multis iuramentoꝝ formis expreſſis in iure. vꝺ in ſpe. de iureiurã. §. j. v. illud. ad q̄s addas iſta.

l Argẽteoꝝ. aſcẽdũt ad monetã boñ. quingẽtas libras bonoñ. ꝓuoꝝ ponẽdo turoñ. p duobꝰ venetis ł. xl. boñ. paruis vt valere ꝯſueuerant.

m Doctoratũ. expẽſas ꝑuati examis nõ videť includere.

n Taxandos. ſi. ꝫ de viur. quaq̄. v. ceterũ. in ſi. li. vj.

o Põtificali. alꝰ ſ ñ includereť. de ſen. ex. q: piculoſum. de elec. ſi cõpromiſſarius. §. hmõi. li. vj.

p Cuiuſlibꝫ. ñ illiꝰ ſcĩe tñ: cuiꝰ doctoratũ ꝯtulit nõ recepto iuramento. ⁊ eſt ſi. de tẽp. or. vel nõ eſt.

q Sequẽtes. ĩmediate. ſi at pendẽte pmo ſemeſtri iterũ violet hãc ꝯſtõẽ: an ſtatĩ currat ſecũdũ ſemeſtre: an tũc cũ finitũ fuerit pmũ dubitať. ⁊ cõiť teneť ꝙ ñ ſit duplicatio temꝑ. ꝫ ſtatĩ pꝰ ſecũdã trãſgreſſiõꝫ ichoat ſecũdũ ſemeſtre. p. l. ff. ad. l. aq̄ł. ita vulneratꝰ. ⁊ ad turpilia. l. ĩ ſenatꝰ. ĩ ſi. ad carboñ. l. carbonianũ. §. ſi. ⁊ l. ſe. ⁊. ſa. ĩ. de pu. c. j v. ſiq̄ vo. de hoc ſatis ſcripſi de elec. cũ ĩ cũctis. ĩ ſi. Sꝫ nũq̄d ſuſpenſiõe pẽdẽte: valet coll'o doctoratꝰ ſcẽa p ſuſpẽſum. ꝯſtat ꝙ ſic nõ ẽ caſus q̄ imprimať caracter. Itẽ nec dať hoc officiũ ex impſſo caractẽ: ꝫ ex ptãte officij: ⁊ ẽ q̄dã auctorizatõ ⁊ declaratõ q̄ declarat illũ dignũ ad officiũ doctrie: ⁊ dat auctẽ vt doceat. puto igť ꝙ ſi ſuſpẽſio erit occulta: hãc auctis datõꝫ ñ ſit neceſſe itari. ſecꝰ ſi eẽt publica: fa. ꝺ re iu. ad ꝓbãdũ. ⁊ qꝺ ibi nõ. ⁊ vꝺ qꝺ dixi ꝺ hẽ. aduerſꝰ. ⁊ qꝺ nõ. ĩ ſpe. ꝺ iſtr. edi. §. ꝯſtat. v. q̄d ſi tabellio

r Suſpẽſuꝫ. violãs hãc ſuſpẽſiõꝫ irregularis ñ ẽ: ꝺ ſen. ex. is q. li. vj. dixi ꝺ excel. p. c. ſi. declarari obuiſſet ad quẽ tẽ ſpectaret coll'o ſic factũ ſuit ꝫ. e. ꝯpi. ꝺ ſta. mo. c. j. v. abbate. Et ſcẽdũ ꝙ aliq̄ ꝯſerũt auctẽ apłica. vt archi. boñ. aliq̄ de ꝯſuetudie: aliq̄ ꝺ iure cõi ꝑm oſti. q̄ no. ĩ ſum. e. ti. §. pe. ĩ pn. ꝙ vbi aliud ñ apparꝫ: eꝑs cũ capl'o hꝰ faciet alř. e. ti. q: v. vez. paꝝ facit ⁊ maxĩe pꝺerata dare. ij. e. ti. ⁊ ipſiꝰ ſupſcriptõe: puto ꝙ ĩ ſtudio iſto: cũ ex ꝓuil'io apłico dato ab honorio. iij. archi. hꝰ faciat: deuolueret ad papã. ꝺ ꝯceſ. p. q: diuerſitatẽ. Sꝫ q: p aliud ꝓuil'm apłicũ mortuo ł abſente archidi. eꝑs ⁊ capl'm exercẽt officiũ: ipſi ſuccederẽt ⁊ idẽ eẽt vbi archi. vł aliꝰ ꝯferret de ꝯſuetudie ł ꝺ iure. q: ſupior ſuppleret. e. ti. c. ij. j. Reñ. Quid de officiali archidiaconi: dico ꝙ ipſe ſuſpẽſus ẽ nõ archidiaconus niſi ratũ habuiſſet: de elec. ſi cõpromiſſarius. §. porro. li. vj.

De iudeis et ſarracenis. R.

Cedit quidē in offenſam diuini nominis ⁊ obprobrium fidei chriſtiāe ꝙ in quibuſdaꝫ mūdi partibꝰ ꝑncipibꝰ chriſtianis ſbiectis: in quibus interduꝫ ſeorſum: interdū vo ꝑmixtim cū chriſtianis habitant ſarraceni: ſacerdotes eoꝝ zabazala vulgariter nūcupati in templis ſeu meſquitis ſuis: ad que iidem ſarraceni ꝯueniūt: vt ibidem adorent ꝑfidum machometū: diebus ſingulis certis horis ī loco aliquo eminenti eiuſdeꝫ machometi nomē chriſtianis et ſarracenis audiētibus alta voce inuocant ⁊ extollunt: ac vba quedam in illi honorem publice ꝓfitenť. Ad locum inſuꝑ vbi olim quidaꝫ ſepultꝰ extitit ſarracenꝰ quē vt ſanctū ſarraceni alij venerāť ⁊ colūt magna ſarracenoꝝ earūdem partiū ⁊ etiam aliaꝝ confluit publice multitudo: ex quibus noſtre fidei nō modicū detrahitur ⁊ graue ī cordibꝰ fideliū ſcandalū generať. cū aūt hec diuine maieſtati diſplicentia nō ſint vllatenꝰ toleranda: ſacro approbante cōcilio ipſa in terris chriſtianoꝝ diſtrictius fieri deinceps inhibemꝰ: vniuerſis ⁊ ſingulis ꝑncipibꝰ catholicis: ſub quoꝝ dominio dicti ſarraceni moranť: ⁊ ſūt ꝑdicta ſub obteſtatōne diuini iudicij obnixius iniūgentes: quatenꝰ ipſi tanꝗ̄ veri catholici ⁊ chriſtiane fidei ſeduli zelatores obprobriū: qḋ tā ipſis ꝗ̄ ceteris chriſticolis ꝑ ꝑmiſſa ingeriť debita ꝯſideratōe penſantes: ipſuꝫ vt ꝓinde eterne beatitudinis ꝑmiū aſſequanť de terris ſuis oīno auferāt: et a ſuis ſbditis auferri ꝓcurēt inhibendo expſſe: ne ꝑfata inuocatio ſeu ꝓfeſſio nois ipſiꝰ ſacrilegi machometi publice aut ꝑegrinatō ꝑlibata ab aliquo in eoꝝ exiſtente dominio audeat attentari decetero vel quomodolibꝫ ſuſtineri. Qui vo qui ſecus ꝑſumpſerit taliť ob diuinā reuerētiā caſtigenť ab ipſis: ꝙ alij eoꝝ exemplo ꝑterriti: a ꝑſumptiōe ſimili arceanť. Clemens quintus in ꝯcilio vienenſi.

De hereticis. Rubrica.

Multorum querela ſedis apo. pulſauit auditū: ꝙ nōnulli inquiſitores ꝑ ſedē eandē ꝯtra prauitatē hereticā deputati metas ſibi traditas extendentes ſic interdū excedūt ſue ꝑtātis officiū: vt qḋ in augmentū fidei ꝑ circūſpectam eiuſdē ſedis vigilātiā ſalubriť eſt ꝓuiſum: dum ſub pietatis ſpecie grauāť innoxij: cedat in fideliū detrimētū. Propť qḋ

Cedit quidem. principes chriſtiani compeſcere debent ſarracenos ſibi ſubiectos ab inuocatōe publica machometi ⁊ a ꝑegrinatōne quam facere ſolent ad ſepulchꝝ ipſius. Et prima pars ponit duplicem ſarracenoꝝ exceſſum: quem ſecūda corrigit ꝑapit: ibi: cum autem.

nō bene

t Offenſam. ꝗ̄ diſſimulanda nō eſt. e. ti. in nōnullis.

u Seorſuꝫ. puta qꝛ totam vnā terrā villā vel populatōnē teneť ſub ꝑncipe chriſtiano vľ habēt vnā extremitatē terre vľ parochie ꝑmixtim: qꝛ in ꝗ̄libꝫ ꝑte ciuitatis cohabitant chriſtiani. quodlibet iſtoꝝ ferť eſſe in aragonia: ⁊ diuerſis terris hiſpanie.

x Sarraceni. ꝗ̄ dn̄t a chriſtianis publice diſtingui ꝑ habitū. e. ti. in nōnullis.

y Zabazala. habui a reuerendo viro antiquo dn̄o iohāne theſaurario regis frācie: qui fuit captiuus eoꝝ ꝑ quadriennū. quod erratū eſt ī vocabulo qꝛ duo habent genera ſacerdotij. Primi in ſingulari vocanť ſoq; in plurali vocāť ſoq. et iſti ſunt vxorati et manent in meſquitis. Secūdi vocanť albages: et iſti cōmuniter non ſunt vxorati ⁊ relinquūt mundū. ⁊ ſic diuerſi ſunt a primis ī habitu ⁊ alijs. ſicut apud nos religioſi a ſecularibus clericis ⁊ iſti ſemel accedunt ad ſepulchꝝ machometi ⁊ ꝗ̄libꝫ meſquita hn̄t vnū ſacerdotē de primis: ⁊ vnū miniſtrū ꝗ̄ vocāť muezden. qḋ ſonat ꝑco: qui ſupplet defectū campanaꝝ. qꝛ licꝫ ſarraceni multuꝫ cōmendēt: qꝛ tn̄ chriſtiani in eis habēdis preuenerūt: nolūt eis vti. Illiꝰ ꝑconis officiū eſt: qꝛ horis de ꝗ̄bꝰ ī. dī. aſcendit turrim meſquite quadratā in ꝗ̄libet ꝑte ſui feneſtrā magnā habentē: ⁊ ad illaꝝ quālibꝫ clamat alta voce obturatis auribus cū digitis: vt vox fortius reſonet ī ſua lingua vba hec ſonātia: nil aliud poſſe niſi deꝰ ⁊ machometus eius nūcius: venite ad orōnē faciendā in releuatōꝫ peccatoꝝ noſtroꝝ. ⁊ poſtea ſubmittit: legalip ille halla: qḋ eſt dicere nō eſt alius victor niſi ſolus deus. ⁊ hec vba oēs milites ſarraceni portant in ſcutis ſuis. ⁊ adhuc ſubmittit: deus eſt oīpotēs. hore aūt quibꝰ hoc facit: de ꝗ̄bꝰ. ī. ſequiť ſunt quinꝗ̄. Prima eſt in aurora: quā vocāt zalarazobh: qḋ eſt dicere orō matutinalis. ⁊ forte hec fuit cauſa erroris huiꝰ vbi ꝑm euꝫ male recepit: cū ab illo ꝑcone ꝓferť. Secūda hora eſt in tercijs. Tercia ī veſpis. Quarta ī cōpletorio: que reſonat in cenā. Quinta ī crepuſculo noctis: que ſua lingua reſonat in tenebras. ⁊ ꝗ̄libꝫ iſtaꝝ horaꝝ ſarraceni faciūt certas genuflexiones: ſicut deſero nos facimꝰ ad laudē virginis.

z Meſquitis. qḋ nos vocamus baſilicas vel eccleſias ipſi vocāt meſquitas: iudei ſynagogas. e. ti. iudei. ⁊ c. conſuluit.

a Conueniūt. audiui ꝙ femine nō ꝯueniūt ibi cū maribꝰ. ⁊ quādo intrant hoc faciūt nudis ⁊ lotis pedibꝰ ⁊ cū certa deuotōne.

b Machometū. In hiſtoria eccleſiaſtica legiť machometū nutritum fuiſſe a quodā clerico nobili romano: qui cū tꝑe bonifacij pape quarti quedaꝫ petita impetrare nō potuiſſet apoſtatauit a fide: ⁊ nutriuit illū cū ꝗ̄dā colūba alba ꝗ̄ recipiebat grana de aure eius ⁊ ſic erudita ꝑ hoc ꝙ qn̄ volebat machometꝰ illa ponebat ī publico os ad aurē: ⁊ ſic dicebat ꝙ ſpiritusſanctꝰ alloquebať ⁊ inſtruebat illū: iſte poſtmodū dedit legē ſarracenis: vt hec ī hiſtorijs eccleſiaſticis plenꝰ videri poſſunt. Jo. an.

c Ad locū. ꝗ̄ dr̄ mecha

d Sarracenus. cōtrahabemꝰ ꝙ fuerit machometus: de ꝗ̄ ꝑmiſit.

e Alij. qui nō cohabitant chriſtianis.

f Principibus. ad ꝗ̄s ſpectat coercere tales: cū eni nō ſint creature eccleſie: illos eccľia n̄ coercet de maior. gaudemꝰ

g Perterriti. ſ. e. ꝯpi. de of. or. c. j. cū ꝯ cor.

h m Multoꝝ. Primo ꝑmittit ꝯſtōnis cauſam. Secūdo ibi: ꝓpter. pōit ꝯſtōꝫ de officio inqſitōis exercendo ꝑ dioceſanos ⁊ inquiſitores. primo ponens quinꝗ̄ ꝗ̄ pōt alter ſine altero. Secūdo tria que nō pōt: et decretum apponit: ſubmittēs quō ipediꝰ vel itereſſe nolēs cōmittit alij vel ꝯſentit: Tercio ibi ſane: ꝓuidet circa muros vľ carceres hereticoꝝ ipſoꝝ claues cuſtodes ⁊ cuſtoduꝫ miniſtros. Quarto ibi porro ponit iuramētū cuſtodū miniſtroꝝ ſuoꝝ notarioꝝ ⁊ alioꝝ officialiū. Quinto ibi veruꝫ: puniť ep̄os inquiſitores eoꝝ ſubſtitutos ꝗ̄ faciēdo vľ omittendo delinquūt ī officio. Sexto ibi alia: ꝯfirmat āntiqua iura huic ꝯſtōni nō obuia.

i Pulſauit. taľ pulſatio contra ꝑncipeꝫ mouet vt hic: qn̄ꝗ̄ etiā nō mouet ex cā: de pur. ca. cū in iuuētute.

k Metas. diciť a metior metiris. ⁊ eſt finis vel terminꝰ agri vel cuiuſcūꝗ̄ rei. habemꝰ meto metis. qḋ poniť ꝓ collectōne meſſiū: de pe. ⁊ re. cū ex eo. pꝰ pn̄. inde dixit quidā: Dū tua rura metis vicinis parcito metis. Has vo metas nō licet trāſgredi: de ſepul. c. j. vbi de hoc.

l Extendentes. alľ excedentes.

m Pietatis ſpecie. ꝯcor. xxx. q. j. noſſe. cū ſiis ꝯcor. e. ti. excōicamꝰ. §. qꝛ vo. ꝯ ſy. ad apľicaꝫ. ī. c. ſi. v̄. nōnulla.

n Innoxij. quod eſſe non debet: de ſen. ex. romana. in fi. li. vj.

o Detrimentū. quod eſſe non debet: de penis. in quibuſdam. de ap. c. iij. ⁊ c. ſuggeſtū. de offi. or. irrefragabili.

p Indago. quaſi indagatio inquiſitō vel inueſtigatio: de iureiuran. quanto. poſt pn̄. de offi. dele. c. j. ⁊ vlt. li. vj.

q Deputatos. generaliť. ſ. e. ti. ꝑ hoc. li. vj. ⁊ vide qḋ ibi nō. in. ſ. glo

r Timore. quatuor modos exprimit quibus puerti solet humanũ iudi cium. xj. q. iij. quatuor. de re iudi. cum eterni. li. vj.
f Odiare. hoc est primũ de quinq; ex quibus dixi.
t Capere. secũdũ qð differt a sequẽti. sepe etem̃ capit̃ q̃ n̄ incarcerat̃ de sen. ex. si clericos. li. vj. ĩ. de excel. pla. frequens. in pn. ⁊ post pn.
u Mancipare. terciũ
x Ponendo. quartũ.
y Vinculis. sicut ↄpe des sunt cathene vl' vin cula circa pedes: ita ma nice cathene vl' vincula circa man⁹. ð vtroq; ps. penl'. ad alligãdos reges eorꝫ i ↄpedibus: ⁊ nobiles eorꝫ i manicis ferreis.
z Oneramus. ↄcor. s̃. c. ↄpi. ð iurepa. c. j. ⁊ ibi dedi ↄcor. de hoc.
a Inquirere. quintũ.
b Duro. posuit q̃nq; alĩi soli pmissa. nũc põit tria ↄiũcta ⁊ ecce pmũ
c Ad penaꝫ. de penis. q̃uis. li. vj. ð v. sig. no mimus. de aposta. c. pe.
d Tormẽtis. secũdũ. de tormentis testiũ acto ris ⁊ rei no. xv. q. vj. i summa. fa. v. q. v. illi q̃ de re. iur. cũ i ↄtẽplatõe. Puto ãt q' tormẽta que inq̃sitores ad veritatẽ erui endaꝫ solẽt indicere sint tormẽta: ita q' alter hoc nõ possit sine altero per hãc l'ram. Nã questõis vbo intelligim⁹ tormẽta corporis dolores ⁊ malã mansiõꝫ. ff. ð iniuri. ite apud. §. questõnẽ. ⁊ §. q̃stõis. ⁊. ff. ad silla. l. j. §. questõꝫ. Dicĩt ptꝫ p ety mologiam q̃ de torq̃ndũ q̃i torq̃ntes mentẽ.
e Ad sentẽtiã. terciũ. olim aut q̃n alter solus ↄcedebat: sol⁹ sententia bat. Si ambo ↄcedebãt lꝫ diuisim: cõicabãt sibi ↄcessus in fine: cum nõ restabat nisi ferre sñiaꝫ. e. ti. p hoc. li. vj. ⁊ i extrauã. bñdicti ex eo qð. tãtũ adhuc hodie seruat ur qð dicit d̃cre. p hoc. vt si discordent in sñia ↄsulat̃ papa.
f Contra eos. ꝗ nũquid ↄ eis posset alter sine altro diffinire: videt̃ q' sic: q2 a iure veteri nõ recedim⁹: nisi inq̃tũ inueniẽt expssum. Sed ita est qð olim ⁊ hodie alter solus potest inq̃rere: ⁊ de iure veteri cum solus ↄcedit solus ↄnũciat: vt dixi in glo. ↄxi. qð hodie inueniũ est: si cõdẽnat p hãc l'raꝫ. ergo si absoluit remanet ius antiquũ: fa. de elec. statutũ. li. vj. ⁊ est si. qð no. xij. di. ↄceptis. iij. q. vj. accusatus.
g Sede vacante. vl' q̃i vacãte. vt i casu decre. si epo. de sup. ne. pla. li. vj. Dic intelligo sedẽ vacare quo ad hũc casuꝫ iurisdictõis capituli: etiã q̃n ↄuisum est: ꝗ ↄuisus admĩstrare non põt: q2 nondũ hꝫ l'ras p ↄfõr bonifa. iniũctas: fa. de trãsla. c. ij.
h Capituli. hec l'ra. ĩ. pluries repetita ⁊ d̃cre. ĩ. ↄxi. faciũt ad q̃stõꝫ an capl'm sede vacãte possit visitare ⁊ debeat ↄcurari. ð quo p io. mo. ð sup. ne. pla. ecclesie. ⁊ p archi. e. ti. si epõ ⁊ qð possit al'. q2 epõ hoc potest: ⁊ est iurisdictõis in qua succedit capitulũ: de ma. ⁊ obe. his q̃. ⁊. c. cum olim. e. ti. c. j. li. vj. ð insti. c. j. e. li. ergo hoc poterit. al's tpe vacatõnis remanebũt crimina incorrecta: al'. etiã pre. decre. ecclesie. vbi visitator datus a metropolitano a quo certus casus excipit̃. i alijs videt̃ ↄtatem habere: quasi p exceptõnẽ firmet̃ regula. ff. ð tm̃. istru. quesitũ. §. deniq; heratius. xxxij. q. vj. dom⁹. Si aũt metropolitan⁹ nil habet nisi de iure trãsfuso de capitulo in metropolitanũ: ergo capi tulum hoc habeat. faciũt no. p inno. de here. ad abolendã. In ↄrariũ hoc nõ est iure expssum: ergo nec attribuendũ: lꝫ enĩ capl'm conseruat iura epatus. xij. q. ij. charitatem. ⁊. c. illud. ⁊ ius reddat agentibus accu satibus ⁊ denũciantibus: nõ tamẽ visitat: ꝗ is qui datur a papa. lxj. di.

ad dei gloriam ⁊ augmentum eiusdem fidei vt negociũ inq̃ sitiõis hmõi eo ↄsperet̃ felici⁹ quo deinceps eiusdẽ labis in dago solennius diligentius ⁊ cautius paget̃: ipsuꝫ tam per diocesanos epõs q̃ p inq̃sito res a se. ap. deputatos: omni cardinalis amore odio vel ti more: ac cuiuslibet cõmodi tẽ poralis affectõne semotos de cernimus exerceri: sic qð qui libꝫ de ↄdictis sine alio citare possit ⁊ arestare siue capere: ac tute custodie mãcipare: po nendo etiã i cõpedibus vel ma nicis ferreis si eis visum fue rit faciendũ: sup quo ipsius ↄscientiã oneram⁹: necnõ in quirere ↄ illos: de q̃bus ↄ hmõi negocio f'm deũ et iusticiã vi derit expedire: duro tñ t̃dere carceri siue arto: q̃ magis ad penã q̃ ad custodiam videat: vl' tormentis exponere illos: aut ad sentẽtiã ↄcedere ↄ eos epõs sine inq̃sitore aut inq̃sitor sine epõ diocesano aut ei⁹ offi ciali: vel epãli se. va. capituli sup hoc ðlegato: si sui adiuicẽ copiã hr̃e valeant: infra octo

dierũ spaciũ postq̃ seinuicem req̃sierint nõ valebit: ⁊ si sec⁹ ↄsumptũ fuerit: nullum sit ⁊ irritũ ipso iure. Verũ si epõs vl' ei⁹ capituli se. va. delegat⁹ cũ inq̃sitore: aut inq̃sitor cuꝫ altero eorũdẽ ↄpter premissa neq̃at aut nolit ↄsonalit̃ con uenire: possit epõs vel eius seu capituli se. va. delegat⁹ inq̃si tori ⁊ inq̃sitor epõ vel ei⁹ dele gato: seu se. va. illi q̃ ad hoc p capitulũ fuerit deputat⁹ sup illis cõmittere vices suas: vel suũ significare p l'ras ↄsiliũ ⁊ ↄsensum. Sane quia circa custodiã carceꝝ hereticaliũ: q̃ muri in q̃busdã partibus vul garit̃ nũcupant̃: multas frau des dudũ intelleximus ↄpetra tas. Nos volẽtes sup hoc ↄui deri statuim⁹: vt q̃libet talis carcer vel murus: quẽ decẽto epõ ⁊ inq̃sitori ↄdictis volu mus fore cõeꝫ: duos custodes habeat principales discretos industrios ⁊ fideles: vnũ quẽ volet epus ⁊ ↄuidebit eidem: aliũ de quo voluerit inq̃sitor: cui etiã ↄuidebit: ⁊ quilibet ↄdictorũ custodũ sub se alium

obitũ. vbi ↄbat̃ q' vacãs ecclesia destituit̃ visitatõe. Sꝫ f'm archi. dici posset: q' illud destitute nõ respicit visitationis opam ꝗ ecclesie vacatõnem: sicut de elec. ecclesia. j. ⁊. ij. in pn̄. Dic capitulũ ẽ necessa rius nõ volũtarius administrator. ergo nõ poterit qð admĩstratõni nõ incũbit. ⁊ hoc tenet io. mo. ꝗ archi. nõ eligit. vl' tñ plus accedere primo dicto ↄ q̃ facit. q2 iste n̄ est actus per quẽ ↄiudicet̃ epõ: sic bñficiorũ coll'o ⁊ alie natio ↄsonaꝝ ⁊ reꝝ. ð quibus. ð ma. ⁊ obe. c. j. lxxj. di. fraternitatẽ xij. q. ij. siq̃ de rebus. egeret declaratiõe: nõ solũ in hoc ꝗ i pluribus alijs articulis. hoc qð dr̃ capl'm succedere i iurisdictione vacante sede volẽs tenere opi. io. dicere posset illam verã in generali visi tatiõe ciuitatis ⁊ dio. ↄtrã in spãli visitatõe vel inq̃sitõne ↄ certas ↄsonas vel loca.
i Requisiuerint. re quirit ꝗ ↄ parẽ: ð hoc de of. dele. cum cã. in. j. glo. ⁊ puto sufficere vnã req̃sitionẽ: fa. qð nõ. xviij. di. si epõs. in vlti. glo. ⁊ qð dixi de iureiurã. ego eñ. ⁊ in req̃sitõe nõ est necesse terminũ exprimi: ꝗ ipo iure statim currit: sic de excep. pia. li. vj. et ↄ. e. ↄpi. de deci. c. j. ⁊ hic adde qð ibi dixi.
k Ipso iure. q̃ ad iuris effectũ. si enĩ de facto tortus est l' dure carceratus hoc nequit nõ fuisse. ff. de cap. et postli. re. in bello. §. facte: ⁊ facit qð dixi ð appel. vt nostꝫ. Sꝫ si interlocutoria solum lata esset sup carcere vel tortura: illa nulla esset. ⁊ lex ↄmittit tũc appellare: quia grauamen tolli nõ posset p appellatõeꝫ interponẽdã postmodum a diffinitiua: de ap. sup eo. ij. j. Bñ. ij. q. vj. ante sen tentiã. ff. de ap. re. vel non. l. ij.
l Volũt. si. de rescrip. sciscitatus. in fi.
m Inquisitori. hic iũge finem sup illis ⁊c̃.
n Sup illis. carceratõne tortura ⁊ sententia.
o Per l'ras. ↄcor. lxxiij. di. c. j. ⁊. ij. de tẽp. or. nec epi.
p Consensum. sufficit ergo q' cõmittat vel cõsentiat illum proce dere: que sunt diuersa: facit quod scripsi de fo. compe. significasti. sup glo. fi. de ec. edifi. ad audientiam. ij. sup. j. glo. vnde in electiõe licet ↄmũ ⁊ non secundũ. de elec. c. penl'. in fi. li. vj. ita hic delegat⁹ episcopi l' capituli potest secundũ ⁊ non ↄmũ: quod forte fuit causa huius disiunctiõe. alterum vo istorum hic est necessarium infra octo dies post requisitõnem. post octo vo dies neutrum est necessarium
v Ipo. Jo. an.
q Noui. e. ti. vt cõmissi. li. vj. v. ⁊ illoꝝ.
r Vulgariter. simile. ↄ. e. compil'. de reli. do. c. j. in ↄncipio. ⁊ ibi conco.
f Duos. nisi de vno concordarent. in casu enĩ discordie manasse videt̃ hec ↄuisio: fa. de appel. cum speciali. puto contrariũ. scilicet q' de vno cõuenire non possunt: ꝗ necessarij sunt duo: nec est hoc ↄ uisum ↄpter discordiam: sed ad securiorem custodiam: quod satis sonãt verba: fa. optime. ff. ð custo. reoꝝ. l. vlti. ipn. ibi nec vni sed duobus custodia cõmittenda est. ⁊ idem dicim⁹ de ministris de q̃bus sequitur.
t Prouidebit eidem. de suis reddibus: non de parte prouentuum

inquiſitõis officio õputata. vt ĩ extua. bñdicti. ex eo ꝙ. §. vez qꝛ.
u Etiam ꝑuidebit inquiſitoꝛ. ſ. de ꝑuentibus deputatis officio.
x Miniſtrum. ſi. de ſi. preſb. ꝓpoſuit. in fi. ſa. quod dixi ſuper rubrica de offi. cuſto.
y Conclaui. ꝯcoꝛ. de elec. vbi ꝑiculũ. §. in eodem. cũ ſuis ꝯcoꝛ.
z Diuerſe. ne vnus cuſtos ſine altero poſ ſit aperire. Inidũ. n. ĩ eadẽ ſera habẽt plu res ſocij plureſ claueſ vt quilibet ꝑ ſe ⁊ ape rire et claudẽ poſſẽt: cuiuſ contrarium hic intendit.
a Subdelegare. qḋ alias ñ poſſet: cũ ibi miſteriũ demandetur ſine iuriſdictõe in q̃ videẽ electa induſtria ꝑſone: de offi. dele. ca. fi. ⁊ puto ꝑ hãc lrãm ꝙ ĩ aſſumẽdo miſtro nõ reqreẽ ꝯſenſ⁹ ꝑei vel inquiſitoꝛis.
b Iurabũt. ſi. ð. c. co. d ꝛ. d. c. ij. ṽ. illi. et de magiſtris. c. ij. ẜ in illis nihil dĩ de corporali tactu.
c Tacta. vt nõ. de elect. ut circa. ṽ. corã. li. vj. in glo. ij. ĩ cor porali iuramẽto ñ ſuf ficit ꝑſentia: ẜ requi rit tactura euãgelio rũ. quidã dicũt ꝙ cor porale iuramẽtũ ſatis ẽ ꝙ habeat corpiſ ſen ſum vt viſum. facit. xxxv. q. vj. ſi eṗs. ꝑ id qḋ ð poſſeſſiõe dĩ: ꝙ ibi requirẽ actus corporalis: ⁊ cuꝫ viſu trãſferẽ. ff. ð acq. poſ l. ꝙ meo. §. ſi ꝑ vendi torẽ. ⁊. l. j. §. pt. ⁊ nõ. ð ꝯſue. c. ij. ẜ illõ ve rũ cũ tradẽs ⁊ accipi ens hoc itẽdũt: ſec⁹ ſi poſſeſſio erat vacua: vt ibi nõ. Et ẜ ſcri pſi p⁹ innocẽ. de. iure iurã. ⁊ ſi xp̃s. ṽ. ꝙ ãt iuramẽta q̃ ꝑcipiunẽ a iure: ſicẽ teſtis calũ nie veritatis: vel que a iure iudice vel pre ex neceſſitate deferũẽ: debẽt fieri tactis euã gelijs: al's fieri poſ ſunt ſine tactura: ⁊ vi de qḋ nõ. xxij. q. j. in ſũma. Sed videẽ ꝙ pl⁹ obliget corporale: facit. ij. q. v. quãto. ⁊. c. ſe. C. ſi minoꝛ ſe ma. dĩ l. ſi alteri⁹. Que dam aũt ĩ iura dicũt ſimpliciẽ iurari: quedã corporaliẽ: quedaꝫ ſuꝑ ſancta dei euãgelia: quedã addũt ipoꝝ tacturã: vt h̃ ⁊. j. q. vij. quo tiens. ⁊. ð. e. cõpila, de iureiurã. romani. ṽ. porro. de fri. ⁊ malch. laudabilẽ: patet de ꝑmo. de iureiurã. c. ri. ꝑ toñ. li. vj. de teſti. pre ſentiũ. ⁊. c. pl't. de excep. paſtoralis. q̃ ma. ac. poſ. cũ in cua. ð ſen. ex. ex tenore. De ſcḋo de here. ad abolendã. §. ſtatuim⁹. de ſen. ex. venerabilib⁹: de electi. vbi periculũ. §. his. ⁊. c. vt circa: ⁊. c. ꝓcura toꝛ. li. vj. De tercio de pur. ca. quotiẽs. apud italicos interꝑtaẽ con ſuetudo ꝙ ſufficit quẽlibet librũ vel quãlibet ſcripturã tangere qḋ ſatis puto ꝓcedere et vbi de corporali iuramẽto exꝑmiẽ: non ſic vbi de tactura euangelioꝝ: vt hic. ⁊ in concoꝛ.
d Ponendoꝛ. Ubi hoc exꝑimitur iuratur ſuꝑ futuris: ⁊ ſic nõ ob. de iureiuran. c. penultimo.

bonũ ⁊ fidũ poterit hẽre miſtrũ In quolibꝫ etiã ꝯclaui eiuſdẽ carceris ſiue muri eẽt due cla ues diuerſe: quaꝝ vnã vnus. aliã ali⁹ tenebit ꝑdictoꝝ cuſto dũ: ⁊ eã cũ officio miſtrãdi q̃ ĩ carceratis fuerit miniſtrãda: ſuo poterit cõmittere vel ſub delegare miſtro. Porro co rã eṗo vel capitulo ſede vacã te ⁊ inquiſitore ꝑdictis vl' ſb ſtitutis ab eis cuſtodes ſupdi cti anteq̃ ſuũ officiũ exequãẽ: iurabũt ad ſcã dĩ euãgelia cor poralr a ſe tacta: ꝙ ĩ cuſtodia imuratoꝝ ⁊ alioꝝ ꝓ crimĩe ſu ꝑdicto ĩ ſua cuſtodia poſitoꝝ ⁊ ponẽdoꝝ: oẽꝫ diligẽtiã ⁊ ſolici tudinẽ quaꝫ poterĩt fideliẽ ad hibebũt: ⁊ ꝙ alicui ĩcarcerato nihil vn⁹ ĩ ſecreto loqueẽ qui ñ audiat alẽ cuſtos: ⁊ ꝙ ꝓuiſi oneꝫ quã incarcerati recipiũt ex ordinatõne cõi: ⁊ illõ qḋ a parẽtib⁹ ⁊ amicis vl' aliji ꝑſo nis fidelib) offereẽ eiuſdẽ: niſi eṗo ⁊ inquiſitoris vl' ſuoꝝ cõ miſſarioꝝ ordinario refrageẽ: ipis fideliẽ ⁊ abſq3 diminutõe aliqua miſtrabunt: nec in his fraudem aliquã adhibebũt: ⁊ idẽ iuramẽtũ et corã eiſdẽ ꝑſo nis miſtri cuſtodũ priuſq̃ ſuũ exerceãt officiũ exhibebũt. Et qꝛ ſepe ꝯtigit eṗos ꝓprios hẽre carceres ſibi ⁊ dictis inquiſito rib) nõ cõmunes: volum⁹ ⁊ di ſtricte ꝑcipimus: ut cuſtodes ad incarceratoꝝ pro dicto cri mine cuſtodiã ꝑ eṗos vel ſede vacãte ꝑ caplm deputãdi: ⁊ co rũ miſtri corã dictis inquiſito rib) vel ſbſtitutis ab eis ꝑſtẽt ſimile iuramẽtũ. Notarij quo q3 inquiſitõis corã eṗo ⁊ iqui ſitore vl' ſbſtitutis ab eis iura bũt ſuũ officiũ fideliẽ exerce re: et idẽ fiet de aliJs ꝑſonis ne ceſſarijs ad ꝑdictũ officiũ exe quẽdũ. Uerũ qꝛ nimis eſt graue ad exterminatõeꝫ praui tatis ꝑdicte nõ agere: qḋ ipi⁹ ꝯtagioſa enormitas agendũ re quirit ĝue ẽ q3 ⁊ damnatõe di gniſſimũ: malicioſe inſontib) eãdẽ iponere ꝑuitatẽ: eṗo et ĩ quiſitori ꝑfatis ac alijs ad di cti executõꝫ officij ſbſtituẽdis ab eis ĩ ṽtute ſcẽe obediẽtie et ſb intimatõe maledictõiſ eẽne ꝑcipim⁹: vt ſic diſcrete ⁊ ꝓm pte ꝯ̃ ſuſpectos vl' diffamatos de hmõi ꝑuitate ꝓcedãt: ꝙ ma licioſe aut frauduleẽ tãtam la bẽ: ſeu ꝙ ipoſ ĩ executõe officij inq̃ſitiõis ipediat: falſo alicui nõ imponãt: qḋ ſi odij gr̃e vel amoris lucri aut cõmodi tpal' obtẽtu ꝯ̃ iuſticiã ⁊ ꝯſciẽtiã ſuã omiſerint ꝯ̃ queq̃ ꝓcedere vbi fuerit ꝓcedẽdũ ſuꝑ hmõi pra uitate: aut obtẽtu eodẽ praui tatẽ ipaꝫ vl' impedimẽtũ officij ſui alicui imponẽdo euꝫ ſuꝑ h̃ ꝑſumpſerit quoquo mõ vexa re: ꝑter alias penas ꝑ qualita te culpe imponẽdas eiſdẽ eṗs aut ſupioꝛ ſuſpẽſiõiſ ab officio ꝑ triẽniũ: alij vo excõmunica tionis ſentẽtias coipo icurrãt

e Poterunt. xxij. q. ij. faciat.
f Secreto. ſi. de elec. vbi ꝑiculũ. §. nulli. li. vj. cũ ſuis ꝯcoꝛ. ⁊ de ſe creto habeẽ. j. c. pri. de pe. di. j. §. hoc ergo. in prin. ⁊. ṽ. aliã. ⁊ ð he re. c. vl. li. vj. nec ſumiẽ tam amare hoc verbũ: quin alẽ cuſtos in ab ſentia alteri⁹ captiuũ alloqui poſſit de nõ ſecretis ipſis incarceratis.
g Diminutiõe. nõ ſicẽ infideles ſeruientes vel miſtri q̃ ſemper ð eo qḋ dñis daẽ decimã vl' aliã quotã ſbtrahũt. vt nõ. j. q. j. xp̃s. xiij. q. j. §. ij. ṽ. ſed videre.
h Corã eiſdẽ. eṗo vel capitulo ⁊ inq̃ſitore vel ſubſtitutis ab illis.
i Predicto crimine. ð incarcerãdis: ẜ ꝑ alijs crimib⁹ ñ iurãt iq̃ſitori.
k Deputandi. dato ẜ ꝙ caplm haberet iuriſ dictõnẽ ⁊ carcerẽ: nõ tñ ſuo carcere ẜ eṗali taleſ teneb't ſede vacante.
l Notarij. q̃ poſſunt eẽe conſtituti in ſacris ⁊ religioſi. quod dic vt e. ti. vt officium. §. ad con ſcribendas. li. vj.
m Iurabunt. ſpeciale eſt ꝓpt magnitudinẽ cri minis ⁊ fauorem fidei. alias ſufficeret õberet iu ramẽtũ ĩ creatõe ꝑſtitũ. de ꝑſcrip. ad audientiã. de cui⁹ forma ſcripſi. ne cle. vl' mo. ſicẽ te. ⁊ ſpe. ð ſi. j. §. ſtat. ṽ. ẜ qro
n Perſonis. officiali bus necijs ad citatões faciẽdas et apparitorib⁹ de quibus. j. c. pri.
o Non agere. concoꝛ. de ſumo. nemo. et quod ibi no.
p Digniſſimum. ideꝫ ṽ. lxxx. vj. di. c. j. in fi.
q Fraudulenter. falſo alicui non imponãt qḋ ſequitur.
r Obtentu. vbi ergo non ꝓpter alterum pre dictoꝝ: ſed forte timore vel propter vitandũ ſcã dalum hoc omitterent: non eſt locus pene.
ſ Et conſcientiaꝫ. no. ꝙ ⁊ copulat: concoꝛ. de re iudica. cum eterni. li bro. vj.
t Eodem. odij gratie ⁊c. ut ſ.
u Alij vo. ſcꝫ inquiſi tores vel ſbſtituti ab eis vel ab epiſcopis vel ca pitulis vacante ſede.
x Eoipſo incurrant. hic pꝫ apte ꝙ ꝯſtitutio eccleſie militantis ligat crimẽ oĩno occultũ ad penas ſuſpenſiõis ⁊ excõicatõis: ad idẽ ð. e. cõ pil'. de ſta. mo. c. j. §. qꝛ vo. j. de penis cupiẽtes. §. qui vo. nec turben tur aliqui. nam hoc idem ꝓbaẽ de ſciſma. c. j. ṽ. omnẽ. li. vj. ⁊. eo. li. de elec. vbi ꝑiculũ. ṽ. nulli. ⁊. c. fundamẽta. §. ꝙ ſi ſec⁹. ⁊. c. qꝛ ſepe. ſa. e. ti. ſciẽt: ⁊. c. ſe. ⁊. c. idẽtitatib). §. poſtremo: ð of. dele. c. fi. §. ps vo. de of. oꝛ. c. vlt. de iud. c. ij. ṽ. ꝓuiſo: ð re iudi. c. j. ⁊. ij. ad fi. de homi. ꝓ hũani. ṽ. ſacri. Ad idẽ antiq̃ iura: ð ſen. ex. porro. ⁊. c. cũ nõ ab ho mine: de tẽp. oꝛ. c. vlt. patebat idẽ de imu. ec. clericis. li. vj. ṽ. necnõ. ⁊ ex his videẽ indubitatũ qḋ arch. habebat ꝑ dubio: ⁊ diſputatõi relin quebat an hereticus omnino occultus ſit excõicatus: Io. teuet ꝙ ſic. xxiij. q. j. in ſumma: ⁊ in glo. ſe. de pe. di. j. cogitatõis. placet eẽ goſ. ⁊ ray. in ſumma de here. Ad ꝯ̃riũ inducẽ. xxxij. di. eru beſcant. ⁊ qḋ

a q̃ quidē excoĩcatõis ſentētia q̃ eādē ĩcurrerit: niſi p romanũ pontificē neq̃ant: pterq̃ in mortis articulo: ⁊ tūc ſatiſfactõe pmiſſa abſolutõis bñficium obtinere: nullo in hac pte puilegio ſuffragāte. Alia ſane q̃ circa pmiſſuꝫ inq̃ſitõis officiũ a nr̃is ſunt pdeceſſoribꝫ ĩſtituta: q̃ten⁹ pñti decreto nõ obuiāt ſacri approbatiõe ɔcilij roborata: ĩ ſua volum⁹ firmitate manere. Idē in codē.

Nolentes ſplēdorē ſolitũ negocij fidei p act⁹ indiſcretos ⁊ improbos: q̃runis ĩq̃ſitoꝝ heretice puitatis q̃ſi tenebroſi fumi caligĩe obfuſcari ſb ſacro ɔcilio approbāte ſtatuimus: nullis ex nūc: niſi q̃ q̃dragesimũ etatis annũ attigerit: officiũ inq̃ſitõis pdicte ɔmitti: inq̃ſitoribꝫ ⁊ tā ipoꝝ q̃ epo rũ: ſeu capl'oꝝ ſede vacāte ſup hĩ deputatis ɔmiſſarijs q̃buſcũq; diſtricti⁹ inhĩgētes: ne p̃textu officij inq̃ſitõis q̃buſuis modis illicitis ab aliquibus pecuniā extorq̃ant: nec ſciēter attētent eccleſiaꝝ bona ob clericoꝝ delictũ pdicti occaſione officij fiſco etiā eccleſie applicare. Quõ ſi ſecus ĩ his vel eoꝝ altero fecerint excoĩcationis ſentētie eos ſubiacere decernim⁹ ipſo facto: a q̃ nõ poſſint abſolui pterq̃ ĩ mortis articulo: donec illis a quib⁹ extorſerint plene ſatiſfecerit de pecunia ſic extorta nullis priuilegijs: pactis: aut remiſſionibus ſuper hoc valituris.

ibi no. xxxij. di. habuiſſe. l. di. §. ſed illud: in fi. ij. q. j. nomen. ⁊. q. v. ɔſuluiſti. ⁊. vj. q. j. ſi oĩa. xv. q. vj. c. j. v. nõ pt. xxx. q. vlt. §. his ita. ⁊. c. ſeq̃n. xxxij. q. v. c. vlt. de ſi. ſicut nris: in fi. et. c. ſe. facit ad hoc. q̃a ex voluntate q̃ nõ pcedit in actũ non ſcandalizat̃ eccleſia. xxxiij. q. iij. de us quibꝫ. ſunt qui nolũt fateri p clauẽ eccleſie ligari poſſe oĩno occ'ta. niſi illa ſint expſſe lege diuina dãnata vt vſura ĩ q̃ dãnat̃ ſpes occulta. de vſur. ɔſuluit. Alij dicunt ꝙ ſi factũ eſt publicũ: ſꝫ occultũ q̃s fecerit ligari põt eccleſia. v. q. j. quidã: de offi. oꝛ. ſi ſacerdos. Si vo ⁊ factuꝫ ⁊ faciẽs ſunt occulta ſecus: vt ĩ ɔrijs: ſꝫ vtriq; dicto obuiãt iura allegata in pñ. glo. q̃re de plano fateamur: ꝙ ɔſtitutõ militãtis eccl'ie ligat omnino occulta: non tñ nominatiꝫ ꝺ illis iudicat tribunal eccleſie: imo ipſa eccleſia inq̃tũ per hoĩeꝫ iudicat: hoĩeꝫ noiatum: ⁊ inq̃tuꝫ eſt collectio fideliuꝫ: ligatos ſic occultos hꝫ p ſolutis. de ſen. excõ. a nobis. ij. ⁊ ſic loquunt̃ ɔtraria.

y Excoĩcatõis ſententia. de ſuſpenſiõe nil dicit: q̃re videtur ꝙ ab illa ſupioꝛ poſſit abſoluere. Hic ɔ. ⁊ ratio illi⁹ omiſſionis fuit: q: temp⁹ habet determiatũ: ⁊ vbi ſic determiatuꝫ eſt videt̃ ꝙ nõ poſſit ſupioꝛ abſoluere: vt no. de elec. cupiẽtes. §. ceteꝝ: in glo. eſt ſꝫ. Sꝫ quid ſi temp⁹ determinatũ non eſſet: videt̃ ꝙ poſſit: ex q̃ ſupior nõ reſuat: de ſen. excõ. nup. nec phibet: vt. ĩ. de puil'. c. j. v. ſi qui. ſa. qõ no. de regula. nõ ſolũ: in fi. li. vj. ⁊ qõ dixi de ſolu. c. ij. in fi. ſec⁹ ſi reſeruaſſet: de teſti. tam litteris: in fi.

z Articulo. qui caſus ſemp excipitur. ĩ. c. pxi. de offi. oꝛ. paſtoralis. ⁊ vide quod ibi nõ.

a Et tūc. ſ. q̃n in mortis articulo per epm vel pſbiteꝝ abſoluũtur. ⁊ hoc intelligo ſi facultas eſt ſatiſfaciẽdi ⁊ tẽpus hoc patit̃: al's abſoluet̃ cũ cautõe: ſa. ĩ. c. pxi. de ſepul. c. vlt. de ſen. ex. a nobis. io. an.

b Manere. ɔcoꝛ. e. ti. c. vlt. in fi. li. vj.

c n Nolentes. Caſus. primo ponẽs ɔſtitutõis cauſaꝫ: determiat etatem inq̃ſitoruꝫ. Secũdo punit inq̃ſitores: qui ptextu officij pecuniã illicitis modis extorq̃nt: vel ob delictũ clericoꝝ eccleſiaꝝ bona ɔfiſcant. Tercio pcipit notarijs officialibꝫ ⁊ ſocijs vt hoc facientes rephendãt: ⁊ ſupioribꝫ denũcient ſi pbare pñt. Quarto phibet inquiſitoribꝫ abuſum armoꝝ: ⁊ circa quãtitatẽ vel q̃litatem officialium partes patent.

d Improbos. q̃ dederũt cauſaꝫ ⁊ merito huic ɔſtitutõi ⁊ pcedenti.

e Caligine. Iſa. v. in fi. lux obtenebrata eſt in caligine.

f Ex nūc. ac ſi dicat deinceps: vel forſan voluit papa p hoc ꝙ hec ɔſtitutõis ſtatĩ ligaret a tpe pmulgatõis: nõ expectato lapſu duoꝝ mẽſiuꝫ: de quo dixi in pheṁio. non quo ad hoc ꝙ ɔtrafacientes hoc ignorantes obligati eſſent ad culpã: ſed quo ad hoc vt ɔfactũ non valeret: prius vo datos afficere non intendit.

g Quadrageſimũ. ɔcoꝛ. xx. q. j. ſanctimoniales: ⁊ eſt mirandum ꝙ in inq̃ſitoꝛe maioꝛ etatis maturitas requirit̃ q̃ in epo: q̃ tñ inquiſitor eſt. ⁊ eſt ſi. de elec. nemo deinceps. li. vj. ⁊ eſt hoc de arbitrarijs: de quibus nõ cogimur reddere rõneꝫ: vt ſcripſi de reſcrip. ſi q̃n.

h Cõmitti. p p̃latos pminciales vel miniſtros illoꝝ ordinũ quibus deputatio taliũ a ſede apoſtolica eſt ɔmiſſa. Idem puto de inq̃ſitoribꝫ ab epis vel capitulis ſede vacante: vt hi quibꝫ ɔmittũt habere debeant hanc etatem. Sed quid ſi contrafiat: certũ eſt ꝙ puniẽdi ſunt ɔmittentes tranſgrediẽtes hoc pceptũ: ⁊ vide qõ nõ. de elec. generali. §. illos. in vlt. glo. li. vj. Et licet hic nõ apponat̃ decretũ: videtur tñ ꝙ non valeat cõmiſſio. p ⁊ contra de elect. licet canon. li. vj. ⁊ vide quod ibi notatur in glo. ſecũda.

i Ipſoꝛuꝫ. cõmiſſarijs quod eſt. ĩ. ⁊ p hoc ⁊ p. c. ɔ. pxi. ſoluit̃ quod olim dubitabat̃: an inquiſitores poſſent cõmittere vices ſuas. et videbatur ꝙ non. quia decre. vt ɔmiſſi in pñ. e. ti. li. vj. permittat vt cõmittant citatões ⁊ ſententiaꝝ denũciatões. vltra illa ergo pmiſſa ɔmittere non poterant: de tranſla. c. ij. ſa. de offi. dele. c. vlt. §. vices quoq;. vbi etiam conſeruator non cõmittit niſi illa duo. videt̃ em̃ electa induſtria pſone: de offi. dele. c. vlt. ⁊. c. is cui. li. vj. Cõtra: q: ſiue ordinariam ſiue delegatam iuriſdictõem inquiſitor habeat: cõmittere poteſt. primum patet. ſcdm ſcꝫ cum dicat̃ delegat⁹ qõ videtur verius p decre. p hoc. e. ti. li. vj. p ⁊ ɔ. e. ti. ne aliq̃. eſt tñ delegat⁹ pncipis et cuꝫ iuriſdictione: non cuꝫ miniſterio tm̃: ſꝫ cõmittit ita ſua tur. dant ergo inq̃ſitores cõmiſſarios quos vocã⁹ vicarios vel ſubſtitutos. ɔ. e. c. pr. §. porro. ⁊. §. notarij. ⁊. §. veꝝ. Ad decre. vt cõmiſſi rñdet̃ ꝙ nõ loq̃tur negatiue: ſicut illa q̃ loquit̃ de ɔſeruatore ſcꝫ ꝙ nõ poſſint niſi illa duo cõmittere: ſꝫ loquit̃ affirmatiue. ſ. ꝙ illa duo ɔmittere poſſint. ⁊ de illis forte dubitabat̃: q̃ſi ante citatõeꝫ nõ eſſet perpetuata iuriſdictio: ⁊ p diffinitiuã eẽt funct⁹ ſuo officio. ad pmũ de offi. dele. paſtoral'. §. j. ad ſecunduꝫ eo. ti. in litteris. io. an.

k Cõmiſſarijs. ꝺ epiſcopis loqui nõ videtur. ⁊ ideo licet etiã ipſi ab his debeant abſtinere. pena tñ que ſequitur non hꝫ locũ in illis. ɔcoꝛ. ĩ. v. notarij. voluit ergo dignitati deferre: de offi. dele. c. ij. li. vj.

l Pretextu. vbi ergo non eo ptextu illicite exigit licet malefaciat. non tamen eſt locus pene.

m Officij. ⁊ ſic cõmittit crimen cõcuſſionis: de quo. j. q. j. ad fi. xxiij. q. j. c. ij. in fi. ⁊. c. militare. ⁊ de imu. eccle. q: plerīq;. tñ tales abſolui permittit reſtituendo ſimplũ tm̃: cuꝫ tamen cõcuſſor ſoluat q̃druplũ. xviij. di. q̃m: in fi.

n Illicitis. penas pecuniarias applicãdas officio nõ phibet impom ⁊ exigi: ſꝫ illicitas exactiões fieri. ff. de offi. pſi. illicitas: in pñ. de ſimo intantum. ⁊. c. audiuim⁹. ⁊. c. ſe.

o Pecuniã. intelligo large. j. q. iij. p totum.

p Scienter. ignoꝛanter ergo non tenet hec pena: ſi. ɔ. c. compilator. de ɔſan. ⁊ affi. c. vno.

q Eccleſiaꝝ. de bonis ergo clericoꝝ ɔprijs nõ phibet. ⁊ p hoc dico ꝙ ſi monachus pſeſſet eccleſie ꝙ etiã eoꝝ q̃ acquiſiuit intuitu pſone applicatio iſta fieri non poſſet. cũ em̃ impediente pfeſſiõe ſibi nõ poſſit acquirere: ⁊ ſic acquiſita poſt poſſeſſionem adeptam ſunt eccleſie. xviij. q. j. c. vno. de priui. cum olim. ij. ergo etiã in illis eſt locus ei qõ hic dicit̃: qõ tñ in quodã inquiſitoris ɔſilio ante hanc ɔſtitutõeꝫ clamari non pſuit.

r Delictũ. de reg. iu. delictũ. cuꝫ ſuis ɔcoꝛ. li. vj.

ſ Et eccleſie. multotiens⁹ ſibipſis vel officialibꝫ vel fiſco ſecularis cui al's applicata ſunt ipſo iure bona laicoꝝ dãnatoꝝ de hereſi. c. ti. cum ſcđm. li. vj. ⁊ vide qõ nõ. de conceſ. pben. q: diuerſitatẽ: ⁊ qõ ibi dixi ſup glo. antepl't.

t Applicare. idem verbũ de pben. c. iij. pbabat̃ aũt hoc. e. ti. excõmunicam⁹: in pñ. vbi bona clericoꝝ damnatoꝝ diuidi iubent̃ inter eccleſias a quibꝫ beneficiati ſunt.

u In his. duobꝫ pxime dictis. ſ. de pecunia extorq̃nda: ⁊ de bonis eccleſie ɔfiſcandis. pmũ enim caſuꝫ. ſ. de etate includi nõ puto: qõ ptꝫ p ſeq̃ntia: ibi donec illis ⁊c̃.

x Abſolui. p ordinarios: cũ ſibi nõ reſeruet: de ſen. ex. nuper.

y Articulo. ɔ. c. pxi. in fi.

z Satiſfecerint. ſi hñt vnde. al's vo paupertas excuſat: de vſu. cum tu: de rapto. c. ij. ⁊ vide qõ no. de v. ſig. ex pte. j. in fi. iiij. glo.

a Remiſſionibꝫ. concoꝛ. de cenſi. exigit: ad fi. de reſcrip. ſtatutum

Notarij vo ⁊ officiales dicti officij: necnon fr̃es et socij inq̃sitoꝝ ⁊ ꝯmissarioꝝ ipoꝝ q̃ dictos inq̃sitores aut ꝯmissarios secrete nouerit talia ꝯmisisse si idignatõez dei et aplice sedis vitare voluerint ⁊ offensaz: ipos ꝗuit arguere ⁊ corrigere studeāt i secreto: q si taliter ea sciuerit: vt ea ꝓbare valeāt si sit op⁹: ꝫ p̄latis inq̃sitorũ ⁊ ꝯmissarioꝝ corũdē ad q̃s id ptinebit nũciare solicite debeāt: qui equidem p̄lati inquisitores ⁊ cõmissarios p̄dictos reos inde reptos ab officijs amouere et amotos al's punire debite seu corrigere teneātur. Prelatis aũt inq̃sitoꝝ id negligētib⁹ agere: p̄missa oĩa nũciari p p̄dictos locoꝝ ordinarijs volum⁹: qb⁹ vt ea in aplice sedis noticiā pferāt: i virtute sãcte obedientie districte pcipimus ⁊ mãdam⁹. Porro inq̃sitorib⁹ ipis districti⁹ inhibemus: vt nec abutant̃ q̃modolibet ꝯcessiõe portatõis armoꝝ: nec officiales sibi nisi necessarios hēant: talesq̃ q̃ se ꝯferāt ad sua cũ inq̃sitorib⁹ ipsis officia exequēda. Idez i eodē.

Ad nr̃m q̃ desiderãter in votis gerim⁹: vt fides catholica nr̃is ꝓspet̃ tpib⁹: et p̄uitas heretica ð finib⁹ fidelium extirpet̃: nõ sine displicentia grãdi puenit auditũ: q secta q̃dã abomiabilis quorũdã hoĩm malignoꝝ q̃ beguardi: ⁊ q̃rũdaz infideliũ mulieꝝ: q̃ beguine vulgarit̃ appellant̃ in regno alemãie: ꝓcurante satore maloꝝ operum dannabiliter insurrexit: tenens et asserens doctrina sua sacrilega ⁊ puersa infer⁹ designatos errores. Primo videlz q hõ i vita p̄nti tãtũ ⁊ talē pfectiõis gdũ potest acquirere: q reddet̃ penitus impeccabilis: ⁊ ampli⁹ in gratia ꝓficere non valebit: nam vt dicũt si quis semper posset proficere: posz aliquis xp̄o pfectior inueniri. Secũdo q ieiunare nõ oportz hominē vel orare postq̃ graduz perfectõnis huiusmodi fuerit

circa fi. li. vj. et adde quod ibi nõ. Jo. an.
b Cõmissarios. nil dicit de episcopis: vt etiam sup̄ dixi. ⁊ fac. j. verbum: prelatis.
c Talia. in alijs ergo non habet locum qd̃ sequit̃.
d Corrigere. q̃tuz in eis est: vel. i. corripe qd̃ possunt: ꝫ non corrigere man⁹ ꝯprimē possunt: sed non aĩm mutare. xlvij. di. §. necesse: in fi.
e Secreto. ij. q. j. si peccauerit.
f Valeant. al's taceant. ij. q. vij. plerique.
g Amouere. licet p̄latus inq̃sitoris. s. p̄uincial' illũ ab officio remouē possit: vt hic p3: iurisdictio tñ inq̃sitoris nõ ab ipso p̄lato sed a papa imediate depēdet: vt sol⁹ act⁹ cõmittēdi vel remouēdi pendeat penes illũ. ⁊ hec patet̃ in p̄uilegijs officij: ex q̃ sequit̃ q corrigere vel alterare nõ posset facta p illuz virtute officij: sed illum amotũ puniat: vt hic.
h Teneātur. nõ dicit possint.
i Predictos. notarios officiales ⁊ socios.
k Quibus. ordinarijs locoꝝ.
l Perferant. de sta. re. c. vni. de ele. egro. c. vno. §. si aũt. li. vj.
m Concessione. tacita per p̄uilegia officij: vt hēc possint officiales armatos.
n Exequenda. sint em̃ tales qui velint et possint officio deseruire: si. de p̄ben. sup ior. dinata: de ele. non resi. c. iij. ⁊ iiij.

o a Ad nr̃m. Casus. dãnat sectã beguardoꝝ ⁊ beguinaꝝ alemanie: ⁊ octo ipsius errores excitans diocesanoꝝ ⁊ inq̃sitorum officiũ ꝯtra illos. ⁊ p̄mo ponit sectã ⁊ errores. secundo ibi cũ aũt illa dannat. tercio excitat: ibi porro.
p Displicentia. si s̃. e. ꝯpil'. de censi. ad nostr.
q Secta. scribit̃ p c ⁊ non p p. dicit̃ a seco as. alij q a sequor ris. ⁊ est ꝓprie habit⁹ aioꝝ ⁊ ꝓpositũ in malo circa falsaz disciplinaz: inde tales dicunt̃ secti. i. sepati ⁊ diuisi ab vnitate fidei ⁊ ecclesie. tñ interduz sumit̃ in bona pte. ff. de pac. l. vlti. in fi. p p scripta desig̃t clausurã: s̃. e. cõ. de sta. mo. ne in agro. post p̄n.
r Beguine. de quib⁹ s̃. e. cõ. de reli. do. c. j. Jo. an.
s Satore. i. seminatore diabolo: s̃. de elec. licz de cunãda: in prin. ⁊ s̃. e. com. de sepul. dudum. post p̄n.
t Primo videlicet. scio q expedit textũ cuicũq facultati pueniat p glo. apiri. Item puto dicere: q in declarandis infrascriptis errorib⁹ loquar aptius mero canoniste. q2 in sacra pagina lz modicuz studui sub ipsi⁹ excellentissimo doctore magr̃o Jo. de parma ordinis p̄dicatoꝝ: per cuius doctrinã deo duce ista clarescent. hoc dixi vt prolixitati parcatur.
u Gradũ. vide qd̃ nõ. de pe. di. ij. radicata. §. hec q̃ de charitate: in. j. ⁊ ij. glo. ⁊ xlvij. di. oĩes. in fi.
x Impeccabilis. si hoc intelligeret̃ de dei potentia absoluta catholice dicitur esset p eam reddi posse quē impeccabilē. ⁊ hoc p̄uilegiũ gloriose v̄ginis marie credit̃ datũ esse diuinit⁹ dicere aũt hoiez hoc posse s̄m legē cõmunē: q̃ de⁹ sanctis dona gr̃e sue dispensat: hoc est hereticum. Nam s̄m legem cõmunē nullus põt impeccabilis fieri: nisi p dei beatificã visionē: q̃lis solũ post hãc vitã dat̃ beatis: vt. j. dicet̃. ⁊ etiã dic̃ tho. pte. j. q. c. art. ij. forte mouebant̃ isti auctoritate Jo. in epl'a. j. c. iij. ibi. Omnis qui natus est ex deo nõ peccat. Sz hiero. ꝯtra iouinianũ plene huic auctoritati respõdet: de pe. di. ij. si em̃ inq̃t. ꝓbans multis auctoritatib⁹ hoiem etiã pfectũ in via vel i hac vita peccare posse: illud idez ꝓbans exemplis dauid salomõis iosue petri ⁊ aliorum p̄electoꝝ: qui in via peccauerũt.
y Non valebit. aug. ad hiero. ꝯdicens: q charitas in quibusdaz est pfecta: in quibusdã impfecta: sed pfectissima in hac vita haberi non pt: de pe. di. ij. charitas i q̃busdã: fa. c. di. si q̃s tantam. Dicebat eniz psal. ambulabũt ð virtute in virtutē. ⁊ apl'i Lu. xvij. in p̄n. auge nobis fidez q̃ plene videas: ð pe. di. ij. pnum sanctam.
z Perfectior. hoc ē falsuz. nũ⁹ em̃ p augmētũ põt venire ad q̃ntitatem maioris in his q̃ hñt q̃ntitatē vni⁹ rõnis: fac. de p̄ui. ex ore. v̄. porro: sed gr̃a alteri⁹ hois h3 se ad gr̃am xp̄i sic virt⁹ particularis ad vniuersalez. vñ sic virt⁹ ignis q̃ntumcũq crescat nõ pt̃ equari virtuti solis: ita gratia hois q̃ntũcũq pfecti nõ põt equari virtuti ⁊ gr̃e xp̄i: vt etiã dicit tho. iij. pte. q. vij. arti. xj. in fi. nõ est ꝫ facienda cõtio finiti ad infinitum: fa. de sum. tri. damnam⁹. v̄. cum ergo: in fi.
a Secundo q ieiunare. hoc est hereticũ. ꝯstat eniz q pfectio q̃ntũcũq magna in hac vita ordinem ecclesie non subuertit ꝫ pficit. ꝫ q̃diu manet ordo ecclesie: manet obedientia inferiorũ ad supiores: sic. s. q eoꝝ p̄ceptis obedire tenēur. xcij. di. p totũ. ð maio. ⁊ obe. p totũ. ꝫ p nulluz gradũ pfectiõis absoluit̃ a p̄cepto ieiunij vel alijs p̄ceptis ecclesie: vt dicaz. j. v̄. px. qui tñ tenēant̃ ad ieiunia eccl'ie: scpsi de obs. ie. sup rubrica. et. c. ij. in fi. Paul⁹ ꝫ q̃ pfectissim⁹ fuit: p ieiunia ⁊ corpalia exercicia castigabat corpus suũ: dicens. Castigo corp⁹ meũ ⁊c. j. ad Coꝛ. ix. i fi. ⁊ ð pe. di. ij. si ei. v̄. paulus. ꝫ p istis faciebat Luc. v. ibi nõ p̄nt filij spõsi ieiunare q̃diu cum ipsis est spõsus. ꝫ spõsus ē cũ pfectis spũalit̃ illos inhabitãs. Math. vlt. vobiscũ suz vsq ad ꝯsumatõez seculi: ꝫ pfecti ad ieiunia eccl'ie non obligant̃. Sz ad hoc rñdet̃ tripliciť. p̄mũ s̄m Chryso. illud itelligit̃ de discipul' q̃ adhuc imbecilles i corpali p̄ntia xp̄i magis erant fouendi dulcedie q̃ exercēdi austeritate ieiunij. vel s̄m hiero. illõ de ieiunio veterũ obsuantiaꝝ: q̃si p id inuat dñs aplos nõ detinēdos i veterib⁹ obsuãtijs: q̃s ꝯfundi oportebat gr̃e nouitate. vel tercio s̄m aug. illud intelligit̃ de ieiunio qd̃ ptinet ad hũilitatē tribulatõnis. vñ vbi lucas dixit filij spõsi ieiunare: math. ix. c. dixit lugere: hoc nõ ꝯuenit pfectis q̃bus ꝯuenit ieiuniũ cum gaudio mẽtis in spũalia suspēse: ⁊ ð hoc tho. secũda scdē. q. cxlvij. arti. iiij. in fi.
b Orare. hoc ē falsuz. nã hõ q̃ntũcũq i statu vie pfect⁹ h3 orare: vt diuina virtute pseueret i illa pfectõe: ad quã pseuerãtiã virt⁹ ꝓpa nõ sufficit. vñ oib⁹ viatorib⁹ q̃ntũcũq pfectis dicit̃ incũbit ex dei p̄cepto math. vj. ne nos iducas in tēptatõez: ⁊ reliq̃ ꝯtēta i orone dñica. hoc dic̃ aug. i li. de pseuerãtia: ꝯstat eẽ q multis dat̃ gr̃a q̃b⁹ nõ dat̃ pseuerãtia in gr̃a: nec neges p hoc illã gr̃az. habebãt em̃ p illã q pseuerare poterãt. Item illa ichoata ē q̃tũ ad mētē: ꝫ ñ ꝯsumata q̃tũ ad carnē: qd̃ p⁹erit i p̄ria: vbi ñ solũ pseuerare poterit: imo nõ pseuerare ñ poterit. et hoc p tho. j. scdē. q. cix. ar. vlt. Itez q̃ntũcũq i via pfect⁹ h3 orare p btitudīs adeptõe quã nõdũ h3: sic psal. vnã petij a dño hãc reqrã: vt inhitez in domo dñi. vñ xp̄us inq̃tũ hõ orauit p corpis gl'ia ⁊ sibi⁹: dicens Jo. xvij. clarifica filiũ tuũ ⁊c. ⁊ de hoc quõ eẽ xp̄o ꝯueiebat orõ tho. pte. iij. q. xxj. ar. iij. de orone aũt satis scripsi s̃. e. ꝯpil'. de reli. c. vnio: ad fi.

nota secta Beguinarum

aſſecutus: quia tunc ſenſualitas eſt ita perfecta ſpiritui et rationi ſubiacet: ꝙ homo poteſt libere corpꝰ accedere quicquid placet. Tercio ꝙ illi qui ſunt in ꝑdicto gradu perfectionis et ſpiritu libertatis non ſunt humane ſubiecti obedientie: nec ad aliqua precepta eccleſie obligātur. quia vt aſſerunt vbi ſpiritꝰ domini: ibi libertas. Quarto ꝙ ho

e Senſualitas. que eſt vis anime appetens deſiderabilis corpori ⁊ refutans nociua: ⁊ hanc dicimus animā ſenſitiuam: de qua ſatis dixi ſ. e. compil'. de ſum. trini. c. vno. ij. Ren.
d Placet. dicūt iſti licere quod libet. iiij. di. denique: in fi. Alex. ad diſtinu. eā que voluntas ſibi vendicat honeſtate plerūqꝫ negamꝰ admittere dedit nobis multas natura blādicias: quas plerūqꝫ virtus cohibet. Ouidius epiſtolarū. Eſt virtus placitis abſtinuiſſe bonis: ſa. xj. q. j. aliud. ⁊. q. iij. quid ſ.
e Tercio qd ⁊c. obedientie reprobat de renū. miſ. v. ſed dices: de reg. licet. et peccatū paganitatis incurrit: qui cū chriſtianū ſe aſſerat ſe. apo. obedire cōtemnit. lxxxj. di. ſi q ſunt: in fi. qd itel lige vt no. xix. di. nulli fas: ⁊ de el'c. generali. §. illorum. vj.
f Eccl'ie. hec ſunt omnino heretica et cōtraria illi articulo fidei: vnam ſanctā catholicam eccleſiā. conſtat enī eccleſiā ideo vnam. qꝛ in vniuerſali eccleſia eſt vnū caput ſupremū: cui omēs de eccleſia obedire tenenē. ſ. pape: hoc illo ſtatuente: ꝑ quē reges regnāt: ⁊ legum conditores iuſta decernūt Prouerb. viij. al's. iij. c. eſt enī eccleſia militans exemplata diuinitꝰ a triumphante: dicente Joh. in apoc. xxj. in prin. Vidi hieruſalem ſanctam nouā deſcendentē de celo ⁊c. et moyſi dictum eſt Exod. xxv. in fi. ꝙ omnia faceret ſm exemplar ſibi monſtratum in mōte. Cum igiē in eccleſia triumphāte ſit vnus princeps ſupremus: cuius obedientie tota ipſa eccleſia perfectiſſime eſt ſubiecta. ſ. deus: neceſſario ſequitur toti militanti vnū ſupremū principem ꝑſidere. ſ. papam: cuiꝰ preceptis omnes obedire tenenē: ⁊ hoc eſt de neceſſitate ſalutis vt in extrauag. bonifa. vnā ſanctam. ⁊ fortiꝰ in his qui ſunt perfecti. xxij. q. ij. ne qs. Vnde ꝑdictū fuit iohel'. j. cōgregabunē filij iuda ⁊ filij iſrahel pariter ⁊ ponēt ſibi caput vnū. ⁊ Jo. x. fiet vnū ouile ⁊ vnꝰ paſtor. de bap. licet. ⁊. j. de ſen. ex. c. j. cū concor. hanc obedientiam ꝓbat naturalis ratio. Sicut enī opatōes rerū naturaliū ꝓcedūt ex naturalibꝫ potentijs: ita opatōes hūane ꝓcedūt ex hūana voluntate. oportuit autem in naturalibꝫ vt ſuperiora mouerent inferiora ad ſuas actōes ꝑ excellentiam naturalis virtutis collate diuinitus: ſic oportet in rebus hūanis ꝙ ſuperiores moueāt inferiores ꝑ ſuam voluntatē ex vi auctoritatis diuinitus ordinate: vt ſatis ꝓbat tho. ſcda ſcde. q. ciij. ar. j. Iſtorum autem ſuperiorum mouentiū vnus eſt ſupremus: vt ꝑdixi. omnes igiē ſubiecti ſunt motōni illius: ⁊ ſunt in illo quaſi membra de mēbro ⁊c. de elec. ſignificaſti. qd allegant iſti: non ob. vt ſtatim dicam.
g Libertas. ij. Cor. iij. xix. q. ij. due ſunt: in fi. ⁊ hoc intelligiē de libertate a ſeruitute peccati: non a ſeruitute q viri quātumcūqꝫ perfecti ſunt aſtricti prelatis eccleſie vel ſecularibꝫ ꝑncipibꝫ. nam virtus qua homo ſubijciē homi ad corpus ptinet: non ad aīam q manet libera. licet ergo in via ꝑ xpi grām a defectibꝫ aīe liberemur: non tā a defectibꝫ corporis: qd pꝫ ꝑ apl'm ad Ro. viij. filij ſ dei ꝑ grām licet ſint liberi a ſpūali ſeruitute peccati: non tā a corpali q eccleſiaſticis vel tpalibꝫ dnīs ſunt aſtricti. vt dicē glo. ſup. j. ad thy. vj. illi quicūqꝫ ſub iugo ⁊c.
h Quarto ꝙ homo ⁊c. beata. hoc eſt falſum. qꝛ vt ſ. dixi in via huiꝰ peregrinatōis charitas quātūcunqꝫ perfecta deſeri pōt: ſꝫ non in patria. ⁊ vide qd no. de pe. di. ij. in ſumma. ⁊ di. iiij. ſi ex bono: circa mediū in glo. vn̄ Ouidiꝰ. ⁊ ſa. Prouer. xxiiij. de pe. di. iij. ſepties. vn̄ apl's. j. ad Cor. xiij. in fi. videmus nūc ꝑ ſpeculū in enigmate: tūc aūt facie ad faciem. Circa hoc autem ſciendū ꝙ homo mortalem vitam agens etiam per dei potentiā abſolutam non videē poſſe obtinere omnē gradum perfectionis beatifice loquēdo de beatitudine accidentali. ratio: qa ad illius beatitudinis perfectōem ptinet perfecta impaſſibilitas ⁊ glorificatio: q propter contradictoriū cum eius paſſibilitate ſtare non pōt. ſm etiam legem cōmunē qua deus beatificat homīes nullus pōt eleuari a deo ad ſue eſſentie beatificam viſionē: niſi totaliter moriaē: ſic cōmuniter eſt de aīabus nūc beatis. vn̄ Exo. xxxiij. non videbit me homo ⁊ viuet. vel niſi ſic abſtrahaē a ſenſibꝫ corporis ꝙ neſciat an ſit in corpe vel extra corpꝰ: ſicut accidit paulo: vt. j. dicam. ⁊ de hoc tho. pte. j. q. xij. ar. xj. ſꝫ dicere hoiem ꝑ dei potentiā abſolutam ⁊ ipſius ꝑuilegiū ſpeciale poſſe finalem beatitudinē conſequi ſm omnē gradum beatifice perfectōnis: quantum ad eſſentialem beatitudinē q conſiſtit in perfecta viſione diuine eſſentie: ⁊ ſm quoſdam in perfecta dei dilectōe ⁊ fruitōe: ſm doctorem meū catholicum eſt. ⁊ inducit illud auguſ. xij. ſup geū. ad litterā: ⁊ in libro de videndo deū ad paulinā: dicentis ꝙ moyſes ex dei ꝑuilegio ſpeciali adhuc mortalem vitam agens deum ꝑ eſſentiam vidit: tanq̄ futurus iudeorū doctor. vnde Nume. xij. de ipſo palā vidit deū ⁊ non ꝑ enigmata: ⁊ facie ad faciē allocutus eſt eum Exo. xxxiij. viij. q. j. moyſes: vbi de hoc. ⁊ paulus idem ꝑuilegiū habuit tanq̄ futurus doctor gentiū. vnde dicit. ij. ad Cor. xij. ſe raptū in paradiſum dei. conſtat aūt intelligentibꝫ ſm eum: ꝙ omnē perfectōem beatifice viſionis et fruitōis pure creature poſſibilem potuiſſet deus eis conferre et cōmunicare ꝑ ſuā potentiā abſolutā: all'. tho. iiij. ſen. di. xlvj. ar. vij.

mo poteſt ita finalem beatitudinem ſm omnem gradū perfectiōis in preſenti aſſequi: ſicut eā in vita obtinebit beata. Quinto ꝙ quilibet intellectualis natura in ſeipſa naturaliter eſt beata: quodqꝫ aīa non indiget lumine glorie ipſam eleuāte ad deum videndū et eo beate fruendū. Sexto ꝙ ſe in actibus exercere virtutum eſt hominis imperfecti: et perfecta

i Quinto ꝙ ⁊c. nō indiget. quaſi hoc poſſit ſua naturali virtute. hꝰ error iſte eſt hereticum et reprobatum de conſe. di. iiij. c. vlt. et ibi ſoluiē quod opponiē de libertate arbitrij: ⁊ eſt contra doctrinam apoſtoli ad Rom. vj. gratia dei vita eterna. i. beatitudo perfecta. huiꝰ ratio eſt. quia illud quod eſt proprium ſuperioris nature nō poteſt natura inferior aſſequi: niſi per actiōem ſuperioris nature cuius illud eſt proprium: ſicut nec aqua poteſt fieri calida niſi per actiōem ignis. videre autem deum per eſſentiam in quo perfecta beatitudo cōſiſtit ſoli deo eſt proprium. nulla igitur natura intellectualis poteſt deum per eſſentiam videre: niſi deo hoc faciente. propter quod dominꝰ Jo. xiiij. qui diligit me diligetur a patre meo: ⁊ ego diligam eum: ⁊ manifeſtabo ei meipſum. ⁊ vide quod dixi ſ. e. compil'. de magi. c. j. in prin. in glo. ꝑ quam.
k Sexto ꝙ ſe ⁊c. imperfecti. Ad huius intelligentiam ſciendū ꝙ macrobius ſuper ſecundo ſomnio ſcipionis dicit: ꝙ plotinus inter philoſophie profeſſores cum platone maxime diſtinguebat duo genera moralium virtutum: quā diſtinctionem approbant theologi. quedam enim ſunt modificatiue paſſionum inſurgentium in ſenſualitate hominis vel actionum occurrentium homini: ſicut temperātia modificat delectatiōes exiſtentes in cibis ⁊ venereis: fortitudo: timores ⁊ audacias: que ſunt circa pericula mortis: ⁊ ſic de alijs: ⁊ iſte dicuntur purgatorie. quia ſunt hominum nondum purgatorum a paſſionum inſultibus: ⁊ per conſequens non ſumme perfectorum: ſed ad id toto conatu tendentium. Alie ſunt non regulantes paſſiones ſenſualitatis: ſed ſolum tenentes animam hominis in deo ⁊ in ſumma perfectione: vt ſi temperantia terrenas concupiſcentias ignoret: fortitudo paſſiones neſciat: prudentia ſolis diuinis intendat: iuſticia mentem cum deo perpetuo federe teneat. et he virtutes dicuntur animi purgati. quia ſunt ſolum hominum totaliter purgatorum a paſſionum moleſtijs: quod eſt ſolum beatorum vel pauciſſimorum in hac vita perfectiſſimorum. huic conuenit quod dicit auguſtinꝰ. xij. de trini. quod nunc agit iuſticia in ſubueniendo miſeris: quod prudentia in precauendis inſidijs: quod fortitudo i perferendis moleſtijs: quod temperantia in coercendis delectatōnibus prauis. ibi non erit vbi nil mali erit. ſed iuſticie erit deo regenti ſubditum eſſe: prudentie nullum bonum deo preponere vel equare: fortitudinis ei firmiſſime coherere: temperantie nullo affectu noxio delectari. ⁊ ꝑ hoc patet hoc ſuſtineri poſſe: ꝙ anima perfecta perfectione patrie vel ſumma perfectione: quam pauciſſimi habuerunt in via: licentiat virtutes has quantum ad actum. quia habent alios actus ſpecie ab his qui in viatoribus inueniūtur: ſed non licentiat quo ad habitum: immo tunc perfectiſſime illas habet. Nam habet charitatem in ſummo: ⁊ per conſequens omnes habitus virtutum moralium. Unde apoſtolus. j. ad Cor. xiij. Charitas patiens eſt: benigna eſt ⁊c. ⁊ facit de penit. di. ij. charitas. ij. Hoc viſo ſciendum eſt ꝙ dicere imperfecti hominis eſſe ſe exercere in actibus virtutum moralium reprimendo ſcilicet impetum paſſionum per iudicium rationis et imperium voluntatis: hoc eſt bene dictum ſi ſumamus imperfectum pro nondum habente ſummam perfectionem: vt prius dixi: qualem ſcilicet habēt beati in patria: ⁊ qualem habuerunt pauciſſimi in hac vita: ſcilicet chriſtus: beata virgo: primi parentes in ſtatu innocentie: et forſan alij ex priuilegio ſpeciali. Sed ſi ſumamus imperfectum pro vicioſo vel carente perfectione neceſſaria ad ſalutem: hoc eſt hereticum. apoſtolus enim qui perfectiſſimus fuit in via reprimebat inſultus carnalium paſſionum. Unde idem apl'us dicit prima ad Corinth. ix. in fine. Sic pugno non quaſi aerem verberans: ſed caſtigo corpꝰ meum: ſcilicet motus carnis illicitos reprimendo. ſcdm auguſtinū

De homici. vol.

τ in ſeruitutem redigo. ſcilicet carnem ſpiritui ſeruire cogendo ſm eum: ad idem ad ro. vij. Video aliam legem ⁊c. τ. ij. ad corinth. xij. Ne magnitudo reuelatõnum me extollat: datus eſt mihi ſtimulus carnis. Item hieremias τ iohãnes baptiſta qui fuerũt ſanctificati in vtero ſm theologos habuerũt fomitem inclinantem ad venialia licz non ad mortalia: τ contra tales inſult⁹ bellauerũt. vnde cantat eccleſia de iohanne baptiſta. Antra deſerti teneris ſub annis ciuium turmas fugiens peniſti: ne leui ſaltem maculare vitã famine poſſes. beatus martinus legitur ꝙ carnez ſpiritui ſuire cogebat de beato bñdicto greg. dic. ij. dyal'. ꝙ inſult⁹ carnalis temptatiõis repreſſit ꝓiciendo ſe int' vrticas et ſpinas vt ꝑ vulnera corporis educeret ad aïa vuln⁹ mentis. Ex quibꝫ ptꝫ ꝙ pfecti pfectione neceſſaria ad ſalutẽ non licentiant a ſe vtutes etiã in actu: imo ſe exercent in actibꝫ vtutũ moralium. vnde ipſe apoſtol⁹ ad philippen. iiij. q̄cũqꝫ ſunt vera. q̄cũqꝫ pudica: q̄cunqꝫ iuſta: quecũqꝫ amabilia: q̄cũqꝫ bone fame: ſiq̄ vtus: ſiqua laus diſcipline: hoc cogitate que accepiſtis τ audiſtis τ vidiſtis in me. De hereſi vidim⁹: de inſania etiam huius opinionis ptꝫ. Quis enĩ ſciet ſe pfectuz vt licentiare poſſit vtutũ actus: certe nullus: ſꝫ pe. di. ij. ſi enĩ. v. nos autem iuxta. τ de pur. ca. c. vl. v. ſꝫ hoc. τ q̃ ibi dixi.

anima licentiat a ſe virtutes. Septimo ꝙ mulieris oſculum cũ ad hoc natura nõ inclinet eſt mortale peccatum. Actus autem carnalis cũ ad hoc natura inclinet peccatuz nõ eſt maxime cum tencatur exercens. Octauo ꝙ in eleuatiõe corporis ihũ chriſti nõ debent aſſurgere nec eidẽ reuerentiaz exhibere: aſſerentes ꝙ eſſet imꝑfectionis eiſdem: ſi a puritate τ altitudine ſue contẽplatiõis tãtũ deſcenderẽt ꝙ circa myſteriũ ſeu ſacramẽtũ euchariſtie aut circa paſſionẽ hũanitatis chriſti aliqua cogitarẽt. Nonnulla etiã alia ſub ſimulata q̄dã ſanctitatis ſpecie dicunt faciũt et cõmittunt: que oculos diuine maieſtatis offendunt τ graue in ſe ꝯtinent ꝑiculũ aïaꝝ. Cum autez ex debito cõmiſſi nobis officij hmõi ſectã deteſtabilez τ premiſſos ipſius execrãdos errores: ne ꝓpagẽt vlteri⁹: τ ꝑ eos corda fideliũ dãnabilit'

l Septimo ꝙ mulieris oſculũ. Eſt ſciendũ peccatũ mortale dici dupliciter: vno modo ſm ſuam ſpeciem vt furtũ adulteriũ periuriũ: de iureiur. τ ſi chriſtus. v. quedã. τ hoc modo oſcula amplex⁹ vel tactus nõ ſunt mortalia: cum poſſunt abſqꝫ libidine fieri: vel ex cõſuetudine regionis: vel ꝓpter pacẽ vel aliã neceſſariã vel rõnabilez cãm. Alio mõ dicit' mortale ꝓcedens ex inordinata τ mala cã. vnde peccat mortalit' dans elemoſynã pauperi: vt illũ inducat ad hereſim. Cum ergo nõ ſolũ deliberatus cõſenſus in actũ peccati mortalis: ſꝫ etiã in delectatiõꝫ ei annexã ſm aug. τ theologos ſit peccatũ mortale τ ꝑ ꝯſequẽs ꝯſenſus deliberatus in actum luxurie τ delectatiõis ei annexe vt ꝓbãt doctores ſit mortale. oſcula aũt libidinoſa amplex⁹ τ tactus ſi fiant ꝓpter delectatiõꝫ hmõi. ſicut enĩ ſolũ libidinoſa cenſent': manifeſtũ eſt ꝓpter hanc cãm libidinoſa oſcula fore mortalia. τ hoc tenet thomas. ſecũda ſecunde. q. cliiij. ar. iiij. nec mirũ cum id dicat' etiã de libidinoſo aſpectu. xxxij. q. v. nec ſolo. τ. c. ſe. τ falſa ẽ ratio ꝙ natura nõ inclinet ad illa: cum illa ordinent' ad actum carnalem ꝯſumandũ ſicut ad finem: ſicut aũt natura inclinat aliquid in ꝓpriũ finem ita inclinat in oĩa de ſe ordinata in illũ finem. ſicut enĩ grauitas rei grauis naturalit' inclinat illã ad eſſe deorſum: ita ad deſcendendũ deorſum. Itẽ dato ꝙ ratio eſſet vera: nõ tñ cõcludit: ſi enĩ aliquid eſſet mortale q2 natura non inclinat: ergo ieiunare τ peregrinari τ alia penalia facere: credere deũ trinũ τ vnũ τ talia q̄ fidei ſunt ad que nõ inclinat natura eſſent mortalia: q̃d eſt inſanũ.

m Non eſt. hoc reprobat' etiã in ſimplici fornicatione. xxv. di. §. alias et demũ. xxij. q. j. ꝑdicandũ. xxij. q. iiij. meretri ces. hoc ꝓbat ap'lus ad gala. v. vbi ꝑmiſſa fornicatõne τ alijs vicijs ſubmittit: q̄ talia agũt regnũ dei ñ poſſidebũt. ſolũ aũt mortale excludit a regno dei ſꝫ ⁊c. ad idem thob. iiij. ibi: attende tibi ab oĩ fornicatõne: τ pter vxorem tuã: nõ patieris crimen ſcire: ſꝫ crimen importat mortale. lxxxi. di. c. j. ad idem de pe. τ re. deus qui. Itẽ eſt ꝑceptũ decalogi: non mechaberis: exodi. xx. xxxij. q. vj. nõ mechaberis. τ idẽ deutro. xxiij. ibi: nõ erit meretrix ⁊c. τ. j. ad corinth. vj. fugite fornicatiõꝫ ⁊c. hoc idem rõne ꝯcludit': quam plene tho. ꝓſequit' q̄ſtõne quã ꝑxi. glo. allegaui in ſecũdo articulo.

n Teneat. tũc reſiſtendũ τ actu vtutis vtẽdũ: vt dixi ſ. v. ꝑxi. nõ ferro. de cor. vici. ſignificauit. Io. an.

o Octauo ꝙ ⁊c. exhibere. cũ tamẽ ſcribat' ad phil'. ij. ꝙ in nomine ihũ oẽ genu flectat': de imm. ec. decet. li. vj. reprobat' etiã hoc õ cele. miſ. ſane de cõ. di. ij. nihil. Nam etiã cũ euãgeliũ legitur curuari debem⁹. de ꝯſe. di. j. ap'lica. ad idẽ. l. di. in capite. Hereſis aũt τ inſania hu⁹ dicti ptꝫ. q2 ꝯdicit doctrine vtriuſqꝫ teſtamenti. ꝑcipit enim ꝓpheta et pfectis in pſ. xcvij. dñs regnauit iraſcãt' populi: ibi adorate ſcabellũ pedũ eius: qm̃ ſanctũ eſt. q̃d õ xp̃i humanitate τ ſpãlit' de xp̃i carne exponit aug. ſic ẽt dicit ap'lus ad hebre. j. Introducit ꝑmogenitũ in orbẽ terre τ adorẽt eũ oẽs angeli dei. Conſtat etiã nõ ſolũ ꝑ ꝑceptũ eccleſie. de pe. τ re. oĩs. ſꝫ etiã ꝑ ꝑceptũ xp̃i: ꝙ oẽs quãticũqꝫ pfecti tenent' determinato tꝑe ſumere corp⁹ chriſti. io. vj. niſi mãducaueritis carnẽ filij hoĩs τ biberitis eius ſanguinẽ ⁊c. de cõſe. di. ij. prima. τ Luce. xxij. ap'lis ſumme pfectis dixit: hoc facite in meã cõmemorationẽ: ſ. e. ꝯpi. de reli. τ vene. ſi dñz. p⁹ ꝑn. Sꝫ qua rõne tenet' quis corpus xp̃i ſumere τ ſpũaliter mãducare: eadẽ rõne tenet' ipſum adorare etiã latrie adoratõe. vt ꝓbat aug. ſup pſ. ꝑte. τ ꝓbat thomas iij. pte. q. xxv. ar. j. τ. ij. Ratio aũt iſtoꝝ q̄ ſequit' eſt inſania ſm quã vgo beata euãgeliſte ap'li itẽ patriarche ꝓphete fuiſſent ſumme pfecti: cum ex geſtis τ vbis ipſoꝝ appareat ꝙ circa hoc iugiter cogitabãt. pl⁹ q2 oẽs beati de imꝑfectõe notarẽt': q̄ in diuina eſſentia vidẽt q̄tidie oĩa ſacramenta hũanitatis xp̃i: τ illa lucidiſſime ꝯtemplant'.

corrũpant': extirpare ab eccleſia catholica neceſſario habeamus. Nos ſacro approbãte ꝯcilio ſectam ipſaz cũ ꝑmiſſis erroribus dãnamus τ reprobam⁹ oĩno inhibentes diſtrictius: ne quis ipſos decetero teneat approbet vel defendat: eos autem qui ſecus egerint: aïaduerſione canonica decernimus puniendos. Porro dioceſani τ illaꝝ partiũ inq̄ſitores heretice prauitatis: in q̄b⁹ beguardi τ beguine hmõi cõmorant': ſuũ officium circa eos diligenter exerceant: inq̄rentes de vita τ conuerſatiõe ipſorũ: qualiter ve ſentiant de articulis fidei τ eccleſie ſacramentis. In illos vo q̄s culpabiles repererint: niſi abiuratis ſpõte ꝑdictis erroribꝫ penituerit τ ſatiſfactiõꝫ exhibuerit ꝯpetẽtẽ: debitã exerceãt vltiõꝫ.

Clemens. v. in ꝯci. vienẽſi.

De homicidio volũtario vel caſuali. Rubrica.

Si furioſus

p Sanctitatis. vide quod ſup. c. v. dixi. e. compi. de reli. do. c. j. tullius. ij. j. de officijs. totius iuſticie nulla capitalior q̄ eoꝝ q̄ cum maxime fallant id agunt vt boni viri videãt'.

q Propagent'. eſt ꝓpago ꝓpaginis vitis extẽſa ſub terra. Itẽ alicu⁹ ꝓgenies vl' ꝓſapia. eſt ꝓpago ꝓpagas q̃d reſpicit ꝑducẽte l' ꝓcreãte: vnde dixit quidam: vitem ꝓpago bibit vnde futura ꝓpago.

r Cõmorant'. vide. e. ti. vt cõmiſſi. li. vj. v. et ꝯ illos.

ſ Actionem. e. ti. ad abolendã. τ. c. excõicamus.

t Si furioſus. ſe ſũmat hiis duo dicta in q̄ꝝ ꝑmo determiat tres caſus: in ſecũdo q̄rtũ. τ ꝑmũ determiat q̄ habet'. xv. q. j. §. de furioſis. vſqꝫ ad finẽ q̄ſtiõis. τ q̄ no. e. q. i ſumma. τ. c. merito.

u Furioſus. iſte ſiue ꝯtinuo furore laboret: ſiue ꝑ interualla: q̄diu furit pati poteſt iniuriã ſꝫ non facere. ff. õ iniur. illud. canonizata. xv. q. j. illud. τ q̃d ꝑ eũ ſit habet' ꝓinde ac ſi caſu aliq̄d accidiſſet ſine facto ꝑſone. ff. de admi. tu. l. vl. in fi. vnde ſi dãnũ dat nõ tenent' acq̄l'. ſꝫ eſt ꝓinde ac ſi quadrupes feciſſet vel tegula cecidiſſet. ff. ad. l. acq̄l'. ſꝫ etſi quecũqꝫ. §. ij. τ idẽ ibi dr̃ de infante: τ alibi dr̃: q̃d infans vl' furioſus ꝑdidit vel corrumpit impunitũ eſt. ff. de rei ven. ꝙ infans. τ ratõnem reddit lex q̄ õ homicidio loq̄t'. ff. ad. l. cor. de ſic. l. infans. vl' furioſus ſi hoĩem occiderit. l. cor. non tenet'. cum alterꝫ innocentia ꝯſilij alterum fati infelicitas excuſet. ſatis ſꝫ ſuo furore punit'. ff. ad. l. põ. de par. l. pe. in. fi. ff. de of. ꝑſi. diu⁹. j. Item. τ afflicto ñ eſt addẽda afflictio. vij. q. j. cũ ꝑcuſſio: õ cle. egro. c. pe. C. õ epi. au. tã demẽtis. i fi. ſic ſꝫ furioſus ñ teſtat'. C. q̄ teſta. fa. poſ. furioſuz. de ſuc. ab inteſ. c. ſi. nec religionẽ

Infans & furioſo[?] poſſunt[?] [illegible] innocentia[?]

ꝯſitent. xvij. q. j. conſaldus. de regula. ſicut tenor. nec matrimonium ꝯtrahit: de ſpon. dilectus. nec baptizat: de hoc. j. q. j. §. ecce qn̄. nec baptiſmū recipit niſi in caſu: de bap. maiores. ita nec occidendo irregularitatem ꝯtrahit vt hic. ⁊ fa. iij. q. ix. indicas. ⁊ quis ꝓbet ibi nō. ⁊ i p. decre. cū dilectus. in glo. hoc ideo. ⁊ quō ꝓbet ibi ſcripſi. ⁊ fa. qd nō. xlvj. di. c. j.

x Infans. minor ſeptēnio. C. de iure delibe. ſi infanti. de deſpō. impu. c. vno. in ꝑn. li. vj. Et ē ratio de q̄ ſ̄ dixi. q: etas illa ignorat qd videt. ff. de ſal. mo. l. j. Inde eſt ꝙ ex taliū ſponſalibꝰ nō ꝯtrahit publica hoñeſtas de deſpō. ipu. lr̄as. ⁊ c. acceſſit. ſ̄ oſti. in decre. illa: de delic. pu. dicebat ꝙ puer nō dolicapax ſi ꝓijciendo lapidē vel cultellū occidit aliquē irregularis ē: l; n̄ haburet aīuz occidēdi: q: in lege ꝓmotōnis non volūtas ſ̄ factū attendit. dicebat tn̄ tale homicidiū diſpenſatōe dignū cū cēſeat q̄ caſuale nō habita diſtinctōe: ex quo nō diſcernit an dederit opaz rei licite vel adhibuerit diligētiā hoc hic reprobat.

y Dormiēs. de iſto habet de bap. maiores. §. vez. ff. ō acqui. poſ. l. j. §. furioſus. ſicut aliqui dormiēdo loquūtur: ita ſunt qui agunt etiā dormiendo.

z Mutilet. no. q̄ ad irregularitatē mutilatōnē homicidio cōparari: ad idē. lj. di. aliquantos. ⁊ c. ſiquis poſt. ⁊ c. qui in aliquo. lv. di. ſi euangelica. ne cle. vl̄ mo. clericis ⁊ c. ſententiā. de rap. in

aut infans ſeu dormiēs hoīem mutilet vel occidat: nullaz ex hoc irregularitatez incurrit. ⁊ idem de illo cēſemꝰ q̄ mortē aliter vitare non valens: ſuū occidit vl̄ mutilet inuaſorem.

Clemens. v. in ꝯci. vienēſi.

De vſuris. Rubrica.

Ex graui ad nos inſinuatōne peruenit ꝙ quorundā cōmunitates locorum in offenſam dei ⁊ ꝓximi: ac ꝯtra iura diuina pariter ⁊ hūana: vſurariā approbantes q̄dāmō prauitatē: ꝑ ſtatuta ſua iuramento quīcꝫ firmata: vſuras exigi ⁊ ſolui nedum concedūt ſ̄ ⁊ ad ſoluēdas eas debitores ſcienter compellunt: ac iuxta ipoꝝ ꝯtinentiā ſtatutoꝝ ḡuia imponendo plerūcꝫ vſuras repetentibꝰ onera: aliiſcꝫ vtēdo ſuper his diuerſis coloribus ⁊ fraudibꝰ exquiſitis repetitiōꝫ

epiſcopatu. de cle. pu. in duel. c. j. in fi. e. ti. is qui. li. vj.

a Nullam. hoc tollit dictuz illoꝝ qui dicebant tales quo ad ordines ſuſcipiendos irregulares eſſe: ſ̄ nō quo ad ſuſceptos. quod videbatur placere gra. xv. q. j. in fi. Item illoꝝ qui diſtinguebant diſpenſabilem ab indiſpenſabili: vt dixi in glo. minor. in fi.

a Et idem determinat. nō. l. di. de his. ſ̄. e. ti. c. ij. ⁊ c. ſicut dignū. i fi. magne glo. ꝑ que patet ꝙ triplex in hoc erat opi. ꝓma hug. ꝙ talis eſſet irregularis. ſecūda io. ⁊ gof. ꝙ quo ad ſuſcipiendos irregularis eſſet: ſ̄ diſpenſabilis: ſ̄ in ſuſceptis licite miſtraret. tercia ſ̄ approbata que fuit bar. bar. in pre. c. de his. ⁊ in queſtōe que incipit: aliqs repellendo violentiā: quam tenebat oſti. in pre. decre. ij. ⁊ in decre. ſicut. dicens ꝙ clemens quartus ⁊ curia ſic tenebat.

b Mortem. ꝓpriam vt ſequit.

c Non valens. inangularꝰ erat vel ſic artatꝰ ꝙ fugere n̄ poterat nec ſe iuuare clamore vel aliter. Si de hoc dubitat i foro ꝯtentioſo nō crederet ſibi: ſ̄ ꝑ circūſtātias occurrentes oporteret hoc iudicari In foro penitentiali crederet hoc aſſerenti. e. ti. ſignificaſti. ij. de ſpon. tua.

Forum contentiosum
Forum penitentie

d Suum. hec lr̄a innuit ſecus in illo qui occiderit volentez occidere patrē filiū ꝯiugē vel ꝑſonam ꝯiūctā: quaꝫ aliter iuuare nō poterat: qd vez puto quaſi caſus ille nō includat ſub neceſſitate ineuitabili ſ̄ euitabili. ⁊ hoc dico dato qd vez ſit qd no. inno. de ſen. excō. ſi vo. j. vbi tenet ꝙ eo caſu ꝑcutiēs clericū nō eſt excoicatꝰ. vt ibi ſcripſi. irregularitas eñ iſta ꝯtrahit ſine culpa etiā ex merito: vt in iudice iuſte occidēte lj. di. c. j. ⁊ dixi de ſpon. inter opa. ſ̄ illa excoicatio nō: imo oportet ꝙ ꝑcedat diabolica ſuaſio circa clericū ꝑcutiēdū. xvij. q. iiij. ſiqs ſuadēte.

e Occidit. etiā vibrando. nec reſtringas ad exemplū qd ponit glo. ꝑnl. ber. in decre. ſicut.

f Ex graui. al's ex grandi. Caſus. officiales cōitatū facientes: dictantes: vel ſcribentes ſtatuta ſuꝑ vſuris ſoluendis nō repetendis vel nō reſtituendis: vel iudicantes ſ̄m illa vel non delentes illa ſi poſſunt infra tres menſes de libris cōmunitatū: vl̄ illa

ſeruantes excōicati ſunt: hoc primo. feneratores in cauſis vſurarū edere cogūt libros ratōnū ſuaꝝ hoc ſecūdo. ꝑtinaciter aſſerēs exercere vſuras nō eſſe peccatū hereticus eſt: hoc tercio. partes patent.

g Proximi. cui reſtitutō debet. an vo valeāt talia ſtatuta q̄ tollūt rez dominia vel actōnes ꝓuenientes de iure gentiū vel ciuili: ſatis

impediūt earūdē. Nos igit ꝑniciosis his auſibꝰ obuiare volentes ſacro approbante cōcilio ſtatuimꝰ: vt quicūcꝫ cōmunitatū ipſaꝝ poteſtates capitanei rectores cōſules iudices conſiliarij aut alij quiuis officiales ſtatuta huiuſmodi decetero facere ſcribere vl̄ dictare: aut ꝙ ſoluāt vſure: vel ꝙ ſolute cū repetunt: non reſtituant plene ac libere ſcient iudicare ꝑſumpſerint ſniam excoicatōnis incurrāt: eandē etiā ſniam incurſuri: niſi ſtatuta hmōi hactenꝰ edita de libris cōmunitatū ipſarū ſi ſuꝑ hoc poteſtatē habuerit infra tres menſes deleuerint: aut ſi ipſa ſtatuta ſiue ꝯſuetudines effectū eoꝝ hn̄tes quoquomō ꝑſumpſerint obſuare. Ceterum quia feneratores ſic vt plurimū ꝯtractus vſurarios occulte ineunt ⁊ doloſe: ꝙ vix conuinci poſſunt de vſuraria prauitate: ad exhibendū cū de vſuris aget ſuaꝝ codices rōnū

ſcripſi poſt inno. oſti. ⁊ compoſt. de ꝯſti. q̄ i eccleſiaꝝ. ⁊ fa. qd nō. ff. de ꝯſti. prin. l. j.

h Diuina. leui. xxv deutro. xxiij. luce. vj.

i Humana. i. ab hoie tradita. ⁊ ō iure canonico loquit: ſaluo qd no. xxiiij. q. iij. c. qd dicam. ⁊ e. ti. c. ij. ⁊ C. e. ti. aut. ad hec. ⁊ in auten. ō eccle. ti. in ꝑn. coll. ix.

k Iuramēto. quod nō obligat. de re. iur. non eſt. li. vj. cū ꝑncipale nō teneat: de fo. cōpe. ſi diligēti. n̄ ob. de iureiur. debitores. q: l; valeat iuramētū debitoris ſuper vſura ſoluēda cū ſuari poſſit ſine piculo aīe nec ſit in alterꝰ ꝑiudiciū iuramentū tamē ſuꝑ ſeruando inīq̄ ſtatuto de quo hic loqt: reſpicit alterius ꝑiudiciū: vt ſ̄. nec ſuari poteſt ſine periculo ſalutis: ſicut nec ſtatutū.

l Onera. fertur ꝙ pergami eſt ſtatutuz: ꝙ repetentes vſuras in foro eccleſiaſtico ꝑ poteſtatē cogant vſurario mutuare tantaz pecuniā a tāto tēpore quāto tenuit pecuniā vſurarij. ōducūt ergo naturalē obligatōnez in ciuilem: qd nō licet: vt ſcripſi. e. ti. ꝯſuluit. ibi ſcribit io. ⁊ gof. xiiij. q. iij. c. j.

m Exquiſitis. ſimile de here. ſtatutū. li. vj.

n Decetero. quo ad penā excoicatōis quā imponit. ſ̄. reſpicit futura. ratio tn̄ ꝯſtōnis eſt antiqua. e. ti. cū tu. Io. an.

o Facere. quid ſi fiat ſtatutū ꝙ nullus ꝑ vſura recipiat vl̄ duos den. ꝑ libra in menſe? videt ꝙ locū habeat pena: qſi de plurali negando videat de tanto ꝯcedere: de ꝑſump. nōne. cū ꝯcor. ꝯtrariū puto. e. ti. quāto. de treu. ⁊ pace. c. j.

p Dictare. ꝯcor. ne cle. vl̄ mo. ſententiam.

q Iudicare. de ſcribentibꝰ iudicata nō exprimit: ſicut in decre. nouerit. de ſen. excō.

r Incurrant. in ꝯtinenti ſine temporis interuallo: ⁊ vide qd ſcripſi in decre. nouerit: ſuꝑ vbo ſtatutarios.

ſ Poteſtatē. ſic ſ̄ intelligat ō ſentē. ex. nouerit. ⁊ ibi nō. ꝑ inno. ⁊ oſti. ⁊ e. ti. grauem. ⁊ intelligo de poteſtate iuris ⁊ facti.

t Tres menſes. in decre. nouerit: dātur duo tm̄: ſ̄ caſus ſunt diuerſi. ⁊ ibi ſtatutū erat ꝯ libertatē eccleſie: hic al's iniquū.

u Eoꝝ. ſ. ſtatutoꝝ. ⁊ hoc dicit: q: qn̄cꝫ nō ſtatuūt talia: ſ̄ aſſueſcunt. i. in ꝯſuetudinem deducūt.

x Obſeruare. vt ſcripſi ſ̄m inno. in decre. nouerit: obſuātes niſi ſint de ꝑſonis expreſſis excōmunicati non ſunt.

y Doloſe. ſatis ſcripſi de emp. ⁊ ven. ad noſtram.

z Agetur. quo caſu ꝓcedit ſimpliciter ⁊ de plano: ſ̄. e. compil. de iudi. diſpendioſam.

a Codices. l; hoc ſit ſpāle nomen cuiuſdam libri ciuilis ſcientie. tamen ampliat ad omnes libros: de ſum. tri. dānamus. v. nō cū. ff. de eden. argentarius. §. j.

b Rationū. vide qd no. ⁊ dixi de proba. c. j. ⁊ per azo. in ſum. de eden. §. nunc de editione ratōnum. quicquid ſcribatur de ratōibus edendis: veritas videtur ꝙ rationis editio per ſpeciales actiones

cenſura ipſos decernimus eccleſiaſtica cōpellēdos. Sane ſiquis in illū errorē inciderit vt ꝑtinacit̄ affirmare p̄ſumat exercere vſuras nō eē peccatū: decernimꝰ eū velut hereticū puniendū: locorū nihilominꝰ ordinarijs ⁊ heretice p̄uitatis inquiſitoribꝰ diſtrictiꝰ iniungentes: vt contra eos quos de errore hmōi diffamatos inuenerint aut ſuſpectos tanq̄ ꝯ diffamatos vl' ſuſpectos de heresi ꝓcedere nō omittant. Clemens. v. in ꝯci. vienēſi.

De exceſſibus prelatoꝝ. Rubrica.

Frequēs ⁊ aſſidua nos quorūdā religioſoꝝ q̄rela circūſtrepit: ꝙ pleriq̄ epiſcopi ⁊ eoꝝ ſupiores ac ceteri eccleſiaꝝ p̄lati ipſoꝝ religioſoꝝ quietē iniuſte i ſubſequentibus multipliciter inq̄etant. Quidā eñ exemptos capiunt ⁊ incarcerāt in caſibus nō ꝯceſſis a iure. Quidā ꝑ grauiū interminatōnē penaꝝ impediūt: ne debētes exēptis decimas ſeu redditꝰ illos ſoluant eiſdē: neve aliq̄ miſſas eoꝝ audiant: molentes in molendinis ⁊ coquentes i furnis eorū: ſeruientes q̄ʒ ⁊ vaſallos ⁊ domeſticos eorundē: vel alꝭ qualitercūq̄ ꝯtrahētes ⁊ participātes cum ipſis: ſuſpēdūt interdicunt et excōmunicant abſq̄ cauſa rationabili pro libito voluntatis bona illoꝝ interdū nihilominus illicite occupantes: ⁊ appellatiōibus quas p̄dicti exempti ob p̄dcā vel alia grauamina rōnabilit̄ interponūt q̄nq̄ minime deferētes: appellātes occaſiōe appellatōnū hmōi interdū capiūt aut capi faciūt ⁊ carceri mancipari. Quidam preterea capellanos in eccleſijs pleno iure ſpectantibꝰ ad eoſdē: licz nulla cā ſubſit legitima: cele-

actōnes petit̄ a tutore curatore ſocio ꝓcuratore ⁊ geſtore. ſ. ꝑ actōes tutele ꝓ ſocio mandati ⁊ his ſimiles: ſꝫ ꝑ edictū de edendo iuſſe p̄ventur ab illo qui fecit illā ex publico officio: ſꝫ ſi nō petit̄ rōe publici officij: tūc videt̄ idem in illis qḋ in inſtrumentis. ſi igit̄ vt p̄uatus quis ꝯficiat ſcripturā in libro de datis ⁊ acceptis: nō cogit̄ ad illas rōnes edēdas ſine cāe cognitiōne ⁊ in cāe cognitiōe vertit̄ ꝙ illis vtat̄: vel ꝙ petens ſit p̄uilegiatꝰ vt fiſcꝰ. ff. de eden. l. iij. ⁊ ſic pōt itelligi lex p̄ma. C. de edē. hoc ḡ nouū facit hec ꝯſtō: ꝙ addit aliū caſuz p̄uilegiatū: i q̄ eē taliū rōnū fit editio: que ante ꝯſtōez iſtam nō fiebat vt fuit olim determinatū per dñm iacobū de baiſio frēm archidi. qui querebat de manifeſto vſurario qui epō ſatiſfecerat: qḋ vide i mercu. hoc ti. ſb lr̄a. e. Itē ſcias ꝙ iſtis ratiōibꝰ ſtaret̄ cōtra eos: pro eis nō. C. de ꝓba. l. inſtrā. ⁊ l. rōnes. ⁊ l. exēplo ⁊ nō. ff. de edē. l. q̄dā. §. nūmularios. i glo. ſed an idem hodie. et fa. qḋ no. ō fide iſtru. c. ij. i fi. j. glo. ⁊ xxiij q. ij. ſane ꝓfert̄. i glo. ſed ꝙ.

c Cenſura. q̄d cōtineat habet̄ de. v. ſig. querēti. nō vult ergo hec ꝯſtitutō ipſo iuto domū ipſius ingredi vel arcā ipſius frāgi: ⁊ vide qḋ no. i ſpe. de inſtru. edi. §. videndū reſtat. v. pone inſtrā. et q: hāc cenſurā lꝫ nō directe tñ indirecte ꝯtra iudeos exercet eccleſia. e. ti. poſt miſerabilē ⁊ c. quanto. ſatis videret̄ qḋ etiā in iudeis haberet hoc locum: ſi ꝑ ſeculares p̄ncipes tales libros edere nō cogāt̄ ꝑ iura predicta. ⁊ fa. quod dicam. i. parte ꝓxi.

d Ipſos. vſurarios. ⁊ idem puto de ipſoꝝ heredibꝰ ſuis vl' extraneis. de vſu. tua nos. ⁊ c. michael. ff. ō eden. ſiquis ex argentarijs. §. ꝓ. l. quedam. §. nihil.

e Compellendos. q̄d ſi dicat vſurariꝰ vel heres ſe nō hr̄e rōnes: vel ſe illas ꝑdidiſſe: videret̄ credendū ipſiꝰ ſacro. ff. de eden. p̄tor. §. ſꝫ ſi ſeruus. C. de fide inſtru. l. vl. qḋ me. cā. c. vl. ⁊ fa. qḋ no. de p̄uil'. cum olim. j. dic ꝯ: fa. de pur. ca. c. j. in eo ergo qḋ dicit ſe nō habere vl' ꝑdidiſſe nō credet̄: niſi alter ꝓbet. hꝫ ḡ ꝓbare amiſſionē cum caſu: pone incēdio vel ruina. ff. ō eden. ſiq̄s ex argentarijs. in fi. l. vl. de fide inſtru. ⁊ qḋ no. in decre. cū olim. nō ob. q: ibi neceſſe eſt plene ꝓbari tenorē. nō fit ergo magnū p̄iudiciū ſi ſup amiſſiōe ſtatur iuramēto: fa. de ꝓcu. ex inſinuatōe. ſꝫ cognoſco vſurariū qui nō ſcribit rōnes in libro: ſꝫ in cedulis quas ſtatim dilacerat ſolutis credito ⁊ vſuris: ſi tali ſuccederet heres nō vſurarius ſꝫ alꝭ fide dignus ſtatim videret̄ ſtari iuramento: ſi huic rei fama conſentit: de teſti. p̄terea. de ꝓba. cū cauſam: de p̄ſump. illud. ⁊ hoc caſu vel qñ alꝭ non poſſent haberi: poſſet recurri ad ſuffragiū decre. ad nr̄am. ij. de iureiuran.

f Siquis. vſurarius vel non. ⁊ ſic no. ꝙ iura non ſolū puniunt vſurarios: de quoꝝ pena. e. ti. q: in oībꝰ. ⁊ c. p̄terea. ⁊ c. quāq̄. li. vj. ſꝫ etiā puniunt fauentes: qui. ſ. ad hoc opus alienigenis domus ꝯcedunt: vel tales i terris ſuis habitare p̄mittūt. e. ti. vſuraꝝ. li. vj. Item fauentes ꝑ modū de quo ſ. j. Rñ. grauiꝰ aūt puniunt̄ fauentes ꝑ modū hic expreſſum: ⁊ ſic patet plus puniri auctorizantem ꝙ facientem: de hoc de of. dele. c. j.

g Pertinaciter. habet̄ hoc verbum ſ. e. compi. de ſum. tri. c. vno. §. pono. ⁊ ibi expoſui.

h Affirmare. vide qḋ no. de ſum. tri. c. j. li. vj. in vl. glo.

i Nō eſſe peccatū. ⁊ ex his aliq̄ dicūt vſurariū nō obligatū reſtitutōni. alij fatent̄ eū reſtitutōni obligatū. ſꝫ ſicut mutuū cōmodatū vl' depoſitū recipiens facta reſtitutōe ad quā obligatus eſt nō penitet: ita vſurarius facta reſtōne vſure penitere nō tenetur: ſꝫ hoc eſt falſum: q: obligatus reſtōni ex delicto furto vſura rapina vel ſimili mō etiā poſt reſtōē hꝫ penitere. de homi. ſicut dignū. §. eos. de fur. c. vl. ō rap. c. ij. ō iureiur. ſiquis domi. cū ſi. ⁊ vide qḋ nō. oſti. in ſum. de penis. i vlti. colū. v. ſꝫ nūq̄d ſufficiat. ⁊ ſequētibꝰ.

k Hereticū. nō ſolū ē hereticus male ſentiens ō articul' fidei vl' ſacris eccleſie: de here. ad abolendā. in p̄n. ſꝫ etiā qui ꝑuerſuz habꝫ dogma vl' falſas l' nouas opiniōes gignit aut ſequit̄. xxiiij. q. iij. iter ſciſma ⁊ hereſim. ⁊ c. hereticus. iſtud aūt ē ꝯtra doctrinā eccl'ie. e. ti. c. iij. ⁊ c. cū tu. i fi. Iudei vo qui dicūt hoc inducentes auctoritatē deutro. xxiij. nō feneraberis fratri tuo. ꝓ q̄bus facere videt̄. xiiij. q. iiij ab illo. nō includūt̄ hac ꝯſtitutiōe: q: nō cadit i illos ꝓprie hereſis q̄ diuiſiōē notat: ſꝫ ipſi nūq̄ in vnitate fuerūt. Item certū eſt ꝙ peccant i articulos fidei q̄ nō ſapiūt hūanitatē chriſti: de q̄bꝰ de ſum. trini. firmiter. ⁊ hoc ſcit eccl'ia ⁊ illos ſuſtinet. ⁊ nihil ad nos de. ij. q. j. multi. de diuor. gaudemꝰ. poſſent tamen ſup his ꝑ eccleſiā ꝯpelli ſi talia dogmatizarēt inē chriſtianos: vt ſcripſi pᵃ uino. et oſti. de voto. ꝙ ſup his. v. defenſiōe. ſic et in alijs caſibus coercent̄ qui no. de iude. iudei ſiue. Ad rōnes vo ipſoꝝ reſpōde: vt ſcripſi e. ti. conqueſtus. ⁊ no. oſti. in ſum. e. ti. §. an aliquo.

l Omittant. ꝑ modum de quo ſ. e. ꝯpi. de here. c. j.

m Frequens. Prouiderat greg. ꝯ. xxvij. grauamina q̄ p̄lati religioſis inferebāt. e. ti. nimis. j. ⁊ ij. hoc vo ꝯcilium ꝓuidet ꝯ xxx. a q̄bꝰ p̄latos ceſſare p̄cipit ⁊ ꝑ ſuos ſbditos ceſſari facē iubēs ipſoꝝ p̄uilegia ⁊ iura ſeruari. ⁊ ē huic ſi. ſ. e. ꝯpi. de cē. ad nr̄m

n Circūſtrepit. ſumptū. liiij. di. frequēs. ⁊ ō teſti. ſpo. frequens. in p̄n. li. vj. ⁊ ibi exponit̄.

o Supiores. archiepiſcopi ⁊ patriarche.

p Inquietāt. ſumptū. e. ti. nimis. in p̄n.

q Capiūt. etiam p̄lati ſunt excōicati: cum iniurioſas manꝰ inijciunt in clericos: de ſen. ex. vniuerſitas.

r A iure. de p̄ui. c. j. li. vj. de hē. ad abolēdā. ꝑ has tñ ꝯſtōnes cle. i multis caſibꝰ hn̄t ordinarij iuriſdictōē ſup exēptos. q̄s dicā. j. ō pe. c. ij

ſ Quidam. ſecundū.

t Interminatōē. hꝰ nō ligat ad penā: qḋ dic vt no. ō ſag. c. vno. cū ꝯtō.

u Neve. terciū.

x Audiāt. qḋ tñ licz ſine p̄iudicio parochialiū eccl'iaꝝ: de paro. c. ij. qḋ dic vt ibi. ⁊ qḋ eis offert̄ ſuū ē: de ſta. mo. c. j. religioſi tñ nō debēt aliq̄s retrahere ab acceſſu vel frequētia ſuaꝝ eccl'iaꝝ. j. ti. j. c. j.

y Molentes. quartū.

z Domeſticos. j. ti. j. c. j. ad fi.

a Cauſa rationabili. ꝯtra hos erat ꝓuiſum. de ſen. ex. ſacro.

b Voluntatis. Contra hos erat ꝓuiſum: de p̄ui. quāto. ſꝫ illa loq̄t̄ de exemptis. vel p̄uilegiatis. iſta generalius de oībus: vt pꝫ in fi.

c Et appellatōnibus. quintum.

d Interponūt. vide qḋ no. de p̄ui. ſucte. li. vj. i vlti. glo. ꝑ inno. ⁊ oſti. de appel. dilectus.

e Mancipari. puniendi ſunt: vt. ij. q. vj. decreto. de ap. de priore. et timentibus talia ſufficit ꝓteſtari: qḋ dic vt de ap. c. vl.

f Quidam preterea. ſextum.

g Pleno iure. xvj. q. ij. viſis. de p̄uil'. quoniam.

brare ñ ſinūt: nec miniſtrare parochianis eccl'iaſtica ſacra. Nōnulli ēt indebite abbates monachos ⁊ ɔuerſos exēptos: necnon ⁊ clericos ipſis pleno iure ſubiectos: ſi eis nō pareant in his etiā in qb⁹ nō tenent̄ eiſdē: inconſulta facilitate ſuſpēdūt excōicāt capiūt ⁊ incarcerāt: ac loca ⁊ eccl'ias interdicūt ipſoꝝ in exigendo īſup ab ipſis exēptis ipſorūq; ſubditis ſb'ſidia charitatis excedūt nimiū ɔ̄ eos: ⁊ inſolitas ac indebitas ipſis ɔ̄ iura exactiōes imponūt: nouos cēſus ⁊ indebita onera parochialib⁹ imponūt eccleſijs: in quibus exēpti ius obtinēt patronat⁹: ꝓceſſus iuſte factos ſeu ſn̄ias iuſte latas a delegatis ſe. apo. vl' a ɔſeruatorib⁹ ꝓ exemptis publicari ſeu executōni mandari a ſuis ſubditis ñ ꝑmittūt tabelliōib⁹ publicis inhibēt: ne inſtrumēta ɔficiāt: ⁊ iudicibus ne iuſticiam faciant: ac iuriſperitis ne ɔſiliū vel auxilium p̄beant in cauſis ſeu negocijs eorundē: p̄ſentatos per exēptos ad ordines vl' bñficia quoꝝ p̄ſentatio ad eos ꝑtinet nolūt admittere: niſi p̄ntātes ponant obedientiā ī ſalutatōe litteraꝝ: quas ꝓ hmōi p̄ſentatione trāſmittūt. Eccleſijs q̄z vacātib⁹: in qb⁹ monaſteria ius obtinēt patronat⁹ r̄pulſis ꝑſonis idoneis preſentatis ad eas ꝑſonas īſtituūt inhabiles ⁊ indignas. Quidā ēt eccleſias curā aīaꝝ hñtes ad mēſaꝫ abbatū ſpectātes: quaꝝ fruct⁹ qñq; clericis ſecl'arib⁹ tradūt ſeu ɔcedunt ad firmā: clericis ipſis decedentib⁹ ſuis ɔferunt clericis: quāq; ipſe ꝓpt̄ hoc eccleſie in veritate non vacent.

Nōnulli q̄z ī eccleſijs mōachorum iura ipoꝝ iniuſte ſibi approp̄iāt: ⁊ de ipſoꝝ redditibus vt volunt ordināt: ita ꝙ rectorib⁹ eaꝝ ñ remanet vnde valeāt ſuſtentari. Quidā cū armis ⁊ erecto vexillo molendina ⁊ alia bona ɔtra iuſticiā deſtruūt exēptoꝝ: q̄ etiā tanto tp̄e poſſederūt: qđ de cōtrario mēoria nō exiſtit: mittūtq; frequēter ad mōaſteria ſuaꝝ ciuitatū ⁊ dioceſuꝫ ſuos ɔſanguineos ⁊ nepotes ⁊ intdū aīalia ſua cū cuſtodib⁹: vt eis ɔ̄ bōis monaſterioꝝ debeat ꝓuideri.

Abbates inſuꝑ ⁊ p̄ores monaſterioꝝ frequēter cōpellūt: vt ſuis ɔſanguineis ⁊ nepotibus mōaſterioꝝ ſuoꝝ ſeu prioratuū poſſeſſiōes ɔcedāt ī ꝑpetuū vſq; ad tp̄s: q̄s q̄dē ɔceſſiones nos nullas eſſe volum⁹ iſpo iure. Eoſdē q̄z abbates ⁊ p̄ores qñq; ɔpellūt: ad p̄ſentādū ſibi ad eccl'ias vacātes: in qb⁹ ius obtinēt patronat⁹: ⁊ ad mōachādū intdū ſuos familiares ɔſanguineos l' nepotes. frequēter etiā ꝑmittūt et tacite ɔſentiūt: ꝙ in ſuo dn̄io tēporali ꝑ milites vaſallos et ipſoꝝ tp̄ales officiales mōaſterioꝝ bona mobilia ⁊ īmobilia ꝑ violentiā occupent̄ in caſib⁹ nō ꝑmiſſis a iure: ⁊ alie varie iniurie ꝑſonis eccleſiaſticis et mōaſterioꝝ hoīb⁹ irrogētur.

Preterea intdū īiuſte p̄ores et alios bñficiatos beneficijs ſuis p̄uant: vt ſic fructus bñficiorū illorū ꝑcipere valeant primo anno p̄textu priuilegij quod aſſerūt ſe habere: ꝙ vſq; ad certū tēpus fruct⁹ bñficoꝝ vacātiū poſſint ꝑcipe p̄mi āni

h Nōnulli. ſer tīmū.
i Interdicūt. ſi ɔ̄ exēptione ɔſtat ſentētie non ligāt: de ap. ſi duob⁹. de reli. do. cū dilect⁹. de hoc de accu. veniēs. ī vl. glo cū ſuis remiſſionib⁹.
k In exigēdo. octauū ⁊ argue ad ea q̄ ſcripſi ɔ̄ cenſi. cum apl's. ſup. v. charitatiuuꝫ: ꝙ ep̄s pōt exigere charitatiuū ſubſidiū: dūmodo ſit moderatū. Jo. an.
l Excedūt. cū tñ illud eſſe debeat moderatū: de cenſi. cū apl's. §. ꝓhibemus. de of. or. ɔquerēte. in fine.
m Et inſolitas: nonū
n Cōtra iura. e. ti. c. j de cēſi. c. iij. ⁊ c. eccl'ijs.
o Nouos. decimū. et eſt hoc cōtra id de cenſi. ꝓhibemus.
p Proceſſus. xj.
q Permittūt. per hoc poſſent a delegatis vl' cōſeruatorib⁹ puniri: cum illoꝝ iuriſdictōꝫ īpediāt de of. ɔ̄le. c. j. et ab ipſis ſb'delegatis ſi iuriſdictōꝫ habēt. e. ti. ex l'ris. ſaluo qđ de ɔſeruatorib⁹ dicit̄ e. ti. c. vl. li. vj. §. vices
r Tabelliōib⁹. xij.
ſ Conficiāt. in cauſis vel negocijs ⁊c̄. vt ſeqt̄. ⁊ hoc eſt ɔ̄ formaꝫ iuramenti ipſoꝝ: ɔ̄ q̄ dixi ne cle. vl' mo. ſicut te. ⁊ no. ī ſpe. ɔ̄ inſtr. ed. §. reſtat v. ſꝫ quero ſub q̄.
t Preſentatos. xiij.
u Obedientiā. dicēdo ſalutē ⁊ obediētiā dꝫbitā ⁊ deuotā vl' his ſil'ia. ſi ſint exempti nō tenētur obediētiā ꝓfiteri: de priuil'. cū olim. ij. ſi ñ ſunt exēpti: ſatis ē qđ a p̄ncipio ꝓmiſerūt: de ſymo. ne dei.
x Litteraꝝ. ſit ſꝫ p̄ſentātio ꝑ l'ras: de his que fi. a p̄e. ea noſcit̄. vbi ɔ̄ hoc in. j. glo.
y Eccleſijs. xiiij. al's in eccleſijs.
ꝫ Indignas. ad hōrū remotōꝫ: dato ēt ꝙ eēnt digni agē p̄nt p̄ntātes et p̄ntati. xvj. q. vij. decernim⁹. de iurepa. ex l'ris. ⁊. c. ex inſinuatiōe. de re iudi. cū bertoldus.

a Quidā. ēt. xv.
b Ad menſam. no. immo. ɔ̄ re. ec. nō alie. vt ſuꝑ. ꝙ res in qb⁹ eccl'ia hꝫ directū dn̄iuꝫ ſꝫ alius vtile: vt ſunt feuda: nō p̄nt dici de mēſa: cum alius fruct⁹ ꝑcipiat. ⁊ ꝓ tāto illoꝝ ēt ad eccleſiā reuerſoꝝ fieri ꝑmittit̄ noua infeudatō: de feu. c. ij. Sꝫ q̄rit̄ q̄ eccleſie dicāt̄ ꝓp̄ie ɔ̄ mēſa p̄latoꝝ vl' capituloꝝ vl' ſingulariū dignitatū vl' p̄bendaꝝ: ⁊ vr̄ ꝙ ille q̄ ſunt mēſis eoꝝ vnite intātū ꝙ rectorē vel vicariū ꝑpetuū nō hñt aliū q̄ illū cui facta eſt annexio: qđ ꝓbat hec l'ra. ⁊ š. e. ɔpi. de reſcrip. c. j. de ſup. ne. p̄la. c. j. Iſtud aūt pōt ſic eſſe ꝑ vnionē ſic factam ꝑ ep̄m de ɔſenſu capituli. š. e. ɔpi. de re. ec. non alie. ſi vna. de ſta. mo. c. j. §. ad hoc. ꝑ p̄ſcriptōꝫ: vt no. ī p̄e. decre. vt ſuꝑ. ꝑ papalē cōceſſionē: ⁊ de hac nō dubit al': ɔ̄ p̄uil'. paſtoral'. nec putes ꝙ eccleſia que pleno iure ſubiectiōis ſpectat ad illos ꝓp̄ erea dicat̄ de mēſa. lꝫ enī rector tal' eccleſie inſtōꝫ ⁊ deſtōꝫ ab illis recipiat: ⁊ ab ill' viſitet̄ etiā quo ad tp̄alia: ñ tñ p̄nt fruct⁹ ad ſuos vſus cōuertē niſi illā hēant ī mēſaꝫ vel ſuos vſus ɔuertēdā: qđ ꝓbāt p̄. decre. ſꝫ ob. ei qđ dixi ī eccleſia q̄ ſpectat ad mēſaꝫ poni ⁊ depōi ꝓ libito vicariū tp̄alēꝫ: decre. extirpāde. §. qui vo. de p̄ben. ⁊ š. e. ɔpi. de iurepa. c. j. ꝑ que pꝫ ꝙ in eccleſia annexa: q̄ ad temporalia inſtituit̄ rector vel ꝑpetu⁹ vicari⁹: ſꝫ dico ꝙ aut eccleſia ſpectās ad mēſam p̄lati vel collegij vel dignitatē habēns vel p̄bendarij recipit ſuperioris inſtōꝫ quo ad regimē eccleſie vel ſalūē populi: ⁊ tūc locū hꝫ qđ dicit̄ de vicario ꝑpetuo aut plēo iure ſpectat ad illū etiaꝫ q̄ ad ſp̄ūalia: ⁊ tunc hꝫ locū qđ dr̄ de vicario tp̄ali: etiā ſi ſit curata vt hic: ⁊ ſuꝑ his vide qđ ſcripſi de p̄ben. de monachis. de priuil'. paſtoralis.
b Ad firmā. de loca. cōtra. ne p̄lati vices ſuas. c. fi.
c Non vacēt. fa. š. c. ɔpi. de reſcrip. c. j. de ſup. ne. p̄la. c. vno §. p̄miſſa. illi enī non erāt rectores ſꝫ firmarij. ſec⁹ ſi rectores fuiſſent lꝫ manuales vt ibi.
d Nōnulli. xvj.
e Rectorib⁹. q̄ alibi dicūt vicarij: de p̄bē. de monachis.
f Suſtētari. ɔ̄ id š. e. compi. de iurepa. c. j. cū ɔcor.
g Quidam. xvij.
h Cū armis. tenēt ſꝫ de vi publica. ɔ̄ hoc de or. cog. c. ij. i. j. glo.
i Non exiſtit. ⁊ ſic ī p̄ſcr. relaxat̄ ab onē ꝓbād. i. ɔ̄ p̄ſcri. c. vj
k Mittūtq;. xviij.
l Et eis. de ɔſanguineis nepotib⁹ aīalib⁹ ⁊ cuſtodib⁹ ipſoꝝ.
m Abbates. xix.
n Ipſo iure. ɔcor. š. e. compi. de re. ec. nō alie. c. j. ⁊ ibi cōcedenti pena ſuſpenſionis imponit̄.
o Eoſdem. xx.
p Monachandū. qđ quandoq; ſpectat ad ſolos p̄latos quod dicit de regula. c. fi. li. vj.
q Frequenter. xxj.
r Et. repete ꝑmittūt quod.
ſ Preterea. xxij.
t Anni. de reſcrip. ſi ꝓpter. lib. vj. ⁊ licꝫ hec litera poſſet induc

q̄ priuilegiū tale ꝯprebendat beneficia etiam ſpectantia ad exēptos nō tamen ꝓbat de bñficijs exemptis: ex quo ꝑ epm ſit ꝓuatō vt premiſit. quicquid tñ dicat archi. in decre. ſi ꝓpter: puto ꝙ ſi ī ꝑuilegio dr̄ de bñficijs dioce. ſue venient exempta: ſecus ſi diceret̄ de bñficijs ſibi ſubiectis. ⁊ eſt ſimile quod ſcripſi de reſcrip. abbatem. vbi patz rñſio ad decre. graue.

ō offi. oz. que inducit̄ ad ꝯtū.

u Quib. xxiij.

x Illicite. illa enim que ad fruct⁹ ñ ꝑtinēt vſurpare nō debēt. de elec. generali. §. vl. li. vj. ⁊ ꝓcoz. ſ. e. cōpi. de deci. c. ij.

y Reſeruāda. ō of. ordi. ꝯſenti. li. vj.

z Quidam. xxiij.

a Et per ipſos. hoc al's licitum ex animo fit illicituz. ſuper quo vide qō no. de re. iur. locupletari. li. vj. xj. q. iij. ſiquis vō. ⁊ eſt ſimile huic de deci. in aliquib⁹. de iudeis. c. penult. ⁊ qō ſcripſi de ſen. ex. quante.

b Nonulli. xxv.

c Indebite. ḡ ſecus ſi ex cā iuſta. vij. q. j. ⁊ tēporis. xvj. q. vlt. ſiquis vult. de cō. di. j. tribus.

d Alij. xxvj.

e Occupant. dicēdo ſibi ius ꝑ violentiam cadūt a iure ſuo ſ: qō habeant. C. vnde vi. ſiquis ī tantā. xvj. q. vj. placuit. de pbē. cū qui. li. vj.

f Plures. xxvij.

g Reparare. qō tñ iudeis ꝑmittit̄ ō ſuis ſynagogis iuxta ꝑmiſſum. ō iude. ꝯſuluit.

h Quidā. xxviij.

i Priuilegijs. hoc ñ poſſunt. xxv. q. ij. c. j ⁊ ij. immo nec ipſum ꝑncipē decz hoc facere ō re. iur. decet. cū ſuis ꝓcoz. li. vj.

k Et generalit̄. xxix generale.

quibus nō contenti equos boues theſauꝝ ⁊ alia bona mōaſterioꝝ ⁊ beneficiōꝝ vacantiū illicite occupāt: que eſſent futuris ſucceſſoribꝫ reſeruanda quidam militib⁹ ⁊ alijs potētibus dignitatū ſuaꝝ reddit⁹ ⁊ ꝓuentus vendūt ad tēpus: vt ꝑ ipſos exēpti vicini forti⁹ opprimant̄. Nonulli etiam indebite monaſteria dirimūt: alij domos ⁊ hoſpitalia ⁊ alia bona monaſterioꝝ mobilia ⁊ īmobilia frequēter occupāt et detinent occupata. Plures ꝗ̄ ſine cauſa iuſta impediunt ne exempti loca ſua valeāt reparare. Quidā ſtatuta faciūt ꝑ que derogat̄ priuilegijs exēptoꝝ ⁊ generaliter ꝙplures p̄lati religioſis p̄ſtim exēptis ⁊ priuilegiatis ī pſonis ⁊ rebꝫ ſuis ac iurib⁹ ſpūalibꝫ ⁊ temporalibus graues inferūt ꝯtra iuſticiā eoꝝ priuilegia iīurias ⁊ iacturas. Cleꝝ qꝫ vna eſt regulariū ⁊ ſeculariū p̄latoꝝ ⁊ ſubditoꝝ exemptoꝝ et non exemptoꝝ vniuerſalis eccleſia extra quā nullus oīno ſaluat̄: quoꝝ oiūz vnus eſt dn̄s: vna fides ⁊ vnū baptiſma: decꝫ vt oēs qui eiuſdē ſunt corporis: vnius etiam ſint voluntatis. ⁊ ſicut fratres adinuicez vinculo charitatis ſint aſtricti: decet igit̄ vt ⁊ p̄lati ⁊ alij tam exēpti ꝙ̄ nō exēpti ſuis iuribꝫ ſint ꝯtenti: ⁊ alter in alterius iniuriā nō ꝓſileat ſeu iacturā. Uniuerſis itaqꝫ p̄latis eccleſiaꝝ p̄ntis ſanctiōis edicto diſtricte ꝑcipiendo mādam⁹: quaten⁹ ipſi a p̄dictis grauaminibꝫ oīno ceſſātes ⁊ ceſſare ſuos ſubditos faciētes: viros r̄ligioſos exēptos ꝑuilegiatos ⁊ nō exemptos: mēdicātes ⁊ ñ mendicātes charitatiue ꝯtctēt ⁊ foueāt: ⁊ ſua iura ⁊ ꝑuilegia inuiolabiliter eis ſeruēt. Et quoniam plus ſolet timeri qō ſpecialiter ꝙ̄ quod generalit̄ inhibet̄: eiſdem p̄latis diſtrictiſſime inhibem⁹ vt abbates priores ⁊ alios religioſos: ne ad ſua generalia vel ꝓuincialia vadāt capitula: impedire quomodolibet nō p̄ſumant. Clemens. v. in ꝯci. vienēſi.

l Priuilegia. decurtanda erant ipſis eoꝝ ꝑuilegia: de ꝑui. dilecti.

m Saluatur. de ſum. tri. c. j. §. vna.

n Unus eſt. ad ephe. iiij. habet̄ ō hac triplici vnitate. ⁊ ſ. e. ꝯpi. de ſum. tri. c. j. §. ad hoc. ⁊ j. de ſen. excō. c. j. ad idem. xxiiij. q. j. loquitur. Jo. an.

o Decet. inſpicimus quid deceat: qō ꝓprie reſpicit honeſtatem. de vo. magne. de elec. cum nō deceat. li. vj.

p Corporis. myſtici. qō eſt collectō fidelium: de ꝯſe. di. j. eccleſia. cuius caput eſt chriſtus: de ſacra vnc. c. vno. §. ſed vbi.

q Contenti. ſ. e. ti. accedentibus.

r Et quoniam. xxx.

ſ Inhibemur. xxiij. di. quāq̄. de here. ſi aduerſus.

t Capitula. ꝯcoz. xxvij. q. iiij. ſicut. circa fi.

v Religioſi. ponit ſex caſus in quibus religioſos excōicat. ⁊ abſolutōnem pape reſeruat ⁊ ꝑuilegijs ⁊ exemptiōibꝫ non obſtantibꝫ eos ꝑ ordinarios locoꝝ denūciari pcipit. ſecundo ibi: quibus: ponit ſeptem culpas religioſoꝝ a quibus eos precipit abſtinere ſub certis penis: quas eis imponi iubet: ⁊ quas prelatis ipſoꝝ imponit ſi non ſatiſfecerint. tercio ibi ſane: ponit moderatōnem circa duos ꝑmos caſus. Et no. ꝑ hoc ꝑncipiū hanc ꝯſtitutōnem cum ſuis penis ita locum habere ī religioſis: ꝙ ſeculares clericos non includit. An vō includat religioſos p̄fectos eccleſijs parochialibus quo ad nō ſuos parochianos dubitatur. ⁊ vide qō dixi ſ. e. ꝯpi. de deci. c. j. in. j. glo.

x Unctōis. de hoc ſacramento. xxv. di. §. ſed iſtud. ⁊ c. ſe. ō ſacra vnc. c. vno. in. ꝑn. ō §. ſig. queſiuit. de pe. ⁊ re. ꝙ in fi. ⁊ dic vt ibi.

De priuilegijs ⁊ exceſſibꝫ priuilegiatorum. Rubrica.

Religioſi q̄ clericis aut laicis ſacmentū vnctiōis extreme vl̄ euchariſtie miſtrare: mr̄imonia ve ſolēnizare non habita ſuꝑ his parochialis p̄ſbyteri licentia ſpāli

y Euchariſtie. dr̄ ab eu. qō ē bonū. ⁊ charis qō eſt gratia: quaſi bōa gratia. ⁊ de hac ſatis ſ. e. ꝯpi. de reli. ⁊ ve. ſanc. c. vno.

z Solēnizare. i. ſolenniter bn̄dicere. de hac bn̄dictōe habet̄. xxx. q. v. c. j. ⁊ iiij. capl'is ſequē. xxiij. di. c. vlti. de ſpon. conſultatōni. de ſe. nup. c. j. ⁊ iij.

a Nō habita. ḡ nūqd credet religioſ⁹ parochiano dicenti ſe hr̄e talem licētiā: videt̄ ꝙ ſic ꝑ id qō no. de peñ. di. vj. placuit. qꝫ ñ eſt p̄ſumēdus īmemoꝝ ſue ſalutis. j. q. vij. ſancim⁹. de homi. ſignificaſti. ij. ḡ ꝯ: qꝫ videmus in ſacro ordinis cū datur a ñ ſuo epō ꝙ ibi requirit̄ plena fides ō licentia: ⁊ qñqꝫ de cauſa. ō tēp. oz. c. j. ⁊. ij. li. vj. cū ſi. Item iſta eſt q̄daz abſolutō ſcā ꝑ parochialem p̄ſbyteꝝ: ſuꝑ q̄ ñ credit̄ ei q̄ ſe dicit abſolutū ō of. oz. ex pte. ō ſen. ex. ſicut. Idem ſi dicat̄ delegatō: de of. dele. cū ī iure. ḡ poſſet ad ꝑmuz r̄ndert illud ſpāle: qꝫ ſacr̄m ordinis nō datur ꝓpē recipiēte tñ: īmo ꝓpē alios ⁊ iō dr̄ ſacr̄m dignitatis j. q. j. §. ſi ḡ. ⁊ §. ecce ſi clericus. ⁊ fa. qō no. de ꝯiu. ſuo. c. j. in glo. ij. ḡ iſta ſacr̄a recipit q̄s ꝓpē ſeipſuz. Ad ſecūdū alr̄. r̄ndet̄: ꝙ illa vera ī foro ꝯtēnoſo: ſec⁹ ī penitētiali vt dixi ī pre. decre. ſicut. ſuꝑ. glo.

b Parochial'. ꝑ hoc ḡ ad ſcolares mercenarios ⁊ his ſil'es: itelligo p̄ſbyteꝝ ī cui⁹ parochia inhabitant: fa. qō no. de pe. di. vj. placuit. de hoc ſcripſi de pe. ⁊ re. oīs. ſuꝑ vbo ſacerdote. ⁊ oſti. tractauit in ſum. ō paroch. §. pe. v. q̄s intelligat̄ parochianus. ⁊ de pe. ⁊ re. §. cui ꝯſitēdū. ad fi.

c Preſbyteri. puto lnīaz parochial' ſufficere q̄ adhuc p̄ſbyt̄ ñ ē: puta qꝫ eſt ī ān̄i: vl̄ diſpenſatū eſt cū ipſo ſm̄ formā decre. cū ex eo. de elec. li. vj. vl̄ eſt parochialis collegiata. e. ti. ſtatutū. fa. ō elec. ſuffraganeis. de trāſla. c. j. ⁊ qō ibi no. vr̄ etiā ſufficere licētia vicarij gerētis curā ꝑ modū p̄. decre. cū ex eo. fa. j. de pe. cupiētes. puto etiā p⁹ factū a penis excuſari illū q̄ hoc facit de aucte dioceſani. fa. de pe. ⁊ re. c. ij. ī fi. li. vj nam dioceſ' eſt parochia epi: de dona. aplice. ī ꝑn. ⁊ epe p̄ſbyt̄. xcv. di. olim. de pec. cleri. c. ij. ⁊ fa. qō ſcripſi de pe. ⁊ re. oīs. ſuꝑ vbo ꝓprio. ⁊ hoc eo fort⁹ qñ vacat parochial' eccl'ia: ḡ qñ nō vacat an̄ factū ꝯſulas abſtineri: ⁊ ex licētia epi vl̄ archip̄ſbyteri ciuitatēſis hoc nō fieri. lꝫ ab illis recipi poſſint: vt ſcripſi de of. archip̄ſ. c. iij. ⁊ ē ſi. de iureiurā. verꝫ ⁊ qō dixi de iude. ſignificauit. de re iudi. inter. ſuꝑ. iij. glo.

d Speciali. hic et̄ eſt dubiū an hec ſpecialitas reſpiciat ſolū expſſionem ſacramentoꝝ: an etiam requirat expreſſionem perſonaꝝ. quod eſt dicere an ſit ſatis ꝙ p̄ſbyter licentiat religioſum: vt parochianos ſuos poſſit iūgere ⁊ eis euchariſtiā p̄bere: an requirat̄ parochianoꝝ expſſio quibus hec ſunt p̄benda. Itē an ſufficiat generalis licentia data parochiano ꝙ poſſit illa recipe a quo vult religioſo. an vō tali religioſo vel

aut qui excõmunicatos a canone preterq̃ ĩ caſibus a iure expreſſis: vel ꝑ ꝑuilegia ſe. ap. ↄceſſis eiſdem: vl'a ſententijs ꝑ ſtatuta ꝓuincialia aut ſynodalia ꝓmulgatis: ſeu vt vbis coꝝ vtamur: a pena ⁊ culpa abſoluere quẽq̃ preſumpſerit excõmunicatiõis incurrãt ſententiã ipſo facto ꝑ ſedem apo. dũtaxat abſoluẽdi: quos etiã locoꝝ ordinarij poſtq̃ de hoc eis cõſtiterit excõmunicatos faciant publice nũciari: donec de abſolutõne ipſoꝝ eis fuerit fc̃ta fides. nll'o r̃ligioſis eiſdẽ ſuper hoc exemptõnis vl' alio ꝑuilegio ſuffragãte. Quibꝰ etiã in vtute ſancte obediẽtie ⁊ ſub interminatõne maledictõnis eterne diſtrictius inhibemus: ne ĩ ſermonibꝰ ſuis eccleſiarũ ꝑlatis detrahant: aut etiã retrahant laicos ab eccleſiaꝝ ſuaꝝ frequentia l' acceſſu ſeu indulgẽtias ꝓnũciẽt indiſcretas: neve cum ↄfectionibꝰ teſtamentoꝝ intererũt: a reſtitutõnibus debitis aut legatis matricibꝰ eccleſijs faciẽdis retrahant teſtatores. nec legata vl' ꝺbita aut male ablata incerta ſibi aut alijs ſingl'aribꝰ ſui ordinis fratribꝰ vl' ↄuẽtibꝰ in alioꝝ ꝑiudiciũ fieri ſeu erogari ꝓcurent: nec etiã ĩ caſibꝰ ſedi ap. aut locorũ ordinarijs reſeruatis quemq̃ abſoluere aut ꝑſonas eccleſiaſticas ꝑſertim coram iudicibꝰ delegatis a nobis ſuã ↄtra eos iuſticiaꝫ ꝓſequẽtes vexare ĩdebite: aut ad loca plura ⁊ ꝑſertim multũ remota cõuenire preſumant.

Siqui vo ꝑmiſſa vel aliq̃d de ꝑmiſſis attẽptare ꝑſumpſerint ꝑ duos mẽſes ſubiaceant penis illis que ſm̃ eoꝝ regulã vel ſtatuta ꝓ grauibꝰ criminibꝰ ſeu culpis eis ↄſueuẽrt ĩponi ſuꝑ quibꝰ abſq; manifeſta neceſſitate cũ eis ñ valeat diſpẽſari. Ceteꝝ ꝑlati coꝝ niſi de his que occaſiõe ꝑmiſſorũ exceſſuũ ad eos quoq; mõ ꝑuenerint eccleſijs aut ꝑſonis eccleſiaſticis dãnificatis vel leſis ſatiſfactõnẽ plenariã exhibuerint infra mẽſeꝫ: poſtq̃ ſuper hoc fuerint requiſiti: ſuſpẽſionis ſententiã vſq; ad ſatiſfactõnẽ debitã eo ipſo incurrãt: nõ obſtantibꝰ ĩ ꝑmiſſis ſtatutis: aut quibuſlibꝫ ꝑuilegijs cuiuſcunq; tenoris exiſtant.

Sane religioſis illis quibꝰ ẽ ab ap̃lica ſede ↄceſſum: vt familiaribꝰ ſuis domeſticis aut paupibus in hoſpitalibꝰ ſuis degentibus ſacramẽta poſſint eccleſiaſtica miſtrare: nulluꝫ ex ꝑmiſſis volumꝰ q̃d ad hoc ꝑiudiciũ generari.

Idem in eodem.

parochiano de tali religioſo ſpecialis licentia requirat: vt hñ ſatiſſiat huic l'fe. ↄſulo q' de ꝑſonis ⁊ de ↄferente ⁊ recipiente ⁊ de ſacramentis fiat ſpecificatõ: ad hoc de ſen. excõ. ↄſtõnem. li. vj. ⁊ de do. ⁊ ↄtu. c. ij. cũ cõcor. ſ. e. ↄpi. de vi. ⁊ ho. cle. c. j. ĩ. de ſen. ex. grauis. ĩ fi. Crederẽ tñ q' ex quo de ſacramẽto fit ſpecificatõ: lꝫ ñ exꝑmat nomẽ parochiani cũ dat licentia religioſo: vl' nomen religioſi cum dat licentia parochiano: eniteẽ pena: fa. ꝺ tẽp. or. c. j. ⁊ ꝺ of. vi. c. vl. li. vj. Et no. q' hic ꝺ penitẽtia nõ dr̃. que etiã de licẽtia ſacerdotis ꝓprij recipi ñ poſſit a ꝑſbytero ñ hñte curã: de hoc de pe. ⁊ re. omnis. ⁊ tñ dato q' reciperet non eſt locus huic pene: ſic etiã nõ hꝫ locũ pena in ſacramẽto baptiſmi: cũ illud hic nõ exꝑmat. Io. an.

e Canone. quocũq; etiã a quo ep̃s vl' ſacerdos poſſet abſoluere: de ſen. excõ. nuꝑ. Et videt ideꝫ de ſñia. hõis. ꝺ qua forte iõ nõ expſſit: q: ab illa abſoluit qui excõicauit vl' eius ſupior. ꝺ of. or. paſtoral'. ꝟ ↄtũ puto vt in caſu illo nõ expſſo nõ ſit locus pene. ꝺ elec. ſtatutũ. cũ cõcor. li. vj. ⁊ ad hoc. ĩ. e. ti. ibi a ſententijs ꝑ ſtatuta ⁊c̃.

f Expreſſis. de ſen. ex. monachi. ⁊. c. cũ illoꝝ.

g Conceſſis. hñt mł'ti religioſi ꝑuilegium ab ap̃lica ſede ſuꝑ abſoluti onibꝰ diuerſoꝝ caſuũ

h A ſententijs. puto q' oẽm ſñiam includat excõicatiõis ſuſpẽſiõis vl' interdicti. cuiꝰ neceſſaria ſit abſolutõ.

i Prouincialia. aut ſinodalia: de vtriſq; de accu. ſicut olim. cũ cõcor.

k Utamur. concor. de here. accuſatus. ꝟ. ille q̃ꝫ li. vj. ĩ. ꝺ pe. ⁊ re. c. ij. ⁊ vide q̃ꝺ ibi dicã.

l Queq̃. et religioſuꝫ vel ↄfeſſũ. nihil eñ excipit q̃ dicit q̃cũq;. ꝺ ma. ⁊ obe. ſolite. in fi.

m Incurrãt. q̃d de recipientibꝰ abſolutões vl' ſacramẽta ꝑdicta: an ex tali participio ſint dãnati: vide q̃ꝺ dixi de ſen. ex. ↄtingit. j.

n Abſoluendi. niſi in mortis articulo: ſ. e. compi. de here. c. j. ⁊. ij. ⁊. ĩ. de penis. c. j.

o Nunciari. ſic ſ. e. ↄpi. de cen. c. fi. ĩ. ti. j. c. ij. in fi.

p Suffragante. q̃n. ſ. penam incurrãt ⁊ denũcient vt dictũ eſt. Priuilegia eñ ſuꝑ his ↄceſſa tollere nõ intendit: vt ſ. patet. cõcor. q̃ꝺ dixi ſ. e. ↄpi. de deci. c. j. in fi.

q Detrahant. vj. q. j. deteriores: dicit hiero. ad ruſticũ. Non eſt humilitatis mee atq; menſure de miſtris eccleſiaꝝ ſiniſtꝝ quidpiã dicere habeãt illi ordinẽ ſuũ ⁊ gradũ. xvj. q. j. ſi clericatus. Tullius ĩ inuectiue ↄ ſaluſtiũ ĩ fi. ſepe vidi grauius offendere aios auditoꝝ eos qui aliena vicia apte dixerũt: q̃ eos qui cõmiſerũt. Intelligo aũt hãc l'raꝫ cũ nominatim detrahũt: vel ꝑ circũlocutõneꝫ que vicem habeat ꝓprij nois. al's in genere hñ liceret ꝑdicatori tangere vicia ꝑlatoꝝ vnde dñs dixit: ſuꝑ cathedrã moyſi ſederũt ſcribe ⁊c̃. math. xxiij. j. q. j. omnia. licꝫ ergo in genere q̃ꝺ nõ in ſpecie: de of. or. ſi ſacerdos. caueant tamen vt etiam in generali locutõe linguã refrenent: q: qui incõſiderate loq̃t ſentiet mala. v. q. v. ꝟ. ꝟ aliud. xliij. di. ſit rector.

r Acceſſu. facit de paroch. c. ij.

ſ Indiſcretas. ſcꝫ nõ cõceſſas. ⁊ de his. ĩ. de pe. ⁊ re. c. ij.

t Matricibꝰ. cathedralibꝰ vl' alijs. ꝺ v. ſig. venerabili. de ꝑſcrip. c. j. ⁊. c. ex trãſmiſſa: de trãſlac. ꝑterea. ij. ĩ. de ſen. ex. c. j.

u In alioꝝ. ſcꝫ quibꝰ debent vl' quibꝰ legare volebant. poſſet etiã intelligi ꝺ epis: quibꝰ cõpetit diſpoſitõ male ablatoꝝ incertorũ: de quibꝰ ꝑmiſit. ⁊ tũc faceret ꝓ oſti. ĩ his que ſcripſi poſt eum de iudeis. cũ ſit. de vſu. cũ tu. al's videret facere ↄ arch. ĩ eo q̃ꝺ legit ⁊ no. ↄ teſta. c. ij. li. vj.

x Sedi. ap. hos colligit guil. ĩ reptorio de pe. ⁊ re.

y Ordinarijs. ꝺ hꝰ no. de pe. ⁊ re. ſi ep̃s. li. vj. ⁊ ꝓ oſti. ĩ ſum. de penitẽ. ꝟ. cui ↄfitendũ. ĩ. ſi. ij. colũ.

ꝫ Abſoluere. a pctõ vl' culpa. ꝺ abſolutõe eñ ab excõicatõe dixi in. j. parte

a Preſertim. hic dubꝑ dictatõ.

b Delegatis. a noñ fa. de imu. ec. ca. q̃m. li. vj.

c Plura. de reſcrip. c. ij.

d Remota. lꝫ eñ in hoc ſit puiſũ ꝑ decre. nõnulli: de reſcrip. et e. ti. ſtatutũ. li. vj. tñ q̃nq; dant eis ↄſeruatores: q̃bus dat ꝑtãs trahẽdi vlt' duas dietas: nõ obſtantibꝰ ⁊c̃.

e Uel aliq̃d. nõ. q' equat eſt pena ꝓ vno actu ꝓhibito ⁊ ꝓ pluribꝰ. ſic. ĩ. ti. j. c. j. ꝟ. cũitas. ⁊ facit ad nõ. vj. q. j. imitare. ⁊ ad id quod ſcripſi in. q. guilleri.

f Grauibꝰ. decre. ñ ſolũ. ĩ ſi. ꝺ regu. li. vj. dicit ꝓ grauioribꝰ.

g Suꝑ. q̃bꝰ penis.

h Neceſſitate. puta infirmitate ſenectute: vl' his ſilibꝰ.

i Peruenerint. ergo vbi nõ ꝑuẽit nõ ẽ locꝰ huic pene.

k Eccleſiaſticis. laicis ergo non ꝓiudet.

l Plenariã. ↄcor. ſ. e. ↄpi. de here. c. ij. ꝟ. aquis. intelligo at̃ q' fiat plenaria q̃ ꝑceptũ ad illã ſufficit: vt ꝓbat ꝑcedens l'ra.

m Requiſiti. fa. q̃ꝺ dixi ſ. e. ↄpila. de deci. c. j. ⁊ dic requiſiti ab his quoꝝ intereſt: vt ibi.

n Suſpenſionis. declarari debuiſſet an ab officio an ab adminiſtratione: puto tñ q' de ſuſpẽſiõe ab officio loquat. ⁊ an includat ſuſpẽſionem hñficij: dicam. ĩ. de penis. cupientes.

o Apoſtolica. generale ꝑuilegiũ circa hoc. ſ. totũ orbem reſpiciens ſolus papa ↄcedit. ſpãle tñ quo ad ſuaꝫ dioce. ↄcederet ep̃s ex cauſa. q̃ꝺ dic vt de reli. do. ↄſtitutis. de re iudi. cum inter. ſi. quod dixi de altari viatico: de ꝑui. in his.

p Domeſticis. de v. ſig. c. vl. li. vj.

q Miniſtrare. concor. ſ. e. ↄpi. de reli. do. quia contingit. in fine. ꝑ quam quod hic de priuilegio dicit videtur etiam ex conſuetudine poſſe competere: niſi dicas q' illa decre. non dicit valere ↄſuetudinẽ q' religioſi talia miniſtrent: ſed dicit valere cõſuetudinem q' ſacerdos hoſpitalium vel ſacerdotes parochiales pauperibus ⁊ familie

illa miniſtret. poſſet ergo priuilegiū hoc caſu ꝙ nō poteſt ꝯſuetudo fa. de pe. ⁊ re. ſi epūs. in fi. li. vj.

r a Archiepiſcopo. archiepiſcopi p loca exempta ꝓuincie ſue faciūt crucē ante ſe deferri: ipſi etiā ⁊ dioceſani ibi bñdicunt: audiūt diuina ⁊ illa celebrant ⁊ faciūt celebrari: ꝑ hoc tamen exemptis vel priuilegiatis in alijs nullum fit ꝑiudiciū: ſecūda ibi: ſimili mō. tercia: ibi ſic tamen.

Archiepō p quis loca exempta ſue ꝓuīcie faciēti trāſitū: aut ad ea forſitan declināti: vt crucē ante ſe libere portari faciat: bñdicat ꝑplo: diuīa officia ꝑuatiz vel publice ibidē audiat: ⁊ ea etiā in pōtificalib⁹ celebret: ⁊ faciat in ſua preſentia ſine pontificalibus celebrari: quouis priuilegio ꝯrio non obſtāte ſacro approbāte ꝯcilio pn̄tis ꝯſtitutionis ſerie duxim⁹ cōcedenduz. Simili mō ꝯcedim⁹ epō: vt ī locis eiſdē ſue dioceſis poſſit ꝑplo bñdicere: audire diuīa officia: ⁊ ea et̄ celebrare ⁊ ī ſua pn̄tia facere celebrari. Sic tn̄ ꝙ ꝑtextu cōceſſiōis hmōi in locis ipſis exemptis vel circa hō priulegiatis nullaz aliā iuriſdictionē idē archiepus vel epūs exerceat: nec pſonis exemptis vel priulegiatis moleſtiā inferat vel grauamen: nullūqꝫ exemptiōi vel priulegijs corūdez aliud ꝑiudiciū generet̄: nec ipſis archiepō vel epō ius aliud q̄modolibet acquirat̄.

Clemēs. v. ī ꝯcilio vienēſi.

De penis. Rubrica.

Si qs ſuadēte diabolo in hō ſacrilegij gen⁹ prorupit: ꝙ quēuis pōtificē iurioſe vel temere percuſſerit aut cepit ſeu bānierit vel hec mādauerit fieri: aut facta ab alijs rata hūerit vel ſoci⁹ ī his fuerit faciētis: aut ꝯſiliū ī his dederit aut fauorez ſeu ſciēter defenſauerit eūdez ī illis caſib͛

s Exempta. hoc diſcernit per ea que habent̄. e. ti. ſi. papa. li. vj.

t Declinanti. ō preſcrip. cum ex officij. ⁊ hic iunge litterā ſacro approbante concilio ꝑ ſentis ꝯſtōis ſerie duximus ꝯcedendū.

u Ut crucē. de hac e. ti. antiqua. ⁊ vt li. pe. c. j.

x Benedicat. ſolenniter p illa verba: ſit nomen dn̄i bñdictū. ⁊ vide qō no. de con. di. j. cū ad celebrandas. xxvj. q. vj. miſtrare. xcv. di. ecce. ⁊ qō no. de priuil. abbates. li. vj. Jo. an.

y Pontificalib͛. intelligo etiā cū pallio qō eſt pōtificale archiepiſcopi. dicto tn̄ permiſſis qui no. de vſu pal. ad honorem ⁊ intra eccleſiā. e. ti. c. j.

z Sine pontificalib͛. ergo epūs non poſſet ibi facere in pontificalibus celebrari. qō intelligo niſi eſſet dioceſanus cui hoc competit ſuo iure: vt. ī. dicam. fa. ꝑ inno. hec littera.

a Celebrari. ponit hic duo vt diuerſa. vnde aliud eſt celebrare: aliud qꝫ auctoriзando ſibi facere celebrari: aliud ſimpliciter audire In primo ⁊ ſecundo caſu excōicatus irregularitatem incurrit: ⁊ ſic loquat̄ de de. excō. illud. in fi. In tercio non. ō hoc ſcripſi de excel. prela. c. fi.

b Eiſdem. ſcꝫ exemptis vel circa hoc priuilegiatis.

c Etiam celebrare. in pōtificalib͛. p illud quod dicit ſimili modo ſcias quod no. inno. de vſu pal. c. fi. ꝙ epiſcopi in dioceſib͛ alienis etiam ſi de licentia dioceſanorum celebrent non vtuntur pontificalibus: niſi ſup hoc ſint priuilegiati: alle. de renū. ad ſupplicatōnem. ſed oſti. ibi dicit: ꝙ etiam in pontificalib͛ ⁊ ſine licentia poterūt celebrare: ſicut ſeruat generalis conſuetudo ⁊ etiam predicare: niſi ſpecialiter ꝓhibeantur: remittens ad no. extra de here. cum ex iniuncto Iſta littera videt̄ facere ꝓ oſti. ingrēſuꝫ in locis exemptis his vtit̄. In contrariū facit ꝑ inno. ingrēſum littera dicit ꝙ archiepiſcopus ſibi celebrari facit ſine pontificalibus fortiter facit. Item q͛ hic dicit littera vſum pontificaliū competere archiepiſcopo intra ꝓuinciam epiſcopo intra dioceſim: fa. e. ti. abbates. ⁊ c. vt apoſtolice. lib. vj. poſſet dici dictum oſti. procedere quando pontificalibus vtitur ſine iuriſdictōnis exercitio: vt miſſam celebrando ⁊ predicādo. fa. e. ti. c. vl. li. vj. ⁊ quod no. vj. q. iij. c. j. ꝟ ob. ā. ꝑxi. Rn̄. vt ꝑdixi: dici poſſet ꝙ archiepiſcopus non cōmittit epiſcopo vſum pontificaliuꝫ extra ſuam dioceſim: ſed ſuo iure epiſcopus celebrans vtitur illo: quod vt dixi approbat conſuetudo: ſed ſi iuriſdictōe vel officio vti vellēt: puta ordinando degradando chriſmando vel ſimilia faciēdo tunc ſine licentia epiſcopi id non poterūt. ix. q. ij. ꝑ totuꝫ. Si tamē circa illoꝝ exercitiū habent licentiam epiſcopi: puto ꝙ vti poterunt pontificalibus: ⁊ in hoc differant pontificalia a pallio: quo non vteretur archiepiſcopus in aliena ꝓuincia: etiam de licentia illius ad quem ſpectat niſi ſuper hoc eſſet ꝑuilegiatus. de vſu pal. ex tuarū. ſtrictior eſt enī vſus pallij ꝙ pontificalium: vt ibi patet. ⁊ co. ti. ad honorem. ⁊ c. j. ⁊. ij.

d Celebrari. ſine pontificalibus vt ſ.

e Iuriſdictōnem. fa. xviij. q. ij. luminoſo: de of. or. cū epō. li. vj.

f Generetur. ꝯcor. ſ. e. compi. ꝙuis. in fi.

g Acquiratur. ꝯcor. e. ti. quia intentōnis.

h Si quis ſuadente. percutiens epiſcopum capiens banniens vel hoc mandans vel ratificans ſocius conſiliari⁹ fautor ⁊ defenſator: cum ſuis poſteris ciuitas in hoc delinquens ⁊ eius officiales penis varijs per conciliū puniūtur. Secundo ibi: nec ſuper hoc: excuſat rigorem dicens ꝙ grauiores pene deberent imponi. Tercio ibi: ſane: repententis āliquū de abſolutis in mortis articulo: q̄ ſanati reincidunt ſi nō ſatiſfaciant.

i Diabolo. ꝯcor. xvij. q. iiij. ſiqs ſuadente diabolo. ⁊ facit ad caſuꝫ. e. q. ſiquis deinceps. ij. q. j. in primis. v. de pſona ianuarij. C. de epiſco. ⁊ cle. ſiquis in hoc.

k In hoc. ſunt enī diuerſa genera ſacrilegioꝝ de quibus. xvij. q. iiij. ꝟ. ſacrilegium. ⁊ c. ſe. ⁊ de hoc ⁊ ō ipſius varijs penis no. e. q. ſacrilegium. Jo. an.

l Quēuis pontificeꝫ. illos ergo qui renunciauerūt loco nō ordini videntur includere: ō ordi. ab epi. c. j. ſed tunc non erit locus pene: de qua ī. v. a feudis. ⁊. v. ipſi⁹ filij. Electos vō nondū ꝯſecratos qui pontifices ſ. epiſcopi non ſunt: nō videt̄ includere.

m Vel temere. Ille igitur qui percuteret ſe defendendo non ligabitur his penis: fac. e. co. ti. in quibuſdam. ⁊ quod ibi no. eo. titu. felicis. in principio. li. vj.

n Bannierit. ꝯcor. de iniur. olim. ⁊ no. ꝙ plus habꝫ decre. felicis e. ti. li. vj. ꝙ iſta: in eo ꝙ punit hoſtilit̄ inſequentē: iſta ſola penit entē capientem vel bannientem. habet tn̄ plus iſta in eo ꝙ punit bannientē quod illa non facit.

o Mandauerit. no. caſuꝫ quo punitur ſolū mandatū: ⁊ ē maleficiū ꝑfectum: ꝯcor. de homi. ꝑ humanū. ad fi. li. vj. ⁊ vt ibi no. penitentia ⁊ reuocatio hoc caſu non ꝓdeſt. Sed quia hoc durum videtur quem ex ſolo mandato maleficio nō ſe iuto tot penis inuolui: ⁊ q͛ regulariter verba cum effectu recipiunt̄: de cle. non reſi. relatum. cū concor. ideo poteſt exponi: vel hec ſcꝫ ꝑcuſſiones captōnes vl' banna iam facta: fa. e. ti. felicis. in ꝑn. de ſen. ex. quicūqꝫ. li. vj.

p Rata. oportet ergo ꝙ hec facta fuerint ipſius contemplatōne: alias rati habere non poſſet: de re. iur. ratum quis. li. vj. ⁊. e. li. de ſen. ex. cum quis. ⁊ no. e. ti. felicis. in prin. lib. vj.

q Scienter. qui hoc allegat hoc ꝓbet: quod dic vt de regu. iur. preſumitur. li. vj.

r Defenſauerit. quia littera iſta de his quatuor tractat. ſcꝫ de ſocio conſiliario fauorem dante ⁊ defenſante: ō ſingulis videamus. Circa primū ſciendum ꝙ ſocij ꝓprie dicunt̄ ſm̄ deriuatores ꝓpter ꝑiculi vel opis ſocietatē: ⁊ dr̄ ſocius a ſequor ſequeris. vn̄ dicūt ꝙ ſocius ꝓprie in ꝑiculo: collega in officio: comes in itinere: conſors in premio: ſodalis in menſa vel in ſede. ſed nos iuriſte dicimus ſocium in crimine. xxij. q. iiij. ſi ad peccatū. xxvj. q. ij. illud. in fi. In eccleſia ō of. dele. cū. R. de ſen. ex. ex tenore. In ordine: de ꝯfeſſis. c. j. in fi. In via: ō vo. c. j. In ꝯiugio. xxvij. q. ij. cum ſocietas. In lucro: de ſpon. c. ij. de ſepul. c. j. de ſocio criminis: de quo ad ꝓpoſitum: ⁊ quem quādoqꝫ vocam⁹ conſortem: de here. cum ſm̄. lib vj. dicit canon queꝫ malis tripliciter ſociari: cōmittendo: fauendo: non corripiēdo. xxij. q. iiij. ita plane. ⁊ iō nō caret ſcrupulo ſocietatis occulte dē. lxxxvj. di. faciēs. ij. q. vij negligere. ō homi. ſicut. ꝟ. ij. hic tn̄ puto ſtricte ſociū ſumi ꝑ agente q̄ aliqd cooꝑat̄ ad actū ꝑcuſſionis captōnis vel banni. ⁊ lꝫ ī delinquēdo ſint quādoqꝫ plures ſocij quorum nullus eſt ꝑncipalior: ⁊ tales includunt̄ ſub agentib͛ de quibus ꝑmiſit: quandoqꝫ tn̄ vn⁹ eſt principalis alter cooperans: ⁊ ſic ſumit̄ hic ſocius: quod patet: quia de faciēte ꝑmiſerat. ⁊ eſt ſimilis diſtinctō circa ſimoniꝫ: no. ne ſe. va. c. j. Circa ſecūdū de ꝯſil ario ñ inſiſto: ꝟ vide qō no. de re. iur. null⁹ ex ꝯcilio. li. vj. ff. ō v. ſig. ſepe. in fi. ff. man. l. ij. ī fi. inſti. de ob. q̄ ex deli c. ꝟ. ope.

Circa terciũ de fautore vel fauente ſciendũ eſt: q̃ eſt ſimplex fauor qui nil adijcit ad peccandũ: de q̃.c.ii.felicis.§.illud li.vj.ꝛ ꝯ tali non videt̃ hic intelligendũ ꝑ id q̃ꝺ dicit i his vt ſtatim dicã Item ſciendũ q̃ canon dicit illum impietati fauere: qui obuiare poteſt ꝛ nõ obuiat.xxiij.q.iij. qui põt.lxxxiij.di.error de ſen.excõ.quã te.ß de hꝰ dic vt ibi.ꝛ qꝛ littera hic dicit in his.ſcilꝫ percuſſione captõe ł bãnoꝛ pꝫ q̃ fauens huic delinquenti poſt delictũ p̃ter defenſoreꝫ de quo ſeq̃tur nõ incurrit hanc penaꝫ. in materia hereticoꝝ latius recipiunt̃ fautores de q̃bꝫ ꝯ here.excõicamꝰ §.credẽtes.e.ii.c.ij.ꝛ.c cõtra chriſtianos.li.vj. vt ligentur ibi etiã poſt delictũ ꝛ pꝰ ſniam fauẽtes.ꝯ quo ꝑ oſti.i ſum. de here.§.pe.ꝛ dixi i p̃. §.credẽtes.ꝛ ſa.ꝯ here. accuſatus.§.pe.lib.vj. Circa q̃rtũ de defenſore eſt aduertendũ: q̃ lr̃a ñ repetit in his q̃ꝺ p̃dixit in tribꝫ ꝓximis caſibꝫ: ꝑ q̃ꝺ puto q̃ etiaꝫ defenſorem poſt maleficiũ punire intendit. Eſt ẽ q̃dã defenſor vł auctorizator delicti: ꝛ talis grauiꝰ punitur q̃̃ agẽs.xj.q.iij. qui ꝯſentit.xxiij.q.iij. q alioꝝ.ꝛ no.ij.q.j.notum.de of.dele.c.j. Eſt aliꝰ defenſor: q̃ etiã poſt delictũ defendit puta impediendo: ne delinquẽs ad manꝰ iudicis veniat examinãdus ł puniẽdꝰ xxvij.q.j.ſi cuſtos.ſa. xxj.q.v.ꝑ totũ.vel ne fiat executio.de of.dele. ex litteris: ꝛ hũc etiã intendit includere ꝛ ꝓbat̃ e.ii.felicis.li.vj.pꝰ p̃n. ibi.poſtea receptauerit ł defenſauerit ꝛc. Nõ tñ puto q̃ is qui talẽ defenderet ne ledat̃ a priuato nedũ terciõ ß illo offenſo puta epiſcopo vel eius ꝯſanguineis vindicare volentibus includatur hac pena: cum illa ſit iniuria ad quam etiam ꝓpulſandam a ſocio q̃s tenet̃: de ſen.excõ.dilecto.cum ſuis ꝯcor.li.vj. De illo qui defendit in iudicio patrocinando: vide quod dixi poſt oſti.de cleri.excõ.ꝓpoſuit. ſuper.v.fautorem

de p̃dictis in quibꝫ excõicatoꝝ ꝑ iã edictos canones nõ ſubiret: ſit huiꝰ nr̃e ꝯſtõnis auctẽ nõ obſ.q̃cũqꝫ ꝯſuetudine: quã reputamꝰ: approbãte ſacro cõcilio potiꝰ corruptelã: anathematis mucrone ꝑcuſſus: a q̃ neq̃at niſi ꝑ ſum.põ.p̃terq̃ in articulo mortis abſolui. Et feudis iſup locatõibꝫ officijs ꝛ bñficijs ſp̃ualibꝰ ſiue tp̃alibꝫ: que ab eccl'ia cui ſic offenſus p̃eſt eps obtinet cadat hocipo ac ad eandẽ eccleſiã libere reuertant̃. ipiꝰ filij ꝑ maſculinã deſcẽdẽtes lineã vſqꝫ ad generationẽ ſecũdã oĩ ſpe diſpẽſationis adepta reddãt̃ ipo facto inhabiles ad eccl'iaſtica bñficia i ciuitate ꝛ dio. in q̃bꝰ idẽ eps p̃ſidet obtinẽda. Terra q̃ ipiꝰ dũ tñ vltra vnã dio. ñ ꝯtineat vſqꝫ ad cõdignã ſatiſfactõeꝫ eiuſdẽ: necnõ locꝰ aut loca alia in q̃bꝫ captꝰ eps detinebit̃: q̃diu detẽtõ ipa i eiſdẽ durauerit: eccl'iaſtico ſbiaceãt intẽdicto. Q̃ ſi terra eiuſdẽ duas dioc̃.vel vltra ꝯtineat: dioceſis domicilij principalis ipiꝰ: ꝛ illa etiã in q̃ fuerit delictũ cõmiſſum: ſi ſua ſit: ꝛ due alie q̃ ſub ipſo ſint eideꝫ loco magis vicine intẽdicto ſubiaceant ſup̃dicto. ꝛ qꝛ eo maior erit ipiꝰ ꝯfuſio quo ſua fuerit culpa patẽtior. q̃uſqꝫ dignam ſatiſfactõꝫ p̃ſtiterit: ꝑ oẽs illiꝰ loci in q̃ cõmiſſum eſt facinꝰ: necnõ ciuitatũ ꝛ dio.vicinaꝝ eccl'ias q̃bußlibet diebꝰ dñicis ꝛ feſtiuis pulſatis cãpanis et

candelis accenſis excõicatus publice nũciet̃: ꝛ cũ abſoluendus fuerit ſufficient̃ ꝛ idonee caueat: q̃ inferẽde pene parebit: ꝛ auxiliãte dño pniaꝫ paget iniũgendã. Ciuitas aũt q̃ p̃miſſa vł eoꝝ aliq̃ꝺ in epm ſuũ ꝯmiſerit interdicto donec ſatiſfecerit ſbiaceat mẽorato. P̃tãs vo ꝯſiliarij bailiuus ſcabini aduocati ꝯſules rectores ꝛ officiales ipiꝰ q̃cũqꝫ noĩe cenſeant̃ i p̃miſſis culpabiles exiſtẽtes ſiñt excõicatõis ſnĩe a q̃ niſi vt p̃mittit̃ non valeãt abſolutõnis obtinere bñficiũ ſint ſubiecti. Que oĩa tãto magis i epoꝝ interfectoribꝰ ſt̃ ſuãda: quãto i eos ſeuerior q̃̃ in p̃fatos pena dꝫ exurgere: ꝛ grauioris indignatõis aculeꝰ deſeuire. Nec ſuꝑ hec q̃ſq̃ mireẗ: q̃ p̃miſſa ꝑpetrãtibꝫ pẽas nõ iferimꝰ grauiores: licꝫ eñ q̃ꝺ dicere pudet: ß prohdolor frequent̃ occurrãt mł'tiſqꝫ craſſantibꝫ opꝰ eẽt exẽplo ꝛ ex dignitate offenſi penã metiri deceat offendẽtis: epi eñ dicunt̃ ſcĩſſimi: xp̃i legati exñt ſp̃ũales: ſt̃ p̃res nr̃iqꝫ frẽs ꝛ coep̃i: colũne ꝯprobãt ecclie: q̃re g̃uẽ oporteret eẽ penã culpe violãtis dignitatẽ tãte p̃eminentie adequandã. Solumꝰ tñ ad pñs i penaꝝ exaggeratõe tẽperare rigorẽ ad pẽas alias ꝓceſſuri: ſi ꝓteruitatẽ ꝯliñtiũ ß expoſcere videamꝰ. Sane ſiq̃s i aliq̃ caſuũ p̃dictoꝝ fuerit ab excõicatõis ſentẽtia i mortis articulo abſolutus niſi poſtq̃

clericoꝝ collegio: iſta lanus loquit̃ quo ad pſonas: ſtrictius quo ad deſcendentes: ꝛ pena inhabilitatis bñficioꝝ in illis dioceſibꝫ tm̃. Jo.an.
b In ciuitatibꝫ. nõ inhabilitatẽ bñficij in vno loco nẽn in alio. ꝯcor. de exceſ. p̃la. illõ ꝛ ſa. q̃ꝺ nõ. de appel. paſtoralis. in vl. glo. ꝛ ẽ ſi. de elec. ſi cõpromiſſariꝰ.§.pe. li.vj.
c Obtinẽda. ñ p̃uat obtẽntis. credo tñ q̃ illa p̃mutare ñ poſſet cum alio bñficio ipiꝰ dioceſis.
d Detinebit̃. ꝯcor. de ſpon. nõ eſt nobis. ꝛ vide quod ibi nõ.
e Sua ſit. vide q̃ꝺ nõ.ꝛ dixi de poſtula. ca.j.
f Vicine. concor. de p̃ben.c.ſuꝑ ſpecula. cum ſuis cõcor.
g Accenſis. extinctis ꝛ pedibus ꝯculcatis.xj.q.iij.debent.
h Iniũgenda. ꝯcõ. e.ii.felicis.§.cũ aũt. li.vj.
i Interdicto. cõcor. e.ii.felicis.in fine. de elec. vbi periculuꝫ.§. ciuitas.li.vj.
k Donec. vide q̃ꝺ ſuper.e.v.dixi.ſ.ea. ꝯm de tra.c.j.
l Bailiuꝰ. vulgare p̃uinciarum: de ſen. excõ.dilecto.li.vj. in frãcia dicunt̃ ꝑpoſiti de v.ſig. ex parte.j.
m Scabini. vulgare gallicoꝝ. concor. de ali.iudi.mu.cã fact. c.ij.ꝯ imu.eccle.c.j. li.vj. Jo.an.
n Permitit̃. ſ.ꝑ ſe. apo. in mortis articulo
o Tantomagis. arguit a minori.de hꝰ de elec.cũ in cũctis.

p Deſeuire. ꝯcor.e.ti.felicis.§.ſiquis vo.li.vj.
q Prohdolor. interiectio dolentis: cũ aliquis i dolore loquit̃. Alij dicũt q̃ ſunt due ptes.ꝛ duobꝫ accentibꝫ debent legi.
r Craſſantibꝫ. quaſi crudeliter gradientibꝫ.ij.regũ.vlt. ceſſet interfectio al's indignatio que craſſat̃ in populo.ad idem.xxiij.q.ij militare.ff.e.capitaliũ.vltra mediũ.ꝛ.§.fi.
ſ Exemplo.ff.de penis.aut facta.§.fi.
t Offenſi.de ſen.ex.cũ illoꝝ.ꝛ vide q̃ꝺ no.de calũ.c.j.in glo.ij. de eta.ꝛ qua.cum bone.in.j.glo.
u Sanctiſſimi.in aut.de ſanc.epi.coll'.ix.
x Legati.ij.q.vij.accuſatio.in fi.ꝛ.xxj.di.in nouo.
y Patres.ij.q.vij.qualis.
ꝫ Fratres.de cri.fal.q̃grauí.
a Coepiſcopi.xxiij.q.j.quotiens.de accu.licet.in fi.
b Colũne.ij.q.vij.accuſatio.de accu.qualiter.ij.
c Penam.adequandam culpe violantis dignitatem tante p̃eminentie: quod ſequitur.

f De predictis. vt in banniente vel id mandante vel id ratũ habente ſocio ꝛc.ꝛ hec lr̃a ꝓbat q̃ in his caſibꝫ quibꝫ per antiqua iura ꝯtrahebat̃ excõicatio nõ iterat̃ ꝑ hanc ꝯſtõnem.
t Canones.xvij.q.iiij.ſiquis ſuadente: de ſen.ex.nup.ꝛ.c.q̃cũqꝫ.
u Conſuetudine. que forſan habebat tales capi ł bãniri ꝑ reges vel p̃ncipes.ꝯcor.de iudi.clerici.
x Pontificem.ꝯcor.de ſen.ex.c.j. Jo.an.
y Reuertant̃.ꝯcor.e.ti.ad aures.ꝛ.c.in quibuſdam.
ꝫ Maſculinã. intelligebat̃ etiã ñ fuiſſet appoſitũ.e.ii.vbicũqꝫ.li.vj.
a Secundã. decre.in quibuſdam.e.ti.punit quartã.ß illa in homicidio vel mutilatõe: ꝛ q̃ ad pſonas ibi expſſas.ſ.patronos aduocatos vicedños feudatarios ꝛ bñficiatos: ꝛ priuat quartã generatõneꝫ etiã a

priſtine reſtitutus fuerit ſan-
ctitati q̄ cito cōmode poterit
ꝯſpectui romani pontificis ſe
p̄ſentare curauerit: eius man-
datū humilit̄ recepturus ꝓut
iuſticia ſuadebit in eandē ex-
cōicatōis ſentētiā recidat ipo
facto: q̄uis eni ſup hoc ſatis
plene in iure alibi ſit ꝓuiſum
ne tñ aliq̄s i hoc ex ignorātia
iuris ſe ſatagat excuſare: hoc
exp̄ſſe premiſſis duximus an-
nectendū. **Idem.**

QVeſtorū ad nos grauis
q̄rela ꝑduxit: qꝫ nōnulli
obtinentes tpale dominiū vi-
ros ſepe eccleſiaſticos capere
captoſq; donec ſua reſignent
bñficia: aut ne citati ad apo.
ſe. ab hoīe l' a iure venire ad
ipſam valeant: auſu detinere
ſacrilego non verent̄: citatos
eoſdē in exitu ſuoꝝ diſtrictuū
vt plurimū capiētes. **C**on-
ſiderātes igit̄ quātū ex his tā
noſtro ⁊ apo. ſedis honori: q̄
pſonarū eccleſiaſticarū q̄eto ⁊
ꝓſpero ſtatui nō ſine dānāda
exempli pnicie deroget̄: ſacro
approbāte ꝯcilio ſtatuim⁹: vt
p̄ter ſenten tiā canonis quam
facientes ⁊ fieri procurantes
p̄miſſa incurrere dinoſcūtur:
ꝓcurātes ipi pſone eccl'iaſtice
exiſtentes a pceptōne fructuū
eccleſiaꝝ ſuaꝝ ſi fuerit p̄lati:
triēnio ſint ſuſpēſi: qꝫ ſi infe-
riores extiterint: eo ipſo obtē
tis bñficijs ſint ꝑuati. **I**llis
penā incurſuris eandē: q ne
citati vt p̄mittit̄ ad ſe. apoſt.
veniant. ſed vt ſe ſub obtentu
hmōi a veniēdo excuſent a po
teſtate ſeculari ſe capi: vt in-
terdū ꝯtigiſſe audiuim⁹ ꝓcu-
rarint. **S**ane reſignatiōes
bñficioꝝ modo ſupdicto extor
tas: licꝫ a reſignantiū ipſoꝝ
p̄latis recepte aut rate habite
fuerint: nulli⁹ oīno decernim⁹
eſſe firmitatis: locoꝝ ordina-
rijs iniūgentes: vt poſtq̄ eis
ꝯſtiterit aliquos ſibi ſbiectos
penā ⁊ ſentētiā incurriſſe pre-
miſſas: ipſas publicare nō dif
ferāt: executionīq; debite ꝓut
ad eos ptinuerit demandare.
Idem.

CVpientes eos quos ad
obſeruātiā iuriū vtutū
premia nō inducūt tam adie-
ctarum exaggeratōne penarū
q̄ adijciendaꝝ de nouo formi-
dine a temerarijs auſibus re-
frenare: trāſgreſſores ꝯſtōnis
que religioſis mendicantibus
domos ad habitandū vel loca
q̄cūq; de nouo recipe: recepta
hucuſq; mutare vel ea tranſ-
ferre i alios cuiuſuis alienati-
onis titulo intēdicit. **I**llos et
religioſos q̄ aliq̄ vt audientes
a decimarū eccleſijs debitarū
ſolutōꝫ retrahāt: in ſermōibꝫ

d **P**roteruitatem. vt li. nō ꝯteſ. qm̄. in fi. de iudi. cū non ab hoīe.
e **C**ōmode poterit. idem verbū de ſen. ex. eos qui. j. ⁊. ij. lib. vj.
decre. decetero. eo. ti. dicit q̄cītus oportunitatē habuerit: qđ expo-
nit ibi oſti. i. ceſſante impedimēto ⁊ aliquo modico tpe indulto quo
ſibi de neceſſarijs valeat ꝓuidere: all'. ff. ex quibꝫ cau. ma. l. ab ho-
ſtibus. §. fi. p hoc ptꝫ
qꝫ non credere͂t circa
hoc abſoluto: ſꝫ iudex
habebit hoc arbitrari
fa. de elec. q̄ ſit. i pn.
⁊ qđ ibi no. ⁊. e. ti. cū
pietes. §. ceteꝝ. li. vj.
al's ipſe abſolutus ex
friuolis excuſationi-
bus frigoris ⁊ caloris
⁊ his ſilibꝫ ꝯſtōnem
eluderet: facit de do. ⁊
ꝯtu. cū olim. de accu.
veniens. **N**ec ob. qđ
de occulta re et de aīe
piculo queritur ⁊ ſic
ſibi credēdū: ꝯ homi.
ſignificaſti. ij. de ſen.
excō. ſi vo. ij. fateor id
verꝫ i foro peniteñali.
de ſpon. tua. ⁊ quo ad
vinculū occulte cōtra-
hendum. vnde ex quo
ſcientiā habꝫ de mora
ſcire debet ſe excōicatū
iudex tñ eū nō denūci
abit: niſi prius eo vo-
cato p ꝯiecturas vide
rit illū eſſe moroſum
cognitione ſuper hoc
ſummaria p̄miſſa. j.
n. ꝓxi. in fi. ⁊ facit ad
ea que no. ſ. e. ꝯpi. de
here. c. j. ad fi.
f **A**libi. ꝯ ſen. excō.
eos qui. li. vj.
g **E**xcuſare. ſimile
de loca. c. j. in fi. ꝯ ſy.
qm̄. i fi. ꝯ pe. ⁊ re. oīs

b m **Q**Veſtoꝝ. ꝓcu
rantes capi
viros eccle-
ſiaſticos vt renūcient
bñficijs: vel vt citati
nō vadant ad curiam
p̄ter penā excōicatōis
quā p canones ātiq̄s
incurrūt ſi ſint p̄lati:
a pceptōne fructuū p
trienniū ſunt ſuſpēſi.
Inferiores vo benefi
cijs ſunt ꝑuati: eandē
penā incurrūt ipſi ci-
tati q̄ ſe capi ꝓcurāt.
reſignatō etiam ſit facta non tenet: etiam ſi p prelatos recepta fuerit
vel ratificata. ⁊ p̄mo ponit exceſſum. ſecūdo ibi: ꝯſiderātes: ꝓuidet
ſtatuendo penā. tercio ibi: locoꝝ: ꝓuidet circa ipſius publicatōnem
⁊ executōnem. **J**o. an.
i **D**ominiū. quod q̄nq; etiam habent clerici: quem caſum etiam
videt includere ne cle. vel mo. c. vlt. li. vj.
k **E**ccleſiaſticos. in laicis ergo ſi caperent̄ ad impediendā citatōꝫ
de ipſis factam ad curiam: non eſt locus pene.
l **C**aptoſq;. hic iūge l'ram: auſu detinere ſacrilego nō verent̄. ⁊ p
hanc copulam dico qꝫ ꝓcurans capi clericum non ad reſignatōnem
beneficij vel ad citatōnem impediendā: licꝫ excōicatōnem incurrat:
non tamen alias penas hic inſertas.
m **A**d ap'licā ſedem. ſi citati eſſent p aliū nō eſt locus huic pene.
n **A**b homine. de do. ⁊ ꝯtu. cum dilecti. de accu. veniens.
o **A** iure. de elec. c. j. ⁊. c. cupiētes. de of. or. q̄uis. de ap. c. j. li. vj.
p **H**onori. quem papa negligere nō debuit: de vſu pal. niſi de im-
mu. eccle. quoniam. li. vj.
q **C**anonis. xvij. q. iiij. ſiquis ſuadente. de ſen. ex. nup.

r **P**remiſſa. captiones. ſcꝫ ⁊ detentiones ob cauſas p̄dictas.
ſ **E**ccleſiaſtice. laicos non punit: nec ſunt capaces huius pene.
t **P**relati. non curo ſiue ſint illi ad quoꝝ collatōnes ſpectant bñficia
de quoꝝ renūciatōne querit̄ vel alij cum generaliter loquat̄: ⁊ fortius
hoc quo ad ſecundū caſum de impedienda citatōne.
u **S**uſpenſi. vide qđ
no. ꝯ elec. cum vinto. in
glo. no. qꝫ in fi.
x **I**nferiores. ſimilis
diſtinctō. ſ. e. ꝯpi. de vi.
⁊ hone. cle. qm̄. in pn. ⁊
circa fi. ꝯ dci. c. j. ꝯ ſta.
mo. ne in agro. §. ſiq̄s.
⁊ ſic patꝫ qꝫ in penis de-
fert̄ dignitati. de of. dele.
c. ij. li. vj. ꝯ h⁹ ꝯ trāſac.
c. vl. i vl. glo. de iureiu.
cum quidam.
y **O**btentis. in obtinē
dis nō videt̄ impedire.
eꝫ. ſ. c. ꝓxi. v. ipſi⁹ filij.
z **E**andē. ſuſpenſiōis
a pceptione fructuū per
trienniū ſi ſint prelati ⁊
ꝑuationis bñficioꝝ quo
ad inferiores.
a **S**eculari. non eſt ſꝫ
loc⁹ pene cū p poteſtatē
eccleſiaſticā ſe capi ꝓcu
rant. **E**t ſcias qꝫ ſecula-
ris poteſtas hoc faciens
canonis excōicatōnē in-
currit etiā ſi clerico non
intendat iniuriari. man⁹
eni eſt ſeua ⁊ iniurioſa
ſe. apo. ⁊ ordini clerica-
li. de ſen. excō. ꝯtingit. j.
b **P**rocurarit. ⁊ tales
ñ ſolū hāc penā icurrūt
ſꝫ et ſi de hoc ꝯſtiterit ꝓ-
cedet ꝯtra ipſos vt ꝯtra
ꝯtumaces. vt li. nō ꝯteſ.
qm̄. poſt pn. ſ. e. ꝯpi. de
iudi. dudum. ff. ſiquis
cauti. l. ij. in fi. cū ꝯcor.
⁊ huic eſt ſi. de of. dele.
paſtoralis. in fi.
c **M**odo ſupdicto. ſcꝫ
p captōnem ⁊ detentōnē
ſecularium poteſtatū. ⁊ fa
cit quod no. qꝫ me. cau.
abbas. ⁊. c. ſe.
d **R**ecepte. a p̄ncipio.
e **R**ate habite. ex poſt
facto.
f **N**ullius oīno. ita qꝫ
non valeant etiā quo ad
renūciantem: ⁊ fa. ad ea
que nō. ⁊ ſcripſi ꝯ renū.
qꝫ in dubijs. **Q**uid ſi interuenerit iuramētū: vide qđ no. de iureiur.
ſi vo. ⁊ tene qđ habes. e. ti. verum.
g **C**onſtiterit. ꝑte vocata. ⁊ vide qđ no. ſ. e. ꝯpi. de of. dele. c. vno.
h **P**ublicare. non requirit̄ ſententia quam incurrunt ipſo facto: ſed
ſufficit publicatio. ꝯcor. de homi. ꝓ humani. in fi. li. vj. ſ. e. compi. de
cenſi. preſenti. de priui. c. j. in p̄ncipio.
i c **C**Vpientes. excōicat religioſos mēdicantes trāſgreſſores ꝯſtōis
bonifa. de exceſ. p̄la. c. vno. li. vj. **I**teꝫ oēs religioſos q̄ i ſmo-
nibꝫ vel alibi ꝓferūt aliq̄ vt retrahāt a ſolutōe decimaꝝ: quaꝝ
ſolutōꝫ certis dieb⁹ ⁊ i ꝯfeſſiōibꝫ ſuadē tenet̄ ſb certis penis q̄s icurrūt
niſi ſint tales q̄ꝝ mōſterijs l' eccl'ijs ꝯpetat ꝑ pape decīſio: vnīo ibi: ſane
excōicat violatores decre. j. de ſepul. li. vj. ⁊ abſolutōnes pape reſuat.
k **V**tutū p̄mia. fa. **C**. ꝯ ſta. ⁊ ima. l. vl. i pn. ff. ꝯ iuſti. ⁊ iu. l. j. p⁹ pn
l **E**xaggeratōne. i. aggrauatōne.
m **F**ormidine. de elec. cū in cūctis. in fi. cū ſuis ꝯcor. ⁊ de p̄ben. cum
qui. ij. ꝯñ. li. vj. adde no. de of. or. irrefragabili. in vl. glo.
n **C**onſtitutōnis. bonifa. ꝯ exceſ. p̄la. c. vno. li. vj.
o **M**endicantib⁹. q̄ ſunt hi habet̄ de reli. do. c. vno. li. vj. ſic ⁊ alibi

differunt mendicantes a non mendicantibus: de elec. quorundã. lib. vj. de regu. non ſolum. ⁊. c. ꝯſtõnem. de ſta. reg. c. vno. §. ſane. c. li. ⁊ ſa. quod dicam. j. de ſen. ex. c. j.

p Religioſos. mendicãtes vel alios. ſa. j. v. ꝓxi. ſeculares ergo clericos vel laicos non artat hec pena. ꝯcor. dabo. j. de ſen. ex. c. j.

q Non ſufficit. ꝓ. ⁊ xxiiij. benedicã dñm: ibi declia: al's diuerte a malo ⁊ fac bonũ: inqre pacem ⁊c. et. xxij. q. v. de forma. xij. q. j. duo. i fi. de pe. di. ij. ſi enim. ibi: ſciẽn bonũ ⁊ nõ faciẽti. illud peccatũ eſt: qd ſunt verbũ iacobi. c. iiij. i fi.

r Populo. cũ ſermocinant ad clerũ nõ videt̃ aſtringi.

ſ In prima. octo feſta enumerat quibꝫ voluit hoc ꝑdicari. ſuit ãt hec de arbitrarijs. ⁊ ſa. qd dixi de reſcri. ſi qñ. ⁊ ſic nõ cogimur aliter reſpõdere: quare nõ dixerit de feſto natiuitatis domini ⁊ reſurrectõnis.

t Penthecoſtes. vide qd dixi s. e. ꝯpil'. de reli. ⁊ vene. ſan. c. vno. circa finem.

u Expreſſe. ſatis exprimunt: ſed parum informant.

x Requiſiti. al's non tenentur: de iureiuran. breui. de ſen. excõ. c. j. cum ꝯcor. li. vj.

y Arguant. hoc ſpectat ad ꝑlatoꝝ officiũ. xlv. di. c. j. ⁊. c. cũ btũs. in fin. de accu. qualiter. ij. v. licꝫ aũt.

z Faciant. nõ. ꝙ religioſi correctõ primo ſpectat ad ſuũ prelatum: de hoc in offi. or. quãto.

a Gregori. de deci. c. j. li. vj. que dirigit̃ ſolis predicatoribꝫ ⁊ minoribus. ⁊ loquit̃ non ſolum de decimis ſed de alijs rebꝫ eccleſijs debitis hic ſolum de decimis.

b Suſpenſi. no. nouam ſpeciem ſuſpenſionis. Ad cuius euidentiã ſciendũ varias ſpecies penaꝝ a iure ſtatutas: de offi. ordi. ad reprimendam. ⁊ ibi de his in glo. ij. plenius. ꝑ oſtie. in ſum. de penis. §. qt ſunt ſpecies: inter quas eſt pena ſuſpenſionis: de qua ꝓſequendo ſciendũ eſt: ꝙ de ſuſpenſione multiplici tractant iura. Eſt enĩ ſuſpenſio a cõmunione fratꝝ ſimplex. xviij. di. ſiquis aũt. determinata ad duos mẽſes. c. diſtinc. c. fi. Quandoqꝫ ad fratres non ſue eccleſie. c. diſtin. placuit. lviij. di. c. fi. Eſt etiam ſuſpenſio a cõmunione eucharistie donec peniteat. de elec. oſtus. de his que fi. a ma. par. ca. c. j. in fi. Item ab oblatõne altaris. xvij. q. iiij. minor. Item a participio ſacramentoꝝ. xj. q. iij. ſicut apoſtoli. ⁊. c. ſequentibꝫ. de cle. ex. mi. c. fi. Item a conſecratõne epiſcopoꝝ ſimpliciter: de tranſla. c. ij. ⁊ determinata ad annũ. de elec. ꝓuida. li. vj. Item a collatõne ordinũ omniũ ⁊ ſimpliciter de temp. or. vel non eſt. ⁊. c. dilectus. ⁊ cum determinatõne anni. eo. ti. eos qui. li. vj. ⁊ triennij. de ſymo. c. pe. Quandoqꝫ certoꝝ ordinũ tm̃. e. ti. litteras. Quandoqꝫ clericalis tonſure tm̃. e. ti. nullus. li. vj. Itẽ ab ipſoꝝ executõe quãdoqꝫ ſimpliciter. e. ti. c. j. li. vj. Quãdoqꝫ certi ordinis tm̃ ſimpliciter. e. ti. litteras. vel ad tempus. e. ti. vel non eſt. de ſymo. c. pe. Quandoqꝫ a pontificalibꝫ tm̃: de trãſla. c. ij. Quãdoqꝫ ab officio ſacerdotali: de of. dele. ſane. ij. e. ti. c. ij. li. vj. Quãdoqꝫ ñ a toto ſacerdotali officio: ſed ſolum a celebratiõe miſſe. Quandoqꝫ per duos menſes: de cle. pcu. preterea. Quandoqꝫ ꝑ annũ. lv. di. nullus. de cõ. di. ij. relatum. Quandoqꝫ ꝑ duos annos: de cle. pcu. ꝑſẽtiũ. Itẽ eſt ſuſpenſio ab ingreſſu eccleſie qñqꝫ ſimplex. xvij. q. iiij. null⁹. ⁊. c. ſiqs deinceps. de pe. ⁊ re. omnis. de offi. dele. c. ij. li. vj. Qñqꝫ determinata ad menſem. de ſen. ex. ſacro. Quandoqꝫ quouſqꝫ ſatiſfecerit: de cenſi. exigit. li. vj. Qñqꝫ ſuſpendit̃ quis ab ingreſſu ⁊ diuinis ꝑ mẽſem: de ſen. ex. c. j. li. vj. Et quid importet ſuſpẽſio ab ingreſſu habet̃ de ſen. ex. is cui. li. vj. Item eſt ſuſpenſio ab officio qñqꝫ ſimplex: de vſur. qr in omnibus. in fi. s. e. ꝯpi. de re. eccle. nõ alie. c. j. Quandoqꝫ ꝑ annũ de offi. dele. c. vlti. §. vt autem. li. vj. de re iudi. cũ eterni. e. li. Qñqꝫ ꝑ triennĩũ: de clandeſt. deſpon. c. fi. ad fi. ⁊ s. e. ꝯpi. de here. c. j. ad finẽ. Item eſt ſuſpenſio a voce capituli donec quis ordinet̃: s. e. ꝯpi. de eta.

Nõ ſufficit. ſuis vel alibi ꝓferre ꝓſumũt: excõicatõis ſubiacere ſuię decernim⁹ ipſo facto. Et qr niſi fiat qd bonũ eſt: a malo abſtinere nõ ſufficit: religioſis omnibus iniũgimus ſub obteſtatione diuini iudicij ⁊ interminatione maledictõnis eterne: vt qtiens ꝑp'lo ꝑdicabũt in ꝓma dñica qrta ⁊ vltia qdrageſime: et i feſtis aſcenſiõis dñice pẽthecoſtes: natiuitatis beati iohis baptiſte: aſſumptõis ⁊ natiuitatis btiſſime virgis marie matris dei audiẽtes expreſſe ſtudeãt informare: ſi ab eccl'iaꝝ rectorib⁹ vel vicarijs aut loca tenẽtibꝫ eoꝝdẽ r̃qſiti fuerĩt: necñ ⁊ his qꝫ ꝯfeſſiões audiẽt ꝯſciaꝫ facere ꝙ decias ſoluere nõ omittant. Nõ ſi forte i ꝑdicatõib⁹ hocipm ſupdictis dieb⁹ ſuadere ſcienter omiſerit: ꝑ ſupiores eoꝝ grauit̃ arguant̃. Quib⁹ etiaꝫ ſupioribus in virtute ſancte obedientie diſtrictius precipimus: vt contra taliter omittentes ſtatuta penalia faciant: ſm q ſic acriter puniant tranſgreſſores: ꝙ pena eoꝝ ſit ceteris in exemplũ. Conſtitutõne bo. me. grego. pape. x. ꝑdeceſ. nr̃i: circa hec edita in ſuo nihilominus robore duratura. Qui vo ſcienter poſtpoſuerint confitentibus conſcientiam facere de ſoluendis huiuſmodi decimis: ab officio predicationis tamdiu maneant ipſo facto ſuſpenſi donec ꝯfitentibus ipſis ſi hocipſum

⁊ qua. vt hi qui. ij. R̃ñ. Item a beneficio habito ſimplex: de electi. nihil eſt. determinata ad ſex menſes ⁊ annũ. s. e. ꝯpil'. de vi. ⁊ ho. cle. c. ij. Ad triennĩũ: de re. eccle. non alie. c. ij. li. vj. de elec. cum in cũctis. e. ti. c. j. ⁊. c. cupientes. §. ceterum. li. vj. Ad temp⁹ incertũ: ſcilꝫ qdiu tacuerit: de elec. generali. li. vj. determinata etiaꝫ quo ad partem diſtributõnũ: vt i pre. decre. vt hi q. ij. R̃ñ. ſuſpendit̃ etiã quis a beneficio obtinendo per ſex mẽſes: ⁊ per annũ. vt in pre. decre. ij. de vi. ⁊ hone. cle. Quandoqꝫ ꝑ annum ⁊ biẽniũ: de ſta. mona. ne in agro. §. ſiquis. Itẽ eſt ſuſpenſio ab officio ⁊ bñficõ ſimplex: de teſti. tam litteris. in fi. de ſecũ. nup. ca. j. de paruule. quarum. Quandoqꝫ determinata ad tẽpus ſatiſfactõnis vel reſtitutõis: de elec. qr ſepe. de cenſi. exigit. li. vj. Et quandoqꝫ hec ſuſpẽſio dicit̃ ab ordine ⁊ dignitate: de ſciſma. c. j. in fi. Et quãdoqꝫ fit alternatiue: de vita ⁊ hone. cle. a crapula. Item ſuſpendit̃ quis ab admĩſtratõne ſimpliciter: de ſoluti. c. ij. ⁊ cum determinatõne triennij: de rebꝫ eccle. non aliena. c. ij. ⁊ interdum ſuſpenditur ab officio adminiſtratiõe ⁊ beneficio vſqꝫ ad ſatiſfactõnem: s. ea. compil'. de deci. c. j. Item ſuſpenditur quis a priuilegio clericali quandoqꝫ in perſona quandoqꝫ in rebus. de vita ⁊ hone. cle. c. vlt. ⁊. s. ea. compil'. eo. ti. c. j. Item ſuſpenditur quis a collatõne beneficiorum ſimpliciter: de preben. graue. ne ſe. vacã. c. vno. li. vj. ⁊ cum determinatõne anni vel biennij: s. ea. compil'. de ſta. mona. ne in agro. §. ſiquis. Item ſuſpenditur quis a cõfirmatõne epiſcoporum ſimpliciter: de tranſla. c. ij. quandoqꝫ per annũ: de elec. ꝓuida. li. vj. ⁊ quandoqꝫ a confirmatõne inferioꝝ: de elec. nihil eſt. Item ſuſpenditur prelatus regularis a receptõne ꝓfeſſionis: de regula. non ſolum. in fine. li. vj. Item ſuſpenditur officiũ minoris legati preſente legato de latere: de offi. dele. volentes. Item ſuſpenditur ſtatus canonicarum alamanie: de elec. indẽnitatibus. §. penl'. li. vj. ⁊. s. ea. compil'. de ſta. regu. attendentes. §. illas qꝫ. Item ſuſpenditur quis ab officio aduocatõnis ⁊ notarie: de here. ſi aduerſus. Item a collatõne magiſterij: s. ea. compil'. de magiſt. cum ſit. Item ab officio predicandi: vt hic. Et quia ſupra poſui vt diuerſa ſuſpenſionẽ officij ⁊ beneficij: videtur ꝙ ſuſpenſus ab officio non ꝑ hoc ſuit ſuſpenſus a beneficio: al's ſupflue adderetur: ſecunda ſi includeretur ſub prima. ⁊ hoc putabat oſti. vel in ſuſpenſione iuris: vt no. poſt eum. de re iudi. cum eterni. li. vj. cui concor. archi. ibi: vt ſic ſtatutum iuris penale reſtringatur: de elec. ſtatutũ. li. vj. facit de deci. ad audientiam. cum concor. ſecus dicunt ibi i ſuſpenſione hominis. de cle. conn. diuerſis. ⁊. c. iohannes. de prebẽ. cum ſm. de eta. ⁊ quali. cum bone. de appella. paſtoralis. de excepti. apoſtolice. ⁊ ſic dixit oſtien. intelligendum quod no. in ſumma de verbo. ſigni. §. vlt. v. in fine. no. ⁊ ſe. Ad hoc facit qd dicit̃ minus agi cum lege ꝙ cum miniſtro legis. ff. de arbi. l. celſus. nec debet iudex eſſe clementior lege: in aut. de iudi. §. oportet. coll'. vj. In contrariũ. lxxxj. di. ſiquis ſacerdotũ. ⁊. c. eos. ⁊ quod ibi no. de ꝯſue. cum dilectus. in glo. ſuſpenſus: circa mediũ. ⁊ de cle. excõ. miſtrã. latores. nam beneficium datur ꝓpter officium: de reſcrip. c. fi. li. vj ⁊ videtur expreſſum. xxxij. diſtin. preter hoc. ⁊ ibi directe ꝯtradicit Io. ſupradicte diſtinctõni oſti. vt ſcilicꝫ ſuſpenſus ab officio a iure ſit ſuſpenſus a beneficio: ſi ab homine non: niſi i ſententia exprimat̃ ⁊ ibi vide. Lan. ⁊ vincen. dicebant de eta. ⁊ qua. cum bone. vt ibi dixi ſup glo. ij. tunc: demum ſuſpenſo ſubtrahi beneficium cum eſt in mora petendi abſolutõnem: al's non. allegant de elec. c. vlt. ij. q. v. ſuper cauſa: facit ne ſede vacan. c. vno. §. cum vo. lib. vj. abbas in decre. a crapula: de vi. ⁊ hone. cle. vt ibi dixi ſup glo. ij. diſtinguebat ſuſpẽſum ab officio ꝑ crimẽ vł ꝓ infamia tm̃ vł facto de quo

obteſtato
beſchwerung

ſibi dicendi cōmode facultatē habuerint: ꝯſcientiā fecerint exinde excōicatōis incurſuri ſententiā ipſo facto ſi ꝑdicare ꝑſumpſerit ꝑdicta negligētia vt ꝑmittit nō purgata. Ad religioſos tū monaſterioꝝ vl' eccleſiaꝝ decimas ꝑcipientiū nolumꝰ hoc extendi. Sane temerarios violatores ꝯſtōnis illiꝰ: q̄ religioſis ⁊ clericis ſecularibꝫ ꝓhibet: ne aliq̄s ad vouendū iurandū l' fide interpoſita ſeu al's ꝓmittendū inducāt: vt ſepulturā apud eoꝝ eccleſias eligāt vel iam electā vlteriꝰ nō īmutēt: ſimilē ſniam pena in dicta ꝯſtōne ꝯtenta in ſuo ꝑdurāte robore incurrere volumꝰ ipſo facto ab alio q̄ a ſe. apo. ꝓterq̄ in mortis articulo nullatenus abſoluēdos. nullis ꝓuilegijs aut ſtatutis cuiuſcūq3 tenoris exiſtāt: ſuꝑ his valituris. Clemens. v. in ꝯci. vienēſi.

De penitentijs ⁊ remiſſionibꝫ

Cum ſm ſtatuta canonica vltimo deputandis ſupplicio negari ſi petant nō debeat pnie ſacrm: abuſuꝫ dānabilē ī q̄buſdā partibꝫ ꝯ̄ hoc introductū: aboleri oīno volentes iuſticiarios oēs ⁊ dños tēporales: vt ab hmōi deſiſtāt abuſu: hortamur ī dño ⁊ obſecramꝰ ꝑ viſcera mīe ihū xpī locorū ordinarijs nihilominꝰ iniūgentes: vt eos ad hoc cuꝫ ꝑmū cōmode poterūt diligent' monere: ⁊ ſi neceſſe fuerit eccleſiaſtica cenſura compellere nō omittant. Idem.

Abuſionibꝰ q̄s nōnulli eccl'iaꝝ queſtores in ſuis ꝓponūt ꝑdicatōnibꝫ: vt ſimplices decipiant ⁊ auꝝ ſubtili vel fallaci potius ingenio extorqueāt ab eiſdeꝫ: cū in aīaꝝ cedat ꝑiculū: ⁊ ſcandalū plurimoꝝ: viam prout eſt nobis poſſibile ꝑcludere cupientes: iuxta ſtatutū cōcilij generalis durimꝰ ꝓhibēdū diſtricte: ne queſtores aliq̄ niſi ap'licas vl' dioceſani epī l'ras exhibuerīt quolibꝫ admittant' nec ꝑmittant': cū ſolū ipſis cōpetat indulgētias ſibi ꝯceſſas inſinuare ꝑplo: ⁊ charitatiua poſtulare ſubſidia ſupplicit' ab eodē nullatenꝰ ipſi populo ꝑdicare nec aliō exponere q̄ qō ī l'ris ꝯtinebit' ſuꝑdictis. Literas q̄s ap'licas dioceſani epī ne quid fraudis ꝯmitti valeat ꝑ eaſdē anteq̄ admittāt q̄ſtores ipſos examinēt diligēter. Ad hec cū aliq̄ ex hmōi q̄ſtoribꝫ ſicut ad noſtrā audientiā eſt ꝑlatū: nō ſine multa temeritatis audacia ⁊ deceptione multiplici aīaꝝ indulgentias ꝓp'lo motu ſuo ꝓprio de facto ꝯcedāt: ſuꝑ votis diſpēſent: a ꝑiurijs homicidijs et peccatis alijs ſibi ꝯfitentes abſoluāt: male ablata incerta data ſibi aliq̄ pecunie q̄tītate remittāt: terciā aut quartā ꝑtē de penitentijs iniūctis relaxent: aīas tres vl' plures parētū l' amicoꝝ illoꝝ qui el'ias eis ꝯferūt: d' purgatorio vt aſſerunt mendaciter extrahant: ⁊ ad gaudia ꝑadiſi ꝑducāt: bñfactoribꝫ locoꝝ q̄ꝝ queſtores exiſtūt remiſſioneꝫ plenariā peccatoꝝ īdulgeāt. ⁊ aliqui ex ipſis eos a pena ⁊ a culpa vt eoꝝ v̄bis vtamur abſoluant: Nos abuſus hmōi ꝑ q̄s cēſura vileſcit eccleſiaſtica ⁊ clauiū eccleſie auctas ducit' in ꝯtēptū oīmode aboleri volētes: ea ꝑ q̄ſcūq3 q̄ſtores fieri vel attēptari decetō diſtrictiꝰ inhibemꝰ: oīa ⁊ ſingula ꝓuilegia ſi q̄ ſuꝑ ꝓmiſſis l' eorū aliq̄ ſint aliquibꝫ locis ordinibꝫ vl' perſonis q̄ſtoꝝ hmōi quocūq3

dubitet' an ſit mortale: vt ꝑmo caſu ſit ſuſpenſus a bñficio: ſecūdo non: ſa. ij. q. v. ꝑſbyt. de pur. ca. c. ij. ⁊ c. inter. hoc forſan habuit a goffredo qui no. de ap. paſtoralis. ī vlt. glo. q' cū plerūq3 ſuſpenſio fiat ex leui cā: vt ꝓpter infamiaꝫ vl' ſcandalū: vt pre. c. ꝑſbyter. nō ſubtrahet' per id bñficiū qō ſine magna cā ſubtrahi nō debet. xvj. q. vij. inuētū. q: nec ſunt ſubtrahenda ſtipēdia q̄ diu. ⁊c. C. d' execu. rei iudi. l. ſtipēdia. ſecꝰ vbi ſuſpēſio fit ex magna cā: de pur. ca. cū inter vel ſi ſuſpēſus ꝯtēnit ſuſpenſionē: de eta. ⁊ qua. cū bone. Videt' iſte tres vltime op. ꝯiūgende ⁊ ſequende niſi aliud ꝓ vel ꝯ: in ſnīa iuris vel homis exprimat'.

c Dicendi. nō ꝯ̄tra ꝯ̄ijs purgari: ad ideꝫ de pur. ca. inter. ⁊ c. cū ī iniūctis. d' here. c. ij. ī ꝑn. li. vj. ꝑcm̄ q̄ tacendi dicēdo purgat'. xliij. di. ſi rector.

d Exinde. poſſet exponi. i. poſt ſuſpēſioꝫ vel. i. poſtq̄ omiſerit cū potuerint ꝯſciētiaꝫ ꝯfitētibꝫ facere de qua ꝑmiſit.

e Percipientiū. ol ī eni nō ꝑcipiētes ſolēt in his delinquere.

f Hoc extendi. ī originali eſt l'ra hec. ꝑ qō videt' reſpicere et. v. illos etiā. vt. ſ. religioſi tales aſſerētes aliq̄ q̄ retrahāt nos a ſolutōe decimaꝝ excōicati nō ſunt. Jo. an.

g Conſtitutiōis. de ſepul. c. j. li. vj.

h Similē ſententiā. excōicatōis. de q̄ dixit ſuꝑ̄a: ⁊ illā ſ' vocauit ſentētiā: reliq̄ue ſunt pene.

i Contenta. punit illa ꝯſtō eligētes: vt q̄ ad ſepulturā interdictam decedāt. Itē allicientes vt ſi eos ſepelierint reſtituere teneant' corpa ſi petant': ⁊ oīa q̄ ꝑuenerūt ad eos rōne ſepulture īfra decē dies al's ipſoꝝ eccleſie vbi ſepulti fuerint ⁊ ipſaꝝ cimiteria ſunt interdicta.

k Abſoluēdos. hoc reſpicit hūc vltimū caſum tm̄ ſic ſeꝑatum ab alijs ꝗ ſuꝑioribꝫ q̄ excōicatōibꝫ abſoluēt ordinarij. de ſen. ex. nuꝑ.

Cum ſm. Dānatis ad mortē hoc petentibus pnīa concedi debet. nec valet ꝯ̄ria ꝯſuetudo. Secūdo locoꝝ ordinarios ad hoc exequēdū excitat ibi: locoꝝ.

m Canonica. xiij. q. vj. c. pe. de furtis. c. ij.

n Si petāt. ſu. de eo q̄ dux. ī ma. c. ſignificaſti. in ſi. ⁊ qō ibi nō.

o Penitētie. nec eucharīſtie. eo. ti. q' in te. ⁊ de hꝰ ſatis dixi de cele. miſ. ſane. de ſepultura ptꝫ in pre. c. vl. xiij. q. vlt. nō. oſti. d' ſepul. ex pte. ij. q' furca ſuſpēſus nō deponet' ſine licentia iudicis. quā tn̄ petitā facile cōcedere debꝫ. ff. d' cada. pu. l. j. ij. ⁊ iij. etſi poſtea ſuerit penitens ſepelietur. vt in. ꝑ. c. vl.

p Miſcrōie. cui nec mēſura poni pōt: nec eius tpa pñt diffiniri. xxvj. q. vj. is qui. de pe. di. j. multiplex.

q Cōmode poterunt. ſu. de elec. q' ſit. ⁊ c. cupientes. §. ceteꝝ. li. vj.

r Neceſſe. q: monitoi nō parent.

ſ Cenſura. de v. ſig. querenti.

t a Abuſionibus. recenſet ꝯcilū generale de q̄ſtoribꝫ nō admittēdis ſine literis ap'licis l' dioceſanoꝝ: et addit ꝑ dioceſanos l'ras ap'licas ꝑus examiari. Ponit ſecūdo octo reprehēſibiles actꝰ q̄ſtoꝝ: q̄s fieri ꝓhibet: et ꝯ̄ria ꝓuilegia reuocat. Tercio delinq̄ntes ꝑ epōs puniri ꝑcipit. non ob. ꝓuil'ijs. ſecūda ibi: ad hec. tercia ibi: queſtores.

u Ingenio. ſumpꝰtꝫ. C. d' comer. ⁊ mer. l. ij. ſa. xiiij. q. v. dixit.

x Poſſibile. de elec. vt circa. in ꝑn. li. vj. ⁊ de v. ſig. ſepe.

y Generale. e. ti. cum ex eo. Jo. an.

ꝫ Queſtores. eccl'iaꝝ. d' q̄bꝫ de ꝓui. tuaꝝ. in ꝑn. habemꝰ eīm q̄ſtores iudicioꝝ de q̄bꝫ de v. ſig. forꝰ ⁊ d' his q̄ſtoribꝫ pecūiaꝝ ⁊ erarioꝝ. vide qō nō. d' offi. q̄ſto. l. vna.

a Permittant'. nullatenus ipſi ꝓp'lo ꝑdicare qō ſequit'.

b Competat. cōcor. de here. vt officiū. §. cōpeſcendi. li. vj. Nec repetere ꝓmittant'.

c Literas. hoc addit ꝯcilio generali.

d De facto. hoc eīm eſt epoꝝ ⁊ non inferioꝝ: de excef. ꝑ. accedētibꝰ. ⁊ q̄ ad ꝓprios ſbditos nō q̄ ad extraneos. e. ti. q' aūt.

e Votis. hoc etiam eſt epoꝝ: quod dic vt dixi de voto. c. j.

f Incerta. vide quod dixi ſ. e. ꝯpi. de ꝓui. c. j. v. nec legata.

g Quartam. idem puto de alia quota.

h Mendaciter. cū ſint dei iudicio reſuati. xxv. di. qualis. ꝯſunt eīm

ſuffragia: de quib⁹. xiij. q. ij. anime defunctoꝝ. ⁊ vide qđ dixi ſ. eo. ti. ꝙ aūt. ⁊ qđ no. oſti. in ſum. de remiſ. §. quibus ꝯſtīt. ⁊ §. vlt.
i A pena ⁊ culpa. iſta eſt illa pleniſſima peccatoꝝ remiſſio q̄ cōcedit̄ cruce ſignatis ꝓ ſubſidio vltramarino: de qua ſcripſi p⁹ oſti. de inde. ad liberādā. que daī in anno centenario: in extrauā. boni. h₃ antiq̄ꝫ. quā₃ ſolus papa ꝯcedit.

k Tolerantur. ꝯcor. ſ. e. ꝯpi. d priuil. c. j. in ꝑn.

l Uel ꝑſonis. quādoq̄ꝫ hec differūt: de priui. ne aliqui. li. vj.

m Puniri. per has clementinas q̄nq̄ꝫ ordinarij puniūt exemptos vt hic ⁊ ſ. de teſta. ca. j. de ſta. reg. c. ij. de reli. do. c. ij. de iniu. c. j. Q̄nq̄ꝫ nō punit ſ₃ iuris penam publicat. ſ. de priuil. ca. j. Q̄nq̄ꝫ nō punit ſ₃ abſoluit: de ſepul. c. j. Q̄nq̄ꝫ ſolum circa loca dat̄ iuriſdictō: de ſup. ne. pla. c. vno. de priuil. c. ij. Generaliter dat̄ iuriſdictio ꝯtra eos: de priuil. c. j. li. vj. Io. an.

m Propenſius. idem verbū: ſ. e. ꝯpi. de eta. ⁊ quali. vt hi qui. ⁊ ibi ex poſui.

n c Ex frequentib⁹. Caſus. religioſi etiā₃ exēpti violantes interdictū poſitum ꝑ ſedem apl'icam vel ordinariū loci vl' generale ceſſatōes diuinoꝝ factam ꝑ ꝓuinciale concilium: vel eum qui hoc poſſit ſeruatam ꝑ cathedralem vel matricem eccleſiā loci: excōmunicati ſunt ipſo facto: nō obſtātibus ꝓuilegijs conuentōnib⁹ ꝯſuetudinib⁹ ⁊ ſtatutis: ⁊ reſpicit pendētia. Et primo ponit religioſoꝝ exceſſum qui fuit conſtitutionis cauſa. Secundo ibi: nos igit̄ ꝓuiſionem circa obſeruatōnem interdictorum ⁊ ceſſatōnum cum ſui pena: quā tercio ibi: porro: ꝓrogat ad pendētia ⁊ tollit obſtātia: ⁊ vt ī ꝓhemio dixi: hec decre. ꝯceſſit ꝯciliū: ⁊ hoc ꝓbat ſequens.

o Querelis. ſimile de ꝑui. epiſcopoꝝ. li. vj.

p Experientia. que eſt rerum magiſtra: de elec. ꝙ ſit. in ꝑn. lib. vj. vbi de hoc.

q Fucatis. quaſi tinctis vel coloratis: ⁊ habet̄ hoc vbū de ꝯſe. di. v. fucare. vbi no. v. ſi vicū frontis alicuius fucus inauret ⁊c̄.

r Meruū. de conſue. cum inter.

ſ Generalia. de ver. ſig. cum in partibus.

t Unam fidem. ad ephe. iiij. ſ. e. ꝯpi. de ſum. tri. c. vno. §. ad hec. de excel. pla. frequēs. ad fi. vide qđ de multiplici vnitate ſcripſi: de ſum. tri. dānamus. ſup verbo collectiuā.

u Sedis apoſt. ꝑ hoc videt̄ cōprehendere interdictū iuris. exemplū ſ. e. ꝯpi. de penis. ſiquis ſuadente. §. ciuitas. cum ꝯcor.

x Religioſi. quicūq̄ꝫ mendicantes vel nō. ⁊ per hoc patet ꝙ clericos ſeculares non ſeruantes interdictum vel ceſſionem que ſeruat matrix eccleſia non ligat hec ꝯſtō: ⁊ multos tales caſus quibus ꝑ has clementinas ligant̄ religioſi tm̄: collige ſ. de elec. ī pleriſq̄ꝫ. v. nullus. de ſup. neg. ꝑla. c. vno. de re. ec. non alie. c. j. de teſta. c. vno. ð deci. c. j. de ſta. mo. c. j. de reli. do. c. j. v. predictis. de cenſi. c. j. de priuil'. c. j. de penis. cupientes. v. illos etiam. ⁊ v. ſe. Specialiter cōtra mendicantes qui tranſeūt ad non mendicantes ꝓuidet decre. j. de regu. generaliter. ꝯtra mendicantes pre. decre. cupientes: in ꝑn. de penis. ſpecialiter. ꝯtra ꝑdicatores ⁊ minores decre. dudum. de ſepul. ſpecialius ꝯtra minores. j. e. cum ex eo. ꝓ religioſis emanauit de cenſi. c. ij. ð exceſ. ꝑla. frequēs. Conqueruntur tm̄ religioſi ꝙ ꝯſtōnes que fauorē₃ ipſoꝝ reſpiciūt: ſunt ſine pena. ſ₃ ꝯtra ipſos edite ſunt penales.

ꝯceſſa: ne ipſoꝝ ꝑtextu ſit eis materia talia vlteri⁹ ꝑſumendi: auctē apl'ica q̄ntū ad ꝑmiſſa penit⁹ reuocātes. Nuc ſtores aūt q̄ deinceps in ꝑmiſſis vel aliq̄ ꝑmiſſorū delīqrint vel al's etiā₃ q̄buſcūq̄ꝫ ſuis priuilegijs abuſi fuerint: ſic ꝑ locoꝝ ep̄os puniri volum⁹: nullo ꝓſus eiſdē₃ q̄ſtorib⁹ in hac ꝑte ꝓuilegio ſuffragāte: ꝙ a ſuis temerarijs auſib⁹: qui vbiq̄ꝫ vt ꝯmunis h₃ aſſertio nimium exercuerūt pene formidine ꝓpenſius compeſcātur.

Clemēs. v. ī ꝯcilio vienēſi.

De ſententia excōmunicationis ſuſpenſionis ⁊ interdicti.

Ex frequētib⁹ ꝑlatoꝝ q̄relis accepimus: vt noſipſi experiētia certa ꝓbauimus in minorib⁹ ꝯſtituti: ꝙ plerūq̄ꝫ religioſi nūc patenter excuſatiōib⁹ fucatis ⁊ friuolis īnitentes nūc latēter eccleſiaꝝ ſuaꝝ ianuis ꝑforatis aut īcis factis feneſtris ſeu modis alijs exq̄ſitis nō abſq̄ꝫ dāno cathedralium ⁊ parochialiū eccleſiaꝝ ⁊ ſcādalo plurimoꝝ dirūpendo neruū eccleſiaſtice diſcipline ciuitatū terraꝝ ⁊ aliorū₃ locoꝝ generalia interdicta ꝑſumptiōe dānabili violare ꝓſumūt. Nos igit̄ in ſancta dei eccleſia cui diſponēte dn̄o ꝑſidem⁹: q̄ quidē vnica eſt: et vnū deū ꝑdicat atq̄ꝫ colit: vnā fidē₃ firmit̄ ⁊ ſimpliciter ꝯfitetur: vniformitatē₃ q̄ntū cōmode poſſum⁹ ꝯſuare volētes circa interdictoꝝ obſuātiā₃ ꝑdictorū auctē ſedis apl'ice vel a locoꝝ ordinarijs poſitorū₃: de fratꝝ nr̄oꝝ ꝯſilio diſtricte ꝑcipiendo mādam⁹: q̄ten⁹ religioſi quicūq̄ꝫ tam exempti ꝙ non exempti cuiuſcunq̄ꝫ ordinis ⁊ ꝯditōis exiſtāt: cū cathedralē₃ vel matricē loci eccleſiam illa viderint aut ſciuerīt obſuare

y Exempti. quomodo ꝑ diuerſas ꝯſtōnes clementinas ꝓbat nō excuſare ꝓuilegiatis vel exemptis ꝙ fiant generalia ꝯcilia: dixi ſ. e. ꝯpi. de ſepul. dudum. in ꝑn.

z Matricem. i. maiorem ⁊ baptiſmalem que dr̄ matrix: q̄a ſicut mater generat: ſic illa regenerat ꝑ baptiſmū: ſic ſumit̄ de ꝑſcri. c. j. ⁊ c. ex tranſmiſſa. de tranſact. preterea. ij. Quia igit̄ interdicit q̄nq̄ꝫ loca nō habētia intra ſe eccleſiā₃ cathedralem: habēt tamen matricem ideo hoc expreſſit. ⁊ dico locū habere etiā cum illa matrix eccleſia religioſis nō ſeruātib⁹ ſubeſt q̄ ad ꝑſentatōē₃ collatōē₃ l' q: ſit ipſoꝝ vicaria: cū hic generalit̄ loq̄t̄. Sꝫ quid dices hic eccleſiā an ep̄m l' ꝑlatū tm̄: vel capl'm tm̄: vl' vtrūq̄ꝫ intellī: Et q̄d ſi vacat eccleſia cathedralis ⁊ pars capituli ſeruat ⁊ pars n̄ ſuat. ⁊ partes forte ſunt eq̄les: In omnib⁹ his caſibus puto eccleſiā ſumi ꝓ ipa materiali eccleſia ⁊ ipius eccl'ie parietib⁹: de hoc ne ꝑlati vi. ſu. c. vlt. cum ꝯcor. ⁊ ꝙ ex quo in eccleſia celebret̄ cōtinue ianuis apertis ⁊c̄. ſiue ꝑ ꝑlatū ſiue ꝑ capl'm totū₃ vel partem ſiue ꝑ alios clericos eccl'ie nō ſit loc⁹ huic pene: l₃ pene irregl'aritatis ⁊ alie de quib⁹. j. dicā poſſent locum habere vt ſit mens littere: ꝙ ex quo ī matrice eccleſia ſuat̄ ⁊ in alijs obſeruetur: ſepiſſime videmus ꝙ in cathedralib⁹ ⁊ matricib⁹ eccleſijs inferiores clerici manſionarij ⁊ capellani vt plurimū etiam ſine ꝑlato ⁊ canonicis officiant eccleſias ipſas. Sꝫ nūquid quo ad interdictum ꝓuincie dicetur eccleſia metropolitanā matrix: ita ꝙ illa ſeruante interdictum religioſi totius ꝓuincie non ſeruātes ligati ſint hac pena: ⁊ de ſcientibus loquor: Uidetur ꝙ ſic: ð poſtu. c. j. v. ſ₃ vide. xij. di. de his. Contrariū puto ꝑ hanc litteram que dicit cathedralem vel matricem loci. Conſtat autem metropolitanā. eccleſia: pone rauēnas nō eſt matrix l' cathedralis: ciuitatis boñ. l' mutiñ. ð of. or. paſtoralis. ix. q. iij. ſi aūt. ⁊ c. nullus. ligabunt̄ q̄ religioſi dioceſis rauen̄. tm̄. Item quid ſi interdicta eſt villa vel caſtꝝ n̄ hn̄s incluſam certam eccleſiā cathedralē vel matricē qđ eſſe poſſet: puta q: matrix eccleſia eſt in alia terra non interdicta: vl' q: plures ſunt eccleſie in villa vel caſtro ⁊ nulla ꝑncipalior. q: q̄lib₃ baptizat ſuos parochianos: ⁊ forte ex illis eccleſijs alique ſeruant interdictū: aliq̄ non. puto ꝙ tūc nō ſit locus huic ꝯſtōni. deficiūt em̄ mens ⁊ verba ſicut nec locū haberet qñ in loco ſingulariter interdicto nulla eccl'ia eſſet niſi illa religioſoꝝ nō ſeruantiū. Habeāt q̄ tūc locū iura antiq̄ vt dicam. j. in glo. additur.

a Sciuerint. alio ſenſu q̄ ꝑ viſu₃ de quo ꝑmiſit ꝓbabiliter. ergo ignorantes talem obſeruantiā nō ligat hec pena.

b Obſeruare. no. q: in nō obſeruando non dicit ꝙ ſe ꝯforment. addere em̄ intendit hec ꝯſtō non diminuere ad obſeruantiā interdictoꝝ: vt patet in ꝑn. ſ. e. ꝯpi. de ꝑbē. c. j. in fi. Et ſtatutū hic factū₃ ad penam non debet trahi ad gratiam. de tranſla. c. ij. vltra mediū. ⁊ argumentū a ꝯtrario ſenſu ceſſat: vbi illius argumenti contrariū reperit̄ in iure: vt ſatis ſcripſi de elec. publicato. ſup vlti. glo. Item contrarioꝝ non eſt eadem diſciplina: vbi verba ⁊ mens reſiſtunt. ð ver. ſig. c. ſi. de offi. lega. ſtuduiſti. Exceſſus ergo clericoꝝ matricis eccleſie non dabit religioſis materiam delinquendi: de ꝑui. peruſis. Intelligo autem illos ſeruare qui abſtinent animo obſeruādi: ⁊ faquod ibi dixi ſup verbo violauerint.

non obſtantibus quibuſcũq̄ʒ appellationibus antea etiam ad eandem ſedem vel aliũ ſeu alios interiectis et alijs obiectibus quibuſcũq̄ʒ abſq̄ʒ dolo τ fraude: cum moderatiõe tamen decretalis alma inuiolabiliter ea ſeruent. Alioq̄n non ſeruantes excõmunicationis ſententie hoc ipſo volumus ſubiacere: quod etiaʒ in interdictis τ in ceſſationibus a diuinis indictis per prouincialium conciliorum ſtatuta: vel ipſorum auctoritate cum maius ſit prouinciale cõciliũ q̄ ſingularis prelati ꝓuincie: ac iudicium integrum quod plurimorum ſententijs comprobatur volumus obſeruari. In ceſſationibus vo generalibus: a diuinis ciuitatum terrarum τ aliorum locorum quas aliquando ex conſuetudine vel al's capitula collegia vel conuentus ſecularium aut regularium eccleſiarum ſibi vendicant: q꞉ ipos hoc vnico lumĩe ad repellẽdas iniurias eis factas priuare nolum⁹ nec debemus: idem intelligimus obſeruandum. Ipſi vo ſint diligenter attenti: vt ſtatuta romanorum pontificum predeceſſorum noſtrorum ſuper his edita diligenter obſeruẽt. Porro hanc ſanctõnem ad pendentia trahimus: nõ obſtantibus priuilegijs conuentionibus ſtatutis τ conſuetudinibus quibuſlibʒ: que ꝯtra premiſſa ſeu aliquod ꝑmiſſoꝝ religioſis ipſis in nullo volumus ſuffragari.

Idem.

Grauis ad nos prelatoꝝ querela perduxit: q̄ nobiles quidaʒ τ domini temporales terris eoꝝ eccleſiaſtico ſuppoſitis interdicto: nedum in locorum ſuorum capellis: ſed τ in collegiatis τ alijs inſigniuʒ locoꝝ eccleſijs miſſas et alia diuina officia publice τ ſolẽniter faciunt celebrari: ad officia eadẽ celebrãda nũc hos nunc illos vocãtes: τ interduʒ quod eſt deterius compellentes: hiſq̄ʒ non contenti exceſſibus per campanarum non ſolum pulſationem: ſed τ voce preconia populos etiam interdictos vt interdicti non obſtante ſententia ad audiendas miſſas huiuſmodi veniãt faciunt euocari. Nonnulli

c Quibuſcũq̄ʒ. quibus allegarent nullitatem ſententie: quod poterit eſſe multis modis: nõ. e. ti. ꝓſenti. li. vj.

d Appellatõibus. non dicit q̄ precedens appellatio nõ viciet interdictum ne corrigat. de ap. ad hoc quoniam. τ. c. dilectis. cuʒ ſil'ibo. Sed dicit q̄ q̄uis interdictuʒ ſit nullum ꝓpter precedentem appellatõnem vel aliam cauſam ex quo tamen matrix eccl'ia illud ſeruat religioſi violãtes ſunt excõmunicati. Jo. an.

e Alma. e. ti. li. vj.

f Excommunicationis ſententie. Eſt ſciendum q̄ ꝑ xviij. conſtitutões clementinas cõprehẽſi ſunt quinquagita caſus: q̄ꝝ xvj. ſunt reſeruati pape: quibuſ quis ipſo iure excõmunicatõneʒ incurrit expreſſe: τ ꝑ duas duo tacite. Et eſt ꝑmittendũ q̄ oſti. colligit triginta tales caſus iuris veteris in ſum. e. ti. §. iij. in prin. Ego collegi. xxxij. li. vj e. ti. eoc qui. nunc exprimam hos nouiſſimos. Prim⁹ eſt de ſequeſt. poſ. c. j. quatuor de ſepul. c. j. alij q̄tuoꝝ de deci. c. j. duo de ſta. mo. c. j. §. q̄a vo. Duodecimus eo. ti. c. ij. in fine. Tredecim⁹ τ. xiiij de reli. do. c. j. Alij ſex τ ſic. xx. de conſang. τ affini. c. j. tres et ſic. xxiij. et ſũt apoſtolice ſedi reſeruati: de here. c. j. ad fi. duo τ ſic xxv. e. ti. c. ij. ſeptẽ τ ſic. xxxij. ð vſu. ea. j. alij. vj. et ſic xxxiij. τ ſunt etiaʒ apoſtoli: ð priuil'. c. j. ſtringamus. ſub duobus caſibus qui ſunt etiam apoſtolici: ſ. de penis. c. j. in ꝑn. τ. v. poteſtas. τ ſic. xlij. e. ti. cupientes. in prin. xliij. e. ti. §. qui vo. xliiij. e. c. i fi. τ eſt apoſtolicus. xlv. hic quatuor etiam apoſtolici τ ſic. xlix. ĩ. c. ꝑxi. Quinquageſimus ĩ. c. cum ex eo. duos autem caſus tacitos habemus de ſum. tri. c. ꝑmo. §. porro. de vſur. ex grandi. in fine. Jo. an.

g Subiacere. additur hec pena ad alias que habent̃ de exceſ. prela. c. fi. de ꝑui. auctoritate. τ. c. epõꝝ. li. vj. eo. ti. is qui. eo. li. Poſſet tamen caſus eſſe in quo iſta pena ſine illis ligaret: τ ex. Pone q̄ ſententia interdicti vere non ligat impediente appellatione vel alia nullitate: tamen matrix eccleſia illam ſeruat: ligantur religioſi hac pena: ſed non illis. econtra bene ligat ſententia: cũ matrix eccleſia non ſeruat illam: tunc ligant̃ illis τ non iſta. Quando vo tenet τ ſeruat̃ per matricem: tunc locum habet quod prius dixi q̄ ligãtur vtriſq̄ʒ. q̄nq̄ʒ nõ tenet nec ſeruatur per matricem: τ tunc neutris ligant̃.

h Ceſſatõibus. generalibus vt ſequit̃.

i Comprobat̃. xx. di. de quibus. de offi. dele. prudentiam. poſt prin. prouerbi. xiiij. ibi ſal⁹ vbi multa cõſilia. τ. xv. diſſipãtur cogitatões vbi nõ eſt cõſiliũ: τ vbi nõ ſunt plures conſiliarij confirmant̃.

k Generalib⁹. ſpecialis eni ſeruãt ſolũ in eccleſijs i q̄bꝫ ſunt inducte: ð ap. dilectis

l Unico lum̃e. ſum. ꝑmi. de offi. preſi. illicitas. §. ne tenuis.

m Edita. de of. or. irrefragabili. §. cetez e. ti. ſi canonici. τ ca. q̄uis. li. vj. τ ibi vide in vl. glo.

n Pendentia. ꝯor. ſ. e. ꝯpi. de iudi. diſpẽdioſam. cũ ſuis ꝯcor.

o Conuentionib⁹. ſic ſ. ea. ꝯpi. de ſepul. dudũ. circa finem.

p Grauis. Caſus. domini tẽporales q̄ cogunt aliquos ĩ loco interdicto celebrare diuina: l' qui ꝑ ꝑcones faciũt tunc ad illa audienda populum euocari: vel ꝓhibent ne publice excõmũicati l' interdicti ſuper hoc: per illos qui miſſas celebrant: moniti eccleſias exeant: τ ipſi nominatim moniti qui nõ exeunt excõmunicati ſunt τ per papam abſoluendi. Et primo narrat: ſecundo penã imponit ibi: ne igitur. Jo. an.

q Temporales. etiam ſi ſint epiſcopi vel eccleſiaꝝ prelati videtur locum habere quod hic dicit̃: ne cle. vel mo. c. vlt. li. vj. fa. de exceſ. prela. tanta. τ facit quod dixi. e. compil'. de penis. multoꝝ.

r Suppoſitis. ab homine vel a iure. τ hec littera facit ad q̄ſtionẽ

de illo qui ſcit locum interdictum ab homine vel a iure: tamen de-
nunciatio eius nõ eſt facta an illud ſeruare teneať. ſatis enim eſt lo
cum eſſe interdicto ſuppoſitum vt hic: licʒ non ſit publicatum. fa. e.
ti. cum non ab homine. ⁊ quod ibi nõ. e. ti. cum deſideres. j. ꝟñ.
in fi. Qui enĩ ſcivit cercio2ari nõ debuit: de re. iur. cum qui. li. vj.
cum concoꝛ. ⁊ hoc pla
cet archidiacono. e. ti.
is qui. lib. vj. Illa eť
ratõne. quia celebrare
dependet a voluntate
agẽtis. Unde ĩ culpa
eſt agẽdo rem illicitaʒ
ꝓpter ſupioꝛis ꝓhibi
tionem: ⁊ loci inhabi
litatem: al'. de conſe.
di. j. ſicut. quod verũ
intelligit: niſi factum
eſſet occultum. vj. q.
.ij. ſi tñ. ⁊ pꝛe. decre.
cum non ab homine.
⁊ facit quod. ĩ. dicam
in glo. occultũ. In cõ
trariuʒ fa. xj. q. iij. §.
euidenter. ibi ſoluiť.
Item ꝯ. ǎ. c. pꝛoxi. a
ꝯtꝛo. ibi ſoluiť in glo.
no. Forſan expediret
ꝑ ꝯſtitutiõneʒ ꝓuideri
clericos non teneri ad
obſeruatiõneʒ interdi-
ctoꝛum latoꝛũ a iure:
niſi prius fiat illoꝛuʒ
ꝺclaratiõ ſi. ꝺ here. cũ
ſm. lib. vj. Ad quod
dicendum multũ mo-
uet: de cen. quãq̃. li.
vj. ⁊ ǎ. e. cõpi. eo. ti.
pſenti. cuius etiã lr̃a
ſatis huic dicto cõue
nit. Jo. an.
f Capellis. non in-
tendit q̃ ĩ talibus ca-
pellis ſitis in loco in-
terdicto hoc liceat: ſed
dicit vt aggrauet con-
temptum. q. d. maluʒ
eſſet hoc facere ĩ capel
lis ſed grauiꝰ in talibꝰ
eccleſijs.
t Inſignium. de reſcrip. ſtatutum. poſt prin. li. vj.
u Nunc illos. ꝯcoꝛ. de ſta. mo. cum ad monaſteriũ. ꝟ. ꝟ nec.
x Uocantes. licʒ de vocatiõne narret ſolam coactiõnem punit.
y Exceſſibus. tolle litteram. ĩ. faciunt euocari non ſolum ꝑ cam
panas ⁊c̃.
ʒ Campanaꝝ. de offi. cuſto. c. j. cum concoꝛ: ⁊ ibi dixi de diuerſis
campanaꝝ officijs.
a Preconis. vt dr̃ in auť. de liti. §. oꝫ. coll'. viij. vox pconis q̃ncꝫ
paucis innoteſcit: ⁊ hoc reſpectu foꝛtioꝛ videť vocatio ꝑ campanã:
ſed quia preco loquiť ⁊ edictum ponit ex parte mãdantis: iõ maioꝛ
eſt ꝯtemptus.
b Subiectis. precipe non vereñť quod eſt. ĩ.
c Publice. occultum enĩ excõmunicatũ non vitamus in publico.
vj. q. ij. c. j. e. ti. cum non ab homine. vnde dixit rai. in ſum. huiꝰ
ti. §. item queritur. q̃ ille qui ſcit occultum excõmunicatũ eſſe in ec
cleſia: caute ſi poterit exibit. ſi autẽ id non poſſet ſine ſcandalo non
debet exire ꝑ iura predicta. ⁊ ne ſit ꝓditoꝛ. ij. q. j. ſi peccauerit.

quocꝫ ipſoꝝ ſuis plerũcꝫ ſub-
iectis: ne licʒ excõmunicatio-
nis vl' interdicti ſentẽtia pu-
blice ſint nodati: de eccl'ijs dũ
in ipis miſſarum celebrantur
ſolẽnia: inſtantibus etiam ce
lebrantibus exeant precipe nõ
vereñť: ex quo frequenter con
tingit q̃ nõ ſine dei offenſa cle
ricꝫ ac ppl'i ſcandalo ipa miſ-
ſarum ſolẽnia remaneñt inex-
pleta. Ne igitur exceſſus
ſic graues excedentiũ impu-
nitate trahanť ab alijs in ex-
emplũ: preſumptores pfatos
qui in locis interdicto ſuppo-
ſitis quẽq̃ decetero diuina ce
lebrare officia quomodolibet
cogere: aut qui modo pdicto
ad officia eadem audienda ali
quos excõmunicationis pſer-
tim vel interdicti ligatos ſen
tentia euocare: ſeu qui ne ex-
cõmunicati publice aut inter
dicti de eccleſijs dum in ipſis
miſſarum aguntur ſolẽnia: a
celebrantibꝰ moniti: vt exeãt
prohibere: necnon excõmuni-
catos publice ⁊ interdictos q̃
in ipſis eccleſijs nominatim a
celebrantibus vt exeant mo-
niti remanere preſumpſerint:
excõmunicatõnis ſententia:
a qua ꝑ ſedem duntaxat apo
ſtolicaʒ poſſint abſolui: ſacro
approbante concilio innoda-
mus.

Idem.

Cum ex eo q̃ religioſi
viri fratres mioꝛes: in
ſuis recipiunt eccleſijs ad au-
dienda diuina officia tempoꝛe
interdicti fratres ⁊ ſoꝛoꝛes de
oꝛdine tercio quem beatꝰ fran
ciſcus inſtituit: exiſtẽtes: qui
continentes ſeu de penitentia
nuncupãtur: ſcandaluʒ alioꝝ
qui ab his excluduntur men-
tibus generetur: cenſura vi-
leſcat eccleſiaſtica: ⁊ minoꝛis
auctoꝛitatis interdicti ſenten
tia reputeť: eiſdem fratribus
minoꝛibus diſtrictius inhibe
mus: ne decetero aliquem vel

d Inexpleta. debet enĩ ſacerdos dimittere officium miſſe ꝓpter
pſentiam excõmunicati: niſi iam incepiſſet canonem miſſe: de
quo ſcripſi poſt modernos. e. ti. c. nup. ⁊ fa. vij. q. j. illud. ⁊. c.
mihi. ⁊ qõ no. xj. q. iij. ſicut apoſtoli.
e In exemplum. quia ſi ea que male vſurpanť ⁊c̃. xcij. di. per-
uenit. ij. fa. xxiij.
q. j. paratus. in fi.
f Quomodolibꝫ.
omnẽ modum cõ-
pulſionis realẽ ꝑ
ſonalem directum
⁊ indirectum com
prehẽdit: vt ſi res
ipſoꝛum occupant
cõſanguineos: gra
uant in pſonis vl'
rebus. facit ꝺ elec.
ſciant cuncti. e. ti.
quicũcꝫ. li. vj.
g Cogere. pſum
pſerint. quod ẽ. ĩ.
⁊ hoc eſt primũ.
h Euocare. pre-
ſumpſerint. qõ ſe-
quiť. ⁊ eſt ſecũdũ.
i Publice. ꝯcoꝛ.
ǎ. e. ꝯpi. de ſepul.
. c. j. ⁊ ibi videas.
k Miſſarum. ĩ
alijs ergo diuinis
officijs ñ eſt locus
pene.
l Moniti. non
dicit nominatim:
vt. ĩ. pxi. ꝟ. ꝑ qõ
patet q̃ ad prohi-
bẽtes ſufficit gene-
ralis mõitio: pꝛꝛa
monet q̃ omñes ex
cõmũicati ⁊ inter-
dicti exeant: ille ꝓ-
cipit vt non exeãt.
m Prohibere. p
ſumpſerint. quod ſequitur. ⁊ eſt tercium.
n Nominatim. ex generali ergo monitõne nullus ligatur ex
eo q̃ remanet ſoli. ergo nominatim moniti remanentes ligabũť
ꝯcoꝛ. eo. ti. conſtitutiõnem. li. vj. ⁊ ǎ. ea. compil'. de vita ⁊ hone.
cle. c. j.
o Remanere. intellige etiam ſi ipſi tempoꝛales domini hoc nõ
manent.
p Excõmunicatõnis. excõmunicatus ergo iterum excõmuni-
catur: de hoc. iij. q. iiij. engeltrudam. de iude. ita quoꝛundam.
q c Cum ex eo. fratres minoꝛes in tempoꝛe interdicti ſi re
cipiunt in ſuis eccleſijs ad diuina frẽs ⁊ ſoꝛoꝛes tercij
oꝛdinis excõmunicati ſunt nec priuilegia iuuant.
r Soꝛoꝛes. ille igitur non ſunt beguine: vt dixi ǎ. ea. compil'.
de [illegible] c. j.
ſ Tercio. primus fuit fratrum minoꝝ qui eſt artiſſimus. ⁊ ca
ret ꝓpꝛio etiam in cõmuni: de hoc ſatis. ĩ. ti. j. c. j. Secundus

fuit ſancte clare qui differt a primo: quia ordo ille licꝫ etiam feminis arctiſſimus: habet tamen ꝓprium in cõmuni. Sed iſte terciꝰ etiam pro viuentibus in ꝯiugio maribus ⁊ feminis adinuentus eſt: ⁊ habent profeſſi ꝓprium in ſingulari: ⁊ potius ē modus viuendi ꝙ̄ ꝓprie dicatur regula. eſt tamen approbatus ꝑ nicolaum tercium: ⁊ hoc conſtat. Jo. an.

t Continentes. non ꝯtinẽt continentiam: immo viuũt in cõiugio: vt ꝯdixi. tamen ⁊ ſm modũ viuendi eis datum certis diebꝫ qualibet ſeptimana abſtinent a thoro: ſicut et ſeptimana vicis ſue abſtinebant ſacerdotes veteris teſtamẽti. lxxxij. di. plurimos.

u Scandalum. vitandum. qꝺ dic vt ꝺ no. ope. nũci. c. ij.

x Uileſcat. ad hoc: ⁊ ad id quod ſequitur. cõcor. ſ. e. compil. de pe. et re. c. ij.

y Minoribus. alios non ligat cõſtitutiõ.

z Di. fratres minores.

aliquos predictorum etiam ſi ſuper hoc hi vel illi priuilegijs quibuſcũqꝫ muniti extiterint que ipſis in nullo prorſus quoad hoc volumꝰ ſuffragari ad diuina in ſuis eccleſijs tẽpore interdicti quoquo modo admittant. Nõ ſi fecerint eo ipſo excõmunicatõis ſententie ſe nouerint ſubiacere: a q̄ per alium ꝙ̄ per romanũ pontificem vel ſatiſfactiõe ꝑmiſſa per locorum epiſcopos: quos auctoritate aplica fungi volumus in hac parte abſolutiõis beneficiũ nequeant obtinere.

Idem.

Si ſummus pontifex ſcienter etiam excõmunicato participet litteris verbo vel oſculo ſeu alio quis

a Uel illi. fratres ⁊ ſorores tercij ordinis: ⁊ ē mirabile: quia eo caſu in alijs eccleſijs recipi poſſent ſi priuilegiũ eſt generale.
b Suis eccleſijs. ꝑ hoc verbũ qꝺ etiã ſ. ꝑmiſit dico ꝙ ſi i alienis eccleſijs hoc facerent ceſſat hec pena. poſſet tamẽ habere locũ alia pena cõis. ⁊ eſt ſimile qꝺ dixi ſ. hoc ti. c. j. in glo. addit.
c Admittãt. niſi inq̄tũ illis ⁊ alijs ꝑmittit decre. vl. e. ti. li. vj.
d Subiacere. ſi alꝰ hñ ſeruãt iudiciũ qꝺ ſuat matrix eccleſia non ligant pena illiꝰ decre. ſ. c. j. ⁊ iſta mĩ. fa. de iudi. at ſi clerici in ſi. cum ſuis ꝯcor.
e Auctoritate apoſtolica. hoc dicit ꝓpter exemptiõnem: ⁊ quia deliquerant in locis exemptis.
f Si ſummꝰ. Caſus. ſi papa etiã ſciẽter excõicato participat illum ꝑ hoc nõ abſoluit: niſi exprimat hoc ſe velle. ⁊ ſi ſcienter ſb titulo dignitatis aliquẽ noiet vel honoret: ꝑ hoc illum in dignitate nõ approbat: creditᷣ ꝙ ꝓpter dñm Fredericũ de ſicilia emanauerit hec decre. ꝑs pma decre. nõ. xxiij. di. ſi ſummꝰ. ⁊ e. ti. ſi aliqñ. ꝑ goſ. in ꝓhe. ꝯpi. greg. ꝑ inno. ⁊ oſti. ꝺ ꝑui. cum olim. j. ⁊ fa. hoc. c. ꝑ ibi no. ꝑ inno. ⁊ oſti. vt ſicut ꝑ participiuꝫ papa nõ abſoluit: ita nec ꝑ cuitatõꝫ excõicat. vñ nõ incurrit minorẽ q̄ participat illi quẽ papa vitat. ⁊ in ꝑ. c. ſi ſummꝰ: loqᷣ de illo quem vitat ⁊ vitari ꝑcipit.
g Scienter. etiã ſi ignorant ñ erat dubiũ ꝑ pce. decre. ſi aliqñ.
h Participet. q̄ ꝑticipio ñ ligatᷣ minoꝛ. vt no. i iuribꝫ alle. in. j. glo. e. ti. nulli.
i Nõ fas. arguē ꝙ ſcribẽs excõicato incurrit minorem. ꝺ hoc. e. ti. ꝯtionem. li. vj. in. iij. glo.
k Oſculo. formatᷣ ab os oris. nec debet ſcribi ꝑ. h.
l Quouiſ modo. vt in ꝯiuio oratõne vel itinerãdo l' ꝯſedẽdo
m Uelle. eſt ſibi ꝓ rõne volũtas: inſti. de iure naturali. §. ſꝫ et qꝺ ꝑncipi. ſic ⁊ ꝑnceps ſola voluntate manumittit. ff. de manu. apud eũ. C. de fideco. li. ſi volũtate. in inferioribꝫ a papa nõ hꝫet hoc locũ. e. ti. cum deſidereo.

n Dignitatis. eccleſiaſtice vel ſecularis. cũ eadẽ ſit ratio.
o Nominet. ꝯtrã videbatᷣ notari. xxij. di. dñs. ⁊ vide qꝺ no. xj. q. j. ſacerdotibꝫ: qui ſi. ſiat le. ꝑ tuas. cũ ꝯcor.
p Tractet. vocãs illos q̄ ſunt eiuſdẽ dignitatis vocat illũ.
q Approbare. fa. ad no. ꝑ ino. ⁊ oſti. de ſi. pſby. veniẽs. vbi tenet ꝙ ſi epõ miſſã audit vel ꝓcuratõꝫ recipit a male ordinato l' inſtituto ꝙ ꝑ hoc ñ diſpenſat cũ illo: dato ꝙ ſit caſus q̄ diſpẽſare poſſet ⁊ ibi ſcripſi.

modo: ipſum ꝑ hoc abſoluere nulla ratione cenſetur: niſi ſe velle forſitan exprimat illum ex hoc pro abſoluto haberi. Similiter quoqꝫ ſiquẽ ſub titulo cuiuſlibet dignitatis ex certa etiam ſcientia verbo cõſtitutõne vel litteris nominet honoret ſeu quouis alio modo tractet ꝑ hoc in dignitate illa ipſum approbare non intelligit: aut q̄cꝙ̄ ei tribuere noui iuris.

Clemens quintus in concilio vienenſi.

De verborum ſignificatione.

Sepe contingit ꝙ cauſas ꝯmittimꝰ ⁊ in earũ aliquibꝫ

r Nõ intelligitᷣ. nõ ob. ſ. e. ꝯ. ꝺ pb. c. vno illud eñ intelligitᷣ cũ papa narrat factũ proprium ⁊ ſup eo fundatᷣ ipiꝰ intẽtio: vt ibi no. in glo. qꝺ ſi talia.
ſ Iuris. ſi. de here. pſidentes. i ſi. li. vj. ⁊ itellige niſi hꝰ exprimat ſe velle. vt ſ. ꝓx. Tñ
t Sepe ꝯtigit. qm̃ ſm quintilianũ. lib. viij. ꝺ oratoria inſtitutione optimaꝝ rerum inuẽtio: ⁊ ſi lenocinijs verboꝝ deſtituta ſit. ipa tñ ſui natura ſatis ornatᷣ cui bñ ꝯuenit. ff. de in inte. reſti. l. j. in ꝑn. hãc ꝯſtõnẽꝫ verboꝝ blandicijs nõ egentẽꝫ gloſandã aggredior: ꝺ cuiꝰ cauſa impulſiua ps fuit. Ex q̄ eñ ſcãm manaſſe cõci. vieñ. ſ. de iude. diſpendioſam. exiſtimãs nõ tñ vale ſꝫ ſumme neceſſarium verba de quibꝫ hic loquimur declarari dños ac peritos curie ſollicitam ſepius ꝓ conſtitutõne declaratoria ꝓcuranda que deſiderata ſe nũc exhibet. Et i ſumma determinat ⁊ declarat quid ſignificent hec verba inſerta in iudicialibus cõmiſſionibus que fiũt a principe vel a iure. ſcilicꝫ ꝙ ꝓcedatur ſimpliciter ⁊ de plano: ⁊ ſine ſtrepitu ⁊ figura iudicij. determinat autem nõ. ꝑ innocẽ. ⁊ oſti. de accu. olim. de ſta. reg. ea que. per egi. de iudi. nouit. in ſi. per guil. in ſpe. de inqſi. §. nũc tractemus. v. quid igitur. ſi. ꝑ archi. de elec. indẽnitatibꝰ. §. ſi vo. li. vj. ⁊ ꝑ io. mo. ⁊ per me. e. li. de here. c. fina. ⁊ ſunt quatuor partes. In prima ponitur queſtio. In ſecunda ſolutio. ibi: nos aũt. In tercia prorogatio: ibi: que omnia. In quarta quedam inſtructio ⁊ proteſtatio: ibi: ſi tamen. Secunda pars in qua ponitᷣ ſolutio ſubdiuiditur: quia primo ponit nouẽ ſpecialia vel vndecim: ſi diuidatᷣ octauũ in tria que poteſt iudex ſic datus: ſecundo ibi: non ſic: ponit quinqꝫ vel ſeptem diuidendo quartum in tria ꝑ formam huius nõ excluſa. Tercio ibi: ⁊ quia. ponit ſex que tal' iudex poteſt: quatuor interſerens que non poteſt. Si igitur non cõtẽtat ſummarie quod poſui quia non eſt ſummando: ſic recites diuidendo ꝓhibita a permiſſis: vt melius apprehendas. Iudex qui datus eſt ſimpliciter et de plano ſine ſtrepitu ⁊ figura iudicij ꝓcedere poteſt ſine libello li. conteſt. ⁊ ferijs inductis fauore hominũ: amputat dilatõnes: abbreuiat lites: repellit fruſtratorias exceptõnes ⁊ appellatõnes: refrenat iurgia partiũ ⁊ multitudinẽ teſtiũ: dat ſimul terminũ ad ponendũꝫ ⁊ articulandũ primo. ſecũdo ad ꝓducẽda oĩa acta ⁊ munimenta cãe. Interrogat partes vbi ſuadet equitas nõ citat ꝑemptorie ad ſniam quam ꝓfert ſtans vel ſedens etiam concluſione non facta. citare tñ tenetur ⁊ recipe petitõnem in ſcriptis vel verbotenus tunc ſcribẽdã in actis. Item iuramenta calũnie veritatis vel malicie. ꝓbatõnes neceſſarias ⁊ defenſiones legittimas ⁊ facta remiſſione ꝓ teſtibus ꝓducendis debet tunc inſtrumẽta recipe. tenetᷣ partes ad ſententiaꝫ citare quã tenetᷣ in ſcriptis ferre: ⁊ ſm acta cãe. hoc dicit.

ſimplicit ac de plano ac ſine ſtrepitu ⁊ figura iudicij procedi mandamus: de quorum ſignificatione verboꝝ a multis contenditur: ⁊ qualiter ꝓcedi debeat dubitatur. Nos autem dubitatiõꝫ huiuſmodi q̃tum nobis eſt poſſibile decidere cupientes hac imꝑpetuũ valitura conſtitutõne ſancimus: vt iudex cui taliter cãm ꝯmittimus: neceſſario libellũ

b Sepe contingit. concor. de reſti. ſpo. ſepe. de ap. ſepe. ex quo vo id ſepe accidebat per conſtitutionem fuit prouidendum: que tamen interdum etiam prouidet de raro contingentibus: de hoc ĩ reſpõſa. in pube. litteras. in. ij. glo.

c Cauſas. de negocijs extraiudicialibus ſic cõmiſſis non erat dubium: de accuſa. ſicut olim.

d Simpliciter. q̃ſi ſine plica vl' inuolutione: ſa. de ſum. trini. firmiter. in prin. ff. de le. ij. codicillis. §. inſtituto.

e Et figura. Notãdu ẽ q̃ ad hec quatuor verba: triplex inſeritur copula: ꝑ quod videtur ſolũ quod queritur: an ſi aliquod iſtorum verborum deſit in forma cõmiſſionis locus ſit huic ꝯſtitutõni. vnde aduertendũ eſt: q̃ quãdoqꝫ in ꝯmiſſiõe ponitur ſolum verbũ ĩ plano. ſ. ĩ iudi. nouit. ad fi. ĩ ſpõ. cũ ĩ tua. ꝯcor. ff. ĩ of. ꝓcõ. nec q̃cq̃. §. ĩ plano. ff de accu. leuia. ⁊ de adult. l. miles. §. ſexagints. ff. de q̃ſti. vni⁹. in fi. q̃s ordo ĩ bo. poſ. ſer. l. ij. Nũqꝫ ponit̃ ſimplicit̃ ⁊ de plano. de accu. ſicut olim. Nũqꝫ abſqꝫ ſtrepitu: de ſta. mo. ea que. §. q̃ ſi. Nũqꝫ de plano ⁊ abſqꝫ ſtrepitu. de accu. olim. Quãdoqꝫ ſine ſtrepitu ⁊ figura: de elec. indẽnitatibus. §. ſi vo. li. vj. Quandoqꝫ hec quatuor cõiungunt̃: vt hic ⁊ ſ. de iudi. c. diſpendioſam. Quandoqꝫ ad hoc additur verbum aduocatoꝝ. de here. c. fi. li. vj. Quid ergo dicem⁹ de his formis vbi iſta quatuor non cõiungũtur? Satis videt̃ conſtitutõnem totam ⁊ quo ad omnem ſui partem tunc locum non habere ꝓpter has copulas repertas. ĩ. §. pe. ⁊ in. c. diſpendioſam. ſ. ĩ iudi. cum eñ exorbitet a iure cõmuni habilitandũ vel dilatanduꝫ non eſt: de re. iur. que a iure. cuꝫ ſuis ꝯcor. li. vj. dicebamus tamẽ olim principaliter ꝑ hoc vltimũ verbum figura ſubſtantialia iudiciorum tolli: vt patet in glo. in pñ. alle. ⁊ dicam. ĩ. in glo. eſt mens ⁊ in glo. facit ad hoc. ⁊ forſan adhuc idem dicere non eſſet abſurdũ ſm q̃ etiam in caſu pre. decre. indẽnitatibus. §. q̃ ſi vo. locum haberet hec conſtitutio ex vi verboꝝ ſuoꝝ: poſito q̃ ille caſus non includeretur ſub predic. conſtitutõne diſpendioſam: ſed certũ ẽ hodie q̃ illa conſtitutõ includit caſum illius. §. ⁊ ſic in illo nõ eſt dubiũ hanc conſtõnem locum habere. In alijs ergo non incluſis remanet dubium an aliquo ſuppreſſo habeat locum hec conſtitutõ. Si adhe ſiſſem compilatoribus ꝓcuraſſem declarari. quedam tamen ex. ĩ. dicendis: alteri enĩ iſtorũ verbum adaptari videntur: vt. ĩ. dicam. Sed quid ſi iſta quatuor ponãtur ſine copul'. vt quis dicit̃ ſimpliciter de plano ſine ſtrepitu ⁊ figura? Dicas idem ⁊ vltima copula ĩ precedentibus repetita cenſetur: ĩ ap. ſecundo requis. fa. ff. de here. inſti. cum in teſtamento. §. j. Plus dico q̃ ⁊ ſi nulla ſit copula idẽ erit: fa. ff. de ver. ſig. triplici modo. Et ſatis eque videret̃ dicendũ: q̃ etiam ſi diſiũcte ponantur: puta ſimpliciter vel ĩ plano vl' abſqꝫ iudicij ſtrepitu vel figura: idem ſit ſenſus. ⁊ locus erit conſtitutõni cum ratio ſit eadem: ⁊ poneretur tunc diſiũcta pro cõiũcta. C. e. ti. l. pe. ff. e. l. ſepe. Non ſic ſi verba huius ꝯſtitutõnis ꝓlata fuiſſent diſiũctiue: quia tunc ſoluta eſſet queſtio principaliter: ⁊ eſſet ſenſus q̃ quodlibet predictorum verborum haberet hunc effectum quem ponit conſtitutio.

f Mandamus. q̃ alius non poſſet etiã legatus de latere. vt ſatis nõ. in ꝓcedi. decre. fina. de here. li. vj. ⁊ guil. in. ſpe. ti. ij. §. ſupeſt. in prima colum.

g Significatõne. in hoc reſpicit titulum ſi.

h Poſſibile. facit prohemium harum conſtitutõnum in prin. de elec. vl circa. lib. vj. ſepe etenim per ſolutõnem vnius dubitationis inducitur alia fortior. e. ti. cum olim. vbi de hoc.

i Cupientes. ad eum enim promulgatorem talium iurium vel reſcriptorum hoc ſpectabat ſ. de ſenten. excõ. inter alia. cuꝫ ſuis cõcor. ⁊ ſine dubio ad hoc dubiuꝫ tollendum. glo. non ſufficiebãt: ſed neceſſaria erat conſtitutõ: vt per inferiora patebit. quis enim gloſando probare potuiſſet plus requiri iuramenta ꝓſtari vel ſententiam in ſcriptis ferri q̃ litem conteſtari. Idem in fi. Jo. an.

k Imꝑpetuũ valitura. ſupfluit: quia intelligebatur. l. diſtinc. c. primo. ſed eſt modus loquendi: cui concor. de poſtu. c. vno. de elec. perpetue. lib. vj.

l Conſtitutõne ſancimus: non dicit ſanctõne ſtatuimus. quia potius eſt conſtitutio q̃ ſanctio: de quo vide tercia diſtinctõne in ſumma. Jo. an.

m Neceſſario. datur per hoc intelligi q̃ in alijs cauſis q̃bus non proceditur ſimpliciter ⁊c̃. neceſſario ſit libellus offerendus. de hoc nõ. ſ. de libel. obla. capitulo primo. vbi her. inno. ⁊ oſtiẽ. tenent libellum eſſe de ſubſtantia iudiciorum: inducunt predictã decreta. ⁊ aut̃. offeratur. ij. q̃õe. iij. ⁊ inno. inducit aut̃. de temnon ſolu. pe. ſuper dote. §. conteſtatõnem: collatõne. vij. oſten. inducit aut̃. de exhib. ⁊ intro. re. §. illud. collatõne. v. vbi dic expreſſuꝫ: ⁊ reſpondent ad capl'm: ſiquis cum clerico. xj. q. j. ⁊ ad decre. prout: de dolo ⁊ contumatia. ⁊ ibi nõ. pro hac opinione facit quia aut̃. dicit libellum offerendum: ſed offertur proprie non petenti. ff. de le. iij. fideicõmiſſa. §. ſi rem. ĩ reſtitu. ſpolia. litteras circa finem. de appella. interpoſita. in principio. Lan. vincen. ⁊ phi. dicebant per predicta capitula: ſiquis ⁊ prout: q̃ iure canonico libellus non erat de ſubſtantia. Guil. de hoc tractabat nil approbans in ſpeculo ĩ libelli concep. §. vtrum libellus. Accur. in aut̃. offeratur. C. de litis conteſta. tenet q̃ tacite poſſet omitti ſed in predicto. §. illud: allega. §. ſe. in aut̃. de exhib. ⁊ intro. re. tenet q̃ etiam remitti expreſſe poſſit vltra medium magne glo. Dominus meus in legibus dicebat q̃ ſi libellus petit̃ ⁊ offert̃: bene proceditur. ſi nec petitur nec offertur non tenet proceſſus. quia licet poſſet expreſſe remitti ſm eum. C. de epi. ⁊ cle. aut̃. generaliter. in fine. ⁊. C. li. xij. ĩ primil'. ſcho. §. quoniens. in fine. non tamen tacite ꝑ ꝓ. aut̃. offerat̃. ⁊. C. de ſen. ⁊ interlo. l. ꝓlatã. Si vo petitur ⁊ non offertur non valet proceſſus cum nulla remiſſio interuenerit. Si vo offertur ſed nõ petitur nec recipitur oblatus: tunc valet proceſſus: tum quia fauore rei videtur inducta oblatio: ⁊ quilibet ſuo fauori renũciat. C. de pac. ſiquis ĩ cõſcribendo. ⁊ quia inuito non confertur beneficium. vt. ff. de re. iur. inuito. ⁊ quia ſm eum expreſſe renunciare videtur oblatam

non recipiendo. Alij dicunt reum renunciare poſſe: ne libellus tradatur in ſcriptis: ⁊ tunc remittitur tacite: ſed ne vllo modo tradatur renunciari non poteſt tacite vel expreſſe. ar. ff. cōmu. diui. vt fundus ff. de penis. l. ſi preſes. Unde dicere ſoleo in pre. c. j. q petitio ſit de ſubſtantia: ſed ſi fiat in modū petitōis apud acta non in modum libelli ⁊ ſup ea lis conteſtetur: credo tenere proceſſum. ſatis enim proviſum eſt menti iuris: vt. j. dicetur i. v. verum. parte vo petē te neceſſe ſit in modū libelli petitōnē offerri per iura primo allegata. ſꝫ hec opinio videt hic reprobari. ſi enim ſpeciale eſt i his i qbꝰ proceditur ſimpliciter ⁊ de plano ⁊c. quod nō eſt neceſſe libellum offerri: ſed ſufficit petitōnem apud acta deſcribi vt ſequitur. ergo in alijs non ſufficit petitōnem ſic deſcribi: ſed eſt neceſſe libellum offerri. Jo. per hanc decre. ab opinione pdicta nō recedo. Nam primo approbatur ea parte qua dico de neceſſitate petitōnem deſcribendam in actis. ſi enim hoc in his: fortius in alijs. Ad oppoſitōnem reſpondeo in his caſibus ſpeciale: q in eis etiam parti petenti non eſt neceſſario libellus offerēdus: qui tamē petenti in alijs neceſſario debet offerri: qd itelligo exceptis his caſibus qbꝰ in libello procedit: quorum aliquos no. oſtien. in predic. decre. j. de libel. obla. ⁊ accur. in glo. preallega. in aut. de exhibi. ⁊ intro. reis. ſed guil. plenius colligit in ſpe. de libel. concep. §. nunc dicendum. Non tamen putes q in omni caſu quo non exigitur libellus locus ſit huic conſtitutōni: quod p multa exempla ibi poſita videre potes ⁊ ſatis eſt id expreſſum non eſſe.

n Non exigat. eſt mens littere q iudex neceſſario non habet exigere: nec actor neceſſario habet offerre. ſponte vo offerri poſſet ⁊ recipi: vt in fine. Iſtud autem ⁊ ſequens pprie ſunt de figura iudicij cum enim figura cuiuſqꝫ rei ſit ipſius apparens forma vel facies i qua rei ſubſtantia fingitur. ff. de actio. ⁊ obliga. non figura. facit de cele. miſ. cum marte. v. ex eo. ⁊ iudicium ſit actus trium pſonarum: iudicis actoris ⁊ rei. e. ti. forus. C. de aſſer. tol. l. j. in fi. ipſius forma facies ⁊ figura pncipaliter conſiſtit in his: ita q altero deficiente deficit quaſi figura. C. de cad. tol. l. vnica. §. ſimili modo. ibi enim q: nō erant niſi due perſone ſcilicꝫ iudicis ⁊ domini ſerui nominātis illū filium: non erat pprie figura. Sublata igitur figura non videtur iudex aſtrictus ad aliquas formas ſimulas vel figuras iudiciorū: niſi quātū hic exprimitur: ⁊ expreſſa plus reſpiciunt figuram facti negocij vel cauſe: q iudicij. vt. j. dicam. Dicunt etiam quidam libelli oblatōnem remitti per verbum de plano. C. de naut. l. de ſubmerſis nauibus. li. xj. Alij contra: ⁊ de hoc. ff. de acci. leuia. ⁊ de of. pconſu. ne quicq. §. vbi decretum. ⁊ in tractatu quem allegabo. j glo. ij. Jo. an.

o Litis conteſtatōnem. ſed cum petitio ſit in actis ſcribenda: vt j. v. verum. ſed litis conteſtatio non eſt facienda vt hic: quid erit de deliberatorijs: dabuntur ne alique deliberatōne reo in alijs iudicijs planum eſt deliberatorias eſſe de ſubſtantia ſi petantur: vt nō. ij. q. j. in ſumma. ⁊. iij. q. iij. cum accuſatus. ⁊ patet in aut. offeratur. e. q. vīi dicūt inno. ⁊ oſti. de libel. obla. c. j. vt ibi ſcripſi ſup. j. glo. deliberatorias artari poſſe ſed non penitus denegari: licꝫ tacite ⁊ expreſſe poſſit illis renūciari. alle. ff. de fer. l. j. C. de epi. ⁊ cle. aut. generaliter. ⁊ de hoc etiam de dila. c. j. ⁊. ij. Sed in his cauſis ex quo non eſt neceſſaria conteſtatio non videtur neceſſaria deliberatio. ad hoc facit quia interdum in his que ſummariā cognitōnem reqrūt ſimul petitur ⁊ iurat. ff. de eden. quedam. §. fi. Sed contra exigitur iuramentū calūnie in his cauſis vt ſequit. Item poteſt reus conuenire: vt. j. v. verum. in deliberatorijs autem quomodo iurabit vel recōueniet. item per hanc formam non tollitur iudicis recuſatio: cū exceptōnes ⁊ defenſiones legitime reſeruentur: vt ſequitur. Item abſurdius eſſet hunc iudicem ſi ſuſpectus eſt recuſari non poſſe: q eum qui pcedit in figura iudicij: cum iſte plus ledere poſſit. Salutem igitur ſuper hoc deliberare pmittat nec artetur tam precipiti feſtinatōne iudicium ſuſcipe. ff. de admi. tu. tutor qui repertoriū. §. j. in fi. ff. de iure fiſci. l. edicto. §. cum autem.

non exigat lit. non conteſt. poſtulet: tempore etiam feriarū ob neceſſitates hominum indultarum a iure pcedere valeat: amputet dilationū materiam: litem q̃to poterit faciat breuiorē exceptōes appellatōes et dilatōes fruſtratorias repellēdo ptiū aduocatorum ⁊ pcuratorum cōtentiōes ⁊ iurgia teſtiū qꝫ ſupfluaꝫ multitudinem refrenando. Non

p Non poſtulet. ſcire debes q iohannes faſoli piſanus legum doctor compoſuit quendam tractatum de ſummaria cognitōne: quē guil. poſuit in ſpe. prima parte de officio iudicis. §. fi. vbi inter alia tractat an in ſummarijs requiratur libellus vel conteſtatio. de quo vide in predicto. §. v. quinto. ⁊. v. ſequenti.

q Feriarum. iſtud forſan induceret ſolū vbū de plano: quaſi plane et in domo non pro tribunali ſedendo id valeat expediri. ſa. ff. de fer. l. ij. ⁊. l. miles. §. ſexagin ta. ff. de adul.

r Ob neceſſitates. ſicut eſt tepus vindemiarum ⁊ meſſium: quibꝰ etiā ferijs partes renūciare poſſunt: ſ. de fer. c. fi. in fi. in hoc ergo differunt he cauſe ab alijs quia in his pcedit iudex inuitis partibus: in alijs ſecus in quibus preter appellatōnē ſententia eſſet nulla lata parte inuita vel abſente. ff. de ferijs. l. j. A contrario vo huius littere patet: q ferijs introductis in honorē dei vel ſanctorum procedere non poteſt tales iudex: per quod viderētur expedita: que no. xv. q. iiij. in ſumma. per guil. in ſpeculo de ferijs §. ij. ad finem. vt ſcilicꝫ in cauſis matrimonialibus beneficialibus decimarum ⁊ vſurarum non poſſit procedi ferijs inductis ob honorem dei: ſed in ferijs ruſticis ſic: cum in illis procedatur ſimpliciter ⁊ de plano ⁊c. vt in decre. diſpendioſam. ſ. ea. compil. de iudi. Sed quid dices de ferijs repentinis: que repente inducūtur pter principis coronatōnem victoriam pſpere geſtam vel ſimilem cauſam: de quibus. ff. ex qui. cau. ma. ⁊ ſi per pretorem. §. ſi ferie. C. de dilati. ſiue pars. C. de fer. l. j. ⁊ fi. puto q in illis procedere non poteſt talis iudex: ad quod ſufficit in illis non eſſe pmiſſum: maxime cū ab alio q̃ a pncipe indici non poſſunt. C. de ferijs. a nullo. ergo pmi ab eo ſunt indicte ſeruentur. Hoc maxime ſm veram opinionem que habet etiam talibus ferijs renūciari non poſſe: de quo in ſpe. de fer. §. fi. in pri. Jo. an.

s A iure. tamē miniſterio hominis quia ius non determinat tēpꝰ pter varietatem locorum: quibus citius vel tardius predicta colligunt: ⁊ ſic citius vel tardius predicta inducūtur. ff. de fer. l. pſides. de offi. pconſu. ſi in aliquem. in pri.

t Valeat. non quicquid iudicis poteſtati ⁊c. ff. de iudi. nō quicqd ff. de offi. preſi. l. ſepe. ſ. de of. dele. pſuluit. pter quod honeſtū puto q ſi iudex ſic datus viderit grauiter ledi partem ex pceſſu tali tpe ſiēdo ſupſedeat: habꝫ eīn iudex pvidere vtilitati cauſe ⁊ partiuꝫ: vt li. non preſt. accedēs. ij. de reſcrip. ſtatutū. §. inſup. li. vj. C. cōmu. diui. l. iudicem. ff. de le. j. l. poteſt. ⁊ facit qd no. in ſpe. de arbi. in ſi. v. ſed nūquid tūc ſedere. vbi tractat q arbiter in cuius cōpromiſſo renūciatū eſt his ferijs non tenet pcedere tali tempore feriato.

u Amputet. iſtud ⁊ que ſequūtur vſqꝫ ad. v. non ſic nō videntur in his cauſis ſpecialia: cum in omni cauſa iudex laborare debeat ad lites breuiandas: dilatōnuꝫ materias amputandas ⁊ alia q̃ ſequūt iura ſunt vulgaria. Sed dici poteſt ſpeciale q in his fortius q̃ in alijs iudex hoc poterit.

x Poterit. id dicimur poſſe: quod honeſte poſſumus. xxij. q. ij. faciat. ff. de condi. inſti. filius qui fuit. de ver. ſig. l. nepos. vnde hoc determinat fiendum ſine partiū pıudicio. j. v. non ſic.

y Exceptōnes. hoc ⁊ ſequentia videntur tolli per verbum abſqꝫ ſtrepitu: talia enim per quēdam cōuocum clamorem ⁊ tumultum ſolent examen obſtrepere: ⁊ veritati habēde obſtaculuꝫ prebere: vnde dicit canon q cultum ſuū iuſticia perdit quando ſilentia iudicij obſtrepentiū turbo perfundit. v. q. iiij. in loco. ad quod facit. C. de inof. teſta. ſiquis in ſuo. de conſo: . eiuſ. li. l. j. ⁊. de adul. l. adulterij. C. de ſtu. li. vr. ro. l. vnica. in fi. li. xj. de tali ſtrepitu habet de ſyndico. ca. vno. de elec. quorūdam. li. vj.

z Dilatōnes. nō dicit exceptōes dilatorias ⁊ appellatōes fruſtratorias p hoc innueret exceptōes ſurreptōis l' nullitatis contra reſcriptum

vel recuſatõis ↄtra iudicem: vel dilatoriam ſolutõis vł his ſimiles repellendas: ſꝫ hoc intendit ꝙ oĩs exceptõ fruſtratoria ⁊ ad differendũ iudicis ꝓceſſum malicioſe oppoſita repellať. Sed quero quã exceptõꝫ vel appellatõnem ꝑ hec verba nõ dico ꝑ hanc ↄſtõnẽ poſſit talis iudex repellere: quã alter iudex teneať admittere: hoc velleꝫ doceri.

Sed quidam legiſte ↄ ꝑ .l. ſed ⁊ he. §. non ſolum. ff. de ꝓcura. vbi ſi ꝑ ꝓcuratorem actoris petatur cautio dãni infecti: que tñ celeritatem deſiderat. ff. de dam. infec. l. j. ⁊ .l. iiij. §. penł. ff. de fer. l. ij. ⁊ reꝰ velit dominũ aliqua actõne recõuenire: ꝓcurator teneť illum defendere: ⁊ hunc intellectũ approbat ibi glo. Pe. de bel. ſequiť inno. per .l. j. C. vbi cauſa ſta. vbi hoc. nõ. ⁊ . C. de ſen. ⁊ int. aut. ⁊ ↄſequẽť. Et Ey. idem poſt eũ per ratõnem inno. ad §. non ſolum reſpondent: ꝙ .§. eſt volubilis. ⁊ debet intelligi in ꝓcuratore qui recõuenitur in cauſa dãni infecti iuxta ſecundũ intellectum ibi poſitũ in glo. Predictis obſtare videtur decre. ij. de mu. peti. vbi modꝰ preter vel contra ius datus in conuentione ſeruatur in reconuentõne: ⁊ ſic arguitur ꝙ in cauſis que reqͥrũt plenam cognitionem beneficio recõuentõnis poſſit hoc caſu ꝓcedi ſummarie ſicut in conuentione: ⁊ ſic ceſſabit ratio inno. Volens tenere quod ꝑmiſi dicere poſſit ꝙ aliud eſt per reſcriptum id tolli quod reſpicit fauorem partium vt appellare: ⁊ tunc ſicut illud non licet reo in conuentõne: ita nec licebit actori in recõuentione vt ibi: aliud eſt tolli ſubſtantialia iudicij per reſcriptũ: ⁊ tunc reſtringiť ad caſum cõuentõis expſſum fa. de re. iur. que a iure. li. vj. cum cõcor. ⁊ ſit huius ratio: quia in primo valeret impetrantis renũciatio. C. de tẽp. ap. l. vl. ad finem in ſecũdo non. vt dicam. j. in vl. glo. Neque tamẽ dici poſſet: ꝙ aut ordinariꝰ vel delegatus cognoſcat de cauſa ĩ qua de ſui natura ſummarie ꝓceditur: ⁊ tunc ſit locus pred. opi. inno. ⁊ ſequaciũ: vt qualitas cauſe recõuentõnem impediat: ſicut ⁊ alˀs nõ. de mu. peti. c. j. in ſi. pe. glo. ⁊ de arbi. cum dilectus. in glo. j. Aut delegatus vitute cõmiſſionis in cauſa in qua alˀs plena cognitõ requirebať ſummarie cognoſcat: ⁊ tũc ſubdiſtingue: aut papa ꝓprio motu tollit ſubſtãtialia ⁊ tunc idem qḋ ſ: aut ad petitionem impetrantis: et tunc ar. predic. decre. ⁊ .l. vlt. C. ꝺ fruc. ⁊ .li. expẽ. videať eſſe remiſſa plena cognitõ etiam in recõuentõne: ⁊ ſic ceſſabit obſtaculũ inno. vt ꝑdixi. Pro hoc facit hec lr̃a ſic generaliter loquẽs: ſiqͥd petere voluerit ⁊c̃. ⁊ ad ſubdiſtinctiõnem fa. de ꝓben. ſi motu ꝓprio. ⁊ .c. ſe. li. vj. ⁊ qḋ nõ. in pre. decre. ij. in ſi. vl. glo.

ſic tamen iudex litem abbreuiet: quin probatões neceſſarie ⁊ defenſiones legittime admittantur. Citatõnem vo ac preſtationem iuramenti de calumnia vel malicia ſiue de veritate dicenda: ne veritas occultetur per commiſſionem huiuſmodi intelligimus non excludi. Uerũ quia iuxta petitionis formam pronunciatio ſequi debet: ꝓ parte agentis ⁊ etiam rei ſiqͥd petere voluerit: eſt in ipſo litis exordio petitio facienda ſiue ĩ ſcriptis ſiue verbo: actis tamen continuo: vt ſuper quibus poſitiones ⁊ articuli formari debeãt: poſſit haberi plenior certitudo: ⁊ vt fiat diffinitõ clarior: inſerenda. Et quia poſitiones ad faciliorẽ expeditõneꝫ litiũ ꝓpter partiũ cõfeſſiones ⁊ articłos ad clariorẽ ꝓbatõꝫ vſus longeuꝰ ĩ cauſis admiſit Nos vſum hmõi obſeruari

a Iurgia. de his ſ. de ver. ſig. forus. §. iurgiũ

b Multitudines. hoc commune videť in oĩbus cauſis ſ. de teſti. ſignificauerunt. ⁊ .c. ſe. ⁊ . ff. de teſti. l. j. in ſi. tamẽ hoc in his amplꝰ ꝙ̃ in alijs poterit ꝑ hãc litteram.

c Neceſſarie. actori ⁊ reo. Io. an.

d Defenſiones. legittime: facit ad hoc ꝺ offi. dele. ex parte. ij. q. vij. lator. ⁊ ibi nõ. C. ꝺ preci. impera. offeren. l. q̃ties. ⁊ facit hec littera ⁊ finis iſtius ſecunde partis et iura predicta ad queſtõnem legiſtarum de poteſtate qui habet arbitriũ an teneať iuſticiam partis ſeruare: vel poſſit illam ↄtra iura ⁊ iuſticiã condẽnare ⁊ volũtate ſua: ⁊ tenent ꝙ iuſticia ⁊ legittima partis defenſio non tollitur ꝑ dationem arbitrij. alł. C. de inoffi. teſta. ſiquando. ff. de condi. inde. ſi ꝓcurator. in ꝑn. ff. de dona. ſi filius. ⁊ de pecuł. l. qui peculij. ff. man. l. creditor. §. luciꝰ. ad munici. lucius. §. impator. ff. de pac. cõtra iur. ff. ad trebel. ſi cum herede. fa. de re. iur. ĩ generali. li. vj. cum ſuis concor. ⁊ optime ꝓbat conſtitutõ cle. ſ. ꝺ re iudi. paſtoralis. §. penł. in ſi. Et ſi dicas arbitrium ab eo qui potuit conceſſum debet aliquid operari: reſpondeť ꝙ ad ſolẽnitates que figuraꝫ iudicij reſpiciũt non tenetur vt hic. Unde nota ꝙ de his que ĩ iudicio aguntť quedam ſunt acta cauſe vel litis: quedam iudicij. confeſſiões ergo atteſtatõnes ⁊ ea que reſpiciunt factum ꝓprie ſunt acta cauſe: citationes ſatiſdatõnes ⁊ ſimilia ſunt acta iudicij. de hoc per inno. ⁊ oſti. de teſti. cauſam. ⁊ ꝑ archidi. de elec. indẽnitatibus. §. ſi vo. Uerba igitur ſine figura iudicij: licꝫ tollant aliqua ex his que ordinant iudiciũ: nõ tamẽ illa que inſtruũt ⁊ decidunt cauſam. non eſt ergo mirum ſi ꝓbatões ⁊ legittimas defenſiões talis iudex admittit. nil igiť tał iudex omittet per quod impediať vel occulteť cognitõ veritatis vt ſequitur. ⁊ ꝑ ſingula diſcernere potes. Illa vo que ſolẽnitatẽ reſpiciũt: ſiue ſint actus qui reſpiciũt iudicem ſiue partem vtrãqꝫ vel alteram remittunť: ⁊ fa. ff. de le. j. ſi ſeruus vetitus. cum ſuis concor.

e Citatõnem. ꝑ hoc ſingulare videť ꝙ ſufficiat vnica. cum alˀs ſaltẽ in ꝑn. cauſe requirať trina vel ꝑemptoria. vt li. nõ ꝓteſ. qm̃. §. porro. de hoc. xxiiij. q. iij. de illicita.

f Non excludi. intellige plus ꝙ̃ in alijs in qͥbs non ꝓcediť ſimpliciť ⁊ de plano. vnde ſicut ĩ illis. ſic ⁊ in iſto. ſi eñ tacite omittanť hec iuramenta non viciať ꝓceſſus: ꝺ iura. calũ. c. j. li. vj.

g Formam. de ordi. cognitio. c. ij. de accu. qualiter. ij. de ſy. licet. vbi ꝺ hoc. fa. de cauſa poſ. cum ſuper. ff. de iudi. de qua re. ſ. de fide inſtrumen. ꝰ. ceterum. Io. an.

h Pronũciatio. expedit igiť petitõnem in actis deſcribi ꝓpter iudicẽ vt ꝓnũciatõneꝫ petitõni ↄformet: vt hic. ⁊ . ff. cõmu. diui. vt fundus ꝓpter actorem ne fruſtra fatigeť: ⁊ vt videat ſuper hoc poſitõnes ⁊ articulos formet vt ſequitur: ⁊ vt ſibi ex alia cauſa agenti non obſtet exceptio rei iudicate: ſ. de re iudi. abbate. li. vj. expedit reo vt deliberare poſſit. iij. q. iij. offerať. ſuas defenſiones formare: ⁊ vt ex ineptitudine abſoluať ab inſtantia: ⁊ abſolutus in ꝑncipali nõ poſſit iterꝫ ↄueniri. Dicũt qͥdã ꝙ oblatõ libelli ſolũ reſpicit fauorem rei. qḋ ſi tenere velis dicas id verꝫ de ipſa oblatõne que ſibi ſit expenſis actoris. petitõnẽ vo in actis deſcribi triplicem fauorem reſpicit vt ꝑdixi.

i Uoluerit. qḋ requirat ſummariã cognitõꝫ: ⁊ ſit eius nature ꝙ in eo poſſit ꝓcedi ſine ſtrepitu ⁊ figura ⁊c̃. hoc dico quia nõ. inno. ⁊ oſti. poſt eum de mu. pe. c. j. ꝙ ↄuentꝰ in cauſa que reqͥrit ſummariã cauſe cognitõꝫ recõuenire nõ poteſt: niſi ſup cauſa ↄſiłis cognitõis ſit ratio ſm eos: quia cum cõuentio ⁊ recõuentio ſimul ſint tractande: ꝺ ordi. cog. c. ij. vbi vna requirit plenaꝫ cognitõnem: altera ſummariã: reſtat ꝙ ſine alterius ꝑiudicio ſimul tractari non poſſint: cum altera accelerationem exigat: altera dilatõnes longiores expoſcat: fa. ꝓ inno. C. de poſiti. l. ſi. ⁊ . C. de compẽ. l. ſi. ⁊ ſ. depo. bona fides. ĩ fine. ⁊ facit hoc dictum multum ↄtra opi. inno. ⁊ ꝓ opinione mea: ꝺ quo ſtatim dicã.

k Exordio. nõ. contra opi. ber. vin. inno. ⁊ guil. ⁊ archi. que habet ꝙ vſqꝫ ad concluſionem poſſit fieri reconuentio. ⁊ pro opi. ala. tan. goſ. ⁊ oſti. ⁊ io. mo. que placet: ꝙ ante li. cõteſt. ſit facienda: vł ſtatim poſt li. conteſt. vt nõ. accur. in aut. ⁊ conſequenter in glo. ſi. ⁊ in aut. de execu. §. ſanci mꝰ. in. j. glo. vt plene ſcripſi de mu. peti. c. j. ſup. j. glo. ⁊ cõtra ipſum inno. facit qḋ ꝑ eum dixi ſ. ꝑxi. glo. Hoc ergo teneas ꝙ licꝫ quandoqꝫ reus cõuenire poſſit actorem durante iudicio: non tamen illa cõuentio vim recõuentõnis habebit: vt ſcilꝫ ſimul tractetur ⁊ ſiniatur. vt de ordi. cog. c. ij. niſi fiat ĩ litis exordio: vt hic. Io. an.

l Siue verbo. eligat ergo petens qḋ vult vel ſcriptã dare vł vbo ꝓferre: vt de ſuo ore ſcribať apud acta vt ſolent fieri poſtea.

m Continuo. tolle hoc verbuꝫ inſerenda quod eſt. j. ⁊ interſerit quare.

n Formari debeant. cauti aduocati actorum faciũt triplicari libellos: vnum dant notario qui ſcribit acta: aliuꝫ reo: terciũ ſibi ſeruãt ad finem de quo dicitur: vt melius ⁊ certius poſitiones ⁊ articulos forment.

o Clarior. tum ratõne memorie que labilis eſt. xxiij. di. preterea. C. qui teſta. fa. poſ. hac conſultiſſima. ꝰ. at cum humana. propter quod non ſcribere petitõnem poſſit impedire ⁊ occultare veritateꝫ: tum quia exquo petitio in actis deſcripta eſt expreſſa poterit in ſententia vt moris eſt.

p Poſitiões. de his ⁊ ipſaꝝ formis ſatis no. de ↄfeſ. c. j. li. vj.

q Confeſſiones. ſꝫ ſi pars negat qḋ petiť: quid releuat poſitiones facere quas etiã negabit. Io. ſepe ↄtingit ꝙ vſus poſitionũ multũ releuat ꝓbantẽ: vt ſi petam a te centuꝫ que mutuaui ticio cuius es heres: reſiſtis negando: modo ponam ꝙ mutuaui ticio centum: ꝙ ꝓmiſit illa reſtituere tali die: ꝙ ticius inſtituit te heredẽ: ꝙ mortuꝰ eſt: ꝙ hereditatẽ adiuiſti vł habuiſti hec oĩa habeo neceſſe ꝓbare: ſꝫ forte duas ꝑmas negabis: reliquas ↄfiteberis: multum ꝙ̃ me iuuat

poſuiſſe: etiam forte licȝ reſiſtas dicens exceptoꝝ pacti ſolutōnis vel ſimilē ubi cōpetere oēs p̄dictas poſitōes ꝯfiteberis: ꝑ qđ p̄tȝ ꝙ etiā ſup p̄ncipali cui reſiſtit aduerſari⁹ ponere q̄nq̄ȝ multū iuuat.
r Articulos. de hic ſ. de teſti. ꝑ tuas. ⁊ c. n. p̄ſentiū. li. vj. Et in quibuſdā foris dr̄ intentio vel aſſertio. ſa. ſ. ō cā poſ. cum eccleſia. poſt p̄n. C. ō tēp. ap. .l. ꝑ hanc.
ſ Longeuus. ſcȝ a ſpe greg. ix. q: p̄us de poſitōnibꝰ nō habeba mus expreſſum. ſed ꝑ ipſuȝ habem⁹: de elec. dudū. ij. de li. ꝯteſt. c. vno.
t Obſeruari. volē tes in oīb⁹ cāis: nedū de his in quibꝰ ſine fi gura ꝓcedit̄. ita puto auctorem intellexiſſe. ⁊ dato ꝙ dicas illum intellexiſſe ſolū ō his qbꝰ ꝓcedit̄ ſine figura for̄⁹ ergo ſeruād⁹ eſt in alijs.
u De partiū. ꝓpter plurale nō puto ꝙ ꝑs alia ſola reſiſtere poſ ſit: ambabꝰ autē reſi ſtentibꝰ non videt̄ iu dicē hoc poſſe: ſꝫ per hoc collige ꝙ ſi iudex qui ſine figura proce dit inuitis partibus non dat ſimul terminū ad ponendū ⁊ ad arti culandū: multomin⁹ ⁊ alius.
x Utroſq̄ȝ. ſcȝ poſitōnes ⁊ articulos. vnde ⁊ quidā in cauſis hec cōiungunt dicentes ponit: de quo ſpe. in ti. de teſt. §. nūc videndū. in p̄n. ⁊ ſi negeꝫ ꝓbare intendit ⁊c. non tamen in alijs cauſis debet quis ad hoc cogi. p̄rimo ei poteſt ponere ⁊ demū negata ī articulos redigere. Jo. an.
y Munimenta. ſcȝ ꝑ que munit̄ cauſa. ⁊ idem verbū de elec. cu pientes. in ſi. j. Rñ. ⁊ §. electos. de offi. ordi. ꝙuis. li. vj. ⁊ ſ. ō in integ. reſti. coram.
z Partes. patet ergo ꝙ in his cauſis quibꝰ ſine figura proceditur vnus ⁊ idem terminus dat̄ actori ⁊ reo ad ꝓbādū: cū ī alijs cauſis dicatur fatuū eſſe ꝙ reus ꝓbet defenſiones ſuas: niſi prius actoris intentio ſit fundata: vt no. de teſti. c. de teſtib⁹. Dicebat guil. in ſpe. de inſtru. edi. §. nūc dicamus. ſepe obtinuiſſe: ꝙ poſt litis ꝯteſtatōꝫ ⁊ iuramentū iudex poſſit partibꝰ ſtatuere terminū ꝑemptoriū: ad exhibenda omnia quibus in cauſa ſunt vſure: all'. ff. de edē. l. j. §. edenda: ⁊ qđ ibi nō. dicit tñ ꝙ quibuſdā videt̄ hoc durū: cum id li ceat vſq̄ȝ ad concluſionē: de fi. inſtru. cum dilectus. et dicunt ꝙ licet iudex id poſſit: non tñ debet. ff. de iudi. non quicq̄d. xj. q. j. aliud. ⁊ adde quod ſtatim dicam.
a Poſt datōem. ſi verbū iſtud ꝯiungitur cū verbo aſſignare qđ ſe quit̄: eſt ſenſus ꝙ datis articulis et non prius aſſignare poſſit hūc terminū. Si vo ꝯiungat̄ cum verbo exhibenda: erit ſenſus ꝙ pote rit dare terminū pone decem dieꝫ ad ponenduȝ ⁊ articulandū: ⁊ ex tunc dare alios decem vel menſeȝ ad ꝓducēduȝ ⁊c. vt ſic ſimul den tur duo termini: ſi. de teſti. cogen. c. ij. ⁊ facit lr̄a quādocūq̄ȝ ſibi vi debit̄: p̄rima placet maxime: quia poſitōnibus datis in termino re ſpondendū eſt articuli etiam examinandi. Illud ergo tempus quo ſuper his inſtatur non currit in termino ꝓductōnis: nec eſt congru um parti ſtatui terminū ad ꝓbandū pauſiꝙ̄ ſciat in quibus releue tur: ⁊ quos articulos ꝓbare teneat̄.
b Remiſſionem. cuius formam habes ſup̄ de teſtibus: preſentiū. li. vj.
c Pro teſtibus. ꝓbatorijs: hoc eſt certum. Sed quid littera gene raliter loquit̄ videt̄ idē in reprobatorijs: de qbꝰ de ꝓba. licȝ. de teſti. licet. iij. Nam in illis etiā fit remiſſio: vt in p̄. decre. p̄ſentiū.
d Producendis. nō ſꝑ in dilatōne data ad ꝓducenda inſtrumēta licet ꝓducere teſtes. vt dixi poſt pe. ⁊ guil. de teſti. co. p̄uenit. j.
e Non obſtante. vbi ergo non fit remiſſio ꝓ teſtibus ꝓducēdis: terminus datus ⁊ elapſus bene obſtat: ne produci poſſint vlterius inſtrumenta. ⁊ ſic videt̄ ſolui quod querit̄: an poſt terminū datum ad ꝓducenda inſtrumenta audiatur volens illa ꝓducere: Odofre. ⁊ guil. in ſpe. de dila. §. videndum. v. quid ſi datus. dicit ꝙ non: alle. guil. ff. de optiōe lega. l. mancipioꝝ. C. de inge. ma. diffamari. facit ꝑ eis, C. qui accu. non poſſunt. ſi ea que. de renūſ. pign. ſi eo

volentes ſtatuimus: vt iudex ſic ꝯputat⁹ a nobis: niſi aliud de partiū volūtate ꝓcedat ad dandū ſimul vtroſq̄ȝ terminū dare poſſit: ⁊ ad exhibendum oīa acta ⁊ munimēta qb⁹ p̄tes vti volūt in cā p⁹ datōnē arti culoꝝ diem certā q̄ncūq̄ȝ ſibi videbitur valeat aſſignare: eo ſaluo ꝙ vbi remiſſionem fieri cōtingeret ꝓ teſtibꝰ ꝓducēdis poſſint etiā inſtrā ꝓduci aſſi gnatōe hmōi n̄ obſtāte. Jn terrogabit etiā p̄tes ſiue ad eaꝝ inſtantiam ſiue ex officō vbi cunq̄ȝ hoc equitas ſuadebit. Sniāȝ vo diffinitiuā citatis ad id lȝ nō ꝑemptorie p̄tibꝰ in ſcriptis ⁊ ꝓut magis ſibi pla cuerit ſtans vl' ſedēs ꝓferat: etiam ſi ei videbit̄ ꝯcluſiōe nō fcta ꝓut ex petitōe ⁊ ꝓbatiſ ⁊ alijs actitatis in cā fuerit fa ciendū. Que omnia etiam in illis caſibus in quibus per aliam conſtitutōnem noſtraȝ vel al's ꝓcedi poteſt ſimplicit̄ ⁊ de plano ac ſine ſtrepitu ac figura iudicij volumus obſer uari. Si tamen in p̄miſſis caſibus ſolēnis ordo iudicia rius in toto vel in parte non contradicentibus partibus: obſeruetur: non erit proceſſus

tempore: ſ. de proba. licet. in p̄n. ⁊ quod ibi no. in. ſ. glo. ⁊ quia boni iudicis eſt lites dirimere. ſ. de do. ⁊ ꝯtu. finem litibus. ⁊ c. ca. ſi. Alij ꝯ: cum non ſit quis cogendus edere inſtrumenta: niſi cum eis vtit̄. ff. de eden. l. j. §. edenda. ⁊ videt̄ expreſſum: ſ. de fide inſtru. cum dilectus. vbi patet hoc licere vſq̄ȝ ad ꝯcluſionem: ad idem. C. de iud. l. iudices. ⁊ aut. iubemus. ⁊ quod ibi no. Jnducit̄ ad ideȝ. C. de lib. cā. nec ꝯmiſſa ff. de queſt. vnius. §. ſi. Confitebitur enī forſan aduerſarius vidēdo in ſtrumenta p̄o ⁊ ꝯ: facit ꝯſtō cle. ſ. de excep. excō municatōnis. Tercij di ſtinguūt: quod vr̄ equū an ius aduerſarij ſit le ſum: vt quia perierunt teſtes per quos poterat inſtrumentū reprobaſſe ſi fuiſſet ꝓductuȝ in ter mino. quo caſu audiat̄ aut ipſi⁹ ius eſt illeſum ⁊ eo caſu ꝓduci poterūt hoc ꝓbant per predic. l. mancipiorum. ff. de op. lega. ad quod facit ō do. ⁊ ꝯtuma. c. j. de p̄bē. ſi tibi abſenti. li. vj. ⁊ qđ no. ff. de. euic. ſi rem. §. quolibet. ⁊ dixi de emp. ⁊ vendi. ca. ſi. ſuper. j. glo.
f Interrogabit. hoc non vr̄ in his ſpāle. xxx. q. ſi. iudicantē. de fide inſtru. cū io. ad ſi. ff. de int. ac. vbicūq̄ȝ. ſa. de iura. calū. c. ij. ī ſi. li. vj. niſi dicas ī his ſpeciale ꝙ etiā poſt ꝯcluſiōꝫ ad pentōꝫ p̄tis interroget̄.
g Ad id. nō ſufficit ꝗ citari niſi exp̄mat̄ id qđ ad ſn̄iāȝ audiendā. ff. que ſen. ſine ap. reſcin. l. j. §. itē cū ex edicto: ſa. de teſti. cū olim. in fi. de do. ⁊ ꝯtu. eū q. li. vj. nam ſi hoc ī ſummarijs: fortꝰ in alijs vt ſeptª dixi. Jo. an.
h Nō ꝑemptorie. ar. ꝙ ī alijs cauſis ī qbꝰ ſeruat̄ iudicioꝝ figura ſit neceſſe ꝑemptoriū exp̄mi vbi n̄ ſit trina citatō ad ſn̄iāȝ audiēdā: qđ vr̄ tenere io. xxiiij. q. iij. de illicita. ber. de of. dele. ꝯſuluit. inno. ō accu. ad petitōnē. guil. ī ſpe. ō cita. §. viſo de tpe. v. alias aūt. ⁊ ī. v. qđ ſi lata.
i Jn ſcriptis. ꝓferat qđ eſt. j ⁊ huiꝰ ꝯtrū tenebat egi. ī decre. nouit et. ſolū ex vi illiꝰ vbi de plano. ⁊ ꝑ hoc no. duo: in qbꝰ ꝯueniūt iſte ⁊ alie cauſe. ſcȝ. ꝙ in his vt in alijs neceſſe ſit diffinitiuā de ſcripto proferri. Jtem ꝙ iudex ſic̄ ī alijs ita in his hꝫ ꝑ ſeipſuȝ ꝓferre: ⁊ ō vtroq̄ȝ ſatis no. de ſen. ⁊ re iudi. c. ſi. li. vj. ibi videas. noluit ꝗ ſcripturā q̄ in ſen tentijs requiritur ⁊ prolatōnem iudicis ī his cauſis ꝑtermitti: ne per id ꝯtingeret occultari vitat̄ ꝓpalatā ⁊ in iudicō diffinitā: ⁊ ꝑ ꝯſequēs victorem ridiculoſe ⁊ fruſtra in tali ꝓceſſus iudicio laboraſſe.
k Stans. in hoc diuerſum eſt ius ī his cauſis ad alias q̄ reqr̄ūt fi guram iudicioꝝ que ferri debēt a iudice ſedente: de quo vide no. ī pre. decre. ſi. de re iudi. li. vj. in glo. pe. Et videt̄ quibuſdā hoc induci etiā ꝑ ſolum illud verbū de plano: vt dixi in p̄n. huiꝰ partis: ⁊ hoc tenebat egi. in decre. nouit.
l Concluſione. iſta lr̄a videt̄ velle ꝙ ī alijs cauſis requirētibꝰ figu ram iudicioꝝ neceſſaria ſit ꝯcluſio: ⁊ de ꝯcluſione habet̄. ſ. de ꝓcura. audītis. de cā poſ. paſtoralis. ⁊ in ꝯſtōne cle. c. ii. cauſa. ō ꝓba. qm̄ ꝯ. de fide inſtru. cū dilectus. ⁊ c. cū iohānes. cōmuniter ī ſecularibꝰ foris apud nos nō fit ꝯcluſio: in eccleſiaſticis fit ꝑ p̄tes. Jtē ipſis vl' altera ipſaꝝ inuita: ex quo ſufficiētes dilatōes date eſſent ⁊ elapſe ꝓnūciaret iudex ꝯcluſum in cā: ⁊ vide in ſpe. de renū. ⁊ ꝯclu. in p̄n.
m Faciendū. patet ergo etiā in cauſis qbus tollit̄ figura iudicij ſn̄i ius ꝓnūciari debere: vt dixi ſup̄ vbo: defenſiones.
n Noſtra. ſ. de iudi. diſpendioſam.
o Alias. vt in caſu decre. ſi. de here. li. vj. ⁊ ī caſu decre. idēnitatibꝰ. §. ſi vo. de elec. c. li. quod dic vt dixi in p̄n. ſup̄ vbo figura.
p Solēnis. vt libelli oblatio: litis ꝯteſtatio ⁊ ſimilia.
q Non ꝯtradicentibꝰ. Jnnuit ꝙ p̄tibꝰ ꝯdicentibꝰ nō poſſit iudicioꝝ figura vel ſolēnitas vltra id qđ hic exp̄mit̄ obſeruari: qđ veꝝ ītelligo qñ ſic ꝓcedere nō eſt ī iudicis p̄tāte: vt q: papa ſic ꝓcedi mandat vt in p̄n. c. ſecus ſi ſit ꝓcedere volūtati iudicis relinquat̄: vt ī ꝯſtōne: diſpē dioſam. ſ. de iudi. vt ibi dixi ſup̄ vbo valeat. Secūdo no. caſum quo ſufficit tacitꝰ ꝯſenſus nō reclamantis: ꝯtra. de accu. c. ij. li. vj. interdū reqr̄it̄ expſſus. c. li. de reſcrip. ſtatuti. §. ī nullo. al's non ꝯdicere ſapit mediū int̄ ꝯſenſuȝ ⁊ diſſenſuȝ qđ dic vt no. de re. iur. io q̄ tacet. li. vj.
r Partibus. videt̄ per plurale ꝙ ꝯtradictō vnius p̄tis tm̄ nō viciet

ꝓceſſum ita res defacili reuertitᷣ ad ſui naturam: vt dicam in vi. glo. ꝛ facit quod dixi ſup verbo: ꝛ quia in glo. ꝓpter alias dixiſſet vel ea; altera: Sed forte hoc ſubaudiendū eſt de mente: quod pat; ſi reſoluatur non ꝯtradicētō in ſenſum: vt ſi dixiſſet conſentientibꝫ partibꝫ: quia tūc patet ꝙ alterius cōtradictō viciaret ꝛ eſt ſimilis altercatio quā ſcripſi ſ. ea. compilᷣ. de elec. in pleriſq;. Sed pone ꝙ d̄ conſenſu partium iudex ſeruauit ſolēnia ordinis iudiciarij poſtea penitet partes ꝛ volunt ꝙ ꝓcedat ſine figura: nunquid deinceps illis inuitis poterit ſaluare ſolennia: videtᷣ ꝙ ſic ꝑ regulam ꝙ ſemel d̄ re. iur. li. vj. cum ſuis ꝯcor. ꝛ vnico actu quis renunciat ꝛ ꝯſentit: de conſti. cum acceſſiſſent. vbi de hoc. de offi. dele. gratum. de ap. ſollicitudinem. ꝛ ſufficit ſemel factū. qui ma. accu. poſ. inſup. ꝛ ꝓpter ſui ꝯtrarietatem iſte vie ꝑiudiciales videntᷣ: ꝛ ſic vna electa non venit alia: de poſtu. c. vno. de elec. vt quis. li. vj. Item vniformis debet eſſe finis ꝑncipio: de bap. maiores. ante mediū de ap. ſecūdo requiris. His rationibus puto ꝙ ſi partes expreſſe conſenſerunt: ꝙ iudex in tota lite vel ſimpliciter ſeruaret ordinem iudiciarium: ꝙ inuito iudice qui ſic inchoauit ꝓcedere penitere nō poterūt: vbi vo non conſenſerūt expreſſe ſed non ꝯtradixerūt: puto ꝙ in occurrentibus poſtea ꝯtradicere poterunt: facit littera precedens ibi: in toto vel in parte. Item ſingulares actus iudicioꝝ ſunt ꝑ ſe actus perfecti: vnde ſingulariter intitulatur: de lib. obla. cū rubri. ſe. bene facit qd̄ ſcripſi poſt vin. ꝛ compoſt. de reſcrip. dilectus. ij. in ꝑn. quod etia; nō. guil. in ſpe. de appel. §. reſtat. v̄. ꝛ nō. ſm vincen. de cita. §. j. v̄. quid ſi reus.

f Propter hoc. poſſet eñ ſubeſſe alia cauſa irritatōnis.

propter hoc irritus nec etiam irritād⁹. Data auiniōe. xiiij. kalend. decembris. pontificatus noſtri anno ſecundo.

t Irritus. ipſo iure vt al's de li. conteſt. c. vno. ꝛ ti. ſe. accedēs. j. ꝛ. ij.

u Irritandus. per ſententiam vt al's: de re iudi. cum cauſa. ꝛ. c. cum bertoldus. in fi. ꝛ concor. huic fini de iura. calum. c. j. ij. Rū. i fine. li. vj. Et ſcias ꝙ iſte finis non conuertitᷣ. nam ſi in cauſis que requirūt figuram iudicij procederetᷣ non contradicentibꝫ partibus ſine figura: non teneret ꝓceſſus ꝛ idem ſi expreſſe conſentirent: de hoc de offi. dele. de cauſis. in glo. ij. ꝛ. ij. q. j. in primis in fi. ꝛ. c. ſe. ꝛ in ſpe. de ſentē. ꝓla. §. iuxta. v̄. quid ſi de partiū. quod intellige vt no. de re iudi. c. vlt. lib. vj. in. v. glo. Ratō diuerſitatis patet: quia in caſu iſto fit contra ius commune: ſed in caſu quem ponit littera: res reddit ad ius commune ꝛ ad ſui naturā: quod facile fit. xxxv. di. ab exordio. ff. de pac. ſi vnus. §. qd̄ ſi non vt totum. Natura vo naturans cu; ad illam redibimus per interceſſionem virginis glorioſe nos collocet cum electis Amen.

Clementinarum opus ꝓutile enucleatius caſtigatū elimatumq; impēſa atq; induſtria ſingulari Antonij koburger nurenberge impſſum feliciter explicit Olimpiadibus dominicis. M.cccc. lxxxij. xv. Januarij.

LANDES- UND STADT- BIBLIOTHEK DÜSSELDORF

Exiui de paradiſo dixi rigabo ortū
plantatōnū: ait ille celeſtis agrico
la: qui vere fons ſapientie verbum
dei a patre in patre manēs genitū
ab eterno: nouiſſime dieb⁹ iſtis fabricante ſan
ctoſpiritu in vtero virginis caro factū exiuit
homo ad opus arduū redemptōnis humani
generis pagendū: exemplar ſequendo celeſtis
vite prebens hoībus ſemetipſum. Verū qꝛ
plerūq̄ꝫ mortalis vite ſollicitudinibus preſſus
homo mētis aſpectu ab exemplaris huiuſmōi
intuitu diuertebat: verus nr̄ ſalomon in ſolo
militātis eccleſie ortū voluptatis inter cet̄os
quendā fecit a ꝓcelloſis mūdi fluctibus elon-
gatum: in quo quietius ac ſecurius vacaretur
ꝯtemplandis ſeruandiſq̄ꝫ hmōi opibus exem-
plaris in hūc mundū introiuit ipē: vt rigaret
ipſum fecūdis aquis ſpūalis gratie ⁊ doctrine
Hic ortus ſiquidem eſt fratruꝫ minoꝝ ſancta
religio: q̄ muris regularis obſeruātie firmiter
vndiq̄ꝫ circūclauſa: ītra ſe ſolo ꝯtēta deo ador-
natur abunde nouellis plantatiōib⁹ filiorum.
Ad hūc veniēs dilectus dei filius mortificātis
penitentie myrrham metit cū aromatibus: q̄
ſuauitate mira vniuerſis odorem attrahentis
ſanctimonie circumfundunt. Hec eſt illa cele-
ſtis vite forma ⁊ regula quā deſcripſit ille cō-
feſſor chriſti eximius ſanctus frāciſcus: ac ſer
uandā a ſuis filijs verbo docuit pariter ⁊ exē-
plo. Quia vͦ dicte ſancte regule ꝓfeſſores
ac emulatores deuoti: vt ⁊ alumni ⁊ veri filij
tanti patris affectabāt ſic ⁊ feruenter affectāt
ad purū ⁊ ad plenū premiſſaꝫ regulā firmiter
obſeruare. Attendentes quedam que dubiuꝫ
poterant afferre ſenſum in ipſius regule ſerie
ꝯtineri: ꝓ ipſoꝝ declaratōne habenda recur-
rerūt: prudenter olim ad apicem apoſtolice di
gnitatis: vt certificati ꝑ ipſaꝫ: cuius pedibus
etiam ꝑ ipſam regulā ſunt ſubiecti: poſſet dño
pulſis cunctis dubijs cum plena charitate cō-
ſcientie deſeruire. Hoꝝ aūt pijs ac iuſtis ſup-
plicationib⁹ plures p̄deceſſores noſtri romani
pōtifices ſucceſſiue ſicut dignū erat applicātes
aures ⁊ animū declarauerūt ea que dubia vi-
debant̄: ediderūt nōnulla: ⁊ aliqua ꝯceſſerūt:
ſicut expedire videbant fratrum conſcientijs:
ac pure obſeruantie ſtatus. Verum qꝛ ple-
rūq̄ꝫ vbi culpa non eſt eam timere ſolent con-
ſcientie timorate: que in via dei quodcūq̄ꝫ de-
uium expaueſcūt: non ſunt ad plenū ex dictis
declaratiōib⁹ dictoꝝ oīuꝫ fratꝝ ꝯſcientie quie
tate: q̄n circa aliqua ad regulā ipſorūq̄ꝫ ſtatū
ꝑtinentia dubitatōnuꝫ in ipſis fluctus aliqui
generent̄ ⁊ oriant̄: ſicut ad aures noſtras plu-
ries ⁊ ō q̄ plurib⁹ ī publicis ⁊ ꝑuatis ꝯſiſtorijs
eſt ꝑlatuꝫ. Quapropter ꝑ ipſos fratres nobis
extitit hūiliter ſupplicatū: quaten⁹ p̄dictis du
bijs que occurrerunt ⁊ que poſſunt occurrere
in futuꝝ adhibere opportuna declaratiōis re-
media de benignitate ſedis apoſt. curaremus.
Nos igit̄ cuius animus ab etate tenera pia
deuotōne efferbuit ad hmōi ꝓfeſſores regule ⁊
ad ordinem ipſum totum: nūc autem ex cōi cā
paſtoralis regiminis quā īmeriti ſuſtinem⁹ ad
ipſos fouendos dulcius ⁊ attenti⁹ gratioſis fa
uoribus ꝓuocamur ardētius: quāto frequēti⁹
intenta mente reuoluim⁹ fructus vberes: q̄s
ex coꝝ exemplari vita ⁊ ſalutari doctrina toti
vniuerſali eccleſie ꝯtinue cernimus ꝓuenire:
tā pia ſupplicantiū intētōe cōmoti ad pagēdū
diligenter quod petitur ſtudia noſtra duxim⁹
cōuertenda: ipſaq̄ꝫ dubia ꝑ plures archiep̄os
⁊ epiſcopos ⁊ ī theologia magiſtros ⁊ alios lit
teratos ꝓuidos ⁊ diſcretos examinari fecim⁹
diligenter. Cum igitur in primis ex eo q̄ in
dicte regule p̄ncipio habet̄ regula ⁊ vita fratꝝ
minoꝝ: hec eſt. ſcilꝫ domini noſtri ihū chriſti.
ſanctum euangeliū obſeruare in obediētia vi-
uendo ſine proprio ⁊ in caſtitate. Item infra:
Finito vͦ anno ꝓbatōnis recipiant̄ ad obedi-
entiam: promittentes vitam iſtam ſemꝑ ⁊ re-
gulam obſeruare. Item circa finē regule pau
pertatem ⁊ humilitatem ⁊ ſanctū euangeliuꝫ
domini noſtri ihū chriſti q̄d firmiter ꝓmiſim⁹
obſeruemus. Fuit heſitatū an fratres eiuſdeꝫ
ordinis ad omnia tam p̄cepta q̄ conſilia euan
gelij ex profeſſione ſue regule teneantur. Qui-
buſdam dicentibus q̄ ad omnia: alijs aūt aſſe
rentibus q̄ ad ſola illa tria conſilia: videlicet
viuere in obedientia in caſtitate ⁊ ſine proprio
⁊ ad ea que ſub verbis obligatorijs ponunt̄ in
regula obligātur. Nos circa hunc articulū
predeceſſoꝝ nr̄oꝝ veſtigijs inherētes: ipſumq̄ꝫ
articulum quo ad aliquid clarius ꝓſequentes
dicte heſitationi duximus reſpondendū: q̄ cū
votum determinatuꝫ cuiuſlibꝫ habeat cadere
ſub certo: vouens regulā non poteſt dici teneri
ex vi voti huiuſmodi ad ea cōſilia euangelica:
que in regula non ponūtur. Et quidem beati
Franciſci conditoris regule hec ꝓbatur fuiſſe
intentio ex hoc q̄ quedaꝫ euāgelica conſilia in
regula poſuit alijs p̄termiſſis. Si enim ꝑ illud
vͦbū regula ⁊ vita fratꝝ minoꝝ hec eſt ⁊ cet̄a.
intendiſſet eos ad omnia ꝯſilia euāgelica obli
gare: ſupflue ⁊ nugatorie quedā eoꝝ ſuppreſſis
ceteris ī regula expreſſiſſet. Cum autem na
tura termini reſtrictiui hoc habeat: q̄ ſic ex-
cludit ab ipō extranea: q̄ cūcta ad ipſum ꝑti-
nentia concludit: Declaram⁹ ⁊ dicim⁹ q̄ dicti
fratres nō ſolū ad illa tria vota vnde abſolute

accepta ex profeſſione ſue regule obligant̄: ſed
etiam tenent̄ ad ea omnia implenda que ſunt
pertinentia ad hec tria que regula ipſa ponit.
Nam ſi ad hec tria predicta tm̄ preciſe ⁊ nude
ꝓmittentes ſe ſeruare regulam viuēdo in obe-
dientia caſtitate ⁊ ſine ꝓprio: ⁊ non etiā ad oīa
contenta in regula que hec tria modificant ar
tarentur: ꝓ nihilo ⁊ vane ꝓferrerent̄ hec vba
ꝓmitto ſemꝑ hanc regulam obſeruare: ex quo
ex his verbis nulla obligatō naſceretur. Nec
tm̄ putandū eſt ꝙ beatus franciſcus ꝓfeſſores
huius regule q̄tū ad omnia cōtenta in regula
modificantia tria vota ſeu ad alia ī ipſa expſſa
intenderit equaliter eſſe obligatos: quinpotius
aperte diſcreuit ꝙ quo ad quedam ipſorum ex
vi verbi trāſgreſſio eſt mortalis ⁊ quo ad q̄dā
alia non. Cū ad q̄dā ipſoꝝ vbū apponat p̄cepti
vel eq̄pollentis eidē: ⁊ q̄ ad aliq̄ vbis alijs ſit
contentus. Item quia preter ea que expreſſe
verbo precepti ac exhortatōis ſeu monitōnis
ponūtur in regula: nōnulla verbo imperatiui
modi negatiue vel affirmatiue apposito inferūt̄
hactenus extitit dubitatū an tenerent̄ ad iſta
vt ad habētia vim precepti. Et quia vt intel-
leximus non minuit̄ hoc dubium ſed augetur
ex eo ꝙ felicis recordationis: Nicolaus papa
quartus p̄deceſſor noſter noſcitur declaraſſe:
ꝙ fratres ipſi ex ꝓfeſſiōe ſue regule ſunt aſtri-
cti ad ea cōſilia euangelica: que in ipſa regula
preceptorie vl' inhibitorie: ſeu ſub verbis equi
pollentibꝫ exprimunt̄ et nihilominꝰ ad eorum
omniū obſeruantiā que ipſis in eadem regula
ſub verbis obligatorijs inducūtur: ſupplica-
uerunt predicti fratres: vt ad ipſorum conſci-
entias ſeruandas declarare que horum cēſeri
debeant preceptis equipollētia ac obligatoria
dignaremur. Nos itaq; qui in ſinceris hoꝝ
conſcientijs delectamur: attendentes ꝙ in his
que anime ſalutem reſpiciūt ad vitandos gra
ues remorſus conſcientie pars ſecurior eſt te-
nenda. Dicimus ꝙ licꝫ fratres non ad omniū
que ſub verbis impatiui modi ponūtur in re-
gula: ſicut ad preceptorum ſeu preceptis equi
pollentium obſeruantiaꝫ teneantur. Expedit
tamen ipſis fratribus ad obſeruandam puri-
tatem regule ⁊ rigorem. ꝙ ad ea ſicut ad equi-
pollētia preceptis ſe nouerint obligatos: que
hic inferius annotātur. Sit autem hec que
videri poſſunt eq̄pollentia p̄ceptis ex vi vbi:
vel ſaltem ratione materie de qua agitur: ſeu
ex vtroq; ſub compendio habeantur: declara
mus ꝙ illud quod ponitur in regula de nō ha
bendo plures tunicas q̄ vnaꝫ cum caputio et
aliā ſine caputio. Item de non portandis cal
ciamentis: ⁊ de non equitando extra caſuꝫ ne-

ceſſitatis. Item ꝙ fratres vilibus induātur.
Item ꝙ ieiunare a feſto omniū ſanctoruꝫ vſq;
ad natale domini ⁊ ī ſextis ferijs teneant̄. Iteꝫ
ꝙ clerici faciant diuinū officium ſm ordinem
romane eccleſie. Item ꝙ miniſtri et cuſtodes
pro neceſſitatibus infirmoꝝ ⁊ fratribus indu
endis ſollicitaꝫ curam gerant. Item ꝙ ſiquis
fratrum ī infirmitatem ceciderit: alij fratres
debent ei ſeruire. Item ꝙ fratres non p̄dicent
in epiſcopatu alicuiuſ epiſcopi cum ab eo illis
fuerit ɔtradictum. Item ꝙ nullus audeat pe-
nitus populo p̄dicare: niſi a generali miniſtro
vel alijs quibus ſm declaratōnem predictam
id competit: fuerit examinatus approbatus et
ad hec inſtitutus. Item ꝙ fratres qui cogno-
ſcerent ſe nō poſſe premiſſaꝫ regulam ſpūaliter
obſeruare: debeāt ⁊ poſſint ad ſuos miniſtros
recurrere. Item ꝙ omnia que ponūtur in re-
gula ad formaꝫ habitus tam nouiciorū q̄ etiā
ꝓfeſſorum: necnon ad receptionis modum ac
ꝓfeſſionem ſpectantia niſi recipientibus quo
ad habitum nouicioruꝫ ſicut dicit regula ſm
deum aliter videatur. Hec inquā omnia ſunt
a fratribus tanq̄ obligatoria obſeruāda. Itē
ordo cōmuniter ſenſit tenet ⁊ tenuit ab anti-
quo: ꝙ vbicūq; ponitur in regula hoc vocabu
lum teneantur obtinet vim precepti: ⁊ obſer-
uari debet a fratribus ſicut tale. Ceterum
quia chriſti confeſſor predictus agendorum ac
ſeruandoꝝ circa recipiendos ad ordinem mi-
niſtris ⁊ fratribus modum prebēs dixit in re-
gula ꝙ caueant fratres ⁊ eoꝝ miniſtri: ne ſint
ſolliciti de rebus ſuis temporalibus: vt libere
faciant de eis quicquid ipſis a domino fuerit
inſpiratum: licentiam tamen habeant ipſi mi
niſtri mittendi eos ad aliquos deuꝫ timentes
ſi conſilium requiratur: quorum conſilio ſua
bona paupibus erogentur. Dubitauerunt
et dubitant multi fratrum: an liceat ipſis de
bonis ingredientiū quicq̄ recipere ſi donetur
etſi ad dandum pſonis ⁊ conuentibus poſſint
eos inducere ſine culpa: ſi etiam ad diſponen-
dum de diſtributione reꝝ talium debeant ipſi
miniſtri ſeu fratres dare conſilium: vbi ad cō
ſulendū alij q̄ ex ipſis ad quos ingreſſuri mit
tantur: poſſint idonei inueniri. Nos auteꝫ
conſiderantes attente intendiſſe ſanctū Fran
ciſcuꝫ ſue regule profeſſores quos fundauerat
in maxima paupertate ab effectu temporaliū
rerum ipſorum ingredientiuꝫ per dicta verba
ſpecialiter ⁊ totaliter elongare: vt quantū eſt
ex parte fratrum ipſorum receptio ad ordineꝫ
ſancta ⁊ puriſſima appareret: ⁊ ne aliquo mo
do oculum viderentur habere ad bona eorum
temporalia: ſed ad ipſos tm̄ diuino ſeruitio

mancipādos dicimus omnino debere tam mi-
niſtros ꝙ̄ fratres ceteros a dictis inductiōibꝫ
ad ſibi dandū ⁊ ſuaſionibus: necnō ⁊ a dandis
circa diſtributionem conſilijs abſtinere: cum
ꝑ hoc ad timentes deum ſtatus alterius mitti
debeant non ad fratres. Ut vere cunctis pa-
teant eſſe tam ſalubris inſtituti paterni ſtudio
ſi zelatores ſeduli ⁊ perfecti. Cum vo facere de
rebus ſuis quod dominus inſpirabit: ipſamet
regula ingredientibus liberum velit eſſe: non
videtur quin liceat eis recipere: conſideratis
ſcilicet eorum neceſſitatibus ⁊ moderaminibꝫ
declarationis iam dicte: ſiquid de bonis ſuis
intrans ſicut ⁊ ceteris pauperibus per moduꝫ
elemoſyne libere velit dare. Cauere tamen in
acceptōne oblatorum talium decet fratres: ne
ex receptoꝝ quantitate notabili ꝑſumi poſſit
ſiniſter oculus contra ipſos. Preterea cum di
catur in regula: ꝙ illi qui iam ꝓmiſerunt obe
dientiam habeant vnam tunicaꝫ cū capucio
⁊ aliam ſine capucio qui habere voluerint.
Item ꝙ fratres omnes veſtimentis vilibꝫ in-
duātur. Noſqꝫ predicta verba declarauerimꝰ
equipollere p̄ceptis: volentes hec determinari
plenius dicimus ꝙ̄tū ad numeꝝ tunicarum ꝙ
pluribus vti nō licet: niſi in neceſſitatibꝰ que
haberi poſſunt ex regula ſm ꝙ hunc paſſum
memoratus p̄deceſſor noſter plenꝰ declarauit.
Uilitatem aūt veſtiū tam habitus ꝙ̄ interioꝝ
tunicaꝝ illaꝫ intelligi debere dicimus: que ſm
ꝯſuetudinem vel ꝯditionem patrie debeat ꝙ̄tū
ad colorem panni ⁊ preciū vilitas merito re-
putari: non eñ quo ad regiones omnes poteſt
determinatus vnus modus ī talibꝰ aſſignari.
Huiuſmodi etiam vilitatis iudiciū miniſtris
⁊ cuſtodibus ſeu guardianis duximus cōmit-
tendum: eorum ſuper hoc conſcientias onerā-
tes: ita tamen ꝙ ſeruent in veſtibus vilitatē.
Quorum etiam miniſtroꝝ cuſtodum ⁊ guar-
dianoꝝ iudicō eodem modo relinquimus: pro
qua neceſſitate poſſint ipi fratres calciamēta
portare. Deinde duobus temporibus anno-
tatis in regula. ſcilꝫ a feſto oīuꝫ ſanctorū vſqꝫ
ad natiuitatem domini ⁊ maxime quadrageſi
me in quibus ieiunare tenenť: inſerať in eadē
regula. Alijs autem temporibus non teneanť
niſi ſexta feria ieiunare: ⁊ ex hoc voluerūt ali-
qui dicere: ꝙ dicti ordinis fratres non tenētur
niſi ex condecentia ad alia ieiunia ꝙ̄ ad iſta.
Declaramus debere intelligi eos nō teneri ad
ieiuniū alijs temporibus preterꝙ̄ in ieiunijs
ab eccleſia conſtitutis. nō eſt enim veriſimile
ꝙ vel inſtitutor regule vel etiam confirmator
abſoluere ipſos intenderit a ſeruandis illis ie-
iunijs ad que de cōmuni ſtatuto eccleſie obli-
gantur ceteri chriſtiani. Porro cum dictus
ſanctus volens fratres ſuos ſuꝑ omnia a dena
rijs ſeu pecunia eſſe totaliter alienos: precepit
firmiter fratribꝰ vniuerſis: vt nullo modo de-
narios vel pecuniam recipiant per ſe vel per
interpoſitam ꝑſonam: iſtumqꝫ articulum de-
clarans ideꝫ predeceſſor noſter caſus ⁊ modos
poſuerit: quibus ſeruatis a fratribꝰ nō poſſint
dici nec debent per ſe vel per aliuꝫ pecunie re-
ceptores ꝯtra regulam vel ſui ordinis purita-
tem: dicimus fratres teneri cauere ſummopere
ꝙ ꝓ alijs cauſis ⁊ ſub modis alijs ꝙ̄ ponat di-
cti predeceſſoris noſtri declaratio ad dantes ꝑe
cunias ſiue deputatos nūcios non recurrant:
ne ſi ſecus ab ipſis attēptatū fuerit trāſgreſſo
res precepti ⁊ regule merito poſſint dici. Naꝫ
vbi aliquid alicui generaliter ꝓhibetur: quod
expreſſe nō conceditur intelligitur denegatū.
Quocirca queſtꝰ omnis pecunie ac oblationū
pecuniaꝝ receptio ī eccleſia vel alibi cippi ſeu
trunci ordinati ad offerentium ſeu donantiuꝫ
pecunias reponendas: necnon ⁊ quicunqꝫ re-
curſus alius ad pecunias: ſeu habentes ipſas
qui per declarationem predictam nō cōcediť.
Hec inqꝙ̄ omnia ſunt eis ſimpliciter interdicta.
Cum etiam recurſus ad amicos ſpeciales ex-
preſſiſſe tm̄ in duobus caſibus ſm regulam cō
cedatur: videlicꝫ pro neceſſitatibus infirmoꝝ
⁊ fratribus induendis: idqꝫ pie ⁊ rationabiliť
ꝯſiderata neceſſitate vite ad alias neceſſitates
fratrum pro tempore occurrentes ceſſantibus
elemoſynis ſeu etiam ingruentes ſepedictꝰ pre
dictus predeceſſor duxerit extendendū. At-
tendant frēs prefati: ꝙ pro nullis cauſis alijs
ꝙ̄ predictis vel ſimilibꝰ in via vel alibi recur
rere licet eis ad amicos hmōi: ſiue ſint dantes
pecunias ſeu deputati ꝑ ipſos: ſiue nuncij vel
depoſitarij ſeu alio quouis nomine appellētur:
etiam ſi ꝯceſſi ꝑ eandem declarationem modi
circa pecuniā integre ſeruarenť. Deniqꝫ cū
idem ꝯfeſſor ſumme affectauerit ſue regule ꝓ-
feſſores totaliť eē abſtractos ab affectu ⁊ deſi-
derio terrenoꝝ ⁊ ſpecialiter a pecunia ⁊ eius
vſu totaliter inexptos: ſicut probat ꝓhibitio
de recipienda pecunia in regula ſepiꝰ repetita:
curare fratres vigilanter neceſſe eſt: ꝙ cuꝫ ex
cauſis predictis et modis habentes pecunias
deputatas pro ipſorū neceſſitatibus recurrere
oportebit ad tenentes ipſas q̄cunqꝫ hi fuerint
principales vel nuncij in oībus ſic ſe gerāt: ꝙ
ſe cūctis oſtendant in dictis pecunijs ſicut nec
habēt penitus nil habere. Quapropter p̄cipe
ꝙ ⁊ qualiter pecunia expendatur: computūqꝫ
exigere de expenſa: eam quomodocunqꝫ repe-
tere ſiue deponere aut deponi facere: capſulaꝫ

pecunie vel eius clauem deferre: hos actus et
ꝯſimiles ſibi frēs illicitos eſſe ſciāt. Predicta
eñ facere ad ſolos dños ꝑtinet q̄ dederūt ⁊ eos
q̄s ipſi deputauerūt ad hocipſum. Proinde
cū vir ſanctꝰ paupꝑtatis ꝑmiſſe in regula modū
exprimens dixerit in eadem: fratres nihil ſibi
approprient nec domū nec locum nec aliquam
rem: ſʒ tanq̄ peregrini ⁊ aduene in hoc ſeculo
in paupertate ⁊ humilitate domino famulan-
tes vadant pro elemoſyna confidenter. Sicqꝫ
declaratum extitit: ꝑ nōnullos predeceſſores
noſtros romanos pontifices hanc appropriati
onem intelligi debere tam in ſpeciali q̄ etiam
in cōmuni: propter quod ⁊ rerꝫ oīuꝫ cōceſſarū
oblatarꝫ ⁊ donatarꝫ fratribꝫ quas ⁊ quarꝫ vſuꝫ
facti. ſcʒ ordini vł ipſis fratribꝫ licet habere:
ꝓprietatem ⁊ dominiū in ſe ⁊ ro. ec. receperūt
dimiſſo ipſis fratribꝫ in eis tm̄modo vſuꝫ facti
ſimplicis. Ad noſtrū fuerūt deducta examen:
que in ordine fieri dicebantur: ⁊ videbantur
predicto voto ⁊ puritati ordinis repugnare:
videlʒ vt ea ꝓſequamur ex ipſis: que remedio
credimus indigere: q̄ ſe inſtituti heredes non
ſolum ſuſtinent ſʒ ꝓcurant. Item q̄ redditus
annuos recipiunt interdum in tamnotabili
quantitate q̄ conuētꝰ habentes totaliter inde
viuūt. Item q̄ cum ipſorum negocia etiam
pro rebus temporalibus in curijs agitantur:
aſſiſtunt aduocatis ⁊ ꝓcuratoribus: ⁊ ad inue
ſtigandum eoſdem ſe ibidem ꝑſonaliter repre-
ſentant. Item q̄ cum executōnes vltimarꝫ
ſuſcipiūt voluntatū ⁊ gerūt: ſeqꝫ intromittāt
quandoqꝫ de vſurarꝫ vel male ablatorꝫ diſpoſi
tionibus ſeu reſtitutōnibus faciendis. Item
q̄ alicubi nō ſolum exceſſiuos hortos ſed etiā
vineas magnas habent: de quibus tam de ho-
leribꝫ q̄ de vino multū colligit̄ ad vendendū.
Item q̄ temporibꝫ meſſiuꝫ vel vindemiarꝫ ſic
copioſe granū ⁊ vinū mendicando vł aliunde
emendo colligunt̄ a fratribꝫ ⁊ in celarijs ⁊ gra
narijs recōdunt̄ q̄ ꝑ anni reſiduū ⁊ abſqꝫ eorū
mendicatione poſſunt tranſigere vitam ſuaꝫ.
Item q̄ eccleſias vel alia edificia faciunt vel
ꝓcurant fieri ī quantitate ⁊ curioſitate figure
ac forme ac ſumptuoſitate notabiliter exceſſi
ua: ſic q̄ nō vident̄ habitacula pauperum ſed
magnatum. Paramenta etiaꝫ eccleſiaſtica in
pleriſqꝫ locis tam multa habēt ⁊ tam notabi-
liter ꝑcioſa q̄ excedūt in his magnas eccleſias
cathedrales. Equos inſuꝑ ⁊ arma eis oblata ī
funeralibꝫ recipiūt indiſtincte: tamen cōmuni
tas fratrum ⁊ ſpecialiter rectores ipiꝰ ordinis
aſſerebant q̄ predicta ſeu plura ex ipſis in or-
dine non fiebant: q̄ ⁊ ſiqui reperiunt̄ rei in ta
libus rigide puniunt̄: necnon contra talia ne

fiant: ſunt facta pluries ab antiquo ſtatuta in
ordine multum ſtricta. Cupientes igit̄ nos
ipſorum fratrū ꝓuidere conſcientijs ⁊ cuncta
dubia quantum poſſibile nobis eſt de ipſorum
pectoribꝰ remouere: ad predicta modo qui ſe-
quitur reſpondemus: Cum eñ ad veritatem
vite ꝑtineat: vt id qđ exterius agit̄ interiorem
mentis diſpoſitionem ⁊ habitum repreſentet:
neceſſe habent fratres q̄ ſe ex ꝓpriatōne tanta
a temporalibus abſtraxerūt ab omni eo quod
dicte expropriatōni eſſet vel poſſet videri con
trariū abſtinere. Quia igit̄ in ſucceſſionibus
tranſit non ſolū vſus rei ſʒ ⁊ dominiū ſuo tem
pore in heredes. Fratres autē prefati nihil ſibi
in ſpeciali acquirere vł eorum ordini poſſunt
etiam in cōmuni: Declarando dicimus q̄ ſuc
ceſſionum huiuſmodi qui etiam ex ſua natura
indifferenter ad pecuniam ⁊ etiam ad alia mo
bilia ⁊ īmobilia ſe extendunt: conſiderata ſui
puritate voti nullatenus ſunt capaces: nec li-
cet eis valorem hereditatū taliū vł tantā earꝫ
partem: q̄ preſumi poſſet hoc ī fraudem fieri:
quaſi ſub modo ⁊ forma legati dimitti ſibi fa-
cere vł ſic dimiſſa recipere: quinpotius iſtā ſic
fieri ab ipſis ſimpliciter ꝓhibemꝰ. Cūqꝫ ānui
redditꝰ intra īmobilia cenſeāt̄ a iure: ac hmōi
redditus obtinere paupꝑtati ⁊ mendicitati re-
pugnet: nulla dubitatio eſt q̄ ꝑdictis fratribꝰ
redditus quoſcūqꝫ ſicut ⁊ poſſeſſiones vł eorū
etiam vſum: cum eis nō reperiatur conceſſus
recipe vel habere conditōne cōſiderata ipſorū
non licet amplius: cum non ſolum quod malū
eſſe dinoſcitur: ſed ⁊ omne quod ſpecieꝫ habet
mali: ſit a viris ꝑfectis ſpecialiter euitandum
Ex talibus autem aſſiſtentijs incurijs ⁊ inſti-
gationibꝫ: cū de rebus agit̄ in ipſorū cōmoda
cōuertendis credunt̄ veriſimiliter ex his que
foris patent: de quibus habent homines iudi-
care in ipſis rebus fratres ⁊ aſſiſtētes aliquid
querere tanq̄ ſuū: nullo mō debent huiuſmōi
voti ⁊ regule ꝓfeſſores ſe talibus curijs ⁊ liti
gioſis actibus imiſcere: vt ⁊ teſtimoniū habe
ant ab his qui foris ſunt ⁊ puritati ſatiſfaciāt
voti ſui ac euitetur ꝑ hoc ſcandalum ꝓximorꝫ
Uerūetiam cum dicti ordinis fratres non
ſolum a receptione ꝓprietate dominio ſiue vſu
ipſius pecunie: verūetiam a ꝯtractione quali-
bet ipſius ⁊ ab ea ſint penitus alieni: quēad-
modum ſepedictus predeceſſor noſter in decla-
ratōne huiuſmodi regule plane dixit: Cumqꝫ
dicti ordinis ꝓfeſſores q̄ pro nulla re tēporali
poſſunt in iudicio experiri: ꝑdictis fratribus
non licet nec competit: quinpotius cōſiderata
ſui puritate ſtatus debent ſibi ſcire interdictū:
q̄ huiuſmodi executionibꝫ et diſpoſitionibꝫ ſe

exponant. Cum hec igit̃ ſepius abſq; litigio ⁊
contractatiõe vel adminiſtratiõe pecunie ne-
queant expedire. Verũtamen in his exequen
dis dari conſilium ipſorum ſtatui non obſiſtit
cum ex hoc ipſis circa bona temporalia nulla
iuriſdictio actio in iudicio ſiue diſpẽſatio tri-
buatur. Licz vo non ſolum ſit licitum: ſed
⁊ multum conueniens ratiõi: ꝙ fratres qui in
laboribus ſpiritualibus orationis ⁊ ſtudij ſe-
dule occupantur: hortos ⁊ areas habeãt com-
petentes ob recollectionem vel recreationem
ſui: ⁊ interdum ad ſeipſos poſt labores huiuſ-
modi corporaliter reducendos: necnon ad ha-
benda neceſſaria hortalicia ꝓ ſeipſis: habere
tamẽ hortos aliquos vt colantur ac holera et
alia hortalicia precio diſtrahãtur: necnõ ⁊ vi-
nea repugnat ſue regl'e ⁊ ordinis puritati: ſm
ꝙ dictus predeceſſor declarauit ac etiam ordi-
nauit ꝙ ſi talia ad vſus proxime dictos: vtpu
ta agrum vel vineam ad colendum ⁊ conſimi-
lia fratribus legarentur: per omnem modum
fratres a receptione talium abſtinerent: cum
etiam premiſſa habere vt precium fructuum
ſuis temporibus habeant: ad naturam ⁊ for-
mam: ꝓuentuum appropinquet. Rurſus cum
predictus ſanctus tam in exemplis vite ꝗ̃ ver
bis regule oſtenderit ſe velle ꝙ ſui fratres ⁊ fi-
lij diuine prouidentie innitentes ſuos in deum
iacerent cogitatus: qui volucres celi paſcit: q̃
non ꝯgregant in horrea nec ſeminant nec me-
tunt: non eſt veriſimile voluiſſe ipſum eos ha-
bere granaria vl' celaria vbi quotidianis men
dicatiõibus deberent ſperare poſſe tranſigere
vitam ſuam. Et idcirco non ex timore leui
laxare ſe debent ad congregationes ⁊ obſer-
uationes huiuſmodi faciendas: ſed tunc tm̃
cum eſſet multũ credibile ex iam expertis ꝙ
non poſſent vite neceſſaria aliter inuenire: hoc
autem miniſtroꝝ ⁊ cuſtodum ſimul ⁊ ſepara-
tim in ſuis adminiſtratõibus ⁊ cuſtodijs cũ
guardiani ⁊ duorum de conuentu loci diſcreto
rum ſacerdotum ⁊ antiquorũ in ordine fratꝝ
ꝯſilio ⁊ aſſenſu duxerimꝰ iudicio relinquẽdũ.
eorum ſuper hoc ſpecialiter conſcientias one
rantes. Hinc eſt etiam ꝙ cum vir ſanctus
fratres ſuos in paupertate ſumma ac humili-
tate fundare voluerit quo ad effectum pariter
⁊ effectuz ſicut fere regula tota clamat: ꝯuenit
ipſis ꝙ nullo modo deinceps fieri faciant vel
fieri ſuſtineant eccleſias vel alia quecũq; edifi
cia: que ꝯſiderato fratꝝ inhabitantiũ numero
exceſſiua in multitudine ⁊ magnitudine debe-
ant reputari. Ideoq; volumus ꝙ vbiq; in ſuo
ordine deinceps temperatis ⁊ humilibus edi-
ficijs ſint contenti: ne huic tãte pauptati pro-
miſſe quod patet oculis ꝯtrariũ foris clamet.
Quãuis etiam paramenta ⁊ vaſa eccleſia-
ſtica ad honorem diuini nominis ordinentur
ꝓpter quẽ omnia fecit ipſe deus: tamen q̇ ab-
ſconditorum eſt cognitor ad animũ ſibi mini-
ſtrantiũ reſpicit principaliter non ad manuz
nec ꝑ illas ſibi vult ſeruiri: que ſuoꝝ ſeruitoꝝ
conditioni ⁊ ſtatui diſſonarent: ꝓpter qđ ſuf-
ficere debent eis paramenta ⁊ vaſa eccleſiaſti
ca decentia in nũero: ⁊ in magnitudine ſuffici
entia competenter: ſupfluitas autẽ aut nimia
p̃ciolitas vel quecũq; curioſitas ĩ his ſeu alijs
quibuſcũq; nõ poteſt ipſoꝝ ꝓfeſſioni vl' ſtatui
cõuenire. cum enĩ hec ſapiant theſaurizatõnez
ſeu copiam: pauptati tante quo ad hũanũ iu-
diciũ derogant manifeſte. Quapropter p̃miſſa
ſeruari a fratribus volumus ⁊ mandamus.
Circa equoꝝ vo ⁊ armoꝝ oblatõnes illud
decernimus in omnibus ⁊ per omnia obſeruã
dum: quod per declaratõnem predictam in pe
cuniarijs noſcit̃ elemoſynis diffinitum. Ex
p̃miſſis autem ſuccreuit nõ parum ſcrupuloſa
queſtio inter fratres videlz vtꝝ ex ſue ꝓfeſſiõe
regule obligent̃ ad artũ ⁊ tenuẽ ſiue pauperem
vſum rex. Quibuſdam ex ipſis credentibꝫ
⁊ dicentibus: ꝙ ſicut quo ad dominiũ reꝝ hũt
ex voto abdicationez artiſſimã: ita ipſis quo
ad vſum artitudo maxima ⁊ exilitas eſt indi-
cta. Alijs in ꝯtrariũ aſſerẽtibus ꝙ ex pro-
feſſione ſua ad nullum vſum pauperem q̇ non
exprimatur in regula obligantur: licz teneant̃
ad vſum moderatum temperantie: ſicut ⁊ ma
gis ex condecenti ꝗ̃ ceteri chriſtiani. Volen-
tes itaq; conſcientiarũ predictorum fratrum
ꝓuidere quieti: ⁊ his altercatiõibus finẽ dare
declarando dicimus: ꝙ fratres minores ex ꝓ-
feſſione ſue regule ſpãliter obligãtur ad artos
vſus ſeu paupes: qui in ipſoꝝ regula ꝯtinent̃:
⁊ eo obligationis mõ ſub quo ꝯtinet ſeu ponit
regula dictos vſus. Dicere ãt ſic̃ aliq̇ aſſerere
ꝓhibent̃: ꝙ hereticũ ſit tenere vſum pauperez
includi l' nõ includi ſub voto euãgelice paup-
tatis ꝓſumptuoſum ⁊ temerariũ iudicamus.
Demũ q2 ex eo ꝙ dicta regl'a ꝑ q̇s ⁊ vbi fieri
debeat miſtri generalis electio tradẽs nullã fe
cit de miſtroꝝ ꝓuincialiũ electõe vl' inſtitutõe
penitꝰ mentõz: oriri ſup hoc poterat dubitatõ
inter frẽs. Nos volentes poſſe ipſos clare ac
ſecure ꝓcedere ĩ oĩbꝫ factis ſuis declaramꝰ ſta-
tuimꝰ et̃ ⁊ ordinamꝰ ĩ hac ꝯſtõe imꝑpetuũ vali
tura: vt cũ alicui ꝓuincie de miſtro fuerit ꝓui
dendũ: ipſiꝰ miſtri electio penes capl'm ꝓuin
ciale reſideat: quã idem caplm die ſequẽti qua
fuerit ꝯgregatũ facere teneat̃. Ipſius aũt ele-
ctõnis ꝯfirmatõ ad miniſtꝝ ꝑtineat generalẽ.

Et ſiquidem ad electionem hm̄oi per formam
ſcrutinij ꝓcedat̄: votis in diuerſa diuiſis elec-
ctiones plures in diſcordia celebrari ↄtingat:
illa q̄ a maiore parte capituli nūero nulla zeli
vel meriti collatione aut cōſideratōne habita
fuerit celebrata: exceptione ſeu contradictiōe
quacūq; alterius partis nō obſtan. ꝑ dictum
generalem miniſtrum de conſilio diſcretoꝝ de
ordine: prius tamen ex officio ꝓut ſpectat ad
ipſum diligēti examinatiōe premiſſa: ↄfirmet̄
vel etiam infirmet̄ prout eis ſm̄ deum viſum
fuerit expedire: ⁊ ſi fuerit infirmata ad capl'm
ꝓuinciale electio huiuſmōi reuertat̄. Ceteꝝ
ſi capitulum memoratū die predicta miniſtrū
eligere ꝑtermittat: extunc miniſtri ꝓuincialis
prouiſio ad generalem miniſtrū libere deuol-
uatur. Uerum ſi miniſtro predicto ⁊ capitulo
generalibus ex certa manifeſta ac rationabili
cauſa videret̄ aliquādo in ꝓuincijs vltrama-
rinis hybernie grecie ſeu rome: in quib' hacte
nus alius ꝓuidēdi modus dr̄ ex cā certa ⁊ rō-
nabili fuiſſe ſeruatus: expedire miniſtꝝ ꝓuin
cialem ꝑ miſtꝝ generalē: cum ꝓborū ordinis
conſilio potiuſq̄ per capituli predicti electōez
preficí: in ꝓuincijs hybernie etiam vltrama-
rinis irrefragabiliter. In romana vo vel gre
cia quando miniſter dicte ꝓuincie moreretur
vel abſolueretur citra mare illa vice ſeruetur
abſq; dolo parcialitate ⁊ fraude: ſuꝑ quo eorū
cōſcientias oneramus: quod ſuper hoc dictus
miniſter cum dictorum proborum conſilio du
xerit ordinandum. In deſtitutione vo dictoꝝ
miniſtroꝝ ꝓuincialiū ſeruari volumus quod
ſuper hoc hacten' de ipſo ordine extiterit ob-
ſeruatum. Ceteꝝ ſi contingeret eoſdem mini-
ſtro generali carere: per vicariuz ordinis fiat
ſuper hoc quod faciendum fuerit per eundem
miniſtrū vſq; quo prouiſum fuerit de generali
miniſtro. Porro ſiquid ꝯ huiuſmodi mini-
ſtro ꝓuinciali ſecus attēptari forte contigerit:
illud ipſo facto ſit irritum ⁊ inane. Nulli igit̄
omnino hominū liceat hāc paginam noſtrarū
declarationū dictoꝝ cōmiſſionis reſponſionis
ꝓhibitionis ordinationis mandati conſtituti
onū iudicationum ⁊ voluntatum infringere:
vel ei auſu temerario contraire. Siquis autez
hoc attēptare preſumpſerit: indignationē om
nipotentis dei ac beatorum petri ⁊ pauli apo
ſtolorum eius ſe nouerit incurſurum.

LANDES-
UND STADT-
BIBLIOTHEK
DUSSELDORF

K. R 116.